

Istungidokument

A9-0208/2022

18.7.2022

*****I**
RAPORT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652 (COM(2021)0557 – C9-0329/2021 – 2021/0218(COD))

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Raportöör: Markus Pieper

Arvamuse koostaja (*):

Nils Torvalds, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 57

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus ***paksus kaldkirjas***. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus ***paksus kaldkirjas***. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas***. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ¶ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.

Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI	88
ARENGUKOMISJONI ARVAMUS	91
KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS.....	106
TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS.....	191
REGIONAALARENGUKOMISJONI ARVAMUS	260
PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU KOMISJONI ARVAMUS.....	343
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS	408
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	410

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652 (COM(2021)0557 – C9-0329/2021 – 2021/0218(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2021)0557),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artiklit 114 ja artikli 194 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0329/2021),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Rootsi Riksdagi poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 9. detsembri 2021. aasta arvamust¹,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 28. aprilli 2022. aasta arvamust²,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse arengukomisjoni, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, regionaalarengukomisjoni ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamusi,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit (A9-0208/2022),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja

¹ ELT C 152, 6.4.2022, lk 127.

² Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

EUROOPA PARLAMENDI MUUDATUSED*

komisjoni ettepanekule

2021/0218 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamisega ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114 ja artikli 194 lõiget 2, võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut, olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele, võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust³, võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁴, toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa roheline kokkulepega⁵ on kehtestatud eesmärk saavutada liidus 2050. aastaks kliimanetraalsus Euroopa majandust, kasvu ja töökohtade loomist toetaval viisil. See siht ning eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks **vähemalt** 55 %, nagu on ette nähtud **määruses (EL) 2021/119 (Euroopa kliimamäärus)**, eeldab energiasüsteemi ümberkujundamist ja taastuvate energiaallikate osakaalu olulist suurendamist lõimitud energiasüsteemis.

* Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud paksus kaldkirjas, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga **■**.

³ ELT C ..., ..., lk

⁴ ELT C ..., ..., lk

⁵ Komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatis „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019) 640 final).

- (1a) *Energiasüsteemi ümberkujundamine mõjutab liikmesriike, piirkondi, majandussektoreid ja kodanikke erinevalt ning nende spetsiifilisest olukorrast sõltuvalt. Seepärast on oluline tagada, et rohelist kokkulepet rakendatakse nii, et sellega edendataks liidu majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ning et energiasüsteemi ümberkujundamine oleks õiglane ja kaasav. Eelkõige tuleb tagada, et välditakse häireid elutähtsates sektorites, mis täidavad majanduse ja ühiskonna põhivajadusi, näiteks liikuvus.*
- (1b) *Energia on oluline tootmistegur, mille järele on pidev nõudlus ning mis on majanduslikust, sotsiaalsest ja keskkonnavalasest seisukohast eluliselt tähtis. Kogu inimtegevus, sealhulgas transport, sõltub piisavas koguses ja taskukohase energia kättesaadavusest siis, kui seda vajatakse.*
- (1c) *Liidu üldises keskkonnavalases tegevusprogrammis aastani 2030 (kaheksas keskkonnavalane tegevusprogramm) on seatud 2030. aastaks temaatilised esmatähtsad eesmärgid sellistes valdkondades nagu kliimamuutuste leevendamine, kliimamuutustega kohanemine, elurikkuse kaitse ja taastamine, mürgivaba ringmajandus, nullsaaste keskkond ning tootmisest ja tarbimisest tuleneva keskkonnasurve minimeerimine kõigis majandussektorites, samuti tunnistatakse selles, et need eesmärgid, mis hõlmavad nii keskkonnakahju põhjustajaid kui ka mõju, on omavahel lahutamatu seotud. Kaheksandal keskkonnavalasel tegevusprogrammil on ka pikaajaline esmatähtis eesmärk, et hiljemalt 2050. aastaks elavad inimesed hästi planeedi taluvuspiirides ja valitseb heaolumajandus, milles midagi ei raisata, majanduskasv on taastuv, liidus on saavutatud kliimaneutraalsus ja ebavõrdsus on märksa väiksem. Kõigi inimeste heaolu põhineb heas seisundis keskkonnal, mille elurikkus on kaitstud, ökosüsteemid toimivad igati ning loodust kaitstakse ja taastatakse, mille tulemusel suureneb kliimamuutustele, ilmastikuolude ja kliimaga seotud õnnetustele ning muudele keskkonnariskidele vastupanu võime.*
- (1d) *Aastani 2030 kehtiva liidu üldise keskkonnavalase tegevusprogrammi (kaheksanda keskkonnavalase tegevusprogrammi) kui liidu poolt keskkonna- ja kliimavaldkonnas võetavate meetmete raamistiku eesmärk on kiirendada õiglast, võrdset ja kaasavat rohepööret kliimaneutraalsele, kestlikule, mürgivabale, ressursitõhusale, taastuvenergiapõhisele ning vastupanu- ja konkurentsivõimelisele ringmajandusele, kaitsta, taastada ja parandada keskkonnaseisundit ning muu hulgas peatada elurikkuse vähenemine ja pöörata see protsess ümber. Sellega toetatakse ja tugevdatakse integreeritud poliitikat ja rakendamiseviisi, mis põhineb Euroopa rohelisel kokkuleppel. Kaheksandas keskkonnavalases tegevusprogrammis tunnistatakse, et niisuguse ümberkujundamise elluviimiseks on vaja süsteemseid muutusi, mis Euroopa Keskkonnaameti (EEA) kohaselt hõlmavad põhimõttelisi, ümberkujundavaid ja paljusid valdkondi puudutavaid muutusi ning eeldavad suuri nihkeid ja ümberorienteerumist süsteemi eesmärkides, stiimulites, tehnoloogias, sotsiaalsetes tavades ja normides, samuti teadmussüsteemides ja juhtimismeetodites.*
- (1e) *Eesmärkide saavutamiseks on vaja tagada, et seadusandlikud algatused, programmid, investeeringud ja projektid ning nende rakendamine on kaheksanda keskkonnavalase tegevusprogrammi eesmärkidega kooskõlas,*

aitavad võimaluse korral nende saavutamisele kaasa ega takista nende saavutamist. Kaheksanda keskkonnaalase tegevusprogrammi eesmärkide saavutamiseks tuleb ühtlasi tagada, et kliima- ja keskkonnamõjust ja -poliitikast tingitud sotsiaalset ebavõrdsust vähendatakse võimalikult palju ning et keskkonna ja kliima kaitseks võetud meetmeid rakendatakse sotsiaalselt õiglasel ja kaasaval viisil, ning arvestada tuleb ka soolist aspekti kõigis kliima- ja keskkonnavaldkonna poliitikameetmetes, muu hulgas lisades soolise perspektiivi kõikidesse poliitikakujundamise etappidesse, kusjuures kõik eelnimetatu on kaheksandas keskkonnaalases tegevusprogrammis sätestatud ka selle eesmärkide saavutamise eeltingimustena.

- (1f) Kaheksanda keskkonnaalase tegevusprogrammi 2030. aastaks seatud kliimamuutuste leevendamise alane eesmärk on vähendada kooskõlas liidu kliima- ja keskkonnaeesmärkidega liidus kiiresti ja prognoositavalt kasvuhoonegaaside heidet ning samal ajal suurendada kasvuhoonegaaside sidumist looduslikes neeldajates, et saavutada kasvuhoonegaaside heite vähendamise 2030. aasta eesmärk, mis on sätestatud määruses (EL) 2021/1119, tagades ühtlasi õiglase ülemineku, millega ei jäeta kedagi kõrvale. Eesmärkide saavutamisele kaasa aitamiseks on kaheksandas keskkonnaalases tegevusprogrammis eesmärkide eeltingimustena sätestatud ka keskkonnakahjulike toetuste järkjärguline kaotamine, sealhulgas fossiilkütuste toetuste järkjärguliseks kaotamiseks tähtaja seadmine, mis on kooskõlas eesmärgiga hoida üleilmne soojenemine kuni 1,5 °C juures, ning siduv liidu raamistik, mille põhjal jälgida, kuidas liikmesriikidel kokkulepitud meetodika alusel fossiilkütuste toetuste järkjärguline kaotamine edeneb, ja anda edusammude kohta aru.
- (1g) Käesoleva direktiivi eesmärk on tagada, et ELi energiapoliitika raames soodustatakse investeerimist taastuvenergia tootmisse, säilitades samal ajal iga liikmesriigi energiasuveräänsuse.
- (1h) Taastuvenergia direktiiv kuulub paketti „Eesmärk 55“, millel on liidule samuti mitmesugune mõju, sealhulgas konkurentsivõimele, töökohtade loomisele, leibkondade ostujõule, kliimaeesmärkide saavutamisele ja kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ulatusele. Seetõttu tuleks paketti „Eesmärk 55“ kuuluvate määruste makromajanduslikku koondmõju hinnata põhjalikult ja korrapäraselt.
- (2) Taastuvenergial on Euroopa rohelise kokkuleppe täitmisel ja 2050. aastaks kliimanetraalsuse saavutamisel põhjanev roll, sest energiasektorist pärineb liidus üle 75 % kasvuhoonegaaside koguheitest. Taastuvenergia aitab kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kaudu ühtlasi leevendada keskkonnaga seotud probleeme, näiteks elurikkuse vähenemist ning maa-, vee- ja õhusaastet, eeldusel et taastuvad energiaallikad ise neid probleeme ei süvendata. Taastuvenergia madalad tegevuskulud ja hinnašokkide harvem esinemine fossiilkütustega võrreldes annavad taastuvenergiale keskse tähtsusega rolli energiaostuvõimetuse vastu võitlemisel.
- (2a) Kuna sajandi kesksajaks on üha rohkem riike pühendunud kliimanetraalsusele, suureneb prognooside kohaselt nii sise- kui ka ülemaailmne nõudlus taastuvenergia tehnoloogiate järele ning see pakub märkimisväärsed võimalusi töökohtade loomiseks, Euroopa taastuvate

energiaallikate tööstusliku baasi laiendamiseks ning Euroopa jätkuvaks juhtpositsiooniks uuenduslike taastuvenergia tehnoloogiate alases teadus- ja arendustegevuses, mis omakorda suurendab Euroopa ettevõtjate konkurentsieelist ja ELi energiaalast sõltumatust fossiilkütuste impordist.

- (2b) Taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal summaarses energia lõpptarbimises oli ELis 2020. aastal 22 %⁶, st 2 protsendipunkti võrra suurem kui siht, mis oli 2020. aastaks taastuvenergia osakaalule summaarses energia lõpptarbimises seatud direktiiviga 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta.*
- (2c) Taastuvenergia on kestliku arengu põhitegur, mis aitab otseselt ja kaudselt kaasa paljude kestliku arengu eesmärkide saavutamisele, kaasa arvatud vaesuse leevendamine, haridus, vesi ja sanitaartingimused. Taastuvad energiaallikad pakuvad ka ulatuslikke sotsiaal-majanduslikke hüvesid, luues uusi töökohti ja edendades kohalikku tööstust.*
- (2d) Rahvusvahelisel tasandil võttis komisjon ÜRO 2021. aasta kliimamuutuste konverentsil (COP 26) koos ülemaailmsete partneritega kohustuse lõpetada otsetoetuste andmine energiale, mille tootmiseks kasutatakse rahvusvahelisel tasandil fossiilkütuseid ilma kasvuhoonegaase oluliselt vähendava tehnoloogiata, ning kasutada neid rahalisi vahendeid taastuvenergia kasutuselevõtuks.*
- (2e) COP 26-l suurendas komisjon koos maailma liidritega üldisi eesmärke, mis on seotud kogu maailma metsade säilitamise ja taastamisega ning heitevabale transpordile ülemineku kiirendamisega.*
- (2f) Taastuvenergia tootmine toimub sageli kohalikul tasandil ja sõltub piirkondlikest VKEdest; liikmesriigid peaksid seetõttu eesmärkide seadmisel ja poliitikameetmete toetamisel kaasama täielikult ka kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused.*
- (2g) Kuna ligikaudu 35 miljonit eurooplast on energiaostuvõimetud⁷, on taastuvenergiapoliitikal kõikides energiaostuvõimetust ja tarbijate kaitsetust käsitlevates strateegiates oluline roll.*
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/2001⁸ on kehtestatud liidu siduv eesmärk suurendada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu liidu summaarses energia lõpptarbimises 2030. aastaks vähemalt 32 %ni. Kliimaeesmärgi kava kohaselt peaks taastuvenergia osakaal summaarses energia lõpptarbimises suurenema 2030. aastaks 45 %ni, et saavutada liidu kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärk⁹. Seepärast tuleb nimetatud direktiivi artiklis 3 sätestatud sihtväärtust suurendada.*
- (3a) Kooskõlas komisjoni 28. septembri 2021. aasta soovitusel „Energiatõhususe esikohale seadmine – põhimõtete rakendamine. Suunised ja näited põhimõtte*

⁶ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20220119-1>.

⁷ Komisjoni 14. oktoobri 2020. aasta soovitus (EL) 2020/1563, mis käsitleb energiaostuvõimetust.

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82–209).

⁹ Komisjoni 17. septembri 2020. aasta teatise „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimanetraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“ (COM(2020) 562 final) punkt 3.

rakendamise kohta otsuste tegemise protsessis energiasektoris ja mujal“ tuleks käesolevas direktiivis kasutada integreeritud lähenemisviisi, edendades kõige energiatõhusamaid taastuvaid energiaallikaid igas asjakohases sektoris ja iga rakenduse puhul ning edendades süsteemi tõhusust, nii et eri majandustegevusteks oleks vaja võimalikult vähe energiat.

- (3b) *Kooskõlas komisjoni 18. mai 2022. aasta teatisega kava „REPowerEU“ kohta on 2030. aastaks kestliku biometaanitootmise suurendamine vähemalt 35 miljardi kuupmeetrini kulutõhus võimalus suurendada taastuvenergia osakaalu ja mitmekesistada ELi gaasitarneid, toetades seeläbi varustuskindlust ja ELi kliimaeesmärke. Komisjon peaks töötama välja ELi strateegia niisuguste regulatiivsete tõkete kõrvaldamiseks, mis takistavad biometaanitootmist ja integreerimist ELi gaasi siseturule.*
- (3c) *Selleks et toetada taastuvenergia eesmärgi kulutõhusat saavutamist ja lõppkasutussektori elektrifitseerimist, suurendades leibkondade ja tööstuse mõjuvõimu ELi energiasüsteemi kindlustamises ja CO₂ heite vähendamises aktiivselt osalemises ning premeerides neid selle eest, peaksid liikmesriigid tagama, et riigi õigusraamistik võimaldab vähendada elektrienergia tippnõudlust nõudluse poole paindlikkuse aktiveerimisega kõikides lõppkasutussektorites. Selleks võiksid liikmesriigid lisada oma lõimitud energia- ja kliimakavadesse miinimumeesmärgi vähendada 2030. aastaks elektrienergia tippnõudlust vähemalt 5 %, et suurendada süsteemi paindlikkust, tehes seda kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikli 4 punkti d alapunktiga 3.*
- (3d) *Üks viiest ühtekuuluvuspoliitika eesmärgist aastatel 2021–2027 on keskkonnahoidlikum Euroopa, mille kohaselt soodustatakse investeringute tegemist puhtasse energiasse, ringmajandusse, kliimamuutuste leevendamisse ja kestlikku transporti. Ühtekuuluvuspoliitika rahalisi vahendeid tuleks seetõttu kasutada ebavõrdsuse suurenemise vältimiseks, kõige suurema üleminekukoormusega piirkondade aitamiseks, taristusse investeerimise ergutamiseks ning töötajate koolitamiseks uute tehnoloogiate valdkonnas, et kedagi ei jäetaks kõrvale.*
- (3e) *Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) vahenditega tuleb toetada energiatõhususe edendamist ja kasvuhoonegaaside heite vähendamist ning edendada taastuvenergia, arukate energiasüsteemide ja -võrkude arendamist ning kestlikku ja mitmeliigilist linnaliikuvust üleminekul CO₂-neutraalsele majandusele; ESF+ peab aitama parandada oskuste ja kvalifikatsioonide kohandamiseks vajalikke haridus- ja koolitussüsteeme, täiendada kõigi, sealhulgas tööjõu oskusi ning luua uusi töökohti keskkonna, kliima ja energeetika, ringmajanduse ja biomajandusega seotud sektorites (ESF+ määruse artikkel 4).*
- (3f) *Taastuvenergia tootmisel on tugev kohalik mõõde. Seetõttu on oluline, et liikmesriigid kaasaksid kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused täielikult riigisiseste kliimameetmete kavandamisse ja rakendamisse, tagaksid rahastamisele otsejuurdepääsu ja jälgiksid võetud meetmete edenemist. Vajaduse korral peaksid liikmesriigid lisama kohaliku ja piirkondliku panuse oma riiklikesse energia- ja kliimakavadesse.*

- (3g) *Tunnistab, et ühtekuuluvuspoliitikal on oluline toetav roll saarepiirkondade abistamises kliimanetraalsuse eesmärkide saavutamisel, võttes arvesse selliste sektoritega nagu energeetika ja transport seotud lisakulusid ning mobiiltehnoloogia mõju nende energiasüsteemidele, mis eeldavad proportsionaalselt väga suuri investeeringuid muutlikest taastuvenergia allikatest toodetud elektrienergia juhtimisse.*
- (3h) *Toonitab, et äärepoolseimates saarepiirkondades ja muudes äärepoolseimates piirkondades on energiavarustus nende väiksusest ja energiasüsteemide isoleeritusest tingitult suur probleem, kuna need sõltuvad üldjuhul elektri tootmise, transpordi ja kütte osas fossiilkütuste impordist.*
- (3i) *On arvamusel, et taastuvenergia, sealhulgas tõusu-mõõnaenergia kasutamine peaks olema prioriteet, ning on veendunud, et see võib saartele tuua suurt kasu, võttes arvesse kohalike kogukondade vajadusi, sealhulgas saarte traditsioonilise arhitektuuri ja kohalike elupaikade säilitamist; nõuab seepärast paljude eri taastuvate energiaallikate arendamise toetamist vastavalt nende geograafilistele iseärasustele; peab saarte algatatud saastevaba vesiniku programme kiiduväärseks.*
- (4) Üha rohkem tunnistatakse vajadust viia bioenergiapoliitika kooskõlla biomassi astmelise kasutamise põhimõttega¹⁰, et tagada õiglane juurdepääs biomassi tooraineturule suure lisaväärtusega uuenduslike bioressursipõhiste lahenduste väljatöötamiseks ja kestliku ringbiomajanduse loomiseks. Bioenergia toetuskavade koostamisel peaksid liikmesriigid seega võtma arvesse kättesaadavaid kestlikke energia tootmiseks ja muul eesmärgil kasutatavaid biomassivarusid ning süsinikku siduva metsa ja ökosüsteemide säilitamist, *elurikkuse kaitset*, samuti ringmajanduse ja biomassi astmelise kasutamise põhimõtteid ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/98/EÜ¹¹ kehtestatud jäätmehierarhiat. *Neil peaks aga siiski olema võimalik anda toetust kändudest ja juurtest energia tootmiseks juhul, kui tegemist on jäätmete või jääkidega, mis on tekkinud niisuguste tööde tegemisel, mille esmane eesmärk on looduskaitse ja maastikukorraldus, näiteks kui need on pärit teeäärtest. Igal juhul peaksid liikmesriigid hoiduma kvaliteetse ümarpuidu kasutamisest energia saamiseks, välja arvatud täpselt määratletud juhtudel, näiteks metsa- või maastikupõlengute ennetamise ja sanitaarraie korral.* Puitbiomassi tuleks kooskõlas astmelise kasutamise põhimõttega kasutada lähtuvalt selle suurimast majanduslikust ja keskkonnaga seotud lisaväärtusest järgmises prioriteetsuse järjekorras: 1) puidupõhised tooted, 2) nende kasutusea pikendamine, 3) korduskasutamine, 4) ringlussevõtt, 5) bioenergia ja 6) kõrvaldamine. Kui puitbiomassi ei ole majanduslikult otstarbekas või keskkonna seisukohalt asjakohane kasutada muul viisil, aitab sellest energia saamine vähendada taastumatutest energiaallikatest energia tootmist. Liikmesriikide bioenergia

¹⁰ Astmelise kasutamise põhimõtte eesmärk on saavutada biomassi kasutamisel ressursitõhusus selle kaudu, et biomassi kasutamist materjalina eelistatakse võimaluse korral alati selle kasutamisele energia saamiseks ning seeläbi suurendatakse olemasoleva biomassi kogust süsteemis. Puitbiomassi tuleks kooskõlas astmelise kasutamise põhimõttega kasutada lähtuvalt selle suurimast majanduslikust ja keskkonnaga seotud lisaväärtusest järgmises prioriteetsuse järjekorras: 1) puidupõhised tooted, 2) nende kasutusea pikendamine, 3) korduskasutamine, 4) ringlussevõtt, 5) bioenergia ja 6) kõrvaldamine.

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid ([ELT L 312, 22.11.2008, lk 3](#)).

toetuskavad peaksid seepärast olema suunatud selliste lähteainete kasutamisele, mille puhul turukonkurents materjalisektoritega on väike ja mille kasutamist peetakse nii kliima kui ka elurikkuse seisukohalt positiivseks; sellega hoitakse ära negatiivsed stiimulid bioenergia mittekestlikuks kasutamiseks, nagu on kirjeldatud Teadusuuringute Ühiskeskuse aruandes „The use of woody biomass for energy production in the EU“ („Puitbiomassi kasutamine ELis energia tootmiseks“)¹². Teisalt on vaja astmelise kasutamise põhimõttest tuleneva täiendava mõju määratlemisel mõista riikide eripärasid, mille alusel liikmesriigid oma toetuskavu välja töötavad. Prioriteetne valik peaks olema jäätmetekke ärahoidmine ning jäätmete korduskasutamine ja ringlussevõtt. Liikmesriigid peaksid hoiduma selliste toetuskavade koostamisest, mis oleksid vastuolus jäätmekäitluse eesmärkidega ja mis tooksid kaasa ringlussevõetavate jäätmete ebatõhusa kasutamise. Peale selle ei tohiks liikmesriigid bioenergia tõhusama kasutamise tagamiseks alates 2026. aastast enam toetada üksnes elektrienergiat tootvaid jaamu, välja arvatud juhul, kui need paiknevad piirkonnas, millel on eristaatus seoses fossiilkütustest loobumisega, **kui neis toimub süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine või kui neis ei ole võimalik teha koostootmisele suunatud muudatusi ning kui komisjon on niisuguste erandlike ja põhjendatud juhtumite korral andnud sellele oma heakskiidu.**

- (5) Taastuvelektri tootmise kiiret kasvu ja selle kulupõhise konkurentsivõime suurenemist saab kasutada üha suurema osakaalu saavutamiseks energianõudluses, näiteks soojuspumpade kasutamise ruumide kütmiseks ja madalatemperatuurilistes tööstusprotsessides, elektrisõidukite kasutamise transpordis või elektriahvide kasutamise teatavates tööstusharudes. Taastuvelektrit saab kasutada ka selliste sünteetiliste kütuste tootmiseks, mida tarbitakse transpordisektorites, kus CO₂ heidet on keeruline vähendada, näiteks lennu- ja meretranspordis. **Välja tuleks töötada erieesmärgiga seotud uuenduslikud tehnoloogiad, kuna need võivad aidata kaasa 2030. aasta ja 2050. aasta kliimaeesmärkide saavutamisele.** Elektrifitseerimise raamistik peab võimaldama usaldusväärset ja tõhusat koordineerimist ning turumehhanismide laiendamist, et tagada pakkumise vastavus nõudlusele ajas ja ruumis, soodustada paindlikkusesse investeerimist, **energia salvestamist, tarbimiskaja ja muid paindlikkuse mehhanisme** ning aidata muutliku taastuvenergia tootmist ulatuslikult lõimida. Seepärast peaksid liikmesriigid **kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega** tagama, et taastuvelektri tootmise kasv jätkub piisavas tempos, et rahuldada suurenevat nõudlust, **sealhulgas impordistrateegiate liidu tasandil koordineerimisega, tagades samal ajal ka nõudluse paindliku kohandamise taastuvenergia tootmisega.** Sel eesmärgil peaksid liikmesriigid kehtestama raamistiku, mis hõlmab turuga kokkusobivaid mehhanisme allesjäänud tõkete kõrvaldamiseks, et luua **paindliku** taastuvenergia suure osakaalu jaoks sobivad turvalised ja piisavad elektrisüsteemid ning elektrisüsteemiga täielikult lõimitud salvestusrajatised. Eelkõige tuleb selles raamistikus pöörata tähelepanu allesjäänud tõketele, sealhulgas sellistele mitterahalistele tõketele nagu ametiasutuste ebapiisavad digitaalsed ja inimressursid üha suureneva arvu loataotluste menetlemisel.

¹² <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC122719>.

- (5a) *Direktiivi (EL) 2018/2001 kriteeriumide alusel tuleb välja töötada ja kasutusele võtta uuenduslikud tehnoloogiad, näiteks hübriidsoojuspumbad, kuna neid saab kasutada üleminekutehnoloogiana 2030. aasta kliimaeesmärkide saavutamisel ning need aitavad kaasa ka 2050. aasta kliimaeesmärkide saavutamisele.*
- (5b) *Tulevane ELi majanduse juhtimise raamistik peaks julgustama liikmesriike rakendama rohepöörde kiirendamiseks vajalikke reforme ja võimaldama investeringute tegemist vajalikesse tehnoloogiatesse.*
- (6) Liikmesriigis taastuenergia osakaalu arutamisel tuleks muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütused võtta arvesse sektoris, kus neid tarbitakse (elektri-, kütte- ja jahutus- või transpordisektoris). *Kui muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid tarbitakse muus liikmesriigis kui see, kus need on toodetud, tuleks muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamisel toodetud energia võtta arvesse 80 % ulatuses selle mahust riigis ja sektoris, kus see on tarbitud, ja 20 % ulatuses selle mahust riigis, kus see on toodetud, välja arvatud juhul, kui asjaomased liikmesriigid on kokku leppinud teisiti. Liikmesriigid võivad sõlmida kokkuleppeid liidu taastuenergia arendusplatvormi kaudu sõlmitavate spetsiifiliste koostöölepingute vormis. Komisjoni tuleks teavitada igast sellisest kokkuleppest, sealhulgas pakkumise ja nõudluse täpsetest mahtudest, ülekande ajast ja kokkuleppe rakendamise alguskuupäevast, ning ta peaks tegema sellekohase teabe kättesaadavaks. Alleesmärkide puhul võetakse muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid arvesse 100 % ulatuses nende mahust riigis, kui neid tarbitakse.* Selliste kütuste tootmiseks kasutatud taastuvelektrit ei tohiks topeltarvestuse ärahoidmiseks arvesse võtta. See võimaldaks nende kütuste üle arvestuse pidamise reeglid kogu direktiivi lõikes ühtlustada, olenemata sellest, kas need võetakse arvesse üldise taastuenergiaeesmärgi või mõne alleesmärgi täitmiseks. Samuti võimaldaks see pidada arvestust tegeliku tarbitud energia üle ning võtta seejuures arvesse nende kütuste tootmisel tekkivat energiakadu. Peale selle võimaldaks see pidada arvestust liitu imporditud ja liidus tarbitud muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste üle.
- (6a) *Kuna laadimisvool on kestlik ainult siis, kui seda toodetakse puhtast energiast, tuleks elektrifitseeritud soojuse, transpordi ja tööstustoodete olelusringi analüüsid võtta alati arvesse eelneva elektritootmise fossiilset osakaalu.*
- (7) Liikmesriikide koostöö taastuenergia edendamisel võib väljenduda statistilistes ülekannetes, toetuskavades või ühisprojektides. See lubab võtta taastuenergia kulutõhusalt kasutusele kõikjal Euroopas ja aitab kaasa turu lõimumisele. Vaatamata koostöös peituvatele võimalustele on see olnud väga piiratud ega ole viinud optimaalsete tulemusteni seoses taastuenergia osakaalu suurendamise tõhususega. Sellest tulenevalt tuleks teha liikmesriikidele kohustuseks katsetada koostööd *2025. aasta detsembriks katseprojektide rakendamisega ja 2030. aastaks ka kolmanda projekti rakendamisega liikmesriikide puhul, kelle aastane elektritarbimine on suurem kui 100 TWh.* Asjaomaste liikmesriikide puhul sobiksid selle kohustuse täitmiseks komisjoni

rakendusmäärusega (EL) 2020/1294¹³ loodud liidu taastuenergia rahastamismehhanismi raames liikmesriikide panustest rahastatavad projektid.

- (7a) *Kõikides ELi poliitikavaldkondades tuleb meetmete võtmisel lähtuda hiljuti kehtestatud kliimasihetidest ja kliimaneutraalsuse saavutamisest. Ühtekuuluvuspoliitika puhul on seda arvestatud ning rohkem kui 20 aasta jooksul on panustatud sellega majanduse CO₂ heite vähendamisse, kusjuures selle näiteid ja parimaid tavasid saab rakendada teiste poliitikamõõdete puhul, näiteks käesoleva direktiivi muutmisel. Ühtekuuluvuspoliitika mitte ainult ei paku Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kaudu investeerimisvõimalusi kohalike ja piirkondlike vajaduste rahuldamiseks, vaid tagab ka integreeritud poliitikaraamistiku, et vähendada erinevusi Euroopa piirkondade arengus, ja aitab neil lahendada mitmesuguseid arenguprobleeme, sealhulgas keskkonnakaitse, kvaliteetsete töökohtade ning õiglase, kaasava ja kestliku arengu kaudu.*
- (7b) *Lõimitud ja detsentraliseeritud energiasüsteemis on väga suur roll kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel. Seepärast peaks komisjon kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi piiriüleses töös toetama, aidates neil luua koostöömehhanisme, sealhulgas Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR).*
- (7c) *Ühtekuuluvuspoliitika tagab suurema sidususe ja kooskõlastatuse ühtekuuluvuspoliitika ja muude ELi õigusloomevaldkondade vahel, aidates parandada kliimaaspektide integreerimist poliitikasse, töötada välja tõhusama allikapõhise poliitika, pakkuda sihtotstarbelist ELi rahastust ja seega parandada kliimapolitiika rakendamist kohapeal.*
- (7d) *Kliimaneutraalsele majandusele üleminekul on esmatähtis täielikult järgida mitmetasandilise valitsemise ja partnerluse põhimõtteid, kuna kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on keskkonna ja kliimamuutuste valdkonnas otsene pädevus, viies ellu 90 % kliimamuutustega kohanemise meetmetest ja 70 % kliimamuutuste leevendamise meetmetest. Peale selle töötavad niisugused omavalitsused välja meetmeid, millega edendatakse elanikkonnas kliimasõbralikku käitumist, ning jäätmekäitluse, aruka liikuvuse, kestliku eluaseme ja energiatarbimisega seotud meetmeid.*
- (8) Avamere taastuenergia strateegia hõlmab ambitsioonikat eesmärki toota 2050. aastaks liidu kõikides merepiirkondades kokku 300 GW avamere tuuleenergiat ja 40 GW ookeanienergiat. Selle olulise muutuse elluviimiseks peavad liikmesriigid tegema piiriülest koostööd merepiirkonna tasandil. Seega peaksid liikmesriigid ühiselt kindlaks määrama igas merepiirkonnas 2050. aastaks toodetava avamere taastuenergia koguse ning 2030. ja 2040. aastaks saavutatavad vahe-eesmärgid *ning eraldama selleks oma mereruumi planeeringus piisava ruumi. Kui peaksid tekkima erinevused liikmesriikide avamere taastuenergia allikate võimaliku koguse ning kavandatud avamere taastuenergia koguse vahel, peaks komisjon võtma niisuguste erinevuste vähendamiseks lisameetmeid.* Need eesmärgid peaksid

¹³ Komisjoni 15. septembri 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/1294 liidu taastuenergia rahastamismehhanismi kohta (ELT L 303, 17.9.2020, lk 1).

kajastuma liikmesriikide ajakohastatud energia- ja kliimakavades, mis esitatakse 2023. ja 2024. aastal kooskõlas määrusega (EL) 2018/1999. Kõnealuse koguse kindlaksmääramisel peaksid liikmesriigid võtma arvesse iga merepiirkonna potentsiaali seoses avamere taastuenergia, **ülekandevõrgu taristu tehnilist ja majanduslikku teostatavust**, keskkonnakaitset, **elurikkust**, kliimamuutustega kohanemist ja mere muid kasutusviise, **eelkõige mõjutatud piirkondades juba toimuvat tegevust ja võimalikku kahju keskkonnale**, samuti liidu CO₂ heite vähendamise eesmärgi. Peale selle peaksid liikmesriigid üha enam kaaluma võimalust kasutada avamere taastuenergia tootmise puhul mitut liikmesriiki ühendavaid ülekanneliine kas hübriidprojektide raames või hilisemas etapis lõimituma võrgu kujul. See võimaldaks kanda elektrit üle eri suundades ning seeläbi maksimeerida sotsiaal-majanduslikku heaolu, optimeerida kulutusi taristule ja kasutada merd kestlikumalt. **Merepiirkonnaga piirnevad liikmesriigid peaksid kasutama mereruumi planeerimise protsessi selleks, et tagada üldsuse suures osaluses seisnev lähenemisviis, et võetaks arvesse kõikide sidusrühmade ja rannikukogukondade arvamusi.**

- (8a) **Taastuenergia potentsiaali realiseerimiseks vajalikuks peetavad tingimused on Euroopa meredel ja ookeanidel, kaasa arvatud saarte ja äärepoolseimate piirkondade ümbruses, erinevad. Seetõttu on liit võtnud kohustuse töötada välja alternatiivsed tehnoloogiad, millel ei oleks kõnealuste erilist huvi pakkuvate piirkondade merekeskkonnale kahjulikku mõju.**
- (8b) **Et realiseerida kõikide Euroopa merede ja ookeanide taastuenergia potentsiaal, tuleb võtta arvesse merekeskkonna geograafilist mitmekesisust ja alternatiivseid kasutusviise, mis eeldab palju mitmekesisemat tehnoloogiliste lahenduste kogumit. Sellised lahendused hõlmavad ujuvaid avamere tuuleparke ja päikeseenergiaparke, laineenergiat, hoovusenergiat, tõusumõõnaenergiat, temperatuuri- ja soolusgradiendi erinevust, mereveekütet ja -jahutust, geotermilist energiat ja veeorganismide biomassi (vetikad).**
- (8c) **Taastuenergia projektide elluviimisel maapiirkondades ja põllumajandusmaal üldiselt tuleks lähtuda proportsionaalsuse, täiendavuse ja hüvitamise põhimõtetest. Liikmesriigid peaksid tagama taastuenergia projektide nõuetekohase kasutuselevõtu, et vältida põllumajandusmaa kadu, ning soodustama selliste asjakohaste tehnoloogiate väljatöötamist ja kasutamist, mis muudavad taastuenergia tootmise põllumajanduse ja loomakasvatusega kokkusobivaks.**
- (9) Taastuvelektri ostulepingute turg kasvab kiiresti ja sellega luuakse toodetava taastuvelektri jaoks täiendav turulepääsu võimalus liikmesriikide toetuskavade ja otse hulgimüügiturul elektrienergia müümise kõrval. Samal ajal **tagavad need lepingud tootjale teatava sissetulekukindluse ning kasutaja saab kasu stabiilsest elektri hinnast.** Taastuvelektri ostulepingute turg **piirdub** endiselt väikese arvu liikmesriikide ja suurettevõtjatega ning suurel osal liidu turust püsivad endiselt olulised haldusalased, tehnilised ja rahalised tõkked. **Lisaks taastuvelektri ostulepingutele hindab komisjon takistusi selliste taastuvatest energiaallikatest toodetud kütte ja jahutuse ostulepingute sõlmimisel, millel on ELi kliimaeesmärkide ja taastuvate energiaallikate alaste eesmärkide saavutamisel üha suurem roll.** Artikli 15 kohaseid olemasolevaid meetmeid, millega soovitakse edendada taastuvelektri ostulepingute kasutuselevõttu, tuleks

seega veelgi tugevdada ning selleks tuleks kaaluda krediittagatiste kasutamist selliste lepingutega seotud rahaliste riskide vähendamiseks; seejuures tuleks arvesse võtta, et kui tegemist on riigi tagatistega, ei tohiks need välja tõrjuda erasektori rahastust.

(10) Üks suur takistus taastuvenergia kasutuselevõtul on liiga keerukad ja ülemäära pikad haldusmenetlused. ***Haldus- ja loamenetlusi tuleb veelgi lihtsustada, et vähendada halduskoormust nii taastuvenergia projektide kui ka nendega seotud võrgutaristu projektide puhul. Ühe aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist peaks komisjon vaatama läbi lubade andmise suunised, et lühendada ja lihtsustada uute, ajakohastatavate ja uuendatavate taastuvenergia projektide protsesse. Kõnealuste suuniste raames tuleks välja töötada põhilised tulemusnäitajad.***

(10a) Euroopa energia- ja kliimaeesmärkide saavutamisele lähemale jõudmises on oluline roll kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel. Kohalik energiatootmine on oluline, et edendada taastuvenergia tootmist, vähendada sõltuvust väljastpoolt liitu pärinevast energiast ja langetada energiaostuvõimetuse määra.

(11) Hoonetes peitub suur kasutamata võimalus aidata tulemuslikult vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid liidus. Kütmise ja jahutamise seotud CO₂ heite vähendamine selles sektoris taastuvenergia tootmise ja kasutamise osakaalu suurendamise kaudu, ***eelkõige kohalikus kontekstis***, on vajalik, et jõuda ***Euroopa kliimamääruses*** seatud liidu sihini saavutada kliimaneutraalsus. Viimasel kümnendil ei ole aga tehtud edusamme taastuvenergia kasutamisel kütmiseks ja jahutamiseks – enamjaolt põhineb see biomassi ulatuslikumal kasutamisel. Kui ei seata ***soovituslikke*** eesmärke hoonete puhul taastuvenergia tootmise ja kasutamise suurendamiseks, ei ole võimalik jälgida taastuvenergia kasutuselevõttu tehtavaid edusamme ja kindlaks teha ilmnevaid kitsaskohti. ***Liikmesriikidel peaks olema võimalik võtta hoonetes taastuvenergia kasutamise soovitusliku eesmärgi saavutamisel arvesse heitsoojus- ja heitjahutusenergiat kuni 20 % ulatuses, ülempiiriga 54 %.*** Peale selle antakse eesmärkide seadmisega investoritele pikaajaline signaal ka vahetult pärast 2030. aastat algavaks ajavahemikuks. Sellega täiendatakse üldise energiatõhususe ja hoonete energiatõhususe seotud kohustusi ***ning järgitakse energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet.*** Seepärast tuleks kehtestada soovituslikud eesmärgid taastuvenergia kasutamisele hoonetes, et toetada suuniste ja stiimulitega liikmesriikide jõupingutusi kasutada ära hoonete puhul ***kohapeal või lähikümbuses toodetud*** taastuvenergia tootmise ja rakendamise võimalusi ning soodustada taastuvenergia tootmiseks ***tehnoloogia väljatöötamist ja aidata kaasa selle tõhusale energiasüsteemi loomisele***, tagades investoritele kindluse ja kohalikul tasandil kaasamise ***ning panustades süsteemi tõhususse. Heitkogustega kauplemise süsteemid on kavandatud suurendama fossiilenergia kulusid ja viima turupõhiste energiasüsteemide investeeringuteni või taastuvenergiatele üleminekuni. Tuleks vältida heitkogustega kauplemise süsteemide ja muude liidu õiguse alusel nõutavate eesmärkide kaudu tarbijatele kahekordse koormuse tekitamist.***

(11a) Pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse on energiasüsteemi kiire ümberkujundamise vajadus suurem ja selgem kui kunagi varem. Venemaa

katab rohkem kui 40 % kogu ELis tarbitavast gaasist, mida kasutatakse peamiselt hoonesektoris, mis moodustab kogu ELi energiatarbimisest 40 %. Kui katusele paigaldatavate päikesepaneelide ja ka soojuspumpade kasutuselevõttu kiirendada, oleks ELil võimalik suurest hulgast fossiilkütuse impordist loobuda. Kui hakata neid investeeringuid tegema kavandatud varem, väheneb ELi sõltuvus välistarnijatest veel kiiremini. Kava „REPowerEU“ andmetel saaks ainuüksi 2022. aastal gaasi tarbimist veel 2,5 miljardit kuupmeetrit vähendada, kui paigaldada katustele kuni 15 TWh võrra rohkem päikeseenergiat tootvaid päikesepaneele, ja veel 12 miljardit kuupmeetrit iga 10 miljoni paigaldatud soojuspumba kohta. Samal ajal hoogustaks see oluliselt kohalikke tööturget – ainuüksi katustele päikesepaneelide paigalduse laine võib luua paigaldusteenuste valdkonnas kuni 225 000 kohalikku töökohta¹⁴.

- (12) Oskustööliste, eelkõige taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide paigaldajate ja projekteerijate nappus aeglustab fossiilkütustel töötavate küttesüsteemide asendamist taastuenergiapõhiste süsteemidega ning takistab oluliselt taastuenergia kasutuselevõttu hoonetes, tööstuses ja põllumajanduses. Liikmesriigid peaksid tegema koostööd sotsiaalpartnerite ja taastuenergiakogukondadega, et prognoosida selliste oskuste vajadust. Tuleks teha kättesaadavaks piisaval arvul kvaliteetseid **ning tulemuslikke täiendus- ja ümberõppe strateegiaid ning** koolitusprogramme ja sertifitseerimisvõimalusi paljude eri taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide **ning salvestustehnoloogiate ja elektrisõidukite laadimispunktide** nõuetekohase paigalduse ja usaldusväärse toimimise tagamiseks ning kavandada need viisil, millega kindlustatakse sellistes koolitusprogrammides ja sertifitseerimissüsteemides osalemine. Liikmesriigid peaksid kaaluma, milliseid meetmeid tuleks võtta kõnealustel kutsealadel praegu alaesindatud rühmade ligimeelitamiseks. Koolitatud ja sertifitseeritud paigaldajate nimekiri tuleks avalikustada, et tagada tarbijate usaldus ning vastavalt vajadustele kohandatud projekteerimis- ja paigaldusoskuste hõlbus kättesaadavus ning seeläbi kindlustada taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide nõuetekohane paigaldamine ja toimimine.

(12a) Põllumajandus- ja aiandusettevõtetel on ruumi ja katusepinda ning nad toodavad biomassi. Need on varad, mis võimaldavad neil täita olulist rolli maapiirkondade ja maakogukondade energiasüsteemi ümberkujundamisel, võttes eelkõige arvesse detsentraliseeritud tootmist. See sektor on suhteliselt väike energiakasutaja ja suudab toota märkimisväärselt rohkem taastuenergiat kui ta ise vajab. Seepärast tuleks energia jagamise ja energiakogukondade kasutuselevõttu veelgi edendada ja toetada.

- (13) Tarbijate teavitamisel ja taastuvelektri ostulepingute kasutuselevõtu edendamisel on väga oluline roll päritolutagatistel. Selleks et luua liidus ühtne alus päritolutagatiste kasutamiseks ja anda taastuvelektri ostulepinguid sõlmivatele isikutele juurdepääs asjakohastele toetavatele tõenditele, peaks kõikidel taastuenergia tootjatel olema võimalik saada päritolutagatis,

¹⁴ Euroopa Komisjon, Teadusuuringute Ühiskeskus (2020), Arnulf Jäger-Waldau, „The Untapped Area Potential for Photovoltaic Power in the European Union“ (Euroopa Liidus kasutamata fotogalvaanilise elektrienergia potentsiaal).

olenemata liikmesriikide kohustusest võtta arvesse päritolumatise turuväärtust juhul, kui energiatootja saab rahalist toetust. ***Liikmesriikide päritolumatise süsteem peaks olema harmoneeritud süsteem, mida kohaldatakse kogu liidus. Paindlikum energiasüsteem ja tarbijate suurenevad nõudmised nõuavad uuenduslikumat, digitaalsemat, tehnoloogiliselt edasijõudnumat ja usaldusväärsemat vahendit taastuenergia tootmise kasvu toetamiseks ja dokumenteerimiseks. Just uuenduslikud tehnoloogiad suudavad tagada päritolumatise suurema ruumilise ja ajalise detailsuse. Selleks et hõlbustada digitaalseid uuendusi selles valdkonnas, peaksid liikmesriigid nägema oma päritolumatise süsteemides ette ka suuruspõhise detailsuse.***

- (13a) ***Kooskõlas komisjoni 8. märtsi 2022. aasta teatise sätestatud Euroopa ühismeetmega taskukohasema, kindlama ja kestlikuma energiavarustuse tagamiseks peaksid liikmesriigid hindama vajadust laiendada olemasolevat gaasivõrgutaristut, et hõlbustada taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi lõimimist ning vähendada sõltuvust fossiilkütustest, eelkõige juhul, kui kõnealune taristu aitab märkimisväärselt kaasa vähemalt kahe liikmesriigi või ühe liikmesriigi ja kolmanda riigi vahelisele ühendusele.***
- (14) Kaugkütte- ja kaugjahutusvõrkudega seotud taristu arendamist tuleks kiirendada ja juhtida selles suunas, et võtta tõhusal ja paindlikul viisil kasutusele suuremal hulgal eri taastuenergia põhiseid kütte- ja jahutusallikaid eesmärgiga suurendada taastuenergia kasutuselevõttu ja süvendada energiasüsteemi lõimitust. Seepärast on asjakohane ajakohastada loetelu taastuvatest energiaallikatest, mida tuleks kaugkütte- ja kaugjahutusvõrkude puhul kasutada senisest enam, ning nõuda soojusenergia salvestamise lõimimist paindlikkuse ja energiatõhususe suurendamiseks ning kulutõhusama käitamise tagamiseks.
- (14a) ***Liikmesriikide meetmed, mille eesmärk on lõimida võrku muutlikust taastuenergia allikast toodetud elektrit, tagades samal ajal võrgu stabiilsuse ja varustuskindluse, võivad olla seotud selliste lahenduste väljatöötamisega nagu salvestusrajatised, nõudluse juhtimine ja võrku tasakaalustavad elektrijaamad ning tõhusa koostootmise jaamad, mis osalevad võrgu tasakaalustamises, et toetada muutlikust taastuenergia allikast toodetud elektrit.***
- (15) Kuna liidus on 2030. aastaks eeldatavalt üle 30 miljoni elektrisõiduki, on vaja tagada, et nendega aidatakse täiel määral kaasa taastuvelektri lõimimisele energiasüsteemi ja võimaldatakse sel viisil kuluoptimaalselt suurendada taastuvelektri osakaalu. Tuleb täiel määral ära kasutada elektrisõidukites peituvat võimalust koguda taastuvelektrit ajal, mil seda on külluses, ning suunata see tagasi võrku ajal, mil seda napib, ***et aidata kaasa muutlikust taastuenergia allikast toodetud elektri lõimimisele süsteemi, tagades samal ajal kindla ja usaldusväärse elektrivarustuse.*** Seepärast on ***vajalik*** näha ette erimeetmed seoses elektrisõidukitega ja taastuenergiat käsitleva teabega ning sellega, kuidas ja millal sellele ligi pääseda; nende meetmetega täiendatakse meetmeid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/94/EL¹⁵ ning

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiiv 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta (ELT L 307, 28.10.2014, lk 1).

[kavandatud määruses, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmelid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020].

(15a) Täielikult tuleks ära kasutada selliste võrku tasakaalustavate elektrijaamade ja koostootmisjaamade potentsiaali, mis osalevad võrgu tasakaalustamises, et toetada muutlikust taastuenergia allikast toodetud elektrit, võimaldades seeläbi niisuguse taastuvelektri kasutamise laiendamist.

(16) Selleks et hajutatud salvestusvahendite koondamisega seotud paindlikkuse tagamise ja tasakaalustamise teenuseid saaks arendada konkurentsivõimeliselt, tuleks tagada, et akude omanikel ja kasutajatel ning **nende sõnaselge nõusoleku alusel** nende nimel tegutsejatel – näiteks hoonete energiasüsteemide halduritel, liikuvusteenuste osutajatel ja muudel elektrituru osalistel, **näiteks elektrisõidukite kasutajatel** – oleks mittediskrimineerivatel tingimustel reaalselt tasuta juurdepääs akusid käsitlevale põhiteabele, näiteks andmetele nende seisukorra, laetustaseme, mahutavuse ja võimsuse seadeväärtuse kohta, **täielikus kooskõlas määruse (EL) 2016/679 (füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus))¹⁶ asjakohaste sätetega**. Sellest lähtuvalt on asjakohane kehtestada meetmed sellistele andmetele juurdepääsu vajaduse rahuldamiseks, et hõlbustada kodumajapidamistes kasutatavate akude ja elektrisõidukite, **arukate kütte- ja jahutussüsteemide ning muude nutiseadmete** lõimimisega seotud toiminguid, ning täiendada akuandmetele juurdepääsu käsitlevaid akude kasutusotstarbe muutmise lihtsustamisega seotud sätteid [komisjoni kavandatud määruses, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmelid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020]. Elektrisõidukite akuandmetele juurdepääsu käsitlevaid sätteid tuleks kohaldada lisaks mis tahes muudele liidu õigusnormidega kehtestatud sätetele sõidukite tüübikinnituse kohta.

(17) Elektrisõidukite üha suurem arv maantee-, raudtee-, mere- ja muud liiki transpordis nõuab laadimistoimingute optimeerimist ja haldamist viisil, millega ei põhjustata ülekoormust ning kasutatakse täiel määral ära süsteemis kättesaadavat taastuvelektrit ja madalat elektrihinda. Juhtudel, kus **nuti- ja** kahe-suunaline laadimine aitaks kaasa taastuvelektri veelgi ulatuslikumale kasutuselevõtule elektrisõidukiparkides transpordi valdkonnas ning elektrisüsteemis tervikuna, tuleks selline funktsionaalsus kättesaadavaks teha. Laadimispunktide pikast kasutuseast tulenevalt tuleks laadimistaristut käsitlevaid nõudeid ajakohastada nii, et tulevikuvajadused saaksid rahuldatud ning tehnoloogia ja teenuste arendamist ei takistaks süsteemist sõltuvuse negatiivne mõju.

(18) Elektrisõidukite kasutajatel, kes sõlmivad lepinguid elektromobiilsuse teenuste osutajate ja elektrituru osalistega, peaks olema õigus saada teavet ja selgitusi selle kohta, kuidas lepingutingimused mõjutavad nende sõiduki kasutamist ja

¹⁶ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).**

selle aku seisukorda. Elektromobiilsuse teenuste osutajad ja elektrituru osalised peaksid jagama elektrisõidukite kasutajatele selget teavet tasu kohta, mida neile makstakse elektrisüsteemis ja turul nende elektrisõiduki kasutamise pakutud paindlikkus-, tasakaalustamis- ja salvestusteenuste eest. Samuti tuleb selliste lepingute sõlmimisel tagada elektrisõidukite kasutajate tarbijaõiguste, eelkõige nende sõiduki kasutamise seotud isikuandmete, näiteks asukohta ja sõiduharjumusi käsitlevate andmete kaitse. Sellised lepingud võivad hõlmata ka elektrisõidukite kasutajate eelistusi seoses nende elektrisõiduki jaoks ostetava elektrienergia liigiga, samuti muid eelistusi. Eespool kirjeldatud põhjustel on oluline **tagada, et kasutusele võetavat laadimistaristut kasutatakse võimalikult tõhusalt. Selleks et parandada tarbijate usaldust elektromobiilsuse vastu, on tähtis**, et elektrisõidukite kasutajad saaksid kasutada liitumisega kaasnevat õigusi mitmes laadimispunktis. Ühtlasi võimaldab see elektrisõiduki kasutaja valitud teenuseosutajal elektrisõiduk optimaalsel viisil elektrisüsteemi lõimida ning kasutada selleks elektrisõiduki kasutaja eelistustest lähtuvaid prognooskavu ja stiimuleid. See on kooskõlas ka tarbijakeskse ja tootval tarbijal põhineva energiasüsteemi põhimõtetega ning elektrisõidukite kasutajate kui lõpptarbijate õigusega tarnijat valida, nagu on sätestatud direktiivis (EL) 2019/944.

- (18a) **Lisaks kodumajapidamistes kasutatavatele akudele ning elektrisõidukiakudele on mitmesugustel muudel seadmetel, nagu arukad kütte- ja jahutusseadmed, kuumaveepaagid, soojusenergia salvestusseadmed ja muud nutiseadmed, suur tarbimiskaja potentsiaal, mida tuleks kiiresti kasutama hakata, et tarbijad saaksid omalt poolt energiasüsteemi paindlikumaks muuta. Seepärast tuleb kehtestada meetmed, millega antakse kasutajatele ning omanike ja kasutajate nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele, näiteks elektrituru osalistele, õigus pääseda tarbimiskajaks vajalikele andmetele juurde reaajas mittediskrimineerivatel tingimustel ja tasuta ning täielikus kooskõlas määruse (EL) 2016/679 asjakohaste sätetega.**
- (19) **Sellele vastavalt on hajutatud ja detsentraliseeritud tootmis-, tarbimiskaja- ja salvestusvahenditega, näiteks kodumajapidamistes kasutatavate akude ja elektrisõidukiakudega, arukate kütte- ja jahutussüsteemide ning muude nutiseadmete ja soojusenergia salvestamisega võimalik koondamise teel pakkuda märkimisväärset ulatuses paindlikkus- ja tasakaalustamisteenuseid. Selliste seadmete ja nendega seotud teenuste väljatöötamise hõlbustamiseks tuleks detsentraliseeritud tootmis- ja salvestusvahendite ühendamist ja käitamist käsitlevad sätted, näiteks tariifid, ühendusajad ja ühenduse spetsifikatsioonid kavandada nii, et sellega ei vähendata kõikide – sealhulgas väikeste mobiilsete – salvestusvahenditega pakutavate võimalike paindlikkus- ja tasakaalustamisteenuste mahtu ning aidatakse kaasa taastuvelektri kasutuselevõttule suuremas ulatuses, kui seda võimaldavad üksnes suured paiksed salvestusvahendid. Liikmesriigid peaksid tagama võrdsed võimalused ka väiksematele turuosalistele, eelkõige taastuvenienergia kogukondadele, et nad saaksid turul osaleda ilma ebaproportsionaalse haldus- ja regulatiivse koormuseta.**
- (20) Laadimispunktid, kus elektrisõidukeid pargitakse tavapäraselt pikema aja vältel, näiteks elu- või töökoha juures, on energiasüsteemi lõimimise seisukohalt väga olulised ning seepärast tuleb seal tagada **kahesuunalise ja nutilaadimise**

funktsioonide olemasolu. **Tuleks teha erialgatusi laadimispunktide arvu suurendamiseks maa- ja hõredalt asustatud piirkondades ning nende asjakohase jaotuse tagamiseks äärepoolseimates ja mägipiirkondades.** Sellest lähtuvalt on üldsusele ligipääsmatu tavapärase laadimistaristu käitamine, **näiteks nutiarvestisüsteemide kaudu,** elektrisõidukite lõimimiseks elektrisüsteemi eriti oluline, kuna see paikneb kohas, kus elektrisõidukeid pargitakse korduvalt pikemaks ajaks, näiteks piiratud ligipääsuga hoones, töötajatele ette nähtud parklas või füüsilisele või juriidilisele isikule renditud parkimispinnal.

- (21) Tööstussektori osa liidu energiatarbimises on 25 % ning selles tarbitakse suures koguses soojus- ja jahutusenergiat, mida saadakse praegu 91 % ulatuses fossiilkütustest. Kütte- ja jahutusvajadusest 50 % langeb siiski madalatemperatuuriliste (< 200 °C) protsesside arvele, mille puhul on olemas kulutõhusad taastuenergialahendused, sealhulgas **otsene taastuenergiapõhine** elektrifitseerimine, **tööstuslikud soojuspumbad ja geotermilised lahendused.** Peale selle kasutatakse tööstussektoris selliste toodete nagu terase ja kemikaalide tootmisel taastumatutest allikatest pärit toorainet. Tööstussektoris praegu tehtavate investeerimisotsustega määratakse ära, milliseid tööstusprotsesse ja energialahendusi on tulevikus võimalik tööstuses kaaluda, ning seega on oluline, et need investeerimisotsused oleksid tulevikukindlad **ja hoiaksid ära varade kasutuskõlbmatuks muutumise.** Seepärast tuleks kehtestada võrdlusalused, et innustada tööstussektorit üle minema taastuenergiapõhiste tootmisprotsessidele, mille puhul kasutatakse mitte üksnes taastuenergiat, vaid ka taastuenergiapõhist toorainet, näiteks taastuenergiast toodetud vesinikku. ■

(21a) Liikmesriigid peaksid edendama vajalikke ruumilise planeerimise vahendeid, millega klassifitseeritakse põllumajandusmaa mullad ja tehakse kindlaks suure põllumajandusliku väärtusega mullad nende edafoloogiliste omaduste alusel. Taastuenergia arendamise ja edendamise poliitikas peaksid liikmesriigid tagama, et nende muldade kasutusotstarbeks jääks põllumajandus ja karjakasvatus.

- (22) **Energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamisel saab** muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid ■ kasutada energiatootmiseks, ent ka muul otstarbel: lähteainena või toorainena terase- või kemikaalitööstuses. Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamisega nii ühel kui ka teisel otstarbel rakendatakse täiel määral neis peituvaid võimalusi lähteainena kasutatavate fossiilkütuste asendamiseks ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks **tööstusprotsessides, mille elektrifitseerimine on raskendatud,** ning seepärast peaks muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamisega seotud eesmärk hõlmama mõlemat kasutusviisi. Liikmesriikide meetmed, millega toetatakse muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutuselevõttu **kõnealustes tööstussektorites,** ei tohiks kaasa tuua summaarset saastuse suurenemist kõige saastavamatest fossiilkütustest, näiteks kivisöest, diislikütusest, pruunsöest, naftast, turbast või põlevkivist toodetud elektrienergia nõudluse kasvu tõttu.

(22a) Nagu on osutatud ELi vesinikustrateegias, võib vähese CO₂ heitega kütustel ja vähese CO₂ heitega vesinikul olla oma roll energiasüsteemi ümberkujundamisel, et vähendada olemasolevate kütuste heidet. Kuna vähese

CO₂ heitega kütused ja vähese CO₂ heitega vesinik ei ole taastuvkütused, tuleks direktiivi (EL) .../... [gaasi ja vesiniku direktiiv] läbivaatamisel näha ette täiendavad sätted vähese CO₂ heitega kütuste ja vähese CO₂ heitega vesiniku rolli kohta 2050. aastaks CO₂-neutraalsuse saavutamisel. (22b) Heitkoguste vähendamise ja kliimaneutraalsuse eesmärkide saavutamine ei tohiks toimuda elurikkuse arvelt. Vastavalt Euroopa Keskkonnaameti aruandele vee seisundi kohta on liidu jõgede seisund halb ning ainult 44 % neist on heas või väga heas ökoloogilises seisundis. Nende oluliste ökosüsteemide jaoks kujutavad lisaks keemilisele saastele suurimat ohtu ka energiaga seotud surve ja hüdroelektrijaamad. Lisaks peetakse Euroopa jõgesid maailma kõige killustatumateks magevee ökosüsteemideks. Eelkõige väikesed hüdroelektrijaamad võivad seada ohtu elurikkuse strateegias sätestatud eesmärgi, mis seisneb 25 000 km pikkuses vaba vooluga jõgede taastamises. Hüdroenergia mõju elurikkusele on olnud märkimisväärne: alates 1970. aastast on mageveekalade rändliigid vähenenud 93 %.

(23) Kütte- ja jahutussektoriga seotud ambitsioonide suurendamine on üldise taastuvenergiaeesmärgi saavutamiseks väga oluline, kuna soojus- ja jahutusenergia moodustab umbes poole liidu energiatarbimisest ning seda rakendatakse paljude eri lõppkasutusviiside ja tehnoloogialahenduste puhul nii hoonetes, tööstussektoris kui ka kaugküttes ja -jahutuses. Taastuvenergia osakaalu kiiremaks suurendamiseks kütte- ja jahutussektoris tuleks kõikide liikmesriikide *puhul* ette näha, et seda osakaalu suurendatakse liikmesriigi tasandil igal aastal *soovituslikult 2,3* protsendipunkti. Nendel liikmesriikidel, kus taastuvenergia osakaal kütte- ja jahutussektoris on juba üle 50 %, peaks olema võimalus kohaldada osakaalu iga-aastase suurendamise siduvat määra üksnes poole ulatuses, ning liikmesriikides, kus see osakaal on 60 % või suurem, võib lugeda osakaalu iga-aastase suurendamise keskmist määra käsitleva nõude täidetuks, nagu on sätestatud artikli 23 lõike 2 punktides b ja c. *Liikmesriigid peaksid kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalusel ja kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega hindama oma taastuvatest energiaallikatest toodetud energia potentsiaali kütte- ja jahutussektoris ning heitsoojus- ja heitjahutusenergia kasutamise potentsiaali.* Peale selle tuleks kehtestada eri liikmesriikide jaoks eri lisamäärad, mille abil jagatakse liikmesriikide vahel SKPst ja kulutõhususest lähtuvalt täiendav panus, mis on vajalik 2030. aastaks taastuvenergia osakaalu soovitud taseme saavutamiseks. Samuti tuleks direktiivis (EL) 2018/2001 esitada eri meetmete pikem loetelu, et hõlbustada taastuvenergia osakaalu suurendamist kütte- ja jahutussektoris. Liikmesriigid *peaksid rakendama kolme* meetet sellest loetelust. *Kõnealuste meetmete vastuvõtmisel ja rakendamisel peaksid liikmesriigid tagama nende kättesaadavuse kõigile tarbijatele, eelkõige madala sissetulekuga või vähekaitsitud leibkondadele, ning nõudma olulise osa meetmete rakendamist esmajärjekorras madala sissetulekuga leibkondades, keda ohustab energiaostuvõimetus, ja sotsiaaleluruumides.*

(24) Selle tagamiseks, et kaugkütte ja -jahutuse osatähtsuse suurenemisega kaasneks tarbijate parem teavitamine, on asjakohane selgitada ja tõhustada neid süsteeme iseloomustavate taastuvenergia osakaalu ja *nendega seotud kasvuhoonegaaside heitkoguste ning* energiatõhususe andmete avalikustamist.

(24a) Põllumajandussektoril on potentsiaali toota täiendavat taastuvelektrit. Seda taastuvelektrit toodetakse detsentraliseeritult, mis annab võimaluse energiasüsteemi ümberkujundamiseks. Selle elektri võrku suunamiseks peab võrgul olema piisavalt võimsust. Maapiirkondades aga võrk sageli lõpeb ja seetõttu ei ole sellel piisavat võimsust, et lisaelektrienergiat vastu võtta. Võrkude tugevdamist maapiirkondades tuleks jõuliselt soodustada, et põllumajandusettevõttes saaksid detsentraliseeritud elektritootmise kaudu ka tegelikkuses anda oma potentsiaalse panuse energiasüsteemi ümberkujundamisse.

(24b) Põllumajandusettevõtete väikestel energiatootmisrajatistel on väga suur potentsiaal suurendada põllumajandusettevõttes ringlust, muutes põllumajandusettevõtte jäätme- ja jääkide vood, muu hulgas sõnniku, soojuseks ja elektriks. Seetõttu tuleks kõrvaldada kõik tõkked, et julgustada põllumajandustootjaid ringluspõhise põllumajandusettevõtte suunas liikumiseks investeerima nendesse tehnoloogiatesse, nt väikesemahulistesse kääritusmahutitesse. Üks neist tõketest on selliste protsessijääkide, näiteks sõnnikust kogutud lämmastiku ja ammooniumsulfaadi taaskasutamine, mida peaks olema võimalik liigitada ja kasutada väetistena.

(25) On ilmnunud, et tänapäevased taastuenergiapõhised tõhusad kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemid võimaldavad pakkuda kulutõhusaid lahendusi taastuenergia lõimimiseks ning suuremat energiatõhusust ja energiasüsteemi lõimitust ning hõlbustavad seeläbi CO₂ heite üldist vähendamist kütte- ja jahutussektoris. Selle tagamiseks, et neid võimalusi rakendatakse, tuleks kaugkütte- ja kaugjahutussektoris kasutatava taastuenergia ja/või heitsoojuse osakaalu suurendada igal aastal 1 protsendipunkti asemel 2,3 protsendipunkti, muutmata seejuures selle suurendamismäära soovituslikkust, mis kajastab sellist liiki võrkude ebaühtlast rajamist liidus.

(26) Et kajastada kaugkütte ja -jahutuse üha suuremat tähtsust ning vajadust juhtida selliste võrkude arengut rohkema taastuenergia lõimimise suunas, on asjakohane kehtestada nõuded selle tagamiseks, et kolmandad isikud, kes tarnivad taastuenergiat ning heitsoojus- ja -jahutusenergiat, ühendatakse kaugkütte- ja kaugjahutusvõrkude süsteemidega, mille võimsus on üle 25 MW.

(27) Heitsoojus- ja -jahutusenergia on vaatamata selle laialdasele kättesaadavusele alakasutatud ning see toob kaasa ressursside raiskamise, riikide energiasüsteemide väiksema energiatõhususe ja vajalikust suurema energiatarbimise liidus. Kaugkütte- ja kaugjahutusettevõtete, tööstussektori ja teenindussektori ning kohalike ametiasutuste vahelise tihedama koordineerimise nõuded võivad hõlbustada dialoogi ja koostööd, mis on vajalik heitsoojus- ja -jahutusenergia potentsiaali kulutõhusaks rakendamiseks kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide kaudu.

(28) Et tagada kaugkütte- ja kaugjahutussektori täielik osalus energiasektori lõimimises, on vaja laiendada elektri jaotusvõrguettevõtjatega tehtavat koostööd elektri põhivõrguettevõtjatele ning suurendada koostöö ulatust nii, et see hõlmaks võrguinvesteeringute kavandamist ja turge, võimaldamaks kasutada paremini ära kaugküttes ja -jahutuses peituvaid võimalusi paindlikkusteenuste pakkumiseks elektriturgudel. Samuti tuleks võimaldada koostöö edendamist gaasivõrkude, sealhulgas vesiniku- ja muude energiavõrkude ettevõtjatega, et

tagada eri energiakandjaid hõlmav ulatuslikum lõimitus ja energiakandjate kasutamine kulutõhusaival viisil.

- (29) Taastuvkütuste ja taastuvelektri kasutamine transpordis võib aidata kulutõhusalt vähendada CO₂ heidet liidu transpordisektoris ja suurendada muu hulgas energiavarustuse mitmekesisust selles sektoris ning samal ajal edendada liidus uuendustegevust, majanduskasvu ja tööhõivet ning vähendada sõltuvust energiainpordist. Selleks et saavutada kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine liidus kindlaks määratud suurendatud ulatuses, tuleks suurendada liidus kõikide transpordiliikide puhul tarnitava taastuenergia osakaalu. Transpordisektoriga seotud eesmärgi väljendamine kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärgina innustaks võtma transpordis üha rohkem kasutusele kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise seisukohalt kõige kulutõhusamaid ja parimate näitajatega kütuseid. Peale selle aitaks kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärk edendada uuendusi ja sellest saaks selge võrdlusalus eri kütuseliikide ja taastuvelektri võrdlemiseks neid iseloomustava kasvuhoonegaaside heitemahukuse alusel. Lisaks võimaldaks täiustatud biokütuste ja biogaasiga seotud energiapõhisele eesmärgile vastava taseme tõstmine ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid käsitleva eesmärgi kehtestamine tagada vähima keskkonnamõjuga taastuvkütuste ulatuslikuma kasutuselevõtu nende transpordiliikide puhul, kus elektrifitseerimine on raskendatud. Nimetatud eesmärkide saavutamine peaks olema tagatud kütusetarnijatele kehtestatud kohustustega ning muude meetmetega, mis on ette nähtud [määrusega (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse taastuvkütuste ja vähese CO₂ heitega kütuste kasutamist meretranspordis (algatus „FuelEU Maritime“), ning määrusega (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse võrdsete võimaluste tagamist säästva lennutranspordi jaoks]. Lennukikütuse tarnijate spetsiifilised kohustused tuleks kehtestada üksnes vastavalt [määrusele (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse võrdsete võimaluste tagamist säästva lennutranspordi jaoks].
- (29a) COVID-19 pandeemia on näidanud, et transpordisektoril on strateegiline tähtsus. Roheliste transpordikoridoride rakendamine, et pakkuda tervishoiu- ja hädaabiteenuste, hädavajalike toiduainete ja ravimite tarnimiseks turvalisi tarneahelaid, oli hea tava, mis peaks tulevaste kriiside ajal olema tähtsam kui heitkoguste vähendamine.**
- (29b) Niisuguste jõuseadmete rakendamist ja paigaldamist, mis töötavad kas ainuüksi tuuleenergial või milles kasutatakse tuult vaid toetava allikana, peetakse taastuvaks energiaallikaks ning üheks meretranspordi CO₂ heite vähendamise lahenduseks.**
- (30) Transpordisektoris omab CO₂ heite vähendamisel olulist rolli elektromobiilsus. Elektromobiilsuse jätkuva arengu soodustamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama krediitmehhhanismi, mis võimaldaks üldsusele ligipääsetavate laadimisjaamade käitajatel anda taastuvelektri **või taastuenergia** tarnimisega oma panuse nende kohustuste täitmisse, mille liikmesriigid on kehtestanud kütusetarnijatele. **Liikmesriigid võivad lisada sellesse mehhanismi ka erasektori laadimisjaamad, kui on tõendatav, et kõnealustesse laadimisjaamadesse tarnitavat taastuvelektrit pakutakse üksnes elektrisõidukites kasutamiseks.** On oluline, et lisaks transpordisektoris

elektrienergia kasutamise toetamiseks sellise mehhanismi loomisele seaksid liikmesriigid jätkuvalt ambitsioonikaid sihte *oma* vedelkütuseliikidega seotud CO₂ heite vähendamiseks, *eelkõige transpordisektorites, kus CO₂ heidet on keeruline vähendada, näiteks merendus- ja lennundussektoris, mille otsene elektrifitseerimine on veelgi raskendatum.*

(30a) Vesinikku saab kasutada lähteaine või energiaallikana tööstuslikes ja keemilistes protsessides ning lennu- ja meretranspordis, vähendades CO₂ heidet sektorites, kus otsene elektrifitseerimine ei ole tehnoloogiliselt võimalik või ei ole see konkurentsivõimeline, ning vajaduse korral energiasüsteemi tasakaalustamiseks energia salvestamisel ning seetõttu on vesinikul energiasüsteemide loimimises oluline roll.

(30b) Liidu õigusraamistik ja algatused, mille eesmärk on saavutada kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärgid, peaksid toetama tööstust üleminekul kestlikumale Euroopa energiasüsteemile, eelkõige uute eesmärkide ja tootmiskünniste kehtestamisel.

(31) Liidu taastuvenergiapoliitikaga soovitakse aidata täita Euroopa Liidu eesmäärke seoses kliimamuutuste leevendamise ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise teel. Selles suunas liikumisel on oluline aidata saavutada ka laiemaid keskkonnanäesid, eelkõige takistada elurikkuse vähenemist, millele avaldab negatiivset mõju maakasutuse kaudne muutus seoses teatavate biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste tootmisega. *Samuti võib suurte tuule- või fotogalvaanilise energia projektide rajatiste ebapiisav kavandamine avaldada elurikkusele, maastikele ja kohalikele kogukondadele soovimatut mõju. Arvesse tuleks võtta ka raadamise ja pinnase tihenemise kaudset mõju, tuulegeneraatorite mõju ja maakasutuse konflikte seoses päikeseparkidega.* Nende kliima- ja keskkonnanäesid saavutamisele kaasaaitamine on liidu kodanike ja liidu seadusandja jaoks tõsine ja pikaajaline põlvkonnaülene mure. *Liit peaks seetõttu edendama kütuste kasutamist kogustes, millega viiakse omavahel tasakaalu vajalik ambitsioonikus ja vajadus mitte aidata kaasa maakasutuse otsesele ja kaudsele muutusele.* Sellest tulenevalt ei tohiks muudatused transpordisektorile seatud eesmärgi arvutamise viisis mõjutada piiranguid, mis on kehtestatud seoses sellega, kuidas võetakse selle eesmärgini jõudmiseks arvesse teatavaid toidu- ja söödakultuuridest toodetavaid kütuseid ning samuti suurt maakasutuse kaudse muutuse riski põhjustavaid kütuseid. Peale selle peaks liikmesriikidel olema jätkuvalt võimalik valida, kas võtta transpordisektorile seatud eesmärgi poole liikumisel arvesse toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuseid ja biogaasi või mitte, et hoida ära stiimuli loomist nende kasutamiseks transpordis *ja võtta arvesse Ukraina-vastast sõda.* Kui neid kütuseid ei võeta arvesse, võib liikmesriik sellele vastavalt vähendada kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise ettenähtud määra, eeldades, et toidu- ja söödakultuuridest saadavad biokütused vähendavad kasvuhoonegaaside heidet 50 % võrra – see vastab käesoleva direktiivi lisas esitatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise tüüpilistele väärtustele toidu- ja söödakultuuridest saadavate biokütuste kõige asjakohasemate tootmisviiside puhul, samuti vähenemise miinimummääradele, mida kohaldatakse enamiku selliseid biokütuseid tootvate käitiste puhul. *Lisaks*

peaksid liikmesriigid kaaluma toiduainete lisatarnete tagamist, et stabiliseerida üleilmseid toidukaupade turgusid.

- (31a) *Arvesse tuleks võtta Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklit 349, milles tunnistatakse äärepoolseimate piirkondade erilist haavatavust, mis tuleneb nende kaugusest mandripiirkondadest, saarelisest asendist, väikesest pindalast, rasketest looduslikest oludest ja majanduslikust sõltuvusest mõnest tootest, mis piirab olulisel määral nende arengut ja tekitab märkimisväärsed lisakulusid paljudes valdkondades, eriti transpordisektoris. Euroopa tasandil kasvuhoonegaaside vähendamiseks tehtavaid pingutusi ja seatud eesmärgid tuleb sellele keerulisele olukorrale vastavalt kohandada, saavutades tasakaalu keskkonnaeesmärkide ja nende piirkondade suurte sotsiaalsete kulude vahel.*
- (32) Transpordisektorile seatud eesmärgi väljendamisel kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärgina langeb ära vajadus kohaldada kordajaid teatavate taastuvate energiaallikate kasutuse edendamiseks. See tuleneb asjaolust, et eri taastuvad energiaallikad võimaldavad vähendada kasvuhoonegaaside heidet erineval määral ja seega on nende panused eesmärgini jõudmiseks erinevad. Taastuvelektri tootmist tuleks käsitada heitevabana, mis tähendab seda, et sellega vähendatakse heidet 100 %, võrrelduna fossiilkütustest elektri tootmisega. See loob stiimuli taastuvelektri kasutamiseks, kuna taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste puhul on nii suure vähenemismäära saavutamine ebatõenäoline. Seepärast muutuks taastuvatel energiaallikatel põhinev elektrifitseerimine maanteetranspordi puhul kõige tõhusamaks CO₂ heite vähendamise viisiks. Lisaks on täiustatud biokütuste ja biogaasi ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamise edendamiseks lennu- ja meretranspordis, mille elektrifitseerimine on raskendatud, asjakohane jätta alles selliste kütuste sellisel viisil kasutamise puhul kohaldatav kordaja, mida kasutatakse nende arvessevõtmiseks selliste kütuste jaoks kehtestatud konkreetsete eesmärkide täitmisel.
- (33) Lõppkasutussektorite, sealhulgas transpordisektori otsene elektrifitseerimine aitab suurendada taastuvenergia põhise energiasüsteemi tõhusust ja hõlbustab sellele üleminekut. Seepärast on see iseenesest tõhus viis kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks. Sellest tulenevalt ei ole vaja luua sellist täiendavuse raamistikku, mis on kohaldatav konkreetsetel transpordisektoris elektrisõidukite jaoks tarnitava taastuvelektri puhul.
- (34) Kuna muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütused võetakse arvesse taastuvenergiana sõltumata sellest, millises sektoris neid tarbitakse, tuleks reegleid, mille alusel määratakse kindlaks selliste kütuste taastuv olemus nende tootmisel elektrienergia abil ja mida on kohaldatav üksnes nende tarbimisel transpordisektoris, laiendada kõikidele muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütustele, olenemata sellest, millises sektoris neid tarbitakse.
- (35) Soojus-, elektri- ja jahutusenergiat tootvates käitistes kasutatavate tahkete biomasskütuste suhtes kohaldatavate liidu kestlikkuse kriteeriumide ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumide suurema keskkonnatõhususe tagamiseks tuleks alandada selliste kriteeriumide kohaldamiseks vajalikku miinimummäära praeguselt väärtuselt 20 MW väärtuseni 7,5 MW.

- (36) Direktiiviga (EL) 2018/2001 tugevdati bioenergia kestlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise raamistikku ning kehtestati selleks kriteeriumid kõikide lõppkasutussektorite jaoks. Nimetatud direktiiviga on ette nähtud metsa biomassist toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste erinormid, mille kohaselt on nõutav ülestöötamise kestlikkus ja maakasutuse muutusest tuleneva heite arvessevõtmine. Iseäranis suure elurikkusega ja süsinikurikaste elupaikade, näiteks põlismetsade **ja vanade metsade**, suure elurikkusega metsade, rohumaade, turbaalade **ja nõmmede** tõhusamaks kaitsmiseks tuleks kehtestada erandid ja piirangud seoses sellistelt aladelt metsa biomassi hankimisega; see oleks kooskõlas põllumajanduslikust biomassist toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste puhul rakendatava lähenemisviisiga. Peale selle tuleks kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriume kohaldada ka olemasolevate biomassipõhiste kätiste suhtes, et tagada, et kõikides sellistes kätistes saavutatakse bioenergia tootmisega kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine, võrrelduna fossiilkütustest energia tootmisega. ***Poollooduslikud metsad kui metsad või muu metsamaa, mis ei ole põlismetsad ega istandikud ning koosnevad peamiselt kohalikest puude ja põõsaste liikidest, mida ei ole istutatud, on suure elurikkuse ja kliimaväärtusega ning neid ei tohiks muuta istandikeks ega muul viisil kahjustada. Erilist tähelepanu tuleks pöörata metsandusele, et käsitleda avatud küsimusi ja esitada andmeid, kuna need on keskse tähtsusega selleks, et paremini mõista meie puude tähtsust kliima, keskkonna, majanduse ja ühiskonna jaoks. Biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused, mis on toodetud põllumajanduslikust ja metsa biomassist, ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütused tuleks saada maadelt või metsadest, mille puhul austatakse kolmandate isikute õigusi seoses maa või metsa kasutamise ja valdamisega, hankides kõnealuste kolmandate isikute vabatahtliku, eelneva ja teadliku nõusoleku esindusinstiitutsioonide ja -organisatsioonide osalusel, nii et austatakse kolmandate isikute inimõigusi ja tööõigusi ning ei ohustata toidu ja sööda kättesaadavust nende jaoks.***
- (37) Selleks, et vähendada halduskoormust taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste tootjate ning liikmesriikide jaoks juhtudel, kus komisjon on rakendusakti kaudu tunnustanud vabatahtlikku või riiklikku kava kui kava, mille alusel esitatakse tõendeid või täpseid andmeid selle kohta, et kestlikkuse kriteeriumid ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid ning muud käesoleva direktiiviga kehtestatud nõuded on täidetud, peaksid liikmesriigid aktsepteerima selliste kavade alusel komisjoni tunnustuse raames välja antud sertifikaatide kohaseid tulemusi. Väikeste kätiste jaoks koormuse vähendamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama lihtsustatud kontrollimehhanismi kätiste puhul, mille võimsus jääb vahemikku 5–20 MW.
- (38) Komisjoni loodava liidu andmebaasi eesmärk on võimaldada vedelate ja gaasiliste taastuvkütuste ning ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste jälgitavust. Selle ulatust tuleks laiendada nii, et see hõlmaks peale transpordisektori ka kõiki muid lõppkasutussektoreid, kus selliseid kütuseid tarbitakse. Sellest peaks kujunema oluline panus kõnealuste kütuste tootmise ja tarbimise põhjalikku seiresse ning sellega väheneksid topeltarvestamise ja nõuete rikkumise riskid liidu andmebaasiga hõlmatud tarneahelate lõikes. Peale selle tuleks tühistada kõikide andmebaasis registreeritud, taastuvatest

energiaallikatest toodetud gaasi saadetiste päritolutagatised, et hoida ära sama taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi kohta topeltandmete esitamise riski. **Andmebaas tuleks teha avatud, läbipaistval ja kasutajasõbralikul viisil avalikult kättesaadavaks. Komisjon peaks avaldama üldsuse jaoks igal aastal aruande liidu andmebaasis esitatud teabe kohta, kaas arvatud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste kogused, geograafiline päritolu ja lähteaine liik.**

(38a) Selleks et kompenseerida käesoleva direktiiviga kodanikele, haldusasutustele ja ettevõtjatele seatud regulatiivset koormust, peaks komisjon 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe punkti 48 kohaselt koostatava iga-aastase koormusanalüüsi raames vaatama läbi asjaomaste sektorite õigusraamistiku kooskõlas põhimõttega „üks sisse, üks välja“, mis on sätestatud komisjoni 29. aprilli 2021. aasta teatises „Parem õigusloome: ühendatud jõududega parema õigusloome poole“, ning esitama asjakohasel juhul seadusandlikud ettepanekud muudatuste tegemiseks või sätete väljajätmiseks muudes liidu seadusandlikes aktides, millega tekitatakse kõnealustes sektorites nõuete täitmisega seotud kulusid.

(38b) Tuleb kehtestada asjakohased pettusevastased sätted, eelkõige seoses kasutatud toiduõliga, kuna selles valdkonnas on palmiõliga segamine väga levinud. Kuna pettuste avastamine ja ennetamine on oluline, et hoida ära kõlvutat konkurentsi ja ohjeldamatut raadamist kolmandates riikides, tuleks tagada nende toorainete täielik ja sertifitseeritud jälgitavus.

(39) Energialiidu ja kliimameetmete juhtimist käsitlevas määruses (EL) 2018/1999 on mitmes kohas viidatud siduvale liidu tasandi eesmärgile suurendada liidus tarbitava taastuvenergia osakaalu 2030. aastaks vähemalt 32 %ni. Kuna selle eesmärgi kohast määrat on vaja suurendada, et aidata tõhusalt kaasa püüdlustele vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside heidet **vähemalt 55 %**, tuleks kõnealuseid viiteid muuta. Täiendavalt kehtestatavate kavandamis- ja aruandlusnõuetega ei looda uut kavandamis- ja aruandlussüsteemi, vaid need peaksid olema hõlmatud määruse (EL) 2018/1999 kohase olemasoleva kavandamis- ja aruandlusraamistikuga.

(40) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ¹⁷ kohaldamisala tuleks muuta, et hoida ära transpordikütustega seotud CO₂ heite vähendamise eesmärki käsitlevate regulatiivsete nõuete dubleerimist ja saavutada kooskõla direktiiviga (EL) 2018/2001.

(40a) Samuti on oluline edendada teadusuuringuid ja uuendusi puhta energia, näiteks vesiniku valdkonnas, et rahuldada kasvavat nõudlust alternatiivkütuste järele ja eelkõige teha turul kättesaadavaks energia, mis on odavam kui fossiilkütused, näiteks diislikütus, kütteõli ja bensiin, mille hinnad on praegu rekordiliselt kõrged.

(41) Tuleks muuta direktiivis 98/70/EÜ sätestatud mõistete määratlusi, et viia need kooskõlla direktiivis (EL) 2018/2001 esitatud määratlustega ja hoida seega ära eri määratluste kohaldamist nende kahe õigusakti puhul.

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 1998. aasta direktiiv 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi ning nõukogu direktiivi 93/12/EMÜ muutmise kohta (EÜT L 350, 28.12.1998, lk 58).

- (42) Direktiivist 98/70/EÜ tuleks lihtsustamise huvides välja jätta sätted kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise ja biokütuste kasutamise kohustuste kohta, et hoida ära topeltreguleerimist seoses transpordikütuseid käsitlevate rangemate CO₂ heite vähendamise kohustustega, mis on ette nähtud direktiiviga (EL) 2018/2001.
- (43) Direktiivist 98/70/EÜ tuleks välja jätta kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise seire ja vähendamisest aru andmise kohustusi käsitlevad sätted, et hoida ära aruandluskohustuste topeltreguleerimist.
- (44) Tuleks tunnistada kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652, millega on ette nähtud üksikasjalikud reeglid direktiivi 98/70/EÜ artikli 7a ühetaolise rakendamise kohta, kuna see minetab käesoleva direktiivi alusel direktiivi 98/70/EÜ artikli 7a kehtetuks tunnistamisega oma asjakohasuse.
- (45) Diislikütuses sisalduvate bioressursipõhiste koostisainete puhul piirab direktiivis 98/70/EÜ esitatud viide diislikütusele B7 ehk kuni 7 % rasvhapete metüülestreid sisaldavale diislikütusele olemasolevaid võimalusi direktiivi (EL) 2018/2001 kohaste biokütusesisalduse suurendamise eesmärkide saavutamiseks. See tuleneb asjaolust, et peaaegu kogu liidus tarnitav diislikütus on juba B7. Seepärast tuleks suurendada bioressursipõhiste koostisainete maksimaalset lubatud osakaalu 7 %lt 10 %ni. Diislikütuse B10, st kuni 10 % rasvhapete metüülestreid sisaldava diislikütuse järkjärguline turul kasutusele võtmine nõuab kõikjal liidus B7 hõlmava kaitse kohaldamist 7 % rasvhapete metüülestrite sisalduse suhtes, kuna eeldatavalt moodustavad 2030. aastaks sõidukipargist märkimisväärse osa sõidukid, mille puhul B10 kasutamine ei ole võimalik. Seda tuleks kajastada käesoleva õigusaktiga muudetavas direktiivi 98/70/EÜ artikli 4 lõike 1 teises lõigus.
- (45a) Taastuvenergia ulatuslikum kasutamine võib suurendada ka energiapõhisele ja omavarustatust, vähendades muu hulgas sõltuvust fossiilkütustest. Energiasüsteemi õiglaseks ja tõhusaks ümberkujundamiseks on siiski oluline põhivõrku jätkuvalt tugevdada ja ühendada, et sellest saadav kasu jaotuks kogu liidu elanikkonnale ühtlaselt ega põhjustaks energiaostuvõimetust.***
- (46) Üleminekusätted peaksid võimaldama korrapäraselt jätkata käesoleva direktiiviga välja jätavate direktiivi 98/70/EÜ artiklite kohast andmekogumist ja aruandluskohustuste täitmist.
- (47) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta¹⁸ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide esitamine on põhjendatud, eriti pärast Euroopa Kohtu otsust kohtuasjas C-543/17: komisjon vs. Belgia¹⁹,

¹⁸ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

¹⁹ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 8. juuli 2019, komisjon vs. Belgia, C-543/17, ECLI:EU:C:2019:573.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi (EL) 2018/2001 muutmine

Direktiivi (EL) 2018/2001 muudetakse järgmiselt:

1) artikli 2 teist lõiku muudetakse järgmiselt:

-a) punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1) „taastuvatest energiaallikatest toodetud energia“ või „taastuvenergia“ – taastuvatest mittefossiilsetest allikatest pärit energia, nimelt tuuleenergia, päikeseenergia (päikese soojusenergia ja fotogalvaaniliselt saadud päikeseenergia), geotermiline energia, osmootne energia, ümbritseva keskkonna energia, loodete, lainete ja muu ookeanienergia, hüdroenergia ning biomassist, prügilagaasist, reoveepuhasti gaasist ja biogaasist toodetud energia;“;

-aa) punkti 16 alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) kelle peamine eesmärk on rahalise kasumi asemel pigem anda kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega keskkonnaalast, majanduslikku või sotsiaalset kogukondlikku kasu oma aktsionäridele, osanikele või liikmetele või nende kohalikele piirkondadele, kus ta tegutseb;“;

a) punkt 36 asendatakse järgmisega:

„36) „muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütused“ – vedelad ja gaasilised kütused, milles sisalduv energia pärineb muudest taastuvatest energiaallikatest kui biomass;“;

b) punkt 47 asendatakse järgmisega:

„47) „vaikeväärtus“ – eelnevalt kindlaks määratud tegurite abil tüüpilisest väärtusest tuletatud väärtus, mida võib käesolevas direktiivis sätestatud tingimustel kasutada tegeliku väärtuse asemel;“;

c) lisatakse järgmised punktid:

„47a) „kvaliteetne ümarpuit“ – ümarpuit, mis on langetatud või muul viisil üles töötatud ja eemaldatud ning mille omadused, näiteks puuliik, mõõtmed, sirgus ja oksakohtade arv, muudavad selle vastavalt asjakohaste metsatingimuste alusel

liikmesriikide kindlaks määratud ja nõuetekohaselt põhjendatud reeglitele tööstuslikuks kasutamiseks sobivaks; see ei hõlma kommertskasutusele eelneval harvendamisel saadud puitu ega tulekahjust, kahjuritest, haigustest või abiootiliste mõjurite tõttu tekkinud kahjustustest mõjutatud metsast eemaldatud puid;

47b) „*uuenduslik taastuvenergia tehnoloogia*“ – *taastuvenergia tootmise tehnoloogia, mis parandab võrreldavat tipptasemel taastuvenergia tehnoloogiat vähemalt ühel viisil või muudab kasutatavaks suuremas osas seni kasutamata taastuvenergiaallika ning millega kaasneb selge tehnoloogilise, turu- või finantsriski tase, mis on kõrgem kui riski puhul, mida üldiselt seostatakse võrreldava mitteuuendusliku tehnoloogia või tegevusega;*

47c) „pakkumisvöönd“ – pakkumisvöönd, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/943²⁰ artikli 2 punktis 65;

47d) „nutiarvestisüsteem“ – nutiarvestisüsteem, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/944²¹ artikli 2 punktis 23;

47e) „laadimispunkt“ – laadimispunkt, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2019/944 artikli 2 punktis 33;

47f) „turuosaline“ – turuosaline, nagu on määratletud määruse (EL) 2019/943 artikli 2 punktis 25;

47g) „elektriturg“ – elektriturg, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2019/944 artikli 2 punktis 9;

47h) „kodumajapidamistes kasutatav aku“ – eraldiseisev aku, mille nimimahutavus vastab energiahulgale üle 2 kWh ja mis sobib kodukeskkonnas paigaldamiseks ja kasutamiseks;

47i) „elektrisõidukiaku“ – elektrisõidukiaku, nagu on määratletud [kavandatud määruse (mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020)²²] artikli 2 punktis 12;

47j) „tööstuslik patarei või aku“ – tööstuslik patarei või aku, nagu on määratletud [kavandatud määruse (mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020)] artikli 2 punktis 11;

47k) „seisukord“ – seisukord, nagu on määratletud [kavandatud määruse (mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020)²³] artikli 2 punktis 25;

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/943, milles käsitletakse elektrienergia siseturgu (ELT L 158, 14.6.2019, lk 54).

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/944 elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL (ELT L 158, 14.6.2019, lk 125).

²² COM(2020) 798 final.

²³ Komisjoni kavandatud määrus, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020 (xxxx).

- 47l) „laetustase“ – laetustase, nagu on määratletud [kavandatud määruse (mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020)] artikli 2 punktis 24;
- 47m) „võimsuse seadeväärtus“ – akujuhtimissüsteemis olev teave, mille alusel määratakse kindlaks aku seisukorra ja kasutuse optimeerimiseks vajalik elektrilise võimsuse režiim, milles aku töötab laadimise ja tühjendamise ajal;
- 47n) „nutilaadimine“ – laadimistoiming, mille käigus akusse suunatava elektrienergia kogust kohandatakse elektroonilise side kaudu saadud teabe alusel reaalsajas **ning mis võib toimuda nii tavalise laadimiskiirusega kui ka kiirlaadimise korral, reaktsioonina dünaamilistele hinnasignaalidele või elektrivoo optimeerimiseks**;
- 47o) „reguleeriv asutus“ – reguleeriv asutus, nagu on määratletud määruse (EL) 2019/943 artikli 2 punktis 2;
- 47p) „kahesuunaline laadimine“ – **nutilaadimise toiming**, mille puhul **saab voolu suunda** ■ **muuta** ■, **võimaldades** elektrivoolul **liikuda** akust sellega ühendatud laadimispunkti;
- 47q) „tavalaadimispunkt“ – tavalaadimispunkt, nagu on määratletud [kavandatud määruse (milles käsitletakse alternatiivkütuste taristu kasutuselevõttu ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2014/94/EL)] artikli 2 punktis 31;
- 47r) „kogukonnas kasutatav aku“ – **eraldiseisev aku, mille nimimahutavus vastab energiahulgale üle 50 kWh ning mis sobib paigaldamiseks ja kasutamiseks elu-, äri- või tööstuskeskkonnas ning mis kuulub ühiselt oma tarbeks toodetud taastuvenergia tarbijatele või taastuvenergiakogukonnale**;
- 47s) „taastuvenergia ostuleping“ – **leping, mille alusel füüsiline või juriidiline isik lepib kokku taastuvenergia ostmises otse tootjalt ning mis hõlmab muu hulgas taastuvelektri ostulepinguid, taastuvallikatest toodetud vesiniku ostulepinguid ning taastuvatest energiaallikatest toodetud kütte ja jahutuse ostulepinguid**;
- 47t) „taastuvatest energiaallikatest toodetud kütte ja jahutuse ostuleping“ – **leping, mille alusel füüsiline või juriidiline isik lepib kokku taastuvatest energiaallikatest toodetud kütte ja jahutuse ostmises otse tootjalt**;
- 47u) „taastuvallikatest toodetud vesiniku ostuleping“ – **leping, mille alusel füüsiline või juriidiline isik lepib kokku muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste ostmises otse tootjalt**;
- 47v) „tööstussektor“ – majanduse tegevusalade statistilise klassifikaatori (NACE REV. 2)²⁴ B, C ja F jakku ning J jao ossa 63 liigitatud ettevõtjad ja tooted;

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1893/2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1).

- 47w) „kasutamine muul otstarbel kui energia saamiseks“ – kütuse kasutamine toorainena tööstuslikus protsessis, mitte energia tootmiseks;
- 47x) „taastuvkütused“ – biokütused, vedelad biokütused, biomasskütused ja muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütused;
- 47y) *„energiatõhususe esikohale seadmine“ – energiatõhususe esikohale seadmine, nagu on määratletud määruse (EL) 2018/1999 artikli 2 punktis 18;*
- 47z) *„avamere taastuvenergia hübriidvara“ – ülekandevara, mida kasutatakse kahesugusel eesmärgil, st avamere taastuvenergia tootmise ühendamiseks ja kahe või enama pakkumisvõõndi ühendamiseks;*
- 47za) *„taastuvenergiat põhinev kaugküte ja jahutus“ – suure energiatõhususega kaugküte- ja kaugjahutussüsteemid, mille käitamisel kasutatakse üksnes taastuvaid energiaallikaid;*
- 47zb) *„primaarne puitbiomass“ – kogu ümarpuit, mis on langetatud või muul viisil üles töötatud ja eemaldatud; see koosneb kogu eemaldamiste käigus saadud puidust, st metsadest eemaldatud kogustest, sealhulgas loodusliku suremuse ning puude langetamise ja raie tulemusena saadud puidust; see hõlmab kogu koorega või kooreta eemaldatud puitu, sealhulgas eemaldatud puitu selle ümaral, lõhestatud, jämedalt kanditud või muul kujul, nt oksad, juured, kännud ja pahas (kui neid kogutakse), ning jämedalt tahutud või teravaotsalist puitu; see ei hõlma puitbiomassi, mis on saadud suure tuleohuga aladel kestlike metsa- või maastikupõlengu ennetamise meetmete võtmisega, ega puitbiomassi, mis on võetud aktiivsete kahjurite või haiguste poolt kahjustatud metsadest eesmärgiga vältida nende levikut, minimeerides samal ajal puidu eemaldamist ja kaitstes elurikkust, mille tulemuseks on mitmekesisemad ja vastupidavamad metsad, ning see peab põhinema komisjoni suunistel;*
- 47zc) *„taastuvallikatest toodetud vesinik“ – vesinik, mis on toodetud vee elektrolüüsi teel (taastuvatest energiaallikatest toodetud elektriga töötavas elektrolüüsiseadmes) või biogaasi reformimise või biomassi biokeemilise muundamise teel, kui see on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 29 sätestatud säästlikkuse kriteeriumidega;*
- 47zd) „istandik“ – intensiivselt majandatav istutatud mets, mis vastab istutamise ajal ja puistu küpsusvanuses kõikidele järgmistele kriteeriumidele: üks või kaks liiki ning ühevanused korrapäraselt paiknevad puud; see hõlmab lühikese raieringiga istandikke puidu, kiu ja energia saamiseks, ei hõlma aga metsa, mis on istutatud kaitse eesmärgil või ökosüsteemi taastamiseks, ega istutatud või külvatud metsa, mis puistu küpsusvanuses meenutab looduslikult uuenevat metsa;
- 47ze) „istutatud mets“ – mets, mis koosneb peamiselt istutatud ja/või tahtlikult külvatud puudest, mis moodustavad küpsusvanuses eeldatavalt üle viiekümne protsendi kasvava metsa mahust; see hõlmab algselt istutatud või külvatud puudest tekkinud madalmetsa; ■

- 47zf) „osmootne energia“ – energia, mis on looduslikult saadud kahe vedeliku, tavaliselt magevee ja soolase vee soolasisalduse erinevusest;
- 47zg) „süsteemi tõhusus“ – energiasüsteem, mis integreerib kulutõhusalt muutlikke taastuvaid energiaallikaid ja maksimeerib nõudluse poole paindlikkuse väärtust, et optimeerida kliimaneutraalsusele üleminekut, mõõdetuna süsteemi investeerimis- ja tegevuskulude, kasvuhooonegaaside heitkoguste ning fossiilkütuste kasutamise vähenemisena riiklikus energiaallikate jaotuses;
- 47zh) „taastuvenergiat töötav hübriidelektrijaam“ – kombinatsioon kahest või enamast taastuvenergia tootmise tehnoloogiast, millel on sama võrguühendus, ja kuhu on võimalik integreerida ka salvestusvõimsust;
- 47zi) „samas asukohas paiknev energiasalvestusprojekt“ – projekt, mis hõlmab energiasalvestusrajatist ja taastuvenergiat tootvat rajatist, mis on ühendatud sama võrgu juurdepääsupunkti taga.“;

2) artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid tagavad ühiselt, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal liidu summaarses energia lõpptarbimises on 2030. aastal vähemalt 45 %.

Selleks et edendada uuendusliku taastuvenergia tehnoloogia abil saadud taastuvenergia tootmist ja kasutamist ning kaitsta liidu tööstuse konkurentsivõimet, kehtestab iga liikmesriik soovitusliku eesmärgi, mille kohaselt peaks uuenduslik taastuvenergia tehnoloogia moodustama ajavahemikul ... [käesoleva direktiivi jõustumine] kuni 2030 vähemalt 5 % uuest paigaldatud taastuvenergia tootmisvõimsusest.

Selleks et hõlbustada taastuvelektri ulatuslikumat kasutuselevõttu ning suurendada paindlikkus- ja tasakaalustamisteenuseid, kehtestavad liikmesriigid soovitusliku eesmärgi ka salvestustehnoloogiatele.

Et toetada esimeses lõigus osutatud eesmärgi kulutõhusat saavutamist ja süsteemi tõhususe saavutamist, kehtestavad liikmesriigid nõudluse poole paindlikkusele soovitusliku riikliku miinimumeesmärgi, mis vastab elektrienergia tippnõudluse vähendamisele 5 % võrra 2030. aastaks. See eesmärk saavutatakse nõudluse poole paindlikkuse aktiveerimisega kõigis lõppkasutussektorites, sealhulgas hoonete renoveerimise ja energiatõhususe kaudu kooskõlas direktiiviga (EL) .../... [muudetud direktiiv (EL) 2018/844] ja direktiiviga (EL) .../... [muudetud direktiiv (EL) 2018/2002].

Liikmesriigid määravad oma riikliku nõudluse poole paindlikkuse eesmärgi, sealhulgas vahe-eesmärgid, kindlaks riiklikes eesmärkides, mis on sätestatud nende lõimitud energia- ja kliimakavades, et suurendada süsteemi paindlikkust, tehes seda kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikli 4 punkti d alapunktiga 3. Vajaduse korral

võib komisjon võtta neid täiendavaid meetmeid, et toetada liikmesriike nende eesmärgi täitmisel.

Iga liikmesriik määrab kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikli 4 punkti d alapunktiga 3 oma lõimitud energia- ja kliimakavas kindlaks meetmed, mis on vajalikud käesoleva artikli lõike 1 teises ja kolmandas lõigus osutatud eesmärkide saavutamiseks.“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriigid võtavad meetmeid selle tagamiseks, et biomassist toodetakse energiat viisil, mille puhul biomassi tooraineturu põhjendamatud moonutused ja kahjulik mõju elurikkusele, **keskkonnale ja kliimale** on minimaalsed. Sel eesmärgil võtavad nad arvesse direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4 sätestatud jäätmehierarhiat ja kolmandas lõigus osutatud astmelise kasutamise põhimõtet.

Osana esimeses lõigus osutatud meetmetest

- a) ei toeta liikmesriigid
 - i) saepalkide, vineeripakkude, kändude ja juurte kasutamist energia tootmiseks;
 - ii) jäätmete põletamise teel taastuvenergia tootmist juhtudel, kus direktiivis 2008/98/EÜ sätestatud liigiti kogumise **ja jäätmehierarhia** kohustused ei ole täidetud;
 - iii) tegevust, mis ei ole kooskõlas kolmandas lõigus osutatud **rakendusaktiga**;

b) ei toeta liikmesriigid **artikli 6 sätetest ja** esimeses lõigus nimetatud kohustustest olenemata alates 31. detsembrist 2026 metsa biomassist elektrienergia tootmist üksnes elektrienergiat tootvates käitistes, välja arvatud juhul, kui selline elektrienergia vastab vähemalt ühele järgmistest tingimustest:

- i) seda toodetakse piirkonnas, mis on tahketest fossiilkütustest sõltuvuse tõttu kindlaks määratud **■** komisjoni poolt heaks kiidetud õiglase ülemineku territoriaalses kavas kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/..., millega luuakse Õiglase Ülemineku Fond, ning see vastab artikli 29 lõikes 11 sätestatud asjakohastele nõuetele;

- ii) selle tootmisel kasutatakse biomassist tekkinud CO₂ kogumist ja säilitamist ning see vastab artikli 29 lõike 11 teises lõigus sätestatud nõuetele;

- iii) **seda toodetakse jaamades, mis ... [käesoleva muutmisdirektiivi jõustumise kuupäev] juba töötavad ja mille puhul ei ole võimalik teha koostootmisele suunatud muudatusi, kuna puuduvad taristu või nõudlustingimused, ning mis vastavad artikli 29 lõikes 11 sätestatud nõuetele, tingimusel, et liikmesriigid teavitavad komisjoni sellise erandi kasutamisest ning põhjendavad seda kontrollitud ja ajakohase teadusliku ja tehnilise teabega ning et komisjon selle erandi ka heaks kiidab.**

Komisjon võtab hiljemalt üks aasta pärast [käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] vastu **rakendusakti** selle kohta, kuidas kohaldada **metsa** biomassi puhul astmelise kasutamise põhimõtet, täpsustades eelkõige, kuidas minimeerida kvaliteetse ümarpuidu kasutamist energia tootmiseks, ning keskendudes toetuskavadele ja võttes nõuetekohaselt arvesse **suurimat majanduslikku ja keskkonnaalast lisaväärtust ning riikide eripära, sealhulgas metsa- või maastikupõlengute ennetamist ja sanitaarraiet**.

Komisjon esitab 2026. aastaks aruande liikmesriikide biomassi toetuskavade mõju kohta, käsitledes muu hulgas elurikkust, **kliimat, keskkonda** ja võimalikke turumoonutusi, ning hindab metsa biomassiga seotud **toetuskavasid**.”;

c) lisatakse lõige 4a:

„4a. Liikmesriigid loovad raamistiku, mis võib hõlmata toetuskavu **ning taastuvenergia ja samas asukohas paiknevate energiasalvestusprojektide, samuti taastuvenergia ostulepingute ning taastuvatest energiaallikatest toodetud kütte ja jahutuse** ostulepingute kasutuselevõtu soodustamist ning võimaldab **taastuvenergia** kasutamisel jõuda määruse (EL) 2018/1999 artikli 4 punkti a alapunktis 2 osutatud soovituslikule trajektoorile vastavas tempos tasemeni, mis vastab lõikes 2 osutatud liikmesriikide riiklikule panusele. Eelkõige keskendutakse selles raamistikus olemasolevatele takistustele, **sealhulgas takistustele, mis on seotud loamenetlustega, energiakogukonna algatuste loomisega ja vajalike energia transpordivõrkude arendamisega, et toetada taastuvenergia suure osakaalu saavutamist**. Selle raamistiku kavandamisel võtavad liikmesriigid arvesse, kui palju on vaja taastuvelektrit juurde toota **ja salvestustaristut juurde ehitada**, et rahuldada nõudlust transpordi-, tööstus-, ehitus- ning kütte- ja jahutussektoris ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootmiseks.

Kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega tagavad liikmesriigid taastuvelektri paindliku tarbimise, sellega kauplemise ja selle salvestamise kõnealustes lõppkasutussektorites, et aidata kaasa selle kulutõhusale kasutuselevõtule.

Liikmesriigid võivad lisada tugiraamistiku raames võetavate poliitika- ja muude meetmete kokkuvõtte ning nende rakendamise hinnangu oma lõimitud riiklikesse energia- ja kliimakavadesse ning eduaruannetesse vastavalt määrusele (EL) 2018/1999.“;

3) artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

-a) lõike 1 esimese lõigu punkt c asendatakse järgmisega:

„c) taastuvatest energiaallikatest ja taastuvkütustest toodetud energia lõpptarbimine transpordisektoris.“;

a) lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Esimese lõigu punkti a, b või c puhul võetakse taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi ja elektrienergiat taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbimise arvutamisel arvesse vaid üks kord. Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütustest toodetud energia võetakse arvesse sektoris, kus seda tarbitakse: elektrisektoris, kütte- ja jahutussektoris või transpordisektoris. *Kui muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid tarbitakse muus liikmesriigis kui see, kus need on toodetud, võetakse muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamisel toodetud energia arvesse 80 % ulatuses selle mahust riigis ja sektoris, kus see on tarbitud, ja 20 % ulatuses selle mahust riigis, kus see on toodetud, välja arvatud juhul, kui asjaomased liikmesriigid on kokku leppinud teisiti. Selleks et jälgida selliseid kokkuleppeid ja vältida topeltarvestust, teavitatakse komisjoni igast sellisest kokkulepest, sealhulgas pakkumise ja nõudluse tippsetest mahtudest, ülekande ajast ja kokkuleppe rakendamise alguskuupäevast. Komisjon teeb sõlmitud kokkuleppeid, sealhulgas nende ajastust, mahtu, hinda ja mis tahes lisatingimusi, käsitleva teabe kättesaadavaks.*“;

aa) lõike 1 teise lõigu järele lisatakse järgmine lõik:

„Artiklites 15a ja 22a, artikli 23 lõikes 1, artikli 24 lõikes 4 ja artikli 25 lõikes 1 osutatud eesmärkide puhul võetakse muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid arvesse 100 % ulatuses nende mahust riigis, kus neid tarbitakse.“;

b) lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Lõike 1 esimese lõigu punkti a kohaldamisel arvutatakse taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia summaarne lõpptarbimine liikmesriigis taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia kogusena, mis hõlmab elektrienergiat, mille on tootnud oma tarbeks toodetud taastuvenergia tarbijad ja taastuvenergiakogukonnad, ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütustest toodetud elektrienergiat, ei hõlma aga eelnevalt kõrgemale pumbatud vett kasutavates pumpelektrijaamades toodetud elektrienergiat ega muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootmiseks kasutatud elektrienergiat.“;

c) lõike 4 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) taastuvatest energiaallikatest toodetud energia lõpptarbimine transpordisektoris arvutatakse kõiki selles sektoris tarbitud biokütuseid, biogaasi ja muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid hõlmava summana;“;

4) artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

- a) lisatakse lõige 1a:

„1a. Iga liikmesriik **sõlmib koostöölepingud, mille eesmärk on algatada** ühe või mitme teise liikmesriigiga **liidu taastuenergia tootmise ühisprojekte, mis hõlmavad muu hulgas ka avamere taastuenergia hübriidvara, ning teeb seda järgmistelt:**

a) 31. detsembriks 2025 algatavad liikmesriigid, kelle aastane elektritarbimine on 100 TWh või väiksem, vähemalt kaks ühisprojekti;

b) 2030. aastaks algatavad liikmesriigid, kelle aastane elektritarbimine on suurem kui 100 TWh, ka kolmanda ühisprojekti.

Sellised ühisprojektid ei vasta ühishuviprojektidele, mis on juba vastu võetud määruse (EL) 2022/869^{1a} alusel. Ühisprojektide kindlaksmääramine põhineb vajadustel, mis on kindlaks tehtud kõrgetasemelistes strateegilistes lõimitud avamerevõrgu arengukavades iga merepiirkonna kohta ja kümneaastasest võrgu arengukavas, kuid ei pruugi nende vajadustega piirduda ning sellele võib kaasata kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning eraettevõtjaid.

liidu Komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2020/1294²⁵ loodud liidu taastuenergia rahastamismehhanismi raames liikmesriikide panustest *rahastatavaid projekte võetakse nendes projektides osalevate liikmesriikide puhul esimeses lõigus osutatud nõuete täitmisel arvesse.*

Liikmesriigid teevad tööd selle nimel, et saavutada ühisprojektide kulude ja tulude õiglane jaotus. Selleks võetakse asjakohastes koostöölepingutes arvesse kõiki ühisprojektiga seotud kulusid ja tulusid.

Liikmesriigid teavitavad komisjoni esimeses lõigus osutatud koostöölepingutest, sealhulgas kuupäevast, mil projekti eeldatavalt rakendada hakatakse.

^{1a} *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2022. aasta määrus (EL) 2022/869 üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta ja millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 715/2009, (EL) 2019/942 ja (EL) 2019/943 ning direktiive 2009/73/EÜ ja (EL) 2019/944 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 347/2013 (ELT L 152, 3.6.2022, lk 45).“;*

- b) lisatakse järgmine lõige:

„7a. Merepiirkonnaga piirnevad liikmesriigid teevad koostööd, et määrata **pärast sidusrühmadega konsulteerimist** ühiselt kindlaks avamere taastuenergia kogus, mida nad kavandavad asjaomases merepiirkonnas toota 2050. aastaks, ning 2030. ja 2040. aastaks saavutatavad vahe-eesmärgid **ja trajektoorid iga**

²⁵ Komisjoni 15. septembri 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/1294 liidu taastuenergia rahastamismehhanismi kohta (ELT L 303, 17.9.2020, lk 1).

merepiirkonna jaoks kooskõlas määrusega (EL) 2022/869. Iga liikmesriik esitab mahud, mille ta kavatses saavutada riigihangete kaudu, keskendudes võrgutaristu puhul tehnilisele ja majanduslikule teostatavusele.

Liikmesriigid tagavad oma koostöölepingutes ühiselt, et need kavad on kooskõlas komisjoni 19. novembri 2020. aasta teatises „ELi strateegia avamere taastuenergia potentsiaali kasutamiseks kliimaneutraalsuse saavutamise eesmärgil“ sätestatud eesmärkide täitmisega, järgides liidu keskkonnaõigust ning võttes arvesse elurikkuse kaitset, iga piirkonna eripära ja arengut, eriti mõjutatud piirkonnas juba toimuvat tegevust, võimaliku kahju tekitamist keskkonnale ning asjaomase merepiirkonna potentsiaali seoses avamere taastuenergiaga, samuti sellega seotud lõimitud võrgu kavandamise tagamise tähtsust. Liikmesriigid teevad kõnealuse koguse ja kavandatava võrgu teatavaks ajakohastatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades, mis esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklile 14. Komisjon võib võtta täiendavaid meetmeid, et toetada liikmesriike nende püüdlustes saavutada kooskõla trajektooriga, mis on kehtestatud iga merepiirkonna jaoks.

Pärast ajakohastatud lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade esitamist hindab komisjon võimalikke erinevusi liikmesriikide avamere taastuenergia allikate võimaliku koguse ning 2030., 2040. ja 2050. aastaks kavandatud avamere taastuenergia koguse vahel. Asjakohasel juhul võtab komisjon selliste erinevuste vähendamiseks lisameetmeid.

Merepiirkonnaga piirnevad liikmesriigid määravad ühiselt kindlaks avamere taastuenergia projektide jaoks sobiva ruumi ja eraldavad selle ruumi oma mereruumi planeeringutes, tagades üldsuse suures osaluses seisneva lähenemisviisi, et võetaks arvesse kõikide sidusrühmade ja mõjutatud rannikukogukondade arvamusi ning mõjutatud piirkondades juba toimuvale tegevusele avaldatavat mõju.

Et hõlbustada avamere taastuenergia ühisprojektidele lubade andmist, vähendavad liikmesriigid loamenetluse keerukust ning suurendavad selle tõhusust ja läbipaistvust, tõhustavad omavahelist koostööd, sealhulgas asjakohasel juhul iga esmatähtsa avamere võrgukoridori jaoks ühtse kontaktpunkti (ühe akna süsteemi) loomisega.

Selleks et suurendada üldsuse laialdast heakskiitu, tagavad liikmesriigid võimaluse kaasata avamere taastuenergia ühistesse koostööprojektidesse ka taastuenergiakogukondi.“;

5) artiklit 15 muudetakse järgmiselt:

-a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid tagavad, et kõik loa-, sertifitseerimis- ja litsentsimismenetlusi käsitlevad riigisisised õigusnormid, mida kohaldatakse taastuvatest energiaallikatest elektri-, soojus- või jahutusenergia tootmisega tegelevate jaamade, k.a. taastuenergiat töötavad hübriidelektriijaamad, ning nendega

seotud ülekande- ja jaotusvõrkude suhtes, protsesside suhtes, millega biomass muundatakse biokütuseks, vedelaks biokütuseks, biomasskütuseks või muudeks energiatoodeteks, ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste suhtes, on proportsionaalsed ja vajalikud ning aitavad rakendada energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet.“;

-aa) teist lõiku muudetakse järgmiselt:

i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) kõiki haldusmenetlusi, sealhulgas piirkondlikke ja omavalitsustasandi protsesse, on asjakohasel haldustasandil lihtsustatud ja kiirendatud ning esimeses lõigus osutatud menetluste jaoks on kehtestatud prognoositavad tähtajad;“;

ii) punktid c ja d asendatakse järgmisega:

„c) kõik tarbijate, planeerijate, arhitektide, ehitajate ning seadmete ja süsteemide paigaldajate ning tarnijate makstavad haldustasud on läbipaistvad ja kulupõhised ning

d) detsentraliseeritud seadmete ning taastuvatest energiaallikatest energia tootmise ja salvestamise jaoks on ette nähtud lihtsustatud ja vähem koormavad loamenetlused, sh lihtloa menetlus ja ühtsed kontaktpunktid.“;

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid määravad selgelt kindlaks kõik tehnilised kirjeldused, millele taastuvenergiaseadmed ja -süsteemid peavad vastama, et võimaldada toetuskavadest kasu saada ja nendega seoses riigihankeid korraldada. Regulaatiivsete või harmoneeritud standardite või Euroopa standardite, sealhulgas Euroopa standardiorganisatsioonide kehtestatud tehniliste võrdlussüsteemide olemasolu korral lähtutakse kõnealuste tehniliste kirjelduste puhul nendest standarditest. Eelistatult kasutatakse regulaatiivseid ja harmoneeritud standardeid, mille viited on Euroopa õigusnormide, sealhulgas näiteks määruse (EL) 2017/1369 või (EL) 2009/125 toetamiseks avaldatud Euroopa Liidu Teatajas. Nende puudumisel kasutatakse muid harmoneeritud standardeid või Euroopa standardeid sellises järjekorras. Kõnealuste tehniliste kirjeldustega ei nähta ette seadmete ja süsteemide sertifitseerimise kohta ning need ei tohi takistada siseturu nõuetekohast toimimist.“;

aa) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriigid tagavad, et nende pädevad asutused riigi, piirkonna ja kohalikul tasandil lisavad linnataristu, tööstus-, kaubandus- ja elamupiirkondade ning energia- ja transporditaristu, sealhulgas elektri-, kaugkütte- ja kaugjahutus-, gaasi- ja alternatiivkütusevõrkude planeerimisel, sealhulgas esialgsel ruumilisel planeerimisel, projekteerimisel, ehitamisel ja renoveerimisel, sätted taastuvenergia, sealhulgas oma tarbeks ja taastuvenergiakogukondade toodetud taastuvenergia loomise ja kasutuselevõtu ning vältimatult tekkiva heitsoojus- ja heitjahutusenergia kasutamise kohta. Eelkõige ergutavad liikmesriigid kohalikke ja piirkondlikke

haldusasutusi lisama taastuvatest energiaallikatest toodetava kütte ja jahutuse asjakohasel juhul linnataristu planeerimisse ning konsulteerima võrguettevõtjatega, et kajastada energiatõhususe ja tarbimiskaja programmide ning oma tarbeks toodetud taastuenergia tarbimist ja taastuenergiakogukondi käsitlevate konkreetsete sätete mõju ettevõtjate taristu arendamise kavadele.“;

b) lõiked 4–7 jäetakse välja;

c) lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Liikmesriigid hindavad **█** regulatiivseid ja haldustõkkeid, *mis on seotud pikaajaliste taastuenergia ostulepingutega, sealhulgas taastuvelektri ostulepingud, taastuvatest energiaallikatest toodetud kütte ja jahutuse ostulepingud ning taastuallikatest toodetud vesiniku ostulepingutud, samas asukohas paiknevad energiasalvestusprojektid ja piiriülestele projektid. █*

Nad kõrvaldavad *oma arengut takistavad tõkked riigi ja piiriülesel tasandil, näiteks takistused lubade andmisel, näiteks energiamahukate tööstusharude ja VKEde ning teiste väiksemate osalejate ja omavalitsuste jaoks, ning edendavad selliste lepingute kasutuselevõttu, analüüsides sel eesmärgil muu hulgas võimalusi vähendada nendega seotud rahalisi riske, eelkõige krediitidatagatiste kasutamise kaudu. Liikmesriigid tagavad, et nende lepingute suhtes ei kohaldata ebaproportsionaalseid või diskrimineerivaid menetlusi ega **mingeid** tasusid või lõive ning et taastuenergia ostulepinguga saab taastuenergia ostjale üle kanda kõik asjaomased päritolutagatised.*

Liikmesriigid kirjeldavad oma poliitikasuundi ja meetmeid, millega edendatakse *taastuenergia* ostulepingute kasutuselevõttu, määruse (EL) 2018/1999 artiklites 3 ja 14 osutatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades ning nimetatud määruse artikli 17 kohaselt esitatud eduaruannetes. Liikmesriigid esitavad kõnealustes aruannetes ka andmed *eri liiki taastuenergia* ostulepingutega kaetud toodetud taastuvelektri koguse kohta.

Liikmesriigid tagavad, et taotlejatel lubatakse esitada kõik asjaomased dokumendid digitaalsel kujul. Kui taotleja kasutab digitaalse rakenduse võimalust, tuleb kogu loamenetlus, sealhulgas asutusesisesed haldustoimingud teha digitaalselt. Liikmesriigid tagavad avalike kuulamiste ja osalemismenetluste digitaliseerimise.“;

d) lisatakse lõige 9:

„9. Komisjon esitab ... *[üks aasta pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist/ liikmesriikidele läbivaadatud suunised lubade andmise tavade kohta, et kiirendada ja lihtsustada uute ja ajakohastatud projektide puhul kasutatavat menetlust. Need suunised sisaldavad soovitusi selle kohta, kuidas rakendada ja kohaldada artiklitega 15 █ ja 17 kehtestatud haldusmenetlusi käsitlevaid õigusnorme koos nende kohaldamisega taastuvatest energiaallikatest toodetud küttele, jahutusele ja elektrile ning taastuenergiapõhisele koostootmisele, ning põhiliste tulemusnäitajate kogumit, et võimaldada nii edusammude kui ka tulemuslikkuse läbipaistvat hindamist ja seiret.*

Selleks korraldab komisjon asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas asjaomaste sidusrühmadega. Sellised suunised sisaldavad muu hulgas ka teavet lube andvate asutuste digi- ja inimressursside, tõhusate ühtsete kontaktpunktide, ruumilise planeerimise, militaar- ja tsiviillennunduse piirangute, kohtumenetluste ning tsiviil- ja vahendusasjade kohta, samuti kaevandamist ja geoloogilist tegevust käsitlevate seaduste kohandamise ja moderniseerimise ning selle kohta, kuidas tagada nende ülesannete täitmiseks piisav tehniline suutlikkus.

Liikmesriigid esitavad oma loamenetluse hinnangu ja parandusmeetmed, mis tuleb võtta kooskõlas suunistega, lõimitud riikliku energia- ja kliimakava ajakohastatud versioonis, millele on osutatud määruse (EL) 2018/199 artikli 14 lõikes 2 vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud menetlusele ja ajakavale.

Komisjon hindab parandusmeetmeid kavades ja iga liikmesriigi tulemusi põhiliste tulemusnäitajate puhul. Hinnang tehakse üldsusele kättesaadavaks.

Edusammude puudumise korral võib komisjon võtta lisameetmeid, et toetada liikmesriike õigusnormide rakendamisel, aidates neil oma loamenetlusi reformida ja ühtlustada.“;

6) lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 15a

Taastuenergia ulatuslik kasutamine hoonetes

1. Liikmesriigid kehtestavad hoonesektoris taastuenergia *ning heitsoojus- ja heitjahutusenergia* tootmise ja kasutamise edendamiseks *esialgse* eesmärgi *kohapeal või lähikonnas toodetud, sealhulgas võrgus saadaoleva* taastuenergia ja heitsoojusenergia osakaalu kohta energia lõpptarbimises nende hoonesektoris aastal 2030; see eesmärk peab olema kooskõlas esialgse eesmärgiga, et liidu hoonesektoris on 2030. aastal taastuvatest energiaallikatest toodetud energia *ning vältimatu heitsoojuse- ja heitjahutusenergia* osakaal vähemalt 49 % energia lõpptarbimisest. *Liikmesriigid, kes maksu- või heitkogustega kauplemise süsteemi kaudu otseselt ei maksusta CO₂-heidet ehitussektoris, või liikmesriigid, kes on ajutiselt loobunud uue ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kohaldamisest hoonete ja maanteetranspordi sektoris, kehtestavad taastuvate energiaallikate suurema soovitusliku osakaalu.* Seda *esialgset* riiklikku eesmärki väljendatakse osakaaluna energia lõpptarbimisest riigis ning see arvutatakse vastavalt artiklis 7 esitatud meetodikale, *mille puhul võib osakaalu arvestamisel lõpptarbimisest võtta arvesse taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrit, sealhulgas omatarbeks toodetud energia tarbimist, energiakogukondi, taastuenergia osakaalu elektrienergia allikate jaotuses ning vältimatut heitsoojus- ja heitjahutusenergiat.* Liikmesriigid esitavad oma eesmärgi ajakohastatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades, mis esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklile 14; ühtlasi esitavad nad teabe selle kohta, kuidas nad kavatsevad selle eesmärgini jõuda.

Liikmesriigid võivad esimeses lõigus osutatud eesmärgi saavutamisel arvesse võtta heitsoojus- ja -heitjahutusenergiat kuni 20 % ulatuses. Kui nad otsustavad seda teha, suurendatakse sihttaset poole võrra kasutatud heitsoojus- ja heitjahutusenergia protsendimäärast kuni 54 %ni.

2. Liikmesriigid lisavad oma ehitusalastesse õigusaktidesse ja eeskirjadesse ning asjakohasel juhul oma toetuskavadesse meetmed taastuvatest energiaallikatest **nii kohapeal kui ka lähikonnas toodetud, sealhulgas võrgust tuleva** elektrienergia ning soojus- ja jahutusenergia osakaalu suurendamiseks hoonefondis, sealhulgas riiklikud meetmed seoses oma tarbeks toodetud taastuvenergia olulise suurendamise, taastuvenergiakogukondade, **kohapealse taastuvenergia jagamise** ja kohapeal energia salvestamise, **nuti- ja kahesuunalise laadimise ning muude paindlikkusteenustega, näiteks tarbimiskajaga**, millele lisandub **uuenduslikke tehnoloogiaid arvesse võttes** energiatõhususe suurendamine **tõhusa** koostootmise ning passiiv-, energiasäästu- ja nullenergiahoonete abil.

Lõikes 1 sätestatud **taastuvate energiaallikate** kavandatud osakaalu saavutamiseks kehtestavad liikmesriigid kooskõlas direktiivi 2010/31/EL sätetega **ning kui see on majanduslikult, tehniliselt ja funktsionaalselt teostatav**, oma ehitusalaste õigusaktide ja eeskirjadega ning asjakohasel juhul oma toetuskavade või muude samaväärse mõjuga meetmetega nõuded **uutes** hoonetes **ja põhjalikult renoveeritavates hoonetes** kasutatava taastuvatest energiaallikatest **kohapeal või lähikonnas** toodetud, **sealhulgas võrgust tuleva** energia miinimummäärade kohta. Liikmesriigid võimaldavad nendele miinimummääradele vastavuse saavutamiseks muu hulgas kasutada tõhusat kaugkütet ja -jahutust.

Olemasolevate hoonete puhul kohaldatakse esimest lõiku relvajõudude suhtes vaid sellises ulatuses, et see ei lähe vastuollu relvajõudude tegevuse laadi ja põhieesmärgiga, ning ei kohaldata materjali puhul, mida kasutatakse üksnes sõjalisel otstarbel.

3. Liikmesriigid tagavad vastavalt direktiivi 2010/31/EL artiklile 9 ja direktiivi 2012/27/EL artiklile 5, et riigi, piirkonna ja kohaliku tasandi üldkasutatavad hooned on kasutatava taastuvenergia osakaalu poolest eeskujuks. Liikmesriigid võivad selle kohustuse täitmiseks muu hulgas ette näha, et kolmandad isikud kasutavad üldkasutatavate või korraga nii era- kui ka üldkasutuses olevate hoonete katuseid **ning muid sobilikke pindu ja pinnaosi** taastuvatest energiaallikatest energiat tootvate seadmete paigaldamiseks.

Liikmesriigid edendavad ehitussektoris kohalike ametiasutuste ja taastuvenergiakogukondade vahelist koostööd, eelkõige riigihangete kasutamise kaudu. Sellist toetust kajastatakse direktiivi ... [hoonete energiatõhususe direktiiv] artikli 3 kohastes liikmesriikide riiklikes hoonete renoveerimise kavades.

4. Lõikes 1 sätestatud taastuenergia kavandatud osakaalu saavutamiseks edendavad liikmesriigid taastuenergia põhiste kütte- ja jahutussüsteemide ja -seadmete kasutamist, **sealhulgas asjaomases kohalikus kontekstis sobivad uuenduslikud tehnoloogiad, näiteks arukad ja taastuenergia põhiseid elektrifitseeritud kütte- ja jahutussüsteemid ja -seadmeid, mida täiendatakse vajaduse korral hoonete kõikide detsentraliseeritud energiaallikate aruka juhtimisega hoonete energijuhtimissüsteemi abil, mis on võimeline suhtlema energiavõrguga.** Sel otstarbel kasutavad liikmesriigid kõiki asjakohaseid meetmeid, vahendeid ja stiimuleid, muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1369²⁶ alusel välja töötatud energiamärgiseid, direktiivi 2010/31/EL kohaseid energiatõhususe sertifikaate ja muid asjakohaseid riigi või liidu tasandil välja töötatud sertifikaate või standardeid, ning tagavad piisava teabe ja nõu andmise, **sealhulgas ühtsete kontaktpunktide kaudu, äärmiselt energiatõhusate taastuenergia põhiste alternatiivide kohta, samuti olemasolevate rahastamisvahendite ja stiimulite kohta, millega edendatakse vanade kütte- ja jahutussüsteemide kiiremat asendamist ja üha ulatuslikumat taastuenergia põhiste lahendustele üleminekut.**“;

7) **artiklit 18 muudetakse järgmiselt:**

a) lõiked 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriigid tagavad, et on olemas sertifitseerimiskavad **või samaväärsed riiklikud kvalifitseerimiskavad** mis tahes liiki taastuenergia põhiste kütte- ja jahutussüsteemide paigaldajatele ja projekteerijatele hoone-, tööstus- ja põllumajandussektoris, samuti **muude taastuenergiatehnoloogiate, energia salvestamise ja nõudlusele reageerimise tehnoloogiate, sealhulgas laadimisjaamade** paigaldajatele. Nendes kavades võib vastavalt vajadusele arvesse võtta olemasolevaid kavu ja struktuure ning kavad peavad põhinema IV lisas esitatud kriteeriumidel. Iga liikmesriik **peab kontrollima teise liikmesriigi välja antud sertifikaadi tunnustamist** vastavuses nende kriteeriumidega.

Liikmesriigid **hindavad 31. detsembriks 2023 ja seejärel iga kolme aasta järel, kui palju on koolitatud ja kvalifitseeritud paigaldajaid olemas ja kui palju neid vaja oleks, ning annavad vajaduse korral soovitusi, kuidas puudujääki kõrvaldada. Need hinnangud ja soovitusel tehakse üldsusele kättesaadavaks.**

Liikmesriigid **kehtestavad muu hulgas täiendus- ja ümberõppe strateegiate abil tingimused, tagamaks et** ■ on olemas piisav arv ■ koolitatud ja kvalifitseeritud paigaldajaid, **kellele on osutatud lõikes 3, et võimaldada teenindada kasvavat hulka taastuenergia põhiseid kütte- ja jahutussüsteeme, mis on vajalikud, et aidata kaasa taastuenergia osakaalu iga-aastasele suurendamisele kütte- ja jahutussektoris, nagu on ette nähtud artikliga 23, samuti aidata saavutada taastuenergia eesmärgid, mis on sätestatud artiklis 15a hoonete, artiklis 22a tööstussektori ja artiklis 25**

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2017. aasta määrus (EL) 2017/1369, millega kehtestatakse energiamärgistuse raamistik ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2010/30/EL (ELT L 198, 28.7.2017, lk 1).

transpordisektori jaoks, ning aidata kaasa artiklis 3 sätestatud üldeesmärgi saavutamisele.

Piisava arvu paigaldajate ja projekteerijate olemasolu kindlustamiseks tagavad liikmesriigid, et **tingimusel, et need on kooskõlas riiklike kvalifikatsiooni- ja sertifitseerimiskavadega**, tehakse kättesaadavaks piisavalt koolitusprogramme, mille läbimisel saadakse taastuvenergiapõhist kütte- ja jahutustehnoloogiat ning sellealaseid uusimaid uuenduslikke lahendusi hõlmav kvalifikatsioon või sertifikaat. Liikmesriigid kehtestavad meetmed sellistes programmides osalemise propageerimiseks eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning füüsilisest isikust ettevõtjate seas, **tagades samas soolise tasakaalu ja pidades eelkõige silmas alaesindatud vähemusi. Kui see on kooskõlas juba olemasolevate koolitus- ja kvalifitseerimiskavadega, võivad** liikmesriigid **ette** näha vabatahtlike kokkulepete sõlmimise asjakohase tehnoloogia pakkujate ja müüjatega, et koolitada piisaval arvul paigaldajaid turul kättesaadavate uusimate uuenduslike lahenduste ja tehnoloogiavõimaluste teemal; see arv võib põhineda hinnangulisel müügiimahul.

Liikmesriigid kirjeldavad oma poliitikasuundi ja meetmeid, millega edendatakse töötajate tulemuslikku, kvaliteetsset ja kaasavat ümber- ja täiendusõpet taastuvenergia valdkonnas, määruse (EL) 2018/1999 artiklites 3 ja 14 osutatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavadest ning kõnealuse määruse artikli 17 kohaselt esitatud eduaruannetes.

4. Liikmesriigid teevad üldsusele kättesaadavaks teabe lõikes 3 osutatud sertifitseerimiskavade **või samaväärsete riiklike kvalifitseerimiskavade** kohta. Liikmesriigid teevad **läbipaistval ja kergesti ligipääsetaval viisil** üldsusele kättesaadavaks **ka** lõike 3 kohaselt kvalifitseeritud või sertifitseeritud paigaldajate **korrapäraselt ajakohastatava** nimekirja.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„6a. Käesoleva artikli alusel võetavad meetmed ei mõjuta direktiivi (EL).../... [energiatõhususe direktiiv] ja direktiivi (EL) .../... [hoonete energiatõhususe direktiiv] alusel võetud meetmeid.“;

8) artiklit 19 muudetakse järgmiselt:

-a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Selleks et näidata lõpptarbijatele taastuvatest energiaallikatest toodetud energia päritolu energiatarnija energiaallikate jaotuses ja lepingute alusel tarbijatele tarnitud energias, kui seda turustatakse taastuvatest energiaallikatest toodetud energiana, tagavad liikmesriigid, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia päritolu on võimalik tagada sellisena, nagu see on sätestatud käesolevas direktiivis, vastavalt objektivsetele, läbipaistvatele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele.

a) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Selleks tagavad liikmesriigid, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tootja taotluse alusel antakse välja päritolutagatis. Liikmesriigid *näevad ette päritolutagatiste ühtse süsteemi taastuvallikatest toodetud vesiniku* jaoks.

Liikmesriigid võivad otsustada päritolutagatise turuväärtuse arvesse võtmiseks sellist päritolutagatist mitte anda tootjale, kes saab toetuskavast rahalist toetust.

Komisjon võtab kasutusele täiendava teabe päritolutagatiste kohta, vältides samas topeltarvestust.

Päritolutagatiste väljaandmisel võib kohaldada võimsuse miinimummäära. *Päritolutagatis on 1 MWh koos võimalusega väljastada selle osi. Need standarditakse nõuetekohaselt Euroopa standardi CEN-EN16325 abil ja antakse välja energiatootja taotluse alusel, tingimusel et see ei põhjusta topeltarvestust. Alla 50 kW jäävate väikeste kütiste ja energiakogukondade jaoks kehtestatakse lihtsustatud registreerimiskord ja vähendatud registreerimistasud. Päritolutagatise võib anda mitmele väikesele kütisele, mis on kokku ühendatud.*

Iga toodetud energiaühiku kohta antakse välja üks päritolutagatis *ja sama energiaühikut võetakse arvesse ainult üks kord.*“;

ia) *teine lõik jäetakse välja;*

ib) *neljanda lõigu punkt c asendatakse järgmisega:*

„c) kui päritolutagatise ei anta otse tootjale, vaid tarnijale või tarbijale, kes ostab energiat kas konkurentsi tingimustes või pikaajaliste taastuvelektri ostulepingutega.“;

ii) *viies lõik jäetakse välja;*

aa) *lõige 4 asendatakse järgmisega:*

„4. Seoses lõigetes 8 ja 13 osutatud teabe avaldamisega tagavad liikmesriigid, et energiaettevõtjad tühistavad päritolutagatised hiljemalt kuue kuu möödumisel päritolutagatise kehtivusaja lõppemisest. Lisaks tagavad liikmesriigid ... [üks aasta pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist], et nende jääke käsitlevad andmed avaldatakse igal aastal.“;

ab) *lõike 7 esimest lõiku muudetakse järgmiselt:*

i) *punkt a asendatakse järgmisega:*

„a) energiaallikas, millest energia toodeti, ning võimalikult reaalsajale lähedane algus- ja lõppkuupäev eesmärgiga jõuda ajavahemikuni, mis ei ületa ühte tootmistundi;“;

ii) *punkt c asendatakse järgmisega:*

selle kütise nimi, asukoht, elektrienergia pakkumisvõond, liik ja võimsus, kus energia toodeti;

iii) lisatakse järgmised punktid:

tagatud energia olelusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused vastavalt standardile ISO 14067:2018;

h) täpne kuupäev ja kellaeg;

i) koha kindlaksmääramine.“;

b) *lõige 8* asendatakse järgmisega:

„Kui elektrienergia tarnija peab vastavalt direktiivi 2009/72/EÜ artikli 3 lõike 9 punktile a tõendama taastuvatest energiaallikatest toodetud energia päritolu oma energiaallikate jaotuses, kasutab ta selleks päritolutagatise, välja arvatud selle osa puhul oma energiaallikate jaotuses, mis vastab mittejälgitavatele kaubanduslikele pakkumistele, kui selliseid pakkumisi on tehtud; kõnealuse osa puhul võib tarnija kasutada segajäki.

Kui gaasitarnija peab vastavalt direktiivi (EL) .../... [direktiiv, mis käsitleb taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside ja maagaasi ning vesiniku siseturgude ühiseeskirju, mis on esitatud dokumendis COM(2021)0803] I lisa punktile 5 tõendama taastuvatest energiaallikatest toodetud energia päritolu oma energiaallikate jaotuses, kasutab ta selleks päritolutagatise, välja arvatud selle osa puhul oma energiaallikate jaotuses, mis vastab mittejälgitavatele kaubanduslikele pakkumistele, kui selliseid pakkumisi on tehtud; kõnealuse osa puhul võib tarnija kasutada segajäki.

Kui liikmesriigid on korraldanud päritolutagatiste väljaandmise muude energialiikide puhul, kasutavad tarnijad avaldamiseks tarnitud energiale vastavat liiki päritolutagatise. Kui tarbija tarbib gaasi vesiniku- või maagaasivõrgust, võivad liikmesriigid tagada, et tühistatud päritolutagatised vastavad võrgu asjakohastele omadustele. Direktiivi 2012/27/EL artikli 14 lõike 10 kohaselt loodud päritolutagatise võib kasutada selleks, et täita tõhusas elektri- ja soojusenergia koostootmisjaamas toodetud elektrienergia koguse tõendamise nõudeid. Käesoleva artikli lõike 2 kohaldamisel, kui elektrienergia on toodetud tõhusa koostootmisega taastuvatest energiaallikatest, võib välja anda ainult ühe päritolutagatise, milles täpsustatakse mõlemad näitajad.

ba) *lõige 9* asendatakse järgmisega:

„9. Liikmesriigid tunnustavad teiste liikmesriikide poolt käesoleva direktiivi kohaselt välja antud päritolutagatise ainsa tõendina lõikes 1 ja lõike 7 esimese lõigu punktides a–i osutatud asjaolude tõendamiseks. Liikmesriik võib päritolutagatise tunnustamisest keelduda üksnes juhul, kui tal on hästi põhjendatud kahtlused selle täpsuse, usaldusväärsuse või tõele vastavuse suhtes. Liikmesriik teatab komisjonile sellisest keeldumisest ja selle põhjendusest.“;

bb) *lõige 11* asendatakse järgmisega:

„11. Liikmesriigid ei tunnusta kolmandas riigis välja antud päritolutagatise, välja arvatud juhul, kui liit on kõnealuse kolmanda riigiga sõlminud lepingu selliste päritolutagatiste vastastikuse tunnustamise kohta, mis on välja antud

liidu päritolutagatiste süsteemi ja kõnealusel kolmandas riigis kehtestatud võrdväärse päritolutagatiste süsteemi alusel, ja üksnes siis, kui toimub energia vahetu importimine või eksportimine. Komisjon annab välja suunised, milles selgitatakse liidu nõudeid kolmandas riigis välja antud päritolutagatiste tunnustamisele, sealhulgas nendega seotud juhtimistingimusi, et hõlbustada ja kiirendada selliste lepingute sõlmimist kolmandate riikidega.

Komisjon annab ... [üks aasta pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] välja suunised piiriüleste ülekannete puhul kohaldatavate asjakohaste kaitsemeetmete kohta.“;

bc) *lõige 13 asendatakse järgmisega:*

„13. Komisjon võtab 30. juuniks 2025 vastu aruande, milles hinnatakse võimalusi luua kogu liitu hõlmav ökomärgis, et edendada uutest kütistest saadava taastuvenergia kasutamist. Sellise märgise nõuete täitmise tõendamiseks kasutavad tarnijad päritolutagatistes sisalduvat teavet.“;

bd) *lisatakse järgmine lõige:*

„13a. Komisjon jälgib päritolutagatiste süsteemi toimimist ja hindab 30. juuniks 2025 turu päritolutagatiste pakkumise ja nõudluse tasakaalu ning teeb tasakaalustamatuse korral kindlaks pakkumist ja nõudlust mõjutavad asjakohased tegurid ning esildab meetmed võimaliku struktuurse tasakaalustamatuse kõrvaldamiseks, et toetada turgusid, keskendudes uutele taastuvenergiaseadmetele.“;

9) artikli 20 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Lähtuvalt määruse (EL) 2018/1999 I lisa kohases lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas kajastatud hindamisest, mille eesmärk on selgitada välja taastuvenergiapõhise kaugkütte ja -jahutuse jaoks uue taristu ehitamise või olemasoleva taristu moderniseerimise vajadus käesoleva direktiivi artikli 3 lõikes 1 sätestatud liidu eesmärgi täitmiseks, võtavad liikmesriigid kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega vajaduse korral vajalikud meetmed tõhusa kaugkütte ja -jahutuse taristu väljakujundamiseks, et edendada kütet ja jahutust, mis põhineb taastuvatest energiaallikatest toodetud energial, millele lisanduvad soojusenergia salvestamine, tarbimiskaja süsteemid ja elektri-soojusjaamad.

3a. Kooskõlas asjaomaste elektrituru õigusaktidega võtavad liikmesriigid vajaduse korral vajalikke meetmeid, et integreerida katkendlik taastuvatest energiaallikatest toodetud elekter võrku, tagades samal ajal võrgu stabiilsuse ja energiavarustuskindluse.“;

10) lisatakse artikkel 20a:

„Artikkel 20a

Taastuvelektri energiasüsteemi lõimimise hõlbustamine

„1. Liikmesriigid kohustavad oma territooriumil tegutsevaid põhivõrguettevõtjaid ja, **kui tehniliselt võimalik**, jaotusvõrguettevõtjaid tegema igas pakkumisvööndis tarnitud elektrienergia puhul kättesaadavaks taastuvelektri osakaalu ja kasvuhoonegaaside heite määra käsitlevad võimalikult täpsed andmed reaalsajale võimalikult lähedasel ajal, kuid mitte pikema ajavahemiku järel kui üks tund, koos prognoosandmetega, kui need on kättesaadavad. **Liikmesriigid tagavad, et jaotusvõrguettevõtjatel on juurdepääs vajalikele andmetele. Kui neil ei ole siseriiklike õigusaktide kohaselt juurdepääsu kogu vajalikule teabele, kohaldavad nad olemasolevat Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku (ENTSO-E) andmete edastamise süsteemi kooskõlas direktiivi 2019/944 sätetega. Põhivõrguettevõtjad ja jaotusvõrguettevõtjad ei vastuta siiski välistest asjaoludest tulenevate prognoosi-, hindamis- või arvutusvigade eest. Liikmesriigid stimuleerivad arukate võrkude ajakohastamist, et paremini jälgida võrgu tasakaalu ja teha kättesaadavaks reaalsajas teave.**

Kui see on tehniliselt võimalik peaksid jaotusvõrguettevõtjad tegema kättesaadavaks ka anonüümitud koondandmed tarbimiskaja potentsiaali ning omatarbeks toodetud ja taastuvenienergiakogukondade toodetud ja võrku sisestatud taastuvelektri kohta.

1a. Lõikes 1 osutatud teave ja andmed tehakse digitaalselt kättesaadavaks viisil, mis tagab ühtlustatud andmevormingutel ja standarditud andmekogumitel põhineva koostalitlusvõime, nii et elektrituru osalised, energiavahendajad, tarbijad ja lõppkasutajad saaksid neid **mittediskrimineerival viisil** kasutada ning neid saaks lugeda **elektrooniliste sidevahendite abil**.

2. Peale nende nõuete kohaldamise, mis on sätestatud [kavandatud määruses, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020], **võtavad** liikmesriigid **vastu meetmed, millega nõutakse**, et kodumajapidamistes kasutatavate akude ja tööstuslike patareide või akude tootjad **võimaldaksid** patareide ja akude omanikele ja kasutajatele, samuti nende nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele **nende selgesõnalise nõusoleku korral ja kooskõlas määruses (EL) nr 2016/679 kindlaksmääratud asjakohaste sätetega**, näiteks hoonete energiajuhtimisega tegelevatele ettevõtjatele ja elektrituru osalistele mittediskrimineerivatel tingimustel reaalsajas **tasuta** juurdepääsu akuhaldussüsteemis olevale põhiteabele, näiteks andmetele aku mahutavuse, seisukorra, laetustaseme ja võimsuse seadeväärtuse kohta.

... [kuus kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] **võtavad** liikmesriigid **vastu meetmed, millega nõutakse, et lisaks** tüübikinnituse ja turujärelevalvega seotud eeskirjade kohaste täiendavate nõuete kohaldamisele **ja määruse (EL) 2016/679 asjakohaste sätete täielikule järgimisele** teevad sõidukitootjad elektrisõidukite omanikele ja kasutajatele, samuti nende nimel **nende selgesõnalisel nõusolekul** tegutsevatele kolmandatele isikutele, näiteks elektrituru osalistele ja elektromobiilsuse teenuste osutajatele, mittediskrimineerivatel tingimustel reaalsajas **ning aku omanikele või kasutajatele ja nende nimel tegutsevatele üksustele** tasuta kättesaadavaks sõidukisisesed andmed aku seisukorra, laetustaseme, võimsuse seadeväärtuse ja mahutavuse kohta. **Vastavalt patarei- ja akumäärusele jagatakse andmeid üksnes kirjutuskaitstud kujul, takistades sellega kolmandatel isikutel andmete parameetreid muutmast.**

Liikmesriigid tagavad, et selliste arukate kütte- ja jahutussüsteemide, soojusenergia salvestusseadmete ja muude nutiseadmete tootjad, mis aitavad tarbijatel pakkuda energiasüsteemile tarbimiskaja, võimaldavad kasutajatel ning omanike ja

kasutajate nimel nende selgesõnalisel nõusolekul ja kooskõlas määruse (EL) 2016/679 asjakohaste sätetega tegutsevatel kolmandatel isikutel saada mittediskrimineerivatel tingimustel reaalses tasuta juurdepääsu tarbimiskaja seisukohast olulistele andmetele.

3. Peale nende nõuete kohaldamise, mis on sätestatud [kavandatud määruses, milles käsitletakse alternatiivkütuste taristu kasutuselevõttu ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2014/94/EL], tagavad liikmesriigid, et nende territooriumile alates [käesoleva muutmisdirektiivi ülevõtmise tähtpäevast] paigaldatud ■ üldsusele ligipääsmatud tavalaadimispunktid võimaldavad kasutada nutilaadimise funktsioone ja *nutiarvestisüsteemide liidest, kui liikmesriigid neid kasutavad, ning* reguleeriva asutuse hinnangu kohaselt sobivates kohtades ka kahe-suunalise laadimise funktsioone, *nagu on ette nähtud määruse ... [alternatiivkütuste taristu määrus] artikli 14 lõikes 4 ja mille võimalikku panust on hinnanud reguleerivad asutused.*

4. Liikmesriigid tagavad, et *kõik elektrienergia tootmise vahendid, sealhulgas taastuvatest energiaallikatest elektrienergiat tootvad üksused osalevad süsteemi- ja tasakaalustamisteenuste osutamises. Samuti tagavad liikmesriigid, et riigi õigusraamistikuga ei diskrimineerita elektriturgudel osalemist, sealhulgas ülekoormuse juhtimist ning paindlikkus- ja tasakaalustamisteenuste osutamist elektrivõrkudele ning kaugkütte- ja -jahutusvõrkudele, energia salvestamise ja paindlikkusteenuste, samuti tasakaalustamisteenuste osutajatele, väikeseid või mobiilseid süsteeme, nagu kodumajapidamises ja kogukondades kasutatavad akud ja elektrisõidukid, samuti süsteemis osalevad alla 1MW võimsusega detsentraliseeritud energiaallikad, soojusenergia salvestusseadmed, elektrienergiast gaasi tootmise ja muud tehnoloogiad, mis suudavad pakkuda nii otsese kui ka vahendatud osalemise kaudu paindlikkust. Liikmesriigid tagavad võrdsed tingimused väiksematele turuosalistele, eelkõige taastuvenergiakogukondadele, et nad saaksid turul osaleda ilma ebaproportsionaalse haldus- või regulatiivse koormuseta.*

4a. Liikmesriigid tagavad, et siseriiklik õigusraamistik võimaldab lõpptarbijatel sõlmida elektrituru osalistega ja elektromobiilsuse teenuse osutajatega lepinguid, et saada teavet lepingu tingimuste, sealhulgas isikuandmete kaitse ja selle mõju kohta tarbijatele, sealhulgas paindlikkuse eest makstava tasu kohta.“;

11) lisatakse artikkel 22a:

„Artikkel 22a

Taastuvenergia ulatuslik kasutamine tööstussektoris

1. Liikmesriigid püüavad esialgse eesmärgina suurendada tööstussektoris taastuvate energiaallikate osakaalu lõppenergia tootmiseks ja muuks kui energiatootmiseks kasutatavate energiaallikate seas 2030. aastani keskmiselt vähemalt 1,9 protsendipunkti aastas. *See suurenemine arvutatakse kolmeaastaste ajavahemike, st aastate 2024–2027 ja 2027–2030 keskmisena.*

Liikmesriigid lisavad selle esialgse suurenemismäära saavutamiseks kavandatud ja võetud *poliitikasuunad ja* meetmed oma lõimitud riiklikku energia- ja kliimakavasse ning eduaruandesse, mis esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklitele 3, 14

ja 17. *Sellised meetmed hõlmavad tööstusprotsesside taastuvenerial põhinevat elektrifitseerimist, kui see on kulutõhus lahendus. Kui liikmesriigid võtavad vastu meetmeid taastuvenerial osakaalu suurendamiseks tööstuses, järgivad nad energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet.*

Liikmesriigid kehtestavad õigusraamistiku, mis võib hõlmata tööstusele suunatud toetusmeetmeid kooskõlas artikli 3 lõikega 4a, ning edendavad tööstuses tarbitavate taastuvate energiaallikate ja taastuvallikatest toodetud vesiniku kasutuselevõttu, võttes täiel määral arvesse tõhusust ja rahvusvahelist konkurentsivõimet, mis on vajalikud eeltingimused taastuvenerial tarbimise kasutuselevõtuks tööstuses. Eelkõige peaks see raamistik kõrvaldama regulatiivsed, halduslikud ja majanduslikud tõkked kooskõlas artikli 3 lõikega 4a ja artikli 15 lõikega 8.

Liikmesriigid tagavad, et lõppenergia tootmiseks ja muuks kui energiatootmiseks kasutatavate muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste osakaal on tööstussektoris sel otstarbel kasutatavast vesinikust 2030. aastaks 50 %. *Liikmesriigid tagavad, et aastaks 2035 on lõppenergia tootmiseks ja muuks kui energiatootmiseks kasutatavate muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste osakaal tööstussektoris sel otstarbel kasutatavast vesinikust 70 %. Komisjon analüüsib muud kui bioloogilist päritolu kütuste kättesaadavust 2026. aastal ja seejärel igal aastal. Need protsentuaalsed osakaalud arvutatakse järgmiste reeglite alusel:*

- a) nimetaja arvutamisel võetakse arvesse lõppenergia tootmiseks ja muuks kui energiatootmiseks kasutatava vesiniku energiasisaldust, kuid ei võeta arvesse vesinikku, mida kasutatakse vahesaadusena tavapärase transpordikütuste tootmiseks, *ega vesinikku, mis on toodetud kõrvalsaadusena või saadud tööstusrajatiste kõrvalsaadustest;*
- b) lugeja arvutamisel võetakse arvesse tööstussektoris lõppenergia tootmiseks ja muuks kui energiatootmiseks kasutatavate muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste energiasisaldust, kuid ei võeta arvesse muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid, mida kasutatakse vahesaadusena transpordikütuste tootmiseks;
- c) lugeja ja nimetaja arvutamisel kasutatakse kütuste energiasisalduse väärtusi, mis on esitatud III lisas.

Pärast lõikes 1 osutatud reeglite kehtestamist hindab komisjon hiljemalt 31. jaanuariks 2026, kas regulatiivset ning tehnika ja teaduse arengut silmas pidades on muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütustele kehtestatud 2030. aasta alleesmärgi kohandamine asjakohane ja põhjendatud, ning muudab vajaduse korral selleks käesolevat artiklit, lisades sellele mõjuhinnangu.

Selleks et edendada taastuvenerial lahenduste kasutamist madala ja keskmise temperatuuriga tööstusliku soojuse tootmiseks, püüavad liikmesriigid suurendada majanduslikult elujõuliste ja tehniliselt teostatavate taastuvate alternatiivide kättesaadavust fossiilkütustel põhinevale energiakasutusele tööstuslikes soojusrakendustes eesmärgiga lõpetada hiljemalt 2027. aastaks fossiilkütuse kasutamine rakendustes, mis nõuavad maksimaalset kütmistemperatuuri kuni 200 °C.

I
1a. Hiljemalt ... [üks aasta pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] töötab komisjon Euroopa vesinikuturu edendamiseks välja vesiniku üldise

impordistrateegia. See strateegia täiendab algatusi, mille eesmärk on edendada liidus liidusisest vesinikutootmist, toetades käesoleva direktiivi rakendamist ja selles sätestatud eesmärkide saavutamist, võttes samal ajal nõuetekohaselt arvesse energiavarustuskindlust ja liidu energiavaldkonna strateegilist sõltumatust. Strateegias sisalduvate meetmete eesmärk on edendada võrdseid võimalusi, mis põhinevad kolmandate riikide samaväärsetel reeglitel või standarditel seoses keskkonnakaitse, kestlikkuse ja kliimamuutuste leevendamisega. Strateegias esitatakse soovituslikud vahe-eesmärgid ja impordimeetmed. Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid, et rakendada seda strateegiat oma lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades ning eduaruannetes, mis esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklitele 3, 14 ja 17. Lisaks võetakse strateegias arvesse ka vajadust arendada kohalike elanike juurdepääsu energiale.“;

12) artiklit 23 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Taastuvenergia kasutamise edendamiseks kütte- ja jahutussektoris suurendab iga liikmesriik taastuvenergia osakaalu selles sektoris keskmiselt **soovituslikult 2,3** protsendipunkti aastas, arvatuna ajavahemike 2021–2025 ja 2026–2030 kohta, võttes aluseks artiklis 7 sätestatud meetodika kohaselt arvatud taastuvenergia osakaalu liikmesriigi summaarses energia lõpptarbimises kütte- ja jahutussektoris aastal 2020.

Liikmesriikides, kus kasutatakse heitsoojus- ja -jahutusenergiat, on kõnealune suurenemismäär **2,8** protsendipunkti. Sellisel juhul võib liikmesriik võtta heitsoojus- ja -jahutusenergiat arvesse kuni 40 % ulatuses keskmisest aastasest suurenemismäärast.“;

b) lisatakse lõige 1a:

„1a. **Selleks et anda komisjonile täielik ülevaade tööstusliku soojuse nõudluse märkimisväärtetest erinevustest liidus, teevad** liikmesriigid oma kütte- ja jahutussektoris taastuvatest energiaallikatest energia tootmise ning heitsoojus- ja heitjahutusenergia kasutamise potentsiaali hindamise, mis hõlmab **kogu soodsa välismõju kulude-tulude analüüsi**, asjakohasel juhul analüüsi piirkondade kohta, mis sobivad sellise energia kasutuselevõtuks ja kus sellega seotud ökoloogiline risk on väike, ning väikeste majapidamisprojektide potentsiaali kohta. **VKEd, tööstussümbioosid ja ärihooned ning teevad kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalusel teatavaks kõik taristunõuded. Hindamisel võetakse arvesse kättesaadavaid ja majanduslikult teostatavaid tehnoloogiaid tööstuslikuks ja koduseks kasutuseks, et kehtestada** vahe-eesmärgid ja meetmed **taastuvate energiaallikate kasutamise** suurendamiseks kütte- ja jahutussektoris ning asjakohasel juhul heitsoojus- ja heitjahutusenergia ulatuslikumaks kasutamiseks kaugküttes ja -jahutuses **ning väikestes majapidamistes ja VKEdes** eesmärgiga kehtestada pikaajaline riiklik strateegia **kütte- ja jahutussektorist pärineva kasvuhoonegaaside heite ja õhusaaste**

vähendamiseks. Sellise strateegia puhul võetakse arvesse eri protsesside ja kasutusviiside erinevat soojuskvaliteedi taset (kõrge, keskmine, madal temperatuur). Kõnealune hindamine toimub kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega ja on osa määruse (EL) 2018/1999 artiklites 3 ja 14 osutatud lõimitud riiklikest energia- ja kliimakavadest ning tehakse koos direktiivi 2012/27/EL artikli 14 lõikega 1 ette nähtud põhjaliku kütte- ja jahutussektori hindamisega.“;

c) lõike 2 esimese lõigu punkt a jäetakse välja;

ca) *lõikele 2 lisatakse järgmine lõik:*

„Eelkõige annavad liikmesriigid hoonete omanikele või üürnikele ning VKEdele teavet kulutõhusate meetmete ja rahastamisvahendite kohta, et suurendada taastuvenergia kasutamist kütte- ja jahutussüsteemides. Liikmesriigid esitavad teabe ligipääsetavate ja läbipaistvate nõustamisvahendite kaudu, mis põhinevad ühtsetel kontaktpunktidel.“;

d) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Lõike 1 esimeses lõigus osutatud keskmise aastase suurenemismäära saavutamiseks rakendavad liikmesriigid **vähemalt kolme** järgmistest meetmetest:

- a) taastuvenergia või heitsoojus- ja -jahutusenergia füüsiline lõimimine kütmiseks ja jahutamiseks tarnitavatesse energiaallikatesse ja kütustesse;
- b) suure tõhususega taastuvenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide paigaldamine hoonetesse, **hoonete ühendamine suure tõhususega kaugkütte- ja -jahutussüsteemidega** või taastuvenergia või heitsoojus- ja heitjahutusenergia kasutamine tööstuslikes kütte- ja jahutusprotsessides;
- c) lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kohustuste täitmist tõendavate kaubeldavate sertifikaatidega seotud meetmed, millega toetatakse käesoleva lõike punkti b kohaseid meetmeid seoses paigaldamisega, mida viib läbi teine ettevõtja, näiteks sõltumatu taastuvenergiapõhiste tehnoloogialahenduste paigaldaja või taastuvenergialahenduste paigaldamisega tegelev energiataitjate osutav ettevõtja;
- d) riigi, **piirkondlike** ja kohalike ametiasutuste suutlikkuse suurendamine, **et kaardistada kohalikud taastuvenergia kütte- ja jahutusvõimalused** taastuvenergiaprojektide ja -taristu kavandamiseks, rakendamiseks ja **sellekohaseks nõustamiseks**;
- e) riskileevendusraamistike loomine eesmärgiga vähendada taastuvenergiapõhiste kütte- ja jahutusprojektide ning heitsoojus- ja heitjahutusprojektide kapitalikuludid, **võimaldades muu hulgas väiksemate projektide ühendamist ning sidudes sellised projektid terviklikumalt muude energiatõhususe ja hoonete renoveerimise meetmetega**;
- f) **taastuvatest energiaallikatest toodetud kütte ja jahutuse** ostulepingute propageerimine ettevõtjate ja väiketarbijate rühmade seas;

- g) fossiilkütusepõhiste *kütteallikate ja taastuvallikatele mittevastavate* küttesüsteemide asendamise või järkjärgulise fossiilkütustest loobumise kavandamine koos vahe-eesmärkide seadmisega;
- h) taastuenergiapõhiseid kütte- ja jahutuskaavu käsitlevate nõuete kehtestamine kohalikul ja piirkondlikul tasandil;
- i) muud samaväärse mõjuga poliitikameetmed, sealhulgas fiskaalmeetmed, toetuskavad ja muud rahalised stiimulid, *mis aitavad kaasa taastuenergiat kasutavate kütte- ja jahutusseadmete paigaldamisele ning niisuguste energiavõrkude arendamisele, mis tarnivad taastuenergiat hoonetes ja tööstuses kasutatavaks kütteks ja jahutuseks;*
- j) *biogaasi tootmise ja selle gaasivõrku suunamise edendamine selle asemel, et kasutada seda elektri tootmiseks;*
- k) *meetmed, millega edendatakse soojusenergia salvestamise tehnoloogiate integreerimist kütte- ja jahutussüsteemidesse;*
- l) *tarbijatele kuuluvate taastuenergiapõhiste kaugkütte- ja -jahutusvõrkude, eelkõige taastuenergiakogukondade edendamine, sealhulgas reguleerivate meetmete, rahastamiskorra ja toetuse abil.*

Nende meetmete vastuvõtmisel ja rakendamisel tagavad liikmesriigid nende kättesaadavuse kõikide tarbijate, *sealhulgas üürnike*, eelkõige väikese sissetulekuga või vähekaitsitud kodumajapidamiste jaoks, *ning nõuavad, et märkimisväärset osa meetmetest rakendataks esmajärjekorras leibkondade suhtes, kes elavad [uuesti sõnastatud energiatohususe direktiiv] direktiivis määratletud energiaostuõimetuse tingimustes ja sotsiaaleluruumides ning* kellel ei oleks muidu piisavalt algkapitali, et asjaomastest meetmetest kasu saada.“;

13) artiklit 24 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. *Liikmesriigid toetavad selliste olemasolevate neljanda ja viienda põlvkonna suure tohususega taastuenergiaga kaugkütte- ja kaugjahutusvõrkude renoveerimist ja arendamist, mille puhul kasutatakse üksnes taastuvaid energiaallikaid ja vältimatut heitsoojust või -jahutust, lähtudes positiivsest majanduslikust ja keskkonnanalase tasuvusanalüüsist, mis on tehtud koostöös asjaomaste kohalike omavalitsustega.* Liikmesriigid tagavad, et teave energiatohususe, *kasvuhoonegaaside heite* ja taastuenergiaga osakaalu kohta nende kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemides esitatakse lõpptarbijale hõlpsalt kättesaadaval viisil, näiteks arvetel või tarnijate veebisaitidel, samuti sellekohase taotluse esitamise korral. Taastuenergiaga osakaalu andmetena esitatakse vähemalt selle protsentuaalne osakaal asjaomase kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemi klientide summaarsest kütte- ja jahutusenergia lõpptarbijast; muu hulgas esitatakse teave selle kohta, kui palju energiat kasutati ühe ühiku soojusenergia tarnimiseks kliendile või lõppkasutajale.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Liikmesriigid püüavad suurendada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia, **sealhulgas taastuvenergiaallikatest toodetud elektrienergia tekitatud soojuse** ning heitsoojus- ja -jahutusenergia osakaalu kaugküttes ja -jahutuses keskmiselt vähemalt 2,3 protsendipunkti aastas, arvatuna ajavahemike 2021–2025 ja 2026–2030 kohta, võttes aluseks taastuvatest energiaallikatest toodetud energia, **sealhulgas taastuvenergiaallikatest toodetud elektrienergia tekitatud soojuse** ning heitsoojus- ja -jahutusenergia osakaalu kaugküttes ja -jahutuses aastal 2020, ning sätestavad selleks vajalikud meetmed. Taastuvenergia osakaalu väljendatakse tavapäraste keskmiste kliimatingimuste järgi kohandatud osakaaluna summaarsest energia lõpptarbimisest kaugküttes ja -jahutuses.

Liikmesriigid, kus taastuvatest energiaallikatest toodetud energia ning heitsoojus- ja -jahutusenergia osakaal kaugküttes ja -jahutuses on üle 60 %, võivad lugeda esimeses lõigus osutatud keskmist aastast suurenemismäära käsitleva nõude täidetuks.

Liikmesriigid sätestavad esimeses lõigus osutatud keskmise aastase suurenemismäära saavutamiseks vajalikud meetmed oma lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 I lisaga.“;

c) lisatakse lõige 4a:

„4a. Liikmesriigid tagavad, et selliste kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide **käitajaid**, mille võimsus on üle 25 MWth, **ergutatakse** ühendama süsteemiga kolmandad isikud, kes tarnivad taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat ning heitsoojus- ja -jahutusenergiat, või pakkuma taastuvatest energiaallikatest ning heitsoojus- ja -jahutusenergiast toodetud soojus- ja jahutusenergiat tarnivatele kolmandatele isikutele võimaluse ühineda süsteemiga ja müüa oma energiat asjaomase liikmesriigi **kehtestatavate** mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel, **kui niisugune ühendus on tehniliselt ja majanduslikult teostatav ning** kõnealustel käitajatel on vaja teha ühte või mitut järgmistest tegevustest:

- a) uute klientide nõudluse rahuldamine;
- b) olemasoleva soojus- või jahutusenergia tootmisvõimsuse asendamine;
- c) olemasoleva soojus- või jahutusenergia tootmisvõimsuse suurendamine.“;

Liikmesriigid võivad otsustada arvestada kaugkütteks ja -jahutuseks kasutatud taastuvelektrienergiat käesoleva artikli lõikes 4 sätestatud aasta keskmises suurenemises. Artikli 7 lõike 1 punkti b kohaldamisel arvestatud elektrienergiat ei võeta arvesse artikli 7 lõike 1 punktis a sätestatud eesmärkide saavutamisel.

Kui liikmesriik otsustab arvestada kaugküttes ja -jahutuses kasutatud taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergiat, teatab ta sellest komisjonile enne sellise mehhanismi kasutuselevõttu. Liikmesriigid lisavad kaugküttes ja -jahutuses kasutatava taastuvelektri koguse oma lõimitud riiklikku energia- ja kliimaalasesse eduaruandesse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklile 17.“;

d) lõiked 5 ja 6 asendatakse järgmisega:

„5. Liikmesriigid võivad lubada kaugkütte- või kaugjahutussüsteemi käitajal keelduda kolmandast isikust tarnija ühendamisest ja temalt soojus- või jahutusenergia ostmisest ükskõik millisel järgmistest juhtudest:

a) süsteemi võimsus ei ole piisav, mille põhjuseks on muud taastuvatest energiaallikatest toodetud soojus- või jahutusenergia või heitsoojus- ja -jahutusenergia tarned;

b) kolmandast isikust tarnija soojus- või jahutusenergia ei vasta ühendamiseks ning kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemi usaldusväärseks ja ohutuks toimimiseks vajalikele tehnilistele näitajatele;

c) käitaja on võimeline tõendama, et juurdepääsu loomine tooks kaasa soojus- või jahutusenergia hinna ülemäärase tõusu lõpptarbija jaoks, võrrelduna kulutustega peamise kohaliku tarnija soojus- või jahutusenergiale, millega taastuvatest energiaallikatest toodetud energia või heitsoojus- ja -jahutusenergia konkureeriks;

d) käitaja süsteem vastab [kavandatud uuesti sõnastatud energiatõhususe direktiivi artiklis x] esitatud tõhusa kaugkütte ja -jahutuse määratlusele.

Liikmesriigid tagavad, et kui kaugkütte- või kaugjahutussüsteemi käitaja keeldub vastavalt esimesele lõigule soojus- või jahutusenergia tarnija ühendamisest, esitab asjaomane käitaja pädevale asutusele teabe keeldumise põhjuste kohta, samuti tingimuste kohta, mis tuleb täita, ja meetmete kohta, mis tuleb võtta, et võimaldada süsteemiga ühendamist. Liikmesriigid tagavad, et on kehtestatud asjakohane kord põhjendamatute keeldumiste heastamiseks.

6. Liikmesriigid kehtestavad **vajaduse korral** kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide käitajaid ning tööstussektoris ja teenindussektoris leiduvaid potentsiaalseid heitsoojus- ja -jahutusenergia allikaid hõlmava koordineerimisraamistikku, et hõlbustada heitsoojus- ja -jahutusenergia kasutamist. Selle koordineerimisraamistikuga tagatakse **energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamine ja hõlbustatakse** vältimatu heitsoojus- ja heitjahutusenergia kasutamist käsitlevat dialoogi, milles osalevad vähemalt:

a) kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide käitajad;

b) tööstusektori ja teenindusektori ettevõtted, kus tekib heitsoojus- ja -jahutusenergiat, mida saab kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide kaudu majanduslikult tasuval viisil ära kasutada, näiteks andmekeskused, tööstusettevõtted, suured ärihooned, **energiasalvestusüksused** ja ühistransport; ■

c) energiataristute kavandamise ja heakskiitmise eest vastutavad kohalikud ametiasutused;

d) teadusekspertid, kes töötavad uusimal tippasemel ja väga energiatõhusate, täielikult taastuvatel energiaallikatel põhinevate kaugkütte- ja -jahutussüsteemidega;

e) ***kütte ja jahutusega tegelevad taastuenergiakogukonnad.***“;

e) lõiked 8, 9 ja 10 asendatakse järgmisega:

„8. Liikmesriigid kehtestavad raamistiku, millest lähtuvalt elektri jaotusvõrgu ettevõtjad hindavad koostöös oma piirkonna kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide käitajatega vähemalt iga nelja aasta järel, millised on kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide võimalused pakkuda tasakaalustamis- ja muid süsteemiteenuseid, sealhulgas tarbimiskaja võimalusi ning ***tsentraliseeritud ja detsentraliseeritud*** taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia ülejäägi salvestamist soojusena, ning kas kindlakstehtud võimaluste kasutamine oleks alternatiivsete lahendustega võrreldes ressursi- ja kulutõhusam, ***kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega.***

Liikmesriigid tagavad, et elektri põhivõrgu ja jaotusvõrgu ettevõtjad võtavad esimese lõigu kohaselt nõutava hindamise tulemusi asjakohaselt arvesse oma territooriumil võrgu kavandamisel, võrguinvesteeringute tegemisel ja taristu arendamisel.

Liikmesriigid hõlbustavad kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide käitajate ning elektri põhivõrgu ja jaotusvõrgu ettevõtjate vahelist koordineerimist, et tagada, et kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide käitajad saavad tasakaalustamis-, salvestus- ja muude paindlikkusteenuste, näiteks tarbimiskaja võimaluste pakkumise kaudu osaleda asjaomastel elektriturgudel mittediskrimineerimise alusel.

Liikmesriigid võivad laiendada esimeses ja kolmandas lõigus esitatud hindamis- ja koordineerimisnõudeid gaasi ülekande- ja jaotussüsteemide halduritele, sealhulgas vesinikuvõrkude ja muude energiavõrkude käitajatele.

9. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli kohased tarbijate õigused ning kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide käitamise nõuded on selgelt määratletud ja üldsusele kättesaadavad ning et pädev asutus tagab nende järgimise.

10. Liikmesriigilt ei nõuta ***lõike 2*** kohaldamist, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

a) liikmesriigis oli kaugkütte ja -jahutuse osakaal kuni 2 % summaarsest energia lõpptarbimisest kütte- ja jahutussektoris 24. detsembril 2018;

b) liikmesriigis on kaugkütte ja -jahutuse osakaalu suurendatud nii, et see oli üle 2 % summaarsest energia lõpptarbimisest kütte- ja jahutussektoris 24. detsembril 2018, ning selleks on võetud kasutusele uus tõhus kaugküte ja -jahutus vastavalt määruse (EL) 2018/1999 I lisa kohasele lõimitud riiklikule energia- ja kliimakavale ning lähtuvalt käesoleva direktiivi artikli 23 lõikes 1a osutatud hindamisest;

c) 90 % summaarsest energia lõpptarbimisest kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemides leiab aset [kavandatud uuesti sõnastatud energiatõhususe direktiivi artiklis x] esitatud määratlusele vastavates kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemides.“

14) artikkel 25 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 25

Kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamine transpordisektoris taastuenergia kasutamisega

1. Iga liikmesriik kehtestab kütusetarnijatele kohustuse tagada, et:

a) transpordisektorile tarnitakse taastuvkütuseid ja taastuvelektrit koguses, millega vähendatakse kasvuhoonegaaside heitemahukust liikmesriigi kehtestatud trajektoorile vastavas tempos 2030. aastaks vähemalt **16** %, võrrelduna artikli 27 lõike 1 punkti b kohase lähtetasemega;

b) IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi osakaal transpordisektorile tarnitud energias on **2025. aastal vähemalt 0,5 % ja 2030. aastal vähemalt 2,2 % ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste osakaal on 2028. aastal vähemalt 2,6 % ja 2030. aastal vähemalt 5,7 %.**

ba) kütusetarnijad tarnivad alates 2030. aastast meretranspordile, kus heitkoguseid on raske vähendada, vähemalt 1,2 % muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid ja taastuvallikatest toodetud vesinikku. Liikmesriik, mille territooriumil ei ole meresadamaid, võib otsustada seda sätet mitte kohaldada. Iga liikmesriik, kes kavatses seda erandit kasutada, teatab sellest komisjonile hiljemalt aasta pärast ... [käesoleva muutmisdirektiivi jõustumise kuupäev]. Komisjonile teatatakse ka hilisematest muudatustest.

Kui A osas ja IX lisas esitatud lähteainete loetelu muudetakse vastavalt artikli 28 lõikele 6, suurendatakse vastavalt käesoleva lõike punktis b osutatud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi minimaalset osakaalu transpordisektorile tarnitud energias ning see põhineb komisjoni mõjuhinnangul.

Komisjon hindab lõikes 1 kehtestatud kohustust, et esitada hiljemalt 2025. aastal seadusandlik ettepanek selle suurendamiseks, kui taastuenergia tootmiskulud täiendavalt oluliselt vähenevad, kui on vaja täita liidu rahvusvahelisi CO₂-heite vähendamise kohustusi või kui selline suurendamine on põhjendatud energiatarbimise olulise vähenemisega liidus.

Punktis a osutatud vähenemismäära ja punktis b osutatud osakaalu arvutamisel võtavad liikmesriigid muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid arvesse ka juhul, kui neid kasutatakse vahesaadusena **tavapäraste transpordikütuste** tootmiseks. Punktis a osutatud vähenemismäära arvutamisel võivad liikmesriigid võtta arvesse ringlussevõetud süsinikupõhiseid kütuseid.

Kütusetarnijatele kõnealuse kohustuse kehtestamisel võivad liikmesriigid vabastada elektrienergiat või muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest toodetud vedelaid ja gaasilisi transpordikütuseid tarnivad kütusetarnijad kohustusest järgida

selliste kütuste puhul IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi miinimumosakaalu nõuet.

2. Liikmesriigid kehtestavad mehhanismi, mis võimaldab nende territooriumil tegutsevatel kütusetarnijatel vahetada transpordisektorile taastuenergia tarnimise eest saadud arvestusühikuid. Ettevõtjad, kes tarnivad **elektrilistele kergsõidukitele ja raskeveokitele** avalike laadimisjaamade kaudu taastuvelektrit **või taastuenergiat**, saavad arvestusühikuid sõltumata sellest, kas nad peavad täitma liikmesriigis kütusetarnijatele kehtestatud kohustust, ning võivad müüa neid arvestusühikuid kütusetarnijatele, kellel lubatakse kasutada neid lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kohustuse täitmiseks.“ **Liikmesriigid võivad otsustada lisada esimeses lõigus osutatud mehhanismi ka erasektori laadimisjaamad, kui on tõendatav, et kõnealustesse laadimisjaamadesse tarnitavat taastuvelektrit pakutakse üksnes elektrisõidukites kasutamiseks.**“;

15) artiklit 26 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Artiklis 7 osutatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbimise ning artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise sihtmäära arvutamisel liikmesriigis võib transpordisektoris tarbitud, toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste osakaal olla kõige rohkem ühe protsendipunkti võrra suurem kui selliste kütuste osakaal energia lõpptarbimises liikmesriigi transpordisektoris aastal 2020 ning maksimaalselt 7 % energia lõpptarbimisest liikmesriigi transpordisektoris.

Liikmesriigi taotlusel võib komisjon lubada esimesest lõigust erandi tegemist, mis võimaldab liikmesriikidel jätta esimeses lõigus osutatud maantee- ja raudteetranspordi sektoris 7 % energia lõpptarbimise ülemmäära arvutamisel välja vedelad biokütused, mida kasutatakse elektri tootmiseks äärepoolseimates piirkondades ELi toimimise lepingu artikli 349 tähenduses, tingimusel et selline erand on põhjendatud kohalike eripäradega. Liikmesriigid esitavad komisjonile erandi tegemise taotluse ... [käesoleva muutmisdirektiivi ülevõtmise kuupäev] ning esitavad sellise erandi kohta ajakohased teaduslikud ja tehnilised põhjendused. Komisjon teeb liikmesriigi taotluse kohta otsuse kolme kuu jooksul selle saamisest.“;

ia) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kui esimeses lõigus osutatud biokütuste ja vedelate biokütuste osakaal on liikmesriigis alla 1 %, võib seda suurendada kõige rohkem 2 %-ni energia lõpptarbimisest maantee- ja raudteetranspordi sektoris.“;

ii) neljas lõik asendatakse järgmisega:

„Kui liikmesriigi transpordisektoris tarbitud, toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste suurim lubatud osakaal on väiksem kui 7 % või kui liikmesriik otsustab seda osakaalu veelgi piirata, võib asjaomane liikmesriik vähendada sellele vastavalt artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise sihtmäära lähtuvalt panusest, mis oleks selliste kütuste kasutamise antud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise. Sellisel juhul eeldavad liikmesriigid, et kõnealused kütused vähendavad kasvuhoonegaaside heidet 50 %.“;

b) ***lõiget 2 muudetakse järgmiselt:***

i) ■ esimeses ja viiendas lõigus asendatakse tekst „artikli 25 lõike 1 esimeses lõigus osutatud minimaalse osakaalu“ tekstiga „artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise sihtmäära“.

ii) ***teine lõik asendatakse järgmisega:***

„... [muudetud direktiivi jõustumise kuupäev] alandatakse seda piirmäära 0 %-ni.“;

iii) ***neljanda lõigu järele lisatakse järgmine lõik:***

Komisjon esitab 30. juuniks 2023 Euroopa Parlamendile ja nõukogule ajakohastatud aruande asjaomaste toidu- ja söödakultuuride tootmise üleilmse laienemise kohta. See aruanne sisaldab viimase kahe aasta uusimaid andmeid raadamise ja maakasutuse kaudse muutuse suure riskiga lähteainete kohta, ning selles käsitletakse muid maakasutuse kaudse muutuse suure riskiga toorainete kategoorias. Kuuendas lõigus osutatud delegeeritud õigusakte silmas pidades on suure süsinikuvaruga ülemaailmse tootmispiirkonna keskmise aastase laienemise maksimaalne osakaal 7,9 %.“;

16) artiklit 27 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Arvutusreeglid transpordisektori ning mis tahes lõppkasutusega muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste puhul“;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise määr arvutatakse järgmiste reeglite alusel:

a) kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine arvutatakse järgmiselt:

i) biokütuste ja biogaasi puhul korrutatakse kõigi transpordiliikide jaoks tarnitud kõnealuste kütuste kogus nendega saavutatava heitkoguste vähenemisega, mis on kindlaks tehtud vastavalt artiklile 31;

ii) muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste puhul korrutatakse kõigi transpordiliikide jaoks tarnitud kõnealuste kütuste kogus nendega saavutatava heitkoguste vähenemisega, mis on kindlaks tehtud vastavalt artikli 29a lõike 3 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktidele;

iii) taastuvelektri puhul korrutatakse kõigi transpordiliikide jaoks tarnitud taastuvelektri kogus *fossiilkütuse* võrdlusnäitaja $E_{F(t)}$ väärtusega.

V lisa sätetatud võrdlusnäitaja $EC_{F(e)}$ väärtust kasutatakse kuni 31. detsembrini 2029. Alates 1. jaanuarist 2030 kasutatakse V lisa sätetatud võrdlusnäitajat $E_{F(t)}$.

2030. aastal transpordisektoris taastuvelektri kasutamise saavutatud kasvuhoonegaaside heite vähenemine, mis arvutatakse võrdlusnäitaja $E_{F(t)}$ alusel, kujutab endast siiski taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia täiendavat panust sellele, mis oli juba saavutatud kuni 31. detsembrini 2029 võrdlusnäitaja $EC_{F(e)}$ väärtuse alusel heitkoguste vähenemise arvutamiseks alates 2030. aastast.

b) artikli 25 lõikes 1 osutatud lähtetaseme arvutamiseks korrutatakse transpordisektorile tarnitud energia kogus V lisa sätetatud fossiilkütuste võrdlusnäitaja $E_{F(t)}$ väärtusega;

c) asjaomased energiakogused arvutatakse järgmiste reeglite alusel:

i) transpordisektorile tarnitud energia koguse kindlakstegemiseks kasutatakse transpordikütuste energiasalduse väärtusi, mis on esitatud III lisa;

ii) III lisa loetlemata transpordikütuste energiasalduse kindlakstegemiseks kasutavad liikmesriigid kütuste kütteväärtuse määramist käsitlevaid asjakohaseid Euroopa standardeid. Kui sellekohaseid Euroopa standardeid ei ole vastu võetud, kasutatakse asjakohaseid ISO standardeid;

iii) transpordisektorile tarnitud taastuvelektri koguse kindlakstegemiseks korrutatakse sellele sektorile tarnitud elektrienergia kogus liikmesriigi territooriumil kahe eelneva aasta jooksul tarnitud taastuvelektri keskmise osakaaluga. Kui transpordisektorile tarnitud elektrienergia on otseühenduse kaudu saadud taastuvelektrit tootvast käitisest, loetakse selline elektrienergia erandina olevat täiel määral toodetud taastuvast energiaallikast;

iv) IX lisa B osas loetletud lähteainetest toodetud biokütuste ja biogaasi osakaal transpordisektorile tarnitud kütuste ja elektrienergia summaarses energiasalduses on maksimaalselt 1,7 %, välja arvatud Küprosel ja Maltal.

Kui IX lisa B osas esitatud lähteainete loetelu muudetakse vastavalt artikli 28 lõikele 6, suurendatakse vastavalt selliste biokütuste ja biogaasi piirmäära ning see põhineb komisjoni mõjuhinnangul;

d) taastuenergia kasutamisega saavutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähenemise määra kindlakstegemiseks jagatakse kõigi transpordiliikide jaoks tarnitud biokütuste, biogaasi ja taastuvelektri kasutamisega saavutatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine lähtetasemega.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi täiendamiseks, et kohendada III lisa sätetatud transpordikütuste energiasisaldust vastavalt teaduse ja tehnika arengule.“;

c) lisatakse lõige 1a:

„1a. Artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud sihtmäärad arvutatakse järgmiste reeglite alusel:

a) nimetaja, st transpordisektoris tarbitud energia koguse arvutamisel võetakse arvesse kõiki transpordisektorile tarnitud kütuseid ja elektrienergiat;

b) lugeja arvutamisel võetakse arvesse liidu territooriumil kõigi transpordiliikide jaoks tarnitud muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste ning IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi energiasisaldust;

c) lennu- ja meretranspordi jaoks tarnitud muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste ning IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi osakaalu leidmisel korrutatakse nende energiasisaldus teguriga 1,2.“;

d) lõige 2 jäetakse välja.

e) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) esimene, teine ja kolmas lõik jäetakse välja;

ii) neljas lõik asendatakse järgmisega:

„Kui muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootmisel kasutatakse kas otse või vahesaaduste tootmiseks elektrienergiat, kasutatakse taastuenergia osakaalu määramiseks taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia keskmist osakaalu tootjariigis kaks aastat enne vaadeldavat aastat.“; iii) viiendas lõigus asendatakse sissejuhatav tekst järgmisega:

„Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootmiseks kasutatud elektrienergiat, mis on otseühenduse kaudu saadud taastuvelektrit tootvast käitisest, võib siiski võtta täiel määral arvesse taastuvelektrina, kui asjaomane käitis:“

17) artiklit 28 muudetakse järgmiselt:

- a) lõiked 2–4 jäetakse välja;
- b) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„Komisjon võtab artikli 35 kohaselt 31. detsembriks 2024 vastu delegeeritud õigusaktid käesoleva direktiivi täiendamiseks, nähes ette meetodika biokütuste ja transpordis kasutatava biogaasi osakaalu määramiseks olukorras, kus biomassi töödeldakse samas protsessis koos fossiilkütustega.“;

ba) lõike 6 punktid c ja d asendatakse järgmisega:

„c) vajadust vältida märkimisväärset moonutatavat mõju (kõrval)saaduste, jäätmete või jääkide turule, võttes arvesse tooraine kättesaadavust tulevikus ja vajadust vältida turumoonutusi, mis põhjustavad tooraine massilist importi;

d) võimalust vähendada oluliselt kasvuhoonegaaside heidet võrreldes fossiilkütustega, tuginedes heite olulusringi hindamisele, sealhulgas maasektori heitele ja võimalikule väljatõrjumiseefektile, võttes arvesse lähteainete olemasolevaid koguseid ja olemasolevate konkureerivate tööstuslike kasutusviiside osakaalu ning võttes asjakohaselt arvesse riikide eripära;“;

- c) lõikes 7 asendatakse tekst „artikli 25 lõike 1 neljandas lõigus sätestatud“ tekstiga „artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis b sätestatud“.

18) artiklit 29 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

-i) esimese lõigu sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Biokütustest, vedelatest biokütustest ja biomasskütustest toodetud energiat võetakse arvesse käesoleva lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel üksnes siis, kui need vastavad käesoleva artikli lõigetes 2–7 ja 10 sätestatud säästlikkuse ning kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele ja järgivad direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4 sätestatud jäätmehierarhiat ning võtavad arvesse artiklis 3 osutatud kaskaadkasutuse põhimõtet;

i) esimese lõigu punkt a asendatakse järgmisega:

„a) käesoleva direktiivi artikli 3 lõikes 1, artikli 15a lõikes 1, artikli 22a lõikes 1, artikli 23 lõikes 1, artikli 24 lõikes 4 ja artikli 25 lõikes 1 osutatud eesmärkide ning liikmesriikides taastuvenergia kavandatud osakaalu saavutamisse panustamine;“

ia) esimese lõigu järele lisatakse järgmine lõik:

„Biokütustest, vedelatest biokütustest ja biomasskütustest toodetud energiat ei võeta arvesse esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel, kui need kütused on saadud käesoleva direktiivi artiklis 2 määratletud esmasest puitbiomassist.“;

ib) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Jäätmetest ja jääkidest, välja arvatud põllumajanduse, vesiviljeluse, kalanduse ja metsanduse jääkidest, toodetud biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused peavad selleks, et neid esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel arvesse võetaks, siiski vastama üksnes lõikes 10 sätestatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele. Segajäätmete kasutamise korral peavad ettevõtjad siiski rakendama kindlaksmääratud kvaliteediga segajäätmete sortimissüsteeme, mille eesmärk on eemaldada fossiilsed materjalid. Käesolevat lõiku kohaldatakse ka selliste jäätmete ja jääkide suhtes, mis on kõigepealt töödeldud tooteks ning seejärel täiendavalt töödeldud biokütusteks, vedelateks biokütusteks ja biomasskütusteks.“;

ii) neljas lõik asendatakse järgmisega:

„Biomasskütused peavad vastama lõigetes 2–7 ja 10 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele, kui:

- a) neid kasutatakse tahkete biomasskütuste puhul elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvates käitistes, mille summaarne nimisoojusvõimsus on vähemalt 7,5 MW;*
- b) neid kasutatakse gaasiliste biomasskütuste puhul elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvates käitistes, mille summaarne nimisoojusvõimsus on vähemalt 2 MW;*
- c) gaasilisi biomasskütuseid tootvas käitises on biometaani keskmine voolukiirus järgmine:*
 - i) suurem kui 500 m³ metaaniekvivalenti tunnis, mõõdetuna standardtingimustele vastaval temperatuuril ja rõhul (st temperatuuril 0 °C ja atmosfäärirõhul 1 bar);*
 - ii) kui biogaas koosneb metaani ja mittepõlevate muude gaaside segust, alapunktis i sätestatud voolukiirus metaani puhul, ümberarvutatuna lähtuvalt metaani mahuosast segus.“;*

iii) neljanda lõigu järele lisatakse järgmine lõik:

„Liikmesriigid võivad kohaldada säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriume väiksema summaarse nimisoojusvõimsusega või biometaani voolukiirusega käitiste suhtes.“;

aa) lõike 3 esimene lõik asendatakse järgmisega:

Lõike 1 esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel arvesse võetud biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja põllumajanduslikust biomassist toodetud

biomasskütuseid ei toodeta toorainest, mis on saadud suure bioloogilise mitmekesisusega maa-alalt, see tähendab maa-alalt, millel 2008. aasta jaanuaris või pärast seda oli üks järgmistest staatustest, olenemata sellest, kas sel maa-alal on kõnealune staatus ka praegu:

a) põlismets, vana mets ja muu metsamaa, st looduslike liikidega mets ja muu metsamaa, kus ei ole selgeid märke inimtegevusest ja kus ökoloogilised protsessid ei ole olulisel määral häiritud;

b) suure bioloogilise mitmekesisusega mets ja muu metsamaa, mis on liigirikas ja rikkumata ja mille asjaomane pädev asutus on tunnistanud suure bioloogilise mitmekesisusega maa-alaks, välja arvatud juhul, kui on tõendatud, et asjaomase tooraine tootmine ei olnud nende looduskaitse-eesmärkidega vastuolus;

c) maa-alad, mis on määratud:

i) õigusaktide alusel või asjakohase pädeva asutuse poolt looduskaitsealadeks või

ii) selliste haruldaste, ohustatud või väljasuremisohus ökosüsteemide või liikide kaitse aladeks, mida on tunnustatud rahvusvahelistes lepingutes või mis on kantud valitsusvaheliste organisatsioonide või Rahvusvahelise Looduskaitse Liidu koostatud nimekirjadesse, tingimusel et neid tunnustatakse vastavalt artikli 30 lõike 4 esimesele lõigule;

d) suure bioloogilise mitmekesisusega üle ühe hektari suurune rohuma, mis on:

i) looduslik, st rohuma, mis inimsekkumiseta jääks rohumaaks ja mis säilitab loodusliku liigilise koostise ja ökoloogilised omadused ning protsessid, või

ii) mittelooduslik, st rohuma, mis inimsekkumiseta ei jääks rohumaaks ja mis on liigirikas ja rikkumata, ning mille asjaomane pädev asutus on tunnistanud suure bioloogilise mitmekesisusega maa-alaks, välja arvatud juhul, kui on tõendatud, et tooraine kogumine on vajalik selle kui suure bioloogilise mitmekesisusega rohuma seisundi säilimiseks.

iii) nõmmemaa, mis säilitab loodusliku liigilise koostise ja ökoloogilised omadused ning protsessid.“;

b) lõikes 3 lisatakse esimese lõigu järele järgmine lõik:

„Käesolevat lõiget, välja arvatud esimese lõigu punkti c, kohaldatakse ka metsa biomassist toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste suhtes.“;

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Lõike 1 esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel arvesse võetud biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja põllumajanduslikust biomassist toodetud biomasskütuseid ei toodeta toorainest, mis on saadud suure süsinikuvaruga maa-alalt, see tähendab maa-alalt, millel 2008. aasta jaanuaris oli üks järgmistest staatustest, ent millel kõnealust staatust enam ei ole:

a) märgalad, see tähendab pidevalt või suurema osa aastast veega kaetud või veest küllastunud maa-alad;

b) püsivalt metsastatud alad, see tähendab üle ühe hektari suurused maa-alad, millel on üle viie meetri kõrgused puud, mille võrade liitus on üle 30 %, või mis suudavad in situ kõnealuste künnisteneni jõuda;

c) üle ühe hektari suurused maa-alad, millel on üle viie meetri kõrgused puud võrade liitusega 10–30 %, või puud, mis suudavad in situ kõnealuste künnisteneni jõuda, juhul kui ei esitata tõendeid selle kohta, et maa-ala süsivesinikuvaru enne ja pärast kasutuselevõttu on selline, et kui kasutada V lisa C osas sätestatud meetodikat, on käesoleva artikli lõikes 10 esitatud tingimused täidetud;

ca) nõmmemaa, mis säilitab loodusliku liigilise koostise ja ökoloogilised omadused ning protsessid.

Käesolevat lõiget ei kohaldata, kui tooraine hankimise ajal oli maa-alal sama staatus kui 2008. aasta jaanuaris.

Esimest lõiku, välja arvatud punkte b ja c, ning teist lõiku kohaldatakse ka metsa biomassist toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste suhtes.“;

d) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Põllumajanduslikust või metsa biomassist toodetud biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused, mida võetakse arvesse lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel, ei tohi olla toodetud toorainest, mis on saadud maa-alalt, mis oli 2008. aasta jaanuaris turbaala, välja arvatud juhul, kui esitatakse tõendid selle kohta, et asjaomase tooraine viljeluseks ja kogumiseks ei kuivendata varem kuivendamata pinnast ning et pädev riiklik asutus saab kooskõlas lõikes 6 osutatud mittedahtsast tootmisest saadud metsa biomassi kasutamise riski minimeerimise kriteeriumidega riiklikul või piirkondlikul tasandil vastavusest teatada.“;

da) lisatakse järgmine lõige:

„5a. Lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel arvesse võetud biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja põllumajanduslikust biomassist toodetud biomasskütuseid ei valmistata toorainest, mis on saadud riigis, mis ei ole Pariisi kokkuleppe osaline.“;

e) lõike 6 esimest lõiku muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Lõike 1 esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel arvesse võetud biokütused, vedelad biokütused ja metsa biomassist toodetud biomasskütused ei tohi olla saadud esmasest puitbiomassist, nende tootmisel tuleb täielikult kinni pidada jäätmehierarhiast, mis on sätestatud direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4, tuleb arvesse võtta artiklis 3 osutatud kaskaadkasutuse põhimõtet ning selleks, et minimeerida bioenergia tootmisel mittedahtsast tootmisest saadud metsa biomassi kasutamise riski, peavad need kütused vastama järgmistele kriteeriumidele:“;

ii) punkti a alapunkt iii asendatakse järgmisega:

„iii) rahvusvahelise või siseriikliku õiguse alusel või asjakohase pädeva asutuse poolt looduskaitsealadeks määratud maa-alad,

sealhulgas mürgalad, rohumaad, nõmmed ja turbaalad, on kaitstud eesmärgiga säilitada bioloogilist mitmekesisust ja ennetada elupaikade hävimist, nagu on sätestatud direktiivis 2009/147/EÜ ja direktiivis 92/43/EMÜ, säilitada ookeanide head keskkonnaseisundit kooskõlas direktiiviga 2008/56/EÜ ning jõgede head ökoloogilist seisundit kooskõlas direktiiviga 2000/60/EÜ;“;

iii) punktis a asendatakse alapunkt iv järgmisega:

iv) ülestöötamisel *tagatakse* pinnase kvaliteedi ja elurikkuse säilitamine eesmärgiga *ennetada* negatiivset mõju ning see viiakse läbi nii, et *ennetatakse materjalina mittekasutatavate kändude ja juurte kogumist, näiteks rakendades kestlikke metsamajandamistavasid, ennetatakse* põlismetsade ja vanade metsade seisundi *halvendamist* ja nende istandikeks *muutmist* ning tundlike muldadega metsade *ülestöötamist*; *ennetatakse* lageraieid, *välja arvatud siis, kui nende tulemuseks on soodsad ja sobivad ökosüsteemitingimused*, tagatakse, et järgitakse kohalikes tingimustes ja *ökoloogiliselt* sobivaid lagupuidu eemaldamise ülemmäärasid ja *tagatakse* selliste raiesüsteemide kasutamise *nõuded*, mille puhul mõju pinnase kvaliteedile, sealhulgas pinnase tihenemisele, samuti elurikkuse aspektidele ja elupaikadele on võimalikult väike.“;

v) punkt b alapunkt iv asendatakse järgmisega:

„iv) ülestöötamisel *tagatakse* pinnase kvaliteedi ja elurikkuse säilitamine eesmärgiga *ennetada* negatiivset mõju ning see viiakse läbi nii, et *ennetatakse materjalina mittekasutatavate* kändude ja juurte kogumist, *näiteks rakendades kestlikke metsamajandamistavasid, ennetatakse* põlismetsade ja vanade metsade seisundi *halvendamist* ja nende istandikeks *muutmist* ning tundlike muldadega metsade *ülestöötamist*; *ennetatakse* lageraieid, *välja arvatud siis, kui nende tulemuseks on soodsad ja sobivad ökosüsteemitingimused*, tagatakse, et järgitakse kohalikes tingimustes ja *ökoloogiliselt* sobivaid lagupuidu eemaldamise ülemmäärasid ja *tagatakse* selliste raiesüsteemide kasutamise *nõuded*, mille puhul mõju pinnase kvaliteedile, sealhulgas pinnase tihenemisele, samuti elurikkuse aspektidele ja elupaikadele on võimalikult väike.“;

fa) lisatakse järgmine lõige:

„7a. Metsa biomassist toodetud biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused ei tohi ületada riiklikul tasandil metsa biomassi kasutamisele kehtestatud ülemmäära, mis on kooskõlas liikmesriikide süsiniku sidujate kasvu eesmärkidega, mis on määratletud määruses ... [muudetud määrus 2018/841].“;

g) lõike 10 esimese lõigu punkt d asendatakse järgmisega:

„d) kaitistes kuni 31. detsembrini 2025 kasutatavatest biomasskütustest elektri-, soojus- ja jahutusenergia tootmisel vähemalt 70 % ning alates 1. jaanuarist 2026 vähemalt 80 %.“;

ga) lõike 11 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Biomasskütustest toodetud elektrienergiat võetakse lõike 1 esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel arvesse üksnes juhul, kui *kasutatavad kütused ei sisalda esmast puitbiomassi ja kui* see vastab vähemalt ühele järgmistest nõuetest:“;

gb) lõige 14 asendatakse järgmisega:

„14. Liikmesriigid võivad lõike 1 esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel kehtestada *biokütuste, vedelate biokütuste ja* biomasskütuste suhtes täiendavad säästlikkuse kriteeriumid.“;

19) lisatakse artikkel 29a:

„Artikkel 29a

Kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste puhul

1. Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütustest saadud energiat võetakse artikli 3 lõikes 1, artikli 15a lõikes 1, artikli 22a lõikes 1, artikli 23 lõikes 1, artikli 24 lõikes 4 ja artikli 25 lõikes 1 osutatud eesmärkide ning liikmesriikides taastuenergia kavandatud osakaalu saavutamiseks arvesse üksnes juhul, kui nende kütuste kasutamisel vähenevad kasvuhoonegaaside heitkogused vähemalt 70 %.
2. Ringlussevõetud süsinikupõhistest kütustest saadud energiat võib artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise sihtmäära saavutamiseks arvesse võtta üksnes juhul, kui nende kütuste kasutamisel vähenevad kasvuhoonegaaside heitkogused vähemalt 70 %.
3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi täiendamiseks, et näha ette meetodika muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütustega saavutatava kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise hindamiseks. Selle meetodika puhul tagatakse, et ära hoitud heitkogustele vastavaid arvestusühikuid ei anta CO₂ eest, mille kogumise eest on juba saadud arvestusühikuid mõne muu õigusnormi alusel.
Meetodika hõlmab jäätmete süsinikusisaldust ja nende atmosfääri sattumist.
Igal juhul võetakse ringlussevõetud süsinikupõhistest kütustest tuleneva kasvuhoonegaaside heite vähenemise hindamise meetodikas olulusringipõhises lähenemisviisis arvesse sisalduvat süsinikku.“;

19) lisatakse järgmine artikkel 29b:

„Artikkel 29a

Hüdroelektrijaamade säästlikkuskriteeriumid

Artikli 29 lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel toodetakse hüdroenergia abil toodetud energiat käitises, mis on kooskõlas direktiiviga 2000/60/EÜ ja eelkõige selle artiklitega 4 ja 11 rakendanud kõik tehniliselt teostatavad ja ökoloogiliselt asjakohased leevendusmeetmed, et vähendada kahjulikku mõju veele, ning meetmed otseselt

veest sõltuvate kaitsealuste elupaikade ja liikide edendamiseks, mis hõlmavad vähemalt järgmist:

- a) *kala tõhusa ja tulemusliku rände võimaldamine üles- ja allavoolu;*
- b) *pideva minimaalse ökoloogilise vooluhulga tagamine.*

Hüdroelektrijaamad, mis võeti kasutusele pärast 31. detsembrist 2022, peavad vastama järgmistele tingimustele:

- a) *need ei tohi asuda kohas, mis on seatud prioriteediks tõkete eemaldamisel, et saavutada pikisuunaline ühenduvus ja sellega bioloogilise mitmekesisuse strateegia kohane jõgede vaba voolavuse eesmärk;*

20) artiklit 30 muudetakse järgmiselt:

- a) lõike 1 esimeses lõigus asendatakse sissejuhatav tekst järgmisega:

*„Taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste arvessevõtmisel artikli 3 lõikes 1, artikli 15a lõikes 1, artikli 22a lõikes 1, artikli 23 lõikes 1, artikli 24 lõikes 4 ja artikli 25 lõikes 1 osutatud eesmärkide saavutamiseks kohustavad liikmesriigid ettevõtjaid **kohustuslike, sõltumatute ja avalikult kättesaadavate auditite abil** tõendama, et taastuvkütuseid ja ringlussevõetud süsinikupõhiseid kütuseid käsitlevad artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 ning artikli 29a lõigetes 1 ja 2 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid on täidetud. Selleks kohustavad nad ettevõtjaid kasutama massibilansisüsteemi, mis:“;*

- b) lõike 3 esimene ja teine lõik asendatakse järgmisega:

*„Liikmesriigid võtavad meetmed selle tagamiseks, et ettevõtjad esitavad usaldusväärse teabe artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 ning artikli 29a lõigetes 1 ja 2 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele vastavuse kohta, **võtavad arvesse ELi bioloogilise mitmekesisuse eesmärke** ning teevad selle teabe koostamiseks kasutatud andmed taotluse korral asjaomasele liikmesriigile **ja üldsusele** kättesaadavaks. **Liikmesriigid akrediteerivad sõltumatud kindlustandva teenuse osutajad kooskõlas määrusega (EÜ) nr 765/2008, et nad esitaksid arvamuse esitatud teabe kohta ja tõendid selle kohta, et seda on tehtud. Artikli 29 lõike 3 punktide a, b ja d, artikli 29 lõike 4 punkti a, artikli 29 lõike 5, artikli 29 lõike 6 punkti a ja artikli 29 lõike 7 punkti a nõuete täitmiseks võib esimese või teise osaleja auditeerimist kasutada kuni metsa biomassi esimese kogumispunktini. Auditi käigus kontrollitakse, kas ettevõtjate kasutatavad süsteemid on täpsed, usaldusväärsed ja pettusekindlad, sealjuures peab kontrollima, et materjale ei ole tahtlikult muudetud ega ära visatud, nii et saadeti või selle osa muutuks jäämeteks või jäägiks. Samuti hinnatakse selle käigus proovivõtu tihedust ja meetodikat ning andmete usaldusväärsust.***

Käesolevas lõikes sätestatud kohustusi kohaldatakse sõltumata sellest, kas taastuvkütused ja ringlussevõetud süsinikupõhised kütused on toodetud liidus või on imporditud. Biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste geograafilist päritolu ja lähteaineid käsitlev teave iga kütusetarnija puhul tehakse käitajate, tarnijate ja asjaomaste pädevate asutuste **ning tanklate** veebisaitidel **ajakohasel, kergesti ligipääsetaval ja kasutusmugaval viisil** tarbijale kättesaadavaks ning seda ajakohastatakse igal aastal.“;

c) lõike 4 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Komisjon võib otsustada, et vabatahtlikud riiklikud või rahvusvahelised kavad, millega kehtestatakse taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste tootmise standardid, võimaldavad saada täpseid andmeid kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kohta artikli 29 lõike 10 ning artikli 29a lõigete 1 ja 2 kohaldamise eesmärgil, tõendada vastavust artikli 27 lõikele 3 ja artikli 31a lõikele 5 või tõendada, et biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste saadetised vastavad artikli 29 lõigetes 2–7 sätestatud säästlikkuse kriteeriumidele. Artikli 29 lõigetes 6 ja 7 sätestatud kriteeriumidele vastavuse tõendamisel võivad ettevõtjad esitada nõutavad tõendid vahetult hankimisala tasandil. Komisjon võib artikli 29 lõike 3 esimese lõigu punkti c alapunkti ii kohaldamise eesmärgil tunnustada alasid, kus kaitstakse haruldasi, ohustatud või väljasuremisohus ökosüsteeme või liike, mida on tunnustatud rahvusvaheliste lepingutega või mis on kantud valitsustevaheliste organisatsioonide või Rahvusvahelise Looduskaitseliidu koostatud nimekirjadesse.“;

ca) ***lõike 4 teine lõik asendatakse järgmisega:***

„Komisjon võib otsustada, et kõnealused kavad sisaldavad täpset teavet meetmete kohta, mida on võetud pinnase, vee ja õhu kaitsmiseks, rikutud maa taastamiseks ning veepuuduse all kannatavates piirkondades liigse veetarbimise ärahoidmiseks.“;

d) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Liikmesriigid võivad koostada riikliku kava, mille raames kontrollitakse artikli 29a lõike 3 alusel välja töötatud meetodika kohaselt vastavust artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 ning artikli 29a lõigetes 1 ja 2 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele liikmesriigi pädevate asutustega seotud kogu järelevalveahela ulatuses. Sellist kava võib kasutada ka selleks, et kontrollida liidu andmebaasis oleva ettevõtjate lisatud teabe täpsust ja täielikkust ning tõendada vastavust artikli 27 lõikele 3, samuti selliste biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste sertifitseerimiseks, mille puhul maakasutuse kaudse muutuse risk on väike.

Liikmesriik võib teavitada sellisest riiklikust kavast komisjoni. Komisjon hindab sellist kava eelisjärjekorras, et hõlbustada selliste kavade kahe- ja mitmepoolset vastastikust tunnustamist. Komisjon võib rakendusaktidega teha otsuse selle kohta, kas selline talle teada antud riiklik kava vastab käesolevas direktiivis sätestatud tingimustele. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 34 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Kui otsus on positiivne, ei tohi teiste komisjoni tunnustatud kavade raames keelduda asjaomase liikmesriigi riikliku kava vastastikusest tunnustamisest seoses nendele kriteeriumidele vastavuse kontrollimisega, millega seoses komisjon on asjaomast kava tunnustanud.

Elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvate käitiste jaoks, mille summaarne nimisoojusvõimsus on 5–20 MW, kehtestavad liikmesriigid lihtsustatud riikliku kontrollikava, et tagada artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumide täitmine.“;

e) lõike 9 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„9. Kui ettevõtja esitab tõendid või andmed, mis on saadud vastavalt kavale, mille kohta on tehtud lõike 4 või lõike 6 kohane otsus, ei nõua liikmesriik temalt täiendavaid tõendeid vastavuse kohta nendele kavaga hõlmatud elementidele, millega seoses komisjon on seda kava tunnustanud.“;

f) lõige 10 asendatakse järgmisega:

„10. Liikmesriigi taotlusel, mis võib põhineda ettevõtja taotlusel, kontrollib komisjon kõikide olemasolevate tõendite põhjal, kas artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 ning artikli 29a lõigetes 1 ja 2 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid, mis on seotud taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste allikaga, on täidetud.

Komisjon teeb kuue kuu jooksul alates sellise taotluse saamisest artikli 34 lõikes 3 osutatud kontrollimenetluse teel rakendusaktidega otsuse selle kohta, kas liikmesriik võib:

a) võtta asjaomasest allikast toodetud taastuvkütuseid ja ringlussevõetud süsinikupõhiseid kütuseid arvesse artikli 29 lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud kriteeriumide täitmiseks või

b) kohustada erandina käesoleva artikli lõikest 9 taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste allika tarnijat esitama täiendavaid tõendeid kõnealustele säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele vastavuse ning kõnealuste kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise miinimummäärade järgimise kohta.“

22) lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 31a

Liidu andmebaas

1. Komisjon tagab ... *[kolm kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist]* liidu andmebaasi loomise, et võimaldada *biomasskütuste*, vedelate ja gaasiliste

taastuvkütuste ning ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste jälgitavust (*liidu andmebaas*).

2. Liikmesriigid kohustavad asjaomaseid ettevõtjaid kandma sellesse andmebaasi õigeaegselt täpsed andmed tehtud tehingute ja nende tehingutega seotud kütuste *säästlikkuskriteeriumite*, sealhulgas tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguste kohta asjaomaste kütuste kogu olelusringi vältel alates nende tootmisest kuni nende liidus ära tarbimiseni. *Ühendatud gaasivõrku käsitatakse ühtse massibilansisüsteemina. Teave sisestamise ja eemaldamise kohta esitatakse liidu gaasiliste kütuste andmebaasis.* Andmebaasi lisatakse ka teave selle kohta, kas konkreetse kütusesaadetise tootmiseks on antud toetust, ning kui on, siis teave asjaomase toetuskava liigi kohta.

Kui see on kogu tarneahela ulatuses andmete jälgitavuse parandamiseks asjakohane, võib komisjon kasutada õigust võtta kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakte, et laiendada liidu andmebaasi lisatava teabe ulatust nii, et see hõlmaks ka asjakohaseid andmeid alates kütusetootmiseks kasutatud tooraine tootmisest või kogumisest.

Liikmesriigid kohustavad kütusetarnijaid kandma liidu andmebaasi teabe, mis on vajalik artikli 25 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud nõuetele vastavuse kontrollimiseks.

Vaatamata lõigetele 1–3 peaksid ettevõtjad taastuvkütuste ja Euroopa gaasisüsteemi suunatud gaasiliste kütuste puhul sisestama teabe tehtud tehingute ning säästlikkuskriteeriumide kohta ja muu asjakohase teabe, nagu kütuste kasvuhoonegaaside heide kuni ühendatud gaasisüsteemi sisestamiskohani, kui massitasakaalu jälgimise süsteemi täiendavad päritolutagatised.

3. Liikmesriikidele tagatakse juurdepääs liidu andmebaasile, et võimaldada seiret ja andmete kontrollimist.
4. Liikmesriigid tagavad, et kui seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi saadetise tootmisega on välja antud päritolutagatis, tühistatakse see päritolutagatis pärast taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside saadetise *eemaldamist Euroopa ühendatud gaasisüsteemist*.
5. Liikmesriigid tagavad andmebaasis oleva ettevõtjate lisatud teabe täpsuse ja täielikkuse kontrollimise, näiteks vabatahtliku või riikliku kava või päritolutagatiste süsteemi abil, *mida võib täiendada päritolutagatise süsteem*.

- 5a. *Andmebaas tehakse avatud, läbipaistval ja kasutusmugaval viisil avalikult kättesaadavaks ning seda ajakohastatakse regulaarselt.*

Komisjon avaldab üldsusele igal aastal aruande liidu andmebaasis esitatud teabe kohta, kaas arvatud taastuvkütuste ja vähese CO₂ heitega kütuste kogused, geograafiline päritolu ja lähteaine liik.

- 22a) *artiklit 33 muudetakse järgmiselt:*

- a) *lõike 3 esimene lõik asendatakse järgmisega:*

„3. Kui see on asjakohane, esitab komisjon 2025. aastal seadusandliku ettepaneku taastuvatest energiaallikatest toodetud energia edendamise õigusraamistiku kohta 2030. aasta järgseks perioodiks.“;

b) lõikesse 3 lisatakse järgmine lõik:

„Esimeses lõigus osutatud seadusandliku ettepaneku koostamisel võtab komisjon arvesse:

a) määruse (EÜ) nr 401/2009 artikli 10a alusel loodud kliimamuutusi käsitlev Euroopa teadusnõukogu nõuandeid;

b) direktiivi (EL) 2021/1119 artikli 4 lõikes 4 osutatud kavandatavat liidu kasvuhoonegaaside soovituslikku eelarvet;

c) lõimitud riiklikke energia- ja kliimakavasid, mille liikmesriigid on esitanud 30. juuniks 2024 vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 lõikele 2;

d) käesoleva direktiivi rakendamisel saadud kogemusi, sealhulgas säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumid ning

e) taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tehnoloogia arengut.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„4a. Komisjon vaatab ... [kaks aastat pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] käesoleva direktiivi rakendamise läbi ja avaldab aruande, milles esitatakse läbivaatamise järeldused. Aruandes käsitletakse eelkõige järgmist:

a) taastuvenergia kasutuselevõtu välismõju ja selle mõju keskkonnale;

b) käesoleva direktiivi rakendamise sotsiaal-majanduslikud eelised;

c) kava „REPowerEU“ kohaste taastuvenergiaga seotud asjaomaste algatuste rakendamise seis;

d) kas elektrienergia nõudluse kasvule transpordi-, tööstus-, ehitus- ning kütte- ja jahutussektoris ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootmises vastab samaväärne taastuvenergia tootmisvõimsus;

Komisjon ja liikmesriikide pädevad asutused kohanduvad pidevalt halduskorda kooskõlas parimate haldustavade ja võtavad kõiki muid meetmeid, et käesoleva määruse täitmist lihtsustada, ning vähendavad asjaomaste osalejate ja mõjutatud sektorite jaoks täitmise tagamise kulusid miinimumini.“;

23) artiklit 35 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

Artikli 8 lõike 3 teises lõigus, artikli 29a lõikes 3, artikli 26 lõike 2 neljandas ja viiendas lõigus, artikli 27 lõike 1 teises lõigus, artikli 27 lõike 3 neljandas lõigus, artikli 28 lõikes 5, artikli 28 lõike 6 teises lõigus, artikli 31 lõike 5 teises lõigus ja artikli 31a lõike 2 teises lõigus osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates [käesoleva muutmisdirektiivi jõustumisest]. Komisjon koostab hiljemalt üheksa kuud enne kõnealuse viie

aasta pikkuse ajavahemiku lõppemist volituste delegeerimist käsitleva aruande. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

Euroopa Parlament või nõukogu võib artikli 7 lõike 3 viiendas lõigus, artikli 8 lõike 3 teises lõigus, artikli 29a lõikes 3, artikli 26 lõike 2 neljandas ja viiendas lõigus, artikli 27 lõike 1 teises lõigus, artikli 27 lõike 3 neljandas lõigus, artikli 28 lõikes 5, artikli 28 lõike 6 teises lõigus, artikli 31 lõikes 5 ja artikli 31a lõike 2 teises lõigus osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.“;

c) lõige 7 asendatakse järgmisega:

„Artikli 7 lõike 3 viienda lõigu, artikli 8 lõike 3 teise lõigu, artikli 29a lõike 3, artikli 26 lõike 2 neljanda ja viienda lõigu, artikli 27 lõike 1 teise lõigu, artikli 27 lõike 3 neljanda lõigu, artikli 28 lõike 5, artikli 28 lõike 6 teise lõigu, artikli 31 lõike 5 ja artikli 31a lõike 2 teise lõigu alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“;

24) lisasid muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisadele.

Artikkel 2

Määruse (EL) 2018/1999 muutmine

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkt 11 asendatakse järgmisega:

„11) „liidu 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärgid“ – kogu liitu hõlmav siduv eesmärk vähendada liidus 2030. aastaks kõigis majandusharudes kasvuhoonegaaside heidet 1990. aastaga võrreldes vähemalt 40 %, direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 3 osutatud liidu siduv 2030. aastaks seatud taastuenergiaeesmärk, liidu tasandi peamine eesmärk suurendada 2030. aastaks energiatõhusust vähemalt 32,5 % ja 2030. aastaks seatud eesmärk suurendada elektrivõrkude omavahelist ühendatust 15 %ni ning mis tahes järgnevad selles valdkonnas 2030. aastaks seatud eesmärgid, milles Euroopa Ülemkogu või Euroopa Parlament ja nõukogu on kokku leppinud;“

b) punkti 20 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) seoses komisjoni soovitustega, mis põhinevad artikli 29 lõike 1 punkti b kohasel taastuvatest energiaallikatest toodetud energia valdkonna hindamisel – liikmesriigi varajane panus direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 3 osutatud liidu siduva 2030. aastaks seatud taastuenergiaeesmärgi täitmise, mõõdetuna liikmesriigi riiklike taastuenergia võrdlustasemetega suhtes;“;

2) artikli 4 punkti a alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

„2) seoses taastuenergiaga:

seoses direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 3 osutatud liidu siduva 2030. aastaks seatud taastuenergiaeesmärgiga panus selle eesmärgi saavutamisse, väljendatuna taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaaluna asjaomase liikmesriigi summaarses energia lõpptarbimises aastal 2030, samuti selle panuse soovituslik trajektoor alates 2021. aastast. Aastaks 2022 peab soovituslik trajektoor jõudma võrdlustasemeni, mille puhul on saavutatud vähemalt 18 % taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu summaarsest kasvust ehk erinevusest liikmesriigi 2020. aasta siduva riikliku eesmärgi ja 2030. aasta eesmärgi saavutamisse antava panuse vahel. Aastaks 2025 peab soovituslik trajektoor jõudma võrdlustasemeni, mille puhul on saavutatud vähemalt 43 % taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu summaarsest kasvust ehk erinevusest liikmesriigi 2020. aasta siduva riikliku eesmärgi ja 2030. aasta eesmärgi saavutamisse antava panuse vahel. Aastaks 2027 peab soovituslik trajektoor jõudma võrdlustasemeni, mille puhul on saavutatud vähemalt 65 % taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu summaarsest kasvust ehk erinevusest liikmesriigi 2020. aasta siduva riikliku eesmärgi ja 2030. aasta eesmärgi saavutamisse antava panuse vahel.

Aastaks 2030 peab soovituslik trajektoor jõudma vähemalt liikmesriigi kavandatud panuseni. Kui liikmesriik eeldab, et ta ületab oma 2020. aasta siduva riikliku eesmärgi, võib tema panuse soovituslik trajektoor alata prognoosi kohaselt saavutatavalt tasemelt. Liikmesriikide panuste soovituslikud trajektoorid peavad üheskoos võimaldama saavutada liidu 2022., 2025. ja 2027. aasta võrdlustasemed ning direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 3 osutatud liidu siduva 2030. aastaks seatud taastuenergiaeesmärgi. Käesoleva määruse kohasest liidu eesmärgi saavutamisse antavast panusest ja selle soovituslikust trajektooriga eraldi on liikmesriigil õigus seada oma riiklikus poliitikas ambitsioonikamad eesmärgid;“.

3) artikli 5 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid tagavad ühiselt, et nende panused kokku võimaldavad jõuda vähemalt tasemeni, mis vastab direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 3 osutatud liidu siduvale 2030. aastaks seatud taastuenergiaeesmärgile.“

4) artikli 29 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Taastuenergia valdkonnas hindab komisjon lõikes 1 osutatud hindamise raames edusamme, mis on tehtud seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaaluga liidu summaarses energia lõpptarbimises, lähtudes soovituslikust liidu trajektooriga, mis algab 2020. aastal tasemelt 20 %, jõuab võrdlustasemeni, mille puhul on 2022. aastaks saavutatud vähemalt 18 %, 2025.

aastaks vähemalt 43 % ja 2027. aastaks vähemalt 65 % taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu summaarsest kasvust ehk erinevusest liidu 2020. aasta taastuenergiaeesmärgi ja liidu 2030. aasta taastuenergiaeesmärgi vahel, ning küündib 2030. aastaks direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 3 osutatud liidu siduva 2030. aastaks seatud taastuenergiaeesmärgini.“

Artikkel 3

Direktiivi 98/70/EÜ muutmine

Direktiivi 98/70/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Kohaldamisala

Tervise ja keskkonnaga seotud põhjustel kehtestatakse käesoleva direktiiviga maantesõidukite ja väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate (sealhulgas mujal kui merel olevate siseveelaevade), põllu- ja metsamajanduslike traktorite ning mujal kui merel olevate väikelaevade otto- ja diiselmootorites kasutatavate kütuste tehnilised spetsifikatsioonid ning sealjuures võetakse arvesse nimetatud mootorite tehnilisi nõudeid.“

2) artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punktid 1–3 asendatakse järgmisega:

„1. „bensiin“ – igasugune lenduv mineraalõli, mis on ette nähtud kasutamiseks sisepõlemisega ottomootorites sõidukite käitamiseks ja mis kuulub CN-koodi 2710 12 41, 2710 12 45 või 2710 12 49 alla;

2. „diislikütus“ – CN-koodi 2710 19 43²⁷ alla kuuluv Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 715/2007²⁸ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 595/2009²⁹ osutatud gaasiõli, mida kasutatakse iseliikuvates sõidukites;

„3. „gaasiõli, mis on ette nähtud kasutamiseks väljaspool teid kasutatavates liikurmasinates (sealhulgas siseveelaevades), põllu- ja metsamajanduslikes

²⁷ Need CN-koodid on määratletud ühises tollitariifistikus (nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1)).

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 715/2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega (ELT L 171, 29.6.2007, lk 1).

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrus (EÜ) nr 595/2009, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 715/2007 ja direktiivi 2007/46/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/1269/EMÜ, 2005/55/EÜ ja 2005/78/EÜ (ELT L 188, 18.7.2009, lk 1).

traktorites ning väikelaevades“ – igasugune CN-koodi 2710 19 43³⁰ alla kuuluv toornaftast saadud vedelkütus, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2013/53/EL,³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 167/2013³² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/1628³³ ning mis on ette nähtud kasutamiseks diiselmootorites;“

b) punktid 8 ja 9 asendatakse järgmisega:

„8. „tarnija“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001³⁴ artikli 2 esimese lõigu punktis 38 määratletud kütusetarnija;

„9. „biokütused“ – direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 2 esimese lõigu punktis 33 määratletud biokütused;“;

3) artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid kohustavad tarnijaid tagama sellise diislikütuse turustamise, milles rasvhapete metüülestriite (FAME) sisaldus on kuni 7 %.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid tagavad, et vävli suurim lubatud sisaldus gaasiõlis, mis on ette nähtud kasutamiseks väljaspool teid kasutatavates liikurmasinates (sealhulgas siseveelaevades), põllu- ja metsamajanduslikes traktorites ning väikelaevades, on 10 mg/kg. Liikmesriigid tagavad, et vedelkütuseid, mis ei ole selline gaasiõli, võib kasutada siseveelaevades ja väikelaevades ainult sel juhul, kui nende vedelkütuste väävlisisaldus ei ületa selle gaasiõli maksimaalset lubatud väävlisisaldust.“;

4) artiklid 7a–7e jäetakse välja.

5) artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punktid g, h, i ja k jäetakse välja;

b) lõige 2 jäetakse välja.

6) I, II, IV ja V lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi I lisale.

Artikkel 4

Üleminekusätted

³⁰ Need CN-koodid on määratletud ühises tollitariifistikus (nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1)).

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta direktiiv 2013/53/EL, mis käsitleb väikelaevu ja jette ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 94/25/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 90).

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. veebruari 2013. aasta määrus (EL) nr 167/2013 põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 060, 2.3.2013, lk 1).

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1628, mis käsitleb väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate sisepõlemismootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnorme ja tüübikinnitusega seotud nõudeid, millega muudetakse määruseid (EL) nr 1024/2012 ja (EL) nr 167/2013 ning muudetakse direktiivi 97/68/EÜ ja tunnistatakse see kehtetuks (ELT L 252, 16.9.2016, lk 53).

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

- 1) Liikmesriigid tagavad, et [väljaannete talitus: asendada kalendriaastaga, mille jooksul kehtetuks tunnistamine jõustub] aasta või selle osa kohta kogutud andmed, mis esitatakse liikmesriigi määratud asutusele vastavalt direktiivi 98/70/EÜ artikli 7a lõike 1 kolmandale lõigule ja lõikele 7, mis käesoleva direktiivi artikli 3 lõikega 4 välja jäetakse, edastatakse komisjonile.
- 2) Komisjon lisab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud andmed mis tahes aruandesse, mille ta on kohustatud esitama vastavalt direktiivile 98/70/EÜ.

Artikkel 5

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 31. detsembriks **2023**. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendes normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.
2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 6

Kehtetuks tunnistamine

Nõukogu direktiiv (EL) 2015/652³⁵ tunnistatakse kehtetuks alates [väljaannete talitus: asendada kalendriaastaga, mille jooksul kehtetuks tunnistamine jõustub].

Artikkel 7

Jõustumine

Komisjon esitab 2024. aasta detsembriks põhjaliku mõjuhindangu paketi „Eesmärk 55“ kombineeritud ja kumulatiivse mõju kohta, sealhulgas käesoleva direktiivi kohta.

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

³⁵ Nõukogu 20. aprilli 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/652, millega kehtestatakse arvutusmeetodid ja aruandlusnõuded vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta (ELT L 107, 25.4.2015, lk 26).

II LISA

Määruse (EL) 2018/2001 lisasid muudetakse järgmiselt.

- 1) I lisa tabeli viimane rida jäetakse välja.

■

- 3) III lisa asendatakse järgmisega:

„KÜTUSTE ENERGIASISALDUS

Kütus	Energiasisaldus massiühiku kohta (alumine kütteväärtus, MJ/kg)	Energiasisaldus ruumalaühiku kohta (alumine kütteväärtus, MJ/l)
BIOMASSIST JA/VÕI BIOMASSI TÖÖTLEMISEGA SAADUD KÜTUSED		
Biopropaan	46	24
Puhas taimeõli (pressimise, ekstraheerimise või muu samalaadse meetodiga õlitaimedest toodetud töötlemata või rafineeritud, kuid keemiliselt modifitseerimata õli)	37	34
Biodiislikütus – rasvhapete metüülestrid (biomassist saadud õlist valmistatud metüülestrid)	37	33
Biodiislikütus – rasvhapete etüülestrid (biomassist saadud õlist valmistatud etüülestrid)	38	34
Biogaas, mida saab puhastada maagaasi puhtuseni	50	–
Vesiniktöödeldud (termokeemiliselt vesinikuga töödeldud) õli, mis on saadud biomassist ja mida kasutatakse diislikütuse asendamiseks	44	34
Vesiniktöödeldud (termokeemiliselt vesinikuga töödeldud) õli, mis on saadud biomassist ja mida kasutatakse bensiini asendamiseks	45	30
Vesiniktöödeldud (termokeemiliselt vesinikuga töödeldud) õli, mis on saadud biomassist ja mida kasutatakse reaktiivkütuse asendamiseks	44	34

Vesiniktöödeldud (termokeemiliselt vesinikuga töödeldud) õli, mis on saadud biomassist ja mida kasutatakse veeldatud naftagaasi asendamiseks	46	24
Koostöödeldud (koos fossiilkütusega rafineeritud) õli, mis on saadud biomassist või pürolüüsitud biomassist ja mida kasutatakse diislikütuse asendamiseks	43	36
Koostöödeldud (koos fossiilkütusega rafineeritud) õli, mis on saadud biomassist või pürolüüsitud biomassist ja mida kasutatakse bensiini asendamiseks	44	32
Koostöödeldud (koos fossiilkütusega rafineeritud) õli, mis on saadud biomassist või pürolüüsitud biomassist ja mida kasutatakse reaktiivkütuse asendamiseks	43	33
Koostöödeldud (koos fossiilkütusega rafineeritud) õli, mis on saadud biomassist või pürolüüsitud biomassist ja mida kasutatakse veeldatud naftagaasi asendamiseks	46	23
TAASTUVKÜTUSED, MIDA SAAB TOOTA MITMESUGUSTEST TAASTUVATEST ENERGIAALLIKATEST, SEALHULGAS BIOMASSIST		
Metanool taastuvatest energiaallikatest	20	16
Etanool taastuvatest energiaallikatest	27	21
Propanool taastuvatest energiaallikatest	31	25
Butanool taastuvatest energiaallikatest	33	27
Fischeri-Tropschi diislikütus (sünteeiline süsivesinik või sünteeiliste süsivesinike segu, mida kasutatakse diislikütuse asendamiseks)	44	34
Fischeri-Tropschi bensiin (biomassist toodetud sünteeiline süsivesinik või sünteeiliste süsivesinike segu, mida kasutatakse bensiini asendamiseks)	44	33
Fischeri-Tropschi reaktiivkütus (biomassist toodetud sünteeiline süsivesinik või sünteeiliste	44	33

süsivesinike segu, mida kasutatakse reaktiivkütuse asendamiseks)		
Fischeri-Tropschi veeldatud naftagaas (sünteetiline süsivesinik või sünteetiliste süsivesinike segu, mida kasutatakse veeldatud naftagaasi asendamiseks)	46	24
DME (dimetüüleeter)	28	19
Vesinik taastuvatest energiaallikatest	120	–
ETBE (etanooli põhjal toodetud etüül-tert-butüüleeter)	36 (sellest 37 % taastuvatest energiaallikatest)	27 (sellest 37 % taastuvatest energiaallikatest)
MTBE (metanooli põhjal toodetud metüül-tert-butüüleeter)	35 (sellest 22 % taastuvatest energiaallikatest)	26 (sellest 22 % taastuvatest energiaallikatest)
TAAE (etanooli põhjal toodetud tert-amüül-etüüleeter)	38 (sellest 29 % taastuvatest energiaallikatest)	29 (sellest 29 % taastuvatest energiaallikatest)
TAME (metanooli põhjal toodetud tert-amüül-metüüleeter)	36 (sellest 18 % taastuvatest energiaallikatest)	28 (sellest 18 % taastuvatest energiaallikatest)
THxEE (etanooli põhjal toodetud tert-heksüül-etüüleeter)	38 (sellest 25 % taastuvatest energiaallikatest)	30 (sellest 25 % taastuvatest energiaallikatest)
THxME (metanooli põhjal toodetud tert-heksüül-metüüleeter)	38 (sellest 14 % taastuvatest energiaallikatest)	30 (sellest 14 % taastuvatest energiaallikatest)
TAASTUMATUD KÜTUSED		
Bensiin	43	32
Diislikütus	43	36
Vesinik taastumatutest energiaallikatest	120	–

4) IV lisa muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„TAASTUVENERGIASEADMETE PAIGALDAJATE JA PROJEKTEERIJATE KOOLITAMINE JA SERTIFITSEERIMINE“;

b) sissejuhatav lause ja esimene punkt asendatakse järgmisega:

„Artikli 18 lõikes 3 osutatud sertifitseerimiskavad ja koolitusprogrammid põhinevad järgmistel kriteeriumidel.

1. Sertifitseerimismenetlus on läbipaistev ning liikmesriik või tema määratud haldusasutus on selle selgelt määratlenud.“;

c) lisatakse punktid 1a ja 1b:

„1a. Sertifitseerimisasutuste välja antavad sertifikaadid peavad olema selgelt määratletud ning sertifitseerimist taotlevatel töötajatel ja spetsialistidel peab olema lihtne neid kindlaks teha.

1b. Sertifitseerimismenetlus võimaldab paigaldajatel paigaldada kvaliteetseid seadmeid, mis töötavad usaldusväärsetl.“;

d) punktid 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Biomassi, soojuspumpade, madala geotermilise energia, päikese soojusenergia **ning salvestus- ja tarbimiskaja tehnoloogia, sealhulgas laadimisjaamade** paigaldajad, sertifitseeritakse akrediteeritud koolitusprogrammi või koolituse pakkuja või siseriikliku õiguse kohaste ametlike kvalifikatsioonikavade abil.

3. Koolitusprogrammi või koolitaja akrediteerib liikmesriik või tema määratud haldusasutus. Akrediteerimisasutus tagab, et koolitaja pakutavad koolitus-, **täiendus- ja ümberõppeprogrammid** on **kaasavad** ning järjepidevad ning et nad on piirkondliku või üleriikliku ulatusega.

Koolitajal on praktilise koolituse pakumiseks asjakohased tehnilised vahendid, sealhulgas piisavad laboriseadmed või muud vahendid.

Koolitaja pakub lisaks põhikoolitusele lühemaid koolitusmoodulitena korraldatavaid täienduskoolitusi, mis võimaldavad paigaldajatel ja projekteerijatel omandada uusi pädevusi ning laiendada ja mitmekesistada oma oskusi seoses eri tehnoloogialahenduste ja nende kombinatsioonidega. Koolitaja tagab koolituse kohandamise uute taastuenergiapõhiste tehnoloogialahendustega hoonete, tööstuse ja põllumajanduse kontekstis. Koolitajad tunnustavad omandatud asjakohaseid oskusi.

Koolitusprogrammid ja -moodulid kavandatakse selliselt, et need võimaldaksid elukestvat õpet taastuenergiaseadmete valdkonnas ning ühilduksid esmakordsete töötajate ja ümberõpet või uut töökohta otsivate täiskasvanute kutseõppega.

Koolitusprogrammid koostatakse nii, et hõlbustada eri tehnoloogiavõimaluste ja lahenduste alase kvalifikatsiooni omandamist ning hoida ära piiratud spetsialiseerumist konkreetsele kaubamärgile või tehnoloogiale. Koolitaja võib olla seadme või süsteemi tootja, instituut või ühing.“;

da) **punkt 5 asendatakse järgmisega:**

„5. Koolitus lõpeb eksamiga, mille sooritamise korral antakse sertifikaat või kvalifikatsioon. Eksam hõlmab biomassil töötavate katelde või ahjude, soojuspumpade, maasoojusenergia, päikese soojusenergia seadmete või

salvestite ja tarbimiskaja tehnoloogiate, sealhulgas laadimisjaamade eduka paigaldamise praktilist hindamist.

- e) punkti 6 alapunkti c lisatakse alapunktid iv ja v:
- „iv) arusaamine teostatavus- ja projekteerimisuuringutest;
 - v) maasoojuspumpade puhul puurimise tundmine;“.
- 5) V lisa C osa muudetakse järgmiselt:
- a) punktid 5 ja 6 asendatakse järgmisega:
- „5. Tooraine kaevandamisel või viljelusel tekkinud heide (e_{ec}) sisaldab heidet, mis on tekkinud kaevandamise või viljelemise protsessi käigus, tooraine kogumisel, kuivatamisel ja säilitamisel, jäätmetest ja leketest ning kaevandamisel või viljelemisel kasutatud toodete või kemikaalide tootmisel. CO₂ kogumist tooraine viljelemise ajal ei võeta arvesse. Võimaluse korral kasutatakse arvutustes D osas sätestatud mulla N₂O-heite summeerimata vaikeväärtusi. Tegelike andmete kasutamise alternatiivina on lubatud arvutada keskmised väärtused kohalikust põllumajandustavast lähtuvalt põllumajandustootjate rühma andmete põhjal.
6. Punkti 1 alapunktis a osutatud arvutuse tegemisel võetakse arvesse kasvuhoonegaaside heite vähenemist, mis saavutatakse põllumajanduse parema juhtimisega (e_{sca}), näiteks üleminekuga vähendatud mullaharimisele või otsekülville, paremale külvikorrasüsteemile, vahekultuuride kasutamisele koos põllukultuuride jääkide käitlemisega ja orgaanilise mullaparandusaine (nt kompost, kääritatud sõnnik) kasutamisele, kuid ainult juhul, kui see ei ohusta elurikkust. Lisaks esitatakse usaldusväärsed ja kontrollitavad tõendid, et asjaomaste toorainete kasvatamise ajal on mulla süsinikusisaldus suurenenud või et on mõistlik eeldada, et see on suurenenud; seejuures võetakse arvesse heidet, mis tuleneb väetiste ja herbitsiidide kasutamise suurenemisest sellise viljelemise ajal³⁶.“;
- b) punkt 15 jäetakse välja;
- c) punkt 18 asendatakse järgmisega:
- „18. Punktis 17 osutatud arvutuse tegemisel on jagatavad heitkogused e_{ec} + e_l + e_{sca} + heitkoguste e_p, e_{td}, e_{ccs} ja e_{ccr} see osa, mis on tekkinud protsessi selle etapi eel ja ajal, mil valmib kaassaadus. Kui kaassaadustele on juba omistatud heitkoguseid olelustusükli varasemas protsessietapis, kasutatakse kõnealuse heitkoguste summa asemel seda osa heitkogustest, mis on kütuse vahesaadusele omistatud viimases asjaomas protsessietapis. Biogaasi ja biometaani puhul võetakse selle arvutuse tegemisel arvesse kõik kaassaadused, mis ei kuulu punkti 7 kohaldamisalasse. Jäätmetele ja jääkidele heitkoguseid ei omistata. Negatiivse energiasisaldusega kaassaaduste energiasisalduse väärtuseks võetakse selle arvutuse puhul null. Jäätmete ja jääkide, sealhulgas kõigi IX lisas loetletud jäätmete ja jääkide olelusringi

³⁶ Selliseks tõendiks võivad olla mulla süsinikusisalduse mõõtmise andmed, mille saamiseks võib teha esimese mõõtmise enne viljelemist ja järgnevad mõõtmised mitme aasta pikkuste korrapäraste ajavahemike järel. Sellisel juhul hinnatakse enne teise mõõtmise tulemuste saamist mulla süsinikusisalduse suurenemist representatiivsete katsete või mulla modelleerimise alusel. Teisest mõõtmisest alates lähtutakse mulla süsinikusisalduse võimaliku suurenemise ja selle ulatuse kindlakstegemisel mõõtmistulemustest.

jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused loetakse kuni kõnealuste materjalide kogumiseni võrdseks nulliga, olenemata sellest, kas need töödeldakse vahesaadusteks enne lõppsaaduseks muutmist. Rafineerimistehastes toodetud biomasskütuste puhul on punktis 17 osutatud arvutuse tegemisel analüüsiüksuseks rafineerimistehas, v.a töötlemisseadme ja põletuskatla või koostootmiseseadme sellise kombinatsiooni puhul, kus põletuskatel või koostootmiseseade toodab soojus- ja/või elektrienergiat töötlemisseadme jaoks.“

6) VI lisa B osa muudetakse järgmiselt:

a) punktid 5 ja 6 asendatakse järgmisega:

„5. Tooraine kaevandamisel või viljelusel tekkinud heide (e_{ec}) sisaldab heidet, mis on tekkinud kaevandamise või viljelemise protsessi käigus, tooraine kogumisel, kuivatamisel ja säilitamisel, jäätmetest ja leketest ning kaevandamisel või viljelemisel kasutatud toodete või kemikaalide tootmisel. CO_2 kogumist tooraine viljelemise ajal ei võeta arvesse. Võimaluse korral kasutatakse arvutustes D osas sätestatud mulla N_2O -heite summeerimata vaikeväärtusi. Tegelike andmete kasutamise alternatiivina on lubatud arvutada keskmised väärtused kohalikust põllumajandustavast lähtuvalt põllumajandustootjate rühma andmete põhjal.

6. Punkti 1 alapunktis a osutatud arvutuse tegemisel võetakse arvesse kasvuhoonegaaside heite vähenemist, mis saavutatakse põllumajanduse parema juhtimisega (e_{sca}), näiteks üleminekuga vähendatud mullaharimisele või otsekülville, paremale külvikorrasüsteemile, vahekultuuride kasutamisele koos põllukultuuride jääkide käitlemisega ja orgaanilise mullaparandusaine (nt kompost, kääritatud sõnnik) kasutamisele, kuid ainult juhul, kui see ei ohusta elurikkust. Lisaks esitatakse usaldusväärsed ja kontrollitavad tõendid, et asjaomaste toorainete kasvatamise ajal on mulla süsinikusisaldus suurenenud või et on mõistlik eeldada, et see on suurenenud; seejuures võetakse arvesse heidet, mis tuleneb väetiste ja herbitsiidide kasutamise suurenemisest sellise viljelemise ajal³⁷.“;

b) punkt 15 jäetakse välja;

c) punkt 18 asendatakse järgmisega:

„18. Punktis 17 osutatud arvutuse tegemisel on jagatavad heitkogused $e_{ec} + e_l + e_{sca} +$ heitkoguste e_p , e_{td} , e_{ccs} ja e_{ccr} see osa, mis on tekkinud protsessi selle etapi eel ja ajal, mil valmib kaassaadus. Kui kaassaadustele on juba omistatud heitkoguseid olelustsükli varasemas protsessietapis, kasutatakse kõnealuse heitkoguste summa asemel seda osa heitkogustest, mis on kütuse vahesaadusele omistatud viimasel asjaomasel protsessietapis.

³⁷ Selliseks tõendiks võivad olla mulla süsinikusisalduse mõõtmise andmed, mille saamiseks võib teha esimese mõõtmise enne viljelemist ja järgnevad mõõtmised mitme aasta pikkuste korrapäraste ajavahemike järel. Sellisel juhul hinnatakse enne teise mõõtmise tulemuste saamist mulla süsinikusisalduse suurenemist representatiivsete katsete või mulla modelleerimise alusel. Teisest mõõtmisest alates lähtutakse mulla süsinikusisalduse võimaliku suurenemise ja selle ulatuse kindlakstegemisel mõõtmistulemustest.

Biogaasi ja biometaanu puhul võetakse selle arvutuse tegemisel arvesse kõik kaassaadused, mis ei kuulu punkti 7 kohaldamisalasse. Jäätmetele ja jääkidele heitkoguseid ei omistata. Negatiivse energiasaldusega kaassaaduste energiasalduse väärtuseks võetakse selle arvutuse puhul null.

Jäätmete ja jääkide, sealhulgas kõigi IX lisa loetletud jäätmete ja jääkide olemusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused loetakse kuni kõnealuste materjalide kogumiseni võrdseks nulliga, olenemata sellest, kas need töödeldakse vahesaadusteks enne lõppsaaduseks muutmist. ■

Rafineerimistehastes toodetud biomasskütuste puhul on punktis 17 osutatud arvutuse tegemisel analüüsiüksuseks rafineerimistehas, v.a töötlemisseadme ja põletuskatla või koostootmiseseadme sellise kombinatsiooni puhul, kus põletuskatel või koostootmiseseade toodab soojus- ja/või elektrienergiat töötlemisseadme jaoks.“

6a) VI lisasse lisatakse järgmine Ba osa:

„Ba.

Biomasskütuse lähteained kasutamiseks väljaspool transpordisektorit asuvates paiksetes käitistes, sealhulgas järgmised punktid:

1. Jääkide ja jäätmete biomassiosa esmases toiduainetööstuses:

a) peedipulp (ainult sektorisiselt ise kasutatav);

b) suhkrupeedi pesemisest saadud maitsetaimed ja lehed;

c) teraviljakestad ja puuviljakoored;

d) tööstusjäätmete biomassiosa, mis ei sobi kasutamiseks toidu- ja söödaahelas;

e) suhkrupeedi kiuline fraktsioon pärast difusioonimahla, lehtede ja sabade ning muude pärast suhkru ekstraheerimist saadud vedelike ekstraheerimist.

2. Esmases toiduainetööstuses reovee puhastamisel tekkinud reoveesetete biomassiosa;“;

7) VII lisa asendatakse näitaja „ Q_{usable} “ määratluses viide artikli 7 lõikele 4 viitega artikli 7 lõikele 3.

8) IX lisa muudetakse järgmiselt:

a) A osa sissejuhatav tekst asendatakse järgmisega:

„Lähteained transpordis kasutatava biogaasi ja täiustatud biokütuste tootmiseks:“;

b) B osa sissejuhatav tekst asendatakse järgmisega:

„Biokütuste ja transpordis kasutatava biogaasi tootmiseks kasutatavad lähteained, mille panus artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktiga a kehtestatud kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgi saavutamisse on piiratud:“

II LISA

Direktiivi 98/70/EÜ I, II, IV ja V lisa muudetakse järgmiselt.

1) I lisa muudetakse järgmiselt:

a) joonealuse märkuse 1 tekst asendatakse järgmisega:

„(1) Kasutatakse standardis EN 228:2012+A1:2017 määratletud katsemeetodeid. Liikmesriigid võivad vastu võtta EN 228:2012+A1:2017 asendusstandardis määratletud analüüsimeetodi, kui on võimalik tõendada, et sellega tagatakse vähemalt sama mõõtetäpsus ja kordustäpsus kui asendatava analüüsimeetodiga.“ ;

b) joonealuse märkuse 2 tekst asendatakse järgmisega:

„(2) Spetsifikatsioonis esitatud väärtused on tegelikud väärtused. Nende piirväärtuste kindlaksmääramisel on kasutatud dokumendi EN ISO 4259-1:2017/A1:2021 „Petroleum and related products – Precision or measurement methods and results – Part 1: Determination of precision data in relation to methods of test“ („Naftasaadused ja samaväärsed tooted. Mõõtemetodite ja tulemuste täpsus. Osa 1: Katsemeetoditega seoses olevate täpsusandmete piiritlemine“) kohaseid tingimusi ning miinimumväärtuse kindlaksmääramisel on arvesse võetud 2R suurust minimaalset erinevust nullist ($R = \text{korratavus}$). Üksikute mõõtmiste tulemusi tõlgendatakse standardis EN ISO 4259-2:2017/A1:2019 kirjeldatud kriteeriumide põhjal.“

c) joonealuse märkuse 6 tekst asendatakse järgmisega:

„(6) Muud monoalkoholid ja eetrid, mille lõplik keemispunkt ei ole kõrgem standardis EN 228:2012 +A1:2017 määratletud keemispunktist.“

2) II lisa muudetakse järgmiselt:

a) tabeli viimases reas „Rasvhappe metüülestrite sisaldus – EN 14078“ asendatakse viimase veeru „Piirväärtused“ alaveerus „Maksimaalne“ esitatud väärtus „7,0“ väärtusega „10,0“;

b) joonealuse märkuse 1 tekst asendatakse järgmisega:

„(1) Kasutatakse standardis EN 590:2013+A1:2017 määratletud katsemeetodeid. Liikmesriigid võivad vastu võtta EN 590:2013+A1:2017 asendusstandardis määratletud analüüsimeetodi, kui on võimalik tõendada, et sellega tagatakse vähemalt sama mõõtetäpsus ja kordustäpsus kui asendatava analüüsimeetodiga.“;

c) joonealuse märkuse 2 tekst asendatakse järgmisega:

„(2) Spetsifikatsioonis esitatud väärtused on tegelikud väärtused. Nende piirväärtuste kindlaksmääramisel on kasutatud dokumendi EN ISO 4259-1:2017/A1:2021 „Petroleum and related products – Precision or measurement methods and results – Part 1: Determination of precision data in relation to methods of test“ („Naftasaadused ja samaväärsed tooted. Mõõtemetodite ja tulemuste täpsus. Osa 1: Katsemeetoditega seoses olevate täpsusandmete

piiritlemine“) kohaseid tingimusi ning miinimumväärtuse kindlaksmääramisel on arvesse võetud $2R$ suurust minimaalset erinevust nullist ($R =$ korratavus). Üksikute mõõtmiste tulemusi tõlgendatakse standardis EN ISO 4259-2:2017/A1:2019 kirjeldatud kriteeriumide põhjal.“

- 3) IV ja V lisa jäetakse välja.

SELETUSKIRI

Lühiselt:

juhtpõhimõte – õigusraamistiku ja turumajanduse abil kliimanetraalsuse suunas

Taastuvenergia direktiivi muutmine, millega suurendatakse 2030. aastaks taastuvenergia osakaalu energia kogutarbimises 32 %-lt 40 %-le, on äärmiselt oluline Euroopa panuse jaoks Pariisi kliimakokkuleppesse. Väga ambitsioonikat eesmärki on võimalik saavutada ainult taastuvenergia ulatusliku laiendamisega kõigis uuendusliku tehnoloogiaga sektorites. See eesmärk on aluseks Euroopa püüetele taotleda keskkonnatehnoloogiate valdkonnas üleilmset innovatsioonialast juhtpositsiooni.

Ambitsioonikad eesmärgid annavad raamistiku turupõhiste lahenduste jaoks tööstuses, hoonetes ja transpordis. Eesmärgid peavad olema sidusad ega tohi põhjustada energiatarbijatele topeltmaksustamist, näiteks heitkogustega kauplemise süsteemi hinnakujunduse või märgistamise kaudu. Taastuvenergia osakaalu suurendamine elektrifitseerimise, elektripõhiste kütuste ja bioenergia kasutamise kaudu peab olema tehnoloogiliselt neutraalne ja võimaldama üleminekulahendusi. Siiski peab 40 % suurune osa koosnema 100 % taastuvenergiaallikatest. Võrdlusaluseks on Pariisi eesmärgid.

Ühtse turu koostoime ärakasutamine – loamenetluste lühendamine – innovatsiooni edendamine

Komisjoni ettepanekus jäetakse tähelepanuta Euroopa ühtse turu panus energiasüsteemi ümberkujundamisse. Võttes arvesse ka taastefondi pettumust valmistavat energiabilanssi, kutsutakse käesolevas raportis üles kahekordistama suuremate liikmesriikide asjaomaste võrkude ja muude taristuprojektide piiriülese kasutuselevõtu eesmärke. Taastuvenergiaprojektide „kvaliteedimärk“ peaks aitama lühendada loamenetlusi.

Energiasüsteemi ümberkujundamise projektid peavad olema kõigis kiirendatud kavandamismenetlustega liikmesriikides õiguslikult esmatähtsad. Selleks et stabiliseerida üha suurema taastuvenergia osakaaluga võrke, on oluline, et Euroopa energiavõrkude integreerimine ja vastastikune seotus suureneks jätkuvalt. Tuleb märkida, et taastuvate energiaallikate arendamine peab sammu ka energiavõrgu laiendamise ja kavandamisega, nii et taastuvenergia optimaalne kasutamine oleks tagatud ka salvestamisel, näiteks ühendatud akude kaudu. Ladustusmahu, laetuse ja kulumise osas peavad need tegurid olema tarbijate jaoks tunduvalt läbipaistvamad. Samal ajal peame tagama Euroopa konkurentsivõime, sealhulgas innovatsiooni kaudu. Näiteks kutsutakse raportis üles kasutama uuenduslikke taastuvenergia tehnoloogiaid, näiteks laine- või tõusu- ja mõõnatehnoloogiat, mis moodustaksid aastatel 2025–2035 iga liikmesriigi tulevasest võimsusest 5 %.

Vesiniku kasutuselevõtu kiirendamine – biomassi kättesaadavuse säilitamine

Kliimaeesmärke on võimalik saavutada ainult siis, kui kõiki olemasolevaid CO₂ heite vähendamise võimalusi kasutatakse kõigis sektorites. Komisjoni nõuded keskkonnahoidliku vesiniku ja muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootmisele on liiga keerulised ja neid

tuleb lihtsustada, põhjustamata seejuures ebasoodsat keskkonnaseisundit. Vesiniku tootmist ei tohi teatavatel aegadel reserveerida teatavate piirkondade konkreetsetele käitistele. Vesiniku energiaostulepingute ning päritolutagatiste kaudu tuleb luua kaasaegne digiteeritud turupõhine õigusraamistik, mis hõlbustab vesiniku hankimist. Kaskaadkasutuse põhimõte võib tekitada topeltkoormust, arvestades olemasolevat jäätmehierarhiat ja loomulikke erinevusi, ning see peaks olema liikmesriikide ülesanne.

Tööstus, transport, hooned – eesmärgi kiirem saavutamine paindlikkuse abil

Läheneemisviis, mille kohaselt on siduv eesmärk 50 % muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kui tööstuse tooraine ja energiaallika suhtes on tõenäoliselt liiga ambitsioonikas ning seda on võimalik saavutada vaid siis, kui kiirendatakse heakskiitmismenetlusi, luuakse kindel päritolutagatiste süsteem ja kiirendatakse heaks teatavad vähese CO₂ heitega energia protsendimäärad. See ei muuda eesmärki suurendada taastuvenergia osakaalu lõpptarbimises 40 %. Kuna vesiniku kasutamise kiirem tõus näib olevat võimalik alates 2030. aastast, tuleks 2035. aastaks kehtestada keskkonnahoidliku vesiniku (ilma vähese CO₂ heiteta) eesmärk 70 %. Taastuvenergia eesmärk ehitussektoris (49 %) on samuti väga nõudlik ning selles tuleb lisaks elektrifitseerimisele arvesse võtta ka roheline kaugkütte kasutamist ja taastuvallikatest toodetud gaaside integreerimist olemasolevasse gaasivõrku.

Teisest küljest tuleks transpordisektoris suurendada kasvuhoonegaaside vähendamise eesmärki 20 %-ni. Samal ajal tuleb suurendada biokütuste, sünteetiliste kütuste ja e-kütuste alleesmärke, et tõendada tehnoloogia avatust ning avada võimalusi raskesti elektrifitseeritavatele majandus- ja transpordisektoritele ja piirkondadele.

Rahaline elujõulisus: vajadus paindliku riigiabi raamistiku järele, üleminekute kasutamine eesmärkide saavutamise kiirendamiseks, roheline energia impordi kiirendamine

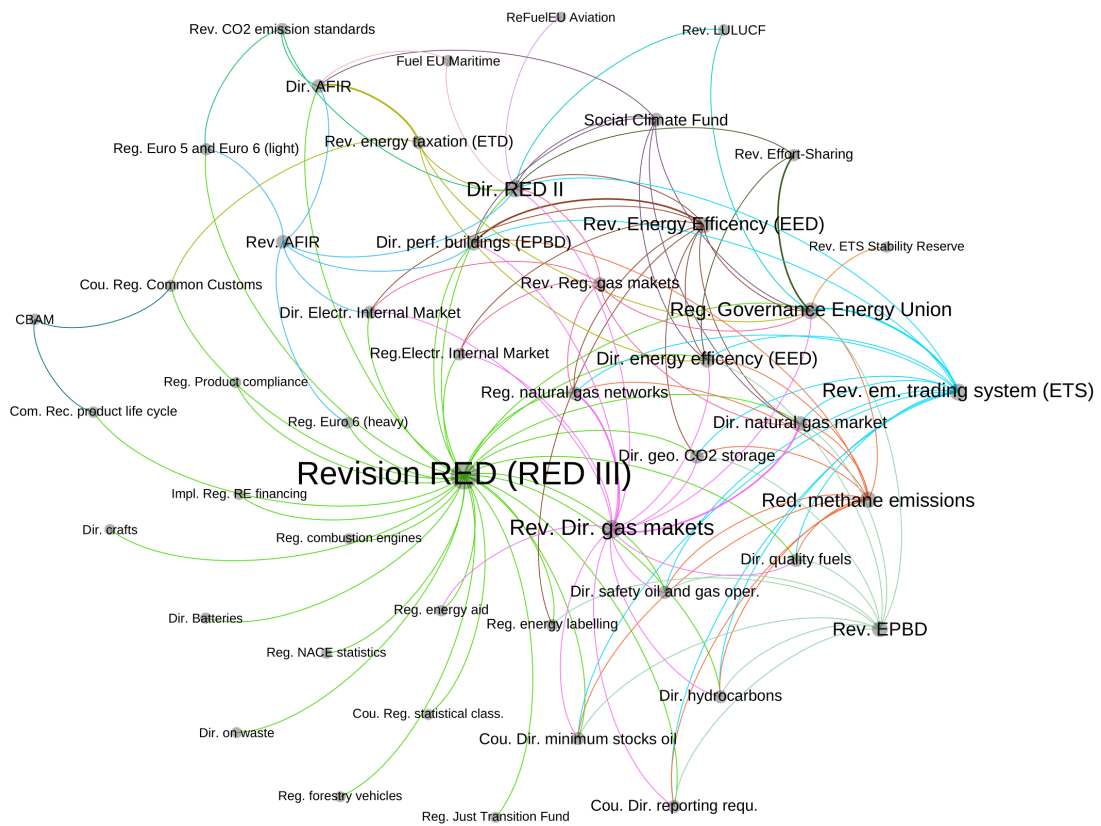
Lähiaastatel on oluline rahaline toetus ja tõhus reguleerimine, et kompenseerida põllumajandusettevõtete ebasoodsat konkurentsiolukorda. III taastuvenergia direktiivi uued eesmärgid tuleb viia koosõlla uute ELi riigiabi suuniste ja gaasituru direktiivi nõuetega. Vähesese CO₂ heitega tehnoloogia lisamist sektori eesmärkidesse tuleks samuti pidada CO₂ heite vähendamise kiirendajaks. Igal juhul peab III taastuvenergia direktiiv andma tuge roheline elektri ja vesiniku impordi ulatuslikule impordistrateegiale, milles võetakse arvesse ka vastavaid päritolutagatise ja tootmiskriteeriume ning milles võetakse impordi arvesse üldise eesmärgi või sektori eesmärkide saavutamisel.

Mõjuhindangute parandamine ja bürokraatia vähendamine

Komisjon saab esitada ainult usaldusväärseid mõjuhindanguid, et saavutada maksimaalne kokkuhoid 38–40 %. Kaugemaleulatuvad ettepanekud ei ole realistlikud. Selle direktiiviga on kaasnenud hulk kohustusi ja aruandluskohustusi (energiavarustuse andmebaas, teave akude kohta, kvalifikatsioonitõendid, kolmandate isikute juurdepääs kaugküttevõrkudele, väiksemate käitiste hõlmamine). Need tuleks läbi vaadata või neid vältida, kui liikmesriigid on oma nõuded kehtestanud. Koosõlas põhimõttega „üks sisse, üks välja“ kutsutakse komisjoni üles esitama tähtajaks ettepanekud ettevõtjatele antava haldusabi kohta.

Õigus- ja investeerimiskindlus tuleks saavutada eelkõige direktiivi enda abil. Seetõttu toetab raportöör põhimõtet, et komisjoni otsustuspädevus põhineks subsidiaarsusel ja proportsionaalsusel. Seepärast suhtub raportöör kriitiliselt rohketesse delegeritud õigusaktidesse, mille kohta on kavas komisjonile taastuenergia direktiiviga volitused anda.

Oleme nüüdseks energiasektoris saavutanud reguleerimise ja vastastikuse sõltuvuse sellise taseme, millest on juba raske ülevaadet saada (vt III taastuenergia direktiivi omavahelisi seoseid joonisel). Vaja on integreeritud lähenemisviisi, mis ühendaks ettevõtjate aruandlus- ja tõendamisnõuded.

ARENGUKOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise ja ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652

(COM(2021)0557 – C9-0329/2021 – 2021/0218(COD))

Arvamuse koostaja: Hildegard Bentele

MUUDATUSETTEPANEKUD

Arengukomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1 **Ettepanek võtta vastu direktiiv** **Põhjendus 2**

Komisjoni ettepanek

(2) Taastuvenergiad on Euroopa rohelise kokkuleppe täitmisel ja 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamisel põhjapanev roll, sest energiasektorist pärineb liidus üle 75 % kasvuhoonegaaside koguheitest. Taastuvenergia aitab kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kaudu ühtlasi leevendada keskkonnaga seotud probleeme, näiteks elurikkuse *vähennemist*.

Muudatusettepanek

(2) Taastuvenergiad on Euroopa rohelise kokkuleppe täitmisel ja 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamisel põhjapanev roll, sest energiasektorist pärineb liidus üle 75 % kasvuhoonegaaside koguheitest. Taastuvenergia aitab kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kaudu ühtlasi leevendada keskkonnaga seotud probleeme, näiteks elurikkuse *kadumist ja toiduga kindlustamatust*.

Muudatusettepanek 2
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2a) *Taastuvenergia on kestliku arengu põhitegur, aidates otseselt ja kaudselt kaasa paljude kestliku arengu eesmärkide saavutamisele, sealhulgas vaesuse leevendamisele, haridusele, veele ja sanitaaringimustele. Taastuvad energiaallikad toovad ka suurt sotsiaal-majanduslikku kasu, luues uusi töökohti ja edendades kohalikku tööstust.*

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2b) *Liidu energia- ja transpordisüsteemi ümberkujundamine energia omavarustatuse ja puhta energia süsteemiks, mis tugineb täielikult või peamiselt taastuvenergiale, ei ole üksnes riigisisestele taastuvatele ressurssidele tuginedes ettenähtud ajakavas võimalik. Selleks et vähendada liidu sõltuvust fossiilkütustest ja fossiilkütuste impordist, on vaja laiaulatuslikku ja sidusat strateegiat, mis hõlmaks ka taastuvenergia ja taastuvallikatest toodetud vesiniku importi arenguriikidest ja vähim arenenud partnerriikidest. Selline strateegia peaks olema osa liidu energiadiplomaatiast, millega edendatakse üleminekut rohelisele energiale ka arenguriikides ja eelkõige vähim arenenud partnerriikides, et saavutada Pariisi kokkuleppe, kestliku arengu tegevuskava 2030 ja ülemaailmsete kestliku arengu eesmärkide rahvusvahelised eesmärgid.*

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2c) Liidul ja tema arenguriikidest partnerriikidel on tohtu potentsiaal seoses tehnoloogiaalase koostöö, taastuvenergia projektide ja puhta energia ekspordiga ning puhta energia võrkude suurema omavahelise ühendatuse arendamisega. Hoolimata taastuvenergiasse tehtavate investeeringute pidevast üldisest kasvust on need endiselt koondunud vähestesse piirkondadesse ja riikidesse. Piirkonnad, kus domineerivad arengu- ja tärkava turumajandusega riigid, on jätkuvalt alaesindatud, meelitades ligi vaid umbes 15 % ülemaailmsetest investeeringutest taastuvatesse energiaallikatesse. Liidu energiapartnerlused peaksid olema suunatud taastuvenergia tootmise projektidele, toetama taastuvenergia projektide arendamist ning õigus- ja finantsraamistike kehtestamist ning hõlmama vajaliku tehnilise abi andmist ja teadmussiiret tihedas koostöös erasektoriga. Liidu koostöö pakkumine peaks sõltuma hea valitsemistavaga seotud kohustustest ning stabiilse ja pikaajalise koostöö väljavaadetest. Säästva energia alane koostöö peaks olema Global Gateway algatuse jaoks sobivatele riikidele peamine prioriteet.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/2001⁹ on kehtestatud liidu siduv eesmärk suurendada

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/2001⁹ on kehtestatud liidu siduv eesmärk suurendada

taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu liidu summaarses energia lõpptarbimises 2030. aastaks vähemalt 32 %ni. Kliimaeesmärgi kava kohaselt peaks taastuenergia osakaal summaarses energia lõpptarbimises suurenema 2030. aastaks **40** %ni, et saavutada liidu kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärki¹⁰. Seepärast tuleb nimetatud direktiivi artiklis 3 sätestatud sihtväärtust suurendada.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

¹⁰ Komisjoni 17. septembri 2020. aasta teatise COM(2020) 562 final „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimaneutraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“ punkt 3.

Muudatusettepanek 6 **Ettepanek võtta vastu direktiiv** **Põhjendus 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu liidu summaarses energia lõpptarbimises 2030. aastaks vähemalt 32 %ni. Kliimaeesmärgi kava kohaselt peaks taastuenergia osakaal summaarses energia lõpptarbimises suurenema 2030. aastaks **45** %ni, et saavutada liidu kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärki¹⁰. Seepärast tuleb nimetatud direktiivi artiklis 3 sätestatud sihtväärtust suurendada.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82–**209**).

¹⁰ Komisjoni 17. septembri 2020. aasta teatise COM(2020) 562 final „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimaneutraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“ punkt 3.

Muudatusettepanek

(3a) Lisaks maakasutuse mõjule võib suurenenud nõudlus biokütuste järele põlistada põllumajandusmudelit, mis aitab kaasa elurikkuse vähenemisele ja võib suurendada survet maale, mida kasutatakse ebaseaduslikult põllumajanduslikel eesmärkidel. Biokütuste tarbimise kasv liikmesriikides ja arenguriikides võib olla maakasutuse kaudse muutuse ja toiduhindade volatiilsuse tõukejõud ning ohustada toiduga kindlustatust. Seepärast on oluline, et liidu nõudlus muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste järele

ei soodustaks jätkusuutmatuid tootmismudeleid väljaspool liitu. Selle riski maandamiseks peaksid muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütused vastama miinimumnõuetele, sealhulgas seoses maa ja vee kasutamisega, ning ei tohi konkureerida kohalike kogukondade vee, maa ja energiaga varustamise vajadustega ning peavad olema kooskõlas kestliku arengu eesmärkide, Pariisi kokkuleppe ning elurikkust ja keskkonda käsitlevate rahvusvaheliste kokkulepetega. Toidu- ja söödakultuuride kasutamise hierarhia peaks kajastuma igas liikmesriigis ja partnerriikides välja töötatud riiklikus bioenergia poliitikas ja toetuskavades. Tõsiste pingete korral põllumajandusturgudel tuleks esikohale seada toiduga kindlustatus.

Muudatusettepanek 7
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4a) Selleks et edendada kestlikku ringmajandust ja saavutada nende arengueesmärgid, tuleks direktiivi (EL) 2018/2001 IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuseid ja biogaase, mis ei konkureeri toiduga kindlustatusega, arvesse võtta kõnealuse direktiivi artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a sätestatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärgi saavutamisel kahekordselt.

Muudatusettepanek 8
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Taastuvelektri tootmise kiiret kasvu ja selle kulupõhise konkurentsivõime suurenemist saab kasutada üha suurema osakaalu saavutamiseks energianõudluses, näiteks soojuspumpade kasutamise ruumide kütmiseks ja madalatemperatuurilistes tööstusprotsessides, elektrisõidukite kasutamise transpordis või elektriahvide kasutamise teatavates tööstusharudes. Taastuvelektrit saab kasutada ka selliste sünteetiliste kütuste tootmiseks, mida tarbitakse transpordisektorites, kus CO₂-heidet on keeruline vähendada, näiteks lennu- ja meretranspordis. Elektrifitseerimise raamistik peab võimaldama usaldusväärset ja tõhusat koordineerimist ning turumehhanismide laiendamist, et tagada pakkumise vastavus nõudlusele ajas ja ruumis, soodustada paindlikkuse investeerimist ning aidata muutliku taastuenergia tootmist ulatuslikult lõimida. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et taastuvelektri tootmise kasv jätkub piisavas tempos, et rahuldada suurenevat nõudlust. Sel eesmärgil peaksid liikmesriigid kehtestama raamistiku, mis hõlmab turuga kokkusobivaid mehhanisme allesjäänud tökete kõrvaldamiseks, et luua suure taastuenergia osakaalu jaoks sobivad turvalised ja piisavad elektrisüsteemid ning elektrisüsteemiga täielikult lõimitud salvestusrajatised. Eelkõige tuleb selles raamistikus pöörata tähelepanu allesjäänud töketele, sealhulgas sellistele mitterahalistele töketele nagu ametiasutuste ebapiisavad digitaalsed ja inimressursid üha suureneva arvu loataotluste menetlemisel.

Muudatusettepanek 9 Ettepanek võtta vastu direktiiv

Muudatusettepanek

(5) Taastuvelektri tootmise kiiret kasvu ja selle kulupõhise konkurentsivõime suurenemist saab kasutada üha suurema osakaalu saavutamiseks energianõudluses, näiteks soojuspumpade kasutamise ruumide kütmiseks ja madalatemperatuurilistes tööstusprotsessides, elektrisõidukite kasutamise transpordis või elektriahvide kasutamise teatavates tööstusharudes. Taastuvelektrit saab kasutada ka selliste sünteetiliste kütuste tootmiseks, mida tarbitakse transpordisektorites, kus CO₂-heidet on keeruline vähendada, näiteks lennu- ja meretranspordis. Elektrifitseerimise raamistik peab võimaldama usaldusväärset ja tõhusat koordineerimist ning turumehhanismide laiendamist, et tagada pakkumise vastavus nõudlusele ajas ja ruumis, soodustada paindlikkuse investeerimist ning aidata muutliku taastuenergia tootmist ulatuslikult lõimida. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et taastuvelektri tootmise kasv jätkub piisavas tempos, et rahuldada suurenevat nõudlust, ***kooskõlastades muu hulgas impordistrateegiaid liidu tasandil***. Sel eesmärgil peaksid liikmesriigid kehtestama raamistiku, mis hõlmab turuga kokkusobivaid mehhanisme allesjäänud tökete kõrvaldamiseks, et luua suure taastuenergia osakaalu jaoks sobivad turvalised ja piisavad elektrisüsteemid ning elektrisüsteemiga täielikult lõimitud salvestusrajatised. Eelkõige tuleb selles raamistikus pöörata tähelepanu allesjäänud töketele, sealhulgas sellistele mitterahalistele töketele nagu ametiasutuste ebapiisavad digitaalsed ja inimressursid üha suureneva arvu loataotluste menetlemisel.

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) lisatakse järgmine lõige:

3a. Liikmesriigid tagavad, et nende riiklike poliitikameetmete, sealhulgas artiklitest 25–28 tulenevate kohustuste ja toetuskavade väljatöötamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse põllukultuuride toidu ja söödana kasutamise ülimuslikkust. Iga bioenergia tootmiseks kasutatava toidu ja sööda puhul määravad liikmesriigid kindlaks maksimumhinna, millest kõrgema hinna korral peatatakse toiduna kasutamisega konkureerivat põllumajanduslikku biomassi kasutava bioenergia toetuskava. Liikmesriigid võivad kehtestada hüvituskava bioenergia tootmisega tegelevatele ettevõtjatele kuni püsikulude ulatuses, mida peatamisperioodi jooksul ei kaeta.“;

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt c

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 4a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

„4a. Liikmesriigid loovad raamistiku, mis võib hõlmata toetuskavu ja taastuvelektri ostulepingute kasutuselevõtu soodustamist ning võimaldab **taastuvelektri** kasutamisel jõuda määruse (EL) 2018/1999 artikli 4 punkti a alapunktis 2 osutatud soovituslikule trajektoorige vastavas tempos tasemeni, mis vastab lõikes 2 osutatud liikmesriikide riiklikule panusele. Eelkõige keskendutakse selles raamistikus olemasolevatele takistustele **taastuvelektri** suure osakaalu saavutamisel, sealhulgas

„4a. Liikmesriigid loovad raamistiku, mis võib hõlmata toetuskavu ja taastuvelektri ostulepingute kasutuselevõtu soodustamist ning võimaldab **taastuvenergia** kasutamisel jõuda määruse (EL) 2018/1999 artikli 4 punkti a alapunktis 2 osutatud soovituslikule trajektoorige vastavas tempos tasemeni, mis vastab lõikes 2 osutatud liikmesriikide riiklikule panusele. Eelkõige keskendutakse selles raamistikus olemasolevatele takistustele **taastuvenergia** suure osakaalu

loamenetlustega seotud takistustele. Selle raamistiku kavandamisel võtavad liikmesriigid arvesse, kui palju on vaja taastuvelektrit juurde toota, et rahuldada nõudlust transpordi-, tööstus-, ehitus- ning kütte- ja jahutussektoris ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootmiseks.“

saavutamisel, sealhulgas loamenetlustega seotud takistustele. Selle raamistiku kavandamisel võtavad liikmesriigid arvesse, kui palju on vaja taastuvelektrit juurde toota, et rahuldada nõudlust transpordi-, tööstus-, ehitus- ning kütte- ja jahutussektoris ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootmiseks.“

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 8 – alapunkt a – alapunkt i

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 19 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

„Selleks tagavad liikmesriigid, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tootja taotluse alusel antakse välja päritolutagatis. Liikmesriigid **võivad lasta** anda välja päritolutagatise taastumatutest energiaallikatest toodetud energia jaoks. Päritolutagatise väljaandmisel võib kohaldada võimsuse miinimummäära. Päritolutagatise standardühik on 1 MWh. Iga toodetud energiaühiku kohta antakse välja üks päritolutagatis.“;

Muudatusettepanek

„Selleks tagavad liikmesriigid, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tootja taotluse alusel antakse välja päritolutagatis. Liikmesriigid **lasevad** anda välja päritolutagatise taastumatutest energiaallikatest toodetud energia jaoks. **Üleminekuperioodil kuni 2025. aastani kohaldatakse vabatahtlikel kavadel põhinevaid kiirmenetlusi.** Päritolutagatise väljaandmisel võib kohaldada võimsuse miinimummäära. Päritolutagatise standardühik on 1 MWh. Iga toodetud energiaühiku kohta antakse välja üks päritolutagatis.“;

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 8 – alapunkt b a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 19 – lõige 11

Kehtiv tekst

11. **Liikmesriigid ei tunnusta** kolmandas riigis välja antud

Muudatusettepanek

ba) lõige 11 asendatakse järgmisega:

11. **Komisjon annab välja suunised, milles selgitatakse liidu nõudeid**

päritolutagatise, välja arvatud juhul, kui liit on kõnealuse kolmanda riigiga sõlminud lepingu selliste päritolutagatiste vastastikuse tunnustamise kohta, mis on välja antud liidu päritolutagatiste süsteemi ja kõnealuses kolmandas riigis kehtestatud võrdväärse päritolutagatiste süsteemi alusel, ja üksnes siis, kui toimub energia vahetu importimine või eksportimine.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 8 – alapunkt b b (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 19 – lõige 12 a (uus)

Komisjoni ettepanek

kolmandas riigis välja antud päritolutagatiste tunnustamisele, sealhulgas nendega seotud juhtimistingimusi, et hõlbustada ja ühtlustada selliste lepingute sõlmimist kolmandate riikidega. Liikmesriigid ei tunnusta kolmandas riigis välja antud päritolutagatise, välja arvatud juhul, kui on järgitud kehtestatud liidu suuniseid.

Muudatusettepanek

bb) lisatakse järgmine lõige:

12a. Ilma et see piiraks lõike 11 kohaldamist, pakub komisjon vabatahtlike kavade kiirmenetlust ajutiseks ajavahemikuks kuni 2025. aastani. Ajutiste pikaajaliste lepingute alusel tehtavate tarnete suhtes kohaldatakse ajutiselt varasemalt kehtinud nõuet. Päritolutagatiste kava kehtestatakse 2025. aastaks.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 22a – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Hiljemalt ... [üks aasta pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] töötab komisjon välja muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste ja vesiniku üldise impordistrateegia. See strateegia sisaldab soovituslikke eesmärgi ja meetmeid taastuvelektri, muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste ja taastuvallikatest toodetud vesiniku

impordi kohta. Komisjon uurib võimalust importi toetada, luues platvormi pikaajaliste tarnelepingute enampakkumiseks. Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid, et rakendada seda strateegiat oma lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades ning eduaruannetes, mis esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklitele 3, 14 ja 17. Strateegias võetakse arvesse ka vajadust arendada kohalike elanike juurdepääsu energiale.

Muudatusettepanek 15
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 25 – lõige 1 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Kütusetarnijatele kõnealuse kohustuse kehtestamisel võivad liikmesriigid vabastada elektrienergiat või muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest toodetud vedelaid ja gaasilisi transpordikütuseid tarnivad kütusetarnijad kohustusest järgida selliste kütuste puhul IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi miinimumosakaalu nõuet.

Muudatusettepanek

Kütusetarnijatele kõnealuse kohustuse kehtestamisel võivad liikmesriigid vabastada elektrienergiat või muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest toodetud vedelaid ja gaasilisi transpordikütuseid tarnivad kütusetarnijad kohustusest järgida selliste kütuste puhul IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi miinimumosakaalu nõuet. **Artikli 3 lõikes 3a sätestatud riikliku poliitika ja toetuskava peatamise korral arvutatakse kütusetarnijate kohustus vähendada kasvuhoonegaaside heitemahukust, nagu on sätestatud käesoleva artikli lõike 1 punktis a, proportsionaalselt peatamisperioodiga ja eelmisel aastal kasutatud erinevate taastuvate energiaallikate alusel.**

Muudatusettepanek 16
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt a – alapunkt i
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 26 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

„Artiklis 7 osutatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbimise ning artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise sihtmäära arutamisel liikmesriigis **võib** transpordisektoris tarbitud, **toidu- ja söödakultuuridest** toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste osakaal olla **kõige rohkem ühe protsendipunkti võrra** suurem kui selliste kütuste osakaal energia lõpptarbimises liikmesriigi **transpordisektoris** aastal 2020 ning maksimaalselt 7 % energia lõpptarbimisest liikmesriigi **transpordisektoris**.“;

Muudatusettepanek

„Artiklis 7 osutatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbimise ning artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise sihtmäära arutamisel liikmesriigis **ei või** transpordisektoris tarbitud, **põllukultuuridest** toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste osakaal olla suurem kui selliste kütuste osakaal energia lõpptarbimises liikmesriigi **maantee- ja raudteetranspordisektoris** aastal 2020 ning maksimaalselt 7 % energia lõpptarbimisest liikmesriigi **maantee- ja raudteetranspordisektoris**. **Tõsiste häirete korral toiduturgudel võtavad liikmesriigid põllukultuuridel põhinevate biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste tootmise suhtes ajutisi peatamise meetmeid, tingimusel et nad tegelikult konkureerivad toiduainete tootmiseks kasutatavate põllukultuuridega, et vähendada energianõudlust toidukaupade järele, tagada täiendav toiduainetega varustamine ja stabiliseerida üleilmsed toidukaupade turud.**“;

Muudatusettepanek 17
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt b
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 26 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

b) lõike 2 esimeses ja viiendas lõigus asendatakse tekst „artikli 25 lõike 1 esimeses lõigus osutatud minimaalse osakaalu“ tekstiga „artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud

Muudatusettepanek

b) lõike 2 esimeses ja viiendas lõigus asendatakse tekst „artikli 25 lõike 1 esimeses lõigus osutatud minimaalse osakaalu“ tekstiga „artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud

kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise sihtmäärä“.

kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise sihtmäärä“;

lõike 2 esimeses lõigus lisatakse pärast sõnu „suure süsinikuvaruga“ sõnad „sealhulgas palmi- ja sojaõli koos nende kaassaadustega“ ja jäetakse välja sõnad „välja arvatud juhul, kui need on käesoleva lõike kohaselt sertifitseeritud maakasutuse kaudse muutuse vähese riskiga biokütuste, vedelate biokütuste või biomasskütustena“.

Muudatusettepanek 18
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 19
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 29 a – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Selleks et tagada muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütustele võrdsed tingimused, koostab komisjon hiljemalt ... [kuus kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] seadusandliku ettepaneku, milles määratakse kindlaks vesiniku ja muude vesinikust saadud sünteetiliste kütuste (v.a muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütused) tootmisprotsesside säästlikkuse kriteeriumid.

Muudatusettepanek 19
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 22 a (uus)
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 33 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

22a) Artiklisse 33 lisatakse järgmine lõige:

„2a. Komisjon esitab aastaks 2023 ja kooskõlas põhimõtte „üks sisse, üks välja“ kohaldamisega vajaduse korral seadusandlikud ettepanekud käesoleva direktiiviga kehtestatud regulatiivse koormuse kompenseerimiseks, muutes või jättes välja muude liidu õigusaktide sätteid, mis tekitavad mõjutatud sektorites nõuete täitmisega seotud kulusid.“

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ muutmise seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/652 kehtetuks tunnistamine
Viited	COM(2021)0557 – C9-0329/2021 – 2021/0218(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ITRE 13.9.2021
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	DEVE 11.11.2021
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Hildegard Bentele 23.12.2021
Vastuvõtmise kuupäev	16.5.2022
Lõpphääletuse tulemus	+: 18 –: 6 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Eric Andrieu, Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, Dominique Bilde, Udo Bullmann, Catherine Chabaud, Antoni Comín i Oliveres, Ryszard Czarnecki, Gianna Gancia, Charles Goerens, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Pierfrancesco Majorino, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Michèle Rivasi, Christian Sagartz, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo, Chrysoula Zacharopoulou, Bernhard Zimmermann
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Rosa Estaràs Ferragut, María Soraya Rodríguez Ramos, Carlos Zorrinho

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

18	+
ECR	Ryszard Czarnecki
ID	Gianna Gancia
NI	Antoni Comín i Oliveres
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, Rosa Estaràs Ferragut, Rasa Juknevičienė, Janina Ochojska, Christian Sagartz, Tomas Tobé
Renew	Catherine Chabaud, Charles Goerens, María Soraya Rodríguez Ramos, Chrysoula Zacharopoulou
S&D	Eric Andrieu, Mónica Silvana González, Pierfrancesco Majorino, Carlos Zorrinho

6	-
ID	Dominique Bilde, Bernhard Zimniok
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Pierrette Herzberger-Fofana, Erik Marquardt, Michèle Rivasi

0	0

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

24.5.2022

KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuvenergia kasutamise edendamise ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652 (COM(2021)0557 – C9-0329/2021 – 2021/0218(COD))

Arvamuse koostaja (*): Nils Torvalds

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 57

LÜHISELGITUS

Sissejuhatus

Roheline kokkulepe on Euroopa uue kestliku majanduskasvu ja töökohtade loomise strateegia keskmes ning katalüsaator üleminekuks, mille peamised eesmärgid on kliimanetraalsus ja meie kodanike heaolu. Paketiga „Eesmärk 2030“ luuakse selliseks ümberkujundamiseks raamistik sidusa ettepanekute kogumi kaudu, mis põhineb kehtival kliima- ja energiaalastel õigusaktidel, kuid viib need uuele tasandile ning tagab samal ajal koostoime teiste ELi poliitikavaldkondadega. Läbivaadatud taastuvenergia direktiiv on selle paketi oluline osa, sest me peame asja õigesti tegema, kuna teisteks katseteks ei ole aega. Selles käsitletakse koos paketi teiste omavahel seotud ettepanekutega üht suurimat probleemi, millega me silmitsi seisame: üha suurenev nõudlus energia järele, tagades samal ajal, et energia oleks toodetud taastuvatest energiaallikatest, et saavutada Euroopa kliimamääruses sätestatud eesmärgid ning kaitsta samal ajal keskkonda ja kodanike heaolu.

Euroopa kliimamäärusega kirjutatakse liidu õigusesse Euroopa rohelises kokkuleppes seatud eesmärk muuta Euroopa majandus ja ühiskond 2050. aastaks kliimanetraalseks. Määrusega seatakse ka vahe-eesmärk vähendada 2030. aastaks netoheidet võrreldes 1990. aasta tasemega vähemalt 55 %. Kliimanetraalsus 2050. aastaks tähendab, et ELis saavutatakse heitkoguste vähendamise, keskkonnahoidlikesse tehnoloogiatesse investeerimise ja looduskeskkonna kaitsmise kaudu kasvuhoonegaaside netonullheide. Sellega kaasneb ajaloolise ulatusega üleminek, mille Euroopa läbib järgmistel aastakümnetel.

Stabiilne ja prognoositav investeerimisraamistik

Glasgow paktis kutsutakse üles tehnoloogiate väljatöötamist, kasutuselevõttu ja levitamist ning poliitikameetmete vastuvõtmist kiirendama, et minna üle vähese heitega energiasüsteemidele, sealhulgas suurendades kiiresti puhta energia tootmise ja energiatõhususe meetmete kasutuselevõttu, sealhulgas kiirendades pingutusi kivisöe kasutamise lõpetamiseks ja ebatõhusate fossiilkütuste toetuste järkjärguliseks kaotamiseks,

pakkudes samas sihipärast toetust kõige vaesematele ja haavatavamatele riikidele vastavalt riiklikele oludele ja tunnistades vajadust toetada õiglast üleminekut.

Selleks et vähendada süsinikuheidet Euroopa energia tootmisel ja kasutamisel, mis koos tekitavad üle 75 % ELi kasvuhoonegaaside heitkogustest, tuleb kiirendada üleminekut fossiilkütustelt süsinikdioksiidiheitevabadele lahendustele, mille abil toodetakse praegu veidi alla kolmandiku ELi elektrist. Euroopal on tohutu potentsiaal arendada igat liiki säästvaid ja taastuvaid energiaallikaid ning eesmärk peaks olema kogu Euroopat hõlmav taastuenergiaga põhinev ja integreeritud energiasüsteem. See nõuab kõigis liikmesriikides ambitsioonikaid taastuenergiaga seotud eesmärke. Taastuenergiast toodetud vesinik on paljulubav tehnoloogia, kuid vaatamata komisjoni parimatele kavatsustele ei ole selle vastuvõetava hinnaga kättesaadavus enne 2035. aastat kaugeltki tagatud. Liit peaks võimaldama uutele investeeringutele õiged tingimusi, et teha õiged valikud mitte ainult selles, vaid ka järgmises investeerimistsükklis. See tagaks ka tasakaalustatud ülemineku. Seetõttu peab Euroopa Liit tagama stabiilse ja prognoositava regulatiivse keskkonna, mis tagab mitte ainult 55 % eesmärgi saavutamise 2030. aastaks, vaid ka kliimanetraalsuse 2050. aastaks. Samuti peame tagama oma kodanikele elektri päritolu suurema läbipaistvuse.

Proportsionaalsus ja subsidiaarsus

Proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõte on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 5. Proportsionaalsuse põhimõte tähendab, et oma eesmärkide saavutamiseks võtab EL üksnes vajalikke meetmeid ja mitte rohkem. Subsidiaarsuse põhimõte peaks tagama liikmesriikide suutlikkuse võtta vastu otsuseid ja meetmeid ning lubama liidul sekkuda, kui liikmesriigid ei suuda meetme eesmärke piisavalt saavutada, kuid neid on parem saavutada liidu tasandil. Lisaks tagatakse sellega, et volitusi kasutatakse kodanikele võimalikult lähedal. Seetõttu toetab arvamuse koostaja kõnealuse õigusakti puhul direktiivi vormi kasutamist. Komisjon juhib õigustatult tähelepanu ELi tasandi lähenemisviisile, et pakkuda liikmesriikidele õigeid stiimuleid, mis aitaks neil erineval ambitsioonikuse tasemel ja koordineeritud viisil kiirendada energiasüsteemi ümberkujundamist, st üleminekut fossiilkütustel põhinevalt traditsiooniliselt energiasüsteemilt energiatõhusamale energiasüsteemile, mis põhineb taastuvatel energiaallikatel. Säästva taastuvenergia kulutõhus ja kiirendatud korras arendamine paremini lõimitud energiasüsteemi raames on eesmärk, mida liikmesriigid ei suuda üksi tegutsedes piisaval määral saavutada. Delegeeritud õigusaktide kasutamine direktiivis ei ole aga arvamuse koostaja sõnul kooskõlas proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõtte üldise eesmärgiga. Liidul on õigus kasutada oma volitusi ainult siis, kui liikmesriigid ei suuda kavandatud meetme eesmärke rahuldavalt saavutada ja kui meetme liidu tasandil elluviimisega saab anda lisaväärtust.

Säästlikkuse kriteeriumid

Arvamuse koostaja tunneb heameelt Euroopa Komisjoni ettepaneku üle, kuid leiab, et see läbivaatamine peaks tagama ka poliitika sidususe ja järjepidevuse. Seetõttu teeb ta ettepaneku piirata toetust metsa primaarse biomassi kasutamisele, tunnistades samal ajal vajadust toetada jätkuvalt metsa sekundaarse biomassi kasutamist, et tagada ELi 2030. aasta kliimaeesmärkide saavutamine. Selleks võtab ta kasutusele ka vajalikud määratlused. Need meetmed kaitsevad paremini ka ELi elurikkuse strateegias aastani 2030 sätestatud eesmärke, tunnistades samas elurikkusega seotud erinevusi ja erinevaid lähtepositsioone liikmesriikide ja piirkondade vahel.

Süsiniku sidujad

On oluline, et me kaitseksime ja suurendaksime liidus leiduvaid väärtuslikke süsiniku sidujaid. Selleks et tagada kooskõla kliimamääruses sätestatud suuremate sidujate eesmärkidega ning komisjoni ettepanekuga maakasutuse ja metsanduse kohta, on oluline, et liikmesriigid parandaksid süsiniku sidujate ja biomassi kasutamise seiret ja aruandlust. Seetõttu tehakse käesolevas arvamuse projektis ettepanek võtta kasutusele riiklikud bioenergiakavad, mis võimaldavad võtta arvesse liikmesriikide erinevaid lähtepunkte ja konkreetseid olukordi, tagades samal ajal biomassi kasutamisel süsiniku sidujate suurenemise. Lisaks kehtestatakse arvamuse projektis Euroopa Komisjonile kohustus võtta vastu spetsiaalne seadusandlik ettepanek, millega kehtestatakse liikmesriikide tasandil maksimumväärtused metsa biomassi kasutamisele energia tootmiseks.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Euroopa rohelise kokkuleppega⁵ on kehtestatud eesmärk saavutada liidus aastaks 2050 kliimaneutraalsus Euroopa **majandust, kasvu** ja töökohtade loomist toetaval viisil. See siht ning eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks 55 %, nagu on ette nähtud **nii** Euroopa **Parlamendis⁶ kui ka Euroopa Ülemkogu⁷ heaks kiidetud 2030. aasta kliimaeesmärgi kavaga⁸, eeldab energiasüsteemi ümberkujundamist ja taastuvate energiaallikate osakaalu olulist suurendamist lõimitud energiasüsteemis.**

⁵ Komisjoni teatis COM(2019) 640 final „Euroopa roheline kokkulepe“, 11.12.2019.

⁶ Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2020. aasta resolutsioon Euroopa rohelise kokkuleppe kohta (2019/2956(RSP)).

⁷ Euroopa Ülemkogu 11. detsembri 2020. aasta järeldused, <https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf>.

⁸ Komisjoni teatis COM(2020) 562 final „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimaneutraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“, 17.9.2020.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Muudatusettepanek

(1) Euroopa rohelise kokkuleppega⁵ on kehtestatud eesmärk saavutada liidus **hiljemalt** aastaks 2050 kliimaneutraalsus Euroopa **majanduse kestlikkust, keskkonnavalast ja sotsiaalset arengut, jõukust** ja töökohtade loomist toetaval viisil. See siht ning eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks **vähemalt** 55 %, nagu on ette nähtud Euroopa **kliimamääruses, eeldab energiasüsteemi ümberkujundamist, tuginedes energia- ja ressurssitarbimise vähendamisele ja suuremale tõhususele, ning** taastuvate energiaallikate osakaalu olulist suurendamist lõimitud energiasüsteemis.

⁵ Komisjoni teatis COM(2019) 640 final „Euroopa roheline kokkulepe“, 11.12.2019.

Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1a) Liidu üldises keskkonnaalases tegevusprogrammis aastani 2030 (kaheksas keskkonnaalane tegevusprogramm) on seatud 2030. aastaks temaatilised prioriteetsed eesmärgid sellistes valdkondades nagu kliimamuutuste leevendamine, kliimamuutustega kohanemine, elurikkuse kaitse ja taastamine, mürgivaba ringmajandus, nullsaaste keskkond ning tootmisest ja tarbimisest tuleneva keskkonnakoormuse minimeerimine kõigis majandussektorites, ning tunnistatakse, et need eesmärgid, mis käsitlevad nii keskkonnakahju põhjustajaid kui ka mõju, on loomupäraselt omavahel seotud. Kaheksandal keskkonnaprogrammil on ka pikaajaline esmatähtis eesmärk – nimelt et hiljemalt 2050. aastaks elaks inimesed hästi planeedi taluvuspiirides ja valitseks heaolumajandus, milles midagi ei raisata, majanduskasv oleks taastuv, liidus oleks saavutatud kliimaneutraalsus ja ebavõrdsus oleks märksa väiksem. Kõigi inimeste heaolu põhineb heas seisundis keskkonnal, mille elurikkus on kaitstud, ökosüsteemid toimivad igati ning loodust kaitstakse ja taastatakse, mille tulemusel suureneb kliimamuutustele, ilmastikuolude ja kliimaga seotud õnnetustele ning muudele keskkonnariskidele vastupanu võime.

Muudatusettepanek 3

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1b) Liidu üldise keskkonnaalases tegevusprogrammi aastani 2030 (kaheksanda keskkonnaalase

tegevusprogrammi), mis kujutab endast raamistikku liidu tegevuseks keskkonna ja kliima valdkonnas, eesmärk on kiirendada õiglast, võrdset ja kaasavat rohelist üleminekut kliimaneutraalsele, kestlikule, mürgivabale, ressursitõhusale, taastuvenegiapõhisele, vastupidavale ja konkurentsivõimelisele ringmajandusele ning kaitsta, taastada ja parandada keskkonna, sealhulgas õhu, vee ja pinnase kvaliteeti, kaasa arvatud elurikkuse vähenemise peatamise ja tagasipööramise kaudu. Sellega toetatakse ja tugevdatakse integreeritud poliitikat ja rakendamisviisi, mis põhineb Euroopa rohelisel kokkuleppel. Kaheksandas keskkonnavalas tegevusprogrammis tunnistatakse, et selle ülemineku saavutamiseks on vaja süsteemseid muutusi, mis Euroopa Keskkonnaameti sõnul toovad kaasa põhimõttelise, ümberkujundava ja valdkonnaülese muutuse, mis tähendab suuri muutusi ja ümberorienteerumist süsteemi eesmärkides, stiimulites, tehnoloogias, sotsiaalsetes tavades ja normides, samuti teadmussüsteemides ja juhtimisviisides.

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1c) Eesmärkide saavutamiseks on vaja tagada, et seadusandlikud algatused, programmid, investeeringud, projektid ja nende rakendamine oleks kooskõlas, aitaks vajaduse korral kaasa kaheksanda keskkonnavalase tegevusprogrammi eesmärkidele ega takistaks nende täitmist. Kaheksanda keskkonnavalase tegevusprogrammi eesmärkide saavutamiseks on vaja tagada, et kliima- ja keskkonnamõju ja -poliitika tekitaks võimalikult vähe sotsiaalset ebavõrdsust ning et keskkonna- ja kliimakaitsemeetmed viidaks ellu

sotsiaalselt õiglasel ja kaasaval viisil, samuti tegeletakas soolõimega kogu kliima- ja keskkonnapoliitikas, sealhulgas soolise aspekti lisamise kaudu poliitika kujundamise kõikidesse etappidesse, ning kõik eelnimetatu on ka sätestatud kaheksanda keskkonnaalase tegevusprogrammi täitmise eeltingimustena.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1d) Kaheksanda keskkonnaalase tegevusprogrammi 2030. aasta kliimamuutuste leevendamise eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside heidet kiiresti ja prognoositavalt ning samal ajal suurendada nende sidumist looduslikes CO₂ sidujates liidus, et saavutada määruses (EL) 2021/1119 sätestatud 2030. aasta kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärk kooskõlas liidu kliima- ja keskkonnanäesmärkidega, tagades samal ajal õiglase ülemineku kedagi kõrvale jätmata. Eesmärkide saavutamise hõlbustamiseks on kaheksandas keskkonnaalases tegevusprogrammis eeltingimustena sätestatud ka keskkonnakahjulike toetuste järkjärguline kaotamine, sealhulgas fossiilkütuste toetuste järkjärgulise kaotamise tähtaja kehtestamine, mis on kooskõlas eesmärgiga hoida globaalne soojenemine alla 1,5 °C, ning siduv liidu raamistik, mille põhjal jälgida, kuidas liikmesriikidel kokkulepitud metoodika alusel fossiilkütuste toetuste järkjärguline kaotamine edeneb, ja anda edusammude kohta aru.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Taastuvenergiat on Euroopa rohelise kokkuleppe täitmisel ja 2050. aastaks kliimanetraalsuse saavutamisel põhjanev roll, sest energiasektorist pärineb liidus üle 75 % kasvuhoonegaaside koguheitest. Taastuvenergia aitab kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kaudu ühtlasi leevendada keskkonnaga seotud probleeme, näiteks elurikkuse vähenemist.

Muudatusettepanek

(2) Taastuvenergiat on Euroopa rohelise kokkuleppe täitmisel ja 2050. aastaks kliimanetraalsuse saavutamisel põhjanev roll, sest energiasektorist pärineb liidus üle 75 % kasvuhoonegaaside koguheitest. Taastuvenergia aitab kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kaudu ühtlasi leevendada keskkonnaga seotud probleeme, ***mida kliimamuutused süvendavad***, näiteks elurikkuse vähenemist, ***maismaa- ja veereostust ja õhusaastet, aidates parandada õhu kvaliteeti ja inimeste tervist; Samal ajal on vaja kehtestada tõhusad säästlikkuse kriteeriumid, et vältida olukorda, kus taastuvenergia kasutamine neid probleeme teravdab, selle asemel et neid vähendada.***

Muudatusettepanek 7 Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/2001⁹ on kehtestatud liidu siduv eesmärk suurendada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu liidu summaarses energia lõpptarbimises 2030. aastaks vähemalt 32 %ni. Kliimaeesmärgi kava kohaselt peaks taastuvenergia osakaal summaarses energia lõpptarbimises suurenema 2030. aastaks **40** %ni, et saavutada liidu kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärki¹⁰. Seepärast tuleb nimetatud direktiivi artiklis 3 sätestatud sihtväärtust suurendada.

Muudatusettepanek

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/2001⁹ on kehtestatud liidu siduv eesmärk suurendada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu liidu summaarses energia lõpptarbimises 2030. aastaks vähemalt 32 %ni. Kliimaeesmärgi kava kohaselt peaks taastuvenergia osakaal summaarses energia lõpptarbimises suurenema 2030. aastaks **vähemalt 45** %ni, et saavutada liidu kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärki¹⁰. Seepärast tuleb nimetatud direktiivi artiklis 3 sätestatud sihtväärtust suurendada.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL)

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL)

2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82–209).

¹⁰ Komisjoni 17. septembri 2020. aasta teatise COM(2020) 562 final „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimanetraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“ punkt 3.

Muudatusettepanek 8 Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Üha rohkem tunnistatakse vajadust viia bioenergiapoliitika kooskõlla biomassi astmelise kasutamise põhimõttega,¹¹ et tagada õiglane juurdepääs biomassi tooraineturule suure lisaväärtusega uuenduslike bioressursipõhiste lahenduste väljatöötamiseks ja kestliku ringbiomajanduse loomiseks. Bioenergia toetuskavade koostamisel peaksid liikmesriigid seega võtma arvesse kättesaadavaid kestlikke energia tootmiseks ja muul eesmärgil kasutatavaid biomassivarusid ning süsinikku siduva metsa ja ökosüsteemide säilitamist, samuti ringmajanduse ja biomassi astmelise kasutamise põhimõtteid ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/98/EÜ¹² kehtestatud jäätmehierariat. Sellest lähtuvalt ei tohiks nad toetada **saepalkidest, vineeripakkudest, kändudest ja juurtest** energia tootmist **ning peaksid hoiduma kvaliteetse ümarpuidu kasutamisest energia saamiseks, välja arvatud täpselt määratletud juhtudel. Puitbiomassi tuleks** kooskõlas astmelise kasutamise põhimõttega kasutada lähtuvalt selle suurimast majanduslikust ja keskkonnaga seotud lisaväärtusest järgmises prioriteetsuse järjekorras: 1) puidupõhised tooted, 2) nende kasutusea pikendamine, 3) korduskasutamine, 4)

2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82–209).

¹⁰ Komisjoni 17. septembri 2020. aasta teatise COM(2020) 562 final „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimanetraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“ punkt 3.

Muudatusettepanek

(4) Üha rohkem tunnistatakse vajadust viia bioenergiapoliitika kooskõlla biomassi astmelise kasutamise põhimõttega, et tagada õiglane juurdepääs biomassi tooraineturule suure lisaväärtusega uuenduslike bioressursipõhiste lahenduste väljatöötamiseks ja kestliku ringbiomajanduse loomiseks **ning et aidata kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele.** Bioenergia toetuskavade koostamisel peaksid liikmesriigid seega võtma arvesse kättesaadavaid kestlikke energia tootmiseks ja muul eesmärgil kasutatavaid biomassivarusid ning süsinikku siduva metsa ja ökosüsteemide säilitamist, samuti **rakendama** ringmajanduse ja biomassi astmelise kasutamise põhimõtteid ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/98/EÜ kehtestatud jäätmehierariat. Sellest lähtuvalt ei tohiks nad toetada energia tootmist **primaarsest puitbiomassist.** Kooskõlas astmelise kasutamise põhimõttega **tuleks** kasutada **sekundaarset puitbiomassi** lähtuvalt selle suurimast majanduslikust ja keskkonnaga seotud lisaväärtusest järgmises prioriteetsuse järjekorras: 1) puidupõhised tooted, 2) nende kasutusea pikendamine, 3) korduskasutamine, 4) ringlussevõtt, 5) bioenergia ja 6) kõrvaldamine. Kui **sekundaarset** puitbiomassi ei ole

ringlussevõtt, 5) bioenergia ja 6) kõrvaldamine. Kui puitbiomassi ei ole majanduslikult otstarbekas või keskkonna seisukohalt asjakohane kasutada muul viisil, aitab sellest energia saamine vähendada taastumatutest energiaallikatest energia tootmist. Liikmesriikide bioenergia toetuskavad peaksid seepärast olema suunatud selliste lähteainete kasutamisele, mille puhul turukonkurents materjalisektoritega on väike ja mille kasutamist peetakse nii kliima kui ka elurikkuse seisukohalt positiivseks; sellega hoitakse ära negatiivsed stiimulid bioenergia mittekestlikuks kasutamiseks, nagu on kirjeldatud Teadusuuringute Ühiskeskuse aruandes „The use of woody biomass for energy production in the EU“ („Puitbiomassi kasutamine ELis energia tootmiseks“)¹³. Teisalt on vaja astmelise kasutamise põhimõttest tuleneva täiendava mõju määramisel mõista riikide eripärasid, mille alusel liikmesriigid oma toetuskavu välja töötavad. Prioriteetne valik peaks olema jäätmetekke ärahoidmine ning jäätmete korduskasutamine ja ringlussevõtt. Liikmesriigid peaksid hoiduma selliste toetuskavade koostamisest, mis on vastuolus jäätmekäitluse eesmärkidega ja mis tooksid kaasa ringlussevõetavate jäätmete ebatõhusa kasutamise. Peale selle ei tohiks liikmesriigid bioenergia tõhusama kasutamise tagamiseks alates 2026. aastast enam toetada üksnes elektrienergiat tootvaid jaamu, välja arvatud juhul, kui need paiknevad piirkonnas, millel on eristaatus seoses fossiilkütustest loobumisega, või kui neis toimub süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine.

majanduslikult otstarbekas või keskkonna seisukohalt asjakohane kasutada muul viisil, aitab sellest energia saamine vähendada taastumatutest energiaallikatest energia tootmist. Liikmesriikide bioenergia toetuskavad peaksid seepärast olema suunatud selliste lähteainete kasutamisele, mille puhul turukonkurents materjalisektoritega on väike ja mille kasutamist peetakse nii kliima kui ka elurikkuse seisukohalt positiivseks; sellega hoitakse ära negatiivsed stiimulid bioenergia mittekestlikuks kasutamiseks, nagu on kirjeldatud Teadusuuringute Ühiskeskuse aruandes „The use of woody biomass for energy production in the EU“ („Puitbiomassi kasutamine ELis energia tootmiseks“). Teisalt on vaja astmelise kasutamise põhimõttest tuleneva täiendava mõju määramisel mõista riikide eripärasid, mille alusel liikmesriigid oma toetuskavu välja töötavad. **Komisjon peaks võtma vastu rakendusakti selle kohta, kuidas kohaldada biomassi suhtes astmelise kasutamise põhimõtet, et kasutada kogu biomassi selle suurima keskkonna- ja majandusliku lisaväärtuse alusel, võttes samal ajal arvesse tehnoloogilisi uuendusi, lähteainete olemasolevaid koguseid ja olemasolevate konkureerivate tööstuslike kasutusviiside (v.a energia taaskasutamine) osakaalu, keskendudes toetuskavadele ja võttes arvesse riiklikke eripärasid, ning looduslikke häiringuid, nagu looduspõlengud, kahjurid ja haigused, maksimeerides samal ajal bioenergia positiivset kliimamõju ja minimeerides kahjulikku mõju bioloogilisele mitmekesisusele.** Prioriteetne valik peaks olema jäätmetekke ärahoidmine ning jäätmete korduskasutamine ja ringlussevõtt. Liikmesriigid peaksid hoiduma selliste toetuskavade koostamisest, mis on vastuolus jäätmekäitluse eesmärkidega ja mis tooksid kaasa ringlussevõetavate jäätmete ebatõhusa kasutamise. Peale selle ei tohiks liikmesriigid bioenergia tõhusama

kasutamise tagamiseks alates 2026. aastast enam toetada *puitbiomassi kasutamist ainult* elektrienergiat *tootvates käitistes*, välja arvatud juhul, kui need paiknevad piirkonnas, millel on eristaatus seoses fossiilkütustest loobumisega, või kui neis toimub süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine. *ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 26. istungjärgul (COP26) suurendas komisjon koos ülemaailmsete liidritega ülemaailmsete metsade säilitamise ja taastamise ning heitevabale transpordile kiirema ülemineku eesmärgi.*

¹¹ Astmelise kasutamise põhimõtte eesmärk on saavutada biomassi kasutamisel ressursitõhusus selle kaudu, et biomassi kasutamist materjalina eelistatakse võimaluse korral alati selle kasutamisele energia saamiseks ning seeläbi suurendatakse olemasoleva biomassi kogust süsteemis. Puitbiomassi tuleks kooskõlas astmelise kasutamise põhimõttega kasutada lähtuvalt selle suurimast majanduslikust ja keskkonnaga seotud lisaväärtusest järgmises prioriteetsuse järjekorras: 1) puidupõhised tooted, 2) nende kasutusea pikendamine, 3) korduskasutamine, 4) ringlussevõtt, 5) bioenergia ja 6) kõrvaldamine.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

13

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC122719>

¹¹ Astmelise kasutamise põhimõtte eesmärk on saavutada biomassi kasutamisel ressursitõhusus selle kaudu, et biomassi kasutamist materjalina eelistatakse võimaluse korral alati selle kasutamisele energia saamiseks ning seeläbi suurendatakse olemasoleva biomassi kogust süsteemis. Puitbiomassi tuleks kooskõlas astmelise kasutamise põhimõttega kasutada lähtuvalt selle suurimast majanduslikust ja keskkonnaga seotud lisaväärtusest järgmises prioriteetsuse järjekorras: 1) puidupõhised tooted, 2) nende kasutusea pikendamine, 3) korduskasutamine, 4) ringlussevõtt, 5) bioenergia ja 6) kõrvaldamine.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

13

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC122719>

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Taastuvelektri tootmise kiiret kasvu ja selle kulupõhise konkurentsivõime suurenemist saab kasutada üha suurema osakaalu saavutamiseks energianõudluses, näiteks soojuspumpade kasutamise ruumide kütmiseks ja madalatemperatuurilistes tööstusprotsessides, elektrisõidukite kasutamise transpordis või elektriahvide kasutamise teatavates tööstusharudes. Taastuvelektrit saab kasutada ka selliste sünteetiliste kütuste tootmiseks, mida tarbitakse transpordisektorites, kus CO₂-heidet on keeruline vähendada, näiteks lennu- ja meretranspordis. Elektrifitseerimise raamistik peab võimaldama usaldusväärset ja tõhusat koordineerimist ning turumehhanismide laiendamist, et tagada pakkumise vastavus nõudlusele ajas ja ruumis, soodustada paindlikkuse investeerimist ning aidata muutliku taastuenergia tootmist ulatuslikult lõimida. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et taastuvelektri tootmise kasv jätkub piisavas tempos, et rahuldada suurenevat nõudlust. Sel eesmärgil peaksid liikmesriigid kehtestama raamistiku, mis hõlmab turuga kokkusobivaid mehhanisme allesjäänud tõkete kõrvaldamiseks, et luua suure taastuenergia osakaalu jaoks sobivad turvalised ja piisavad elektrisüsteemid ning elektrisüsteemiga täielikult lõimitud salvestusrajatised. Eelkõige tuleb selles raamistikus pöörata tähelepanu allesjäänud tõketele, sealhulgas sellistele mitterahalistele tõketele nagu ametiasutuste ebapiisavad digitaalsed ja inimressursid üha **suureneva** arvu **loataotluste menetlemisel**.

Muudatusettepanek

(5) Taastuvelektri tootmise kiiret kasvu ja selle kulupõhise konkurentsivõime suurenemist saab kasutada üha suurema osakaalu saavutamiseks energianõudluses, näiteks soojuspumpade kasutamise ruumide kütmiseks ja madalatemperatuurilistes tööstusprotsessides, elektrisõidukite kasutamise transpordis või elektriahvide kasutamise teatavates tööstusharudes. Taastuvelektrit saab kasutada ka selliste sünteetiliste kütuste tootmiseks, mida tarbitakse transpordisektorites, kus CO₂-heidet on keeruline vähendada, näiteks lennu- ja meretranspordis. **Tuleks välja töötada uuenduslikud tehnoloogiad, kuna need võivad aidata kaasa 2030. aasta kliiamaesmärkide ja 2050. aasta kliiamaesmärkide saavutamisele.** Elektrifitseerimise raamistik peab võimaldama usaldusväärset ja tõhusat koordineerimist ning turumehhanismide laiendamist, et tagada pakkumise vastavus nõudlusele ajas ja ruumis, soodustada paindlikkuse investeerimist ning aidata muutliku taastuenergia tootmist ulatuslikult lõimida. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et taastuvelektri tootmise kasv jätkub piisavas tempos, et rahuldada suurenevat nõudlust. Sel eesmärgil peaksid liikmesriigid kehtestama raamistiku, mis hõlmab turuga kokkusobivaid mehhanisme allesjäänud tõkete kõrvaldamiseks, et luua suure taastuenergia osakaalu jaoks sobivad turvalised ja piisavad elektrisüsteemid ning elektrisüsteemiga täielikult lõimitud salvestusrajatised. Eelkõige tuleb selles raamistikus pöörata tähelepanu allesjäänud tõketele, sealhulgas sellistele mitterahalistele tõketele nagu ametiasutuste ebapiisavad digitaalsed ja inimressursid **ning suunised, et menetleda õigeaegselt ning tõhusamalt ja kulutõhusalt** üha **suurenevat** arvu **loataotlusi**.

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5a) Taastuvenergia direktiivi kriteeriumide raames tuleks stimuleerida selliste hübriidsoojuspumpade kasutuselevõttu, mis võivad energiaallikana kasutada nii soojust kui ka gaasi, et saavutada 2030. ja 2050. aasta kliimaeesmärgid. See annab paindlikkuse kasutada soojust energiaallikana ja gaasi üleminekuenergiaallikana 2030. aasta kliimaeesmärkide saavutamisel ning rohelist gaasi ja vesinikku 2050. aasta kliimaeesmärkide saavutamiseks. Läbivaadatud taastuvenergia direktiivi kriteeriumide kohaselt tuleb välja töötada ja kasutada uuenduslikke tehnoloogiaid, näiteks hübriidsoojuspumpasid, kuna neid saab kasutada üleminekutehnoloogiana 2030. aasta kliimaeesmärkide saavutamiseks ning nad aitavad kaasa ka 2050. aasta kliimaeesmärkide saavutamisele;

Muudatusettepanek 11

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 5 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5b) Tulevane ELi majanduse juhtimise raamistik peaks julgustama liikmesriike rakendama rohepöörde kiirendamiseks vajalikke reforme ja võimaldama investeeringuid vajalikesse tehnoloogiatesse.

Muudatusettepanek 12

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 5 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5c) *Komisjon peaks esitama suunised, et aidata liikmesriikidel kõrvaldada haldustõkked, eelkõige selleks, et lihtsustada ja kiirendada taastuvenergiaprojektidele loa andmise menetlusi, sealhulgas põhilisi tulemusnäitajaid edusammude hindamiseks. Halduslubade andmise menetluste lihtsustamine ning ametiasutuste piisavad digitaalsed ja inimressursid on olulised, et kiirendada taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu ja seega saavutada käesolevas direktiivis sätestatud eesmärgid.*

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8a) *Selleks et suurendada üldsuse laialdast heakskiitu, peaksid liikmesriigid tagama võimaluse kaasata taastuvenergiakogukondi avamere taastuvenergia ühistesse koostööprojektidesse. Peale selle peaksid liikmesriigid üha enam kaaluma võimalust kasutada avamere taastuvenergia tootmise puhul mitut liikmesriiki ühendavaid ülekandeliine kas hübriidprojektide raames või hilisemas etapis lõimituma võrgu kujul. See võimaldaks kanda elektrit üle eri suundades ning seeläbi maksimeerida sotsiaal-majanduslikku heaolu, optimeerida kulutusi taristule ja kasutada merd kestlikumalt.*

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 9**

Komisjoni ettepanek

(9) Taastuvelektri ostulepingute turg kasvab kiiresti ja sellega luuakse toodetava taastuvelektri jaoks täiendav turulepääsu võimalus liikmesriikide toetuskavade ja otse hulгимүүgiturul elektrienergia müümise kõrval. Samal ajal piirdub taastuvelektri ostulepingute turg endiselt väikese arvu liikmesriikide ja suurettevõtjatega ning suurel osal liidu turust püsivad endiselt olulised haldusalased, tehnilised ja rahalised tõkked. Artikli 15 kohaseid olemasolevaid meetmeid, millega soovitakse edendada taastuvelektri ostulepingute kasutuselevõttu, tuleks seega veelgi tugevdada ning selleks tuleks kaaluda krediittagatiste kasutamist selliste lepingutega seotud rahaliste riskide vähendamiseks; seejuures tuleks arvesse võtta, et kui tegemist on riigi tagatistega, ei tohiks need välja tõrjuda erasektori rahastust.

Muudatusettepanek 15 Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Hoonetes peitub suur kasutamata võimalus aidata tulemuslikult vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid liidus. Kütmise ja jahutamisega seotud CO₂-heite vähendamine selles sektoris taastuvenergia tootmise ja kasutamise osakaalu suurendamise kaudu on vajalik, et jõuda kliimaeesmärgi kavaga seatud liidu sihini saavutada kliimaneutraalsus. Viimasel kümnendil ei ole aga tehtud edusamme taastuvenergia kasutamisel kütmiseks ja

Muudatusettepanek

(9) Taastuvelektri ostulepingute turg kasvab kiiresti ja sellega luuakse toodetava taastuvelektri jaoks täiendav turulepääsu võimalus liikmesriikide toetuskavade ja otse hulгимүүgiturul elektrienergia müümise kõrval. Samal ajal piirdub taastuvelektri ostulepingute turg endiselt väikese arvu liikmesriikide ja suurettevõtjatega ning suurel osal liidu turust püsivad endiselt olulised haldusalased, tehnilised ja rahalised tõkked. Artikli 15 kohaseid olemasolevaid meetmeid, millega soovitakse edendada taastuvelektri ostulepingute kasutuselevõttu, tuleks seega veelgi tugevdada ning selleks tuleks kaaluda krediittagatiste kasutamist selliste lepingutega seotud rahaliste riskide vähendamiseks; seejuures tuleks arvesse võtta, et kui tegemist on riigi tagatistega, ei tohiks need välja tõrjuda erasektori rahastust. ***Nii riike kui ka erainvestoreid tuleks julgustada emiteerima Euroopa rohelisi võlakirju, et rahastada taastuvenergia kütiste projekte või toetuskavasid.***

Muudatusettepanek

(11) Hoonetes peitub suur kasutamata võimalus aidata tulemuslikult vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid liidus. Kütmise ja jahutamisega seotud CO₂-heite vähendamine selles sektoris taastuvenergia tootmise ja kasutamise osakaalu suurendamise ***ning energiatõhususe meetmete*** kaudu on vajalik, et jõuda kliimaeesmärgi kavaga seatud liidu sihini saavutada kliimaneutraalsus. Viimasel kümnendil ei ole aga tehtud edusamme

jahutamiseks – enamjaolt põhineb see biomassi ulatuslikumal kasutamisel. Kui ei seata eesmäärke hoonete puhul taastuenergia tootmise ja kasutamise suurendamiseks, ei ole võimalik jälgida taastuenergia kasutuselevõttu tehtavaid edusamme ja kindlaks teha ilmnevaids kitsaskohti. Peale selle antakse eesmärkside seadmisega investoritele pikaajaline signaal ka vahetult pärast 2030. aastat algavaks ajavahemikuks. Sellega täiendatakse üldise energiatõhususe ja hoonete energiatõhususega seotud kohustusi. Seepärast tuleks kehtestada esialgsed eesmärgid taastuenergia kasutamiseks hoonetes, et toetada suuniste ja stiimulitega liikmesriikide jõupingutusi kasutada ära hoonete puhul taastuenergia tootmise ja rakendamise võimalusi ning soodustada taastuenergia tootmiseks sellise tehnoloogia väljatõõtamist ja lõimimist, mis tagaks investoritele kindluse ja kohalikul tasandil kaasamise.

taastuenergia kasutamisel kütmiseks ja jahutamiseks – enamjaolt põhineb see biomassi ulatuslikumal kasutamisel. Kui ei seata eesmäärke hoonete puhul taastuenergia tootmise ja kasutamise suurendamiseks, ei ole võimalik jälgida taastuenergia kasutuselevõttu tehtavaids edusamme ja kindlaks teha ilmnevaids kitsaskohti. Peale selle antakse eesmärkside seadmisega investoritele pikaajaline signaal ka vahetult pärast 2030. aastat algavaks ajavahemikuks. Sellega täiendatakse üldise energiatõhususe ja hoonete energiatõhususega seotud kohustusi. Seepärast tuleks kehtestada esialgsed eesmärgid taastuenergia kasutamiseks hoonetes, et toetada suuniste ja stiimulitega liikmesriikide jõupingutusi kasutada ära hoonete puhul taastuenergia tootmise ja rakendamise võimalusi ning soodustada taastuenergia tootmiseks sellise *innovaatilise* tehnoloogia väljatõõtamist ja lõimimist, mis tagaks investoritele kindluse ja kohalikul tasandil kaasamise.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Oskustõõliste, eelkõige taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide paigaldajate ja projekteerijate nappus aeglustab fossiilkütustel tõõtavate küttesüsteemide asendamist taastuenergiapõhiste süsteemidega ning takistab oluliselt taastuenergia kasutuselevõttu hoonetes, tõõstuses ja põllumajanduses. Liikmesriigid peaksid tegema koostõõd sotsiaalpartnerite ja taastuenergiakogukondadega, et prognoosida selliste oskuste vajadust. Tuleks teha kättesaadavaks piisaval arvul kvaliteetseid koolitusprogramme ja sertifitseerimisvõimalusi paljude eri

Muudatusettepanek

(12) Oskustõõliste, eelkõige taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide paigaldajate ja projekteerijate nappus aeglustab fossiilkütustel tõõtavate küttesüsteemide asendamist taastuenergiapõhiste süsteemidega ning takistab oluliselt taastuenergia kasutuselevõttu hoonetes, tõõstuses ja põllumajanduses. Liikmesriigid peaksid *looma partnerlussuhteid ja* tegema koostõõd *ettevõtete, piirkondlike omavalituste, haridusasutuste*, sotsiaalpartnerite ja taastuenergiakogukondadega, et prognoosida selliste oskuste vajadust. Tuleks teha kättesaadavaks piisaval arvul

taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide nõuetekohase paigalduse ja usaldusväärse toimimise tagamiseks ning kavandada need viisil, millega kindlustatakse sellistes koolitusprogrammides ja sertifitseerimissüsteemides osalemine. Liikmesriigid peaksid kaaluma, milliseid meetmeid tuleks võtta kõnealustel kutsealadel praegu alaesindatud rühmade ligimeelitamiseks. Koolitatud ja sertifitseeritud paigaldajate nimekiri tuleks avalikustada, et tagada tarbijate usaldus ning vastavalt vajadustele kohandatud projekteerimis- ja paigaldusoskuste hõlbus kättesaadavus ning seeläbi kindlustada taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide nõuetekohane paigaldamine ja toimimine.

kvaliteetseid koolitusprogramme ja sertifitseerimisvõimalusi paljude eri taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide nõuetekohase paigalduse ja usaldusväärse toimimise tagamiseks ning kavandada need viisil, millega kindlustatakse sellistes koolitusprogrammides ja sertifitseerimissüsteemides osalemine. Liikmesriigid peaksid kaaluma, milliseid meetmeid tuleks võtta kõnealustel kutsealadel praegu alaesindatud rühmade ligimeelitamiseks **ning kuidas stimuleerida uute ja paremate oskuste omandamist, et toetada eelkõige stabiilset, kohalikku ja kvaliteetset tööhõivet maakogukondades**. Koolitatud ja sertifitseeritud paigaldajate nimekiri tuleks avalikustada, et tagada tarbijate usaldus ning vastavalt vajadustele kohandatud projekteerimis- ja paigaldusoskuste hõlbus kättesaadavus ning seeläbi kindlustada taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide nõuetekohane paigaldamine ja toimimine.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Selleks, et hajutatud salvestusvahendite koondamisega seotud paindlikkuse tagamise ja tasakaalustamise teenuseid saaks arendada konkurentsivõimeliselt, tuleks tagada, et akude omanikel ja kasutajatel ning nende nimel tegutsejatel – näiteks hoonete energiasüsteemide halduritel, liikuvusteenuste osutajatel ja muudel elektriturul osalistel – oleks mittediskrimineerivatel tingimustel reaalselt tasuta juurdepääs akusid käsitlevale põhiteabele, näiteks andmetele nende seisukorra, laetustaseme,

Muudatusettepanek

(16) Selleks, et hajutatud salvestusvahendite koondamisega seotud paindlikkuse tagamise ja tasakaalustamise teenuseid saaks arendada konkurentsivõimeliselt, tuleks tagada, et akude omanikel ja kasutajatel ning nende nimel tegutsejatel – näiteks hoonete energiasüsteemide halduritel, liikuvusteenuste osutajatel ja muudel elektriturul osalistel, **nt elektrisõidukite kasutajatel** – oleks mittediskrimineerivatel tingimustel, **täielikult koosõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/678^{1a} asjaomaste sätetega ja**

mahutavuse ja võimsuse seadeväärtuse kohta. Sellest lähtuvalt on asjakohane kehtestada meetmed selliste andmetele juurdepääsu vajaduse rahuldamiseks, et hõlbustada kodumajapidamistes kasutatavate akude ja elektrisõidukite lõimimisega seotud toiminguid, ning täiendada akuandmetele juurdepääsu käsitlevaid akude kasutusotstarbe muutmise lihtsustamisega seotud sätteid [komisjoni kavandatud määruses, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020]. Elektrisõidukite akuandmetele juurdepääsu käsitlevaid sätteid tuleks kohaldada lisaks mis tahes muudele liidu õigusnormidega kehtestatud sätetele sõidukite tüübikinnituse kohta.

reaalajas tasuta juurdepääs akusid käsitlevale põhiteabele, näiteks andmetele nende seisukorra, laetustaseme, mahutavuse ja võimsuse seadeväärtuse kohta. Sellest lähtuvalt on asjakohane kehtestada meetmed sellistele andmetele juurdepääsu vajaduse rahuldamiseks, et hõlbustada kodumajapidamistes kasutatavate akude ja elektrisõidukite lõimimisega seotud toiminguid, ning täiendada akuandmetele juurdepääsu käsitlevaid akude kasutusotstarbe muutmise lihtsustamisega seotud sätteid [komisjoni kavandatud määruses, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020]. Elektrisõidukite akuandmetele juurdepääsu käsitlevaid sätteid tuleks kohaldada lisaks mis tahes muudele liidu õigusnormidega kehtestatud sätetele sõidukite tüübikinnituse kohta.

1^a Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

Selgitus

Artikli 20a (uus) lõige 2. Need nõuded tuleks määruses säilitada, et sellest saaksid kasu ka elektrisõidukite kasutajad.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Elektrisõidukite kasutajatel, kes

Muudatusettepanek

(18) Elektrisõidukite kasutajatel, kes

sõlmivad lepinguid elektromobiilsuse teenuste osutajate ja elektrituru osalistega, peaks olema õigus saada teavet ja selgitusi selle kohta, kuidas lepingutingimused mõjutavad nende sõiduki kasutamist ja selle aku seisukorda. Elektromobiilsuse teenuste osutajad ja elektrituru osalised peaksid jagama elektrisõidukite kasutajatele selget teavet tasu kohta, mida neile makstakse elektrisüsteemis ja turul nende elektrisõiduki kasutamisega pakutud paindlikkus-, tasakaalustamis- ja salvestusteenuste eest. Samuti tuleb selliste lepingute sõlmimisel tagada elektrisõidukite kasutajate tarbijaõiguste, eelkõige nende sõiduki kasutamisega **seotud** isikuandmete, näiteks asukohta ja sõiduharjumusi käsitlevate andmete kaitse. Sellised lepingud võivad hõlmata ka elektrisõidukite kasutajate eelistusi seoses nende elektrisõiduki jaoks ostetava elektrienergia liigiga, samuti muid eelistusi. Eespool kirjeldatud põhjustel on oluline, et **elektrisõidukite kasutajad saaksid kasutada liitumisega kaasnevaid õigusi mitmes laadimispunktis**. Ühtlasi võimaldab see elektrisõiduki kasutaja valitud teenuseosutajal elektrisõiduk optimaalsel viisil elektrisüsteemi lõimida ning kasutada selleks elektrisõiduki kasutaja eelistustest lähtuvaid prognooskavu ja stiimuleid. Samuti on see kooskõlas tarbijakeskse ja tootval tarbijal põhineva energiasüsteemi põhimõtetega ning elektrisõidukite kasutajate kui lõpptarbijate õigusega tarnijat valida, nagu on sätestatud direktiivis (EL) 2019/944.

sõlmivad lepinguid elektromobiilsuse teenuste osutajate ja elektrituru osalistega, peaks olema õigus saada teavet ja selgitusi selle kohta, kuidas lepingutingimused mõjutavad nende sõiduki kasutamist ja selle aku seisukorda. Elektromobiilsuse teenuste osutajad ja elektrituru osalised peaksid jagama elektrisõidukite kasutajatele selget teavet tasu kohta, mida neile makstakse elektrisüsteemis ja turul nende elektrisõiduki kasutamisega pakutud paindlikkus-, tasakaalustamis- ja salvestusteenuste eest **ning kuidas nende koondandmeid kasutatakse**. Samuti tuleb selliste lepingute sõlmimisel tagada elektrisõidukite kasutajate tarbijaõiguste, eelkõige nende sõiduki kasutamisega **seotud eraelu puutumatus** ja isikuandmete, näiteks asukohta ja sõiduharjumusi käsitlevate andmete kaitse. Sellised lepingud võivad hõlmata ka elektrisõidukite kasutajate eelistusi seoses nende elektrisõiduki jaoks ostetava elektrienergia liigiga, samuti muid eelistusi. Eespool kirjeldatud põhjustel on oluline **tagada kasutuselevõetava laadimistaristu kõige tõhusam kasutamine ja suurendada tarbijate usaldust elektromobiilsuse vastu, ning on oluline, et üldkasutatavad laadimisjaamad oleksid avatud kõigile kasutajatele, olenemata automargist ning sellest, kas nad kuuluvad lepingupõhisesse maksesüsteemi või mitte, ning et nad aktsepteeriks liidus laialdaselt kasutatavaud maksekaarte**. Ühtlasi võimaldab see elektrisõiduki kasutaja valitud teenuseosutajal elektrisõiduk optimaalsel viisil elektrisüsteemi lõimida ning kasutada selleks elektrisõiduki kasutaja eelistustest lähtuvaid prognooskavu ja stiimuleid. Samuti on see kooskõlas tarbijakeskse ja tootval tarbijal põhineva energiasüsteemi põhimõtetega ning elektrisõidukite kasutajate kui lõpptarbijate õigusega tarnijat valida, nagu on sätestatud direktiivis (EL) 2019/944.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek

(20) Laadimispunktid, kus elektrisõidukeid pargitakse tavapäraselt pikema aja vältel, näiteks elu- või töökoha juures, on energiasüsteemi lõimimise seisukohalt väga olulised ning seepärast tuleb seal tagada nutilaadimise funktsioonide olemasolu. Sellest lähtuvalt on üldsusele ligipääsmatu tavapärase laadimistaristu käitamine elektrisõidukite lõimimiseks elektrisüsteemi eriti oluline, kuna see paikneb kohas, kus elektrisõidukeid pargitakse korduvalt pikemaks ajaks, näiteks piiratud ligipääsuga hoones, töötajatele ette nähtud parklas või füüsilisele või juriidilisele isikule renditud parkimispinnal.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek

(21) Tööstussektori osa liidu energiatarbimises on 25 % ning selles tarbitakse suures koguses soojus- ja jahutusenergiat, mida saadakse praegu 91 % ulatuses fossiilkütustest. Kütte- ja jahutusvajadusest 50 % langeb siiski madalatemperatuuriliste (< 200 °C) protsesside arvele, mille puhul on olemas kulutõhusad taastuvenegialahendused, sealhulgas elektrifitseerimine. Peale selle kasutatakse tööstussektoris selliste toodete nagu terase ja kemikaalide tootmisel taastumatutest allikatest pärit toorainet. Tööstussektoris praegu tehtavate investeerimisotsustega määratakse ära, milliseid tööstusprotsesse ja

Muudatusettepanek

(20) Laadimispunktid, kus elektrisõidukeid pargitakse tavapäraselt pikema aja vältel, näiteks elu- või töökoha juures, on energiasüsteemi lõimimise seisukohalt väga olulised ning seepärast tuleb seal tagada kahesuunalise ja nutilaadimise funktsioonide olemasolu. Sellest lähtuvalt on üldsusele ligipääsmatu tavapärase laadimistaristu käitamine elektrisõidukite lõimimiseks elektrisüsteemi eriti oluline, kuna see paikneb kohas, kus elektrisõidukeid pargitakse korduvalt pikemaks ajaks, näiteks piiratud ligipääsuga hoones, töötajatele ette nähtud parklas või füüsilisele või juriidilisele isikule renditud parkimispinnal.

Muudatusettepanek

(21) Tööstussektori osa liidu energiatarbimises on 25 % ning selles tarbitakse suures koguses soojus- ja jahutusenergiat, mida saadakse praegu 91 % ulatuses fossiilkütustest. Kütte- ja jahutusvajadusest 50 % langeb siiski madalatemperatuuriliste (< 200 °C) protsesside arvele, mille puhul on olemas kulutõhusad taastuvenegialahendused, sealhulgas elektrifitseerimine. Peale selle kasutatakse tööstussektoris selliste toodete nagu terase ja kemikaalide tootmisel taastumatutest allikatest pärit toorainet. Tööstussektoris praegu tehtavate investeerimisotsustega määratakse ära, milliseid tööstusprotsesse ja

energialahendusi on tulevikus võimalik tööstuses kaaluda, ning seega on oluline, et need investeerimisotsused oleksid tulevikukindlad. Seepärast tuleks kehtestada võrdlusalused, et innustada tööstussektorit üle minema taastuvallikapõhiste tootmisprotsessidele, mille puhul kasutatakse mitte üksnes taastuenergiat, vaid ka taastuvallikapõhist toorainet, näiteks taastuvallikatest toodetud vesinikku. Ühtlasi on vaja võtta kasutusele ühine meetodika toodete jaoks, mis on märgistatud kui tooted, mille valmistamiseks on osaliselt või täielikult kasutatud taastuenergiat või lähteainena muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid; seejuures tuleks arvesse võtta liidus juba kasutusel olevaid toodete märgistamise meetodeid ja kestlike toodetega seotud algatusi. See aitaks ära hoida pettusi ja suurendada tarbijate usaldust. Kuna tarbijad eelistavad tooteid, millega aidatakse kaasa kliimamuutustega seotud ja keskkonnaeesmärkide täitmisele, suurendaks see ühtlasi turunõudlust niisuguste toodete järele.

energialahendusi on tulevikus võimalik tööstuses kaaluda, ning seega on oluline, et need investeerimisotsused oleksid tulevikukindlad. Seepärast tuleks kehtestada võrdlusalused, et innustada tööstussektorit üle minema taastuvallikapõhiste tootmisprotsessidele, mille puhul kasutatakse mitte üksnes taastuenergiat, vaid ka taastuvallikapõhist toorainet, näiteks taastuvallikatest toodetud vesinikku. ***Kuna nõudlus taastuvallikatest toodetud vesiniku järele ületab lähitulevikus eeldatavasti pakkumist, on oluline kasutada vesiniku tootmiseks tõhusalt kõiki kättesaadavaid kestlikke lähteaineid ning võimaldada nii taastuvatest energiaallikatest kui ka muust kui bioloogilise päritoluga taastuvkütustest toodetud vesiniku kasutamist kõigil käesoleva direktiivi asjakohastel eesmärkidel.*** Ühtlasi on vaja võtta kasutusele ühine meetodika toodete jaoks, mis on märgistatud kui tooted, mille valmistamiseks on osaliselt või täielikult kasutatud taastuenergiat või lähteainena muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid; seejuures tuleks arvesse võtta liidus juba kasutusel olevaid toodete märgistamise meetodeid ja kestlike toodetega seotud algatusi. See aitaks ära hoida pettusi ja suurendada tarbijate usaldust. Kuna tarbijad eelistavad tooteid, millega aidatakse kaasa kliimamuutustega seotud ja keskkonnaeesmärkide täitmisele, suurendaks see ühtlasi turunõudlust niisuguste toodete järele.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek

(22) Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid saab kasutada energiatootmiseks, ent ka muul otstarbel: lähteainena või toorainena terase- või

Muudatusettepanek

(22) Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid saab kasutada energiatootmiseks, ent ka muul otstarbel: lähteainena või toorainena terase- või

kemikaalitööstuses. Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamisega nii ühel kui ka teisel otstarbel **rakendatakse** täiel määral neis peituvaid võimalusi lähteainena kasutatavate fossiilkütuste asendamiseks ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks **tööstussektoris** ning seepärast peaks muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamisega seotud eesmärk hõlmama mõlemat kasutusviisi. Liikmesriikide meetmed, millega toetatakse muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutuselevõttu **tööstussektoris**, ei tohiks kaasa tuua summaarset saastuse suurenemist kõige saastavamatest fossiilkütustest, näiteks kivisöest, diislikütusest, pruunsöest, naftast, turbast või põlevkivist toodetud elektrienergia nõudluse kasvu tõttu.

kemikaalitööstuses, **kus need on sageli ainus võimalus vähendada CO₂ heidet ja võimaldavad vähendada vesinikuiühiku kohta rohkem kasvuhoonegaase kui transpordis või küttes. Kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega rakendatakse** muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamisega nii ühel kui ka teisel otstarbel täiel määral neis peituvaid võimalusi lähteainena kasutatavate fossiilkütuste asendamiseks ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks **tööstusprotsessides, mida ei saa otseselt taastuveni energiaga elektrifitseerida**, ning seepärast peaks muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamisega seotud eesmärk hõlmama mõlemat kasutusviisi. Liikmesriikide meetmed, millega toetatakse muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutuselevõttu **kõnealustes tööstussektorites**, ei tohiks kaasa tuua summaarset saastuse suurenemist kõige saastavamatest fossiilkütustest, näiteks kivisöest, diislikütusest, pruunsöest, naftast, turbast või põlevkivist toodetud elektrienergia nõudluse kasvu tõttu.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 22 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(22a) Heitkoguste vähendamine ja kliimaneutraalsuse eesmärkide saavutamine ei tohiks toimuda bioloogilise mitmekesisuse arvelt. Vastavalt Euroopa Keskkonnaameti aruandele vee seisundi kohta on liidu jõgede seisund halb ning ainult 44 % neist on heas või väga heas ökoloogilises seisundis. Lisaks keemilisele reostusele kujutavad energiaga seotud surve ja hüdroelektrijaamad nendele olulistele ökosüsteemidele suurimat ohtu. Lisaks

peetakse Euroopa jõgesid maailma kõige killustatumateks magevee ökosüsteemideks. Eelkõige väikesed hüdroelektrijaamad võivad seada ohtu bioloogilise mitmekesisuse strateegias sätestatud eesmärgi taastada 25 000 km pikkuses vabalt voolavad jõed. Hüdroenergia mõju bioloogilisele mitmekesisusele on olnud märkimisväärne: alates 1970. aastast on mageveekalade rändliigid vähenenud 93 %. Ühelegi uuele hüdroelektrijaamale ei tohiks võimaldada toetust ega arvestada neid eesmärkide saavutamisel. Lisaks peaksid olemasolevad käitised täitma toetuse saamiseks mitmeid nõudeid: muu hulgas peaksid need olema suuremad kui 10 MW ja vastama liidu õigusaktides sätestatud ökoloogilistele miinimumnõuetele.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 29

Komisjoni ettepanek

(29) Taastuvkütuste ja taastuvelektri kasutamine transpordis võib aidata kulutõhusalt vähendada CO₂-heidet liidu transpordisektoris ja suurendada muu hulgas energiavarustuse mitmekesisust selles sektoris ning samal ajal edendada liidus innovatsiooni, majanduskasvu ja tööhõivet ning vähendada sõltuvust energiainpordist. Selleks, et saavutada kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine liidus kindlaks määratud suurendatud ulatuses, tuleks suurendada liidus kõikide transpordiliikide puhul tarnitud taastuenergia osakaalu. Transpordisektoriga seotud eesmärgi väljendamine kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärgina innustaks võtma transpordis üha rohkem kasutusele kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise seisukohalt kõige kulutõhusamaid ja parimate näitajatega

Muudatusettepanek

(29) Taastuvkütuste ja taastuvelektri kasutamine transpordis võib aidata kulutõhusalt vähendada CO₂-heidet liidu transpordisektoris ja suurendada muu hulgas energiavarustuse mitmekesisust selles sektoris ning samal ajal edendada liidus innovatsiooni, majanduskasvu ja tööhõivet ning vähendada sõltuvust energiainpordist. Selleks, et saavutada kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine liidus kindlaks määratud suurendatud ulatuses, tuleks suurendada liidus kõikide transpordiliikide puhul tarnitud taastuenergia osakaalu. Transpordisektoriga seotud eesmärgi väljendamine kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärgina innustaks võtma transpordis üha rohkem kasutusele kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise seisukohalt kõige kulutõhusamaid ja parimate näitajatega

kütuseid. Peale selle aitaks kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärk edendada innovatsiooni ja sellest saaks selge võrdlusalus eri kütuseliikide ja taastuvelektri võrdlemiseks neid iseloomustava kasvuhoonegaaside heitemahukuse alusel. Lisaks võimaldaks täiustatud biokütuste ja biogaasiga seotud energiapõhisele eesmärgile vastava taseme tõstmine ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid käsitleva eesmärgi kehtestamine tagada vähima keskkonnamõjuga taastuvkütuste ulatuslikuma kasutuselevõtu nende transpordiliikide puhul, kus elektrifitseerimine on raskendatud. Nimetatud eesmärkide saavutamine peaks olema tagatud kütusetarnijatele kehtestatud kohustustega ning muude meetmetega, mis on ette nähtud [määrusega (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse algatust „FuelEU Maritime“ – taastuvkütuste ja vähese CO₂-heitega kütuste kasutamist meretranspordis, ning määrusega (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse võrdsete tingimuste tagamist säästva lennutranspordi jaoks]. Lennukikütuse tarnijate spetsiifilised kohustused tuleks kehtestada üksnes vastavalt [määrusele (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse võrdsete tingimuste tagamist säästva lennutranspordi jaoks].

kütuseid. Peale selle aitaks kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärk edendada innovatsiooni ja sellest saaks selge võrdlusalus eri kütuseliikide ja taastuvelektri võrdlemiseks neid iseloomustava kasvuhoonegaaside heitemahukuse alusel. Lisaks võimaldaks täiustatud biokütuste ja biogaasiga seotud energiapõhisele eesmärgile vastava taseme tõstmine ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid käsitleva eesmärgi kehtestamine tagada vähima keskkonnamõjuga taastuvkütuste ulatuslikuma kasutuselevõtu nende transpordiliikide puhul, kus elektrifitseerimine on raskendatud.

Täiustatud biokütuste arendamine kõigi transpordiliikide puhul kooskõlas artikli 29 lõigetega 2–7 ja artikli 28 lõikes 6 sätestatud kriteeriumidega peaks põhinema IX lisas loetletud võimalike täiendavate lähteainete varasematel hindamistel, pidades eelkõige silmas vajadust selliste lähteainete järele, mille puhul on varem leitud, et need ei vasta artikli 28 lõike 6 kolmandas lõigus sätestatud põhimõtete IX lisasse kandmise kriteeriumidele. See rõhutab vajadust kasutada kogu Euroopa tööstuses tõhusalt täiustatud biokütuseid ning tagab, et täiustatud biokütuste puhul rakendatakse õiget kaskaadkasutuse põhimõtet ja jäätmehierarhiat. Nimetatud eesmärkide saavutamine peaks olema tagatud kütusetarnijatele kehtestatud kohustustega ning muude meetmetega, mis on ette nähtud [määrusega (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse algatust „FuelEU Maritime“ – taastuvkütuste ja vähese CO₂-heitega kütuste kasutamist meretranspordis, ning määrusega (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse võrdsete tingimuste tagamist säästva lennutranspordi jaoks]. Lennukikütuse tarnijate spetsiifilised kohustused tuleks kehtestada üksnes vastavalt [määrusele (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse võrdsete tingimuste

tagamist säästva lennutranspordi jaoks].

Muudatusettepanek 24
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek

(30) Transpordisektoris mängib CO₂-heite vähendamisel olulist rolli elektromobiilsus. Elektromobiilsuse jätkuva arengu soodustamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama krediidimehhanismi, mis võimaldaks üldsusele ligipääsetavate **laadimisjaamade** käitajatel anda taastuvelektri tarnimisega oma panuse nende kohustuste täitmisel, mille liikmesriigid on kehtestanud kütusetarnijatele. On oluline, et peale sellise mehhanismi loomise elektrienergia kasutamise toetamiseks transpordisektoris seaksid liikmesriigid jätkuvalt ambitsioonikaid sihte transpordis kasutatavate vedelkütuseliikidega seotud CO₂-heite vähendamiseks.

Muudatusettepanek 25
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 31

Komisjoni ettepanek

(31) Liidu taastuenergiapoliitikaga soovitakse aidata täita Euroopa Liidu eesmärges kliimamuutuste leevendamise ja kasvuhooonegaaside heitkoguste vähendamise teel. Selles suunas liikumisel on oluline aidata saavutada ka laiemaid keskkonnanäesmärges, eelkõige takistada elurikkuse vähenemist, millele avaldab negatiivset mõju maakasutuse kaudne muutus seoses teatavate biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste tootmisega. Nende kliima-

Muudatusettepanek

(30) Transpordisektoris mängib CO₂-heite vähendamisel olulist rolli elektromobiilsus. Elektromobiilsuse jätkuva arengu soodustamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama krediidimehhanismi, mis võimaldaks üldsusele ligipääsetavate **laadimispunktide ja kui see on tehniliselt võimalik, ka poolavalike ja eraomandis olevate laadimispunktide** käitajatel anda taastuvelektri tarnimisega oma panuse nende kohustuste täitmisel, mille liikmesriigid on kehtestanud kütusetarnijatele. On oluline, et peale sellise mehhanismi loomise elektrienergia kasutamise toetamiseks transpordisektoris seaksid liikmesriigid jätkuvalt ambitsioonikaid sihte transpordis kasutatavate vedelkütuseliikidega seotud CO₂-heite vähendamiseks.

Muudatusettepanek

(31) Liidu taastuenergiapoliitikaga soovitakse aidata täita Euroopa Liidu eesmärges kliimamuutuste leevendamise ja kasvuhooonegaaside heitkoguste vähendamise teel. Selles suunas liikumisel on oluline aidata saavutada ka laiemaid keskkonnanäesmärges, eelkõige takistada elurikkuse vähenemist, millele avaldab negatiivset mõju maakasutuse kaudne muutus seoses teatavate biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste tootmisega. Nende kliima-

ja keskkonnanäesmärkide saavutamisele kaasaaitamine on liidu kodanike ja liidu seadusandja jaoks tõsine ja pikaajaline põlvkonnaülene mure. Sellest tulenevalt ei tohiks muudatused transpordisektorile seatud eesmärgi arvutamise viisis mõjutada piiranguid, mis on kehtestatud seoses sellega, kuidas võetakse selle eesmärgini jõudmiseks arvesse teatavaid toidu- ja söödakultuuridest toodetavaid kütuseid ning samuti suurt maakasutuse kaudse muutuse riski põhjustavaid kütuseid. Peale selle peaks liikmesriikidel olema jätkuvalt võimalik valida, kas võtta transpordisektorile seatud eesmärgi poole liikumisel arvesse toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuseid ja biogaasi või mitte, et hoida ära stiimuli loomist nende kasutamiseks transpordis. Kui neid kütuseid ei võeta arvesse, võib liikmesriik sellele vastavalt vähendada kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise ettenähtud määra, eeldades, et toidu- ja söödakultuuridest saadavad biokütused vähendavad kasvuhoonegaaside heidet 50 % võrra – see vastab käesoleva direktiivi lisas esitatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise tüüpilistele väärtustele toidu- ja söödakultuuridest saadavate biokütuste kõige asjakohasemate tootmisviiside puhul, samuti vähenemise miinimummääradele, mida kohaldatakse enamiku selliseid biokütuseid tootvate käitiste puhul.

ja keskkonnanäesmärkide saavutamisele kaasaaitamine on liidu kodanike ja liidu seadusandja jaoks tõsine ja pikaajaline põlvkonnaülene mure. ***On vaja lõpetada maakasutuse kaudse muutuse riski põhjustavate kütuste, näiteks palmiõli, soja ja nende kõrvalsaaduste kasutamine ning vähendada põllukultuuridest toodetud kütuste maksimaalset osakaalu. IX lisas loetletud lähteainete puhul tuleks tagada, et võetakse arvesse toorainete konkureerivaid kasutusviise, et vältida tooraine kõrvaesuunamist suurema väärtusega kasutuselt. Seepärast on asjakohane lubada komisjonil lähteained IX lisa loetelust välja jätta.*** Sellest tulenevalt ei tohiks muudatused transpordisektorile seatud eesmärgi arvutamise viisis mõjutada piiranguid, mis on kehtestatud seoses sellega, kuidas võetakse selle eesmärgini jõudmiseks arvesse teatavaid toidu- ja söödakultuuridest toodetavaid kütuseid ning samuti suurt maakasutuse kaudse muutuse riski põhjustavaid kütuseid. Peale selle peaks liikmesriikidel olema jätkuvalt võimalik valida, kas võtta transpordisektorile seatud eesmärgi poole liikumisel arvesse toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuseid ja biogaasi või mitte, et hoida ära stiimuli loomist nende kasutamiseks transpordis. Kui neid kütuseid ei võeta arvesse, võib liikmesriik sellele vastavalt vähendada kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise ettenähtud määra, eeldades, et toidu- ja söödakultuuridest saadavad biokütused vähendavad kasvuhoonegaaside heidet 50 % võrra – see vastab käesoleva direktiivi lisas esitatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise tüüpilistele väärtustele toidu- ja söödakultuuridest saadavate biokütuste kõige asjakohasemate tootmisviiside puhul, samuti vähenemise miinimummääradele, mida kohaldatakse enamiku selliseid biokütuseid tootvate käitiste puhul.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 32

Komisjoni ettepanek

(32) Transpordisektorile seatud eesmärgi väljendamisel kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärgina langeb ära vajadus kohaldada kordajaid teatavate taastuvate energiaallikate kasutuse edendamiseks. See tuleneb asjaolust, et eri taastuvad energiaallikad võimaldavad vähendada kasvuhoonegaaside heidet erineval määral ja seega on nende panused eesmärgini jõudmiseks erinevad. Taastuvelektri tootmist tuleks käsitada heitevabana, mis tähendab seda, et sellega vähendatakse heidet 100 %, võrrelduna fossiilkütustest elektri tootmisega. See loob stiimuli taastuvelektri kasutamiseks, kuna taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste puhul on nii suure vähenemismäära saavutamine ebatõenäoline. Seepärast muutuks taastuvatel energiaallikatel põhinev elektrifitseerimine maanteetranspordi puhul kõige tõhusamaks CO₂-heite vähendamise viisiks. Lisaks on täiustatud biokütuste ja biogaasi ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamise edendamiseks lennu- ja meretranspordis asjakohane **jätta alles** selliste kütuste sellisel viisil kasutamise puhul **kohaldatav kordaja**, mida kasutatakse nende arvessevõtmiseks selliste kütuste jaoks kehtestatud konkreetsete eesmärkide täitmisel.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 35

Muudatusettepanek

(32) Transpordisektorile seatud eesmärgi väljendamisel kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärgina langeb ära vajadus kohaldada kordajaid teatavate taastuvate energiaallikate kasutuse edendamiseks. See tuleneb asjaolust, et eri taastuvad energiaallikad võimaldavad vähendada kasvuhoonegaaside heidet erineval määral ja seega on nende panused eesmärgini jõudmiseks erinevad. Taastuvelektri tootmist tuleks käsitada heitevabana, mis tähendab seda, et sellega vähendatakse heidet 100 %, võrrelduna fossiilkütustest elektri tootmisega. See loob stiimuli taastuvelektri kasutamiseks, kuna taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste puhul on nii suure vähenemismäära saavutamine ebatõenäoline. Seepärast muutuks taastuvatel energiaallikatel põhinev elektrifitseerimine maanteetranspordi puhul kõige tõhusamaks CO₂-heite vähendamise viisiks. Lisaks on täiustatud biokütuste ja biogaasi ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamise edendamiseks lennu- ja meretranspordis asjakohane **suurendada** selliste kütuste sellisel viisil kasutamise puhul **kohaldatavat kordajat**, mida kasutatakse nende arvessevõtmiseks selliste kütuste jaoks kehtestatud konkreetsete eesmärkide täitmisel.

Komisjoni ettepanek

(35) Soojus-, elektri- ja jahutusenergiat tootvates käitistes kasutatavate tahkete biomasskütuste suhtes kohaldatavate liidu säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumide suurema keskkonnatõhususe tagamiseks tuleks vähendada selliste kriteeriumide kohaldamiseks vajalikku miinimummäära praeguselt väärtuselt 20 MW väärtuseni 5 MW.

Muudatusettepanek 28
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 36

Komisjoni ettepanek

(36) Direktiiviga (EL) 2018/2001 tugevdati bioenergia säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise raamistikku ning kehtestati selleks kriteeriumid kõikide lõppkasutussektorite jaoks. Nimetatud direktiiviga on ette nähtud metsa biomassist toodetud biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja biomasskütuseid käsitlevad erieeskirjad, mille kohaselt on nõutav ülestöötamise kestlikkus ja maakasutuse muutusest tuleneva heite arvessevõtmine. Iseäranis suure elurikkusega ja süsinikurikaste elupaikade, näiteks põlismetsade, suure bioloogilise mitmekesisusega metsade, rohumaade ja turbaalade tõhusamaks kaitsmiseks tuleks kehtestada erandid ja piirangud seoses sellistelt aladelt metsa biomassi hankimisega; see oleks kooskõlas põllumajanduslikust biomassist toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste puhul rakendatava lähenemisviisiga. Peale selle tuleks kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriume kohaldada ka olemasolevate biomassipõhiste käitiste suhtes, et tagada, et kõikides sellistes

Muudatusettepanek

(35) Soojus-, elektri- ja jahutusenergiat tootvates käitistes kasutatavate tahkete biomasskütuste suhtes kohaldatavate liidu säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumide suurema keskkonnatõhususe tagamiseks tuleks vähendada selliste kriteeriumide kohaldamiseks vajalikku miinimummäära praeguselt väärtuselt 20 MW väärtuseni 7,5 MW.

Muudatusettepanek

(36) Direktiiviga (EL) 2018/2001 tugevdati bioenergia säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise raamistikku ning kehtestati selleks kriteeriumid kõikide lõppkasutussektorite jaoks. Nimetatud direktiiviga on ette nähtud metsa biomassist toodetud biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja biomasskütuseid käsitlevad erieeskirjad, mille kohaselt on nõutav ülestöötamise kestlikkus ja maakasutuse muutusest tuleneva heite arvessevõtmine. Iseäranis suure elurikkusega ja süsinikurikaste elupaikade, näiteks põlismetsade ja vanade metsade, suure bioloogilise mitmekesisusega metsade, rohumaade, turbaalade ja nõmmede tõhusamaks kaitsmiseks tuleks kehtestada erandid ja piirangud seoses sellistelt aladelt metsa biomassi hankimisega; see oleks kooskõlas põllumajanduslikust biomassist toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste puhul rakendatava lähenemisviisiga. Peale selle tuleks kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriume kohaldada ka olemasolevate biomassipõhiste käitiste suhtes, et tagada, et kõikides sellistes

käitistes saavutatakse bioenergia tootmisega kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine, võrrelduna fossiilkütustest energia tootmisega.

käitistes saavutatakse bioenergia tootmisega kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine, võrrelduna fossiilkütustest energia tootmisega. ***Poollooduslikud metsad kui metsad või muu metsamaa, mis ei ole põlismetsad ega istandusmetsad ning koosnevad peamiselt kohalikest puude ja põõsaste liikidest, mida ei ole istutatud, on suure bioloogilise mitmekesisuse ja kliimaväärtusega ning neid ei tohiks muuta istandikeks ega muul viisil kahjustada. Erilist tähelepanu tuleks pöörata metsandusele, et käsitleda avatud küsimusi ja esitada andmeid, kuna need on keskse tähtsusega selleks, et paremini mõista meie puude rolli kliima, keskkonna, majanduse ja ühiskonna jaoks. Biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused, mis on toodetud põllumajanduslikust ja metsa biomassist, ning muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedelad ja gaasilised transpordikütused tuleks saada maadelt või metsadest, mille puhul austatakse kolmandate poolte õigusi seoses maa või metsa kasutamise ja valdamisega, omandades kolmandate poolte vabatahtliku, eelneva ja teadliku nõusoleku esindusinstitutionide ja -organisatsioonide osalusel, nii et austatakse kolmandate poolte inimõigusi ja tööõigusi ning ei ohustata toidu ja sööda kättesaadavust nende jaoks.***

Muudatusettepanek 29
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 37

Komisjoni ettepanek

(37) Selleks, et vähendada halduskoormust taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste tootjate ning liikmesriikide jaoks juhtudel, kus komisjon on rakendusakti kaudu tunnustanud vabatahtlikku või riiklikku kava kui kava, mille alusel esitatakse tõendeid või täpseid andmeid selle kohta,

Muudatusettepanek

(37) Selleks, et vähendada halduskoormust taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste tootjate ning liikmesriikide jaoks juhtudel, kus komisjon on rakendusakti kaudu tunnustanud vabatahtlikku või riiklikku kava kui kava, mille alusel esitatakse tõendeid või täpseid andmeid selle kohta,

et säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid ning muud käesoleva direktiiviga kehtestatud nõuded on täidetud, peaksid liikmesriigid aktsepteerima selliste kavade alusel komisjoni tunnustuse raames välja antud sertifikaatide kohaseid tulemusi. Väikeste käitiste jaoks koormuse vähendamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama lihtsustatud kontrollimehhanismi käitiste puhul, mille võimsus jääb vahemikku 5–10 MW.

et säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid ning muud käesoleva direktiiviga kehtestatud nõuded on täidetud, peaksid liikmesriigid aktsepteerima selliste kavade alusel komisjoni tunnustuse raames välja antud sertifikaatide kohaseid tulemusi. Väikeste käitiste jaoks koormuse vähendamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama lihtsustatud kontrollimehhanismi käitiste puhul, mille võimsus jääb vahemikku 5–20 MW.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 45 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(45a) Taastuvenergia ulatuslikum kasutamine võib suurendada ka energiapuudust ja omavarustatust, vähendades muu hulgas sõltuvust fossiilkütustest. Selle ülemineku õiglaseks ja tõhusaks kasutamiseks on siiski oluline ülekandesüsteemi jätkuvalt tugevdada ja ühendada, et sellest saadav kasu jaotuks kogu liidu elanikkonnale ühtlaselt ega põhjustaks energiaostuvõimetust.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt -a (uus) Direktiiv (EL) 2018/2001 Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 23

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

(23) „jäätmep“ – ***jäätmep***, nagu need on määratletud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3

(-a) Punkt 23 asendatakse järgmisega:
(23) „jäätmep“ – ***mis tahes ained või esemed, mille valdaja ära viskab, kavatseb***

punktis 1, välja arvatud ained, mida on tahtlikult muudetud või saastatud kõnealusele määratlusele vastamiseks;

ära visata või on kohustatud ära viskama, nagu need on määratletud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punktis 1 **ning mille suhtes kohaldatakse sõltumatut kontrolli ja sertifitseerimist vastavalt direktiivi 2008/98/EÜ artiklile 4 või võrreldava jäätmetekke vältimise ja jäätmekäitluse programmi nõuetele,** välja arvatud ained, mida on tahtlikult muudetud või saastatud kõnealusele määratlusele vastamiseks;

(Direktiiv (EL) 2018/2001)

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt -a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 24

Komisjoni ettepanek

„(24) „biomass“ – põllumajandusest (kaasa arvatud taimsed ja loomsed ained), metsamajandusest ja sellega seotud tööstusharudest, sealhulgas kalandusest ja vesiviljelusest pärit bioloogilise päritoluga toodete, jäätmete ja jääkide biolagunev fraktsioon ning jäätmete, sealhulgas bioloogilise päritoluga tööstus- ja olmejäätmete **biolagunev fraktsioon**;

Muudatusettepanek

(-a) Punkt 24 asendatakse järgmisega:

„(24) „biomass“ – põllumajandusest (kaasa arvatud taimsed ja loomsed ained), metsamajandusest ja sellega seotud tööstusharudest, sealhulgas kalandusest ja vesiviljelusest pärit bioloogilise päritoluga toodete, **kõrvalsaaduste**, jäätmete ja jääkide **tahke ja vedel** biolagunev fraktsioon ning biolagunevad jäätmed, sealhulgas bioloogilise päritoluga tööstus- ja olmejäätmed;

(Direktiiv (EL) 2018/2001)

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c

PE719.550v02-00

136/410

RR\1260625ET.docx

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

26a) „*esmane puitbiomass*“ – kogu ümarpuit, mis on langetatud või muul viisil üles töötatud ja eemaldatud. See koosneb kogu eemaldamiste käigus saadud puidust, st metsast eemaldatud kogustest, sealhulgas loodusliku suremuse ning puude langetamise ja metsaraie tulemusena saadud puidust. See hõlmab kogu koorega või kooreta eemaldatud puitu, sealhulgas ümaral, lõhestatud, jämedalt kanditud või muul kujul, nt oksad, juured, kännud ja pahad (kui neid kogutakse), ning jämedalt tahutud või teravaotsalist puitu. See ei hõlma puitbiomassi, mis on saadud säästvate metsa- ja maastikupõlengu ennetamise meetmete abil suure riskiga tulekahjustest ohustatud aladel, ega puitbiomassi, mis on võetud aktiivsete kahjurite või haiguste poolt kahjustatud metsadest, et vältida nende levikut, minimeerides samal ajal puidu eemaldamist ja kaitstes elurikkust, mille tulemuseks on mitmekesisemad ja vastupidavamad metsad, ning see peab põhinema komisjoni suunistel.

(Direktiiv (EL) 2018/2001)

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 26 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

26b) „*teisene puitbiomass*“ – metsatööstuse jäägid, sealhulgas koor, saagimisel ja freesimisel tekkinud saepuru ja puidulaastud ning tarbimisjärgne ringlussevõetud puit; süia ei kuulu esmane puitbiomass, kaasa

*arvatud juhul, kui see töödeldakse
hakkpuiduks, brikettideks või
graanuliteks;“*

(Direktiiv (EL) 2018/2001)

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt a

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

„1. Liikmesriigid tagavad ühiselt, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal liidu summaarses energia lõpptarbimises on 2030. aastal vähemalt **40%**.“;

Muudatusettepanek

„1. Liikmesriigid tagavad ühiselt, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal liidu summaarses energia lõpptarbimises on 2030. aastal vähemalt **45 %**.“;

(Direktiiv (EL) 2018/2001)

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid võtavad meetmed selle tagamiseks, et biomassist toodetakse energiat viisil, mille puhul biomassi tooraineturu põhjendamatud moonutused **ja** kahjulik mõju elurikkusele on minimaalsed. Sel eesmärgil **võtavad** nad **arvesse** direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4 sätestatud jäätmehierarhiat ja kolmandas lõigus osutatud astmelise kasutamise põhimõtet.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid võtavad meetmed selle tagamiseks, et biomassist toodetakse energiat **säästval** viisil, mille puhul biomassi tooraineturu põhjendamatud moonutused **ning** kahjulik mõju elurikkusele **ja keskkonnale** on **nende toetuskavades** minimaalsed. Sel eesmärgil **rakendavad** nad direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4 sätestatud jäätmehierarhiat ja **võtavad arvesse** kolmandas lõigus osutatud astmelise kasutamise põhimõtet, **tagades võimalikult suure materjalikasutuse**.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 2 – punkt a – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek

ii) jäätmete põletamise teel taastuvenergia tootmist juhtudel, kus direktiivis 2008/98/EÜ sätestatud liigiti kogumise kohustused ei ole täidetud;

Muudatusettepanek

ii) jäätmete põletamise teel taastuvenergia tootmist juhtudel, kus direktiivis 2008/98/EÜ sätestatud liigiti kogumise, **korduskasutamise ja ringlussevõtu** kohustused ei ole täidetud;

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 2 – punkt a – alapunkt iii

Komisjoni ettepanek

iii) tegevust, mis ei ole kooskõlas kolmandas lõigus osutatud **delegeeritud õigusaktiga**;

Muudatusettepanek

iii) tegevust, mis ei ole kooskõlas kolmandas lõigus osutatud **rakendusaktiga**;

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 2 – punkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) Liikmesriigid ei tohi anda uut toetust bioenergiakäitistele, kui nad ei ole esitanud komisjonile riiklikku bioenergiakava koos määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 lõikes 2 osutatud kõige viimati esitatud lõimitud riikliku energia- ja kliimakava ajakohastatud versiooniga, nagu on osutatud punktis ba.

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Komisjoni ettepanek

b) ei toeta liikmesriigid esimeses lõigus nimetatud kohustustest olenemata alates 31. detsembrist 2026 ***metsa biomassist*** elektrienergia tootmist üksnes elektrienergiat tootvates käitistes, välja arvatud juhul, kui selline elektrienergia vastab vähemalt ühele järgmistest tingimustest:

Muudatusettepanek

b) ei toeta liikmesriigid esimeses lõigus nimetatud kohustustest olenemata alates 31. detsembrist 2026 ***puitbiomassist*** elektrienergia tootmist üksnes elektrienergiat tootvates käitistes, välja arvatud juhul, kui selline elektrienergia vastab vähemalt ühele järgmistest tingimustest ***ning seda toodetakse maksimaalselt 20MW võimsusega käitistes***:

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 2 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) Kõik liikmesriigid peavad esitama komisjonile riikliku bioenergiakava koos määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 lõikes 2 osutatud lõimitud riikliku energia- ja kliimakava ajakohastatud versiooniga kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud menetluse ja ajakavaga. Riiklik bioenergiakava peab sisaldama järgmist:

i) energia tootmiseks kättesaadava metsa biomassi vajaduste ja tarnete hinnang kooskõlas käesoleva määruse artiklis 29 sätestatud kriteeriumidega;

ii) hinnang selle kohta, kas energia tootmiseks kasutatav metsa biomass on kooskõlas soovitusliku kujunemiskõveraga, mis käsitleb eri energiakategooriate panust määruses 2018/841 sätestatud riiklike eesmärkide saavutamisse;

iii) hinnang energia saamiseks kasutatava metsa biomassi mõju kohta elurikkusele

ja mullale.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 2 – punkt b b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

bb) Komisjon hindab riiklikku bioenergiakava. Hindamisel teeb komisjon tihedat koostööd asjaomase liikmesriigiga. Komisjon võib teha tähelepanekuid või küsida lisateavet ning paluda liikmesriigil kava vajaduse korral muuta, sealhulgas pärast kava esitamist. Komisjon hindab kava täielikkust, järjepidevust ja sidusust seoses järgmisega:

i) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119 sätestatud eesmärgid;*

ii) muudetud määruses 2018/841 kindlaksmääratud riiklikud süsiniku sidujate kasvu eesmärgid.

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).*

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 2 – punkt b c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

bc) Komisjon kiidab iga riikliku bioenergiakava heaks rakendusotsusega.

(Direktiiv (EL) 2018/2001)

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Komisjon võtab hiljemalt üks aasta pärast [käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] **koosõlas artikliga 35** vastu **delegeeritud õigusakti** selle kohta, kuidas kohaldada biomassi puhul astmelise kasutamise põhimõtet, **täpsustades eelkõige, kuidas minimeerida kvaliteetse ümarpuidu kasutamist energia tootmiseks**, ning keskendudes toetuskavadele ja võttes asjakohaselt arvesse riikide eripära.

Muudatusettepanek

Komisjon võtab hiljemalt üks aasta pärast [käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] vastu **rakendusakti** selle kohta, kuidas kohaldada biomassi puhul astmelise kasutamise põhimõtet, **et kasutada kogu biomassi koosõlas selle kõrgeima keskkonnaalase ja majandusliku lisaväärtusega, võttes samal ajal arvesse kättesaadavate lähteainete mahtu ja juba olemasoleva konkureeriva tööstusliku kasutuse (v.a energia taaskasutamine) osakaalu**, ning keskendudes toetuskavadele ja võttes asjakohaselt arvesse riikide eripära **ja looduslike häiringuid, nagu tulekahjusid, kahjureid ja haigusi**.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 4

Komisjoni ettepanek

Komisjon esitab 2026. aastaks aruande liikmesriikide biomassi toetuskavade mõju kohta, käsitledes muu hulgas elurikkust ja võimalikke turumoonutusi, ning hindab

Muudatusettepanek

Komisjon esitab 2026. aastaks aruande liikmesriikide biomassi toetuskavade mõju kohta, käsitledes muu hulgas elurikkust, **keskkonda** ja võimalikke turumoonutusi,

võimalust *seada lisapiiranguid metsa biomassiga seotud toetuskavade suhtes;*

ning hindab võimalust *võtta lisameetmeid seoses toetuskavade ja muude stiimulitega kasutada puitbiomassi energia tootmiseks;*

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt c

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 4a

Komisjoni ettepanek

„4a. **Liikmesriigid** loovad raamistiku, mis võib hõlmata toetuskavu ja taastuvelektri ostulepingute kasutuselevõtu soodustamist ning võimaldab taastuvelektri kasutamisel jõuda määruse (EL) 2018/1999 artikli 4 punkti a alapunktis 2 osutatud soovituslikule trajektoorile vastavas tempos tasemeni, mis vastab lõikes 2 osutatud liikmesriikide riiklikule panusele. Eelkõige keskendutakse selles raamistikus olemasolevatele takistustele taastuvelektri suure osakaalu saavutamisel, sealhulgas **loamenetlustega seotud takistustele**. Selle raamistiku kavandamisel võtavad liikmesriigid arvesse, kui palju on vaja taastuvelektrit juurde toota, et rahuldada nõudlust transpordi-, tööstus-, ehitus- ning kütte- ja jahutussektoris ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootmiseks.;

Muudatusettepanek

„4a. **Kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikli 2 punktis 18 määratletud energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega** loovad **liikmesriigid** raamistiku, mis võib hõlmata toetuskavu ja taastuvelektri ostulepingute kasutuselevõtu soodustamist ning võimaldab taastuvelektri kasutamisel jõuda määruse (EL) 2018/1999 artikli 4 punkti a alapunktis 2 osutatud soovituslikule trajektoorile vastavas tempos tasemeni, mis vastab lõikes 2 osutatud liikmesriikide riiklikule panusele. Eelkõige keskendutakse selles raamistikus olemasolevatele takistustele taastuvelektri suure osakaalu saavutamisel, sealhulgas **loamenetluste kiirendamise ja lihtsustamise meetmetele ning energiavarustusele, ning tagatakse pikaajalised hinnasignaalid investeerimisotsuste tegemiseks, sealhulgas investeeringud süsteemi piisavusse, stabiilsusse ja paindlikkusse konkurentsivõimelise, läbipaistva ja mittediskrimineeriva pakkumismenetluse kaudu, mis näeb võitjatele ette turuhindadest lähtuva tasu**. Selle raamistiku kavandamisel võtavad liikmesriigid arvesse, kui palju on vaja taastuvelektrit juurde toota, et rahuldada nõudlust transpordi-, tööstus-, ehitus- ning kütte- ja jahutussektoris ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootmiseks.;

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt b a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 7 – lõik 3 – lõik 3

Kehtiv tekst

Kütte ja jahutuse jaoks soojuspumpade ning kaugjahutussüsteemide abil toodetud ümbritseva keskkonna ja geotermilist energiat võetakse lõike 1 esimese lõigu punkti b kohaldamisel arvesse **tingimusel**, et lõplik saadav energiakogus ületab oluliselt soojuspumba käitamiseks kasutatud primaarenergia kogust. Käesoleva direktiivi tähenduses taastuvatest energiaallikatest toodetud energiaks loetav soojuse või jahutuse kogus arvutatakse vastavalt VII lisas esitatud meetodile, võttes arvesse energia tarbimist kõikides lõpptarbimissektorites.

Muudatusettepanek

ba) lõike 3 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„**Kütte** ja jahutuse jaoks soojuspumpade ning kaugjahutussüsteemide abil toodetud ümbritseva keskkonna ja geotermilist energiat võetakse lõike 1 esimese lõigu punkti b kohaldamisel arvesse, **kasutades kordajat, mis võrdub vähemalt kolmega**, et **kajastada ümbritseva keskkonna ja geotermilise soojuse suuremat tõhusust võrreldes põletamisest tekkiva soojusega, tingimusel et** lõplik saadav energiakogus ületab oluliselt soojuspumba käitamiseks kasutatud primaarenergia kogust. Käesoleva direktiivi tähenduses taastuvatest energiaallikatest toodetud energiaks loetav soojuse või jahutuse kogus arvutatakse vastavalt VII lisas esitatud meetodile, võttes arvesse energia tarbimist kõikides lõpptarbimissektorites.“

Selgitus

All major GHG emission reduction scenarios see heat pumps as the key heating technology for transitioning heating to climate-neutrality, in particular in the residential and services sectors. Whilst the RED II revision provides clear incentives for e-mobility, this is not the case for electrified heating despite its massive efficiency advantages. In this context, it must be taken into account, however, that combustion boilers are fundamentally less energy efficient than heat pumps by a factor of at least 3, so they will dominate any calculation that involves the overall amounts of final energy consumed. Therefore, a correcting factor should be introduced on the methodology on how to calculate the renewables target contribution for heat..

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt a

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 9 – lõige 1 a

Komisjoni ettepanek

„1a. Iga liikmesriik lepib 31. detsembriks 2025 ühe või mitme teise liikmesriigiga kokku algatada vähemalt üks taastuenergia tootmise ühisprojekt. Komisjoni teavitatakse sellisest kokkuleppest, sealhulgas kuupäevast, mil projekt eeldatavalt käivitatakse. Asjaomaste liikmesriikide puhul sobivad selle kohustuse täitmiseks komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2020/1294²⁵ loodud liidu taastuenergia rahastamismehhanismi raames liikmesriikide panustest rahastatavad projektid.;

²⁵ Komisjoni 15. septembri 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/1294 liidu taastuenergia rahastamismehhanismi kohta (ELT L 303, 17.9.2020, lk 1).

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt b b (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 9 – lõige 7 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

„1a. Iga liikmesriik lepib 31. detsembriks 2025 ühe või mitme teise liikmesriigiga kokku algatada vähemalt üks taastuenergia tootmise ühisprojekt **ja hiljemalt 2030. aastaks vähemalt kolm taastuenergia tootmise ühisprojekti**. Komisjoni teavitatakse sellisest kokkuleppest, sealhulgas kuupäevast, mil projekt eeldatavalt käivitatakse. Asjaomaste liikmesriikide puhul sobivad selle kohustuse täitmiseks komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2020/1294²⁵ loodud liidu taastuenergia rahastamismehhanismi raames liikmesriikide panustest rahastatavad projektid **või Euroopa roheline võlakirjade vahendi kasutamine toetuskavade ja taastuenergiakäitiste projektide rahastamiseks.**;

²⁵ Komisjoni 15. septembri 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/1294 liidu taastuenergia rahastamismehhanismi kohta (ELT L 303, 17.9.2020, lk 1).

bb) lisatakse järgmine lõige 7c:

„7c. Keerukuse vähendamiseks, tõhususe ja läbipaistvuse suurendamiseks ning liikmesriikidevahelise koostöö tõhustamiseks peaks iga prioriteetse avamere võrgukoridori kohta olema vaid üks kontaktpunkt (ühtne kontaktpunkt), mis hõlbustab avamere taastuenergia ühishuviprojektide loamenetlust.“

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt -a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 15 – lõige 1 – lõik 2 – punkt d

Kehtiv tekst

„d) detsentraliseeritud seadmete ning taastuvatest energiaallikatest energia tootmise ja salvestamise jaoks on kehtestatud lihtsustatud ja vähem koormavad loamenetlused, sh lihtloa menetlus.

Muudatusettepanek

-a) lõike 1 teise lõigu punkt d asendatakse järgmisega:

„d) detsentraliseeritud seadmete ning taastuvatest energiaallikatest energia tootmise ja salvestamise jaoks on kehtestatud lihtsustatud ja vähem koormavad loamenetlused, sh lihtloa menetlus **ja ühtsed kontaktpunktid.**“

(Direktiiv 2018/2001)

Selgitus

Ühtseid kontaktpunkte mainitakse mõjuhinnangus, kuid mitte regulatiivtekstis. Sellega parandatakse see väljajätt.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt d

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 15 – lõige 9

Komisjoni ettepanek

„9. Komisjon **vaatab ühe aasta** jooksul alates käesoleva muutmisdirektiivi jõustumisest **artiklitega** 15, 16 ja 17 kehtestatud haldusmenetlusi **käsitlevad õigusnormid** ja nende kohaldamise läbi ning teeb vajaduse korral ettepaneku nende muutmiseks ning võib võtta lisameetmeid, et toetada liikmesriike nende õigusnormide rakendamisel.“

Muudatusettepanek

„9. Komisjon **esitab kuue kuu** jooksul alates käesoleva muutmisdirektiivi jõustumisest **riikide valitsustele suunised lubade andmise tavade kohta, et kiirendada ja lihtsustada uute ja ajakohastatud projektide puhul kasutatavat menetlust. Need suunised sisaldavad soovitusi selle kohta, kuidas rakendada ja kohaldada artiklitega** 15, 16, ja 17 kehtestatud haldusmenetlusi **käsitlevaid õigusnorme, ning põhiliste protsessinäitajate kogumit, et võimaldada**

nii edusammude kui ka tulemuslikkuse läbipaistvat hindamist ja seiret. Sellised suunised sisaldavad muu hulgas ka teavet lube andvate asutuste digi- ja inimressursside, keskkonnaalastes õigusaktides sätestatud nõuete järgimise ja liidu õiguse alusel kaitstud alade, töhusate ühtsete kontaktpunktide, ruumilise planeerimise, militaar- ja tsiviillennunduse piirangute, kohtumenetluste ning tsiviil- ja vahendusajade kohta.“

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt d a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 15 – lõige 9 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

da) lisatakse lõige 9a:

„9a. Liikmesriigid esitavad oma loamenetluse hinnangu ja parandusmeetmed, mis tuleb võtta kooskõlas suunistega, lõimitud riikliku energia- ja kliimakava ajakohastatud versioonis, millele on osutatud määruse (EL) 2018/199 artikli 14 lõikes 2, vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud menetlusele ja ajakavale.“;

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt d b (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 15 – lõik 9 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

db) lisatakse järgmine lõige 9b:

„9b. Liikmesriigid peavad välja töötama strateegilise planeerimise protsessid, et teha kindlaks maa, mida saab kasutada taastuvenergiaprojektide rakendamiseks,

eelkõige kahjustatud maa ja mitmesuguseks kasutuseks saadaval olev maa, näiteks põllumajandusmaa ja siseveekogud, kus saab rakendada taastuvenergiaprojekte.“;

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt d c (uus)
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 15 b – lõige 9 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

dc) lisatakse järgmine lõige 9c:
„9c. Komisjon hindab liikmesriikide parandusmeetmeid ja hindab numbriliselt ka põhilisi protsessinäitajaid. Sellised andmed tehakse avalikult kättesaadavaks. Komisjon kehtestab stiimulid liikmesriikide jaoks, kes saavad põhiliste protsessinäitajate hindamise kohaselt kõrgema numbrilise hinnangu, ning näeb sealhulgas ette taastuvenergiaprojektidele mõeldud liidu vahenditele eelisjuurdepääsu andmise.“;

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt d d (uus)
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 15 – lõige 9 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

dd) lisatakse järgmine lõige 9d:
„9d. Liikmesriigid võtavad kasutusele taastuvenergiaprojektide arendamise strateegilise planeerimise, milles seatakse esikohale madala ökoloogilise tundlikkusega olemasolevate alade kasutamine ja välditakse rangelt kaitstud alade kasutamist energiaarenduseks, kuna need alad on elurikkuse vähenemise

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 15 a – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid kehtestavad hoonesektoris taastuenergia tootmise ja kasutamise edendamiseks esialgse eesmärgi taastuenergia osakaalu kohta energia lõpptarbimises nende hoonesektoris aastal 2030; see eesmärk peab olema kooskõlas esialgse eesmärgiga, et liidu hoonesektoris on 2030. aastal taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal vähemalt 49 % energia lõpptarbimisest. Seda riiklikku eesmärki väljendatakse osakaaluna energia lõpptarbimisest riigis ning see arvutatakse vastavalt artiklis 7 esitatud metoodikale. Liikmesriigid esitavad oma eesmärgi ajakohastatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades, mis esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklile 14; ühtlasi esitavad nad teabe selle kohta, kuidas nad kavatsevad selle eesmärgini jõuda.

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 15a – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid lisavad oma ehitusalastesse õigusaktidesse ja eeskirjadesse ning

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid kehtestavad hoonesektoris taastuenergia tootmise ja kasutamise edendamiseks esialgse eesmärgi **taastuvatest energiaallikatest kohapeal, nende lähedal või nendega seotult toodetud** taastuenergia osakaalu kohta energia lõpptarbimises nende hoonesektoris aastal 2030; see eesmärk peab olema kooskõlas esialgse eesmärgiga, et liidu hoonesektoris on 2030. aastal taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal vähemalt 49 % energia lõpptarbimisest. Seda riiklikku eesmärki väljendatakse osakaaluna energia lõpptarbimisest riigis ning see arvutatakse vastavalt artiklis 7 esitatud metoodikale. Liikmesriigid esitavad oma eesmärgi ajakohastatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades, mis esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklile 14; ühtlasi esitavad nad teabe selle kohta, kuidas nad kavatsevad selle eesmärgini jõuda, **juhindudes muu hulgas kulutõhususe põhimõttest.**

asjakohasel juhul oma toetuskavadesse meetmed taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia ning soojus- ja jahutusenergia osakaalu suurendamiseks hoonefondis, sealhulgas riiklikud meetmed seoses oma tarbeks toodetud taastuenergia olulise suurendamise, taastuenergiakogukondade ja kohapeal energia salvestamisega, millele lisandub energiatõhususe suurendamine koostootmise ning passiiv-, energiasäästu- ja nullenergiahoonete abil.

asjakohasel juhul oma toetuskavadesse meetmed taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia ning soojus- ja jahutusenergia osakaalu suurendamiseks hoonefondis, sealhulgas riiklikud meetmed seoses oma tarbeks toodetud taastuenergia olulise suurendamise, taastuenergiakogukondade, **kohaliku taastuenergia jagamise** ja kohapeal energia salvestamisega, millele lisandub energiatõhususe suurendamine koostootmise ning passiiv-, energiasäästu- ja nullenergiahoonete abil **ning võttes arvesse uuenduslikku tehnoloogiat.**

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 15a – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Lõikes 1 sätestatud taastuenergia kavandatud osakaalu saavutamiseks kehtestavad liikmesriigid kooskõlas direktiivi 2010/31/EL sätetega oma ehitusalaste õigusaktide ja eeskirjadega ning asjakohasel juhul oma toetuskavade või muude samaväärse mõjuga meetmetega nõuded hoonetes kasutatava taastuvatest energiaallikatest toodetud energia miinimummäärade kohta. Liikmesriigid võimaldavad nendele miinimummääradele vastavuse saavutamiseks muu hulgas kasutada tõhusat kaugkütet ja -jahutust.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 15 a – lõige 3

Muudatusettepanek

Lõikes 1 sätestatud taastuenergia kavandatud osakaalu saavutamiseks kehtestavad liikmesriigid kooskõlas direktiivi 2010/31/EL sätetega **ning määruse (EL) 2018/1999 artikli 2 punktis 18 määratletud energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega** oma ehitusalaste õigusaktide ja eeskirjadega ning asjakohasel juhul oma toetuskavade või muude samaväärse mõjuga meetmetega nõuded hoonetes kasutatava taastuvatest energiaallikatest toodetud energia miinimummäärade kohta. Liikmesriigid võimaldavad nendele miinimummääradele vastavuse saavutamiseks muu hulgas kasutada tõhusat kaugkütet ja -jahutust.

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid tagavad vastavalt direktiivi 2010/31/EL artiklile 9 ja direktiivi 2012/27/EL artiklile 5, et riigi, piirkonna ja kohaliku tasandi üldkasutatavad hooned on kasutatava taastuenergia osakaalu poolest eeskujuks. Liikmesriigid võivad selle kohustuse täitmiseks muu hulgas ette näha, et kolmandad isikud kasutavad üldkasutatavate või korraga nii era- kui ka üldkasutuses olevate hoonete katuseid taastuvatest energiaallikatest energiat tootvate seadmete paigaldamiseks.

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid tagavad vastavalt direktiivi 2010/31/EL artiklile 9 ja direktiivi 2012/27/EL artiklile 5, et riigi, piirkonna ja kohaliku tasandi üldkasutatavad hooned on kasutatava taastuenergia osakaalu poolest eeskujuks. Liikmesriigid võivad selle kohustuse täitmiseks muu hulgas ette näha, et kolmandad isikud kasutavad üldkasutatavate või korraga nii era- kui ka üldkasutuses olevate hoonete katuseid **ning muid kasulikke pindasid ja pinnaosi** taastuvatest energiaallikatest energiat tootvate seadmete paigaldamiseks. **Liikmesriigid edendavad ja toetavad ehitussektoris kohalike ametiasutuste ja taastuenergiakogukondade vahelist koostööd.**

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 15 a – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Lõikes 1 sätestatud taastuenergia kavandatud osakaalu saavutamiseks edendavad liikmesriigid taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide ja -seadmete kasutamist. Sel otstarbel kasutavad liikmesriigid kõiki asjakohaseid meetmeid, vahendeid ja stiimuleid, muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1369²⁶ alusel välja töötatud energiamärgiseid, direktiivi 2010/31/EL kohaseid energiatõhususe sertifikaate ja muid asjakohaseid riigi või liidu tasandil välja töötatud sertifikaate või standardeid, ning tagavad piisava teabe ja nõu andmise äärmiselt energiatõhusate taastuenergiapõhiste alternatiivide kohta,

Muudatusettepanek

4. Lõikes 1 sätestatud taastuenergia kavandatud osakaalu saavutamiseks **ja selle tõhusa lõimimise hõlbustamiseks** edendavad liikmesriigid **asjaomases kohalikus kontekstis kõige sobivamate ja energiatõhusamate** taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide ja -seadmete kasutamist, **sealhulgas arukaid ja taastuenergiapõhiseid elektrifitseeritud kütte- ja jahutussüsteeme ja -seadmeid ning uuenduslikku tehnoloogiat**. Sel otstarbel kasutavad liikmesriigid kõiki asjakohaseid meetmeid, vahendeid ja stiimuleid, muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1369²⁶ alusel välja töötatud energiamärgiseid, direktiivi 2010/31/EL

samuti olemasolevate rahastamisvahendite ja stiimulite kohta, millega edendatakse vanade küttesüsteemide kiiremat asendamist ja üha ulatuslikumat taastuenergiapõhiste lahendustele üleminekut.“

kohaseid energiatõhususe sertifikaate ja muid asjakohaseid riigi või liidu tasandil välja töötatud sertifikaate või standardeid, ning tagavad piisava teabe ja nõu andmise äärmiselt energiatõhusate taastuenergiapõhiste alternatiivide kohta, samuti olemasolevate rahastamisvahendite ja stiimulite kohta, millega edendatakse vanade küttesüsteemide kiiremat asendamist ja üha ulatuslikumat taastuenergiapõhiste lahendustele üleminekut.“

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 20 a – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid kohustavad nende territooriumil tegutsevaid põhivõrguettevõtjaid **ja** jaotusvõrguettevõtjaid tegema igas pakkumisvööndis tarnitud elektrienergia puhul kättesaadavaks taastuvelektri osakaalu ja kasvuhoonegaaside heite määra käsitlevad võimalikult täpsed andmed reaalsel ajal, kuid mitte pikema ajavahemiku järel kui üks tund, koos prognoosandmetega, kui need on kättesaadavad. Need andmed tehakse kättesaadavaks digitaalselt viisil, millega tagatakse, et neid saavad kasutada elektrituru osalised, energiavahendajad, tarbijad ja lõppkasutajad ning neid saab lugeda selliste elektrooniliste sidevahenditega nagu nutiarvestisüsteemid, elektrisõidukite laadimispunktid, kütte- ja jahutussüsteemid ning hoonete energiajuhtimissüsteemid.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid kohustavad nende territooriumil tegutsevaid põhivõrguettevõtjaid **või** jaotusvõrguettevõtjaid tegema igas pakkumisvööndis tarnitud elektrienergia puhul kättesaadavaks taastuvelektri osakaalu ja kasvuhoonegaaside heite määra käsitlevad võimalikult täpsed andmed reaalsel ajal, kuid mitte pikema ajavahemiku järel kui üks tund, koos prognoosandmetega, kui need on kättesaadavad. **Liikmesriigid nõuavad, et jaotusvõrguettevõtjad aitaksid põhivõrguettevõtjatel koguda vajalikke andmeid, kui põhivõrguettevõtjal ei ole siseriiklike õigusaktide kohaselt kõigile vajalikele andmetele juurdepääsu.** Need andmed tehakse kättesaadavaks digitaalselt viisil, millega tagatakse, et neid saavad kasutada elektrituru osalised, energiavahendajad, tarbijad ja lõppkasutajad ning neid saab lugeda selliste elektrooniliste sidevahenditega nagu nutiarvestisüsteemid, elektrisõidukite laadimispunktid, kütte- ja jahutussüsteemid ning hoonete energiajuhtimissüsteemid.

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 20 a – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Peale nende nõuete kohaldamise, mis on sätestatud [kavandatud määruses, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020], tagavad liikmesriigid, et kodumajapidamistes kasutatavate akude ja tööstuslike patareide või akude tootjad võimaldavad patareide ja akude omanikele ja kasutajatele, samuti nende nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele, näiteks hoonete energiajuhtimisega tegelevatele ettevõtjatele ja elektrituru osalistele mittediskrimineerivatel tingimustel reaalses tasuta juurdepääsu akuhaldussüsteemis olevale põhiteabele, näiteks andmetele aku mahutavuse, seisukorra, laetustaseme ja võimsuse seadeväärtuse kohta.

Muudatusettepanek

Peale nende nõuete kohaldamise, mis on sätestatud [kavandatud määruses, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020], tagavad liikmesriigid, et kodumajapidamistes kasutatavate akude ja tööstuslike patareide või akude tootjad võimaldavad patareide ja akude omanikele ja kasutajatele, samuti nende nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele, näiteks hoonete energiajuhtimisega tegelevatele ettevõtjatele ja elektrituru osalistele mittediskrimineerivatel tingimustel **läbipaistval viisil** reaalses tasuta juurdepääsu akuhaldussüsteemis olevale põhiteabele, näiteks andmetele aku mahutavuse, seisukorra, laetustaseme ja võimsuse seadeväärtuse kohta.

Selgitus

Need nõuded tuleks määruses säilitada.

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 20 a – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Peale tüübikinnituse ja turujärelevalvega seotud eeskirjade kohaste täiendavate

Muudatusettepanek

Peale tüübikinnituse ja turujärelevalvega seotud eeskirjade kohaste täiendavate

nõuete kohaldamise tagavad liikmesriigid, et sõidukitootjad teevad elektrisõidukite omanikele ja kasutajatele, samuti nende nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele, näiteks elektrituru osalistele ja elektromobiilsuse teenuste osutajatele mittediskrimineerivatel tingimustel reaalses tasuta kättesaadavaks sõidukisisesed andmed aku seisukorra, laetustaseme, võimsuse seadeväärtuse ja mahutavuse kohta, samuti elektrisõiduki asukohaandmed.

nõuete kohaldamise tagavad liikmesriigid, et sõidukitootjad teevad elektrisõidukite omanikele ja kasutajatele, samuti nende nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele, näiteks elektrituru osalistele ja elektromobiilsuse teenuste osutajatele ***läbipaistval viisil ja*** mittediskrimineerivatel tingimustel reaalses tasuta kättesaadavaks sõidukisisesed andmed aku seisukorra, laetustaseme, võimsuse seadeväärtuse ja mahutavuse kohta, samuti elektrisõiduki asukohaandmed.

Selgitus

Need nõuded tuleks määruses säilitada.

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 20 a – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et riigi õigusraamistikuga ei looda diskrimineerivaid tingimusi ***seoses väikestel või mobiilsetel süsteemidel***, näiteks kodumajapidamistes ***kasutatavatel akudel ja elektrisõidukitel põhineva otsese*** või vahendatud ***osalemisega*** elektriturgudel, sealhulgas seoses ülekoormuse juhtimisega ning paindlikkus- ja tasakaalustamisteenuste pakkumisega.

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et riigi õigusraamistikuga ei looda diskrimineerivaid tingimusi ***kaugkütte- ja jahutusvõrkude, väikeste või mobiilsete süsteemide***, näiteks kodumajapidamistes ***kasutatavate akude, elektrisõidukite, soojusenergia salvestusseadmete ning arukate elektrikütte- ja -jahutusseadmete ja -süsteemide ning muude nutiseadmete, mis hõlbustavad tarbijate paindlikku taastuvelektri tarbimist, otseseks*** või vahendatud ***osalemiseks*** elektriturgudel, sealhulgas seoses ülekoormuse juhtimisega ning paindlikkus- ja tasakaalustamisteenuste pakkumisega ***Liikmesriigid peavad tagama võrdsed võimalused ka väiksematele turuosalistele, eelkõige taastuvenienergiakogukondadele, et nad saaksid turul osaleda ilma***

**ebaproportsionaalse haldus- või
regulatiivse koormuseta.**

Selgitus

Regulatory frameworks on electricity markets should not discriminate against the participation of household consumers vis-à-vis other actors, regardless of whether they are providing demand response through their electric vehicle, batteries or other devices facilitating it (e.g. heating and cooling appliances). Moreover new Article 20a of the RED II proposes a number of measures aiming to facilitate integration of renewable electricity into the energy system. We support more transparency in the grid, both for system operators and for users of the grid, and we would support strengthening language to ensure that system operators are able to measure what is going on in real-time. Nevertheless, we regret that most of the measures contained in this article focus on the interaction between electric vehicles and the electricity grid. This neglects a general approach to foster interaction between renewable electricity in heating and cooling and in industry. Such links need to be addressed in order to make Article 20a a more meaningful tool to promote system integration, particularly at the local level. Furthermore, paragraph 4 of Article 20a should mention the need to ensure national regulatory frameworks provide a level playing field for smaller market actors such as RECs.

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 22 a – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid püüavad esialgse eesmärgina suurendada tööstussektoris taastuvate energiaallikate osakaalu lõppenergia tootmiseks ja muuks kui energiatootmiseks kasutatavate energiaallikate seas 2030. aastani keskmiselt vähemalt 1,1 protsendipunkti aastas.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid püüavad esialgse eesmärgina **edendada elektrifitseerimist ning** suurendada tööstussektoris taastuvate energiaallikate osakaalu lõppenergia tootmiseks ja muuks kui energiatootmiseks kasutatavate energiaallikate seas 2030. aastani keskmiselt vähemalt 1,1 protsendipunkti aastas.

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 22 a – lõige 1 – lõik 3 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad, et lõppenergia tootmiseks ja muuks kui energiatootmiseks kasutatavate muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste osakaal on **tööstussektoris** sel otstarbel kasutatavast vesinikust 2030. aastaks 50 %. See protsentuaalne osakaal arvutatakse järgmiste reeglite alusel:

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad, et lõppenergia tootmiseks ja muuks kui energiatootmiseks kasutatavate muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste osakaal on **kõrgeid temperatuure vajavas tööstuses, kus heitkoguseid on raske vähendada, ning lennunduses ja laevanduses, kus elektrifitseerimine ei ole teostatav lahendus**, sel otstarbel kasutatavast vesinikust 2030. aastaks 50 %. See protsentuaalne osakaal arvutatakse järgmiste reeglite alusel:

Selgitus

Taastuvallikatest vesiniku tootmisel puudub praegu piisav maht, see ei ole väljakujunenud ning on endiselt kallim kui muud alternatiivid. Seetõttu peab vesiniku integreerimine olema suunatud lõppkasutussektoritele, kus puuduvad muud tõhusad alternatiivid, nagu lennundus, laevandus ja kõrge temperatuuriga tööstus.

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt a

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 23 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Taastuvenergia kasutamise edendamiseks kütte- ja jahutussektoris suurendab iga liikmesriik taastuvenergia osakaalu selles sektoris keskmiselt vähemalt **1,1** protsendipunkti aastas, arvatuna ajavahemike 2021–2025 ja 2026–2030 kohta, võttes aluseks artiklis 7 sätestatud metoodika kohaselt arvatud taastuvenergia osakaalu liikmesriigi summaarses energia lõpptarbimises kütte- ja jahutussektoris aastal 2020.

Muudatusettepanek

Taastuvenergia kasutamise edendamiseks kütte- ja jahutussektoris suurendab iga liikmesriik taastuvenergia osakaalu selles sektoris keskmiselt vähemalt **2** protsendipunkti aastas, arvatuna ajavahemike 2021–2025 ja 2026–2030 kohta, võttes aluseks artiklis 7 sätestatud metoodika kohaselt arvatud taastuvenergia osakaalu liikmesriigi summaarses energia lõpptarbimises kütte- ja jahutussektoris aastal 2020.

Selgitus

Euroopa Komisjoni mõjuhindangu kohaselt on taastuvatel energiaallikatel põhineva kütte ja jahutuse CO₂ heite vähendamiseks 2030. aastaks vaja 2 protsendipunkti suurust siduvat

eesmärki.

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 23 – lõik 1 a

Komisjoni ettepanek

1a. Liikmesriigid teevad oma kütte- ja jahutussektoris taastuvatest energiaallikatest energia tootmise ning heitsoojus- ja -jahutusenergia kasutamise potentsiaali hindamise, mis hõlmab **asjakohasel juhul** analüüsi piirkondade kohta, mis sobivad sellise energia kasutuselevõtuks ja kus sellega seotud ökoloogiline risk on väike, ning väikeste majapidamisprojektide potentsiaali kohta. Hindamise tulemusena nähakse ette vaheeesmärgid ja meetmed taastuvenergia osakaalu suurendamiseks kütte- ja jahutussektoris ning asjakohasel juhul heitsoojus- ja -jahutusenergia ulatuslikumaks kasutamiseks kaugküttes ja -jahutuses eesmärgiga kehtestada pikaajaline riiklik strateegia CO₂-heite vähendamiseks kütte- ja jahutussektoris. Kõnealune hindamine on osa määruse (EL) 2018/1999 artiklites 3 ja 14 osutatud lõimitud riiklikest energia- ja kliimakavadest ning tehakse koos direktiivi 2012/27/EL artikli 14 lõikega 1 ette nähtud põhjaliku kütte- ja jahutussektori hindamisega.;

Muudatusettepanek

1a. Liikmesriigid teevad oma kütte- ja jahutussektoris taastuvatest energiaallikatest energia tootmise ning heitsoojus- ja -jahutusenergia kasutamise potentsiaali hindamise, mis hõlmab analüüsi piirkondade kohta, mis sobivad sellise energia kasutuselevõtuks ja kus sellega seotud ökoloogiline risk, **eriti seoses joogiveeallikatega** on väike, ning väikeste majapidamisprojektide potentsiaali kohta. **Liikmesriigid koostavad nende piirkondade kohta üksikasjaliku kaardi, et kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi võimestada.** Hindamise tulemusena nähakse ette vaheeesmärgid ja meetmed taastuvenergia osakaalu suurendamiseks kütte- ja jahutussektoris ning asjakohasel juhul heitsoojus- ja -jahutusenergia ulatuslikumaks kasutamiseks kaugküttes ja -jahutuses eesmärgiga kehtestada pikaajaline riiklik strateegia CO₂-heite vähendamiseks kütte- ja jahutussektoris. **Hindamisel kasutatakse sellise mõõtmise andmeid, mis on kehtestatud kooskõlas direktiivi 2008/50/EÜ (välisõhu kvaliteedi kohta) artikliga 6, eelkõige seoses tahkete osakeste PM 2,5. Selle hindamise osana koostavad liikmesriigid oma piirkondade ja linnastute värvikoodide kaardi, milles määratakse kindlaks piirkonnad, kus teatavat liiki taastuvenergia kasutamine küttes ja jahutuses võib põhjustada ebaproportsionaalseid kulusid, tagamaks, et tahkete osakeste PM2,5 kontsentratsioon välisõhus ei ületa**

sihtväärtust. Nendes piirkondades ei tohi kaugküte ja -jahutus põhineda vastavatel taastuvatel energiaallikatel. Kõnealune hindamine on osa määruse (EL) 2018/1999 artiklites 3 ja 14 osutatud lõimitud riiklikest energia- ja kliimakavadest ning tehakse koos direktiivi 2012/27/EL artikli 14 lõikega 1 ette nähtud põhjaliku kütte- ja jahutussektori hindamisega.;

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 23 – lõige 1 a – lõigud 1 a ja 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Lüükmesrüügid tagavad, et piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused, mille linnaelanikkond on suurem kui 20 000 inimest või mille maaelanikkond on suurem kui 5 000 inimest, koostavad kohalikud taastuvenergial põhineva kütte ja jahutuse kavad, milles kirjeldatakse kõiki taristuga seotud nõudeid.

Lüükmesrüügid võivad nende kavade rahastamiseks kasutada ka [kliimameetmete sotsiaalfondi määruse] alusel loodud fondi toetust.

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt c b (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 23 – lõige 3 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cb) lõikele 3 lisatakse järgmine lõik 1a:

„Kookõlas hoonete energiatõhususe direktiivi artikliga 15 tagavad lüükmesrüügid tehnilise abi rajatiste

loomise, sealhulgas ühtsete kontaktpunktide kaudu, mis on suunatud kõigile hoonete renoveerimisega seotud osalejatele, samuti taastuenergiat põhineva kütte ja jahutuse renoveerimisele ja asendamisele, sealhulgas koduomanikele ning haldus-, finants- ja majandustegevuses osalejatele, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele.“;

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt d

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 23 – lõige 4 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) suure tõhususega taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide paigaldamine hoonetesse **või** taastuenergia või heitsoojus- ja -jahutusenergia kasutamine tööstuslikes kütte- ja jahutusprotsessides;

Muudatusettepanek

b) suure tõhususega taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide paigaldamine hoonetesse **ning** taastuenergia või heitsoojus- ja -jahutusenergia kasutamine tööstuslikes kütte- ja jahutusprotsessides;

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt d

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 23 – lõige 4 – lõik 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) riigi ja kohalike ametiasutuste suutlikkuse suurendamine taastuenergiaprojektide ja -taristu kavandamiseks ja rakendamiseks;

Muudatusettepanek

d) riigi, **piirkondlike** ja kohalike ametiasutuste suutlikkuse suurendamine, **et kaardistada kohalikud taastuenergia kütte- ja jahutusvõimalused** taastuenergiaprojektide ja -taristu kavandamiseks ja rakendamiseks **ning sellekohaseks nõustamiseks**;

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt d
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 23 – lõige 4 – lõik 1 – punkt f

Komisjoni ettepanek

f) **soojusenergia** ostulepingute propageerimine ettevõtjate ja väiketarbijate rühmade seas;

Muudatusettepanek

f) **taastuvsoojus- ja jahutusenergia** ostulepingute propageerimine ettevõtjate ja väiketarbijate rühmade, **sealhulgas VKEde** seas;

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt d
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 23 – lõige 4 – lõik 1 – punkt g

Komisjoni ettepanek

g) fossiilkütusepõhiste küttesüsteemide asendamise **või** järkjärgulise fossiilkütustest loobumise **kavandamine** koos vahe-eesmärkide seadmisega;

Muudatusettepanek

g) fossiilkütusepõhiste küttesüsteemide asendamise **ja** järkjärgulise fossiilkütustest loobumise **kasutuselevõtt ja/või kiirendamine** koos vahe-eesmärkide seadmisega;

Selgitus

Üle poole ELi individuaalsetest masuudi- ja gaasikateldest on vanemad või tehnilise eluea teises pooles (eluiga 20 aastat). Neid tuleb kuni 2030. aastani vahetada ja asendada taastuvate lahendustega, et vältida sõltuvust fossiilkütustest.

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt d
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 23 – lõige 4 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Nende meetmete vastuvõtmisel ja rakendamisel tagavad liikmesriigid nende kättesaadavuse kõikide tarbijate, eelkõige väikese sissetulekuga või vähekaitstud

Muudatusettepanek

Nende meetmete vastuvõtmisel ja rakendamisel tagavad liikmesriigid nende kättesaadavuse kõikide tarbijate, eelkõige väikese sissetulekuga või vähekaitstud

kodumajapidamiste jaoks, kellel ei oleks muidu piisavalt algkapitali, et *asjaomastest meetmetest* kasu saada.

kodumajapidamiste jaoks, kellel ei oleks muidu piisavalt algkapitali, et *tõhusatest taastuenergiast põhinevatest kütte- ja jahutuslahendustest* kasu saada. *Et teha asjakohaste meetmete kasutuselevõtt veelgi sujuvamaks, annab komisjon ... [ühe aasta jooksul pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] välja ühtlustatud suunised soojusenergia ostulepingute kavandamise ja toimimise kohta, kuid ei piirdu nendega.*

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 13 – alapunkt -a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 24 – lõige -1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

-a) lisatakse järgmine lõige -1:

„-1. Liikmesriigid toetavad ainult taastuvate energiaallikate ning heitsoojuse või -jahutuse toitega olemasolevate kaugkütte ja -jahutuse võrkude renoveerimist ning selliste uute võrkude arendamist, võttes aluseks koostöös asjaomaste kohalike asutustega tehtud positiivse tulemusega majanduslike ja keskkonnaalaste kulude-tulude analüüsi.“;

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 13 – alapunkt a

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 24 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

„1. Liikmesriigid tagavad, et teave energiatõhususe ja *taastuenergia* osakaalu kohta nende kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemides esitatakse

„1. Liikmesriigid tagavad, et teave energiatõhususe ja *igat liiki energia ning heitsoojuse* osakaalu kohta nende kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemides *ning*

lõpptarbijale hõlpsalt kättesaadaval viisil, ***näiteks*** arvetel ***või*** tarnijate ***veebisaitidel, samuti sellekohase taotluse esitamisel.*** Taastuvenergia osakaalu andmetena esitatakse vähemalt selle protsentuaalne osakaal asjaomase kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemi klientide summaarsest kütte- ja jahutusenergia lõpptarbimisest; muu hulgas esitatakse teave selle kohta, kui palju energiat kasutati ühe ühiku soojusenergia tarnimiseks kliendile ***või*** lõppkasutajale. “;

seonduva kasvuhoonegaaside heite kohta esitatakse ***lõpptarbijatele*** hõlpsalt kättesaadaval viisil, ***vähemalt*** arvetel ***ja*** tarnijate ***veebisaitil.*** Taastuvenergia osakaalu ***ja liigi*** andmetena esitatakse vähemalt selle protsentuaalne osakaal asjaomase kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemi klientide summaarsest kütte- ja jahutusenergia lõpptarbimisest; muu hulgas esitatakse teave selle kohta, kui palju energiat ***ja heitsoojust*** kasutati ühe ühiku soojusenergia tarnimiseks kliendile ***või*** lõppkasutajale.;

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 13 – alapunkt e

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 24 – lõige 8 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid kehtestavad raamistiku, millest lähtuvalt elektri jaotusvõrgu ettevõtjad hindavad koostöös oma piirkonna kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide käitajatega vähemalt iga ***nelja*** aasta järel, millised on kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide võimalused pakkuda tasakaalustamis- ja muid süsteemiteenuseid, sealhulgas tarbimiskaja võimalusi ja taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia ülejäägi salvestamist soojusena, ning kas kindlakstehtud võimaluste kasutamine oleks alternatiivsete lahendustega võrreldes ressursi- ja kulutõhusam.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid kehtestavad raamistiku, millest lähtuvalt elektri jaotusvõrgu ettevõtjad hindavad koostöös oma piirkonna kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide käitajatega vähemalt iga ***kahe*** aasta järel, millised on kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide võimalused pakkuda tasakaalustamis- ja muid süsteemiteenuseid, sealhulgas tarbimiskaja võimalusi ja taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia ülejäägi salvestamist soojusena, ning kas kindlakstehtud võimaluste kasutamine oleks alternatiivsete lahendustega võrreldes ressursi- ja kulutõhusam. ***Hindamises kaalutakse esmajärjekorras alternatiive võrgu arendamisele kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega.***

Selgitus

Hindamise sagedus tuleks viia kooskõlla elektridirektiivi artikliga 32 jaotusvõrgu

arengukavade kohta (vähemalt iga kahe aasta järel). Kuna elektri jaotusvõrguettevõtjate hinnangut kaugkütte ja -jahutuse potentsiaali kohta kasutatakse võrguettevõtjate otsuste tegemisel võrgu planeerimise, võrguinvesteeringute ja taristu arendamise kohta, tuleks sellise hindamise perioodilisus viia kooskõlla elektridirektiivi 2019/944 artikli 32 lõike 2 kohaselt nõutavate võrgu arengukavadega (vähemalt iga kahe aasta tagant).

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 13 – alapunkt e

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 24 – lõige 8 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid hõlbustavad kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide käitajate ning elektri põhivõrgu ja jaotusvõrgu ettevõtjate vahelist koordineerimist, et tagada, et kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide käitajad saavad tasakaalustamis-, salvestus- ja muude paindlikkusteenuste, näiteks tarbimiskaja võimaluste pakkumise kaudu osaleda asjaomastel elektriturgudel.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid hõlbustavad kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide käitajate ning elektri põhivõrgu ja jaotusvõrgu ettevõtjate vahelist koordineerimist, et tagada, et kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide käitajad saavad tasakaalustamis-, salvestus- ja muude paindlikkusteenuste, näiteks tarbimiskaja võimaluste pakkumise kaudu **mittediskrimineerival viisil** osaleda asjaomastel elektriturgudel.

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 25 – lõige 1 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi osakaal transpordisektorile tarnitud energias on 2022. aastal vähemalt 0,2 %, 2025. aastal vähemalt 0,5 % ja 2030. aastal vähemalt 2,2 % ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste osakaal on 2030. aastal vähemalt 2,6 %.

Muudatusettepanek

b) IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi osakaal transpordisektorile tarnitud energias on 2022. aastal vähemalt 0,2 %, 2025. aastal vähemalt 0,5 % ja 2030. aastal vähemalt 2,2 % ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste osakaal on 2030. aastal vähemalt 2,6 %.

Kütusetarnijad tarnivad meretranspordile vähemalt 0,8 % muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid. Liikmesriik, kelle territooriumil ei ole meresadamaid, võib otsustada seda sätet mitte kohaldada. Iga liikmesriik, kes kavatseb seda erandit kasutada, teatab sellest komisjonile hiljemalt aasta pärast ... [käesoleva muutmisdirektiivi jõustumise kuupäev]. Komisjonile teatatakse ka hilisematest muudatustest.

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 25 – lõige 1 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Esimese lõigu punktides a ja b osutatud kohustuse kehtestamisel, et tagada neis punktides sätestatud eesmärkide saavutamine, võivad liikmesriigid muu hulgas võtta meetmeid koguste, energiasisalduse või kasvuhoonegaaside heite suhtes, tingimusel et on tõendatud, et esimese lõigu punktides a ja b osutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamine ja minimaalsed osakaalud on saavutatud.

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 25 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid kehtestavad mehhanismi, mis võimaldab nende territooriumil tegutsevatel kütusetarnijatel vahetada transpordisektorile taastuenergia tarnimise eest saadud arvestusühikuid.

2. Liikmesriigid kehtestavad mehhanismi, mis võimaldab nende territooriumil tegutsevatel kütusetarnijatel vahetada transpordisektorile taastuenergia tarnimise eest saadud arvestusühikuid.

Ettevõtjad, kes tarnivad elektrisõidukitele avalike laadimisjaamade kaudu taastuvelektrit, saavad arvestusühikuid sõltumata sellest, kas nad peavad täitma liikmesriigis kütusetarnijatele kehtestatud kohustust, ning võivad müüa neid arvestusühikuid kütusetarnijatele, kellel lubatakse kasutada neid lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kohustuse täitmiseks.“

Ettevõtjad, kes tarnivad elektrisõidukitele avalike laadimisjaamade, **ja kui see on tehniliselt võimalik, era- ja poolavalike laadimispunktide** kaudu taastuvelektrit, saavad arvestusühikuid sõltumata sellest, kas nad peavad täitma liikmesriigis kütusetarnijatele kehtestatud kohustust, ning võivad müüa neid arvestusühikuid kütusetarnijatele, kellel lubatakse kasutada neid lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kohustuse täitmiseks.

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt a

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 26 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

„Artiklis 7 osutatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbimise ning artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise sihtmäära arutamisel liikmesriigis võib transpordisektoris tarbitud, **toidu- ja söödakultuuridest toodetud** biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste osakaal **olla kõige rohkem ühe protsendipunkti võrra suurem** kui **selliste kütuste osakaal energia lõpptarbimises liikmesriigi transpordisektoris aastal 2020 ning maksimaalselt 7 % energia lõpptarbimisest** liikmesriigi transpordisektoris.“;

Muudatusettepanek

„Artiklis 7 osutatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbimise ning artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise sihtmäära arutamisel liikmesriigis võib transpordisektoris tarbitud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste osakaal, **kui need on toodetud muudest toidu- ja söödakultuuridest** kui **maakasutuse kaudse muutuse suure riskiga lähteainest, mille puhul täheldatakse tootmisala märkimisväärset laienemist suure süsinikuvaruga maale, olla kõige rohkem pool selliste kütuste osakaalust** energia **lõpptarbimises** liikmesriigi transpordisektoris **aastal 2020**.“;

Muudatusettepanek 84

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõige 1 – punkt 15 – punkt a – alapunkt i a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 26 – lõige 1 – lõik 3

Liikmesriigid võivad kehtestada väiksema piirmäära ning teha artikli 29 lõike 1 kohaldamisel vahet toidu- ja söödakultuuridest toodetud erinevatel biokütustel, vedelatel biokütustel ja biomasskütustel, võttes arvesse parimaid kättesaadavaid tõendeid maakasutuse kaudse muutuse mõju kohta. Liikmesriigid võivad näiteks kehtestada väiksema piirmäära õlikultuuridest toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste osakaalu kohta.

ia) kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„ Liikmesriigid võivad kehtestada väiksema piirmäära ning teha artikli 29 lõike 1 kohaldamisel vahet toidu- ja söödakultuuridest toodetud erinevatel biokütustel, vedelatel biokütustel ja biomasskütustel, võttes arvesse parimaid kättesaadavaid tõendeid maakasutuse kaudse muutuse mõju **ja kaskaadkasutuse põhimõtte** kohta. Liikmesriigid võivad näiteks kehtestada väiksema piirmäära õlikultuuridest toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste osakaalu kohta.“

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõige 1 – punkt 15 – punkt a – alapunkt ii

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 26 – lõige 1 – lõik 4 – punkt ii

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ii) neljas lõik asendatakse järgmisega:

ii) neljas lõik jäetakse välja.

„Kui liikmesriigi transpordisektoris tarbitud, toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste suurim lubatud osakaal on väiksem kui 7 % või kui liikmesriik otsustab seda osakaalu veelgi piirata, võib asjaomane liikmesriik vähendada sellele vastavalt artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise sihtmäära lähtuvalt panusest, mis oleks selliste kütuste kasutamisega antud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisse. Sellisel juhul eeldavad liikmesriigid, et kõnealused kütused vähendavad kasvuhoonegaaside heidet 50 %.“;

Muudatusettepanek 86

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt b a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 26 – lõik 2

Kehtiv tekst

„2. Artiklis 7 osutatud liikmesriigi taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbimise ning artikli 25 lõike 1 esimeses lõigus osutatud minimaalse osakaalu arvutamisel ei tohi selliste biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste, mis on toodetud maakasutuse kaudse muutuse suure riskiga toidu- ja söödakultuuridest, mille kasvatamise ala on märkimisväärselt laienenud suure süsinikuvaruga maale, osakaal ületada nende kütuste 2019. aasta tarbimise taset kõnealuses liikmesriigis, **välja arvatud juhul, kui need on käesoleva lõike kohaselt sertifitseeritud maakasutuse kaudse muutuse vähese riskiga biokütuste, vedelate biokütuste või biomasskütustena.**

Alates 31. detsembrist 2023 kuni 31. detsembrini 2030 kahaneb see piirmäär järk-järgult 0 %ni.

Hiljemalt 1. veebruaril 2019 võtab komisjon kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakti, et täiendada käesoleva direktiivi, sätestades kriteeriumid **maakasutuse kaudse muutuse vähese riskiga biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste sertifitseerimiseks ning** selliste maakasutuse kaudse muutuse suure riskiga lähteainete kindlaksmääramiseks, mille tootmise ala on märkimisväärselt laienenud suure süsinikuvaruga maale. Nimetatud aruanne ja delegeeritud õigusakt tuginevad parimatele kättesaadavatele teaduslikele andmetele.

Muudatusettepanek

ba) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Artiklis 7 osutatud liikmesriigi taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbimise ning artikli 25 lõike 1 esimeses lõigus osutatud minimaalse osakaalu arvutamisel ei tohi selliste biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste, mis on toodetud maakasutuse kaudse muutuse suure riskiga toidu- ja söödakultuuridest, mille kasvatamise ala on märkimisväärselt laienenud suure süsinikuvaruga maale, osakaal ületada nende kütuste 2019. aasta tarbimise taset kõnealuses liikmesriigis.

1. juuliks 2023 kahaneb see piirmäär 0 %ni. **Seda sätet kohaldatakse ka soja ja selle kõrvalsaaduste ning palmiõli tootmise kõrvalsaaduste suhtes.**

Hiljemalt 1. veebruaril 2019 võtab komisjon kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakti, et täiendada käesoleva direktiivi, sätestades kriteeriumid selliste maakasutuse kaudse muutuse suure riskiga lähteainete kindlaksmääramiseks, mille tootmise ala on märkimisväärselt laienenud suure süsinikuvaruga maale. Nimetatud aruanne ja delegeeritud õigusakt tuginevad parimatele kättesaadavatele teaduslikele andmetele.

Hiljemalt 1. septembril 2023 vaatab komisjon parimate kättesaadavate teaduslike andmete põhjal neljandas lõigus osutatud delegeeritud õigusaktis sätestatud kriteeriumid läbi ning võtab kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusaktid, millega asjakohasel juhul muudetakse neid kriteeriume ning lisatakse trajektoor, mille kohaselt järk-järgult vähendada artikli 3 lõikes 1 sätestatud liidu eesmärkide ja artikli 25 lõike 1 esimeses lõigus osutatud minimaalse osakaalu saavutamiseks selliste biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste panust, mis on toodetud maakasutuse kaudse muutuse suure riskiga lähteainetest, mille tootmise ala on märkimisväärselt laienenud suure süsinikuvaruga maale.

Komisjon esitab 1. juuliks 2022 Euroopa Parlamendile ja nõukogule ajakohastatud aruande asjaomaste toidu- ja söödakultuuride tootmise üleilmse laienemise kohta. See aruanne peab sisaldama viimase kahe aasta uusimaid andmeid raadamise kohta, eelkõige Lõuna-Ameerikas, ning käsitlema muid suure riskiga tooraineid maakasutuse kaudse muutuse suure riskiga lähteainete ja nende kõrvalsaaduste kategoorias.

Delegeeritud õigusakti kohaldamisel hindab komisjon kooskõlas uusimate teaduslike tõenditega määruse 2019/807 artikli 3 punktis b sätestatud künnise vähendamist seoses suure süsinikuvaruga ülemaailmse tootmispiirkonna keskmise aastase laienemise maksimaalse osakaaluga. Vajaduse korral muudetakse vastavalt ka maakasutuse muutuse suure riskiga lähteainete loetelu.

Muudatusettepanek 87

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 16 – alapunkt b
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 27 – lõige 1 – punkt a – alapunkt iii**

Komisjoni ettepanek

iii) taastuvelektri puhul korrutatakse kõigi transpordiliikide jaoks tarnitud taastuvelektri kogus V lisas sätestatud fossiilkütuste võrdlusnäitaja $EC_{F(e)}$ väärtusega;

Muudatusettepanek

iii) taastuvelektri puhul korrutatakse kõigi transpordiliikide jaoks tarnitud taastuvelektri kogus V lisas sätestatud fossiilkütuste võrdlusnäitaja $EF(t)$ väärtusega, ***et saavutatud heitkoguste vähenemist nõuetekohaselt arvesse võtta; Liikmesriigid, kes rakendavad artikli 25 lõikes 1 sätestatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärki riikliku eesmärgi abil, mis on seatud***

taastuenergia lõpptarbimise osakaalu kohta transpordisektoris, korrutatavad taastuvelektri osakaalu saamiseks selle energiasisalduse neljaga;

Muudatusettepanek 88

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 16 – alapunkt c

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 27 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) lennu- ja meretranspordi jaoks tarnitud muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste ning IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi osakaalu leidmisel korrutatakse nende energiasisaldus teguriga 1,2.“;

Muudatusettepanek

c) lennu- ja meretranspordi jaoks, ***sealhulgas kolmandatest riikidest lähtuvate või sinna suunduvate reaside jaoks*** tarnitud muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste ning IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi osakaalu leidmisel korrutatakse nende energiasisaldus teguriga 2.“;

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 17 – alapunkt b a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 28 – lõige 6

Kehtiv tekst

Hiljemalt 25. juuniks 2019 ja seejärel iga kahe aasta tagant vaatab komisjon läbi IX lisa A ja B osas sätestatud lähteainete loetelu, et lisada ***lähteaineid*** kooskõlas kolmandas lõigus sätestatud põhimõtetega.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakte IX lisa A ja B osas sätestatud lähteainete loetelu muutmiseks, lähteainete lisamise, ***mitte*** väljajätmise teel. Lähteained, mida saab töödelda üksnes kõrgtehnoloogia abil, lisatakse IX lisa A osasse. Lähteained, mida saab väljakujunenud tehnoloogiate abil töödelda biokütusteks või transpordis

Muudatusettepanek

Hiljemalt 25. juuniks 2019 ja seejärel iga kahe aasta tagant vaatab komisjon läbi IX lisa A ja B osas sätestatud lähteainete loetelu, et ***lähteaineid*** lisada ***ja välja jätta*** kooskõlas kolmandas lõigus sätestatud põhimõtetega.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakte IX lisa A ja B osas sätestatud lähteainete loetelu muutmiseks lähteainete lisamise ***või*** väljajätmise teel. Lähteained, mida saab töödelda üksnes kõrgtehnoloogia abil, lisatakse IX lisa A osasse. Lähteained, mida saab väljakujunenud tehnoloogiate abil töödelda biokütusteks või transpordis

kasutatavaks biogaasiks, lisatakse IX lisa B osasse.

Kõnealused delegeeritud õigusaktid põhinevad analüüsil, milles hinnatakse võimaliku tooraine potentsiaali biokütuse ja transpordis kasutatava biogaasi tootmise lähteainena, võttes arvesse kõike järgmist:

- a) direktiivis 2008/98/EÜ sätestatud ringmajanduse ja jäätmehierarhia põhimõtteid;
- b) artikli 29 lõigetes 2–7 sätestatud liidu säästlikkuse kriteeriume;
- c) vajadust vältida olulist moonutavat mõju (kõrval)saaduste, jäätmete või jääkide turule;
- d) potentsiaali aidata fossiilkütuste kasutamiseга võrreldes oluliselt vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid, tuginedes heite olelusringi hindamisele;
- e) vajadust vältida negatiivset mõju keskkonnale ja bioloogilisele mitmekesisusele;
- f) vajadust vältida lisanõudluse tekkimist maa järele.

kasutatavaks biogaasiks, lisatakse IX lisa B osasse.

Kõnealused delegeeritud õigusaktid põhinevad analüüsil, milles hinnatakse võimaliku tooraine potentsiaali biokütuse ja transpordis kasutatava biogaasi tootmise lähteainena, võttes arvesse kõike järgmist:

- a) direktiivis 2008/98/EÜ sätestatud ringmajanduse ja jäätmehierarhia põhimõtteid;
- b) artikli 29 lõigetes 2–7 sätestatud liidu säästlikkuse kriteeriume;
- c) vajadust vältida olulist moonutavat mõju (kõrval)saaduste, jäätmete või jääkide turule;
- d) potentsiaali aidata fossiilkütuste kasutamiseга võrreldes oluliselt vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid, tuginedes heite olelusringi hindamisele;
- e) vajadust vältida negatiivset mõju keskkonnale ja bioloogilisele mitmekesisusele;
- f) vajadust vältida lisanõudluse tekkimist maa järele;

g) investeerimiskindluse põhimõtet, sealhulgas liikmesriikide investeerimistsükleid.

Muudatusettepanek 90

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – punkt a – alapunkt i a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 1 – lõik 1

Kehtiv tekst

Biokütustest, vedelatest biokütustest ja biomasskütustest toodetud energiat võetakse arvesse käesoleva lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel üksnes siis, kui need vastavad lõigetes 2–7 ja 10 sätestatud säästlikkuse ning

Muudatusettepanek

ia) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

Biokütustest, vedelatest biokütustest ja biomasskütustest toodetud energiat võetakse arvesse käesoleva lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel üksnes siis, kui need vastavad lõigetes 2–7 ja 10 sätestatud säästlikkuse ning

kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele:

kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele **ja järgivad direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4 sätestatud jäätmehierarhiat ning võtavad arvesse artiklis 3 osutatud kaskaadkasutuse põhimõtet;**

Muudatusettepanek 91

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – punkt a – alapunkt i a

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 1 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ia) lõikele 1 lisatakse järgmine lõik 1a:

„Biokütustest, vedelatest biokütustest ja biomasskütustest toodetud energiat ei võeta arvesse käesoleva lõigu punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel, kui need kütused on saadud käesoleva direktiivi artiklis 2 määratletud esmasest puitbiomassist“;

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – punkt a – alapunkt i b (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 1 – lõik 2

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

Jäätmetest ja jääkidest (välja arvatud põllumajanduse, vesiviljeluse, kalanduse ja metsanduse jääkidest) toodetud biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused peavad selleks, et neid esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel arvesse võetaks, siiski vastama üksnes lõikes 10 sätestatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele. Käesolevat lõiku kohaldatakse ka selliste jäätmete ja jääkide suhtes, mis on kõigepealt töödeldud tooteks ning seejärel täiendavalt töödeldud biokütusteks, vedelateks

Jäätmetest ja jääkidest (välja arvatud põllumajanduse, vesiviljeluse, kalanduse ja metsanduse jääkidest) toodetud biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused peavad selleks, et neid esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel arvesse võetaks, siiski vastama üksnes lõikes 10 sätestatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele. **Segajäätmete kasutamise korral peavad ettevõtjad siiski rakendama kindlaksmääratud kvaliteediga segajäätmete sortimissüsteeme, mille**

biokütusteks ja biomasskütusteks.

eesmärk on eemaldada fossiilsed materjalid. Käesolevat lõiku kohaldatakse ka selliste jäätmete ja jääkide suhtes, mis on kõigepealt töödeldud tooteks ning seejärel täiendavalt töödeldud biokütusteks, vedelateks biokütusteks ja biomasskütusteks.

Muudatusettepanek 93

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – punkt a – alapunkt ii

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 1 – lõik 4 – punkt a

Komisjoni ettepanek

— **a)** neid kasutatakse tahkete biomasskütuste puhul elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvates käitistes, mille summaarne nimisoojusvõimsus on vähemalt 5 MW;

Muudatusettepanek

— **a)** neid kasutatakse tahkete biomasskütuste puhul elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvates käitistes, mille summaarne nimisoojusvõimsus on vähemalt 7,5 MW;

Muudatusettepanek 94

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – punkt a – alapunkt ii

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 1 – lõige 1 – lõik 4 – punkt c – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

i) suurem kui **200** m³ metaaniekvivalenti tunnis, mõõdetuna standardtingimustele vastaval temperatuuril ja rõhul (st temperatuuril 0 °C ja atmosfäärirõhul 1 bar);

Muudatusettepanek

i) suurem kui **500** m³ metaaniekvivalenti tunnis, mõõdetuna standardtingimustele vastaval temperatuuril ja rõhul (st temperatuuril 0 °C ja atmosfäärirõhul 1 baar);

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt a b (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 3 – lõik 1

Kehtiv tekst

Lõike 1 esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel arvesse võetud biokütuseid,

Muudatusettepanek

Lõike 1 esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel arvesse võetud biokütuseid,

vedelaid biokütuseid ja põllumajanduslikust biomassist toodetud biomasskütuseid ei toodeta toorainest, mis on saadud suure bioloogilise mitmekesisusega maa-alalt, see tähendab maa-alalt, millel 2008. aasta jaanuaris või pärast seda oli üks järgmistest staatustest, olenemata sellest, kas sel maa-alal on kõnealune staatus ka praegu:

- a) põlismets ja muu metsamaa, st looduslike liikidega mets ja muu metsamaa, kus ei ole selgeid märke inimtegevusest ja kus ökoloogilised protsessid ei ole olulisel määral häiritud;
- b) suure bioloogilise mitmekesisusega mets ja muu metsamaa, mis on liigirikas ja rikkumata, **või** mille asjaomane pädev asutus on tunnistanud suure bioloogilise mitmekesisusega maa-alaks, välja arvatud juhul, kui on tõendatud, et asjaomase tooraine tootmine ei olnud nende looduskaitse-eesmärkidega vastuolus;
- c) maa-alad, mis on määratud:
 - i) õigusaktide alusel või asjakohase pädeva asutuse poolt looduskaitsealadeks või
 - ii) selliste haruldaste, ohustatud või väljasuremisohus ökosüsteemide või liikide kaitse aladeks, mida on tunnustatud rahvusvahelistes lepingutes või mis on kantud valitsusvaheliste organisatsioonide või Rahvusvahelise Looduskaitse Liidu koostatud nimekirjadesse, tingimusel et neid tunnustatakse vastavalt artikli 30 lõike 4 esimesele lõigule,
- d) suure bioloogilise mitmekesisusega üle ühe hektari suurune rohumaa, mis on:
 - i) looduslik, st rohumaa, mis inimsekkumiseta jääks rohumaaks ja mis säilitab loodusliku liigilise koostise ja ökoloogilised omadused ning protsessid, või
 - ii) mittellooduslik, st rohumaa, mis inimsekkumiseta ei jääks rohumaaks ja mis on liigirikas ja rikkumata, ning mille asjaomane pädev asutus on tunnistanud

vedelaid biokütuseid ja põllumajanduslikust biomassist toodetud biomasskütuseid ei toodeta toorainest, mis on saadud suure bioloogilise mitmekesisusega maa-alalt, see tähendab maa-alalt, millel 2008. aasta jaanuaris või pärast seda oli üks järgmistest staatustest, olenemata sellest, kas sel maa-alal on kõnealune staatus ka praegu:

- a) põlismets, **vana mets** ja muu metsamaa, st looduslike liikidega mets ja muu metsamaa, kus ei ole selgeid märke inimtegevusest ja kus ökoloogilised protsessid ei ole olulisel määral häiritud;
- b) suure bioloogilise mitmekesisusega mets ja muu metsamaa, mis on liigirikas ja rikkumata **ja** mille asjaomane pädev asutus on tunnistanud suure bioloogilise mitmekesisusega maa-alaks, välja arvatud juhul, kui on tõendatud, et asjaomase tooraine tootmine ei olnud nende looduskaitse-eesmärkidega vastuolus;
- c) maa-alad, mis on määratud:
 - i) õigusaktide alusel või asjakohase pädeva asutuse poolt looduskaitsealadeks või
 - ii) selliste haruldaste, ohustatud või väljasuremisohus ökosüsteemide või liikide kaitse aladeks, mida on tunnustatud rahvusvahelistes lepingutes või mis on kantud valitsusvaheliste organisatsioonide või Rahvusvahelise Looduskaitse Liidu koostatud nimekirjadesse, tingimusel et neid tunnustatakse vastavalt artikli 30 lõike 4 esimesele lõigule,
- d) suure bioloogilise mitmekesisusega üle ühe hektari suurune rohumaa, mis on:
 - i) looduslik, st rohumaa, mis inimsekkumiseta jääks rohumaaks ja mis säilitab loodusliku liigilise koostise ja ökoloogilised omadused ning protsessid, või
 - ii) mittellooduslik, st rohumaa, mis inimsekkumiseta ei jääks rohumaaks ja mis on liigirikas ja rikkumata, ning mille asjaomane pädev asutus on tunnistanud

suure bioloogilise mitmekesisusega maa-alaks, välja arvatud juhul, kui on tõendatud, et tooraine kogumine on vajalik selle kui suure bioloogilise mitmekesisusega rohumaa seisundi säilimiseks.

suure bioloogilise mitmekesisusega maa-alaks, välja arvatud juhul, kui on tõendatud, et tooraine kogumine on vajalik selle kui suure bioloogilise mitmekesisusega rohumaa seisundi säilimiseks.

iii) nõmmemaa, mis säilitab loodusliku liigilise koostise ja ökoloogilised omadused ning protsessid.“

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt c a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 4 – lõik 1

Kehtiv tekst

Lõike 1 esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel arvesse võetud biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja põllumajanduslikust biomassist toodetud biomasskütuseid ei toodeta toorainest, mis on saadud suure süsinikuvaruga maa-alalt, see tähendab maa-alalt, millel 2008. aasta jaanuaris oli üks järgmistest staatustest, ent millel kõnealust staatust enam ei ole:

a) märgalad, see tähendab pidevalt või suurema osa aastast veega kaetud või veest küllastunud maa-alad;

b) püsivalt metsastatud alad, see tähendab üle ühe hektari suurused maa-alad, millel on üle viie meetri kõrgused puud, mille võrade liitus on üle 30 %, või mis suudavad in situ kõnealuste künnisteni jõuda;

c) üle ühe hektari suurused maa-alad, millel on üle viie meetri kõrgused puud võrade liitusega 10–30 %, või puud, mis suudavad in situ kõnealuste künnisteni jõuda, juhul kui ei esitata tõendeid selle kohta, et maa-ala süsivesinikuvaru enne ja pärast kasutuselevõttu on selline, et kui

Muudatusettepanek

ca) lõike 4 esimene lõik asendatakse järgmisega:

Lõike 1 esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel arvesse võetud biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja põllumajanduslikust biomassist toodetud biomasskütuseid ei toodeta toorainest, mis on saadud suure süsinikuvaruga maa-alalt, see tähendab maa-alalt, millel 2008. aasta jaanuaris oli üks järgmistest staatustest, ent millel kõnealust staatust enam ei ole:

a) märgalad, see tähendab pidevalt või suurema osa aastast veega kaetud või veest küllastunud maa-alad;

b) püsivalt metsastatud alad, see tähendab üle ühe hektari suurused maa-alad, millel on üle viie meetri kõrgused puud, mille võrade liitus on üle 30 %, või mis suudavad in situ kõnealuste künnisteni jõuda;

c) üle ühe hektari suurused maa-alad, millel on üle viie meetri kõrgused puud võrade liitusega 10–30 %, või puud, mis suudavad in situ kõnealuste künnisteni jõuda, juhul kui ei esitata tõendeid selle kohta, et maa-ala süsivesinikuvaru enne ja pärast kasutuselevõttu on selline, et kui

kasutada V lisa C osas sätestatud meetodikat, on käesoleva artikli lõikes 10 esitatud tingimused täidetud.

kasutada V lisa C osas sätestatud meetodikat, on käesoleva artikli lõikes 10 esitatud tingimused täidetud.

ca) nõmmemaa, mis säilitab loodusliku liigilise koostise ja ökoloogilised omadused ning protsessid.

Muudatusettepanek 97

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt d
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 29 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

„5. Põllumajanduslikust või metsa biomassist toodetud biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused, mida võetakse arvesse lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel, ei tohi olla toodetud toorainest, mis on saadud maa-alalt, mis oli 2008. aasta jaanuaris turbaala, välja arvatud juhul, kui esitatakse tõendid selle kohta, et asjaomase tooraine viljeluseks ja kogumiseks ei kuivendata varem kuivendamata pinnast.“;

Muudatusettepanek

„5. Põllumajanduslikust või metsa biomassist toodetud biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused, mida võetakse arvesse lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel, ei tohi olla toodetud toorainest, mis on saadud maa-alalt, mis oli 2008. aasta jaanuaris turbaala, välja arvatud juhul, kui esitatakse tõendid selle kohta, et asjaomase tooraine viljeluseks ja kogumiseks ei kuivendata varem kuivendamata pinnast ***ning et pädev riiklik asutus saab kooskõlas lõikes 6 osutatud mittesäästvast tootmisest saadud metsa biomassi kasutamise riski minimeerimise kriteeriumidega riiklikul või piirkondlikul tasandil vastavusest teatada.***“;

Muudatusettepanek 98

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt d a (uus)
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 29 – lõige 5 a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

da) lisatakse järgmine lõige 5a:

„5a. Lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel arvesse võetud biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja põllumajanduslikust biomassist toodetud

biomasskütuseid ei valmistata toorainest, mis on saadud riigis, mis ei ole Pariisi kokkuleppe osaline.“;

Muudatusettepanek 99

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt d b (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 6 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Kehtiv tekst

Lõike 1 esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel arvesse võetud biokütused, vedelad biokütused ja metsa biomassist toodetud biomasskütused **peavad** selleks, et minimeerida bioenergia tootmisel mittesäästlikust tootmisest saadud metsa biomassi kasutamise riski, vastama järgmistele kriteeriumidele:

Muudatusettepanek

db) lõike 6 esimeses lõigus asendatakse sissejuhatav tekst järgmisega:

„Lõike 1 esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel arvesse võetud biokütused, vedelad biokütused ja metsa biomassist toodetud biomasskütused **ei tohi olla saadud esmasest puitbiomassist, nende tootmisel tuleb täielikult kinni pidada jäätmeierarhiast, mis on sätestatud direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4, tuleb arvesse võtta artiklis 3 osutatud kaskaadkasutuse põhimõtet ning** selleks, et minimeerida bioenergia tootmisel mittesäästlikust tootmisest saadud metsa biomassi kasutamise riski, **peavad need kütused** vastama järgmistele kriteeriumidele:“;

Muudatusettepanek 100

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt e b (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 6 – punkt 1 – punkt a – alapunkt iii

Kehtiv tekst

iii) rahvusvahelise või siseriikliku õiguse alusel või asjakohase pädeva asutuse poolt looduskaitsealadeks määratud maa-alad, sealhulgas märgalad ja turbaalad, on

Muudatusettepanek

eb) lõike 6 esimese lõigu punkti a alapunkt iii asendatakse järgmisega:

„**iii) rahvusvahelise** või siseriikliku õiguse alusel või asjakohase pädeva asutuse poolt looduskaitsealadeks määratud maa-alad, sealhulgas märgalad, **rohumaad, nõmmed** ja turbaalad, on kaitstud

kaitstud;

eesmärgiga säilitada bioloogilist mitmekesisust ja ennetada elupaikade hävimist, nagu on sätestatud direktiivis 2009/147/EÜ ja direktiivis 92/43/EMÜ, säilitada ookeanide head keskkonnaseisundit kooskõlas direktiiviga 2008/56/EÜ ning jõgede head ökoloogilist seisundit kooskõlas direktiiviga 2000/60/EÜ;“;

Muudatusettepanek 101

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt e

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 6 – lõik 1 – punkt a – alapunkt iv

Komisjoni ettepanek

„iv) ülestöötamisel **pööratakse tähelepanu** pinnase kvaliteedi ja elurikkuse **säilitamisele** eesmärgiga **minimeerida** negatiivset mõju ning see viiakse läbi nii, et **hoidutakse** kändude ja juurte **kogumisest**, põlismetsade seisundi **halvendamisest** ja nende istandikeks **muutmisest** ning tundlike muldadega metsade **ülestöötamisest**, **tehakse võimalikult vähe suuri lageraieid ning** tagatakse, et järgitakse kohalikes tingimustes sobivaid lagupuidu eemaldamise ülemmäärasid ja selliste raiesüsteemide kasutamise **nõudeid**, mille puhul mõju pinnase kvaliteedile, sealhulgas pinnase tihenemisele, samuti elurikkuse aspektidele ja elupaikadele on võimalikult väike;“

Muudatusettepanek

„iv) ülestöötamisel **tagatakse** pinnase kvaliteedi ja elurikkuse **säilitamine** eesmärgiga **ennetada** negatiivset mõju ning see viiakse läbi nii, et **ennetatakse materjalina mittekasutatavate** kändude ja juurte **kogumist**, **st rakendades kestlikke metsamajandamistavasid**, **ennetatakse põlismetsade ja vanade metsade** seisundi **halvendamist** ja nende istandikeks **muutmist** ning tundlike muldadega metsade **ülestöötamist; ennetatakse lageraieid, välja arvatud siis, kui nende tulemuseks on soodsad ja sobivad ökosüsteemitingimused**, tagatakse, et järgitakse kohalikes tingimustes **ja ökoloogiliselt** sobivaid lagupuidu eemaldamise ülemmäärasid ja **tagatakse** selliste raiesüsteemide kasutamise **nõuded**, mille puhul mõju pinnase kvaliteedile, sealhulgas pinnase tihenemisele, samuti elurikkuse aspektidele ja elupaikadele on võimalikult väike;“

Muudatusettepanek 102

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt f

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 6 – lõik 1 – punkt b – alapunkt iv

Komisjoni ettepanek

„iv) ülestöötamisel **pööratakse tähelepanu** pinnase kvaliteedi ja elurikkuse **säilitamisele** eesmärgiga **minimeerida** negatiivset mõju ning see viiakse läbi nii, et **hoidutakse** kändude ja juurte **kogumisest**, põlismetsade seisundi **halvendamisest** ja nende istandikeks **muutmisest** ning tundlike muldadega metsade **ülestöötamisest**, **tehakse võimalikult vähe suuri lageraieid ning** tagatakse, et järgitakse kohalikes tingimustes sobivaid lagupuidu eemaldamise ülemmäärasid ja selliste raiesüsteemide kasutamise nõudeid, mille puhul mõju pinnase kvaliteedile, sealhulgas pinnase tihenemisele, samuti elurikkuse aspektidele ja elupaikadele on võimalikult väike;“

Muudatusettepanek

„iv) ülestöötamisel **tagatakse** pinnase kvaliteedi ja elurikkuse **säilitamine** eesmärgiga **ennetada** negatiivset mõju ning see viiakse läbi nii, et **ennetatakse materjalina mittekasutatavate** kändude ja juurte **kogumist, näiteks rakendades kestlikke metsamajandamistavasid, ennetatakse** põlismetsade **ja vanade metsade** seisundi **halvendamist** ja nende istandikeks **muutmist** ning tundlike muldadega metsade **ülestöötamist; ennetatakse lageraieid, välja arvatud siis, kui nende tulemuseks on soodsad ja sobivad ökosüsteemitingimused**, tagatakse, et järgitakse kohalikes tingimustes **ja ökoloogiliselt** sobivaid lagupuidu eemaldamise ülemmäärasid ja **tagatakse** selliste raiesüsteemide kasutamise nõudeid, mille puhul mõju pinnase kvaliteedile, sealhulgas pinnase tihenemisele, samuti elurikkuse aspektidele ja elupaikadele on võimalikult väike;“

Muudatusettepanek 103

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt f a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

fa) lisatakse järgmine lõige 7a:

„7a. Metsa biomassist toodetud biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused ei tohi ületada riiklikul tasandil metsa biomassi kasutamisele kehtestatud ülemmäära, mis on kooskõlas liikmesriikide süsiniku sidujate kasvu eesmärkidega, mis on määratletud läbivaadatud määruses 2018/841.“;

Muudatusettepanek 104

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt g b (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 11 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Kehtiv tekst

Biomasskütustest toodetud elektrienergiat võetakse lõike 1 esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel arvesse üksnes juhul, kui see vastab vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

Muudatusettepanek

gb) Lõike 11 lõik 1 asendatakse järgmisega:

Biomasskütustest toodetud elektrienergiat võetakse lõike 1 esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel arvesse üksnes juhul, kui ***kasutatavad kütused ei sisalda esmast puitbiomassi ja kui*** see vastab vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

Muudatusettepanek 105

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt g d (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 14

Komisjoni ettepanek

„14. Liikmesriigid võivad lõike 1 esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel kehtestada biomasskütuste suhtes täiendavad säästlikkuse kriteeriumid.

Muudatusettepanek

gd) lõige 14 asendatakse järgmisega:

„14. Liikmesriigid võivad lõike 1 esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel kehtestada ***biokütuste, vedelate biokütuste ja*** biomasskütuste suhtes täiendavad säästlikkuse kriteeriumid.“

Muudatusettepanek 106

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 19

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29a – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi täiendamiseks, et näha ette meetodika muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste ja ringlussevõetud

Muudatusettepanek

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi täiendamiseks, et näha ette meetodika muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste ja ringlussevõetud

süsinikupõhiste kütustega saavutatava kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise hindamiseks. Selle meetodika puhul tagatakse, et ära hoitud heitkogustele vastavaid arvestusühikuid ei anta CO₂ eest, mille kogumise eest on juba saadud arvestusühikuid mõne muu õigusnormi alusel.“

süsinikupõhiste kütustega saavutatava kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise hindamiseks. Selle meetodika puhul tagatakse, et ära hoitud heitkogustele vastavaid arvestusühikuid ei anta CO₂ eest, mille kogumise eest on juba saadud arvestusühikuid mõne muu õigusnormi alusel. ***Metoodika hõlmab jäätmete süsinikusisaldust ja nende atmosfääri sattumist.***

Igal juhul võetakse ringlussevõetud süsinikupõhistest kütustest tuleneva kasvuhoonegaaside heite vähenemise hindamise meetodikas olelusringipõhises lähenemisviisis arvesse sisalduvat süsinikku.

Muudatusettepanek 107

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 19 a (uus)
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 29 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***19a) Lisatakse järgmine artikkel 29b:
„Artikkel 29b***

***Hüdroelektrijaamade
säätlikkuskriteeriumid***

Artikli 29 lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel toodetakse hüdroenergia abil energiat käitises, mis on kooskõlas direktiiviga 2000/60/EÜ ja eelkõige selle artiklitega 4 ja 11 rakendanud kõik tehniliselt teostatavad ja ökoloogiliselt asjakohased leevendusmeetmed, et vähendada kahjulikku mõju veele, ning meetmed otseselt veest sõltuvate kaitsealuste elupaikade ja liikide edendamiseks, mis hõlmavad vähemalt järgmist:

a) kala tõhusa ja tulemusliku rände võimaldamine üles- ja allavoolu;

b) asjakohasel juhul üleeuroopalise tuuraliste tegevuskava eesmärkidele ja

meetmetele kaasaitamine;

*c) pideva minimaalse ökoloogilise
vooluhulga tagamine.*

*Hüdroelektrijaamad, mis võeti kasutusele
pärast 31. detsembrist 2022, peavad
vastama järgmistele tingimustele:*

*a) need ei tohi asuda kohas, mis on
seatud prioriteediks tõkete eemaldamisel,
et saavutada pikisuunaline ühenduvus ja
sellega bioloogilise mitmekesisuse
strateegia kohane jõgede vaba voolavuse
eesmärk;*

*b) nende ülesseatud võimsus peab
olema 10MW või suurem.“;*

Muudatusettepanek 108

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 – alapunkt a

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 30 – lõige 1 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

„Taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste arvessevõtmisel artikli 3 lõikes 1, artikli 15a lõikes 1, artikli 22a lõikes 1, artikli 23 lõikes 1, artikli 24 lõikes 4 ja artikli 25 lõikes 1 osutatud eesmärkide saavutamiseks kohustavad liikmesriigid ettevõtjaid tõendama, et taastuvkütuseid ja ringlussevõetud süsinikupõhiseid kütuseid käsitlevad artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 ning artikli 29a lõigetes 1 ja 2 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid on täidetud. Selleks kohustavad nad ettevõtjaid kasutama massibilansisüsteemi, mis:“;

Muudatusettepanek 109

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 – alapunkt b

Muudatusettepanek

„Taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste arvessevõtmisel artikli 3 lõikes 1, artikli 15a lõikes 1, artikli 22a lõikes 1, artikli 23 lõikes 1, artikli 24 lõikes 4 ja artikli 25 lõikes 1 osutatud eesmärkide saavutamiseks kohustavad liikmesriigid ettevõtjaid *kohustuslike, sõltumatute ja avalikult kättesaadavate audite abil* tõendama, et taastuvkütuseid ja ringlussevõetud süsinikupõhiseid kütuseid käsitlevad artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 ning artikli 29a lõigetes 1 ja 2 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid on täidetud. Selleks kohustavad nad ettevõtjaid kasutama massibilansisüsteemi, mis:“;

Komisjoni ettepanek

„Liikmesriigid võtavad meetmed selle tagamiseks, et ettevõtjad esitavad usaldusväärse teabe artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 ning artikli 29a lõigetes 1 ja 2 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele vastavuse kohta ning teevad selle teabe koostamiseks kasutatud andmed taotluse korral asjaomasele liikmesriigile kättesaadavaks.

Muudatusettepanek

„Liikmesriigid võtavad meetmed selle tagamiseks, et ettevõtjad esitavad usaldusväärse teabe artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 ning artikli 29a lõigetes 1 ja 2 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele vastavuse kohta, **võtavad arvesse ELi bioloogilise mitmekesisuse eesmärke** ning teevad selle teabe koostamiseks kasutatud andmed taotluse korral asjaomasele liikmesriigile **ja üldsusele** kättesaadavaks. **Liikmesriigid akrediteerivad sõltumatud kindlustandva teenuse osutajad kooskõlas määrusega (EÜ) nr 765/2008, et nad esitaksid arvamuse esitatud teabe kohta ja tõendid selle kohta, et seda on tehtud. Artikli 29 lõike 3 punktide a, b ja d, artikli 29 lõike 4 punkti a, artikli 29 lõike 5, artikli 29 lõike 6 punkti a ja artikli 29 lõike 7 punkti a nõuete täitmiseks võib esimese või teise osaleja auditeerimist kasutada kuni metsa biomassi esimese kogumispunktini. Auditi käigus kontrollitakse, kas ettevõtjate kasutatavad süsteemid on täpsed, usaldusväärsed ja pettusekindlad, sealjuures peab kontrollima, et materjale ei ole tahtlikult muudetud ega ära visatud, nii et saadeti või selle osa muutuks jäätmeteks või jäägiks. Samuti hinnatakse proovivõtu sagedust ja meetodikat ning andmete stabiilsust.**

Muudatusettepanek 110

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 – alapunkt b**
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 30 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Käesolevas lõikes sätestatud kohustusi

PE719.550v02-00

Muudatusettepanek

Käesolevas lõikes sätestatud kohustusi

182/410

RR\1260625ET.docx

kohaldatakse sõltumata sellest, kas taastuvkütused ja ringlussevõetud süsinikupõhised kütused on toodetud liidus või on imporditud. Biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste geograafilist päritolu ja lähteaineid käsitlev teave iga kütusetarnija puhul tehakse käitajate, tarnijate **või** asjaomaste pädevate asutuste veebisaitidel tarbijale kättesaadavaks ning seda ajakohastatakse igal aastal.“;

kohaldatakse sõltumata sellest, kas taastuvkütused ja ringlussevõetud süsinikupõhised kütused on toodetud liidus või on imporditud. Biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste geograafilist päritolu ja lähteaineid käsitlev teave iga kütusetarnija puhul tehakse käitajate, tarnijate **ja** asjaomaste pädevate asutuste **ning tanklate** veebisaitidel **ajakohasel, kergesti ligipääsetaval ja kasutajasõbralikul viisil** tarbijale kättesaadavaks ning seda ajakohastatakse igal aastal.“;

Muudatusettepanek 111

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 – alapunkt c a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 30 – lõige 4 – lõik 2

Kehtiv tekst

Komisjon võib otsustada, et kõnealused kavad sisaldavad täpset teavet meetmete kohta, mida on võetud pinnase, vee ja õhu kaitsmiseks, rikutud maa taastamiseks ning veepuuduse all kannatavates piirkondades liigse veetarbimise ärahoidmiseks **ning maakasutuse kaudse muutuse vähese riskiga biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste sertifitseerimiseks.**

Muudatusettepanek 112

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 – alapunkt d

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 30 – lõige 6 – lõik 4

Komisjoni ettepanek

Elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvate käitiste jaoks, mille summaarne nimisoojusvõimsus on 5–**10** MW, kehtestavad liikmesriigid lihtsustatud

Muudatusettepanek

ca) lõike 4 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Komisjon võib otsustada, et kõnealused kavad sisaldavad täpset teavet meetmete kohta, mida on võetud pinnase, vee ja õhu kaitsmiseks, rikutud maa taastamiseks ning veepuuduse all kannatavates piirkondades liigse veetarbimise ärahoidmiseks.“

Muudatusettepanek

Elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvate käitiste jaoks, mille summaarne nimisoojusvõimsus on 5–**20** MW, kehtestavad liikmesriigid lihtsustatud

riikliku kontrollikava, et tagada artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumide täitmine.“;

riikliku kontrollikava, et tagada artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumide täitmine.“;

Muudatusettepanek 113

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 31 – lõiked 2, 3 ja 4

Komisjoni ettepanek

21) Artikli 31 lõiked 2–4 jätakse välja.

Muudatusettepanek

välja jätetud

Muudatusettepanek 114

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 22
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 31 a – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon tagab liidu andmebaasi loomise, et võimaldada vedelate ja gaasiliste taastuvkütuste ning ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste jälgitavust.

Muudatusettepanek

1. Komisjon tagab liidu andmebaasi loomise, et võimaldada vedelate ja gaasiliste taastuvkütuste, **sealhulgas nende tootmisel kasutatavate IX lisas loetletud lähteainete**, ning ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste jälgitavust.

Muudatusettepanek 115

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 22
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 31a – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid kohustavad asjaomaseid ettevõtjaid kandma sellesse andmebaasi õigeaegselt täpsed andmed tehtud tehingute ja nende tehingutega seotud kütuste säästlikkusnäitajate, sealhulgas tekkivate

Muudatusettepanek

Liikmesriigid kohustavad asjaomaseid ettevõtjaid kandma sellesse andmebaasi õigeaegselt täpsed andmed tehtud tehingute ja nende tehingutega seotud kütuste säästlikkusnäitajate, sealhulgas **nende**

kasvuhoonegaaside heitkoguste kohta asjaomaste kütuste kogu olelusringi vältel alates nende tootmisest kuni nende liidus ära tarbimiseni. **Andmebaasi lisatakse ka teave selle kohta, kas konkreetse kütusesaadetise tootmiseks on antud toetust, ning kui on, siis teave asjaomase toetuskava liigi kohta.**

Muudatusettepanek 116

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 2 a (uus)

Määrus (EL) nr 2019/943

Artikkel 55 – lõige 1 – punkt b

Kehtiv tekst

b) hõlbustada taastuvate energiaallikate, hajatootmise ja muude jaotusvõrguga lõimitud ressursside, näiteks energia salvestamise ühendamist;

tooraine ja selle päritolu kohta ning tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguste kohta asjaomaste kütuste kogu olelusringi vältel alates nende tootmisest kuni nende liidus ära tarbimiseni.

Muudatusettepanek

Artikkel 2a

Määruse (EL) 2019/943 muutmise

Artikli 55 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

b) hõlbustada taastuvate energiaallikate, hajatootmise ja muude jaotusvõrguga lõimitud ressursside, näiteks energia salvestamise, **taastuvenerial põhinevate madala kuni keskmise temperatuuriga kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide või taastuvenerial põhinevate kogukondlike kütte- ja jahutussüsteemide** ühendamist, **nagu on kirjeldatud [muudetud direktiivi 2018/2001/EÜ] artiklis 2;**“

(määrus (EL) 2019/943)

Muudatusettepanek 117

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt c

Direktiiv (EL) 2018/2001

V lisa – C osa – punkt 18

Komisjoni ettepanek

18. Punktis 17 osutatud arvutuse tegemiseks on jagatavad heitkogused eec +

RR\1260625ET.docx

Muudatusettepanek

18. Punktis 17 osutatud arvutuse tegemiseks on jagatavad heitkogused eec +

185/410

PE719.550v02-00

el + esca + need osad ep, etd, eccs, ja eccr-st, mis eralduvad kuni protsessi selle etapini (kaasa arvatud), mil kaassaadus toodetakse. Kui kaassaadustele on juba omistatud heitkoguseid olelustsükli varasemas protsessietapis, kasutatakse kõnealuse heitkoguste summa asemel seda osa heitkogustest, mis on kütuse vahesaadusele omistatud viimases asjaomases protsessietapis. Biogaasi ja biometaani puhul võetakse selle arvutuse eesmärgil arvesse kõik kaassaadused, mis ei kuulu punkti 7 kohaldamisalasse. Jäätmetele ja jääkidele heitkoguseid ei omistata. Negatiivse energiasisaldusega kaassaaduste energiasisalduse väärtuseks võetakse selle arvutuse puhul null. Jäätmete ja jääkide, sealhulgas kõigi IX lisas loetletud jäätmete ja jääkide olelusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused loetakse kuni kõnealuste materjalide kogumiseni võrdseks nulliga, olenemata sellest, kas need töödeldakse vahesaadusteks enne lõppsaaduseks muutmist. ***IX lisasse kandmata ja toidu- või söödaturul kasutamiseks kõlblike jääkide puhul loetakse tooraine kaevandamisel, kogumisel või viljelemisel tekkinud heitkogused (e_{ec}) võrdseks neile kõige sarnasema toidu- ja söödaturul leiduva, D osa tabelis nimetatud asendajaga seotud heitkogustega.*** Rafineerimistehastes toodetud biomasskütuste puhul on punktis 17 osutatud arvutuse tegemisel analüüsiüksuseks rafineerimistehas, v.a töötlemisseadme ja põletuskatla või koostootmiseseadme sellise kombinatsiooni puhul, kus põletuskatel või koostootmiseseade toodab soojus- ja/või elektrienergiat töötlemisseadme jaoks.“

Muudatusettepanek 118

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt c

Direktiiv (EL) 2018/2001

VI lisa – B osa – punkt 18 – lõik 3

el + esca + need osad ep, etd, eccs, ja eccr-st, mis eralduvad kuni protsessi selle etapini (kaasa arvatud), mil kaassaadus toodetakse. Kui kaassaadustele on juba omistatud heitkoguseid olelustsükli varasemas protsessietapis, kasutatakse kõnealuse heitkoguste summa asemel seda osa heitkogustest, mis on kütuse vahesaadusele omistatud viimases asjaomases protsessietapis. Biogaasi ja biometaani puhul võetakse selle arvutuse eesmärgil arvesse kõik kaassaadused, mis ei kuulu punkti 7 kohaldamisalasse. Jäätmetele ja jääkidele heitkoguseid ei omistata. Negatiivse energiasisaldusega kaassaaduste energiasisalduse väärtuseks võetakse selle arvutuse puhul null. Jäätmete ja jääkide, sealhulgas kõigi IX lisas loetletud jäätmete ja jääkide olelusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused loetakse kuni kõnealuste materjalide kogumiseni võrdseks nulliga, olenemata sellest, kas need töödeldakse vahesaadusteks enne lõppsaaduseks muutmist. Rafineerimistehastes toodetud biomasskütuste puhul on punktis 17 osutatud arvutuse tegemisel analüüsiüksuseks rafineerimistehas, v.a töötlemisseadme ja põletuskatla või koostootmiseseadme sellise kombinatsiooni puhul, kus põletuskatel või koostootmiseseade toodab soojus- ja/või elektrienergiat töötlemisseadme jaoks.“

Komisjoni ettepanek

Jäätmete ja jääkide, sealhulgas kõigi IX lisa loetletud jäätmete ja jääkide olelusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused loetakse kuni kõnealuste materjalide kogumiseni võrdseks nulliga, olenemata sellest, kas need töödeldakse vahesaadusteks enne lõppsaaduseks muutmist. ***IX lisasse kandmata ja toidu- või söödaturul kasutamiseks kõlblike jääkide puhul loetakse tooraine kaevandamisel, kogumisel või viljelemisel tekkinud heitkogused (e_{ec}) võrdseks neile kõige sarnasema toidu- ja söödaturul leiduva, V lisa D osa tabelis nimetatud asendajaga seotud heitkogustega.***

Muudatusettepanek

Jäätmete ja jääkide, sealhulgas kõigi IX lisa loetletud jäätmete ja jääkide olelusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused loetakse kuni kõnealuste materjalide kogumiseni võrdseks nulliga, olenemata sellest, kas need töödeldakse vahesaadusteks enne lõppsaaduseks muutmist.

Selgitus

Ettepanekud IX lisa loetlemata jääkide arvutamise eeskirjade kohta on vastuvõetamatud ja võivad takistada täiustatud biokütuste, biogaasi ja biometaani arendamist. Seda seetõttu, et IX lisa loetlemata kasvuhoonegaaside heide ei oleks kogumispunktis enam neutraalne.

Muudatusettepanek 119

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – punkt 1 – alapunkt 6 a (uus)
Direktiiv (EL) 2018/2001
VI lisa – osa B a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6a) VI lisasse lisatakse Ba osa:

„Ba osa

Biomasskütuse lähteained kasutamiseks väljaspool transpordisektorit asuvates paiksetes käitistes, sealhulgas järgmised punktid:

1. Jääkide ja jäätmete biomassiosa esmases toiduainetööstuses:

a) peedipulp (ainult sektorisiselt ise kasutatav);

- b) suhkrupeedi pesemisest saadud maitsetaimed ja lehed;*
 - c) teraviljakestad ja puuviljakoored;*
 - d) tööstusjäätmete biomassiosa, mis ei sobi kasutamiseks toidu- ja söödaahelas;*
 - e) suhkrupeedi kiuline fraktsioon pärast difusioonimahla, lehtede ja sabade ning muude pärast suhkru ekstraheerimist saadud vedelike ekstraheerimist.*
- 2. Esmases toiduainetööstuses reovee puhastamisel tekkinud reoveesetete biomassiosa;*

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamiseks ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652
Viited	COM(2021)0557 – C9-0329/2021 – 2021/0218(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ITRE 13.9.2021
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	ENVI 13.9.2021
Seotud komisjonid – istungil teada andmise kuupäev	11.11.2021
Arvamuse koostaja: nimetamise kuupäev	Nils Torvalds 15.9.2021
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	2.2.2022
Vastuvõtmise kuupäev	17.5.2022
Lõpphääletuse tulemus	+: 58 –: 20 0: 9
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Mathilde Androuët, Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélie Beigneux, Monika Beňová, Hildegard Bentele, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Marco Dreosto, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Andreas Glück, Catherine Griset, Jytte Guteland, Teuvo Hakkarainen, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Petros Kokkalis, Ewa Kopacz, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Marian-Jean Marinescu, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Nicola Procaccini, Luisa Regimiento, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Rob Rooken, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Linea Søggaard-Lidell, Maria Spyrali, Nicolae Ștefănuță, Nils Torvalds, Edina Tóth, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Michael Bloss, Manuel Bompard, Milan Brglez, Stelios Kympouropoulos, Manuela Ripa, Christel Schaldemose, Vincenzo Sofo, Idoia Villanueva Ruiz

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

58	+
NI	Ivan Vilibor Sinčić
PPE	Hildegard Bentele, Nathalie Colin-Oesterlé, Agnès Evren, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Stelios Kympouropoulos, Esther de Lange, Peter Liese, Liudas Mažylis, Dolores Montserrat, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Maria Spyrali, Pernille Weiss
Renew	Pascal Canfin, Martin Hojsík, Jan Huitema, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Nicolae Ștefănuță, Linea Søgaard-Lidell, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Michal Wiezik
S&D	Marek Paweł Balt, Monika Beňová, Simona Bonafè, Milan Brglez, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Cyrus Engerer, Jytte Guteland, Javi López, César Luena, Alessandra Moretti, Sándor Rónai, Christel Schaldemose, Günther Sidl, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
The Left	Malin Björk, Manuel Bompard, Petros Kokkalis, Silvia Modig, Idoia Villanueva Ruiz, Mick Wallace
Verts/ALE	Margrete Auken, Michael Bloss, Bas Eickhout, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Tilly Metz, Ville Niinistö, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus, Manuela Ripa

20	-
ECR	Sergio Berlato, Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Nicola Procaccini, Rob Rooken, Vincenzo Sofo, Alexandr Vondra, Anna Zalewska
ID	Simona Baldassarre, Marco Dreosto, Teuvo Hakkarainen, Sylvia Limmer, Silvia Sardone
NI	Edina Tóth
PPE	Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Marian-Jean Marinescu, Jessica Polfjård
Renew	Andreas Glück, Emma Wiesner

9	0
ID	Mathilde Androuët, Aurélia Beigneux, Catherine Griset, Joëlle Mélin
PPE	Christian Doleschal, Fulvio Martusciello, Luisa Regimenti, Christine Schneider
S&D	Tudor Ciuhodaru

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

19.5.2022

TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise ja ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652 (COM(2021)0557 – C9-0329/2021 – 2021/0218(COD))

Arvamuse koostaja: Barbara Thaler

LÜHISELGITUS

Lähtepunkt

Taastuvenergia direktiivi läbivaatamine on vajalik selleks, et saavutada Euroopa Liidu kliimaeesmärgi kavas seatud eesmärgid. Peamine eesmärk on suurendada taastuvenergia osakaalu 32 %-lt 40 %-le.

EUROSTATi andmetel¹ nõuaks see taastuvenergia osakaalu rohkem kui kahekordistamist umbes 15 %-lt 2019. aastal 40 %-le 2030. aastal. Aastal 2019, s.o COVID-19 pandeemia eelnenud aastal, oli primaarenergia tarbimine ELis kaetud viiest eri allikast. Nafta (sh toornafta) osakaal oli ülekaalukalt suurim – 36 %, sellele järgnesid maagaas (22 %) ja taastuvenergia (15 %) teisel ja kolmandal kohal. Tuumaenergia ja tahked fossiilkütused moodustasid kumbki 13 %.

61 % energia lõpptarbimisest tuli importida, 39 % aga toodeti Euroopa Liidus. Suurima osa ELis toodetud energiast moodustas taastuvenergia (37 %), millele järgnes tuumaenergia (32 %). Tahkekütused moodustasid ligikaudu viiendiku energiatootmisest (19 %), millele järgnesid maagaas (8 %) ja toornafta (4 %).²

Säästev energia tähendab puhast, usaldusväärset ja taskukohast energiat:

Kuigi taastuvenergia direktiivi läbivaatamise peamine eesmärk on oluliselt suurendada taastuvenergia vormide osakaalu järgnevatel aastatel, on energiasüsteemi enneolematu ümberkujundamise tõttu vaja kehtestada teatavad kaitsemeetmed.

Euroopa energia peab muutuma puhtamaks, kuid see peab jääma ka taskukohaseks ja

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/infographs/energy/bloc-2a.html?lang=en>

² <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/infographs/energy/bloc-2b.html?lang=en>

usaldusväärseks. Vastasel juhul on Euroopa Liit eeskujuks, mida ülejäänud maailm ei soovi järgida. Endise süsteemi eeliste, nimelt selle usaldusväärse ja taskukohasuse säilitamine, vähendades samal ajal meie sõltuvust ja CO₂ jalajälge, on kõik vajalikud tegurid, mida tuleb taastuenergia direktiivi läbivaatamisel võrdselt arvesse võtta. Sarnaselt tuleks selle sätetes võtta arvesse ka kasvavat energianõudlust, et vältida liikuvuse vähenemist ning energiaostuvõimetust ja liikuvusvaesust.

Eespool nimetatud nõudmiste täitmise peamine eeltingimus on eelkõige toimiv taastuenergia siseturg. Selleks et säilitada energia taskukohasus, tuleb taastuenergiat toota seal, kus Euroopa antud geograafia on selleks kõige sobivam, aga mitte tulenevalt meie liikmesriikide konkreetsest riigiabi maastikust.

Toimiv siseturg nõuab lihtsat ja ühtset raamistikku, mis loob aluse kaubandusele, jälgimisele ja jõustamisele. Seetõttu on vaja teha märkimisväärseid investeeringuid ülekandevõrkudesse liikmesriikides ja nende vahel, et vähendada edastamiskulusid ja muuta energiaostulepingud atraktiivsemaks. Liikmesriikidele tuleb pakkuda stiimuleid, et nad arendaksid rohkem ühisprojekte. Lisaks tuleks akutoitega elektrisõidukite omanikele anda võimalus olla kaasatud nõudluse ja pakkumise paremasse haldamisse virtuaalsete elektrijaamade kaudu.

Tehnoloogianeutraalsus:

Pikaajaline eesmärk saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus on võrreldamatult keerulisem kui 2030. aasta vahe-eesmärk. Sellised ambitsioonikad eesmärgid nõuavad laia vahendite kogumit ja loovat mõtlemist, eriti kui võtta arvesse ka taskukohasust, usaldusväärset ja kasvavat energianõudlust. Teadus- ja arendustegevuse kunstlik piiramine teatavates sektorites ja teatavate rakenduste puhul lisab kogu maailmas ainulaadsele ettevõtmisele tarbetut koormust. Eesmärkide saavutamiseks kõige tõhusamal viisil peavad eri tehnoloogiad turul üksteisega konkureerima ja kõige sobivama variandi valik on lõpptarbija ülesanne. Seetõttu peavad õigusaktid tagama võrdsed tingimused kõigile energiakandjatele ja kõigile võimalikele tehnoloogiatele, samal ajal kui vastutavad asutused peavad tagama nõuetekohase jõustamise.

Bioloogilist päritolu taastuvkütused ja gaasid:

Bioloogilisi lähteaineid käsitlevad eeskirjad võeti äsja vastu taastuenergia direktiivi uuesti sõnastamisega ning mõned liikmesriigid on alles uusi meetmeid rakendamas. Lisaks peab komisjon veel esitama delegeeritud õigusakte ja rakendusakte. Eelmises uuesti sõnastatud taastuenergia direktiivis käsitleti täielikult võimalikku negatiivset mõju, mida esimese põlvkonna biokütused oleksid võinud avaldada ilma nõuetekohaste eeskirjadeta. Säästlikkuse kriteeriumid koos aruandlus- ja seirekohustustega tagavad, et eeskirjade nõuetekohase kohaldamise ja jõustamise korral ei tekitata kahju. Seetõttu on olemasolevate bioloogiliste lähteainete edasine kitsendamine vastuolus majandusliku ja keskkonnaalase loogikaga, sest tavapärased biokütused on praegu ainus taskukohane võimalus tavapäraste kütuste piisavates kogustes asendamiseks. Erandina sellest üldreeglit võivad liikmesriigid vajaduse korral kindlaks määrata teatavad riiklikud eeskirjad metsapõhise biomassi kasutamise kohta, et käsitleda erilisi asjaolusid, mis on seotud kaskaadkasutuse põhimõttega. Tavapärased biokütused koos täiustatud biokütustega on ka peamiseks võimalike keskkonnahoidlike töökohtade allikaks Euroopas ning võimaldavad liikmesriikidel mitmekesistada oma tarneid vastavalt oma suutlikkusele.

Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütused ja gaasid:

Taastuvallikatest toodetud vesinikust toodetud kütustel ja gaasidel võib olla piiramatu kättesaadavus ja neid saab kasutada kõigi transpordiliikide puhul ilma täiendavate investeeringuteta taristusse. Nende potentsiaal on siiski piiratud, kuna nende hind on kõrge ja vajatakse väga palju puhast elektrit. Tööstus on alles lapsekingades ja enne kui ühikuhind saab konkurentsivõimeliseks muutuda, tuleb seda laiendada. Kuna tööstus on alles arenemas ja vajalikud elektrikogused ei ole kergesti kättesaadavad, on vaja märkimisväärseid investeeringuid muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste turu suurendamiseks. Need investeeringud võivad luua Euroopas märkimisväärsel hulgal keskkonnahoidlikke töökohti, kuid investeeringute lekke oht on äärmiselt suur, kuna geograafilised tingimused suure hulga puhta elektri tootmiseks on liikmesriikides ebavõrdsed. Lisaks sellele ei saa ei elektrit ega vesinikku hõlpsasti üle maailma transportida ning vesinikku on vaja taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia lihtsalt juhitavaks salvestamiseks ja tööstuse toorainena. Selleks et vähendada 100 % investeeringute lekke ohtu, tuleks III taastuvenergia direktiivis kehtestada ainult vesiniku alleesmärgid. See väldiks teatavate riikide sõltuvuse ülekandumist teistesse riikidesse ja tugevdaks seega ELi vastupanuvõimet.

Vähese CO₂ heitega kütused ja gaasid:

Selleks et võimaldada taskukohast ja õigeaegset üleminekut vähese CO₂ heitega energiakandjatele, tuleb elektrolüüsiseadmetesse ja pürolüüsiseadmetesse tehtavad investeeringud lahutada taastuvelektri paralleelsest kasutuselevõtust ja ülekandevõrkude laiendamisest. Selleks et elektrolüüsiseadmed saavutaksid täisvõimsuse, tuleb kaotada täiendavuse põhimõtte ja nõue kasutada ainult 100 % taastuvelektrit. Sellest tulenevalt ei tohiks sellist vesinikku võtta arvesse taastuvenergia 40 % eesmärgi saavutamisel, kuid sellest saadud kütused ja gaasid peaksid aitama kaasa kasvuhoonegaaside heitemahukuse 13 % võrra vähendamise eesmärgi saavutamisele, kui need annavad tavapäraste ekvivalentidega võrreldes rohkem kui 70 % säästu. Vahetult enne 2030. aastat peaks komisjon esitama aruande selle kohta, kas vähese CO₂ heitega kütused ja gaasid on endiselt vajalikud või võib need järkjärgult kasutuselt kõrvaldada.

Alleesmärgid, kvoodid ja ülempiirid:

Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste alleesmärk tuleks edasi lükata 2030. aastani ning see tuleks siduda vähese CO₂ heitega gaaside ja kütuste võimaliku järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamisega, et anda Euroopale aega tööstuse arendamiseks omaenda territooriumil. Siduva alleesmärgi kehtestamine tooks praegu kaasa investeeringute lekke ja seaks kodumaise tööstuse järgmisteks aastakümneteks ebasoodsasse konkurentsiolukorda. Madalamate täiustatud biokütuste alleesmärkide puhul on investeeringute lekke oht väiksem. Alleesmärgid kahjustaksid siiski teadusuuringuid ja innovatsiooni, sest kütusetarnijad valiksid vältimatult ja enneaegselt kõige odavama ja turul kõige kättesaadavama toote. Seetõttu peaks liikmesriikidel ja tööstusel olema võimalik valida oma territooriumil kõige sobivam valik, millel võib olla positiivne kõrvalmõju kogu majandusele.

IX lisa B osas sätestatud tavapäraste biokütuste ja lähteainete piirmäärad tuleks kaotada, et võimaldada võimalikult palju lähteaineid ja valikuvõimalusi. Ainus piirang kütustele ja gaasidele peaks põhinema taastuvenergia direktiivi artiklis 29 sätestatud säästlikkuse

kriteeriumidel.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Transpordi- ja turismikomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1a) See üleminek mõjutab liikmesriike, piirkondi, majandussektoreid ja kodanikke erinevalt ning sõltuvalt nende konkreetsest olukorrast. Seepärast on oluline tagada, et rohelist kokkulepet rakendatakse viisil, mis edendab ELi majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, ning et üleminek oleks õiglane ja kaasav. Eelkõige tuleb tagada, et välditakse häireid elutähtsates sektorites, mis täidavad majanduse ja ühiskonna põhivajadusi, näiteks liikuvus.

Muudatusettepanek 2

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1b) Energia on oluline tootmistegur, mis on pidevas nõudluses ning majanduslikus, sotsiaalses ja keskkonna mõttes eluliselt tähtis. Kogu inimtegevus, sealhulgas transport, sõltub sellest, kas piisav ja taskukohane energia on vajaduse korral kättesaadav.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 1 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1c) Käesoleva direktiivi eesmärk on tagada, et ELi energiapoliitika raames soodustatakse investeerimist taastuvenergia tootmisse, säilitades samal ajal iga liikmesriigi energiasõltumatuse.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 1 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1d) Taastuvenergia direktiiv kuulub paketti „Eesmärk 55“, millel on liidule samuti mitmesugune mõju, sealhulgas konkurentsivõimele, töökohtade loomisele, leibkondade ostujõule, kliimaeesmärkide saavutamisele ja kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ulatusele. Seetõttu tuleks paketi „Eesmärk 55“ kuuluvate määruste makromajanduslikku koondmõju korrapäraselt põhjalikult hinnata.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2a) Liidu energiasüsteemi ümberkujundamine taastuvenergiapõhiseks ei ole võimalik ainuüksi omamaiste energiaallikate abil. Taastuvelektri, taastuvallikatest toodetud vesiniku ja vähese CO₂ heitega energia võimalikult paljudest looduslikult

*sobivatest piirkondadest importimise
laiapõhjaline strateegia on vajalik ka
selleks, et vähendada sõltuvust
fossiilkütustest.*

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) **Üha rohkem tunnistatakse vajadust viia bioenergiapoliitika kooskõlla biomassi astmelise kasutamise põhimõttega,¹¹ et tagada õiglase juurdepääs biomassi tooraineturule suure lisaväärtusega uuenduslike bioressursipõhiste lahenduste väljatöötamiseks ja kestliku ringbiomajanduse loomiseks. Bioenergia** toetuskavade koostamisel peaksid liikmesriigid seega võtma arvesse kättesaadavaid kestlikke energia tootmiseks ja muul eesmärgil kasutatavaid biomassivarusid ning süsinikku siduva metsa ja ökosüsteemide säilitamist, samuti ringmajanduse ja biomassi astmelise kasutamise põhimõtteid ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/98/EÜ¹² kehtestatud jäätmehierarhiat. **Sellest lähtuvalt ei tohiks nad toetada saepalkidest, vineeripakkudest, kändudest ja juurtest energia tootmist ning peaksid hoiduma kvaliteetse ümarpuidu kasutamisest energia saamiseks, välja arvatud täpselt määratletud juhtudel. Puitbiomassi tuleks kooskõlas astmelise kasutamise põhimõttega kasutada lähtuvalt selle suurimast majanduslikust ja keskkonnaga seotud lisaväärtusest järgmises prioriteetsuse järjekorras: 1) puidupõhised tooted, 2) nende kasutusea pikendamine, 3) korduskasutamine, 4) ringlussevõtt, 5) bioenergia ja 6) kõrvaldamine. Kui puitbiomassi ei ole majanduslikult otstarbekas või keskkonna seisukohalt asjakohane kasutada muul**

Muudatusettepanek

(4) **Bioenergia** toetuskavade koostamisel peaksid liikmesriigid seega võtma arvesse kättesaadavaid kestlikke energia tootmiseks ja muul eesmärgil kasutatavaid biomassivarusid ning süsinikku siduva metsa ja ökosüsteemide säilitamist, samuti ringmajanduse ja biomassi astmelise kasutamise põhimõtteid ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/98/EÜ¹² kehtestatud jäätmehierarhiat. Liikmesriigid peaksid hoiduma selliste toetuskavade koostamisest, mis on vastuolus jäätmekäitluse eesmärkidega ja mis tooksid kaasa ringlussevõetavate jäätmete ebatõhusa kasutamise. Peale selle ei tohiks liikmesriigid bioenergia tõhusama kasutamise tagamiseks alates 2026. aastast enam toetada üksnes elektrienergiat tootvaid jaamu, välja arvatud juhul, kui need paiknevad piirkonnas, millel on eristaatus seoses fossiilkütustest loobumisega, või kui neis toimub süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine. **Lisaks peaksid liikmesriigid kajastama kaskaadkasutuse põhimõtet oma siseriiklikes õigusaktides.**

viisil, aitab sellest energia saamine vähendada taastumatutest energiaallikatest energia tootmist. Liikmesriikide bioenergia toetuskavad peaksid seepärast olema suunatud selliste lähteainete kasutamisele, mille puhul turukonkurents materjalisektoritega on väike ja mille kasutamist peetakse nii kliima kui ka elurikkuse seisukohalt positiivseks; sellega hoitakse ära negatiivsed stiimulid bioenergia mittekestlikuks kasutamiseks, nagu on kirjeldatud Teadusuuringute Ühiskeskuse aruandes „The use of woody biomass for energy production in the EU“ („Puitbiomassi kasutamine ELis energia tootmiseks“)¹³. Teisalt on vaja astmelise kasutamise põhimõttest tuleneva täiendava mõju määratlemisel mõista riikide eripärasid, mille alusel liikmesriigid oma toetuskavu välja töötavad. Prioriteetne valik peaks olema jäätmetekke ärahoidmine ning jäätmete korduskasutamine ja ringlussevõtt.

Liikmesriigid peaksid hoiduma selliste toetuskavade koostamisest, mis on vastuolus jäätmekäitluse eesmärkidega ja mis tooksid kaasa ringlussevõetavate jäätmete ebatõhusa kasutamise. Peale selle ei tohiks liikmesriigid bioenergia tõhusama kasutamise tagamiseks alates 2026. aastast enam toetada üksnes elektrienergiat tootvaid jaamu, välja arvatud juhul, kui need paiknevad piirkonnas, millel on eristaatus seoses fossiilkütustest loobumisega, või kui neis toimub süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine.

¹¹ *Astmelise kasutamise põhimõtte eesmärk on saavutada biomassi kasutamisel ressursitõhusus selle kaudu, et biomassi kasutamist materjalina eelistatakse võimaluse korral alati selle kasutamisele energia saamiseks ning seeläbi suurendatakse olemasoleva biomassi kogust süsteemis. Puitbiomassi tuleks kooskõlas astmelise kasutamise põhimõttega kasutada lähtuvalt selle*

suurimast majanduslikust ja keskkonnaga seotud lisaväärtusest järgmises prioriteetsuse järjekorras: 1) puidupõhised tooted, 2) nende kasutusea pikendamine, 3) korduskasutamine, 4) ringlussevõtt, 5) bioenergia ja 6) kõrvaldamine.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

¹³

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC122719>

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Taastuvelektri tootmise kiiret kasvu ja selle kulupõhise konkurentsivõime suurenemist saab kasutada üha suurema osakaalu saavutamiseks energianõudluses, näiteks soojuspumpade kasutamise ruumide kütmiseks ja madalatemperatuurilistes tööstusprotsessides, elektrisõidukite kasutamise transpordis või elektriahvide kasutamise teatavates tööstusharudes. Taastuvelektrit saab kasutada ka **selliste sünteetiliste kütuste tootmiseks, mida tarbitakse transpordisektorites, kus CO₂-heidet on keeruline vähendada, näiteks lennu- ja meretranspordis.**

Elektrifitseerimise raamistik peab võimaldama usaldusväärset ja tõhusat koordineerimist ning turumehhanismide laiendamist, et tagada pakkumise vastavus nõudlusele ajas ja ruumis, soodustada paindlikkuse investeerimist ning aidata muutliku taastuenergia tootmist ulatuslikult lõimida. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et taastuvelektri

Muudatusettepanek

(5) Taastuvelektri tootmise kiiret kasvu ja selle kulupõhise konkurentsivõime suurenemist saab kasutada üha suurema osakaalu saavutamiseks energianõudluses, näiteks soojuspumpade kasutamise ruumide kütmiseks ja madalatemperatuurilistes tööstusprotsessides, elektrisõidukite kasutamise transpordis või elektriahvide kasutamise teatavates tööstusharudes. Taastuvelektrit saab kasutada ka sünteetiliste kütuste tootmiseks. Elektrifitseerimise raamistik peab võimaldama usaldusväärset ja tõhusat koordineerimist ning turumehhanismide laiendamist, et tagada pakkumise vastavus nõudlusele ajas ja ruumis, soodustada paindlikkuse investeerimist ning aidata muutliku taastuenergia tootmist ulatuslikult lõimida. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et taastuvelektri tootmise kasv jätkub piisavas tempos, et rahuldada suurenevat nõudlust. Sel eesmärgil peaksid liikmesriigid kehtestama

tootmise kasv jätkub piisavas tempos, et rahuldada suurenevaid nõudlust. Sel eesmärgil peaksid liikmesriigid kehtestama raamistiku, mis hõlmab turuga kokkusobivaid mehhanisme allesjäänud tökete kõrvaldamiseks, et luua suure taastuenergia osakaalu jaoks sobivad turvalised ja piisavad elektrisüsteemid ning elektrisüsteemiga täielikult lõimitud salvestusrajatised. Eelkõige tuleb selles raamistikus pöörata tähelepanu allesjäänud töketele, sealhulgas sellistele mitterahalistele töketele nagu ametiasutuste ebapiisavad digitaalsed ja inimressursid üha suureneva arvu loataotluste menetlemisel.

raamistiku, mis hõlmab turuga kokkusobivaid mehhanisme allesjäänud tökete kõrvaldamiseks, et luua suure taastuenergia osakaalu jaoks sobivad turvalised ja piisavad elektrisüsteemid ning elektrisüsteemiga täielikult lõimitud salvestusrajatised. Eelkõige tuleb selles raamistikus pöörata tähelepanu allesjäänud töketele, sealhulgas sellistele mitterahalistele töketele nagu ametiasutuste ebapiisavad digitaalsed ja inimressursid üha suureneva arvu loataotluste menetlemisel.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Liikmesriikide koostöö taastuenergia propageerimisel võib väljenduda statistilistes ülekannetes, toetuskavades või ühisprojektides. See lubab võtta taastuenergia kulutõhusalt kasutusele kõikjal Euroopas ja aitab kaasa turu lõimumisele. Vaatamata koostöös peituvatele võimalustele on see olnud väga piiratud ega ole viinud optimaalsete tulemusteni seoses taastuenergia osakaalu suurendamise tõhususega. ***Sellest tulenevalt tuleks teha liikmesriikidele kohustuseks viia koostöö katsetamiseks ellu katseprojekt. Asjaomaste liikmesriikide puhul sobiks selle kohustuse täitmiseks komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2020/1294¹⁴ loodud liidu taastuenergia rahastamismehhanismi raames liikmesriikide panustest rahastatavad projektid.***

Muudatusettepanek

(7) Liikmesriikide koostöö taastuenergia propageerimisel võib väljenduda statistilistes ülekannetes, toetuskavades või ühisprojektides. See lubab võtta taastuenergia kulutõhusalt kasutusele kõikjal Euroopas ja aitab kaasa turu lõimumisele. Vaatamata koostöös peituvatele võimalustele on see olnud väga piiratud ega ole viinud optimaalsete tulemusteni seoses taastuenergia osakaalu suurendamise tõhususega ***ning mastaabisäästust saadava kasu kasutamise***. ***Sellest tulenevalt peaksid liikmesriigid olema kohustatud esitama 2024. aastaks ühisprojektide loetelu, milles nad kirjeldavad ühisprojekte, millega nad tegelevad kuni 2035. aastani. Alates 2028. aastast peaks liit toetama üksnes ühisprojekte.***

¹⁴ *Komisjoni 15. septembri 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/1294 liidu taastuvenergia rahastamismehhanismi kohta (ELT L 303, 17.9.2020, lk 1).*

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Avamere taastuvenergia strateegia hõlmab ambitsioonikat eesmärki toota 2050. aastaks liidu kõikides merepiirkondades kokku 300 GW avamere tuuleenergiat ja 40 GW ookeanienergiat. Selle olulise muutuse elluviimiseks peavad liikmesriigid tegema piiriülest koostööd merepiirkonna tasandil. Seega peaksid liikmesriigid ühiselt kindlaks määrama igas merepiirkonnas 2050. aastaks toodetava avamere taastuvenergia koguse ning 2030. ja 2040. aastaks saavutatavad vaheeesmärgid. Need eesmärgid peaksid kajastuma liikmesriikide ajakohastatud energia- ja kliimakavades, mis esitatakse 2023. ja 2024. aastal kooskõlas määrusega (EL) 2018/1999. Kõnealuse koguse kindlaksmääramisel peaksid liikmesriigid võtma arvesse iga merepiirkonna potentsiaali seoses avamere taastuvenergiaga, keskkonnakaitset, kliimamuutustega kohanemist ja mere muid kasutusviise, samuti liidu CO₂-heite vähendamise eesmärke. Peale selle peaksid liikmesriigid **üha enam kaaluma võimalust kasutada** avamere taastuvenergia tootmise puhul mitut liikmesriiki ühendavaid ülekandeliine kas hübriidprojektide raames või hilisemas etapis lõimituma võrgu kujul. See **võimaldaks** kanda elektrit üle eri suundades ning seeläbi maksimeerida sotsiaal-majanduslikku heaolu, optimeerida kulutusi taristule ja kasutada merd kestlikumalt.

Muudatusettepanek

(8) Avamere taastuvenergia strateegia hõlmab ambitsioonikat eesmärki toota 2050. aastaks liidu kõikides merepiirkondades kokku 300 GW avamere tuuleenergiat ja 40 GW ookeanienergiat. Selle olulise muutuse elluviimiseks peavad liikmesriigid tegema piiriülest koostööd merepiirkonna tasandil. Seega peaksid liikmesriigid ühiselt **vastavalt mereruumi planeerimisele** kindlaks määrama igas merepiirkonnas 2050. aastaks toodetava avamere taastuvenergia koguse ning 2030. ja 2040. aastaks saavutatavad vaheeesmärgid. **Kui vahe-eesmärgid ei ole kooskõlas 2030., 2040. ja 2050. aasta eesmärkidega, peaks komisjon võtma lisameetmeid, et avamere taastuvenergia kasutuselevõttu hõlbustada.** Need eesmärgid peaksid kajastuma liikmesriikide ajakohastatud energia- ja kliimakavades, mis esitatakse 2023. ja 2024. aastal kooskõlas määrusega (EL) 2018/1999. Kõnealuse koguse kindlaksmääramisel peaksid liikmesriigid võtma arvesse iga merepiirkonna potentsiaali seoses avamere taastuvenergiaga, keskkonnakaitset, kliimamuutustega kohanemist ja mere muid kasutusviise, samuti liidu CO₂-heite vähendamise eesmärke. Peale selle peaksid liikmesriigid **olema kohustatud kasutama** avamere taastuvenergia tootmise puhul mitut liikmesriiki ühendavaid ülekandeliine kas hübriidprojektide raames või hilisemas etapis lõimituma võrgu kujul. See **võimaldab** kanda elektrit üle eri suundades

ning seeläbi maksimeerida sotsiaal-
majanduslikku heaolu, optimeerida
kulutusi taristule ja kasutada merd
kestlikumalt.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Hoonetes peitub suur kasutamata võimalus aidata tulemuslikult vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid liidus. Kütmise ja jahutamise seotud CO₂-heite vähendamine selles sektoris taastuenergia tootmise ja kasutamise osakaalu suurendamise kaudu on vajalik, et jõuda kliimaeesmärgi kavaga seotud liidu sihini saavutada kliimanetraalsus. Viimasel kümnendil ei ole aga tehtud edusamme taastuenergia kasutamisel kütmiseks ja jahutamiseks – enamjaolt põhineb see biomassi ulatuslikumal kasutamisel. Kui ei seata eesmäärke hoonete puhul taastuenergia tootmise ja kasutamise suurendamiseks, ei ole võimalik jälgida taastuenergia kasutuselevõttu tehtavaid edusamme ja kindlaks teha ilmnevaid kitsaskohti. Peale selle antakse eesmärkide seadmisega investoritele pikaajaline signaal ka vahetult pärast 2030. aastat algavaks ajavahemikuks. Sellega täiendatakse üldise energiatõhususe ja hoonete energiatõhususega seotud kohustusi. Seepärast tuleks kehtestada esialgsed eesmärgid taastuenergia kasutamiseks hoonetes, et toetada suuniste ja stiimulitega liikmesriikide jõupingutusi kasutada ära hoonete puhul taastuenergia tootmise ja rakendamise võimalusi ning soodustada taastuenergia tootmiseks sellise tehnoloogia väljatöötamist ja lõimimist, mis tagaks investoritele kindluse ja kohalikul tasandil kaasamise.

Muudatusettepanek

(11) Hoonetes peitub suur kasutamata võimalus aidata tulemuslikult vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid liidus. Kütmise ja jahutamise seotud CO₂-heite vähendamine selles sektoris taastuenergia tootmise ja kasutamise osakaalu suurendamise kaudu on vajalik, et jõuda kliimaeesmärgi kavaga seotud liidu sihini saavutada kliimanetraalsus. Viimasel kümnendil ei ole aga tehtud edusamme taastuenergia kasutamisel kütmiseks ja jahutamiseks – enamjaolt põhineb see biomassi ulatuslikumal kasutamisel. Kui ei seata eesmäärke hoonete puhul taastuenergia tootmise ja kasutamise suurendamiseks, ei ole võimalik jälgida taastuenergia kasutuselevõttu tehtavaid edusamme ja kindlaks teha ilmnevaid kitsaskohti. Peale selle antakse eesmärkide seadmisega investoritele pikaajaline signaal ka vahetult pärast 2030. aastat algavaks ajavahemikuks. Sellega täiendatakse üldise energiatõhususe ja hoonete energiatõhususega seotud kohustusi. Seepärast tuleks kehtestada esialgsed eesmärgid taastuenergia kasutamiseks hoonetes, et toetada suuniste ja stiimulitega liikmesriikide jõupingutusi kasutada ära hoonete puhul taastuenergia tootmise ja rakendamise võimalusi ning soodustada taastuenergia tootmiseks sellise tehnoloogia väljatöötamist ja lõimimist, mis tagaks investoritele kindluse ja kohalikul tasandil kaasamise, **võttes samas arvesse kõikide liikmesriikide hoonefondide erinevat vanust,**

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Selleks, et hajutatud salvestusvahendite koondamisega seotud paindlikkuse tagamise ja tasakaalustamise teenuseid saaks arendada konkurentsivõimeliselt, tuleks tagada, *et akude omanikel ja kasutajatel ning nende nimel tegutsejatel – näiteks hoonete energiasüsteemide halduritel, liikuvusteenuste osutajatel ja muudel elektrituru osalistel* – oleks mittediskrimineerivatel tingimustel reaalarajas tasuta juurdepääs akusid käsitlevale põhiteabele, näiteks andmetele nende seisukorra, laetustaseme, mahutavuse ja võimsuse seadeväärtuse kohta. Sellest lähtuvalt *on asjakohane kehtestada meetmed sellistele andmetele juurdepääsu vajaduse rahuldamiseks, et hõlbustada* kodumajapidamistes kasutatavate akude ja elektrisõidukite lõimimisega seotud toiminguid, *ning täiendada akuandmetele juurdepääsu käsitlevaid akude kasutusotstarbe muutmise lihtsustamisega seotud sätteid [komisjoni kavandatud määruses, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patareija akujätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020].* Elektrisõidukite akuandmetele juurdepääsu käsitlevaid sätteid tuleks kohaldada lisaks mis tahes muudele liidu õigusnormidega kehtestatud sätetele sõidukite tüübikinnituse kohta.

Muudatusettepanek 12

Muudatusettepanek

(16) Selleks, et hajutatud salvestusvahendite koondamisega seotud paindlikkuse tagamise ja tasakaalustamise teenuseid saaks arendada konkurentsivõimeliselt, tuleks tagada, *järgides täielikult Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse [(EU) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus)] asjakohaseid sätteid, et akude omanikel* oleks mittediskrimineerivatel tingimustel reaalarajas tasuta juurdepääs akusid käsitlevale põhiteabele, näiteks andmetele nende seisukorra, laetustaseme, mahutavuse ja võimsuse seadeväärtuse kohta. Sellest lähtuvalt *peaks komisjon viima läbi hindamise, et teha kindlaks, millised meetmed hõlbustaksid* kodumajapidamistes kasutatavate akude ja elektrisõidukite lõimimisega seotud toiminguid. Elektrisõidukite akuandmetele juurdepääsu käsitlevaid sätteid tuleks kohaldada lisaks mis tahes muudele liidu õigusnormidega kehtestatud sätetele sõidukite tüübikinnituse kohta.

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Elektrisõidukite üha suurem arv maantee-, raudtee-, mere- ja muud liiki transpordis nõuab laadimistoimingute optimeerimist ja haldamist viisil, millega ei põhjustata ülekoormust ning kasutatakse täiel määral ära süsteemis kättesaadavat taastuvelektrit ja madalat elektrihinda. Juhtudel, kus kahesuunaline laadimine aitaks kaasa taastuvelektri veelgi ulatuslikumale kasutuselevõtule elektrisõidukiparkides transpordi valdkonnas ning elektrisüsteemis tervikuna, tuleks selline funktsionaalsus kättesaadavaks teha. Laadimispunktide pikast kasutuseast tulenevalt tuleks laadimistaristut käsitlevaid nõudeid ajakohastada nii, et tulevikuvajadused saaksid rahuldatud ning tehnoloogia ja teenuste arendamist ei takistaks süsteemist sõltuvuse negatiivne mõju.

Muudatusettepanek

(17) Elektrisõidukite üha suurem arv maantee-, raudtee-, mere- ja muud liiki transpordis nõuab laadimistoimingute optimeerimist ja haldamist viisil, millega ei põhjustata ülekoormust ning kasutatakse täiel määral ära süsteemis kättesaadavat taastuvelektrit ja madalat elektrihinda. Juhtudel, kus **arukas ja** kahesuunaline laadimine aitaks kaasa taastuvelektri veelgi ulatuslikumale **ja tõhusale** kasutuselevõtule elektrisõidukiparkides transpordi valdkonnas ning elektrisüsteemis tervikuna, tuleks **ka** selline funktsionaalsus kättesaadavaks teha. Laadimispunktide pikast kasutuseast tulenevalt tuleks laadimistaristut käsitlevaid nõudeid ajakohastada nii, et tulevikuvajadused saaksid rahuldatud ning tehnoloogia ja teenuste arendamist ei takistaks süsteemist sõltuvuse negatiivne mõju.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Elektrisõidukite kasutajatel, kes sõlmivad lepinguid elektromobiilsuse teenuste osutajate ja elektrituru osalistega, peaks olema õigus saada teavet ja selgitusi selle kohta, kuidas lepingutingimused mõjutavad nende sõiduki kasutamist ja selle aku seisukorda. **Elektromobiilsuse teenuste osutajad ja elektrituru osalised** peaksid jagama elektrisõidukite kasutajatele selget teavet tasu kohta, mida neile makstakse elektrisüsteemis ja turul nende elektrisõiduki kasutamise pakutud paindlikkus-, tasakaalustamis- ja salvestusteenuste eest. Samuti tuleb selliste

Muudatusettepanek

(18) Elektrisõidukite kasutajatel, kes sõlmivad lepinguid elektromobiilsuse teenuste osutajate ja elektrituru osalistega, peaks olema õigus saada teavet ja selgitusi selle kohta, kuidas lepingutingimused mõjutavad nende sõiduki kasutamist ja selle aku seisukorda. **Põhivõrguettevõtjad ja/või jaotusvõrguettevõtjad** peaksid jagama elektrisõidukite kasutajatele selget teavet tasu kohta, mida neile makstakse elektrisüsteemis ja turul nende elektrisõiduki kasutamise pakutud paindlikkus-, tasakaalustamis- ja salvestusteenuste eest **ning kuidas nende**

lepingute sõlmimisel tagada elektrisõidukite kasutajate tarbijaõiguste, eelkõige nende sõiduki kasutamiseiga seotud isikuandmete, näiteks asukohta ja sõiduharjumusi käsitlevate andmete kaitse. Sellised lepingud võivad hõlmata ka elektrisõidukite kasutajate eelistusi seoses nende elektrisõiduki jaoks ostetava elektrienergia liigiga, samuti muid eelistusi. *Eespool kirjeldatud põhjustel* on oluline, et *elektrisõidukite kasutajad saaksid kasutada liitumisega kaasnevaid õigusi mitmes laadimispunktis. Ühtlasi võimaldab see elektrisõiduki kasutaja valitud teenuseosutajal elektrisõiduk optimaalsel viisil elektrisüsteemi lõimida ning kasutada selleks elektrisõiduki kasutaja eelistustest lähtuvaid prognooskavu ja stiimuleid. Samuti on see kooskõlas tarbijakeskse ja tootval tarbijal põhineva energiasüsteemi põhimõtetega ning elektrisõidukite kasutajate kui lõpptarbijate õigusega tarnijat valida, nagu on sätestatud direktiivis (EL) 2019/944.*

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) *Hajutatud salvestusvahenditega*, näiteks kodumajapidamistes *kasutatavate akude* ja *elektrisõidukiakudega* on võimalik koondamise teel pakkuda märkimisväärses ulatuses paindlikkus- ja tasakaalustamisteenuseid. Selliste teenuste väljatöötamise hõlbustamiseks tuleks *salvestusvahendite* ühendamist ja käitamist käsitlevad sätted, näiteks tariifid, ühendusajad ja ühenduse spetsifikatsioonid kavandada nii, et sellega ei vähendata kõikide – sealhulgas väikeste mobiilsete – *salvestusvahenditega* pakutavate võimalike paindlikkus- ja tasakaalustamisteenuste mahtu ning

koondandmeid kasutatakse. Samuti tuleb selliste lepingute sõlmimisel tagada elektrisõidukite kasutajate tarbijaõiguste, eelkõige nende sõiduki kasutamiseiga seotud *privaatsuse ja* isikuandmete, näiteks asukohta ja sõiduharjumusi käsitlevate andmete kaitse. Sellised lepingud võivad hõlmata ka elektrisõidukite kasutajate eelistusi seoses nende elektrisõiduki jaoks ostetava elektrienergia liigiga, samuti muid eelistusi. On oluline, et *üldkasutatavad laadimisjaamad oleksid avatud kõigile kasutajatele, olenemata automargist ja pistikutüübist ning sellest, kas nad kuuluvad lepingupõhisesse maksesüsteemi või mitte*, ning *et nad aktsepteeriks liidus laialdase kasutatavaid maksekaarte*.

Muudatusettepanek

(19) *Detsentraliseeritud energiaressurssidega, nagu taastuvenergia hajatootmine, tarbimiskaja, arukad kütte- ja jahutusseadmed, kuumaveepaagid, soojusenergia salvestamine, hajutatud salvestusvahendid*, näiteks kodumajapidamistes *kasutatavad akud* ja *elektrisõidukiakud*, on võimalik koondamise teel pakkuda *võrgule ja energiasüsteemile* märkimisväärses ulatuses paindlikkus- ja tasakaalustamisteenuseid. Selliste *seadmete ja seotud* teenuste väljatöötamise hõlbustamiseks tuleks *detsentraliseeritud*

aidatakse kaasa *taastuvelektri* kasutuselevõttule suuremas ulatuses, *kui seda võimaldavad üksnes suured paiksed salvestusvahendid*.

energiaressursside ühendamist ja käitamist käsitlevad sätted, näiteks tariifid, ühendusajad ja ühenduse spetsifikatsioonid kavandada nii, et sellega ei vähendata kõikide *nende* – sealhulgas väikeste mobiilsete – *vahenditega* pakutavate võimalike paindlikkus- ja tasakaalustamisteenuste mahtu ning aidatakse kaasa *taastuenergia* kasutuselevõttule suuremas ulatuses, *eelkõige võrreldes suurte vahenditega. Liikmesriigid peaksid tagama võrdsed võimalused ka väiksematele turuosalistele, eelkõige taastuenergiakogukondadele, et nad saaksid turul osaleda ilma ebaproportsionaalse haldus- või regulatiivse koormuseta*.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek

(22) Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid saab kasutada energiatootmiseks, ent ka muul otstarbel: lähteainena või toorainena terase- või kemikaalitööstuses. Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamisega nii ühel kui ka teisel otstarbel rakendatakse täiel määral neis peituvaid võimalusi lähteainena kasutatavate fossiilkütuste asendamiseks ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks tööstussektoris ning seepärast peaks muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamisega seotud eesmärk hõlmama mõlemat kasutusviisi. *Liikmesriikide meetmed, millega toetatakse muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutuselevõttu tööstussektoris, ei tohiks kaasa tuua summaarset saastuse suurenemist kõige saastavamatest fossiilkütustest, näiteks kivisöest, diislikütusest, pruunsöest, naftast, turbast või põlevkivist toodetud*

Muudatusettepanek

(22) Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid saab kasutada energiatootmiseks, ent ka muul otstarbel: lähteainena või toorainena terase- või kemikaalitööstuses. Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamisega nii ühel kui ka teisel otstarbel rakendatakse täiel määral neis peituvaid võimalusi lähteainena kasutatavate fossiilkütuste asendamiseks ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks tööstussektoris ning seepärast peaks muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamisega seotud eesmärk hõlmama mõlemat kasutusviisi.

elektrienergia nõudluse kasvu tõttu.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 29

Komisjoni ettepanek

(29) Taastuvkütuste ja taastuvelektri kasutamine transpordis võib aidata kulutõhusalt vähendada CO₂-heidet liidu transpordisektoris ja suurendada muu hulgas energiavarustuse mitmekesisust selles sektoris ning samal ajal edendada liidus innovatsiooni, majanduskasvu ja tööhõivet ning vähendada sõltuvust energiainpordist. Selleks, et saavutada kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine liidus kindlaks määratud suurendatud ulatuses, tuleks suurendada liidus kõikide transpordiliikide puhul tarnitud taastuenergia osakaalu. Transpordisektoriga seotud eesmärgi väljendamine kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärgina innustaks võtma transpordis üha rohkem kasutusele kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise seisukohalt kõige kulutõhusamaid ja parimate näitajatega kütuseid. Peale selle aitaks kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärk edendada innovatsiooni ja sellest saaks selge võrdlusalus eri kütuseliikide ja taastuvelektri võrdlemiseks neid iseloomustava kasvuhoonegaaside heitemahukuse alusel. **Lisaks võimaldaks täiustatud biokütuste ja biogaasiga seotud energiapõhisele eesmärgile vastava taseme tõstmine ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid käsitleva eesmärgi kehtestamine tagada vähima keskkonnamõjuga taastuvkütuste ulatuslikuma kasutuselevõtu nende transpordiliikide puhul, kus elektrifitseerimine on raskendatud.** Nimetatud eesmärkide saavutamine peaks

Muudatusettepanek

(29) Taastuvkütuste ja taastuvelektri kasutamine transpordis võib aidata kulutõhusalt vähendada CO₂-heidet liidu transpordisektoris ja suurendada muu hulgas energiavarustuse mitmekesisust selles sektoris ning samal ajal edendada liidus innovatsiooni, majanduskasvu ja tööhõivet ning vähendada sõltuvust energiainpordist. **Kõik keskkonnaeesmärgid ja CO₂ heite vähendamine peaksid tagama, et transpordipoliitika on tulevikukindel ning edendab sektori vastupanuvõimet, tõhusust ja konkurentsivõimet;** Selleks, et saavutada kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine liidus kindlaks määratud suurendatud ulatuses, tuleks suurendada liidus kõikide transpordiliikide puhul tarnitud taastuenergia osakaalu. Transpordisektoriga seotud eesmärgi väljendamine kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärgina innustaks võtma transpordis üha rohkem kasutusele kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise seisukohalt kõige kulutõhusamaid ja parimate näitajatega kütuseid. **Liikmesriigid võivad otsustada saavutada kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgi meetmete abil, mis on suunatud kogustele, energiasaldusele või kasvuhoonegaaside heitele, kui on tõendatud, et kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamine ja alleesmärgid on täidetud.** Peale selle aitaks kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärk edendada innovatsiooni ja sellest saaks selge võrdlusalus eri kütuseliikide ja taastuvelektri võrdlemiseks neid

olema tagatud kütusetarnijatele kehtestatud kohustustega ning muude meetmetega, mis on ette nähtud [määrusega (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse algatust „FuelEU Maritime“ – taastuvkütuste ja vähese CO₂-heitega kütuste kasutamist meretranspordis, ning määrusega (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse võrdsete tingimuste tagamist säästva lennutranspordi jaoks]. Lennukikütuse tarnijate spetsiifilised kohustused tuleks kehtestada üksnes vastavalt [määrusele (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse võrdsete tingimuste tagamist säästva lennutranspordi jaoks].

iseloomustava kasvuhoonegaaside heitemahukuse alusel. Nimetatud eesmärkide saavutamine peaks olema tagatud kütusetarnijatele kehtestatud kohustustega ning muude meetmetega, mis on ette nähtud [määrusega (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse algatust „FuelEU Maritime“ – taastuvkütuste ja vähese CO₂-heitega kütuste kasutamist meretranspordis, ning määrusega (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse võrdsete tingimuste tagamist säästva lennutranspordi jaoks]. Lennukikütuse tarnijate spetsiifilised kohustused tuleks kehtestada üksnes vastavalt [määrusele (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse võrdsete tingimuste tagamist säästva lennutranspordi jaoks].

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 29 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(29a) COVID-19 pandeemia on näidanud, et transpordisektoril on strateegiline tähtsus. Roheliste transpordikoridoride rakendamine, et pakkuda tervishoiu- ja hädaabiteenuste, hädavajalike toiduainete ja ravimite tarnimiseks turvalisi tarneahelaid, oli hea tava, mis peaks tuleviku kriiside ajal olema tähtsam kui heitkoguste vähendamine.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 29 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(29b) Tuuleenergiat toetavate jõuseadmete ja tuule jõuseadmete

rakendamist või paigaldamist peetakse taastuvaks energiaallikaks ja üheks meretranspordi CO₂-heite vähendamise lahenduseks.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek

(30) Transpordisektoris mängib CO₂-heite vähendamisel olulist rolli elektromobiilsus. Elektromobiilsuse jätkuva arengu soodustamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama krediidimehhanismi, mis võimaldaks üldsusele ligipääsetavate laadimisjaamade käitajatel anda taastuvelektri tarnimisega oma panuse nende kohustuste täitmisel, mille liikmesriigid on kehtestanud kütusetarnijatele. On oluline, et peale sellise mehhanismi loomise elektrienergia kasutamise toetamiseks transpordisektoris seaksid liikmesriigid jätkuvalt ambitsioonikaid sihte transpordis kasutatavate vedelkütuseliikidega seotud CO₂-heite vähendamiseks.

Muudatusettepanek

(30) Transpordisektoris mängib CO₂-heite vähendamisel olulist rolli elektromobiilsus. Elektromobiilsuse jätkuva arengu soodustamiseks **kõigis transpordiliikides** peaksid liikmesriigid kehtestama krediidimehhanismi, mis võimaldaks üldsusele ligipääsetavate laadimisjaamade käitajatel anda taastuvelektri **ja vesiniku** tarnimisega oma panuse nende kohustuste täitmisel, mille liikmesriigid on kehtestanud kütusetarnijatele. On oluline, et peale sellise mehhanismi loomise elektrienergia **ja nn roheline vesiniku** kasutamise toetamiseks transpordisektoris seaksid liikmesriigid jätkuvalt ambitsioonikaid sihte transpordis kasutatavate vedelkütuseliikidega seotud CO₂-heite vähendamiseks.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 30 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(30a) Kuigi käesoleva direktiivi eesmärk on suurendada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu, on samuti vaja tunnistada, et praeguses etapis on vähese CO₂ heitega transpordisektorile üleminekuks endiselt vaja vähese CO₂ heitega kütuseid, kuna

taastuvkütused ja taastuvelektrienergia ei ole veel saavutanud kõigis transpordiliikides piisavat tehnoloogilist küpsust ning vajavad siiski märkimisväärseid investeeringuid nende arengu ja tootmise laiendamiseks.

Muudatusettepanek 21

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 30 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(30b) Vesinikku saab kasutada toorme või energiaallikana tööstuses ja keemilistes protsessides ning lennutranspordis ja merevedudel, mis vähendab CO₂-heidet sektorites, kus otsene elektrifitseerimine on tehnoloogiliselt võimatu või pole konkurentsivõimeline, samuti vajaduse korral energia salvestamisel energiasüsteemi tasakaalustamiseks, ning seetõttu on vesinik energiasüsteemide loomimiseks väga vajalik.

Muudatusettepanek 22

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 30 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(30c) Euroopa energiaturul tuleks arendada nii vähese CO₂ heitega kui ka taastuvallikatest toodetud vesinikku, võttes arvesse, et neil on erinevad taristu- ja investeerimisvajadused ning seades esikohale vajaduse investeeringute järele, et suurendada taastuenergia tootmist piisavalt kiiresti, et saavutada ELi 2030. ja 2050. aasta kliima- ja keskkonnaeesmärgid, kasutades vähese CO₂ heitega vesinikku lühikeses perspektiivis üleminekutehnoloogiana.

Komisjon peaks seetõttu ligikaudselt hindama, kui suurel hulgal vähese CO₂ heitega vesinikku CO₂ heite vähendamiseks vajatakse enne, kui seda ülesannet saab hakata täitma üksnes taastuvallikatest toodetud vesinik, ning millistel juhtudel ja kui pika aja jooksul seda vajatakse. Lisaks peaksid komisjon ja liikmesriigid vähendama selleks, et turg taastuvallikatest toodetud vesiniku kiiresti kasutusele võtaks, õiguslikke ja majanduslikke takistusi.

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 30 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(30d) Liidu õigusraamistik ja algatused, mille eesmärk on saavutada kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärgid, peaksid toetama tööstust üleminekul säästvamale Euroopa energiasüsteemile, eelkõige uute eesmärkide ja tootmiskünniste kehtestamisel.

Muudatusettepanek 24

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 31**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(31) Liidu taastuvenergiapoliitikaga soovitakse aidata täita Euroopa Liidu eesmäärke seoses kliimamuutuste leevendamise ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise teel. Selles suunas liikumisel on oluline aidata saavutada ka laiemaid keskkonnaeesmäärke, *eelkõige takistada elurikkuse vähenemist, millele avaldab negatiivset mõju maakasutuse kaudne muutus seoses*

(31) Liidu taastuvenergiapoliitikaga soovitakse aidata täita Euroopa Liidu eesmäärke seoses kliimamuutuste leevendamise ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise teel. Selles suunas liikumisel on oluline aidata saavutada ka laiemaid keskkonnaeesmäärke, *tagades rangelt säästlikkuskriteeriumide täitmise. Säästvad biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused, mis ühtlasi*

teatavate biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste tootmisega. Nende kliima- ja keskkonnanormide saavutamisele kaasaaitamine on liidu kodanike ja liidu seadusandja jaoks tõsine ja pikaajaline põlvkonnaülene mure. Sellest tulenevalt ei tohiks muudatused transpordisektorile seatud eesmärgi arvutamise viisis mõjutada piiranguid, mis on kehtestatud seoses sellega, kuidas võetakse selle eesmärgini jõudmiseks arvesse teatavaid toidu- ja söödakultuuridest toodetavaid kütuseid ning samuti suurt maakasutuse kaudse muutuse riski põhjustavaid kütuseid. Peale selle peaks liikmesriikidel olema jätkuvalt võimalik valida, kas võtta transpordisektorile seatud eesmärgi poole liikumisel arvesse toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuseid ja biogaasi või mitte, et hoida ära stiimuli loomist nende kasutamiseks transpordis. Kui neid kütuseid ei võeta arvesse, võib liikmesriik sellele vastavalt vähendada kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise ettenähtud määra, eeldades, et toidu- ja söödakultuuridest saadavad biokütused vähendavad kasvuhoonegaaside heidet 50 % võrra – see vastab käesoleva direktiivi lisas esitatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise tüüpilistele väärtustele toidu- ja söödakultuuridest saadavate biokütuste kõige asjakohasemate tootmisviiside puhul, samuti vähenemise miinimummääradele, mida kohaldatakse enamiku selliseid biokütuseid tootvate käitiste puhul.

Muudatusettepanek 25

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 31 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**(31a) Kütuste kasvuhoonegaaside
heitkoguste mõõtmist jätkatakse keeruka**

olelusringi hindamise metoodika abil. See metoodika suudab siiski arvesse võtta ainult kütuste tootmisega otseselt seotud heitkoguseid. Olelusringi hindamisel ei tohiks arvesse võtta jäätmete või jääkide kasutamisest tulenevat kaudset heidet, kuna selliste võimalike kaudsete heitkoguste hinnangud on seotud suure ebakindlusega ja seetõttu ei ole neid võimalik õigusaktides kohaldada.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 32

Komisjoni ettepanek

(32) Transpordisektorile seatud eesmärgi väljendamisel kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärgina langeb ära vajadus kohaldada kordajaid teatavate taastuvate energiaallikate kasutuse edendamiseks. See tuleneb asjaolust, et eri taastuvad energiaallikad võimaldavad vähendada kasvuhoonegaaside heidet erineval määral ja seega on nende panused eesmärgini jõudmiseks erinevad. **Taastuvelektri tootmist tuleks käsitada heitevabana, mis tähendab seda, et sellega vähendatakse heidet 100 %, võrrelduna fossiilkütustest elektri tootmisega. See loob stiimuli taastuvelektri kasutamiseks, kuna taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste puhul on nii suure vähenemismäära saavutamine ebatõenäoline. Seepärast muutuks taastuvatel energiaallikatel põhinev elektrifitseerimine maanteetranspordi puhul kõige tõhusamaks CO₂-heite vähendamise viisiks. Lisaks on täiustatud biokütuste ja biogaasi ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamise edendamiseks lennu- ja meretranspordis asjakohane jätta alles selliste kütuste sellisel viisil kasutamise puhul kohaldatav kordaja, mida**

Muudatusettepanek

(32) Transpordisektorile seatud eesmärgi väljendamisel kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärgina langeb ära vajadus kohaldada kordajaid teatavate taastuvate energiaallikate kasutuse edendamiseks. See tuleneb asjaolust, et eri taastuvad energiaallikad võimaldavad vähendada kasvuhoonegaaside heidet erineval määral ja seega on nende panused eesmärgini jõudmiseks erinevad. **Seetõttu on oluline, et iga kütuse puhul tehtav kasvuhoonegaaside heite vähendamise arvutus kehtiks ja oleks kooskõlas uusimate teaduslike andmetega.**

kasutatakse nende arvessevõtmiseks selliste kütuste jaoks kehtestatud konkreetsete eesmärkide täitmisel.

Muudatusettepanek 27

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 33**

Komisjoni ettepanek

(33) *Lõppkasutussektorite, sealhulgas transpordisektori otsene elektrifitseerimine aitab suurendada taastuenergiapõhise energiasüsteemi tõhusust ja hõlbustab sellele üleminekut.* Seepärast on see iseenesest tõhus viis kasvuhoonegaaside *heitkoguste* vähendamiseks. Sellest tulenevalt ei ole vaja luua sellist täiendavuse raamistikku, mis on kohaldatav konkreetsetelt *transpordisektoris elektrisõidukite jaoks tarnitava taastuvelektri* puhul.

Muudatusettepanek 28

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 34**

Komisjoni ettepanek

(34) Kuna muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütused võetakse arvesse taastuenergiانا sõltumata sellest, millises sektoris neid tarbitakse, tuleks eeskirju, mille alusel määratakse kindlaks selliste kütuste taastuv olemus nende tootmisel elektrienergia abil ja mida on kohaldatud üksnes nende tarbimisel transpordisektoris, laiendada kõikidele muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütustele, olenemata sellest, millises sektoris neid tarbitakse.

Muudatusettepanek

(33) *Taastuvate energiaallikate eesmärgi suurendamine 32 %-lt 40 %-le kogu ELis hõlbustab üleminekut taastuenergiapõhisele energiasüsteemile.* Seepärast on see iseenesest tõhus viis kasvuhoonegaaside *heite* vähendamiseks. Sellest tulenevalt ei ole vaja luua sellist täiendavuse raamistikku, mis on kohaldatav konkreetsetelt *taastuenergia* puhul.

Muudatusettepanek

(34) Kuna muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütused võetakse arvesse taastuenergiانا sõltumata sellest, millises sektoris neid tarbitakse, tuleks eeskirju, mille alusel määratakse kindlaks selliste kütuste taastuv olemus nende tootmisel elektrienergia abil ja mida on kohaldatud üksnes nende tarbimisel transpordisektoris, laiendada kõikidele muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütustele, olenemata sellest, millises sektoris neid tarbitakse. *Kuna muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootjariik võib olla tarbivast riigist erinev, tuleb tagada jagamismehhanism, et mõlemad riigid*

saaksid toodetud taastuenergiast kasu.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 35

Komisjoni ettepanek

(35) Soojus-, elektri- ja jahutusenergiat tootvates käitistes kasutatavate tahkete biomasskütuste suhtes kohaldatavate liidu säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumide **suurema keskkonnatõhususe tagamiseks tuleks vähendada** selliste kriteeriumide kohaldamiseks **vajalikku miinimummäära praeguselt väärtuselt 20 MW väärtuseni 5 MW.**

Muudatusettepanek

(35) Soojus-, elektri- ja jahutusenergiat tootvates käitistes kasutatavate tahkete biomasskütuste suhtes kohaldatavate liidu säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumide **suuremale keskkonnatõhususele sidusa lähenemisviisi tagamiseks peaks** selliste kriteeriumide kohaldamiseks **vajalik miinimummäär kajastama HKSi künnist, mis praegu on 20 MW.**

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 36

Komisjoni ettepanek

(36) Direktiiviga (EL) 2018/2001 tugevdati bioenergia säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise raamistikku ning kehtestati selleks kriteeriumid kõikide lõppkasutussektorite jaoks. Nimetatud direktiiviga on ette nähtud metsa biomassist toodetud biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja biomasskütuseid käsitlevad erieeskirjad, mille kohaselt on nõutav ülestöötamise kestlikkus ja maakasutuse muutusest tuleneva heite arvessevõtmine. **Iseäranis suure elurikkusega ja süsinikurikaste elupaikade, näiteks põlismetsade, suure bioloogilise mitmekesisusega metsade, rohumaade ja turbaalade tõhusamaks kaitsmiseks tuleks kehtestada erandid ja piirangud seoses sellistelt aladelt metsa biomassi**

Muudatusettepanek

(36) Direktiiviga (EL) 2018/2001 tugevdati bioenergia säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise raamistikku ning kehtestati selleks kriteeriumid kõikide lõppkasutussektorite jaoks. Nimetatud direktiiviga on ette nähtud metsa biomassist toodetud biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja biomasskütuseid käsitlevad erieeskirjad, mille kohaselt on nõutav ülestöötamise kestlikkus ja maakasutuse muutusest tuleneva heite arvessevõtmine. **Nende reeglite kavakohaseks toimimiseks on oluline neid sidusalt kohaldada ning nende üle ranget järelevalvet teha ja nende täitmine tagada. Liikmesriigid peaksid vajaduse korral kajastama kaskaadkasutuse põhimõtet oma siseriiklikes õigusaktides, suunistes ja**

hankimisega; see oleks kooskõlas põllumajanduslikust biomassist toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste puhul rakendatava lähenemisviisiga. Peale selle tuleks kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriume kohaldada ka olemasolevate biomassipõhiste kütiste suhtes, et tagada, et kõikides sellistes kütistes saavutatakse bioenergia tootmisega kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine, võrrelduna fossiilkütustest energia tootmisega.

kavades.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 37

Komisjoni ettepanek

(37) Selleks, et vähendada halduskoormust taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste tootjate ning liikmesriikide jaoks juhtudel, kus komisjon on rakendusakti kaudu tunnustanud vabatahtlikku või riiklikku kava kui kava, mille alusel esitatakse tõendeid või täpseid andmeid selle kohta, et säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid ning muud käesoleva direktiiviga kehtestatud nõuded on täidetud, peaksid liikmesriigid aktsepteerima selliste kavade alusel komisjoni tunnustuse raames välja antud sertifikaatide kohaseid tulemusi. Väikeste kütiste jaoks koormuse vähendamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama lihtsustatud kontrollimehhanismi kütiste puhul, mille võimsus jääb vahemikku 5–10 MW.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 38

Muudatusettepanek

(37) Selleks, et vähendada halduskoormust taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste tootjate ning liikmesriikide jaoks juhtudel, kus komisjon on rakendusakti kaudu tunnustanud vabatahtlikku või riiklikku kava kui kava, mille alusel esitatakse tõendeid või täpseid andmeid selle kohta, et säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid ning muud käesoleva direktiiviga kehtestatud nõuded on täidetud, peaksid liikmesriigid aktsepteerima selliste kavade alusel komisjoni tunnustuse raames välja antud sertifikaatide kohaseid tulemusi. Väikeste kütiste jaoks koormuse vähendamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama lihtsustatud kontrollimehhanismi kütiste puhul, mille võimsus jääb vahemikku 5–20 MW.

Komisjoni ettepanek

(38) Komisjoni loodava liidu andmebaasi eesmärk on võimaldada vedelate ja gaasiliste taastuvkütuste ning ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste jälgitavust. Selle ulatust tuleks laiendada nii, et see hõlmaks peale transpordisektori ka kõiki muid lõppkasutussektoreid, kus selliseid kütuseid tarbitakse. Sellest peaks kujunema oluline panus kõnealuste kütuste tootmise ja tarbimise põhjalikku seiresse ning sellega väheneksid topeltarvestamise ja nõuete rikkumise riskid liidu andmebaasiga hõlmatud tarneahelate lõikes. Peale selle tuleks tühistada kõikide andmebaasis registreeritud, taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi saadetiste päritolutagatised, et hoida ära sama taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi kohta topeltandmete esitamise riski.

Muudatusettepanek

(38) Komisjoni loodava liidu andmebaasi eesmärk on võimaldada **tahkete**, vedelate ja gaasiliste taastuvkütuste ning ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste jälgitavust. Selle ulatust tuleks laiendada nii, et see hõlmaks peale transpordisektori ka kõiki muid lõppkasutussektoreid, kus selliseid kütuseid tarbitakse. Sellest peaks kujunema oluline panus kõnealuste kütuste tootmise ja tarbimise põhjalikku seiresse ning sellega väheneksid topeltarvestamise ja nõuete rikkumise riskid liidu andmebaasiga hõlmatud tarneahelate lõikes. Peale selle tuleks tühistada kõikide andmebaasis registreeritud, taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi saadetiste päritolutagatised, et hoida ära sama taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi kohta topeltandmete esitamise riski. **Andmebaas tuleks teha avatud, läbipaistval ja kasutajasõbralikul viisil avalikult kättesaadavaks. Komisjon peaks avaldama üldsuse jaoks igal aastal aruanded liidu andmebaasis esitatud teabe kohta, sealhulgas biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste kogused, nende geograafiline päritolu ja lähteaine liik kütusetarnijate ja liikmesriikide kaupa.**

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 40

Komisjoni ettepanek

(40) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ¹⁷ kohaldamisala tuleks muuta, et hoida ära transpordikütustega seotud CO₂-heite vähendamise eesmärki käsitlevate regulatiivsete nõuete dubleerimist ja saavutada kooskõla

Muudatusettepanek

(40) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ¹⁷ kohaldamisala tuleks muuta, et hoida ära transpordikütustega seotud CO₂-heite vähendamise eesmärki käsitlevate regulatiivsete nõuete dubleerimist ja saavutada kooskõla

direktiiviga (EL) 2018/2001.

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 1998. aasta direktiiv 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi ning nõukogu direktiivi 93/12/EMÜ muutmise kohta (EÜT L 350, 28.12.1998, lk 58).

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 40 a (uus)

Komisjoni ettepanek

direktiiviga (EL) 2018/2001.

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 1998. aasta direktiiv 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi ning nõukogu direktiivi 93/12/EMÜ muutmise kohta (EÜT L 350, 28.12.1998, lk 58).

Muudatusettepanek

(40a) Samuti on oluline edendada teadusuuringuid ja innovatsiooni puhta energia, näiteks vesiniku valdkonnas, et rahuldada kasvavat nõudlust alternatiivkütuste järele ja eelkõige teha turul kättesaadavaks energia, mis on odavam kui fossiilkütused ehk näiteks diislikütus, kütteõli ja bensiin, mille hinnad on praegu rekordiliselt kõrged.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 40 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(40b) Kütustel on märkimisväärne potentsiaal vähendada uute sõidukite ja olemasoleva sõidukipargi saasteainete ja CO₂ heidet. Direktiivi 98/70/EÜ ei ole alates 2009. aastast ajakohastatud ning võttes arvesse uute Euro 7/VII heitenormide kehtestamist, tuleb läbi vaadata ka direktiiv 98/70/EÜ.

Muudatusettepanek 36

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 47 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(47a) Praegu taastuvelektri ja vähese CO₂ heitega energiaallikate puhul kasutatavaid päritolutagatise tuleks laiendada ka taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasile. Liikmesriikidel peaks olema võimalik laiendada päritolutagatiste süsteemi peale vähese CO₂ heitega energiaallikate ka muudele taastumatutest energiaallikatest toodetud energiale. See tagaks järjepideva mooduse taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi, nagu biometaani päritolu tõendamiseks lõpptarbijatele ja aitaks suurendada selle gaasiga seotud piiriülest kaubandust. Samuti võimaldaks see luua päritolutagatised muule taastuvatest energiaallikatest ja vähese CO₂ heitega energiaallikatest toodetud gaasile, näiteks vesinikule.

Muudatusettepanek 37

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt a a (uus)
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 1**

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

(1) „taastuvatest energiaallikatest toodetud energia“ või „taastuenergia“ – taastuvatest mittefossiilsetest allikatest pärit energia, nimelt tuuleenergia, päikeseenergia (päikese soojusenergia ja fotogalvaaniline päikeseenergia), geotermiline energia, ümbritseva keskkonna energia, loodete, lainete ja muu ookeanienergia, hüdroenergia ning biomassist, prügilagaasist, reoveepuhasti gaasist ja biogaasist toodetud energia;

(1) „taastuvatest energiaallikatest toodetud energia“ või „taastuenergia“ – taastuvatest mittefossiilsetest allikatest pärit energia, nimelt **tuul (tuuleenergia ja tuulepõhised jõuallikad)**, päikeseenergia (päikese soojusenergia ja fotogalvaaniline päikeseenergia), geotermiline **energia, osmootne** energia, ümbritseva keskkonna energia, loodete, lainete ja muu ookeanienergia, hüdroenergia ning biomassist, prügilagaasist, reoveepuhasti gaasist ja biogaasist toodetud energia;

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c – alapunkt i (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3a) „osmootne energia“ – energia, mis on tekkinud looduslikult kahe vedeliku, tavaliselt magevee ja soolase vee soolasisalduse erinevusest;

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c – alapunkt ii (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3b) „uuenduslik taastuvenergia tehnoloogia“ – tehnoloogia, mis parandab võrreldavat tippasemel taastuvenergia tehnoloogiat või tehnoloogiaid vähemalt ühel viisil või muudab suuremas osas kasutamata taastuvenergiaallika kasutatavaks;

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c – alapunkt iii (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 3 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3c) „tuulejõuseade“ või „tuuleenergiat toetav jõuseade“ – jõuseade, mis aitab tuuleenergia kaudu peamiselt või täiendavalt navigeerida mis tahes liiki laeva;

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt a a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 12

Kehtiv tekst

(12) „päritolutagatis“ – elektrooniline dokument, mille ainus eesmärk on tõendada lõpptarbijale, et teatav osa või kogus energiast toodeti taastuvatest energiaallikatest;

Muudatusettepanek

aa) Artikli 2 lõike 2 punkt 12 asendatakse järgmisega:

„(12) „päritolutagatis“ – elektrooniline dokument, mille ainus eesmärk on tõendada lõpptarbijale, et teatav osa või kogus energiast toodeti taastuvatest **ja/või vähese CO₂ heitega** energiaallikatest;

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt a

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikli 2 – lõik 2 – punkt 36 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt b a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 36 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(36a) „vähese CO₂ heitega kütused“ – vedelad ja gaasilised kütused, mis vähendavad kasvuhoonegaaside heidet vähemalt 70 % võrreldes tavapäraste vedelate või gaasiliste fossiilkütustega;

(36b) „CO₂ kogumine otse atmosfäärist“ – protsess, mille käigus kogutakse välisõhust CO₂ muu kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste või teiste muu kui bioloogilist päritolu materjalide

tootmiseks.

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 36 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**(36c) „taastuv biovesinik“ –
biotoorainest toodetud vesinik, mis vastab
artiklis 29 sätestatud säästlikkuse
kriteeriumidele;**

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt a

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**Liikmesriigid tagavad ühiselt, et
biometaani aastane toodang on
2030. aastaks vähemalt 35 miljardit
kuupmeetrit.**

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt a

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**1a. Lisaks püstitab iga liikmesriik
minimaalse soovitusliku eesmärgi, mille
kohaselt peaks 3 % tema poolt aastatel
2020–2030 paigaldatavast koguvõimsusest
olema uuenduslik taastuenergia
tehnoloogia.**

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid võtavad meetmed selle tagamiseks, et biomassist toodetakse energiat viisil, mille puhul biomassi tooraineturu põhjendamatud moonutused ja kahjulik mõju elurikkusele on minimaalsed. **Sel eesmärgil võtavad nad** arvesse direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4 sätestatud jäätmehierarhiat ja **kolmandas lõigus osutatud** astmelise kasutamise põhimõtet.

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid võtavad meetmed selle tagamiseks, et biomassist toodetakse energiat viisil, mille puhul biomassi tooraineturu põhjendamatud moonutused ja kahjulik mõju elurikkusele on **nende toetuskavades** minimaalsed. **Liikmesriigid võtavad oma riiklikes õigusaktides, suunistes ja kavades** arvesse direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4 sätestatud jäätmehierarhiat ja astmelise kasutamise põhimõtet.

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 2 – punkt i

Komisjoni ettepanek

i) saepalkide, **vineeripakkude, kändude** ja **juurte** kasutamist **energia tootmiseks**;

Muudatusettepanek

i) saepalkide ja **vineeripakkude** kasutamist;

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 2 – punkt iii

Komisjoni ettepanek

iii) **tegevust, mis ei ole kooskõlas kolmandas lõigus osutatud delegeeritud**

Muudatusettepanek

välja jäetud

õigusaktiga;

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Komisjon võtab hiljemalt üks aasta pärast [käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] **koosõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakti selle kohta**, kuidas **kohaldada** biomassi puhul astmelise kasutamise põhimõtet, täpsustades eelkõige, kuidas minimeerida kvaliteetse ümarpuidu kasutamist energia tootmiseks, ning keskendudes toetuskavadele ja võttes asjakohaselt arvesse riikide eripära.

Muudatusettepanek

Hiljemalt üks aasta pärast [käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] **teavitavad liikmesriigid komisjoni sellest**, kuidas **nad kohaldavad** biomassi puhul astmelise kasutamise põhimõtet, täpsustades eelkõige, kuidas minimeerida kvaliteetse ümarpuidu kasutamist energia tootmiseks, ning keskendudes toetuskavadele ja võttes asjakohaselt arvesse riikide eripära.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 4

Komisjoni ettepanek

Komisjon esitab 2026. aastaks aruande liikmesriikide biomassi toetuskavade mõju kohta, käsitledes muu hulgas **elurikkust ja võimalikke turumoonutusi, ning hindab võimalust seada lisapiiranguid metsa biomassiga seotud toetuskavade suhtes.**;

Muudatusettepanek

Komisjon esitab 2026. aastaks aruande liikmesriikide biomassi toetuskavade mõju kohta, käsitledes muu hulgas võimalikke turumoonutusi **ja võimalikku mõju elurikkusele.**

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 a (uus)
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 5 – lõige 5

5. Komisjon hindab hiljemalt **2023.** aastal käesoleva artikli rakendamist. Hinnatakse, kas liikmesriikidele on vaja kehtestada kohustus avada osalemine oma toetuskavades osaliselt teistes liikmesriikides asuvate tootjate taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergiale 5 % ulatuses 2025. aastaks ja 10 % ulatuses 2030. aastaks.

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt a
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 7 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Esimese lõigu punkti a, b või c puhul võetakse taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi **ja** elektrienergiat **taastuvatest energiaallikatest toodetud** energia summaarse lõpptarbimise arvutamisel arvesse vaid üks kord. Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütustest toodetud energia võetakse arvesse sektoris, kus seda tarbitakse: elektrisektoris, kütte- ja jahutussektoris või transpordisektoris.

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt a
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 9 – lõige 1a

Komisjoni ettepanek

1a. Iga liikmesriik lepib 31. detsembriks 2025 ühe või mitme teise

(2a) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 5 asendatakse järgmisega:

5. Komisjon hindab hiljemalt **2025.** aastal käesoleva artikli rakendamist. Hinnatakse, kas liikmesriikidele on vaja kehtestada kohustus avada osalemine oma toetuskavades osaliselt teistes liikmesriikides asuvate tootjate taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergiale 5 % ulatuses 2025. aastaks ja 10 % ulatuses 2030. aastaks.

Muudatusettepanek

Esimese lõigu punkti a, b või c puhul võetakse taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi, elektrienergiat **ja vesinikku** energia summaarse lõpptarbimise arvutamisel arvesse vaid üks kord. Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütustest toodetud energia võetakse arvesse sektoris, kus seda tarbitakse: elektrisektoris, kütte- ja jahutussektoris või transpordisektoris.

1a. Iga liikmesriik lepib 31. detsembriks 2025 ühe või mitme teise

liikmesriigiga kokku algatada vähemalt üks taastuenergia tootmise ühisprojekt. Komisjoni teavitatakse sellisest kokkuleppest, sealhulgas kuupäevast, mil projekt eeldatavalt käivitatakse. Asjaomaste liikmesriikide puhul sobivad selle kohustuse täitmiseks komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2020/1294²⁵ loodud liidu taastuenergia rahastamismehhanismi raames liikmesriikide panustest rahastatavad projektid.

²⁵ Komisjoni 15. septembri 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/1294 liidu taastuenergia rahastamismehhanismi kohta (ELT L 303, 17.9.2020, lk 1).

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt b
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 9 – lõige 7a

Komisjoni ettepanek

7a. Merepiirkonnaga piirnevad liikmesriigid teevad koostööd, et määrata ühiselt kindlaks avamere taastuenergia kogus, mida nad kavandavad asjaomas merepiirkonnas toota 2050. aastaks, ning 2030. ja 2040. aastaks saavutatavad vaheeesmärgid. Liikmesriigid võtavad arvesse iga piirkonna eripära ja arengut ning asjaomase merepiirkonna potentsiaali seoses avamere taastuenergiaga, samuti sellega seotud lõimitud võrgu kavandamise tagamise tähtsust. Liikmesriigid teevad kõnealuse koguse teatavaks ajakohastatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades, mis esitatakse vastavalt

liikmesriigiga kokku algatada vähemalt üks taastuenergia *maismaal tootmise ühisprojekt. 31. detsembriks 2030 lepivad mereüärsed liikmesriigid, kelle aastane elektritarbimine on üle 100 TWh, ühe või mitme teise liikmesriigiga kokku algatada taastuenergia avamerel* tootmise ühisprojekt. Komisjoni teavitatakse sellisest kokkuleppest, sealhulgas kuupäevast, mil projekt eeldatavalt käivitatakse. Asjaomaste liikmesriikide puhul sobivad selle kohustuse täitmiseks komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2020/1294²⁵ loodud liidu taastuenergia rahastamismehhanismi raames liikmesriikide panustest rahastatavad projektid.;

²⁵ Komisjoni 15. septembri 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/1294 liidu taastuenergia rahastamismehhanismi kohta (ELT L 303, 17.9.2020, lk 1).

Muudatusettepanek

7a. Merepiirkonnaga piirnevad liikmesriigid teevad koostööd, et määrata ühiselt kindlaks *mereruumi planeerimine ja* avamere taastuenergia kogus, mida nad kavandavad asjaomas merepiirkonnas toota 2050. aastaks, ning 2030. ja 2040. aastaks saavutatavad *üksikasjalikud* vaheeesmärgid. Liikmesriigid võtavad arvesse iga piirkonna eripära ja arengut ning asjaomase merepiirkonna potentsiaali seoses avamere taastuenergiaga, samuti sellega seotud lõimitud võrgu kavandamise tagamise tähtsust. *Avamere taastuenergia ühised kasutuselevõtukavad peavad olema kooskõlas eesmärkidega, milleks on*

määruse (EL) 2018/1999 artiklile 14.

tuuleenergia ja ookeanienergia puhul 2030. aastaks 60 GW ja 2050. aastaks 300 GW. Liikmesriigid teevad kõnealuse koguse **ja üksasjalikud vahe-eesmärgid** teatavaks ajakohastatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades, mis esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklile 14.

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt a a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 15 – lõige 3

Kehtiv tekst

3. Liikmesriigid tagavad, et nende pädevad asutused riigi, piirkonna ja kohalikul tasandil lisavad linnataristu, tööstus-, kaubandus- ja elamupiirkondade ning **energiataristu**, sealhulgas elektri-, kaugkütte- ja kaugjahutus-, gaasi- ja alternatiivkütusevõrkude planeerimisel, sealhulgas esialgsel ruumilisel planeerimisel, projekteerimisel, ehitamisel ja renoveerimisel, sätted taastuenergia, sealhulgas oma tarbeks ja taastuenergiakogukondade toodetud taastuenergia lõimimise ja kasutuselevõtu, ning vältimatult tekkiva heitsoojus- ja heitjahutusenergia kasutamise kohta. Eelkõige ergutavad liikmesriigid kohalikke ja piirkondlikke haldusasutusi lisama taastuvatest energiaallikatest toodetava kütte ja jahutuse asjakohasel juhul linnataristu planeerimisse ning konsulteerima võrguoperaatoritega, et kajastada energiatõhususe ja tarbimiskaja programmide ning oma tarbeks toodetud taastuenergia tarbimist ja taastuenergiakogukondi käsitlevate konkreetsete sätete mõju ettevõtjate taristu arendamise kavadele.“

Muudatusettepanek

„3. Liikmesriigid tagavad, et nende pädevad asutused riigi, piirkonna ja kohalikul tasandil lisavad linnataristu, tööstus-, kaubandus- ja elamupiirkondade ning **energia- ja transporditaristu**, sealhulgas elektri-, kaugkütte- ja kaugjahutus-, gaasi- ja alternatiivkütusevõrkude planeerimisel, sealhulgas esialgsel ruumilisel planeerimisel, projekteerimisel, ehitamisel ja renoveerimisel, sätted taastuenergia, sealhulgas oma tarbeks ja taastuenergiakogukondade toodetud taastuenergia lõimimise ja kasutuselevõtu, ning vältimatult tekkiva heitsoojus- ja heitjahutusenergia kasutamise kohta. Eelkõige ergutavad liikmesriigid kohalikke ja piirkondlikke haldusasutusi lisama taastuvatest energiaallikatest toodetava kütte ja jahutuse asjakohasel juhul linnataristu planeerimisse ning konsulteerima võrguoperaatoritega, et kajastada energiatõhususe ja tarbimiskaja programmide ning oma tarbeks toodetud taastuenergia tarbimist ja taastuenergiakogukondi käsitlevate konkreetsete sätete mõju ettevõtjate taristu arendamise kavadele.“

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 8 – alapunkt -a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 19 – lõige 1

Kehtiv tekst

1. Selleks et näidata lõpptarbijatele taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu või kogust energiatarnija energiaallikate jaotuses ja lepingute alusel tarbijatele tarnitud energias, kui seda turustatakse taastuvatest energiaallikatest toodetud energiana, tagavad liikmesriigid, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia päritolu on võimalik tagada sellisena, nagu see on sätestatud käesolevas direktiivis, vastavalt objektiivsetele, läbipaistvatele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele.

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 8 – alapunkt a – alapunkt i

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 19 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Selleks tagavad liikmesriigid, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tootja taotluse alusel antakse välja päritolutagatis. Liikmesriigid võivad **lasta anda välja päritolutagatise** taastumatutest energiaallikatest toodetud energia **jaoks**. Päritolutagatise väljaandmisel võib

Muudatusettepanek

-a) Artikli 19 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Selleks et näidata lõpptarbijatele taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu või kogust **ja/või vähese CO₂ heitega energiaallikatest toodetud energia osakaalu või kogust** energiatarnija energiaallikate jaotuses ja lepingute alusel tarbijatele tarnitud energias, kui seda turustatakse taastuvatest **energiaallikatest ja/või vähese CO₂ heitega** energiaallikatest toodetud energiana, tagavad liikmesriigid, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia päritolu on võimalik tagada sellisena, nagu see on sätestatud käesolevas direktiivis, vastavalt objektiivsetele, läbipaistvatele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele.

Muudatusettepanek

Selleks tagavad liikmesriigid, et taastuvatest energiaallikatest toodetud **või vähese CO₂ heitega energiaallikatest toodetud** energia tootja taotluse alusel antakse välja päritolutagatis. Liikmesriigid võivad **korraldada päritolutagatise väljaandmise muudest** taastumatutest

kohaldada võimsuse miinimummäära.
Päritolutagatise standardühik on 1 Mwh.
Iga toodetud energiaühiku kohta antakse
välja üks päritolutagatis.;

energiaallikatest toodetud energia *puhul*.
Päritolutagatise väljaandmisel võib
kohaldada võimsuse miinimummäära.
Päritolutagatise standardühik on 1 Mwh.
Iga toodetud energiaühiku kohta antakse
välja üks päritolutagatis.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 8 – alapunkt a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 19 – lõige 7 – punkt g (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) lõiget 7 muudetakse järgmiselt:

i) lisatakse punkt g:

„g) teave toodetud energia kasvuhoonegaaside heite jalajälje kohta, mis hõlmab olelusringi jooksul tekkivat kasvuhoonegaaside heidet.“;

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 20 a – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid *kohustavad nende territooriumil tegutsevaid põhivõrguettevõtjaid ja jaotusvõrguettevõtjaid tegema igas pakkumisvööndis tarnitud elektrienergia puhul kättesaadavaks taastuvelektri osakaalu ja kasvuhoonegaaside heite määra käsitlevad võimalikult täpsed andmed reaalajale võimalikult lähedasel ajal, kuid mitte pikema ajavahemiku järel kui üks tund, koos prognoosandmetega, kui need on kättesaadavad. Need andmed tehakse kättesaadavaks digitaalselt viisil,*

1. Liikmesriigid *nõuavad*, et:

millega tagatakse, et neid saavad kasutada elektrituru osalised, energiavahendajad, tarbijad ja lõppkasutajad ning neid saab lugeda selliste elektrooniliste sidevahenditega nagu nutiarvestisüsteemid, elektrisõidukite laadimispunktid, kütte- ja jahutussüsteemid ning hoonete energiajuhtimissüsteemid.

i) nende territooriumil tegutsevad põhivõrguettevõtjad ja jaotusvõrguettevõtjad teeksid igas pakkumisvööndis tarnitud elektrienergia puhul kättesaadavaks taastuvelektri osakaalu ja kasvuhoonegaaside heite määra ning

ii) reguleerivad asutused või asjaomased kauplejad teevad kättesaadavaks teabe elektri hulgimüügihindade kohta järgmise päeva turgudel ja päevasisestel turgudel.

Teave tehakse kättesaadavaks nii täpselt kui võimalik ja reaalajale võimalikult lähedasel ajal, kuid ajavahemike järel, mis on vähemalt võrdsed turuarvelduse sagedusega, eesmärgiga jõuda 15-minutiliste intervallideni, koos prognoosandmetega, kui need on kättesaadavad.

Jaotusvõrguettevõtjad teevad kättesaadavaks ka anonüümsed koondandmed tarbimiskaja potentsiaali ning omatarbeks toodetud ja taastuvenienergiakogukondade toodetud ja võrku sisestatud taastuvelektri kohta.

Muudatusettepanek 61

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 20 a – lõige 1 a (uus)**

1a. Lõikes 1 osutatud teave ja andmed tehakse digitaalselt kättesaadavaks viisil, mis tagab ühtlustatud andmevormingutel ja standarditud andmekogumitel põhineva koostalitlusvõime, nii et elektrituru osalised, energiavahendajad, tarbijad ja lõppkasutajad saaksid seda mittediskrimineerival viisil kasutada ning et seda saab lugeda selliste elektrooniliste sidevahendite abil nagu arukad arvestisüsteemid, elektrisõidukite laadimispunktid, nii üldkasutatavad kui ka mitteüldkasutatavad kütte- ja jahutussüsteemid ning hoonete energiajuhtimine

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 20a – lõige 2 – lõik 1

2. Peale nende nõuete kohaldamise, mis on sätestatud [kavandatud määruses, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020], **tagavad** liikmesriigid, et kodumajapidamistes kasutatavate akude ja tööstuslike patareide või akude tootjad võimaldavad patareide ja akude omanikele ja kasutajatele, samuti nende nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele, näiteks hoonete energiajuhtimisega tegelevatele ettevõtjatele ja elektrituru osalistele mittediskrimineerivatel tingimustel reaajas **tasuta** juurdepääsu akuhaldussüsteemis olevale põhiteabele, näiteks andmetele aku mahutavuse, seisukorra, laetustaseme ja võimsuse

2. Peale nende nõuete kohaldamise, mis on sätestatud [kavandatud määruses, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020], **võtavad** liikmesriigid **kuue kuu jooksul alates direktiivi jõustumisest vastu meetmed, millega nõutakse**, et kodumajapidamistes kasutatavate akude ja tööstuslike patareide või akude tootjad võimaldavad patareide ja akude omanikele ja kasutajatele, samuti nende nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele, näiteks hoonete energiajuhtimisega tegelevatele ettevõtjatele ja elektrituru osalistele mittediskrimineerivatel tingimustel reaajas juurdepääsu akuhaldussüsteemis olevale põhiteabele, näiteks andmetele aku mahutavuse,

seadeväärtuse kohta.

seisukorra, laetustaseme ja võimsuse seadeväärtuse kohta. **Juurdepääs on patareide ja akude omanikele või kasutajatele ning nende nimel tegutsevatele üksustele tasuta ning täielikus kooskõlas määruse (EL) 2016/679 asjakohaste sätetega.**

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 20 a – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Peale tüübikinnituse ja turujärelevalvega seotud eeskirjade kohaste täiendavate nõuete **kohaldamise tagavad liikmesriigid, et** sõidukitootjad **teevad** elektrisõidukite omanikele ja kasutajatele, samuti nende nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele, **näiteks elektrituru osalistele ja elektromobiilsuse teenuste osutajatele mittediskrimineerivatel tingimustel** reaalselt tasuta kättesaadavaks sõidukisisesed andmed aku seisukorra, laetustaseme, võimsuse seadeväärtuse ja mahutavuse kohta, samuti elektrisõiduki asukohaandmed.

Muudatusettepanek

Kuue kuu jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist võtavad liikmesriigid vastu meetmed, millega nõutakse, et lisaks tüübikinnituse ja turujärelevalvega seotud eeskirjade kohaste täiendavate nõuete **kohaldamisele teevad** sõidukitootjad elektrisõidukite omanikele ja kasutajatele, samuti nende nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele **ning aku omanikele või kasutajatele, samuti nende nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele** reaalselt tasuta kättesaadavaks sõidukisisesed andmed aku seisukorra, laetustaseme, võimsuse seadeväärtuse ja mahutavuse kohta, samuti elektrisõiduki asukohaandmed, **järgides seejuures täielikult määruse (EL) 2016/679 asjakohaseid sätteid. Vastavalt patarei- ja akumäärusele [xxx] jagatakse andmeid üksnes lugemisõigusena, takistades seega kolmandatel isikutel andmete parameetreid muutmast.**

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 20a – lõige 2 – lõik 2 a (uus)

Kuue kuu jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist võtavad liikmesriigid vastu meetmed, millega nõutakse, et arukate kütte- ja jahutusseadmete, kuumaveepaakide, soojussalvestite ja muude nutiseadmete tootjad, kes aitavad tarbijatel pakkuda energiasüsteemi tarbimiskaja, võimaldavad reaalsajas juurdepääsu andmetele, mis on olulised tarbijate ning omanike ja kasutajate nimel tegutsevate kolmandate isikute jaoks, mittediskrimineerivatel tingimustel ja tasuta, täielikus kooskõlas määruse (EL) 2016/679 asjakohaste sätetega.

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 20 a – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Peale nende nõuete kohaldamise, mis on sätestatud [kavandatud määruses, milles käsitletakse alternatiivkütuste taristu kasutuselevõttu ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2014/94/EL], tagavad liikmesriigid, et nende territooriumile alates [käesoleva muutmisdirektiivi ülevõtmise tähtpäevast] paigaldatud üldsusele ligipääsmatud **tavalaadimispunktid** võimaldavad kasutada nutilaadimise **funktsioone** ja **reguleeriva asutuse hinnangu kohaselt sobivates kohtades ka** kahesuunalise laadimise funktsioone.

Muudatusettepanek

3. Peale nende nõuete kohaldamise, mis on sätestatud [kavandatud määruses, milles käsitletakse alternatiivkütuste taristu kasutuselevõttu ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2014/94/EL], tagavad liikmesriigid, et nende territooriumile alates [käesoleva muutmisdirektiivi ülevõtmise tähtpäevast] paigaldatud üldsusele ligipääsmatud **tavalised laadimispunktid** võimaldavad kasutada nutilaadimise ja kahesuunalise laadimise funktsioone.

Selleks et toetada sektorite arukat integreerimist, võivad liikmesriigid kohaldada selliseid toetuskavasid nagu rahaline toetus, eelkulude rahastamine, maksusoodustused või tagasimaksud kahesuunalise laadimise puhul, kui see

on ette nähtud lisafunktsioonina, mis aitab kaasa taastuvelektri kulutõhusale kasutuselevõtule transpordi- ja elektrisüsteemis.

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 20 a – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et riigi õigusraamistikuga ei looda diskrimineerivaid tingimusi *seoses väikestel või mobiilsetel süsteemidel*, näiteks kodumajapidamistes *kasutatavatel akudel* ja *elektrisõidukitel põhineva otsese* või vahendatud *osalemisega* elektriturgudel, sealhulgas seoses ülekoormuse juhtimisega ning paindlikkus- ja tasakaalustamisteenuste pakkumisega.

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et riigi õigusraamistikuga ei looda diskrimineerivaid tingimusi *kaugkütte- ja jahutusvõrkude, väikeste või mobiilsete süsteemide*, näiteks kodumajapidamistes *kasutatavate akude ja elektrisõidukite, soojusenergia salvestusseadmete ning arukate elektrikütte- ja -jahutusseadmete ja -süsteemide ning muude nutiseadmete, mis hõlbustavad tarbijate paindlikku taastuvelektri tarbimist, otseseks* või vahendatud *osalemiseks* elektriturgudel, sealhulgas seoses ülekoormuse juhtimisega ning paindlikkus- ja tasakaalustamisteenuste pakkumisega *Liikmesriigid peavad tagama võrdsed võimalused ka väiksematele turuosalistele, eelkõige taastuvenergiakogukondadele, et nad saaksid turul osaleda ilma ebaproportsionaalse haldus- või regulatiivse koormuseta.*

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 20 a – lõige 4 a (uus)

4a. Liikmesriigid tagavad oma riiklikus õigusraamistikus, et elektrisõiduki kasutajad, kes sõlmivad lepinguid, saavad alati selget teavet ja selgitusi selle kohta, kuidas lepingutingimused mõjutavad nende sõiduki kasutamist ja selle aku seisundit. Elektrisõiduki kasutajatele tuleks anda selgeid selgitusi selle kohta, kuidas nad saavad elektrisüsteemile ja -turule pakutavate paindlikkus-, tasakaalustus- ja salvestusteenuste eest tasu. Selliste lepingute sõlmimisel tagatakse elektrisõidukite kasutajate tarbijaõigused, eelkõige seoses nende isikuandmete kaitsega, nagu asukoht ja juhtimisharjumused seoses sõiduki kasutamisega.

Muudatusettepanek 68

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 20 a – lõige 4 b (uus)**

4b. Liikmesriigid nõuavad, et nende reguleeriv asutus hindaks ühe aasta jooksul alates käesoleva direktiivi ülevõtmistähtajast ja seejärel korrapäraselt iga kolme aasta tagant, milline on kahesuunalise laadimise võimalik panus taastuvelektri levikusse, nende elektrivõrkude optimeerimisse ja varustuskindlusse. Energeetikasektorit reguleeriva asutuse hindamise tulemuste põhjal võtavad liikmesriigid meetmeid, et kohandada kahesuunaliste laadimistaristute kättesaadavust ja geograafilist jaotust nii avalikus kui ka erasektoris. Reguleeriva asutuse hinnang ja liikmesriikide kavandatud meetmed

tehakse üldsusele kättesaadavaks.

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 22 a – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Hiljemalt ... [üks aasta pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] hindab komisjon, kui palju muid kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid Euroopas toota saab, ja töötab välja impordistrateegia, mis tagab koos liikmesriikidega kolmandate riikide tarnijate mitmekesise ökosüsteemi.

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 25 – lõige 1 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) transpordisektorile tarnitakse taastuvkütuseid ja taastuvelektrit koguses, millega vähendatakse kasvuhoonegaaside heitemahukust liikmesriigi kehtestatud soovituslikule trajektooriga vastavas tempos 2030. aastaks vähemalt 13 %, võrrelduna artikli 27 lõike 1 punkti b kohase lähtetasemega;

a) transpordisektorile tarnitakse taastuvkütuseid ja taastuvelektrit koguses, millega vähendatakse kasvuhoonegaaside heitemahukust liikmesriigi kehtestatud **ja komisjoni kinnitatud** soovituslikule trajektooriga vastavas tempos 2030. aastaks vähemalt 13 %, võrrelduna artikli 27 lõike 1 punkti b kohase lähtetasemega;

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 25 – lõige 1 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi osakaal transpordisektorile tarnitud energias on 2022. aastal vähemalt 0,2 %, 2025. aastal vähemalt 0,5 % ja 2030. aastal vähemalt 2,2 % ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste osakaal on 2030. aastal vähemalt 2,6 %.

Muudatusettepanek

b) IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi osakaal transpordisektorile tarnitud energias on 2022. aastal vähemalt 0,2 %, 2025. aastal vähemalt 0,5 % ja 2030. aastal vähemalt 2,2 % ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste osakaal on 2030. aastal vähemalt 2,6 %. **Punktis b osutatud eesmärkide täitmisel arvestatakse ainult ELis toodetud kütuseid.**

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 25 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Punktis a osutatud vähenemismäära **ja punktis b osutatud osakaalu** arvutamisel võtavad liikmesriigid muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid arvesse ka juhul, kui neid kasutatakse vahesaadusena tavakütuste tootmiseks. Punktis a osutatud vähenemismäära arvutamisel võivad liikmesriigid võtta arvesse ringlussevõetud **süsinikupõhiseid** kütuseid.

Muudatusettepanek

Punktis a osutatud vähenemismäära arvutamisel võtavad liikmesriigid muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid arvesse ka juhul, kui neid kasutatakse vahesaadusena tavakütuste tootmiseks. Punktis a osutatud vähenemismäära arvutamisel võivad liikmesriigid võtta arvesse **ka** ringlussevõetud **ja vähese CO₂ heitega** kütuseid.

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 25 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid kehtestavad mehhanismi, mis võimaldab nende territooriumil tegutsevatel kütusetarnijatel

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid kehtestavad mehhanismi, mis võimaldab nende territooriumil tegutsevatel kütusetarnijatel

vahetada transpordisektorile taastuenergia tarnimise eest saadud arvestusühikuid. Ettevõtjad, kes tarnivad elektrisõidukitele avalike laadimisjaamade kaudu taastuvelektrit, saavad arvestusühikuid sõltumata sellest, kas nad peavad täitma liikmesriigis kütusetarnijatele kehtestatud kohustust, ning võivad müüa neid arvestusühikuid kütusetarnijatele, kellele lubatakse kasutada neid lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kohustuse täitmiseks.

vahetada transpordisektorile taastuenergia tarnimise eest saadud arvestusühikuid. Ettevõtjad, kes tarnivad elektrisõidukitele, **sealhulgas raudtee-, lennu- ja meresektoris** avalike, **poolavalike ja erasektori** laadimisjaamade kaudu taastuvelektrit, **kui see on tehniliselt võimalik**, saavad arvestusühikuid sõltumata sellest, kas nad peavad täitma liikmesriigis kütusetarnijatele kehtestatud kohustust, ning võivad müüa neid arvestusühikuid kütusetarnijatele, kellele lubatakse kasutada neid lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kohustuse täitmiseks.

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt a – alapunkt i

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 26 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Artiklis 7 osutatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbimise ning artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise sihtmäära arvutamisel liikmesriigis **võib** transpordisektoris tarbitud, toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste **osakaal olla kõige rohkem ühe protsendipunkti võrra suurem kui selliste kütuste osakaal energia lõpptarbimises liikmesriigi transpordisektoris aastal 2020 ning maksimaalselt 7 % energia lõpptarbimisest liikmesriigi transpordisektoris.;**

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt a – alapunkt i

Muudatusettepanek

Artiklis 7 osutatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbimise ning artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise sihtmäära arvutamisel liikmesriigis **jätakse** transpordisektoris tarbitud, toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste **osakaalust välja maakasutuse kaudse muutuse suure riskiga, toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused, mille puhul täheldatakse tootmisala märkimisväärset laienemist suure süsinikuvaruga maale.**

Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 26 – lõige 1 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Tõsiste häirete korral toiduturgudel võtavad liikmesriigid põllukultuuridel põhinevate biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste suhtes ajutisi peatamismeetmeid, et vähendada energianõudlust toidukaupade järele, tagada täiendav toiduainetega varustamine ja stabiliseerida üleilmsed toidukaupade turud.

Muudatusettepanek 76

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – punkt a – alapunkt ii**
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 26 – lõige 1 – lõik 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kui liikmesriigi transpordisektoris tarbitud, toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste suurim lubatud osakaal on väiksem kui 7 % või kui liikmesriik otsustab seda osakaalu veelgi piirata, võib asjaomane liikmesriik vähendada sellele vastavalt artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise sihtmäära lähtuvalt panusest, mis oleks selliste kütuste kasutamisega antud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisse. Sellisel juhul eeldavad liikmesriigid, et kõnealused kütused vähendavad kasvuhoonegaaside heidet 50 %.

välja jäetud

Muudatusettepanek 77

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 16 – alapunkt b**

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 27 – lõige 1 – lõik 1 – punkt a – alapunkt iii

Komisjoni ettepanek

iii) taastuvelektri puhul korrutatakse kõigi transpordiliikide jaoks tarnitud taastuvelektri kogus V lisas sätestatud fossiilkütuste võrdlusnäitaja $EC_{F(e)}$ väärtusega;

Muudatusettepanek

iii) taastuvelektri puhul korrutatakse kõigi transpordiliikide jaoks tarnitud taastuvelektri kogus V lisas sätestatud fossiilkütuste võrdlusnäitaja $EC_{F(e)}$ väärtusega;

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 16 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 27 – lõige 1 – lõik 1 – punkt c – alapunkt iii

Komisjoni ettepanek

iii) transpordisektorile tarnitud taastuvelektri koguse kindlakstegemiseks korrutatakse sellele sektorile tarnitud elektrienergia kogus liikmesriigi territooriumil kahe eelneva aasta jooksul tarnitud taastuvelektri keskmise osakaaluga. Kui transpordisektorile tarnitud elektrienergia on otseühenduse kaudu saadud taastuvelektrit tootvast käitisest, loetakse selline elektrienergia erandina olevat täiel määral toodetud taastuvast energiaallikast;

Muudatusettepanek

iii) transpordisektorile tarnitud taastuvelektri koguse kindlakstegemiseks korrutatakse sellele sektorile tarnitud elektrienergia kogus liikmesriigi territooriumil kahe eelneva aasta jooksul tarnitud taastuvelektri keskmise osakaaluga. Kui transpordisektorile tarnitud elektrienergia on otseühenduse kaudu saadud taastuvelektrit tootvast käitisest ***või teise võimalusena spetsiaalse energiaostulepinguga hangitud täiendav taastuvelekter, millele on lisatud elektritootmisüksuse või -üksuste päritolutagatised, mis on tellitud pärast energiaostulepingu allkirjastamist ja mida ei käsitata taastuvelektrina üheski muus sektoris***, loetakse selline elektrienergia erandina olevat täiel määral toodetud taastuvast energiaallikast;

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 16 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 27 – lõige 1 – lõik 1 – punkt c – alapunkt iv

Komisjoni ettepanek

iv) IX lisa B osas loetletud lähteainetest toodetud biokütuste ja biogaasi osakaal transpordisektorile tarnitud kütuste ja elektrienergia summaarses energiasalduses on maksimaalselt 1,7 %, välja arvatud Küprosel ja Maltal;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 80

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 16 – alapunkt b**
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 27 – lõige 1 – lõik 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) taastuenergia kasutamisega saavutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähenemise määra kindlakstegemiseks jagatakse kõigi transpordiliikide jaoks tarnitud biokütuste, biogaasi ja taastuvelektri kasutamisega saavutatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine lähtetasemega.

Muudatusettepanek

d) taastuenergia kasutamisega saavutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähenemise määra kindlakstegemiseks jagatakse kõigi transpordiliikide jaoks tarnitud biokütuste, biogaasi, **muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste** ja taastuvelektri kasutamisega saavutatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine lähtetasemega.

Muudatusettepanek 81

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 16 – alapunkt c**
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 27 – lõige 1a – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) lugeja arvutamisel võetakse arvesse liidu territooriumil kõigi transpordiliikide jaoks tarnitud muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste ning IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi energiasaldust;

Muudatusettepanek

b) lugeja arvutamisel võetakse arvesse liidu territooriumil kõigi transpordiliikide jaoks tarnitud muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste ning IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi energiasaldust, **kui**

need on toodetud liidus;

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 16 – alapunkt e – alapunkt iii

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 27 – lõige 3 – lõik 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootmiseks kasutatud elektrienergiat, mis on otseühenduse kaudu saadud taastuvelektrit tootvast käitisest, võib siiski võtta täiel määral arvesse taastuvelektrina, kui asjaomane käitis:

Muudatusettepanek

Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootmiseks kasutatud elektrienergiat, mis on otseühenduse kaudu saadud **ühest või mitmest** taastuvelektrit tootvast käitisest, võib siiski võtta täiel määral arvesse taastuvelektrina, kui asjaomane käitis **tõendab, et see elekter on tarnitud võrgust elektrit võtmata või taastuvelektrit tootvad käitised ei saa muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootmiseks tegevus- või investeerimisabi vormis toetust või selline toetus on lõppenud.**

Võrgust võetud elektrienergiat võib lugeda täielikult taastuvenergiaks, kui elektrienergia on toodetud üksnes taastuvatest energiaallikatest ning taastuvenergia omadused ja kõik muud asjakohased kriteeriumid on tõendatud, tagades, et kõnealuse elektrienergia taastuvenergia omadusi deklareeritakse ainult üks kord ja ainult ühes lõpptarbimissektoris. Seda saab täita järgmisi nõudeid järgides:

taastuvatest energiaallikatest toodetud omaduste tõendamiseks tuleks kütusetootjatelt nõuda, et nad sõlmiksid elektrit tootvate käitistega ühe või mitu taastuvenergia ostulepingut sellise koguse kohta, mis on vähemalt võrdne elektrikogusega, mille puhul deklareeritakse, et see on täielikult taastuv. Taastuvelektrit tootvad käitised ei saa toetust tegevusabi vormis või selline toetus on lõppenud.

Tasakaal ühe või mitme elektriostulepingu alusel ostetud taastuvelektri ja kütuse tootmiseks võrgust võetud elektrienergia koguse vahel tuleb saavutada iga-aastaselt, et toodang kvalifitseeruks täielikult muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseks.

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 16 – alapunkt e – alapunkt i a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 27 – lõige 3 – lõik 2 – punktid a ja b

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

a) alustab tegevust hiljem kui muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest vedelaid ja gaasilisi transpordikütuseid tootev käitis või sellega samal ajal ning

välja jäetud

b) ei ole võrku ühendatud või on võrku ühendatud, kuid on võimalik tõendada, et vastav elektrienergia on tarnitud võrgust elektrienergiat võtmata.

Muudatusettepanek 84

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 16 – alapunkt e – alapunkt iii a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 27 – lõige 3 – lõik 7

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

Hiljemalt 31. detsembril 2021 võtab komisjon kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakti, et täiendada käesoleva direktiivi, kehtestades üksikasjalikke norme sisaldava liidu metoodika, mille alusel ettevõtjad peavad täitma käesoleva lõike viiendas ja kuuendas lõigus sätestatud nõuded.

välja jäetud

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt a – alapunkt ii

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 1 – lõik 4 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) neid kasutatakse tahkete biomasskütuste puhul elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvates käitistes, mille summaarne nimisoojusvõimsus on vähemalt **5** MW;

Muudatusettepanek

a) neid kasutatakse tahkete biomasskütuste puhul elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvates käitistes, mille summaarne nimisoojusvõimsus on vähemalt **20** MW;

Muudatusettepanek 86

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt a – alapunkt ii

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 1 – lõik 4 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) neid kasutatakse gaasiliste biomasskütuste puhul elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvates käitistes, mille summaarne nimisoojusvõimsus on vähemalt **2** MW;

Muudatusettepanek

b) neid kasutatakse gaasiliste biomasskütuste puhul elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvates käitistes, mille summaarne nimisoojusvõimsus on vähemalt **20** MW;

Muudatusettepanek 87

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Käesolevat lõiget, välja arvatud esimese lõigu punkti c, kohaldatakse ka metsa biomassist toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste suhtes.;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 88

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt c
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 29 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Esimest lõiku, välja arvatud punkte b ja c, ning teist lõiku kohaldatakse ka metsa biomassist toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste suhtes.;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt d
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 29 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Põllumajanduslikust või metsa biomassist toodetud biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused, *mida võetakse arvesse lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel, ei tohi olla toodetud toorainest, mis on saadud maa-alalt, mis oli 2008. aasta jaanuaris turbaala, välja arvatud juhul, kui esitatakse tõendid selle kohta, et asjaomase tooraine viljeluseks ja kogumiseks ei kuivendata varem kuivendamata pinnast.;*

Muudatusettepanek 90

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt e
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 29 – lõige 6 – lõik 1 – punkt a – alapunkt iv

Komisjoni ettepanek

iv) ülestöötamisel pööratakse tähelepanu pinnase kvaliteedi ja elurikkuse

Muudatusettepanek

5. Põllumajanduslikust **biomassist** või metsa biomassist toodetud biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused **riigist**, mis ei vasta lõikes 6 sätestatud kriteeriumidele.

iv) ülestöötamisel pööratakse tähelepanu pinnase kvaliteedi ja elurikkuse

säilitamisele eesmärgiga minimeerida negatiivset mõju *ning see viiakse läbi nii, et hoidutakse käändude ja juurte kogumisest, põlismetsade seisundi halvendamisest ja nende istandikeks muutmisest ning tundlike muldadega metsade ülestöötamisest, tehakse võimalikult vähe suuri lageraieid ning tagatakse, et järgitakse kohalikes tingimustes sobivaid lagupuidu eemaldamise ülemmäärasid ja selliste raiesüsteemide kasutamise nõudeid, mille puhul mõju pinnase kvaliteedile, sealhulgas pinnase tihenemisele, samuti elurikkuse aspektidele ja elupaikadele on võimalikult väike;*

Muudatusettepanek 91

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 19
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 29a – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste puhul

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 19
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 29 a – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

säilitamisele eesmärgiga minimeerida negatiivset mõju, *kasutades kohalikes tingimustes sobivaid kestlikke metsamajandamistavasid, mis põhinevad Euroopa metsade kaitset käsitleval ministrite konverentsil ning ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioonis kokku lepitud põhimõtetel;*

Muudatusettepanek

Kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste, *vähese CO₂ heitega kütuste* ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste puhul

2a. Vähese CO₂ heitega kütustest saadud energiat võib artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise sihtmäära saavutamiseks

arvesse võtta üksnes juhul, kui nende kütuste kasutamisel vähenevad kasvuhoonegaaside heitkogused vähemalt 70 %.

Muudatusettepanek 93

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 19

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 a – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi täiendamiseks, et näha ette meetodika muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütustega saavutatava kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise hindamiseks. Selle meetodika puhul tagatakse, et ära hoitud heitkogustele vastavaid arvestusühikuid ei anta CO₂ eest, mille kogumise eest on juba saadud arvestusühikuid mõne muu õigusnormi alusel.

Muudatusettepanek

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi täiendamiseks, et näha ette meetodika muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütustega saavutatava kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise hindamiseks. ***Käesoleva artikli kohane delegeeritud õigusakt avaldatakse 31. detsembriks 2022.*** Selle meetodika puhul tagatakse, et ära hoitud heitkogustele vastavaid arvestusühikuid ei anta CO₂ eest, mille kogumise eest on juba saadud arvestusühikuid mõne muu õigusnormi alusel.

Muudatusettepanek 94

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 – alapunkt a

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 30 – lõige 1 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste arvessevõtmisel artikli 3 lõikes 1, artikli 15a lõikes 1, artikli 22a lõikes 1, artikli 23 lõikes 1, artikli 24 lõikes 4 ja artikli 25 lõikes 1 osutatud eesmärkide saavutamiseks kohustavad

Muudatusettepanek

Taastuvkütuste, ***vähese CO₂ heitega kütuste*** ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste arvessevõtmisel artikli 3 lõikes 1, artikli 15a lõikes 1, artikli 22a lõikes 1, artikli 23 lõikes 1, artikli 24 lõikes 4 ja artikli 25 lõikes 1 osutatud eesmärkide

liikmesriigid ettevõtjaid tõendama, et taastuvkütuseid ja ringlussevõetud süsinikupõhiseid kütuseid käsitlevad artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 ning artikli 29a lõigetes 1 ja 2 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid on täidetud. Selleks kohustavad nad ettevõtjaid kasutama massibilansisüsteemi, mis;

saavutamiseks kohustavad liikmesriigid ettevõtjaid tõendama, et taastuvkütuseid, **vähese CO₂ heitega kütuseid** ja ringlussevõetud süsinikupõhiseid kütuseid käsitlevad artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 ning artikli 29a lõigetes 1 ja 2 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid on täidetud. Selleks kohustavad nad ettevõtjaid kasutama massibilansisüsteemi, mis;

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 – alapunkt b
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 30 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid võtavad meetmed selle tagamiseks, et ettevõtjad esitavad usaldusväärse teabe artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 ning artikli 29a lõigetes 1 ja 2 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele vastavuse kohta ning teevad selle teabe koostamiseks kasutatud andmed taotluse korral asjaomasele liikmesriigile kättesaadavaks.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid võtavad meetmed selle tagamiseks, et ettevõtjad esitavad usaldusväärse teabe artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 ning artikli 29a lõigetes 1 ja 2 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele vastavuse kohta ning teevad selle teabe koostamiseks kasutatud andmed taotluse korral asjaomasele liikmesriigile kättesaadavaks. ***Liikmesriigid nõuavad, et ettevõtjad tagaksid esitatava teabe asjakohasele standardile vastava sõltumatu auditeerimise ning esitaksid tõendid auditi tegemise kohta. Selleks, et järgida artikli 29 lõike 3 punkte a, b ja d, artikli 29 lõike 4 punkti a, artikli 29 lõiget 5, artikli 29 lõike 6 punkti a ning artikli 29 lõike 7 punkti a, võib metsa biomassi esimese kogumispunktini kasutada esimese või teise osapoole auditeerimist. Auditi käigus kontrollitakse, kas ettevõtjate kasutatavad süsteemid on täpsed, usaldusväärsed ja pettusekindlad, sealjuures peab kontrollima, et materjale ei ole tahtlikult muudetud ega ära visatud, nii et saadeti***

või selle osa muutuks jäätmeteks või jäägiks. Samuti hinnatakse selle käigus proovivõtu sagedust ja metoodikat ning andmete usaldusväärsust.

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 30 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Käesolevas lõikes sätestatud kohustusi kohaldatakse sõltumata sellest, kas taastuvkütused ja ringlussevõetud süsinikupõhised kütused on toodetud liidus või on imporditud. Biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste geograafilist päritolu ja lähteaineid käsitlev teave iga kütusetarnija puhul tehakse käitajate, tarnijate või asjaomaste pädevate asutuste veebisaitidel tarbijale kättesaadavaks ning seda ajakohastatakse igal aastal.;

Muudatusettepanek

Käesolevas lõikes sätestatud kohustusi kohaldatakse sõltumata sellest, kas taastuvkütused, **vähese CO₂ heitega kütused** ja ringlussevõetud süsinikupõhised kütused on toodetud liidus või on imporditud. Biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste geograafilist päritolu ja lähteaineid käsitlev teave iga kütusetarnija puhul tehakse käitajate, tarnijate või asjaomaste pädevate asutuste veebisaitidel tarbijale kättesaadavaks ning seda ajakohastatakse igal aastal.

Muudatusettepanek 97

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 – alapunkt c

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 30 – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Komisjon võib otsustada, et vabatahtlikud riiklikud või rahvusvahelised kavad, millega kehtestatakse taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste tootmise standardid, võimaldavad saada täpseid andmeid kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kohta artikli 29 lõike 10 ning artikli 29a lõigete 1 ja 2 kohaldamise eesmärgil, tõendada vastavust artikli 27 lõikele 3 ja artikli 31a lõikele 5

Muudatusettepanek

Komisjon võib otsustada, et vabatahtlikud riiklikud või rahvusvahelised kavad, millega kehtestatakse taastuvkütuste, **vähese CO₂ heitega kütuste** ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste tootmise standardid, võimaldavad saada täpseid andmeid kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kohta artikli 29 lõike 10 ning artikli 29a lõigete 1 ja 2 kohaldamise eesmärgil, tõendada vastavust

või tõendada, et biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste saadetised vastavad artikli 29 lõigetes 2–7 sätestatud säästlikkuse kriteeriumidele. Artikli 29 lõigetes 6 ja 7 sätestatud kriteeriumidele vastavuse tõendamisel võivad ettevõtjad esitada nõutavad tõendid vahetult hankimisala tasandil. Komisjon võib artikli 29 lõike 3 esimese lõigu punkti c alapunkti ii kohaldamise eesmärgil tunnustada alasid, kus kaitstakse haruldasi, ohustatud või väljasuremisohus ökosüsteeme või liike, mida on tunnustatud rahvusvaheliste lepingutega või mis on kantud valitsustevaheliste organisatsioonide või Rahvusvahelise Looduskaitseliidu koostatud nimekirjadesse.;

artikli 27 lõikele 3 ja artikli 31a lõikele 5 või tõendada, et biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste saadetised vastavad artikli 29 lõigetes 2–7 sätestatud säästlikkuse kriteeriumidele. Artikli 29 lõigetes 6 ja 7 sätestatud kriteeriumidele vastavuse tõendamisel võivad ettevõtjad esitada nõutavad tõendid vahetult hankimisala tasandil. Komisjon võib artikli 29 lõike 3 esimese lõigu punkti c alapunkti ii kohaldamise eesmärgil tunnustada alasid, kus kaitstakse haruldasi, ohustatud või väljasuremisohus ökosüsteeme või liike, mida on tunnustatud rahvusvaheliste lepingutega või mis on kantud valitsustevaheliste organisatsioonide või Rahvusvahelise Looduskaitseliidu koostatud nimekirjadesse.“;

Muudatusettepanek 98

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 – alapunkt d

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 30 – lõige 6 – lõik 4

Komisjoni ettepanek

Elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvate käitiste jaoks, mille summaarne nimisoojusvõimsus on 5–10 MW, kehtestavad liikmesriigid lihtsustatud riikliku kontrollikava, et tagada artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumide täitmine.;

Muudatusettepanek

Elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvate käitiste jaoks, mille summaarne nimisoojusvõimsus on 5–20 MW, kehtestavad liikmesriigid lihtsustatud riikliku kontrollikava, et tagada artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumide täitmine.;

Muudatusettepanek 99

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 – alapunkt f

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 30 – lõige 10 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigi taotlusel, mis võib põhineda ettevõtja taotlusel, kontrollib komisjon kõikide olemasolevate tõendite põhjal, kas artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 ning artikli 29a lõigetes 1 ja 2 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid, mis on seotud taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste allikaga, on täidetud.

Muudatusettepanek 100

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 – alapunkt f

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 30 – lõige 10 – lõik 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) võtta asjaomasest allikast toodetud taastuvkütuseid ja ringlussevõetud süsinikupõhiseid kütuseid arvesse artikli 29 lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud kriteeriumide täitmiseks või

Muudatusettepanek 101

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 – alapunkt f

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 30 – lõige 10 – lõik 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) kohustada erandina käesoleva artikli lõikest 9 taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste allika tarnijat esitama täiendavaid tõendeid kõnealustele säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele vastavuse

Muudatusettepanek

Liikmesriigi taotlusel, mis võib põhineda ettevõtja taotlusel, kontrollib komisjon kõikide olemasolevate tõendite põhjal, kas artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 ning artikli 29a lõigetes 1 ja 2 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid, mis on seotud taastuvkütuste, **vähese CO₂ heitega kütuste** ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste allikaga, on täidetud.

Muudatusettepanek

a) võtta asjaomasest allikast toodetud taastuvkütuseid, **vähese CO₂ heitega kütuseid** ja ringlussevõetud süsinikupõhiseid kütuseid arvesse artikli 29 lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud kriteeriumide täitmiseks või

Muudatusettepanek

b) kohustada erandina käesoleva artikli lõikest 9 taastuvkütuste, **vähese CO₂ heitega kütuste** ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste allika tarnijat esitama täiendavaid tõendeid kõnealustele säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele

ning kõnealuste kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise miinimummäärade järgimise kohta.

vastavuse ning kõnealuste kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise miinimummäärade järgimise kohta.

Muudatusettepanek 102

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Komisjoni ettepanek

(21) Artikli 31 lõiked 2–4 jäetakse välja.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 103

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 22
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 31 a – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et kui seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi saadetise tootmisega on välja antud päritolutagatis, **tühistatakse see enne, kui sellise saadetise saab andmebaasis registreerida.**

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et kui seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi saadetise tootmisega on välja antud päritolutagatis, **registreeritakse see päritolutagatis andmebaasis ja tühistatakse pärast taastuvallikatest toodetud gaasi saadetise eemaldamist Euroopa taastuvgaasi võrgust.**

Muudatusettepanek 104

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 22
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 31 a – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. Andmebaas tehakse avatud,

läbipaistval ja kasutajasõbralikul moel avalikult kättesaadavaks ning seda ajakohastatakse regulaarselt. Andmed tehakse kättesaadavaks ka koondatud ja liigendatud kujul.

Komisjon avaldab üldsuse jaoks igal aastal aruanded liidu andmebaasis esitatud teabe kohta, sealhulgas biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste kogused, nende geograafiline päritolu ja lähteaine liik kütusetarnijate ja liikmesriikide kaupa.

Muudatusettepanek 105

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 23 – alapunkt a

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 35 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Artikli 8 lõike 3 teises lõigus, artikli 29a lõikes 3, artikli 26 lõike 2 neljandas ja viiendas lõigus, artikli 27 lõike 1 teises lõigus, artikli **27 lõike 3 neljandas lõigus, artikli** 28 lõikes 5, artikli 28 lõike 6 teises lõigus, artikli 31 lõike 5 teises lõigus ja artikli 31a lõike 2 teises lõigus osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates [käesoleva muutmisdirektiivi jõustumisest]. Komisjon koostab hiljemalt üheksa kuud enne kõnealuse viie aasta pikkuse ajavahemiku lõppemist volituste delegeerimist käsitleva aruande. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.;

Muudatusettepanek 106

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 23 – alapunkt b

Muudatusettepanek

Artikli 8 lõike 3 teises lõigus, artikli 29a lõikes 3, artikli 26 lõike 2 neljandas ja viiendas lõigus, artikli 27 lõike 1 teises lõigus, artikli 28 lõikes 5, artikli 28 lõike 6 teises lõigus, artikli 31 lõike 5 teises lõigus ja artikli 31a lõike 2 teises lõigus osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates [käesoleva muutmisdirektiivi jõustumisest]. Komisjon koostab hiljemalt üheksa kuud enne kõnealuse viie aasta pikkuse ajavahemiku lõppemist volituste delegeerimist käsitleva aruande. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

Komisjoni ettepanek

Euroopa Parlament või nõukogu võib artikli 7 lõike 3 viiendas lõigus, artikli 8 lõike 3 teises lõigus, artikli 29a lõikes 3, artikli 26 lõike 2 neljandas ja viiendas lõigus, artikli 27 lõike 1 teises lõigus, artikli **27 lõike 3 neljandas lõigus, artikli 28 lõikes 5, artikli 28 lõike 6 teises lõigus, artikli 31 lõikes 5 ja artikli 31a lõike 2 teises lõigus osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.;**

Muudatusettepanek 107

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 23 – alapunkt c
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 35 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

Artikli 7 lõike 3 viienda lõigu, artikli 8 lõike 3 teise lõigu, artikli 29a lõike 3, artikli 26 lõike 2 neljanda ja viienda lõigu, artikli 27 lõike 1 teise lõigu, artikli **27 lõike 3 neljanda lõigu, artikli 28 lõike 5, artikli 28 lõike 6 teise lõigu, artikli 31 lõike 5 ja artikli 31a lõike 2 teise lõigu alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei**

Muudatusettepanek

Euroopa Parlament või nõukogu võib artikli 7 lõike 3 viiendas lõigus, artikli 8 lõike 3 teises lõigus, artikli 29a lõikes 3, artikli 26 lõike 2 neljandas ja viiendas lõigus, artikli 27 lõike 1 teises lõigus, artikli 28 lõikes 5, artikli 28 lõike 6 teises lõigus, artikli 31 lõikes 5 ja artikli 31a lõike 2 teises lõigus osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

Muudatusettepanek

Artikli 7 lõike 3 viienda lõigu, artikli 8 lõike 3 teise lõigu, artikli 29a lõike 3, artikli 26 lõike 2 neljanda ja viienda lõigu, artikli 27 lõike 1 teise lõigu, artikli 28 lõike 5, artikli 28 lõike 6 teise lõigu, artikli 31 lõike 5 ja artikli 31a lõike 2 teise lõigu alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet.

esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Muudatusettepanek 108

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 1 a (uus)
Direktiiv 98/70/EÜ
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a) Hiljemalt 2024. aastal võtab Euroopa Komisjon vastu ettepaneku direktiivi 98/70/EÜ muutmiseks, et parandada selle direktiivi I ja II lisas sätestatud mootorikütuste kvaliteeti.

Muudatusettepanek 109

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõik -1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Euroopa Komisjon esitab 2024. aasta detsembriks põhjaliku mõjuhindangu paketi „Eesmärk 55“ kombineeritud ja kumulatiivse mõju kohta, sealhulgas käesoleva direktiivi kohta.

Muudatusettepanek 110

Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt a
Direktiiv 2018/2001/EÜ
V lisa – C osa – punkt 6

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6. Punkti 1 alapunktis a osutatud arvutuse tegemisel võetakse arvesse kasvuhoonegaaside heite vähenemist, mis saavutatakse põllumajanduse parema

6. Punkti 1 alapunktis a osutatud arvutuse tegemisel võetakse arvesse kasvuhoonegaaside heite vähenemist, mis saavutatakse põllumajanduse parema

juhtimisega (e_{sca}), näiteks üleminekuga vähendatud mullaharimisele või otsekülvile, paremale külvikorrasüsteemile, vahekultuuride kasutamisele koos põllukultuuride jääkide käitlemisega ja orgaanilise mullaparandusaine (nt kompost, kääritatud sõnnik) kasutamisele, kuid ainult juhul, kui see ei ohusta elurikkust. Lisaks esitatakse usaldusväärsed ja kontrollitavad tõendid, et asjaomaste toorainete kasvatamise ajal on mulla süsinikusisaldus suurenenud või et on mõistlik eeldada, et see on suurenenud; seejuures võetakse arvesse heidet, mis tuleneb väetiste ja herbitsiidide kasutamise suurenemisest sellise viljelemise ajal³⁷;

³⁷ Selliseks tõendiks võivad olla mulla süsinikusisalduse mõõtmise andmed, mille saamiseks võib teha esimese mõõtmise enne viljelemist ja järgnevad mõõtmised mitme aasta pikkuste korrapäraste ajavahemike järel. Sellisel juhul hinnatakse enne teise mõõtmise tulemuste saamist mulla süsinikusisalduse suurenemist representatiivsete katsete või mulla modelleerimise alusel. Teisest mõõtmisest alates lähtutakse mulla süsinikusisalduse võimaliku suurenemise ja selle ulatuse kindlakstegemisel mõõtmistulemustest.

Muudatusettepanek 111

Ettepanek võtta vastu direktiiv I lisa – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt c

juhtimisega (e_{sca}), näiteks üleminekuga vähendatud mullaharimisele või otsekülvile, **süsiniku säilitamisele mullas biosöe abil**, paremale külvikorrasüsteemile, vahekultuuride kasutamisele koos põllukultuuride jääkide käitlemisega ja orgaanilise mullaparandusaine (nt kompost, kääritatud sõnnik) kasutamisele, kuid ainult juhul, kui see ei ohusta elurikkust. **Biomassis sisalduva süsiniku saab pürolüüsi teel muuta biosöeks, mida saab säilitada maakasutuse teel, mistõttu sellest saab negatiivse heite tehnoloogia. Siin tagastatakse paranenud põllumajandusliku ja sõnnikukäitlemise eest antav preemia negatiivse heite eest vastutavale põllumajandustootjale säästlikkuse/keskkonnaalaste sertifikaatide väljastamisel.** Lisaks esitatakse usaldusväärsed ja kontrollitavad tõendid, et asjaomaste toorainete kasvatamise ajal on mulla süsinikusisaldus suurenenud või et on mõistlik eeldada, et see on suurenenud; seejuures võetakse arvesse heidet, mis tuleneb väetiste ja herbitsiidide kasutamise suurenemisest sellise viljelemise ajal³⁷;

³⁷ Selliseks tõendiks võivad olla mulla süsinikusisalduse mõõtmise andmed, mille saamiseks võib teha esimese mõõtmise enne viljelemist ja järgnevad mõõtmised mitme aasta pikkuste korrapäraste ajavahemike järel. Sellisel juhul hinnatakse enne teise mõõtmise tulemuste saamist mulla süsinikusisalduse suurenemist representatiivsete katsete või mulla modelleerimise alusel. Teisest mõõtmisest alates lähtutakse mulla süsinikusisalduse võimaliku suurenemise ja selle ulatuse kindlakstegemisel mõõtmistulemustest.

Komisjoni ettepanek

18. Punktis 17 osutatud arvutuse tegemisel on jagatavad heitkogused $e_{ec} + e_l + e_{sca}$ + heitkoguste e_p , e_{td} , e_{ccs} ja e_{ccr} see osa, mis on tekkinud protsessi selle etapi eel ja ajal, mil valmib kaassaadus. Kui kaassaadustele on juba omistatud heitkoguseid olelustersükli varasemas protsessietapis, kasutatakse kõnealuse heitkoguste summa asemel seda osa heitkogustest, mis on kütuse vahesaadusele omistatud viimases asjaomases protsessietapis. Biogaasi ja biometaanipuhul võetakse selle arvutuse tegemisel arvesse kõik kaassaadused, mis ei kuulu punkti 7 kohaldamisalasse. Jäätmetele ja jääkidele heitkoguseid ei omistata. Negatiivse energiasisaldusega kaassaaduste energiasisalduse väärtuseks võetakse selle arvutuse puhul null. Jäätmete ja jääkide, sealhulgas kõigi IX lisas loetletud jäätmete ja jääkide olelusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused loetakse kuni kõnealuste materjalide kogumiseni võrdseks nulliga, olenemata sellest, kas need töödeldakse vahesaadusteks enne lõppsaaduseks muutmist. ***IX lisasse kandmata ja toidu- või söödaturul kasutamiseks kõlblike jääkide puhul loetakse tooraine kaevandamisel, kogumisel või viljelemisel tekkinud heitkogused (e_{ec}) võrdseks neile kõige sarnasema toidu- ja söödaturul leiduva, D osa tabelis nimetatud asendajaga seotud heitkogustega.*** Rafineerimistehastes toodetud biomasskütuste puhul on punktis 17 osutatud arvutuse tegemisel analüüsiüksuseks rafineerimistehas, v.a töötlemisseadme ja põletuskatla või koostootmisseedme sellise kombinatsiooni puhul, kus põletuskatel või koostootmisseedme toodab soojus- ja/või elektrienergiat töötlemisseadme jaoks.

Muudatusettepanek

18. Punktis 17 osutatud arvutuse tegemisel on jagatavad heitkogused $e_{ec} + e_l + e_{sca}$ + heitkoguste e_p , e_{td} , e_{ccs} ja e_{ccr} see osa, mis on tekkinud protsessi selle etapi eel ja ajal, mil valmib kaassaadus. Kui kaassaadustele on juba omistatud heitkoguseid olelustersükli varasemas protsessietapis, kasutatakse kõnealuse heitkoguste summa asemel seda osa heitkogustest, mis on kütuse vahesaadusele omistatud viimases asjaomases protsessietapis. Biogaasi ja biometaanipuhul võetakse selle arvutuse tegemisel arvesse kõik kaassaadused, mis ei kuulu punkti 7 kohaldamisalasse. Jäätmetele ja jääkidele heitkoguseid ei omistata. Negatiivse energiasisaldusega kaassaaduste energiasisalduse väärtuseks võetakse selle arvutuse puhul null. Jäätmete ja jääkide, sealhulgas kõigi IX lisas loetletud jäätmete ja jääkide olelusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused loetakse kuni kõnealuste materjalide kogumiseni võrdseks nulliga, olenemata sellest, kas need töödeldakse vahesaadusteks enne lõppsaaduseks muutmist. Rafineerimistehastes toodetud biomasskütuste puhul on punktis 17 osutatud arvutuse tegemisel analüüsiüksuseks rafineerimistehas, v.a töötlemisseadme ja põletuskatla või koostootmisseedme sellise kombinatsiooni puhul, kus põletuskatel või koostootmisseedme toodab soojus- ja/või elektrienergiat töötlemisseadme jaoks.

Muudatusettepanek 112

Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt c
Direktiiv 2018/2001/EÜ
VI lisa – punkt 18 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Jäätmete ja jääkide, sealhulgas kõigi IX lisa loetletud jäätmete ja jääkide olelusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused loetakse kuni kõnealuste materjalide kogumiseni võrdseks nulliga, olenemata sellest, kas need töödeldakse vahesaadusteks enne lõppsaaduseks muutmist. ***IX lisasse kandmata ja toidu- või söödaturul kasutamiseks kõlblike jääkide puhul loetakse tooraine kaevandamisel, kogumisel või viljelemisel tekkinud heitkogused (e_{cc}) võrdseks neile kõige sarnasema toidu- ja söödaturul leiduva, V lisa D osa tabelis nimetatud asendajaga seotud heitkogustega.***

Muudatusettepanek

Jäätmete ja jääkide, sealhulgas kõigi IX lisa loetletud jäätmete ja jääkide olelusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused loetakse kuni kõnealuste materjalide kogumiseni võrdseks nulliga, olenemata sellest, kas need töödeldakse vahesaadusteks enne lõppsaaduseks muutmist.

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ muutmise taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise osas ning nõukogu direktiivi (EL) 2015/652 kehtetuks tunnistamine
Viited	COM(2021)0557 – C9-0329/2021 – 2021/0218(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ITRE 13.9.2021
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	TRAN 13.9.2021
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Barbara Thaler 29.10.2021
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	14.3.2022
Vastuvõtmise kuupäev	17.5.2022
Lõpphääletuse tulemus	+: 30 –: 9 0: 9
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Paolo Borchia, Karolin Braunsberger-Reinhold, Marco Campomenosi, Massimo Casanova, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Ismail Ertug, Gheorghe Falcă, Giuseppe Ferrandino, Carlo Fidanza, Mario Furore, Søren Gade, Isabel García Muñoz, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, João Pimenta Lopes, Rovana Plumb, Tomasz Piotr Poręba, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Vera Tax, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Henna Virkkunen, Petar Vitanov, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Clare Daly, Maria Grapini, Roman Haider

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

30	+
ECR	Carlo Fidanza, Tomasz Piotr Poręba, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
ID	Paolo Borchia, Marco Campomenosi, Massimo Casanova, Roman Haider
PPE	Magdalena Adamowicz, Karolin Braunsberger-Reinhold, Gheorghe Falcă, Jens Gieseke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Massimiliano Salini, Barbara Thaler, Henna Virkkunen, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Maria Grapini, István Ujhelyi

9	-
NI	Mario Furore
The Left	Clare Daly, Kateřina Konečná, João Pimenta Lopes
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Tilly Metz

9	0
ECR	Peter Lundgren
S&D	Andris Ameriks, Ismail Ertug, Giuseppe Ferrandino, Isabel García Muñoz, Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, Vera Tax, Petar Vitanov

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

22.6.2022

REGIONAALARENGUKOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise ja tunnustatakse kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652 (COM2021(0557) – C9-0329/2021 – 2021/0218(COD))

Arvamuse koostaja: Raffaele Fitto

LÜHISELGITUS

2021. aasta juulis kiitis Euroopa Komisjon heaks paketi „Eesmärk 55“, mille eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet 2030. aastaks vähemalt 55 % ja saavutada kliimanetraalsus kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppega. Paketi üks osa on ettepanek muuta taastuvenergia direktiivi, millega kehtestatakse 2030. aastaks kõrgem ELi eesmärk kooskõlas kavandatud kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgiga.

Lisaks kõrgemale eesmärgile esitatakse ettepanekus ka meetmed, milles keskendutakse valdkondadele, kus edusammud on seni olnud väiksemad. Ettepaneku eesmärk on tugevdada kehtivaid meetmeid nii kütte- ja jahutussektoris kui ka transpordisektoris ning täiendada neid uute ehitus- ja tööstussätetega. Ettepanek on seotud ka energiasüsteemi lõimimise strateegia, vesinikustrateegia, avamere taastuvenergia strateegia ja bioloogilise mitmekesisuse strateegiaga.

Arvamuse koostaja rõhutab taastuvenergia tootmise tugevat kohalikku mõõdet. Seetõttu on oluline, et liikmesriigid kaasaksid kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused täielikult riiklike keskkonna- ja kliimameetmete kavandamisse ja rakendamisse.

Arvamuse koostaja on seisukohal, et keskkonnaeesmärkide saavutamiseks lähiaastatel tuleb kasutada olulisi üleminekuallikaid, nagu biomass. Kui käesoleva läbivaatamise eesmärk on tagada, et biomassi ostetakse ja kasutatakse kestlikult, siis on oluline kasutada selgeid ja toimivaid määratlusi. Arvamuse koostaja on ka seisukohal, et komisjoni ettepanek kehtestada astmelise kasutamise põhimõtte delegeeritud õigusaktiga ei ole otstarbekas ja võib isegi olla kahjulik. Selline lähenemisviis ei suurendaks mitte ainult lisakulusid ja halduskoormust, vaid selles ei võeta ka arvesse kohalikke olusid. Parim lahendus oleks julgustada liikmesriike kaaluma astmelist kasutamist vastavalt oma kohalikele kontekstidele.

Arvamuse koostaja on arvamusel, et arukate võrkude projektid piirialadel võivad anda suurt lisaväärtust koos piiriülese lähenemisviisiga, sest võimaldavad elektrisüsteemide ressursside

paremat optimeerimist, suuremat paindlikkust ja vastupidavust, tagades asjaomastele kohalikele kogukondadele rohkem sotsiaalseid eeliseid.

Arvamuse koostaja on seisukohal, et vähese CO₂ heitega kütuste määratluse kehtestamine on asjakohane, et toetada meetmete vastuvõtmist ja selliste vähese CO₂ heitega tehnoloogiate kasutamist, mis on kasutusvalmis alternatiivid, vähendavad kasvuhoonegaaside heitkoguseid ja toetavad ELi keskkonnaeesmärkide saavutamisel 2050. aastaks.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Regionaalarengukomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Euroopa roheline kokkuleppega⁵ on kehtestatud eesmärk saavutada liidus aastaks 2050 kliimaneutraalsus Euroopa **majandust**, kasvu ja töökohtade loomist toetaval viisil. See siht ning eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks 55 %, nagu on ette nähtud **nii Euroopa Parlamendis⁶ kui ka Euroopa Ülemkogul⁷ heaks kiidetud 2030. aasta kliimaeesmärgi kavaga**,⁸ eeldab energiasüsteemi ümberkujundamist ja taastuvate energiaallikate osakaalu olulist suurendamist lõimitud energiasüsteemis.

⁵ Komisjoni teatis COM(2019) 640 final „Euroopa roheline kokkulepe“, 11.12.2019.

⁶ **Komisjoni 17. septembri 2020. aasta teatis COM(2020) 562 final „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimaneutraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“.**

⁷ **Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2020.**

Muudatusettepanek

(1) Euroopa roheline kokkuleppega⁵ on kehtestatud eesmärk saavutada liidus **hiljemalt** aastaks 2050 kliimaneutraalsus Euroopa **majanduse kestlikkust, keskkonnakaitset, sotsiaalset arengut**, kasvu ja töökohtade loomist toetaval viisil **ning samal ajal võidelda kliimamuutuste vastu**. See siht ning eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks 55 %, nagu on ette nähtud **määruses (EL) 2021/1119 (Euroopa kliimamäärus)**, eeldab energiasüsteemi ümberkujundamist ja taastuvate energiaallikate osakaalu olulist suurendamist lõimitud energiasüsteemis.

⁵ Komisjoni teatis COM(2019) 640 final „Euroopa roheline kokkulepe“, 11.12.2019.

aasta resolutsioon Euroopa rohelise kokkuleppe kohta (2019/2956(RSP)).

⁸ Euroopa Ülemkogu 11. detsembri 2020. aasta järeldused, <https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf>.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Taastuvenergiad on Euroopa rohelise kokkuleppe täitmisel ja 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamisel põhjapanev roll, sest energiasektorist pärineb liidus üle 75 % kasvuhoonegaaside koguheitest. Taastuvenergia aitab kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kaudu ühtlasi leevendada keskkonnaga seotud probleeme, näiteks elurikkuse vähenemist.

Muudatusettepanek

(2) Taastuvenergiad on Euroopa rohelise kokkuleppe täitmisel ja 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamisel põhjapanev roll, sest energiasektorist pärineb liidus üle 75 % kasvuhoonegaaside koguheitest. Taastuvenergia aitab kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kaudu ühtlasi leevendada keskkonnaga seotud probleeme, näiteks elurikkuse vähenemist, ***parandada üldist keskkonnaseisundit ning hoida ära selliste äärmuslike ilmastikunähtuste esinemise, nagu põud ja üleujutused.***

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2a) Tugevdada tuleks kohalike taastuvenergiakogukondade rolli taastuvate energiaallikate laialdase kasutamise propageerijana. Elamutes ja piirkondlikul tasandil (kollektiivse) omatootmise ja (kollektiivse) omatarbimise algatusi tuleks soodustada, vähendades selleks loa- ja haldusmenetluste keerukust ning leevendades muid tegureid, mis takistavad

võrgule juurdepääsu, nt alandades võrgutasusid, ning edendades selliste tehnoloogiate nagu päikese soojusenergia ja päikesepaneelid, tuuleenergia ja geotermiliste tehnoloogiate kasutuselevõttu, tagades ELilt rahaliste vahendite saamise võimaluse. Sellega seoses on vaja, et komisjon ja liikmesriigid ergutaksid ühtekuuluvuspoliitika kavadega taristusse ja sellistesse vahenditesse investeerimist, millel on nimetatud protsessidele soodne mõju.

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2b) Taastuvenergiat toodetakse sageli kohalikul tasandil ja see sõltub piirkondlikest VKEdest ning seetõttu peaksid liikmesriigid eesmärkide kehtestamise ja poliitikameetmete toetamise tüüel määral kaasama kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2c) Liidusisese taastuvenergia edendamine vähendab liidu energiasõltuvust ja vajadust importida fossiilkütuseid ning suurendab energiajulgeolekut.

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2d) *Ligikaudu 35 miljonit eurooplast on energiaostuvõimetud^{1a} ning taastuvenergiapoliitikal on kõikides energiaostuvõimetust ja tarbijate kaitsetust käsitlevates strateegiates oluline roll.*

^{1a} *Komisjoni 14. oktoobri 2020. aasta soovitus (EL) 2020/1563, mis käsitleb energiaostuvõimetust.*

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2e) *Seetõttu peaksid liikmesriigid tagama, et kasutusele on võetud stiimulid ja ennetavad poliitikameetmed, et edendada tõhusa taastuvenergiatootmise ning taastuvenergiial põhineva kütte ja jahutuse kasutuselevõttu mitte ainult keskmise ja keskmisest suurema sissetulekuga leibkondades, vaid eeskätt väikese sissetulekuga leibkondades, keda ohustab energiaostuvõimetus, pöörates erilist tähelepanu hõreda asustusega piirkondades elavatele leibkondadele.*

Muudatusettepanek 8

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 f (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2f) *Korraldusasutusi ergutatakse edendama integreeritud territoriaalseid investeeringuid ja kogukonna juhitud kohaliku arengu projekte, eesmärgiga*

*teha kindlaks alt ülespoole
tegutsemisviisid, et arendada kohalikke
energiakogukondi ja taastuenergia
projekte.*

Muudatusettepanek 9

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 g (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(2g) Hõlmata tuleks olemasolevad eri
taastuenergia allikad. Nende kasutamise
edendamiseks tuleks ühtlasi luua
taastuenergiakogukondi ja kodanike
energiakogukondi, mille eesmärk on
suurendada sotsiaalset ja keskkonnaalast
kestlikkust nii osalejate kui ka
jaotusvõrguettevõtjate seisukohast.*

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 h (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(2h) Pädevad asutused peaksid
väikestele taastuenergia tootjatele ja
kohalikele energiakogukondadele
kehtestama lihtsustatud reeglid ja
haldusmenetlused, et vältida
diskrimineerivat halduskoormust.*

Muudatusettepanek 11

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 i (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(2i) Liikmesriigid peaksid kohalike
energiakogukondade toetamiseks
kasutusele võtma sihtotstarbelised
rahalise toetuse kavad, eeskätt projektide*

kavandamise ja käivitamise etapis ning hakkama pakkuma tehnilise teabe alast koolitust ja nõustamist, et neid kogukondi toetada ja innustada innovatiivsete omandistruktuuride kasutamist.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/2001⁹ on kehtestatud liidu siduv eesmärk suurendada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu liidu summaarses energia lõpptarbimises 2030. aastaks vähemalt 32 %ni. Kliimaeesmärgi kava kohaselt peaks taastuvenergia osakaal summaarses energia lõpptarbimises suurenema 2030. aastaks **40 %ni**, et saavutada liidu kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärki¹⁰. Seepärast tuleb nimetatud direktiivi artiklis 3 sätestatud sihtväärtust suurendada.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82–209).

¹⁰ Komisjoni 17. septembri 2020. aasta teatise COM(2020) 562 final „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimanetraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“

Muudatusettepanek

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/2001⁹ on kehtestatud liidu siduv eesmärk suurendada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu liidu summaarses energia lõpptarbimises 2030. aastaks vähemalt 32 %ni. Kliimaeesmärgi kava kohaselt peaks taastuvenergia osakaal summaarses energia lõpptarbimises suurenema 2030. aastaks **vähemalt 45 %ni**, et saavutada liidu kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärk¹⁰, **nagu on sätestatud ELi kliimaseaduses**. Seepärast tuleb nimetatud direktiivi artiklis 3 sätestatud sihtväärtust suurendada **ja sellega peavad kaasnema teatavad riigisiseseid siduvad eesmärgid, mis on osutunud tõhusaks investoritele kindluse tagamisel, ja innustada selliste tehnoloogiate pidevat arendamist, mille abil toodetakse energiat igasugustest taastuvenergia allikatest**.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82–209).

¹⁰ Komisjoni 17. septembri 2020. aasta teatise COM(2020) 562 final „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimanetraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“

punkt 3.

punkt 3.

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3a) Seoses Venemaa sissetungiga Ukrainasse koostas Rahvusvaheline Energiaagentuur Euroopa Liidule 10 punktist koosneva kava selle kohta, kuidas vähendada rohkem kui ühe kolmandiku võrra sõltuvust Vene tarnetest, toetades samal ajal Euroopa rohelist kokkulepet, tagamaks energiasüsteemi kiirema, jõulisema ja selgema ümberkujundamise. Üks Rahvusvahelise Energiaagentuuri soovitus oli suurendada elektritootmist bioenergiast. Peale selle avaldas Euroopa Komisjon sellega seoses teatise „REPowerEU: Euroopa ühismeede taskukohasema, kindlama ja kestlikuma energiavarustuse tagamiseks“, milles ta nõuab paketi „Eesmärk 55“ biometaaniga seotud eesmärgi kahekordistamist, mis tähendaks 2030. aastaks 35 miljardi kuupmeetri tootmist aastas. Innustab liikmesriike suunama ÜPP strateegiakavade alusel rahalised vahendid kestlikest biomassiallikatest, sealhulgas eelkõige põllumajandusjäätmetest ja-jääkidest, biometaani tootmisesse. Seetõttu tuleks suurendada põllumajandusliku biomassi ja metsast pärineva biomassi kui kestliku, taastuva ja kohaliku energiaallika osakaalu ning innustada ja propageerida selle kasutamist ELis CO₂ heite vähendamise ja energiasõltumatuse saavutamisel.

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3b) Pidevad teaduslikud tõendid näitavad, et kasvuhoonegaaside netonullheitega majanduse saavutamise peamised tõukejõud on energiasääst, energiatõhusus ja taastuvenergia. Kooskõlas komisjoni 28. septembri 2021. aasta soovitusel „Energiatõhususe esikohale seadmine – põhimõtete rakendamine — Suunised ja näited põhimõtte rakendamise kohta otsuste tegemise protsessis energiasektoris ja mujal“ tuleks käesolevas direktiivis kasutada integreeritud tegutsemisviisi, edendades kõige energiatõhusamaid taastuvaid energiaallikaid igas konkreetses sektoris ja iga rakenduse puhul ning edendades süsteemi tõhusust, et majandustegevused oleksid võimalikult energiasäästlikud.

Muudatusettepanek 15

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3c) Üks viiest ühtekuuluvuspoliitika eesmärgist aastatel 2021–2027 on keskkonnahoidlikum Euroopa, mille kohaselt soodustatakse investeeringuid puhtasse energiasse, ringmajandusse, kliimamuutuste leevendamisse ja kestlikku transporti. Ühtekuuluvuspoliitika vahendeid tuleks seetõttu kasutada ebavõrdsuse suurenemise vältimiseks, kõige suurema üleminekukoormusega piirkondade aitamiseks, taristusse investeerimise ergutamiseks ning töötajate koolitamiseks uute tehnoloogiate valdkonnas, et kedagi ei jäetaks kõrvale.

Muudatusettepanek 16

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3d) Komisjon ja liikmesriigid peaksid alt-üles-tegutsemisviisi kasutades kaasama piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi, et Euroopa roheline kokkuleppe eesmärgid oleks võimalik saavutada. Selleks on äärmiselt oluline tugevdada mitmetasandilist valitsemist eesmärgiga suurendada ettevõtlikkust ja tegevust kohalikul tasandil kodanike ja kohalike osalejate kaasamisega.

Muudatusettepanek 17

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3e) ERFist tuleb toetada energiatõhususe edendamist ja kasvuhoonegaaside heite vähendamist, edendada taastuvenergia kasutamist, arukate energiasüsteemide ja -võrkude arendamist ning edendada kestlikku ja mitmeliigilist linnaliikuvust üleminekul CO₂-neutraalsele majandusele; ESF+ peab aitama parandada oskuste ja kvalifikatsioonide kohandamiseks vajalikke haridus- ja koolitussüsteeme, täiendada kõigi, sealhulgas tööjõu oskusi ning luua uusi töökohti keskkonna, kliima ja energeetika, ringmajanduse ja biomajandusega seotud sektorites (ESF+ määruse artikkel 4).

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 f (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3f) Riiklike bioenergiakavade hindamisel peaks komisjon hindama nende kooskõla liidu keskkonna- ja kliimaalaste õigusaktide ja kohustustega ning seda, kuidas aidatakse kavadega nimetatud õigusaktide ja kohustuste täitmisele kaasa.

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 g (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3g) Taastuvenergia tootmisel on tugev kohalik mõõde. Seetõttu on oluline, et liikmesriigid kaasaksid kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused täielikult riigisiseste kliimameetmete kavandamisse ja rakendamisse, tagaksid rahastamisele otsejuurdepääsu ja jälgiks võetud meetmete edenemist. Vajaduse korral peaksid liikmesriigid lisama kohaliku ja piirkondliku panuse oma riiklikesse energia- ja kliimakavadesse.

Muudatusettepanek 20

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 h (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3h) Tunnistab, et ühtekuuluvuspoliitikal on oluline roll saarepiirkondade abistamisel kliimaneutraalsuse eesmärkide saavutamisel, võttes arvesse selliste sektoritega nagu energia ja transport seotud lisakulusid ning mobiiltehnoloogia mõju nende energiasüsteemidele, mis eeldavad proportsionaalselt väga suuri investeeringuid kõikva kättesaadavusega

taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia juhtimisse.

Muudatusettepanek 21

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 i (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3i) Toonitab, et äärepoolseimates saarepiirkondades ja muudes äärepoolseimates piirkondades on energiavarustus väiksusest ja energiasüsteemide isoleeritusest tingitult suur probleem, kuna nad üldjuhul sõltuvad elektri tootmise, transpordi ja kütte osas fossiilkütuste impordist.

Muudatusettepanek 22

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 j (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3j) On arvamusel, et taastuvenergia, sealhulgas tõusu-mõõnaenergia kasutamine peaks olema prioriteet, ning arvab, et see võib saartele tuua suurt kasu, võttes arvesse kohalikke kogukondade vajadusi, sealhulgas saarte traditsioonilise arhitektuuri ja kohalike elupaikade säilitamist; nõuab seetõttu suure hulga taastuvenergia allikate arendamist, lähtudes saarte geograafilistest eripäradest. Peab saarte algatatud saastevaba vesiniku programme kiiduväärseks.

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 4**

(4) **Üha rohkem tunnistatakse vajadust viia bioenergiapoliitika kooskõlla biomassi astmelise kasutamise põhimõttega,¹¹ et tagada õiglane juurdepääs biomassi tooraineturule suure lisaväärtusega uuenduslike bioressursipõhiste lahenduste väljatöötamiseks ja kestliku ringmajanduse loomiseks.** Bioenergia toetuskavade koostamisel peaksid liikmesriigid seega võtma arvesse kättesaadavaid kestlikke energia tootmiseks ja muul eesmärgil kasutatavaid biomassivarusid ning süsinikku siduva metsa ja ökosüsteemide säilitamist, samuti ringmajanduse ja biomassi astmelise kasutamise **põhimõtteid** ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/98/EÜ¹² kehtestatud jäätmehierarhiat. **Sellest lähtuvalt ei tohiks nad toetada saepalkidest, vineeripakkudest, kändudest ja juurtest energia tootmist ning peaksid hoiduma kvaliteetse ümarpuidu kasutamisest energia saamiseks, välja arvatud täpselt määratletud juhtudel. Puitbiomassi tuleks kooskõlas astmelise kasutamise põhimõttega kasutada lähtuvalt selle suurimast majanduslikust ja keskkonnaga seotud lisaväärtusest järgmises prioriteetsuse järjekorras: 1) puidupõhised tooted, 2) nende kasutusea pikendamine, 3) korduskasutamine, 4) ringlussevõtt, 5) bioenergia ja 6) kõrvaldamine. Kui puitbiomassi ei ole majanduslikult otstarbekas või keskkonna seisukohalt asjakohane kasutada muul viisil, aitab sellest energia saamine vähendada taastumatutest energiaallikatest energia tootmist. Liikmesriikide bioenergia toetuskavad peaksid seepärast olema suunatud selliste lähteainete kasutamisele, mille puhul turukonkurents materjalisektoritega on väike ja mille kasutamist peetakse nii kliima kui ka elurikkuse seisukohalt positiivseks; sellega hoitakse ära**

(4) Bioenergia toetuskavade koostamisel peaksid liikmesriigid seega võtma arvesse kättesaadavaid kestlikke energia tootmiseks ja muul eesmärgil kasutatavaid biomassivarusid ning süsinikku siduva metsa ja ökosüsteemide säilitamist, **sealhulgas metsa- ja maastikupõlengute ennetamist**, samuti **elurikkuse kaitse tagamist ja ringmajanduse ja biomassi astmelise kasutamise põhimõtete edendamist** ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/98/EÜ¹² kehtestatud jäätmehierarhiat. Teisalt on vaja astmelise kasutamise põhimõttest tuleneva täiendava mõju määratlemisel mõista riikide eripärasid, mille alusel liikmesriigid oma toetuskavu välja töötavad. Prioriteetne valik peaks olema jäätmetekke ärahoidmine ning jäätmete korduskasutamine ja ringlussevõtt. Liikmesriigid peaksid hoiduma selliste toetuskavade koostamisest, mis on vastuolus jäätmekäitluse eesmärkidega ja mis tooksid kaasa ringlussevõetavate jäätmete ebatõhusa kasutamise.

*negatiivsed stiimulid bioenergia mittekestlikuks kasutamiseks, nagu on kirjeldatud Teadusuuringute Ühiskeskuse aruandes „The use of woody biomass for energy production in the EU“ („Puitbiomassi kasutamine ELis energia tootmiseks“)¹³. Teisalt on vaja astmelise kasutamise põhimõttest tuleneva täiendava mõju määratlemisel mõista riikide eripärasid, mille alusel liikmesriigid oma toetuskavu välja töötavad. Prioriteetne valik peaks olema jäätmetekke ärahoidmine ning jäätmete korduskasutamine ja ringlussevõtt. Liikmesriigid peaksid hoiduma selliste toetuskavade koostamisest, mis on vastuolus jäätmekäitluse eesmärkidega ja mis tooksid kaasa ringlussevõetavate jäätmete ebatõhusa kasutamise. **Peale selle ei tohiks liikmesriigid bioenergia tõhusama kasutamise tagamiseks alates 2026. aastast enam toetada üksnes elektrienergiat tootvaid jaamu, välja arvatud juhul, kui need paiknevad piirkonnas, millel on eristaatus seoses fossiilkütustest loobumisega, või kui neis toimub süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine.***

¹¹ Astmelise kasutamise põhimõtte eesmärk on saavutada biomassi kasutamisel ressursitõhusus selle kaudu, et biomassi kasutamist materjalina eelistatakse võimaluse korral alati selle kasutamisele energia saamiseks ning seeläbi suurendatakse olemasoleva biomassi kogust süsteemis. Puitbiomassi tuleks kooskõlas astmelise kasutamise põhimõttega kasutada lähtuvalt selle suurimast majanduslikust ja keskkonnaga seotud lisaväärtusest järgmises prioriteetsuse järjekorras: 1) puidupõhised tooted, 2) nende kasutusea pikendamine, 3) korduskasutamine, 4) ringlussevõtt, 5) bioenergia ja 6) kõrvaldamine.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19.

novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

13

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC122719>.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Taastuvelektri tootmise kiiret kasvu ja selle kulupõhise konkurentsivõime suurenemist saab kasutada üha suurema osakaalu saavutamiseks energianõudluses, näiteks soojuspumpade kasutamise ruumide kütmiseks ja madalatemperatuurilistes tööstusprotsessides, elektrisõidukite kasutamise transpordis või elektriahvide kasutamise teatavates tööstusharudes. Taastuvelektrit saab kasutada ka selliste sünteetiliste kütuste tootmiseks, mida tarbitakse transpordisektorites, kus CO₂-heidet on keeruline vähendada, näiteks lennu- ja meretranspordis. Elektrifitseerimise raamistik peab võimaldama usaldusväärset ja tõhusat koordineerimist ning turumehhanismide laiendamist, et tagada pakkumise vastavus nõudlusele ajas ja ruumis, soodustada paindlikkuse investeerimist ning aidata muutliku taastuenergia tootmist ulatuslikult lõimida. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et taastuvelektri tootmise kasv jätkub piisavas tempos, et rahuldada suurenevat nõudlust. Sel eesmärgil peaksid liikmesriigid kehtestama raamistiku, mis hõlmab turuga kokkusobivaid mehhanisme allesjäänud tõkete kõrvaldamiseks, et luua suure taastuenergia osakaalu jaoks sobivad turvalised ja piisavad elektrisüsteemid ning

novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

Muudatusettepanek

(5) Taastuvelektri tootmise kiiret kasvu ja selle kulupõhise konkurentsivõime suurenemist saab kasutada üha suurema osakaalu saavutamiseks energianõudluses, näiteks soojuspumpade kasutamise ruumide kütmiseks ja madalatemperatuurilistes tööstusprotsessides, elektrisõidukite kasutamise transpordis või elektriahvide kasutamise teatavates tööstusharudes. Taastuvelektrit saab kasutada ka selliste sünteetiliste kütuste tootmiseks, mida tarbitakse transpordisektorites, kus CO₂-heidet on keeruline vähendada, näiteks lennu- ja meretranspordis. Elektrifitseerimise raamistik peab võimaldama usaldusväärset ja tõhusat koordineerimist ning turumehhanismide laiendamist, et tagada pakkumise vastavus nõudlusele ajas ja ruumis, soodustada paindlikkuse investeerimist, **energia salvestamist ja tarbimiskaja** ning aidata muutliku taastuenergia tootmist ulatuslikult lõimida. **Raamistikus tuleb arvesse võtta ka piirkondlikke erinevusi ja iga piirkonna eripära ning toetada kulutõhusaid lahendusi, tagades Euroopa elanikkonnale ja ettevõtetele väiksemad energiakulud.** Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, **arvestades samas energia esikohale seadmise põhimõtet**, et taastuvelektri tootmise kasv jätkub piisavas

elektrisüsteemiga täielikult lõimitud salvestusrajatised. Eelkõige tuleb selles raamistikus pöörata tähelepanu allesjäänud tõketele, sealhulgas sellistele mitterahalistele tõketele nagu ametiasutuste ebapiisavad digitaalsed ja inimressursid üha suureneva arvu loataotluste menetlemisel.

tempos, et rahuldada suurenevat nõudlust. Sel eesmärgil peaksid liikmesriigid kehtestama raamistiku, mis hõlmab turuga kokkusobivaid mehhanisme allesjäänud tõkete kõrvaldamiseks, et luua suure taastuvenergia osakaalu jaoks sobivad turvalised ja piisavad elektrisüsteemid ning elektrisüsteemiga täielikult lõimitud salvestusrajatised. Eelkõige tuleb selles raamistikus pöörata tähelepanu allesjäänud tõketele, **mis takistavad programmiväliste taastuvate energiaallikate täielikku integreerimist elektrisüsteemi ja tootmispargi CO₂-heite vähendamise protsessi, tagades selliste turuinstrumentide kättesaadavuse, mis annavad pikaajalisi hinnasignaale investeerimisotsuste tegemiseks, sealhulgas investeeringud süsteemi adekvaatsusesse, stabiilsusse ja paindlikkusse konkurentsipõhise, läbipaistva ja mittediskrimineerivate pakkumismenetluste kaudu, millega nähakse edukatele ette pakkujatele turuhindadel põhinev tasu. Raamistikus pööratakse ka tähelepanu** sellistele mitterahalistele tõketele nagu ametiasutuste ebapiisavad digitaalsed ja inimressursid üha suureneva arvu loataotluste menetlemisel.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5a) Komisjon esitab suunised, et aidata liikmesriikidel vähendada haldustõkkeid, eelkõige lihtsustada ja kiirendada taastuvenergiaprojektidele loa andmise menetlusi, sealhulgas põhilisi tulemusnäitajaid edusammude hindamiseks. Halduslubade andmise menetluste lihtsustamine ning ametiasutuste piisavad digitaalsed ja inimressursid on olulised, et kiirendada

taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu ja seega saavutada käesolevas direktiivis sätestatud eesmärgid.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Liikmesriigis taastuenergia osakaalu arvutamisel tuleks muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütused võtta arvesse sektoris, kus neid tarbitakse (elektri-, kütte- ja jahutus- või transpordisektoris). Selliste kütuste tootmiseks kasutatud taastuvelektrit ei tohiks topeltarvestuse ärahoidmiseks arvesse võtta. See võimaldaks nende kütuste üle arvestuse pidamise reeglid kogu direktiivi lõikes ühtlustada, olenemata sellest, kas need võetakse arvesse üldise taastuenergiaeesmärgi või mõne alleesmärgi täitmiseks. Samuti võimaldaks see pidada arvestust tegeliku tarbitud energia üle ning võtta seejuures arvesse nende kütuste tootmisel tekkivat energiakadu. Peale selle võimaldaks see pidada arvestust liitu imporditud ja liidus tarbitud muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste üle.

Muudatusettepanek

(6) Liikmesriigis taastuenergia osakaalu arvutamisel tuleks muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütused võtta arvesse sektoris, kus neid tarbitakse (elektri-, kütte- ja jahutus- või transpordisektoris). Selliste kütuste tootmiseks kasutatud taastuvelektrit ei tohiks topeltarvestuse ärahoidmiseks arvesse võtta. See võimaldaks nende kütuste üle arvestuse pidamise reeglid kogu direktiivi lõikes ühtlustada, olenemata sellest, kas need võetakse arvesse üldise taastuenergiaeesmärgi või mõne alleesmärgi täitmiseks. Samuti võimaldaks see pidada arvestust tegeliku tarbitud energia üle ning võtta seejuures arvesse nende kütuste tootmisel tekkivat energiakadu. Peale selle võimaldaks see pidada arvestust liitu imporditud ja liidus tarbitud muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste üle. ***Kui muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid tarbitakse muus liikmesriigis kui see, kus need toodeti, tuleks tootjaliikmesriigi kulude hüvitamiseks ja investeeringute pärssimise vältimiseks kehtestada reeglid, mille kohaselt liikmesriigis tarbitud muudest kui bioloogilise päritoluga taastuvkütustest võetakse taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarsest lõpptarbimisest liikmesriigis, kus need on toodetud, arvesse vähemalt miinimumkogust.***

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Liikmesriikide koostöö taastuenergia propageerimisel võib väljenduda statistilistes ülekannetes, toetuskavades või ühisprojektides. See lubab võtta taastuenergia kulutõhusalt kasutusele kõikjal Euroopas ja aitab kaasa turu lõimumisele. Vaatamata koostöös peituvatele võimalustele on see olnud väga piiratud ega ole viinud optimaalsete tulemusteni seoses taastuenergia osakaalu suurendamise tõhususega. Sellest tulenevalt tuleks teha liikmesriikidele kohustuseks viia koostöö katsetamiseks ellu katseprojekt. Asjaomaste liikmesriikide puhul sobiksid selle kohustuse täitmiseks komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2020/1294¹⁴ loodud liidu taastuenergia rahastamismehhanismi raames liikmesriikide panustest rahastatavad projektid.

¹⁴ Komisjoni 15. septembri 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/1294 liidu taastuenergia rahastamismehhanismi kohta (ELT L 303, 17.9.2020, lk 1).

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 7 a (uus)

Muudatusettepanek

(7) Liikmesriikide koostöö taastuenergia propageerimisel, **millesse kaasatakse kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused**, võib väljenduda statistilistes ülekannetes, toetuskavades või ühisprojektides. See lubab võtta taastuenergia kulutõhusalt kasutusele kõikjal Euroopas ja aitab kaasa turu lõimumisele. Vaatamata koostöös peituvatele võimalustele on see olnud väga piiratud ega ole viinud optimaalsete tulemusteni seoses taastuenergia osakaalu suurendamise tõhususega. **Arukate võrkude projektid piirialadel võivad anda suurt lisaväärtust koos piiriülese tegutsemisviisiga, sest need võimaldavad elektrisüsteemide ressursside paremat optimeerimist, suuremat paindlikkust ja vastupidavust, tagades asjaomastele kohalikele kogukondadele rohkem sotsiaalseid eeliseid.** Sellest tulenevalt tuleks teha liikmesriikidele kohustuseks viia koostöö katsetamiseks ellu katseprojekt. Asjaomaste liikmesriikide puhul sobiksid selle kohustuse täitmiseks komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2020/1294¹⁴ loodud liidu taastuenergia rahastamismehhanismi raames liikmesriikide panustest rahastatavad projektid.

¹⁴ Komisjoni 15. septembri 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/1294 liidu taastuenergia rahastamismehhanismi kohta (ELT L 303, 17.9.2020, lk 1).

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7a) *Iga liikmesriik peaks kasutusele võtma menetluse, millega tagatakse kõigi asjaomaste riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste vaheline koordineerimine lühiajaliste, keskmise tähtajaga ja pikaajaliste taastuvenergia kasutuselevõtu stsenaariumide eelneva etapi kavandamises. Alt-üles-tegutsemisviisi tagamiseks peaksid liikmesriigid nõudma piirkondlikelt ja kohalikelt ametiasutustelt taastuvenergia lõimitud kaardistamist ja planeerimist kohalikul tasandil ning julgustama väiksemaid kohalikke omavalitsusi tegema seda vabatahtlikkuse alusel.*

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7b) *Riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil on vaja on täpseid andmeid ja teavet, et hõlbustada üleminekut taastuvenergia tehnoloogiatel põhinevale energiasüsteemile. Selliseid andmeid saab paljudest allikatest, näiteks nutiseadmetest või Maa seire süsteemidest, nagu Copernicus, ja peagi loodavast maapiirkondade vaatluskeskusest.*

Muudatusettepanek 30

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7c) *Kõikides ELi poliitikavaldkondades tuleb meetmete võtmisel lähtuda hiljuti kehtestatud*

kliimasihetidest ja saavutada kliimaneutraalsus. Ühtekuuluvuspoliitika puhul on seda arvestatud ning rohkem kui 20 aasta jooksul panustatud sellega majanduse CO₂ heite vähendamisse, kusjuures selle näiteid ja parimaid tavaid saab rakendada teiste poliitikatasandite puhul, näiteks käesoleva direktiivi muutmisel. Ühtekuuluvuspoliitika mitte ainult ei paku Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kaudu investeerimisvõimalusi kohalike ja piirkondlike vajaduste rahuldamiseks, vaid tagab ka integreeritud poliitikaraamistiku, et vähendada erinevusi Euroopa piirkondade arengus, ja aitab neil lahendada mitmesuguseid arenguprobleeme, sealhulgas keskkonnakaitse, kvaliteetsete töökohtade ning õiglase, kaasava ja kestliku arengu kaudu.

Muudatusettepanek 31

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7d) Mõjuhindangutel põhinevate riiklike kaalutluste arvessevõtmiseks on vaja lisapaindlikkust.

Muudatusettepanek 32

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7e) Lõimitud ja detsentraliseeritud energiasüsteemis on väga suur roll kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel. Seepärast peaks komisjon kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi piiriüleses töös toetama, aidates neil luua koostöömehhanisme, sealhulgas Euroopa

territoriaalse koostöö rühmitust (ETKR).

Muudatusettepanek 33

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7 f (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7f) Kliimanetraalsusele üleminek peab olema õiglane ja kaasav, seejuures tuleb erilist tähelepanu pöörata maapiirkondades ja äärealadel elavatele inimestele, eeskätt kliimanetraalsusele üleminekust enim mõjutatud piirkondadele, vältida piirkondlike erinevuste süvenemist, samuti võimestada töötajaid ning kohalikke ja piirkondlikke kogukondi. Üleminekuprotsessis tuleb ühtlasi täiel määral arvesse võtta kõikide ELi toimimise lepingu artiklis 174 määratletud piirkondade eripärasid, keskendudes maapiirkondadele, tööstuslikust üleminekust mõjutatud piirkondadele ning regioonidele, kus valitsevad rasked ja püsivad ebasoodsad looduslikud või demograafilised tingimused, et tagada kõikide piirkondade igakülgne harmooniline areng. Sellega seoses peaksid riiklikes kavades kajastuma piirkondade eripärad, eesmärgiga võidelda kliimakriisi vastu ja muuta kohalikud kogukonnad vastupidavamaks.

Muudatusettepanek 34

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7 g (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7g) Saartel, sealhulgas väikesaartel, äärepoolseimatel piirkondadel ja äärealadel on tohutu taastuenergia tootmise potentsiaal ning nad on strateegilised katselaborid, kus

rakendatakse innovatiivseid poliitilisi lahendusi ja tehnilisi meetmeid, et saavutada energiasõltumatus suunas kulgedes energiasüsteemi ümberkujundamine ja vähendada CO₂ heidet, ning see võimaldab neil etendada olulist rolli kliimamuutuste ja elurikkusealastes teadusuuringutes ning olla ülejäänud liidule eeskujuks. Neil peaks olema juurdepääs piisavatele majandusressurssidele ja asjakohasele koolitusele, et oleks võimalik võtta terviklikke, sektoripõhiseid ja innovaatilisi meetmeid kestliku taristu ja kohaliku majanduse arendamiseks.

Muudatusettepanek 35

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7 h (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7h) Väiksemahulisi piiriüleseid koostööprojekte ning liikmesriikide ja piirkondade piiriüleste ühenduste loomist tuleks rahastada ka Euroopa rahastamismehhanismidest, nagu Euroopa ühendamise rahastu ja innovatsioonifond.

Muudatusettepanek 36

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7 i (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7i) Ühtekuuluvuspoliitika tagab suurema sidususe ja kooskõlastatuse ühtekuuluvuspoliitika ja muude ELi õigusloomevaldkondade vahel, aidates parandada kliimaaspektide integreerimist poliitikasse, töötada välja tõhusam allikapõhine poliitika, pakkuda sihtotstarbelist ELi rahastamist ja seega parandada kliimapolitiika rakendamist

kohapeal.

Muudatusettepanek 37

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7 j (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7j) Kliimaneutraalsele majandusele üleminekul on esmatähtis täielikult järgida mitmetasandilise valitsemise ja partnerluse põhimõtteid, kuna kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on keskkonna ja kliimamuutuste valdkonnas otsene pädevus, viies ellu 90 % kliimamuutustega kohanemise meetmetest ja 70 % kliimamuutuste leevendamise meetmetest. Peale selle töötavad nimetatud omavalitsused välja meetmeid, millega propageeritakse elanikkonnas kliimasõbralikku käitumist, ning jäätmekäitluse, aruka liikuvuse, kestliku eluaseme ja energiatarbimisega seotud meetmeid.

Muudatusettepanek 38

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 8**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8) Avamere taastuvenergia strateegia hõlmab ambitsioonikat eesmärki toota 2050. aastaks liidu kõikides merepiirkondades kokku 300 GW avamere tuuleenergiat ja 40 GW ookeanienergiat. Selle olulise muutuse elluviimiseks peavad liikmesriigid tegema piiriülest koostööd merepiirkonna tasandil. **Seega** peaksid liikmesriigid ühiselt kindlaks määrama igas merepiirkonnas 2050. aastaks toodetava avamere taastuvenergia koguse ning 2030. ja 2040. aastaks saavutatavad vaheeesmärgid. Need eesmärgid peaksid kajastuma liikmesriikide ajakohastatud

(8) Avamere taastuvenergia strateegia hõlmab ambitsioonikat eesmärki toota 2050. aastaks liidu kõikides merepiirkondades kokku 300 GW avamere tuuleenergiat ja 40 GW ookeanienergiat. Selle olulise muutuse elluviimiseks peavad liikmesriigid **ning nende asjaomased piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused** tegema piiriülest koostööd merepiirkonna tasandil. **Seepärast** peaksid liikmesriigid **ning nende asjaomased piirkondlikud ja kohalikud osalejad** ühiselt kindlaks määrama **ja eraldama oma mereruumi planeerimisel piisava ruumi** igas

energia- ja kliimakavades, mis esitatakse 2023. ja 2024. aastal kooskõlas määrusega (EL) 2018/1999. Kõnealuse koguse kindlaksmääramisel **peaksid liikmesriigid võtma arvesse** iga merepiirkonna potentsiaali seoses avamere taastuenergia, **keskkonnakaitset**, kliimamuutustega kohanemist ja mere muid kasutusviise, **samuti** liidu CO₂-heite vähendamise eesmärke. Peale selle peaksid liikmesriigid üha enam kaaluma võimalust kasutada avamere taastuenergia tootmise puhul mitut liikmesriiki ühendavaid ülekanделиine kas hübriidprojektide raames või hilisemas etapis lõimituma võrgu kujul. See võimaldaks kanda elektrit üle eri suundades ning seeläbi maksimeerida sotsiaal-majanduslikku heaolu, optimeerida kulutusi taristule ja kasutada merd kestlikumalt.

merepiirkonnas 2050. aastaks toodetava avamere taastuenergia koguse ning 2030. ja 2040. aastaks saavutatavad vaheeesmärgid. Need eesmärgid peaksid kajastuma liikmesriikide ajakohastatud energia- ja kliimakavades, mis esitatakse 2023. ja 2024. aastal kooskõlas määrusega (EL) 2018/1999. Kõnealuse koguse kindlaksmääramisel **tuleks arvesse võtta** iga merepiirkonna potentsiaali seoses avamere taastuenergia, **ülekandevõrgu taristu tehnilist ja majanduslikku teostatavust, keskkonna- ja maastikukaitset ning elurikkust**, kliimamuutustega kohanemist ja mere muid kasutusviise, **eelkõige mõjutatud piirkondades juba toimuvat tegevust, võimalikku kahju keskkonnale, Pariisi kokkuleppe artiklit 2 ja** liidu CO₂-heite vähendamise eesmärke. **Liikmesriigid peavad ühtlasi täielikult realiseerima Euroopa saarte ja äärepoolseimate piirkondade potentsiaali võtta meretuuleenergia ja ookeanienergia tootmise suurendamisel juhtroll ning tagama võimaluse kaasata taastuenergiakogukondi avamere taastuenergia projektidesse.** Peale selle peaksid liikmesriigid **ja nende asjaomased haldusüksused** üha enam kaaluma võimalust kasutada avamere taastuenergia tootmise puhul mitut liikmesriiki ühendavaid ülekanделиine kas hübriidprojektide raames või hilisemas etapis lõimituma võrgu kujul. See võimaldaks kanda elektrit üle eri suundades ning seeläbi maksimeerida sotsiaal-majanduslikku heaolu, optimeerida kulutusi taristule ja kasutada merd kestlikumalt. **Merealaga piirnevad liikmesriigid võiksid kasutada mereala ruumilise planeerimise protsessi, et tagada üldsuse tugev osalus, et võtta arvesse kõigi sidusrühmade ja rannikukogukondade seisukohti ning mõjutatud piirkondades juba toimuvat tegevust. Selleks peaksid liikmesriigid uute tuuleparkide rajamisel vältima nende paigutamist rändlindude rändetele ja**

rakendama lindude hukkumise vähendamiseks parimaid tavaid. Et suurendada üldsuse laialdast heakskiitu, peaksid (mitte „peavad“) liikmesriigid tagama võimaluse kaasata taastuvenergiakogukondi avamere taastuvenergia ühistesse koostööprojektidesse.

Muudatusettepanek 39

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8a) Taastuvate energiaallikate potentsiaali realiseerimiseks vajalikuks peetavad tingimused on Euroopa meredel ja ookeanidel, kaasa arvatud saarte ja äärepoolseimate piirkondade ümbruses, erinevad. Seetõttu on Euroopa Liidu kohus töötada nende huvipakkuvate alade jaoks välja alternatiivsed tehnoloogiad, millel ei oleks merekeskkonnale kahjulikku mõju.

Muudatusettepanek 40

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 8 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8b) Et realiseerida kõikide Euroopa merede ja ookeanide taastuvenergia potentsiaal, tuleb võtta arvesse geograafilist mitmekesisust ja merekeskkonna alternatiivseid kasutusviise, mis eeldab palju laiahaardelisemaid tehnoloogilisi lahendusi. Sellised lahendused hõlmavad avamere ujvutuuleparke ja päikeseenergiaparke, laineenergiat, tõusu-mõõnaenergiat, soojus- ja soolusgradiendi erinevust, mereveekütet ja -jahutust, geotermilist energiat ja

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Taastuvelektri ostulepingute turg kasvab kiiresti ja sellega luuakse toodetava taastuvelektri jaoks täiendav turulepääsu võimalus liikmesriikide toetuskavade ja otse hulгимүүгитурul elektrienergia müümise kõrval. Samal ajal **piirdub** taastuvelektri ostulepingute turg endiselt väikese arvu liikmesriikide ja suurettevõtjatega ning suurel osal liidu turust püsivad endiselt olulised haldusalased, tehnilised ja rahalised tõkked. Artikli 15 kohaseid olemasolevaid meetmeid, millega soovitakse edendada taastuvelektri ostulepingute kasutuselevõttu, tuleks seega veelgi tugevdada ning selleks tuleks kaaluda krediittagatiste kasutamist selliste lepingutega seotud rahaliste riskide vähendamiseks; seejuures tuleks arvesse võtta, et kui tegemist on riigi tagatistega, ei tohiks need välja tõrjuda erasektori rahastust.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9) Taastuvelektri ostulepingute turg kasvab kiiresti ja sellega luuakse toodetava taastuvelektri jaoks täiendav turulepääsu võimalus liikmesriikide toetuskavade ja otse hulгимүүгитурul elektrienergia müümise kõrval. Samal ajal **tagavad need lepingud tootjale teatava sissetulekukindluse ning kasutaja saab kasu stabiilsest elektri hinnast.** Taastuvelektri ostulepingute turg endiselt väikese arvu liikmesriikide ja suurettevõtjatega ning suurel osal liidu turust püsivad endiselt olulised haldusalased, tehnilised ja rahalised tõkked. Artikli 15 kohaseid olemasolevaid meetmeid, millega soovitakse edendada taastuvelektri ostulepingute kasutuselevõttu, tuleks seega veelgi tugevdada ning selleks tuleks kaaluda krediittagatiste kasutamist selliste lepingutega seotud rahaliste riskide vähendamiseks; seejuures tuleks arvesse võtta, et kui tegemist on riigi tagatistega, ei tohiks need välja tõrjuda erasektori rahastust.

(10a) Haldus- ja loamenetlusi tuleb veelgi ratsionaliseerida ning lihtsamaks ja paindlikumaks muuta, eeskätt ühtekuuluvuspoliitika programmidega seotud projektide puhul, et vähendada

halduskoormust nii taastuenergia projektide kui ka nendega seotud võrgutaristu projektide puhul. Liikmesriigid peaksid määrama ELi tasandil kindlaks selged ja üldised miinimumreeglid, et lihtsustada ja kiirendada riiklike ülevõtmisprotsesse, hõlbustada loamenetluste ühetaolist kohaldamist kogu ELis ning lihtsustada liikmesriikide vastu võetud meetmete järelkontrolli komisjonis. Nende reeglitega tuleks ette näha integreeritud või kooskõlastatud menetlus taastuenergiajaamade ja ülekandevõrgu taristute jaoks, mis on olulised nende integreerimiseks energiasüsteemi, ning lihtsustatud loamenetlused projektide jaoks, mis vastavad selgelt määratletud kriteeriumidele.

Muudatusettepanek 43

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 10 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10b) Euroopa energia- ja kliimaeesmärkide saavutamisel on oluline roll kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel. Kohalik energiatootmine on oluline, et edendada taastuenergia tootmist, vähendada sõltuvust väljastpoolt liitu pärinevast energiast ja langetada energiaostuvõimetuse määra.

Muudatusettepanek 44

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 11**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11) Hoonetes peitub suur kasutamata võimalus aidata tulemuslikult vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid **liidus**. Kütmise ja jahutamise seotud CO₂-heit

(11) Hoonetes peitub suur kasutamata võimalus aidata tulemuslikult vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid **ning saavutada liidu taastuenergia ja**

vähendamine selles sektoris taastuenergia tootmise ja kasutamise osakaalu suurendamise kaudu on vajalik, et jõuda kliimaeesmärgi kavaga seatud liidu sihini saavutada kliimaneutraalsus. Viimasel kümnendil ei ole aga tehtud edusamme taastuenergia kasutamisel kütmiseks ja jahutamiseks – enamjaolt põhineb see biomassi ulatuslikumal kasutamisel. Kui ei seata eesmäärke hoonete puhul taastuenergia tootmise ja kasutamise suurendamiseks, ei ole võimalik jälgida taastuenergia kasutuselevõttu tehtavaid edusamme ja kindlaks teha ilmnevaid kitsaskohti. Peale selle antakse eesmärkide seadmisega investoritele pikaajaline signaal ka vahetult pärast 2030. aastat algavaks ajavahemikuks. Sellega täiendatakse üldise energiatõhususe ja hoonete energiatõhususega seotud kohustusi. Seepärast tuleks kehtestada esialgsed eesmärgid taastuenergia kasutamiseks hoonetes, et toetada suuniste ja stiimulitega liikmesriikide jõupingutusi kasutada ära **hoonete puhul** taastuenergia tootmise ja rakendamise võimalusi **ning** soodustada taastuenergia tootmiseks **sellise** tehnoloogia väljatöötamist ja lõimimist, **mis tagaks** investoritele kindluse ja kohalikul tasandil kaasamise.

energiatõhususe eesmärgid. Kütmise ja jahutamise seotud CO₂-heite vähendamine selles sektoris taastuenergia tootmise ja kasutamise osakaalu suurendamise kaudu on vajalik, et jõuda kliimaeesmärgi kavaga seatud liidu sihini saavutada kliimaneutraalsus. Viimasel kümnendil ei ole aga tehtud edusamme taastuenergia kasutamisel kütmiseks ja jahutamiseks – enamjaolt põhineb see biomassi ulatuslikumal kasutamisel. Kui ei seata eesmäärke hoonete puhul taastuenergia tootmise ja kasutamise suurendamiseks **vastavalt energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttele**, ei ole võimalik jälgida taastuenergia kasutuselevõttu tehtavaid edusamme ja kindlaks teha ilmnevaid kitsaskohti. Peale selle antakse eesmärkide seadmisega investoritele pikaajaline signaal ka vahetult pärast 2030. aastat algavaks ajavahemikuks. Sellega täiendatakse üldise energiatõhususe ja hoonete energiatõhususega seotud kohustusi. Seepärast tuleks kehtestada esialgsed eesmärgid taastuenergia kasutamiseks hoonetes, et toetada suuniste ja stiimulitega liikmesriikide jõupingutusi kasutada ära **hoonetes** taastuenergia tootmise ja rakendamise võimalusi, soodustada taastuenergia tootmiseks tehnoloogia väljatöötamist ja lõimimist **ning aidata kaasa selle tõhusale energiasüsteemidesse lõimimisele, tagades samas** investoritele kindluse ja kohalikul tasandil kaasamise, **ning panustada süsteemi tõhususse. Kuna taastuenergia tootmine toimub sageli kohalikul ja piirkondlikul tasandil ning sõltub kohalikest ja piirkondlikest VKEdest, peavad liikmesriigid kaasama kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused täielikult eesmärkide seadmisel ja poliitikameetmete toetamisse.**

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Oskustööliste, eelkõige taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide paigaldajate ja projekterijate nappus aeglustab fossiilkütustel töötavate küttesüsteemide asendamist taastuenergiapõhiste süsteemidega ning takistab oluliselt taastuenergia kasutuselevõttu hoonetes, tööstuses ja põllumajanduses. Liikmesriigid peaksid tegema koostööd sotsiaalpartnerite ja taastuenergiakogukondadega, et prognoosida selliste oskuste vajadust. Tuleks teha kättesaadavaks piisaval arvul kvaliteetseid koolitusprogramme ja sertifitseerimisvõimalusi paljude eri taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide nõuetekohase paigalduse ja usaldusväärse toimimise tagamiseks ning kavandada need viisil, millega kindlustatakse sellistes koolitusprogrammides ja sertifitseerimissüsteemides osalemine. Liikmesriigid peaksid kaaluma, milliseid meetmeid tuleks võtta kõnealustel kutsealadel praegu alaesindatud rühmade ligimeelitamiseks. Koolitatud ja sertifitseeritud paigaldajate nimekiri tuleks avalikustada, et tagada tarbijate usaldus ning vastavalt vajadustele kohandatud projekterimis- ja paigaldusoskuste hõlbus kättesaadavus ning seeläbi kindlustada taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide nõuetekohane paigaldamine ja toimimine.

Muudatusettepanek

(12) Oskustööliste, eelkõige taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide paigaldajate ja projekterijate nappus aeglustab fossiilkütustel töötavate küttesüsteemide asendamist taastuenergiapõhiste süsteemidega, ***sealhulgas pükeseenergiat töötavate fotogalvaanika süsteemide, maasoojusel töötavate süsteemide ja soojuspumpade ning energiasalvestussüsteemidega***, ning takistab oluliselt taastuenergia kasutuselevõttu hoonetes, tööstuses ja põllumajanduses. ***Taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide ning salvestustehnoloogiate paigaldajate ja projekterijate täiendusõppe programme tuleks hallata kohalikul ja piirkondlikul tasandil***. Liikmesriigid peaksid tegema koostööd ***ettevõtete, piirkondlike omavalituste, haridusasutuste***, sotsiaalpartnerite ja taastuenergiakogukondadega, et prognoosida selliste oskuste vajadust. Tuleks teha kättesaadavaks piisaval arvul kvaliteetseid koolitusprogramme ja sertifitseerimisvõimalusi paljude eri taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide nõuetekohase paigalduse ja usaldusväärse toimimise tagamiseks ning kavandada need viisil, millega kindlustatakse sellistes koolitusprogrammides ja sertifitseerimissüsteemides osalemine. ***Tuleb säilitada koolituskursused ja kvalifikatsioonid, mille käitajad on juba läbinud või omandanud varasemate õigusaktide alusel***. Liikmesriigid ***ning kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused*** peaksid kaaluma, milliseid meetmeid tuleks võtta kõnealustel kutsealadel praegu alaesindatud rühmade ligimeelitamiseks, ***sealhulgas Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) jaoks eraldatud vahendite***

kasutamise kaudu, ning kuidas soodustada uute ja paremate oskuste omandamist, eesmärgiga toetada eelkõige stabiilset, kohalikku ja kvaliteetset tööhõivet maapiirkondades. Koolitatud ja sertifitseeritud paigaldajate nimekiri tuleks avalikustada *ja seda tuleks laialdaselt propageerida*, et tagada tarbijate usaldus ning vastavalt vajadustele kohandatud projekteerimis- ja paigaldusoskuste hõlbus kättesaadavus ning seeläbi kindlustada taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide nõuetekohane paigaldamine ja toimimine.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 12 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12a) Üleminekuga integreeritumale, puhast energiat ja kliimaneutraalset majandust toetavale energiasüsteemile tuleb tagada uued kutseõppevõimalused, kusjuures tuleb vältida töökohtade kadumist.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14) Kaugkütte- ja kaugjahutusvõrkudega seotud taristu arendamist tuleks kiirendada ja juhtida selles suunas, et võtta tõhusal ja paindlikul viisil kasutusele suuremal hulgal eri taastuenergiapõhiseid kütte- ja jahutusallikaid eesmärgiga suurendada taastuenergia kasutuselevõttu ja süvendada energiasüsteemi lõimitust. Seepärast on *asjakohane ajakohastada* loetelu taastuvatest energiaallikatest, mida

(14) Kaugkütte- ja kaugjahutusvõrkudega seotud taristu arendamist tuleks kiirendada ja juhtida selles suunas, et võtta tõhusal ja paindlikul viisil kasutusele suuremal hulgal eri taastuenergiapõhiseid kütte- ja jahutusallikaid eesmärgiga suurendada taastuenergia kasutuselevõttu ja süvendada energiasüsteemi lõimitust. Seepärast on *hädavajalik, et liikmesriigid toetaksid olemasolevate neljanda ja*

tuleks kaugkütte- ja kaugjahutusvõrkude puhul kasutada senisest enam, ning nõuda soojusenergia salvestamise lõimimist paindlikkuse ja energiatõhususe suurendamiseks ning kulutõhusama käitamise tagamiseks.

viienda põlvkonna selliste väga tõhusate taastuenergiaallikate kaugkütte- ja kaugjahutusvõrkude renoveerimist ja arendamist, kus kasutatakse üksnes taastuvaid energiaallikaid ja vältimatut heitsoojust või -jahutust, ning ajakohastaksid loetelu taastuvatest energiaallikatest, mida tuleks kaugkütte- ja kaugjahutusvõrkude puhul kasutada senisest enam, ning nõuda soojusenergia salvestamise lõimimist paindlikkuse ja energiatõhususe suurendamiseks ning kulutõhusama käitamise tagamiseks.

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) **Hajutatud salvestusvahenditega**, näiteks kodumajapidamistes **kasutatavate akude** ja **elektrisõidukiakudega** on võimalik koondamise teel pakkuda märkimisväärses ulatuses paindlikkus- ja tasakaalustamisteenuseid. Selliste teenuste väljatöötamise hõlbustamiseks tuleks salvestusvahendite ühendamist ja käitamist käsitlevad sätted, näiteks tariifid, ühendusajad ja ühenduse spetsifikatsioonid kavandada nii, et sellega ei vähendata kõikide – sealhulgas väikeste mobiilsete – salvestusvahenditega pakutavate võimalike paindlikkus- ja tasakaalustamisteenuste mahtu ning aidatakse kaasa taastuvelektri kasutuselevõtule suuremas ulatuses, kui seda võimaldavad üksnes suured paiged salvestusvahendid.

Muudatusettepanek

(19) **Detsentraliseeritud energiaressurssidega, nagu taastuenergia hajatootmine, tarbimiskaja, arukad kütte- ja jahutusseadmed, kuumaveepaagid, soojusenergia salvestamine, hajutatud salvestusvahendid**, näiteks kodumajapidamistes **kasutatavad akud** ja **elektrisõidukiakud, arukad kütte- ja jahutussüsteemid, ning muude arukate seadmetega** on võimalik koondamise teel pakkuda märkimisväärses ulatuses paindlikkus- ja tasakaalustamisteenuseid. Selliste **seadmete ja nendega seotud** teenuste väljatöötamise hõlbustamiseks tuleks **detsentraliseeritud tootmise ja salvestusvahendite ühendamist ja käitamist** käsitlevad sätted, näiteks tariifid, ühendusajad ja ühenduse spetsifikatsioonid kavandada nii, et sellega ei vähendata kõikide **selliste** – sealhulgas väikeste mobiilsete – salvestusvahenditega pakutavate võimalike paindlikkus- ja tasakaalustamisteenuste mahtu ning aidatakse kaasa taastuvelektri kasutuselevõtule suuremas ulatuses, kui seda võimaldavad üksnes suured paiged

salvestusvahendid. **Liikmesriigid peaksid tagama võrdsed võimalused ka väiksematele turuosalistele, eelkõige taastuenergiakogukondadele, et nad saaksid turul osaleda ilma ebaproportsionaalse haldus- ja regulatiivse koormuseta.**

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek

(23) Kütte- ja jahutussektoriga seotud ambitsioonide suurendamine on üldise taastuenergiavesmärgi saavutamiseks väga oluline, kuna soojus- ja jahutusenergia moodustab umbes poole liidu energiatarbimisest ning seda rakendatakse paljude eri lõppkasutusviiside ja tehnoloogialahenduste puhul nii hoonetes, tööstussektoris kui ka kaugküttes ja -jahutuses. Taastuenergia osakaalu kiiremaks suurendamiseks kütte- ja jahutussektoris tuleks kõikide liikmesriikide jaoks siduva miinimumeesmärgina ette näha, et seda osakaalu suurendatakse liikmesriigi tasandil igal aastal 1,1 protsendipunkti. Nendel liikmesriikidel, kus taastuenergia osakaal kütte- ja jahutussektoris on juba üle 50 %, peaks olema võimalus kohaldada osakaalu iga-aastase suurendamise siduvat määra üksnes poole ulatuses, ning liikmesriikides, kus see osakaal on 60 % või suurem, võib lugeda osakaalu iga-aastase suurendamise keskmist määra käsitleva nõude täidetuks, nagu on sätestatud artikli 23 lõike 2 punktides b ja c. Peale selle tuleks kehtestada eri liikmesriikide jaoks eri lisamäärad, mille abil jagatakse liikmesriikide vahel SKPst ja kulutõhususest lähtuvalt täiendav panus, mis on vajalik 2030. aastaks taastuenergia osakaalu soovitud taseme saavutamiseks. Samuti tuleks direktiivis (EL) 2018/2001

Muudatusettepanek

(23) Kütte- ja jahutussektoriga seotud ambitsioonide suurendamine on üldise taastuenergiavesmärgi saavutamiseks väga oluline, kuna soojus- ja jahutusenergia moodustab umbes poole liidu energiatarbimisest ning seda rakendatakse paljude eri lõppkasutusviiside ja tehnoloogialahenduste puhul nii hoonetes, tööstussektoris kui ka kaugküttes ja -jahutuses. Taastuenergia osakaalu kiiremaks suurendamiseks kütte- ja jahutussektoris tuleks kõikide liikmesriikide jaoks siduva miinimumeesmärgina ette näha, et seda osakaalu suurendatakse liikmesriigi tasandil igal aastal 1,1 protsendipunkti. Nendel liikmesriikidel, kus taastuenergia osakaal kütte- ja jahutussektoris on juba üle 50 %, peaks olema võimalus kohaldada osakaalu iga-aastase suurendamise siduvat määra üksnes poole ulatuses, ning liikmesriikides, kus see osakaal on 60 % või suurem, võib lugeda osakaalu iga-aastase suurendamise keskmist määra käsitleva nõude täidetuks, nagu on sätestatud artikli 23 lõike 2 punktides b ja c. Peale selle tuleks kehtestada eri liikmesriikide jaoks eri lisamäärad, mille abil jagatakse liikmesriikide vahel SKPst ja kulutõhususest lähtuvalt täiendav panus, mis on vajalik 2030. aastaks taastuenergia osakaalu soovitud taseme saavutamiseks, **ning liikmesriigid hindavad kohalike ja**

esitada eri meetmete pikem loetelu, et hõlbustada taastuenergia osakaalu suurendamist kütte- ja jahutussektoris. Liikmesriigid võivad rakendada ühte või mitut meetet sellest loetelust.

piirkondlike ametiasutuste osalusel, milline on nende potentsiaal toota kütte- ja jahutussektoris energiat taastuvatest allikatest ning kasutada vältimatut heitsoojus- ja heitjahutusenergiat täielikus kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega. Samuti tuleks direktiivis (EL) 2018/2001 esitada eri meetmete pikem loetelu, et hõlbustada taastuenergia osakaalu suurendamist kütte- ja jahutussektoris. Liikmesriigid võivad rakendada ühte või mitut meetet sellest loetelust. ***Kõnealuste meetmete vastuvõtmisel ja rakendamisel peaksid liikmesriigid tagama nende kättesaadavuse kõigile tarbijatele, eelkõige madala sissetulekuga või vähekaitsitud leibkondadele, ning nõudma olulise osa meetmete rakendamist esmajärjekorras madala sissetulekuga leibkondades, keda ohustab energiaostuvõimetus, ja sotsiaaleluruumides.***

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 29

Komisjoni ettepanek

(29) Taastuvkütuste ja taastuvelektri kasutamine transpordis võib aidata kulutõhusalt vähendada CO₂-heidet liidu transpordisektoris ja suurendada muu hulgas energiaravustuse mitmekesisust selles sektoris ning samal ajal edendada liidus innovatsiooni, majanduskasvu ja tööhõivet ning vähendada sõltuvust energiaimpordist. Selleks, et saavutada kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine liidus kindlaks määratud suurendatud ulatuses, tuleks suurendada liidus kõikide transpordiliikide puhul tarnitud taastuenergia osakaalu. Transpordisektoriga seotud eesmärgi väljendamine kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärgina

Muudatusettepanek

(29) Taastuvkütuste ja taastuvelektri kasutamine transpordis võib aidata kulutõhusalt vähendada CO₂-heidet liidu transpordisektoris ja suurendada muu hulgas energiaravustuse mitmekesisust selles sektoris ning samal ajal edendada liidus innovatsiooni, majanduskasvu ja tööhõivet ning vähendada sõltuvust energiaimpordist. Selleks, et saavutada kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine liidus kindlaks määratud suurendatud ulatuses, tuleks suurendada liidus kõikide transpordiliikide puhul tarnitud taastuenergia osakaalu. Transpordisektoriga seotud eesmärgi väljendamine kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärgina

innustaks võtma transpordis üha rohkem kasutusele kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise seisukohalt kõige kulutõhusamaid ja parimate näitajatega kütuseid. Peale selle aitaks kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärk edendada innovatsiooni ja sellest saaks selge võrdlusalus eri kütuseliikide ja taastuvelektri võrdlemiseks neid iseloomustava kasvuhoonegaaside heitemahukuse alusel. Lisaks võimaldaks täiustatud biokütuste ja biogaasiga seotud energiapõhisele eesmärgile vastava taseme tõstmine ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid käsitleva eesmärgi kehtestamine tagada vähima keskkonnamõjuga taastuvkütuste ulatuslikuma kasutuselevõtu nende transpordiliikide puhul, kus elektrifitseerimine on raskendatud. Nimetatud eesmärkide saavutamine peaks olema tagatud kütusetarnijatele kehtestatud kohustustega ning muude meetmetega, mis on ette nähtud [määrusega (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse algatust „FuelEU Maritime“ – taastuvkütuste ja vähese CO₂-heitega kütuste kasutamist meretranspordis, ning määrusega (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse võrdsete tingimuste tagamist säästva lennutranspordi jaoks]. Lennukikütuse tarnijate spetsiifilised kohustused tuleks kehtestada üksnes vastavalt [määrusele (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse võrdsete tingimuste tagamist säästva lennutranspordi jaoks].

innustaks võtma transpordis üha rohkem kasutusele kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise seisukohalt kõige kulutõhusamaid ja parimate näitajatega kütuseid. Peale selle aitaks kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärk edendada innovatsiooni ja sellest saaks selge võrdlusalus eri kütuseliikide ja taastuvelektri võrdlemiseks neid iseloomustava kasvuhoonegaaside heitemahukuse alusel. ***Selleks et tagada aga kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärgi saavutamine, peaks liikmesriikidel olema võimalik kasutada selleks meetmeid, mis on suunatud kogustele, energiasaldusele või kasvuhoonegaaside heitkogustele, tingimusel et näidatakse ära kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise ja minimaalsete osakaalude saavutamine.*** Lisaks võimaldaks täiustatud biokütuste ja biogaasiga seotud energiapõhisele eesmärgile vastava taseme tõstmine ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid käsitleva eesmärgi kehtestamine tagada vähima keskkonnamõjuga taastuvkütuste ulatuslikuma kasutuselevõtu nende transpordiliikide puhul, kus elektrifitseerimine on raskendatud. Nimetatud eesmärkide saavutamine peaks olema tagatud kütusetarnijatele kehtestatud kohustustega ning muude meetmetega, mis on ette nähtud [määrusega (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse algatust „FuelEU Maritime“ – taastuvkütuste ja vähese CO₂-heitega kütuste kasutamist meretranspordis, ning määrusega (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse võrdsete tingimuste tagamist säästva lennutranspordi jaoks]. Lennukikütuse tarnijate spetsiifilised kohustused tuleks kehtestada üksnes vastavalt [määrusele (EL) 2021/XXX, milles käsitletakse võrdsete tingimuste tagamist säästva lennutranspordi jaoks].

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek

(30) Transpordisektoris mängib CO₂-heite vähendamisel olulist rolli elektromobiilsus. Elektromobiilsuse jätkuva arengu soodustamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama krediidimehhanismi, mis võimaldaks üldsusele ligipääsetavate **laadimisjaamade** käitajatel anda taastuvelektri tarnimisega oma panuse nende kohustuste täitmisse, mille liikmesriigid on kehtestanud kütusetarnijatele. On oluline, et peale sellise mehhanismi loomise elektrienergia kasutamise toetamiseks transpordisektoris seaksid liikmesriigid jätkuvalt ambitsioonikaid sihte **transpordis** kasutatavate vedelkütuseliikidega seotud CO₂-heite vähendamiseks.

Muudatusettepanek

(30) Transpordisektoris mängib CO₂-heite vähendamisel olulist rolli elektromobiilsus. Elektromobiilsuse jätkuva arengu soodustamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama krediidimehhanismi, mis võimaldaks üldsusele ligipääsetavate **laadimispunktide ja ka eraomandis olevate laadimispunktide** käitajatel anda taastuvelektri tarnimisega oma panuse nende kohustuste täitmisse, mille liikmesriigid on kehtestanud kütusetarnijatele. On oluline, et peale sellise mehhanismi loomise elektrienergia kasutamise toetamiseks transpordisektoris seaksid liikmesriigid jätkuvalt ambitsioonikaid sihte **peamiselt niisugustes transpordisektorites** kasutatavate vedelkütuseliikidega seotud CO₂-heite vähendamiseks, **kus on keeruline CO₂-heidet vähendada, näiteks merendus- ja lennundussektoris.**

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 31

Komisjoni ettepanek

(31) Liidu taastuenergiapoliitikaga soovitakse aidata täita Euroopa Liidu eesmärges kliimamuutuste leevendamise kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise teel. Selles suunas liikumisel on oluline aidata saavutada ka laiemaid keskkonnaeesmärke, eelkõige takistada elurikkuse vähenemist, millele avaldab negatiivset mõju maakasutuse kaudne muutus seoses teatavate biokütuste, vedelate biokütuste ja

Muudatusettepanek

(31) Liidu taastuenergiapoliitikaga soovitakse aidata täita Euroopa Liidu eesmärges kliimamuutuste leevendamise kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise teel. Selles suunas liikumisel on oluline aidata saavutada ka laiemaid keskkonnaeesmärke, eelkõige takistada elurikkuse vähenemist, millele avaldab negatiivset mõju maakasutuse kaudne muutus seoses teatavate **maakasutuse kaudse muutuse**

biomasskütuste tootmisega. Nende kliima- ja keskkonnanäesmärkide saavutamisele kaasaaitamine on liidu kodanike ja liidu seadusandja jaoks tõsine ja pikaajaline põlvkonnaülene mure. **Sellest tulenevalt ei tohiks muudatused transpordisektorile seatud eesmärgi arvutamise viisis mõjutada piiranguid, mis on kehtestatud seoses sellega, kuidas võetakse selle eesmärgini jõudmiseks arvesse teatavaid toidu- ja söödakultuuridest toodetavaid kütuseid ning samuti suurt maakasutuse kaudse muutuse riski põhjustavaid kütuseid. Peale selle peaks liikmesriikidel olema jätkuvalt võimalik valida, kas võtta transpordisektorile seatud eesmärgi poole liikumisel arvesse toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuseid ja biogaasi või mitte, et hoida ära stiimuli loomist nende kasutamiseks transpordis. Kui neid kütuseid ei võeta arvesse, võib liikmesriik sellele vastavalt vähendada kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise ettenähtud määra, eeldades, et toidu- ja söödakultuuridest saadavad biokütused vähendavad kasvuhoonegaaside heidet 50 % võrra – see vastab käesoleva direktiivi lisas esitatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise tüüpilistele väärtustele toidu- ja söödakultuuridest saadavate biokütuste kõige asjakohasemate tootmisviiside puhul, samuti vähenemise miinimummäärale, mida kohaldatakse enamiku selliseid biokütuseid tootvate käitiste puhul.**

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 35

Komisjoni ettepanek

(35) Soojus-, elektri- ja jahutusenergiat tootvates käitistes kasutatavate tahkete biomasskütuste suhtes kohaldatavate liidu säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside

suure riskiga biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste tootmisega. Nende kliima- ja keskkonnanäesmärkide saavutamisele kaasaaitamine on liidu kodanike ja liidu seadusandja jaoks tõsine ja pikaajaline põlvkonnaülene mure. **Säästvad biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused, mille puhul ühtlasi toodetakse loomade ja inimeste toiduks väärtuslikku valku ning on raadamisvabad, peaksid olema transpordi CO₂-heite vähendamise alustalaks mõistlikus ulatuses, nii et soovimatu negatiivne mõju toidu- ja söödaressursside kättesaadavusele oleks välditud. Liikmesriigid tuleks kõnealuste säästvate biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste kasutamisel seada võrdsele alusele, et saavutada suurem heitkoguste vähendamise tase ühise piirnormi alusel.**

Muudatusettepanek

(35) Soojus-, elektri- ja jahutusenergiat tootvates käitistes kasutatavate tahkete biomasskütuste suhtes kohaldatavate liidu säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside

heitkoguste vähendamise kriteeriumide suurema keskkonnatõhususe tagamiseks tuleks vähendada selliste kriteeriumide kohaldamiseks vajalikku miinimummäära praeguselt väärtuselt 20 MW väärtuseni **5 MW**.

heitkoguste vähendamise kriteeriumide suurema keskkonnatõhususe tagamiseks tuleks vähendada **alates 2027. aastast** selliste kriteeriumide kohaldamiseks vajalikku miinimummäära praeguselt väärtuselt 20 MW väärtuseni **10 MW**.

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 36

Komisjoni ettepanek

(36) Direktiiviga (EL) 2018/2001 tugevdati bioenergia säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise raamistikku ning kehtestati selleks kriteeriumid kõikide lõppkasutussektorite jaoks. Nimetatud direktiiviga on ette nähtud metsa biomassist toodetud biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja biomasskütuseid käsitlevad erieeskirjad, mille kohaselt on nõutav ülestöötamise kestlikkus ja maakasutuse muutusest tuleneva heite arvessevõtmine. Iseäranis suure elurikkusega ja süsinikurikaste elupaikade, näiteks põlismetsade, suure **bioloogilise mitmekesisusega** metsade, rohumaade ja turbaalade tõhusamaks kaitsmiseks tuleks kehtestada erandid ja piirangud seoses sellistelt aladelt metsa biomassi hankimisega; see oleks kooskõlas põllumajanduslikust biomassist toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste puhul rakendatava **läheneemisviisiga. Peale selle tuleks kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriume kohaldada ka olemasolevate biomassipõhiste käitiste suhtes, et tagada, et kõikides sellistes käitistes saavutatakse bioenergia tootmisega kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine, võrrelduna fossiilkütustest energia tootmisega.**

Muudatusettepanek

(36) Direktiiviga (EL) 2018/2001 tugevdati bioenergia säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise raamistikku ning kehtestati selleks kriteeriumid kõikide lõppkasutussektorite jaoks. Nimetatud direktiiviga on ette nähtud metsa biomassist toodetud biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja biomasskütuseid käsitlevad erieeskirjad, mille kohaselt on nõutav ülestöötamise kestlikkus ja maakasutuse muutusest tuleneva heite arvessevõtmine. Iseäranis suure elurikkusega ja süsinikurikaste elupaikade, näiteks põlismetsade, suure **elurikkusega** metsade, rohumaade ja turbaalade tõhusamaks kaitsmiseks tuleks kehtestada erandid ja piirangud seoses sellistelt aladelt metsa biomassi hankimisega, **kui biomassi töötatakse üles riikides, mis ei vasta ülestöötamiskriteeriumidele riiklikul või piirkondlikul tasandil, või kus metsa hankimisala tasandil puuduvad juhtimissüsteemid;** see oleks kooskõlas põllumajanduslikust biomassist toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste puhul rakendatava **tegutsemisviisiga.**

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 37

Komisjoni ettepanek

(37) Selleks, et vähendada halduskoormust taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste tootjate ning liikmesriikide jaoks juhtudel, kus komisjon on rakendusakti kaudu tunnustanud vabatahtlikku või riiklikku kava kui kava, mille alusel esitatakse tõendeid või täpseid andmeid selle kohta, et säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid ning muud käesoleva direktiiviga kehtestatud nõuded on täidetud, peaksid liikmesriigid aktsepteerima selliste kavade alusel komisjoni tunnustuse raames välja antud sertifikaatide kohaseid tulemusi. Väikeste käitiste jaoks koormuse vähendamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama lihtsustatud kontrollimehhanismi käitiste puhul, mille võimsus jääb vahemikku **5–10 MW**.

Muudatusettepanek

(37) Selleks, et vähendada halduskoormust taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste tootjate ning liikmesriikide jaoks juhtudel, kus komisjon on rakendusakti kaudu tunnustanud vabatahtlikku või riiklikku kava kui kava, mille alusel esitatakse tõendeid või täpseid andmeid selle kohta, et säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid ning muud käesoleva direktiiviga kehtestatud nõuded on täidetud, peaksid liikmesriigid aktsepteerima selliste kavade alusel komisjoni tunnustuse raames välja antud sertifikaatide kohaseid tulemusi. Väikeste käitiste jaoks koormuse vähendamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama **alates 1. jaanuarist 2027** lihtsustatud kontrollimehhanismi käitiste puhul, mille võimsus jääb vahemikku **10–20 MW**.

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt a Direktiiv (EL) 2018/2001 Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 36

Komisjoni ettepanek

36) „muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütused“ – vedelad ja gaasilised kütused, milles sisalduv energia pärineb **muudest** taastuvatest energiaallikatest **kui biomass**;

Muudatusettepanek

36) „muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütused“ – vedelad ja gaasilised kütused, milles sisalduv energia pärineb taastuvatest energiaallikatest;

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c – alapunkt 14 oa (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 14

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**14oa) 11a) „energiasüsteemi
ümberkujundamise strateegilised
rajatised“ – kõik energia ülekandmise
rajatised, mis on vajalikud taastuvate
energiaallikate võrku ühendamiseks ja
integreerimiseks;**

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c – alapunkt 14 o b (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 14

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**14ob) „energiatõhususe esikohale
seadmine“ – määruse (EL) 2018/1999
artikli 2 punktis 18 määratletud
energiatõhususe esikohale seadmine;**

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c – alapunkt 14 o c (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 14

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**14oc) „ühisprojekt“ – piirkondade,
linnade või liikmesriikide vaheline mis
tahes õiguslik, tehniline või rahaline
taastuvenergia tootmise ühissetevõte, mis
ilma kõnealuse koostööta ei oleks
võimalik;**

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c – alapunkt 14 o d (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 14

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

14od) „kogukonnas kasutatav aku“ – eraldiseisev aku, mille nimimahutavus vastab energiahulgale üle 50 kWh ning mis sobib paigaldamiseks ja kasutamiseks elu-, äri- või tööstuskeskkonnas ning mis kuulub ühiselt oma tarbeks toodetud taastuvenergia tarbijate taastuvenergiakogukonna või taastuvenergiakogukonna äriühingu eri osanikele või liikmetele;

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c – alapunkt 18 b a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 18

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

18ba) „vähese CO₂-heitega kütused“ – taastumatutest toorainetest toodetud vedel- ja gaaskütused;

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c – alapunkt 22 a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 22

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

22aa) „metsast pärinev biomass“ – metsast toodetud biomass ja metsatööstuse jäätgid. Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi riiklikul tasandil rakendamise ajal liigitada biomassi suure riskiga esmaseks biomassiks, kui sellise biomassi kasutamine energiaallikana võib tekitada

*piirkondlikele säästvatele
metsamajandamistavadele suure ohu;*

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c – alapunkt 22 a b (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 22

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*22ab) „põllumajanduslik biomass“ –
jäätmed, mis on tekkinud
põllumajandustegevuse käigus ning
tulenevad põllumajandustoodete, loomsete
jäätmete ja toidutöötlemisjäätmete
tootmisest, säilitamisest ja töölemisest;*

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 16 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*ca) a) punkt 16 asendatakse
järgmisega:*

*„16) „taastuenergiakogukond“ –
juriidiline isik,*

*a) milles osalemine on kohaldatava
liikmesriigi õiguse kohaselt avatud ja
vabatahtlik, mis on iseseisev ja mida
tegelikult kontrollivad aktsionärid või
liikmed, kes asuvad kõnealusele
juriidilisele üksusele kuuluvate ja tema
poolt välja töötatud
taastuenergiaprojektide lähedal;*

*b) mille osanikud või liikmed on
füüsilised isikud, VKEd või kohalikud ja
piirkondlikud ametiasutused, sealhulgas
omavalitsused;*

c) mille peamine eesmärk on rahalise

kasumi asemel pigem anda keskkonnaalast, majanduslikku või sotsiaalset kogukondlikku kasu oma aktsionäridele või liikmetele või nendele kohalikele piirkondadele, kus ta tegutseb;“

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt a
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid tagavad ühiselt, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal liidu summaarses energia lõpptarbimises on 2030. aastal vähemalt **40%**.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid tagavad ühiselt, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal liidu summaarses energia lõpptarbimises on 2030. aastal vähemalt **45 %**. ***Kuna taastuvenergia tootmine toimub sageli kohalikul ja piirkondlikul tasandil ning sõltub kohalikest ja piirkondlikest VKEdest, peavad liikmesriigid kaasama kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused täielikult eesmärkide seadmisel ja poliitikameetmete toetamises.***

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 3 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid võtavad meetmed selle tagamiseks, et biomassist toodetakse energiat viisil, mille puhul biomassi tooraineturu põhjendamatud moonutused ja kahjulik mõju elurikkusele on minimaalsed. Sel eesmärgil **võtavad nad arvesse** direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4 sätestatud jäätmehierarhiat ja kolmandas lõigus osutatud astmelise kasutamise

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid võtavad **toetuskavades** meetmed selle tagamiseks, et biomassist toodetakse energiat viisil, mille puhul biomassi tooraineturu põhjendamatud moonutused ja kahjulik mõju elurikkusele **või kliimale** on minimaalsed. Sel eesmärgil **kohaldavad (nagu on kasutatud direktiivis) (sõna „rakendavad“ asemel) nad** direktiivi

põhimõtet.

2008/98/EÜ artiklis 4 sätestatud
jäätmehierarhiat ja kolmandas lõigus
osutatud astmelise kasutamise *juhiseid*.

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – punkt 1 – alapunkt a – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*i) saepalkide, vineeripakkude,
kändude ja juurte kasutamist energia
tootmiseks;*

välja jäetud

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 1 – punkt a – alapunkt iii

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*iii) tegevust, mis ei ole kooskõlas
kolmandas lõigus osutatud delegeeritud
õigusaktiga;*

välja jäetud

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b) ei toeta liikmesriigid esimeses
lõigus nimetatud kohustustest olenemata
alates 31. detsembrist 2026 metsa
biomassist elektrienergia tootmist üksnes
elektrienergia tootvates käitistes, välja
arvatud juhul, kui selline elektrienergia
vastab vähemalt ühele järgmistest

b) ei toeta liikmesriigid *uute*
toetuskavadega esimeses lõigus nimetatud
kohustustest olenemata alates
31. detsembrist 2026 metsa biomassist
elektrienergia tootmist üksnes
elektrienergia tootvates käitistes, välja
arvatud juhul, kui selline elektrienergia

tingimustest:

vastab vähemalt ühele järgmistest tingimustest:

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b – alapunkt ii

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

ii) *selle tootmisel kasutatakse* biomassist tekkinud CO₂ kogumist ja säilitamist ning see vastab artikli 29 lõike 11 teises lõigus sätestatud nõuetele.

Muudatusettepanek

ii) *seda toodetakse rajatises, mille puhul on tehtud hindamine, et tõendada valmisolekut kasutada* biomassist tekkinud CO₂ kogumist ja säilitamist, ning see vastab artikli 29 lõike 11 teises lõigus sätestatud nõuetele.

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b – alapunkt ii a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ii) *koostootmine ei ole tehniliselt teostatav või äriliselt elujõuline;*

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b – alapunkt ii b (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ii) *toetuse lõpetamine tooks kaasa* käitise asendamise fossiilkütusel põhineva käitise;

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b – alapunkt ii c (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ii c) see on toodetud rajatises, mis on osa toetuskavast, mille eesmärk on kõrvaldada energiavarustuskindluse oht või tagada võrgu stabiilsus ning mis vastab artikli 29 lõikes 11 sätestatud asjakohastele nõuetele;

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b – alapunkt ii d (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ii d) see on toodetud piirkonnas, kus ei ole soojusenergia kaubanduslikku nõudlust.

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjon võtab hiljemalt üks aasta pärast [käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] koosõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakti selle kohta, kuidas kohaldada biomassi puhul astmelise kasutamise põhimõtet, täpsustades eelkõige, kuidas minimeerida kvaliteetse ümarpuidu kasutamist energia tootmiseks, ning keskendudes toetuskavadele ja võttes

välja jäetud

asjakohaselt arvesse riikide eripära.

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 4

Komisjoni ettepanek

Komisjon esitab 2026. aastaks aruande liikmesriikide biomassi toetuskavade mõju kohta, käsitledes muu hulgas elurikkust ja võimalikke turumoonutusi, **ning hindab võimalust seada lisapiiranguid metsa biomassiga seotud toetuskavade suhtes.**

Muudatusettepanek

Komisjon esitab 2026. aastaks aruande liikmesriikide biomassi toetuskavade mõju kohta, käsitledes muu hulgas elurikkust ja võimalikke turumoonutusi, **bioenergiast elektrienergia tootmise maksimeerimist, nagu on soovitanud Rahvusvaheline Energiaagentuur oma 10-punktilises kavas, kuidas vähendada Euroopa Liidu sõltuvust Venemaa tarnetest rohkem kui kolmandiku võrra, toetades samas Euroopa rohelist kokkulepet, ulatuslikumat biometaani tootmist kestlikest biomassiallikatest, eelkõige põllumajanduslikust biomassist, nagu on soovitanud Euroopa Komisjon oma teatises „REPowerEU: Euroopa ühismeede taskukohasema, kindlama ja kestlikuma energiavarustuse tagamiseks“.**

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt c

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 4a

Komisjoni ettepanek

4a. Liikmesriigid loovad raamistiku, mis võib hõlmata toetuskavu ja taastuvelektri ostulepingute kasutuselevõtu soodustamist ning võimaldab taastuvelektri kasutamisel jõuda määruse (EL) 2018/1999 artikli 4 punkti a alapunktis 2 osutatud soovituslikule trajektoorile vastavas

Muudatusettepanek

4a. Liikmesriigid loovad raamistiku, mis võib hõlmata toetuskavu ja taastuvelektri ostulepingute kasutuselevõtu soodustamist ning võimaldab taastuvelektri kasutamisel jõuda määruse (EL) 2018/1999 artikli 4 punkti a alapunktis 2 osutatud soovituslikule trajektoorile vastavas

tempo tasemeni, mis vastab lõikes 2 osutatud liikmesriikide riiklikule panusele. Eelkõige keskendutakse selles raamistikus olemasolevatele takistustele taastuvelektri suure osakaalu saavutamisel, sealhulgas loamenetlustega seotud **takistustele**. Selle raamistiku kavandamisel võtavad liikmesriigid arvesse, kui palju on vaja taastuvelektrit juurde toota, et rahuldada nõudlust transpordi-, tööstus-, ehitus- ning kütte- ja jahutussektoris ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootmiseks.

tempo tasemeni, mis vastab lõikes 2 osutatud liikmesriikide riiklikule panusele. Eelkõige keskendutakse selles raamistikus olemasolevatele takistustele taastuvelektri suure osakaalu saavutamisel, sealhulgas **nendele, mis on seotud loamenetlustega ning vajalike elektri ülekandevõrgustike ja energiasüsteemi ümberkujundamise strateegiliste rajatiste arendamisega, sealhulgas meetmed, mille eesmärk on loamenetlusi kiirendada ja lihtsustada, ning tagatakse pikaajalised hinnasignaali investeerimisotsusteks, sealhulgas investeeringute puhul, mida tehakse süsteemi piisavusse, stabiilsusse ja paindlikkusesse konkurentsipõhiste, läbipaistvate ja mittediskrimineerivate pakkumisprotsesside kaudu, millega tagatakse edukatele pakkujatele turuhinnal põhineva tasu maksmine. Strateegilise tähtsusega taastuenergiaprojekte ja nendega seotud ülekandevõrke käsitletakse tänu lihtsustatud loamenetlusele eelisjärjekorras**. Selle raamistiku kavandamisel võtavad liikmesriigid arvesse, kui palju on vaja taastuvelektrit juurde toota, et rahuldada nõudlust transpordi-, tööstus-, ehitus- ning kütte- ja jahutussektoris ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootmiseks. **Liikmesriigid ja nende asjakohased riigi tasandil madalama tasandi haldusasutused püüavad edendada kõige kestlikumaid taastuenergia tootmise tehnoloogiaid, näiteks hinnates projektidega kaasnevat CO₂ jalajälge ja kohaldades projektiarenduses kestlikkuse parimaid tavasid.**

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt a

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 7 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Esimese lõigu punkti a, b või c puhul võetakse taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi ja elektrienergiat taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbimise arvutamisel arvesse vaid üks kord. Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütustest toodetud energia võetakse arvesse sektoris, kus seda tarbitakse: elektrisektoris, kütte- ja jahutussektoris või transpordisektoris.

Muudatusettepanek

Esimese lõigu punkti a, b või c puhul võetakse taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi ja elektrienergiat taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbimise arvutamisel arvesse vaid üks kord. Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütustest toodetud **elektri- ja muu** energia võetakse arvesse sektoris (elektrisektoris, kütte- ja jahutussektoris või transpordisektoris) **ja arvestatakse liikmesriigis**, kus seda tarbitakse, **ainult juhul, kui asjaomaste liikmesriikide vahel on eelnevalt kokku lepitud statistilises ülekandes, ühisprojektis või ühises toetuskavas. Kui see nii ei ole ja kui muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid tarbitakse tootjal liikmesriigist erinevas liikmesriigis, arvestatakse minimaalset energiataset liikmesriigis, kus seda toodetakse.**

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt a

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 9 – lõige 1a

Komisjoni ettepanek

1a. Iga liikmesriik lepib 31. detsembriks 2025 ühe või mitme teise liikmesriigiga kokku algatada vähemalt üks taastuenergia tootmise ühisprojekt. Komisjoni teavitatakse sellisest kokkuleppest, sealhulgas kuupäevast, mil projekt eeldatavalt käivitatakse. Asjaomaste liikmesriikide puhul sobivad selle kohustuse täitmiseks komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2020/1294²⁵ loodud liidu taastuenergia rahastamismehhanismi raames liikmesriikide panustest rahastatavad projektid.

Muudatusettepanek

1a. Iga liikmesriik lepib 31. detsembriks 2025 ühe või mitme teise liikmesriigiga kokku algatada vähemalt üks taastuenergia tootmise ühisprojekt. **Selline koostöö nagu ühisprojekti koostamine ja rakendamine peaks hõlmama kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning eraettevõtjaid.** Komisjoni teavitatakse sellisest kokkuleppest, sealhulgas kuupäevast, mil projekt eeldatavalt käivitatakse. Asjaomaste liikmesriikide puhul sobivad selle kohustuse täitmiseks komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2020/1294²⁵ loodud liidu taastuenergia

rahastamismehhanismi raames liikmesriikide panustest rahastatavad projektid. **Kohalikel ja piirkondlikel ametiasutustel, kes osalevad piiriülestes projektides, kaasa arvatud sellised ühisstruktuurid nagu europiirkonnad ja ETKRid, peaks samuti olema õigus saada rahalist ja tehnilist abi.**

²⁵ Komisjoni 15. septembri 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/1294 liidu taastuenergia rahastamismehhanismi kohta (ELT L 303, 17.9.2020, lk 1).

²⁵ Komisjoni 15. septembri 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/1294 liidu taastuenergia rahastamismehhanismi kohta (ELT L 303, 17.9.2020, lk 1).

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt b
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 9 – lõige 7a (uus)

Komisjoni ettepanek

7a. Merepiirkonnaga piirnevad liikmesriigid teevad koostööd, et määrata ühiselt kindlaks avamere taastuenergia **kogus**, mida nad kavandavad asjaomases merepiirkonnas toota 2050. aastaks, ning 2030. ja 2040. aastaks saavutatavad vaheeesmärgid. **Liikmesriigid** võtavad arvesse iga piirkonna eripära ja arengut **ning** asjaomase merepiirkonna potentsiaali seoses avamere taastuenergiaga, samuti sellega seotud lõimitud võrgu kavandamise tagamise tähtsust. Liikmesriigid teevad kõnealuse koguse teatavaks ajakohastatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades, mis esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklile 14.

Muudatusettepanek

7a. Merepiirkonnaga piirnevad liikmesriigid teevad koostööd, et määrata ühiselt kindlaks **ja eraldada oma mereruumi planeerimisel piisav ruum** avamere taastuenergia **koguse jaoks**, mida nad kavandavad asjaomases merepiirkonnas toota 2050. aastaks, ning 2030. ja 2040. aastaks saavutatavad vaheeesmärgid, **samuti sellega seotud taristu. Nad hõlbustavad kooseksisteerimist merendustegevusega ning** võtavad arvesse **keskkonna- ja maastikukaitset**, iga piirkonna eripära ja arengut, **eelkõige mõjutatud piirkonnas juba toimuvat tegevust, sotsiaalmajanduslikke olusid ja võimalikku kahju keskkonnale, ülekandevõrgutaristu tehnilist ja majanduslikku teostatavust**, asjaomase merepiirkonna potentsiaali seoses avamere taastuenergiaga, samuti sellega seotud lõimitud võrgu kavandamise tagamise **ja ELi keskkonnaalaste õigusaktide järgimise** tähtsust. **Selleks tuleks tõhustada koostööd piirkondliku**

planeerimise valdkonnas, mis puudutab laevateid, kalandust, kaitse- ja piirangualasid ning energiataristut; parandada era- ja avaliku sektori teadustegevuses koostööd, arendada pädevate avaliku sektori institutsioonide vahelist dialoogi ning tegeleda mis tahes muu asjakohase tegevusega. Liikmesriigid teevad kõnealuse koguse teatavaks ajakohastatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades, mis esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklile 14.

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt b
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 9 – lõige 7a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Mereruumi ja rannikualade kestliku majandamise tagamiseks ning avamere taastuenergia potentsiaali ärakasutamiseks kasutavad merepiirkonnaga piirnevad liikmesriigid mereruumi planeerimise protsessi, millega kaasneb kindel lähenemisviis üldsuse osalemisele, mis võimaldab sidusrühmade ja mõjutatud rannikukogukondade seisukohti varases etapis arvesse võtta. Selleks et suurendada üldsuse laialdast heakskiitu, tagavad liikmesriigid võimaluse kaasata taastuenergiakogukondi avamere taastuenergia ühistesse koostööprojektidesse.

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt b
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 9 – lõige 7a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Keerukuse vähendamiseks, tõhususe ja läbipaistvuse suurendamiseks ning liikmesriikidevahelise koostöö tõhustamiseks peaks iga prioriteetse avamere võrgukoridori kohta olema vaid üks kontaktpunkt (ühtne kontaktpunkt), mis hõlbustab avamere taastuenergia ühishuviprojektide loamenetlust.

Muudatusettepanek 83

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt c**
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 15 – lõige 8 – lõik 2 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Pärast liikmesriikidepoolset esimese lõigu kohast hindamist analüüsib komisjon takistusi pikaajalistele elektriostulepingutele ja eelkõige piiriüleste taastuenergia ostulepingute kasutuselevõtule ning annab välja suunised nende tõkete kõrvaldamiseks.

Muudatusettepanek 84

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt d**
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 15 – lõige 9 – lõik 2 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid esitavad oma loamenetluse hinnangu ja parandusmeetmed, mis tuleb võtta kooskõlas suunistega, lõimitud riikliku energia- ja kliimakava ajakohastatud versioonis, millele on osutatud määruse (EL) 2018/199 artikli 14 lõikes 2, vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud menetlusele ja ajakavale.

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt d
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 15 – lõige 9 – lõik 3 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid peavad välja töötama strateegilise planeerimise protsessid, et teha kindlaks maa, mida saab kasutada taastuvenergiaprojektide rakendamiseks, eelkõige kahjustatud maa ja mitmesuguseks kasutuseks saadaval olev maa, näiteks põllumajandusmaa ja siseveekogud, kus saab rakendada taastuvenergiaprojekte.

Muudatusettepanek 86

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt d
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 15 – lõige 9 – lõik 4 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjon hindab liikmesriikide parandusmeetmeid ja hindab numbriliselt ka põhilisi protsessinäitajaid. See teave tuleks teha üldsusele kättesaadavaks. Komisjon kehtestab stiimulid liikmesriikide jaoks, kes saavad põhiliste protsessinäitajate hindamise kohaselt kõrgema numbrilise hinnangu, ning näeb sealhulgas ette taastuvenergiaprojektile mõeldud ELi vahenditele eelisjuurdepääsu andmise.

Muudatusettepanek 87

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 15a – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid kehtestavad hoonesektoris taastuvenergia tootmise ja kasutamise edendamiseks esialgse eesmärgi taastuvenergia osakaalu kohta energia lõpptarbimises nende hoonesektoris aastal 2030; see eesmärk peab olema kooskõlas esialgse eesmärgiga, et liidu hoonesektoris on 2030. aastal taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal vähemalt 49 % energia lõpptarbimisest. Seda riiklikku eesmärki väljendatakse osakaaluna energia lõpptarbimisest riigis ning see arvutatakse vastavalt artiklis 7 esitatud metoodikale. Liikmesriigid esitavad oma eesmärgi ajakohastatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades, mis esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklile 14; ühtlasi esitavad nad teabe selle kohta, kuidas nad kavatsevad selle eesmärgini jõuda.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid kehtestavad hoonesektoris taastuvenergia tootmise ja kasutamise edendamiseks esialgse eesmärgi taastuvenergia osakaalu kohta energia lõpptarbimises nende hoonesektoris aastal 2030; see eesmärk peab olema kooskõlas esialgse eesmärgiga, et liidu hoonesektoris on 2030. aastal taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal vähemalt 49 % energia lõpptarbimisest. Seda riiklikku eesmärki väljendatakse osakaaluna energia lõpptarbimisest riigis ning see arvutatakse vastavalt artiklis 7 esitatud metoodikale, ***sealhulgas arvutuses, mis näitab niisuguse taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri osakaalu lõpptarbimises, mis hõlmab oma tarbeks toodetud energia tarbimist, energiakogukondi ja taastuvate energiaallikate osakaalu elektrienergia allikate jaotuses.*** Liikmesriigid esitavad oma eesmärgi ajakohastatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades, mis esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklile 14; ühtlasi esitavad nad teabe selle kohta, kuidas nad kavatsevad selle eesmärgini jõuda.

Muudatusettepanek 88

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 15a – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid lisavad oma ehitusalastesse õigusaktidesse ja eeskirjadesse ning asjakohasel juhul oma toetuskavadesse meetmed taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia ning soojus- ja jahutusenergia osakaalu suurendamiseks hoonefondis, sealhulgas riiklikud meetmed seoses oma tarbeks toodetud taastuvenergia olulise

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid lisavad oma ehitusalastesse õigusaktidesse ja eeskirjadesse ning asjakohasel juhul oma toetuskavadesse meetmed taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia ning soojus- ja jahutusenergia osakaalu suurendamiseks hoonefondis, sealhulgas riiklikud meetmed seoses oma tarbeks toodetud taastuvenergia olulise

suurendamise, taastuenergiakogukondade ja kohapeal energia salvestamisega, millele lisandub energiatõhususe suurendamine koostootmise ning passiiv-, energiasäästu- ja nullenergiahoonete abil.

suurendamise, taastuenergiakogukondade, **kohapeal taastuenergia jagamise** ja kohapeal energia salvestamisega, millele lisandub energiatõhususe suurendamine koostootmise ning passiiv-, energiasäästu- ja nullenergiahoonete abil.

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 15a – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. **Lõikes** 1 sätestatud taastuenergia kavandatud osakaalu saavutamiseks edendavad liikmesriigid taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide ja -seadmete kasutamist. Sel otstarbel kasutavad liikmesriigid kõiki asjakohaseid meetmeid, vahendeid ja stiimuleid, muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1369²⁶ alusel välja töötatud energiamärgiseid, direktiivi 2010/31/EL kohaseid energiatõhususe sertifikaate ja muid asjakohaseid riigi või liidu tasandil välja töötatud sertifikaate või standardeid, ning tagavad piisava teabe ja nõu andmise äärmiselt energiatõhusate taastuenergiapõhiste alternatiivide kohta, samuti olemasolevate rahastamisvahendite ja stiimulite kohta, millega edendatakse vanade küttesüsteemide kiiremat asendamist ja üha ulatuslikumat taastuenergiapõhiste lahendustele üleminekut.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2017. aasta määrus (EL) 2017/1369, millega kehtestatakse energiamärgistuse raamistik ning tunnistatakse kehtetuks

Muudatusettepanek

4. **Lõigetes 1 ja 3** sätestatud taastuenergia kavandatud osakaalu saavutamiseks edendavad liikmesriigid **tõhusate** taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide ja -seadmete kasutamist, **hõlmates arukaid taastuenergiapõhiseid kütte- ja jahutussüsteeme ning hoonete arukaid detsentraliseeritud energiaallikaid**. Sel otstarbel kasutavad liikmesriigid kõiki asjakohaseid meetmeid, vahendeid ja stiimuleid, muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1369²⁶ alusel välja töötatud energiamärgiseid, direktiivi 2010/31/EL kohaseid energiatõhususe sertifikaate ja muid asjakohaseid riigi või liidu tasandil välja töötatud sertifikaate või standardeid, ning tagavad piisava teabe ja nõu andmise äärmiselt energiatõhusate taastuenergiapõhiste alternatiivide kohta, samuti olemasolevate rahastamisvahendite ja stiimulite kohta, millega edendatakse vanade küttesüsteemide kiiremat asendamist ja üha ulatuslikumat taastuenergiapõhiste lahendustele üleminekut.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2017. aasta määrus (EL) 2017/1369, millega kehtestatakse energiamärgistuse raamistik ning tunnistatakse kehtetuks

direktiiv 2010/30/EL (ELT L 198, 28.7.2017, lk 1).

direktiiv 2010/30/EL (ELT L 198, 28.7.2017, lk 1).

Muudatusettepanek 90

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikli 1 – lõik 1 – punkt 6 a (uus)**
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 15b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6a. Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 15b

Taastuvate energiaallikate lõimitud hindamine ja planeerimine

Liikmesriigid viivad läbi lõimitud kaardistamise ja planeerimise taastuvate energiaallikate kasutuselevõtuks oma territooriumil, koordineerides seda kõigi asjaomaste riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutustega.

Lõikes 1 osutatud lõimitud kaardistamisel ja planeerimisel võetakse arvesse ka seda, milliseid energiasalvestusüksusi on vaja, et tagada taastuvate energiaallikate stabiilne ja vastupidav kasutuselevõtt, võttes arvesse selliseid elemente nagu hooajalised erinevused ja energiapuuduse perioodid.

Taastuvenergia kasutuselevõtuks kõige sobivamate alade valimisel määravad liikmesriigid kindlaks erinevad prioriteeditasemed, võttes arvesse nii energiaressursside kättesaadavust kui ka keskkonna ja elurikkuse kaitset ning mõju kohalikele kogukondadele ja olemasolevatele tegevustele. Ilma et see piiraks artikli 16 lõike 7 kohaldamist, võivad liikmesriigid artikli 16 lõikes 6 sätestatud loamenetluse kaudu hõlbustada projektide kasutuselevõttu kõige prioriteetsematel aladel.“

Muudatusettepanek 91

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 18 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid tagavad, et on olemas sertifitseerimiskavad mis tahes liiki taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide paigaldajatele ja projekteerijatele hoone-, tööstus- ja põllumajandussektoris, samuti fotogalvaaniliste päikeseenergiasüsteemide paigaldajatele. Nendes kavades võib vastavalt vajadusele arvesse võtta olemasolevaid kavu ja struktuure ning kavad peavad põhinema IV lisas esitatud kriteeriumidel. Iga liikmesriik tunnustab sertifikaati, mille teine liikmesriik on välja andnud vastavuses nende kriteeriumidega.

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid tagavad, et on olemas sertifitseerimiskavad mis tahes liiki taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide paigaldajatele ja projekteerijatele hoone-, tööstus- ja põllumajandussektoris, samuti **päikese soojusenergia süsteemide**, fotogalvaaniliste päikeseenergiasüsteemide, **maasoojusel põhinevate süsteemide ja soojuspumpade, sh energiasalvestussüsteemide ning aktiivsete tarbimiskaja süsteemide** paigaldajatele. Nendes kavades võib vastavalt vajadusele arvesse võtta olemasolevaid kavu ja struktuure ning kavad peavad põhinema IV lisas esitatud kriteeriumidel. Iga liikmesriik tunnustab sertifikaati, mille teine liikmesriik on välja andnud vastavuses nende kriteeriumidega.

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 18 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad, et asjaomaste tehnoloogialahenduste jaoks on olemas piisav arv taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide koolitatud ja kvalifitseeritud paigaldajaid, et võimaldada teenindada kasvavat hulka taastuenergiapõhiseid kütte- ja jahutussüsteeme, mis on vajalikud, et aidata kaasa taastuenergia osakaalu igaaastasele suurendamisele kütte- ja

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad, et asjaomaste tehnoloogialahenduste jaoks on olemas piisav arv taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide, **päikese soojusenergia ja päikesepaneelide süsteemide, maasoojusel põhinevate süsteemide ja soojuspumpade, sh energiasalvestussüsteemide ning aktiivsete tarbimiskaja süsteemide** koolitatud ja kvalifitseeritud paigaldajaid,

jahutussektoris, nagu on ette nähtud artikliga 23.

et võimaldada teenindada kasvavat hulka taastuenergiapõhiseid kütte- ja jahutussüsteeme, mis on vajalikud, et aidata kaasa taastuenergia osakaalu igaaastasele suurendamisele kütte- ja jahutussektoris, nagu on ette nähtud artikliga 23, **artiklis 15a sätestatud hoonete energiaeesmärgi saavutamisele, taastuenergiavesmärgidele transpordisektoris, nagu on sätestatud artiklis 25, ning artiklis 3 sätestatud üldise taastuenergiavesmärgi saavutamisele.**

Muudatusettepanek 93

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 18 – lõige 3 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Kõnealuse piisava arvu paigaldajate ja projekterijate olemasolu kindlustamiseks tagavad liikmesriigid, et tehakse kättesaadavaks piisavalt koolitusprogramme, mille läbimisel saadakse taastuenergiapõhist kütte- ja jahutustehnoloogiat ning sellealaseid uusimaid uuenduslikke lahendusi hõlmav kvalifikatsioon või sertifikaat. Liikmesriigid kehtestavad meetmed sellistes programmides osalemise propageerimiseks eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning füüsilisest isikust ettevõtjate seas. Liikmesriigid võivad ette näha vabatahtlike kokkulepete sõlmimise asjakohase tehnoloogia pakkujate ja müüjatega, et koolitada piisaval arvul paigaldajaid turul kättesaadavate uusimate uuenduslike lahenduste ja tehnoloogiavõimaluste teemal; see arv võib põhineda hinnangulisel müüginahul.

Muudatusettepanek

Kõnealuse piisava arvu paigaldajate ja projekterijate olemasolu kindlustamiseks tagavad liikmesriigid **või nende pädevad piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused**, et tehakse kättesaadavaks piisavalt koolitusprogramme, mille läbimisel saadakse taastuenergiapõhist kütte- ja jahutustehnoloogiat, **salvestustehnoloogiat** ning sellealaseid uusimaid uuenduslikke lahendusi, **sealhulgas taristut** hõlmav kvalifikatsioon või sertifikaat. Liikmesriigid kehtestavad meetmed sellistes programmides osalemise propageerimiseks eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning füüsilisest isikust ettevõtjate seas. Liikmesriigid võivad ette näha vabatahtlike kokkulepete sõlmimise asjakohase tehnoloogia pakkujate ja müüjatega, et koolitada piisaval arvul paigaldajaid turul kättesaadavate uusimate uuenduslike lahenduste ja tehnoloogiavõimaluste teemal; see arv võib põhineda hinnangulisel müüginahul.

Muudatusettepanek 94

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 18 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Komisjon hindab 31. detsembriks 2025, kui palju on taastuvenergiatehnoloogiate koolitatud ja kvalifitseeritud paigaldajaid, et katta nõudlus töökohtade järele liikmesriigi tasandil. Vajaduse korral annab komisjon liikmesriikidele soovitusi vähendada lüüki koolitatud töötajate kättesaadavuses ning need soovitusel tehakse üldsusele kättesaadavaks.

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 8 – alapunkt a – alapunkt i

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 19 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Selleks tagavad liikmesriigid, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tootja taotluse alusel antakse välja päritolutagatis. **Liikmesriigid võivad lasta anda välja päritolutagatise taastumatutest energiaallikatest toodetud energia jaoks.** Päritolutagatise väljaandmisel võib kohaldada võimsuse miinimummäära. Päritolutagatise standardühik on 1 Mwh. Iga toodetud energiaühiku kohta antakse välja üks päritolutagatis.

Selleks tagavad liikmesriigid, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tootja taotluse alusel antakse välja päritolutagatis. Päritolutagatise väljaandmisel võib kohaldada võimsuse miinimummäära. Päritolutagatise standardühik on 1 Mwh. Iga toodetud energiaühiku kohta antakse välja üks päritolutagatis.

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 20a – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid kohustavad nende territooriumil tegutsevaid põhivõrguettevõtjaid ja jaotusvõrguettevõtjaid tegema igas pakkumisvööndis tarnitud elektrienergia puhul kättesaadavaks taastuvelektri osakaalu ja kasvuhoonegaaside heite määra käsitlevad võimalikult täpsed andmed reaalsajale võimalikult lähedasel ajal, **kuid mitte pikema ajavahemiku järel kui üks tund**, koos prognoosandmetega, kui need on kättesaadavad. Need andmed tehakse kättesaadavaks digitaalselt viisil, **millega tagatakse**, et neid saavad kasutada elektrituru osalised, energiavahendajad, tarbijad ja lõppkasutajad ning neid saab lugeda selliste elektrooniliste sidevahenditega nagu nutiarvestisüsteemid, elektrisõidukite laadimispunktid, kütte- ja jahutussüsteemid ning hoonete energiauhtimissüsteemid.

Muudatusettepanek 97

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 20a – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Peale nende nõuete kohaldamise, mis on sätestatud [kavandatud määruses, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020], tagavad liikmesriigid, et kodumajapidamistes **kasutatavate akude ja tööstuslike** patareide või akude tootjad võimaldavad patareide ja akude omanikele ja kasutajatele, samuti nende nimel

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid kohustavad nende territooriumil tegutsevaid põhivõrguettevõtjaid ja jaotusvõrguettevõtjaid tegema igas pakkumisvööndis tarnitud elektrienergia puhul kättesaadavaks taastuvelektri osakaalu ja kasvuhoonegaaside heite määra käsitlevad võimalikult täpsed andmed reaalsajale võimalikult lähedasel ajal, koos prognoosandmetega, kui need on kättesaadavad. Need andmed tehakse kättesaadavaks digitaalselt viisil **nii**, et neid saavad kasutada elektrituru osalised, energiavahendajad, tarbijad ja lõppkasutajad ning neid saab lugeda selliste elektrooniliste sidevahenditega nagu nutiarvestisüsteemid, elektrisõidukite laadimispunktid, kütte- ja jahutussüsteemid ning hoonete energiauhtimissüsteemid. **Liikmesriigid tagavad, et põhivõrguettevõtjatele ja jaotusvõrguettevõtjatele antakse selle ülesande täitmiseks seaduslikult juurdepääs sellega seotud andmetele.**

Muudatusettepanek

2. Peale nende nõuete kohaldamise, mis on sätestatud [kavandatud määruses, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020], tagavad liikmesriigid, et kodumajapidamistes, **kogukonnas ja tööstuses kasutatavate** patareide ja akude tootjad võimaldavad patareide ja akude omanikele ja kasutajatele, samuti nende

tegutsevatele kolmandatele isikutele, näiteks hoonete energiajuhtimisega tegelevatele ettevõtjatele ja elektrituru osalistele mittediskrimineerivatel tingimustel reaajas tasuta juurdepääsu akuhaldussüsteemis olevale põhiteabele, näiteks andmetele aku mahutavuse, seisukorra, laetustaseme ja võimsuse seadeväärtuse kohta.

nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele, näiteks hoonete energiajuhtimisega tegelevatele ettevõtjatele ja elektrituru osalistele mittediskrimineerivatel tingimustel reaajas tasuta juurdepääsu akuhaldussüsteemis olevale põhiteabele, näiteks andmetele aku mahutavuse, seisukorra, laetustaseme ja võimsuse seadeväärtuse kohta.

Muudatusettepanek 98

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 20a – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et riigi õigusraamistikuga ei looda diskrimineerivaid tingimusi *seoses väikestel või mobiilsetel süsteemidel*, näiteks kodumajapidamistes *kasutatavatel akudel* ja *elektrisõidukitel põhineva otsese* või vahendatud *osalemisega* elektriturgudel, sealhulgas seoses ülekoormuse juhtimisega ning paindlikkus- ja tasakaalustamisteenuste pakkumisega.

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et riigi õigusraamistikuga ei looda diskrimineerivaid tingimusi *kaugkütte- ja jahutusvõrkude, väikeste või mobiilsete süsteemide*, näiteks kodumajapidamistes *kasutatavate akude, kogukonnas kasutatavate akude ja elektrisõidukite, soojusenergia salvestusseadmete ning arukate elektrikütte- ja -jahutusseadmete ja -süsteemide ning muude selliste nutiseadmete otseseks* või vahendatud *osalemiseks* elektriturgudel, *mis hõlbustavad tarbijate paindlikku taastuvelektri tarbimist*, sealhulgas seoses ülekoormuse juhtimisega ning paindlikkus- ja tasakaalustamisteenuste pakkumisega. *Liikmesriigid peavad tagama võrdsed võimalused ka väiksematele turuosalistele, eelkõige taastuenergiakogukondadele, et nad saaksid turul osaleda ilma ebaproportsionaalse haldus- ja regulatiivse koormuseta.*

Muudatusettepanek 99

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 22a – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

5. Liikmesriigid püüavad esialgse eesmärgina suurendada tööstussektoris taastuvate energiaallikate osakaalu lõppenergia tootmiseks **ja muuks kui energiatootmiseks** kasutatavate energiaallikate seas 2030. aastani keskmiselt vähemalt 1,1 protsendipunkti aastas.

Muudatusettepanek

5. Liikmesriigid püüavad **koostöös piirkondlike ja kohalike ametiasutustega** esialgse eesmärgina suurendada tööstussektoris taastuvate energiaallikate osakaalu lõppenergia tootmiseks kasutatavate energiaallikate seas 2030. aastani keskmiselt vähemalt 1,1 protsendipunkti aastas.

Muudatusettepanek 100

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 22a – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid lisavad selle esialgse suurenemismäära saavutamiseks kavandatud ja võetud meetmed oma lõimitud riiklikku energia- ja kliimakavasse ning eduaruandesse, mis esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklitele 3, 14 ja 17.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid lisavad **koostöös piirkondlike ja kohalike ametiasutustega** selle esialgse suurenemismäära saavutamiseks kavandatud ja võetud meetmed oma lõimitud riiklikku energia- ja kliimakavasse ning eduaruandesse, mis esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklitele 3, 14 ja 17.

Muudatusettepanek 101

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 22a – lõige 1 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad, et lõppenergia tootmiseks ja muuks kui energiatootmiseks kasutatavate muud kui bioloogilist päritolu

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad **koostöös piirkondlike ja kohalike ametiasutustega**, et lõppenergia tootmiseks ja muuks kui

taastuvkütuste osakaal on tööstussektoris sel otstarbel kasutatavast vesinikust 2030. aastaks 50 %. See protsentuaalne osakaal arvutatakse järgmiste reeglite alusel:

energiatootmiseks kasutatavate muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste osakaal on ***kõrgeid temperatuure vajavas tööstussektoris, kus heitkoguseid on raske vähendada, ning lennunduses ja laevanduses, kus elektrifitseerimine ei ole teostatav lahendus***, sel otstarbel kasutatavast vesinikust 2030. aastaks 50 %. See protsentuaalne osakaal arvutatakse järgmiste reeglite alusel. ***Käesoleva direktiivi jõustumise aastaks koostab komisjon mõjuhinnangu muust kui bioloogilise päritoluga taastuvkütustest toodetud taastuvenergia turu arengu kohta, et teha kindlaks, kas 2030. aastaks on tõenäoliselt saadaval piisavalt koguseid.***

Muudatusettepanek 102

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11

Direktiiv (EL) 2018/2011

Artikkel 22a – lõige 2

Komisjoni ettepanek

6. Liikmesriigid tagavad, et tööstustoodete puhul, mis on märgistusandmete kohaselt või väidetavalt toodetud taastuvenergia või muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste abil, esitatakse tooraine hankimise ja eeltöötlemise, tootmise ning jaotamise etapis kasutatud taastuvenergia või muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste protsentuaalne osakaal, mis on arvutatud soovitusel 2013/179/EL²⁷ sätestatud või standardi ISO 14067:2018 kohase meetoodika alusel.

²⁷ 2013/179/EL: Komisjoni 9. aprilli 2013. aasta soovitus 2013/179/EL toodete ja organisatsioonide olelusringi keskkonnatoime mõõtmise ja teatavakstegemise ühtsete meetodite

Muudatusettepanek

6. Liikmesriigid tagavad ***koostöös piirkondlike ja kohalike ametiasutustega***, et tööstustoodete puhul, mis on märgistusandmete kohaselt või väidetavalt toodetud taastuvenergia või muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste abil, esitatakse tooraine hankimise ja eeltöötlemise, tootmise ning jaotamise etapis kasutatud taastuvenergia või muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste protsentuaalne osakaal, mis on arvutatud soovitusel 2013/179/EL sätestatud või standardi ISO 14067:2018 kohase meetoodika alusel.

²⁷ 2013/179/EL: Komisjoni 9. aprilli 2013. aasta soovitus 2013/179/EL toodete ja organisatsioonide olelusringi keskkonnatoime mõõtmise ja teatavakstegemise ühtsete meetodite

kasutamise kohta (ELT L 124, 4.5.2013, lk 1).

kasutamise kohta (ELT L 124, 4.5.2013, lk 1).

Muudatusettepanek 103

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt b
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 23 – lõige 1a

Komisjoni ettepanek

1a. Liikmesriigid teevad oma kütte- ja jahutussektoris taastuvatest energiaallikatest energia tootmise ning heitsoojus- ja -jahutusenergia kasutamise potentsiaali hindamise, mis hõlmab asjakohasel juhul analüüsi piirkondade kohta, mis sobivad sellise energia kasutuselevõtuks ja kus sellega seotud ökoloogiline risk on väike, ning väikeste majapidamisprojektide potentsiaali kohta. Hindamise tulemusena nähakse ette vaheeesmärgid ja meetmed taastuvenergia osakaalu suurendamiseks kütte- ja jahutussektoris ning asjakohasel juhul heitsoojus- ja -jahutusenergia ulatuslikumaks kasutamiseks kaugküttes ja -jahutuses eesmärgiga kehtestada pikaajaline riiklik strateegia CO₂-heite vähendamiseks kütte- ja jahutussektoris. Kõnealune hindamine on osa määruse (EL) 2018/1999 artiklites 3 ja 14 osutatud lõimitud riiklikest energia- ja kliimakavadest ning tehakse koos direktiivi 2012/27/EL artikli 14 lõikega 1 ette nähtud põhjaliku kütte- ja jahutussektori hindamisega.

Muudatusettepanek 104

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt c a (uus)

PE719.550v02-00

322/410

RR\1260625ET.docx

Muudatusettepanek

1a. Liikmesriigid teevad **kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalusel** oma kütte- ja jahutussektoris taastuvatest energiaallikatest energia tootmise ning heitsoojus- ja -jahutusenergia kasutamise potentsiaali hindamise, mis hõlmab asjakohasel juhul analüüsi piirkondade kohta, mis sobivad sellise energia kasutuselevõtuks ja kus sellega seotud ökoloogiline risk on väike, ning väikeste majapidamisprojektide potentsiaali kohta. Hindamise tulemusena nähakse ette vaheeesmärgid ja meetmed taastuvenergia osakaalu suurendamiseks kütte- ja jahutussektoris ning asjakohasel juhul heitsoojus- ja -jahutusenergia ulatuslikumaks kasutamiseks kaugküttes ja -jahutuses **ning väikestes kodumajapidamistes ja VKEdes** eesmärgiga kehtestada pikaajaline riiklik strateegia CO₂-heite vähendamiseks kütte- ja jahutussektoris. Kõnealune hindamine **toimub kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega ja** on osa määruse (EL) 2018/1999 artiklites 3 ja 14 osutatud lõimitud riiklikest energia- ja kliimakavadest ning tehakse koos direktiivi 2012/27/EL artikli 14 lõikega 1 ette nähtud põhjaliku kütte- ja jahutussektori hindamisega.;

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) lisatakse järgmine lõik:

„Liikmesriigid annavad eelkõige hoonete omanikele või üürnikele ning VKEdele teavet kulutõhusate meetmete ja rahastamisvahendite kohta, et suurendada taastuenergia kasutamist kütte- ja jahutussüsteemides. Liikmesriigid esitavad teabe ligipäüsetavate ja läbipaistvate nõustamisvahendite kaudu, mis põhinevad ühtsetel kontaktpunktidel.“;

Muudatusettepanek 105

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt d**
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 23 – lõige 4 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) riigi ja kohalike ametiasutuste suutlikkuse suurendamine taastuenergiaprojektide ja -taristu kavandamiseks ja rakendamiseks;

Muudatusettepanek

d) riigi, **piirkondlike** ja kohalike ametiasutuste suutlikkuse suurendamine taastuenergiaprojektide ja -taristu kavandamiseks ja rakendamiseks;

Muudatusettepanek 106

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt d**
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 23 – lõige 4 – lõik 1 – punkt i

Komisjoni ettepanek

i) muud samaväärse mõjuga poliitikameetmed, sealhulgas fiskaalmeetmed, toetuskavad ja muud rahalised stiimulid.

Muudatusettepanek

i) muud samaväärse mõjuga poliitikameetmed, sealhulgas fiskaalmeetmed, toetuskavad ja muud rahalised stiimulid, **mis aitavad kaasa taastuenergiat kasutavate kütte- ja jahutusseadmete paigaldamisele ning**

niisuguste energiavõrkude arendamisele, mis tarnivad taastuvenergiat hoonetes ja tööstuses kasutatavaks kütteks ja jahutuseks.

Muudatusettepanek 107

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt d

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 23 – lõige 4 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Nende meetmete vastuvõtmisel ja rakendamisel tagavad liikmesriigid nende kättesaadavuse kõikide tarbijate, eelkõige väikese sissetulekuga või vähekaitstud kodumajapidamiste jaoks, kellel ei oleks muidu piisavalt algkapitali, et asjaomastest meetmetest kasu saada.

Muudatusettepanek

Nende meetmete vastuvõtmisel ja rakendamisel tagavad liikmesriigid nende kättesaadavuse kõikide tarbijate, **sealhulgas üürnike**, eelkõige väikese sissetulekuga või vähekaitstud kodumajapidamiste jaoks, **ning nõuavad, et märkimisväärsel osal meetmetest rakendataks esmajärjekorras leibkondade suhtes, kes elavad [uuesti sõnastatud energiatõhususe direktiivis] määratletud energiaostuvõimetuse tingimustes ja sotsiaaleluruumides ning** kellel ei oleks muidu piisavalt algkapitali, et asjaomastest meetmetest kasu saada.

Muudatusettepanek 108

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 13 – alapunkt e

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 24e – lõik 8

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid võivad laiendada esimeses ja kolmandas lõigus esitatud hindamis- ja koordineerimisnõudeid gaasi ülekande- ja jaotussüsteemide halduritele, sealhulgas vesinikuvõrkude ja muude energiavõrkude käitajatele.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid võivad laiendada esimeses ja kolmandas lõigus esitatud hindamis- ja koordineerimisnõudeid gaasi ülekande- ja jaotussüsteemide halduritele, sealhulgas vesinikuvõrkude ja muude energiavõrkude käitajatele.

Liikmesriigid koordineerivad oma tegevust piirkondade ja linnadega, et

Muudatusettepanek 109

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 25 – lõige 1 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi osakaal transpordisektorile tarnitud energias on 2022. aastal vähemalt 0,2 %, 2025. aastal vähemalt 0,5 % ja 2030. aastal vähemalt 2,2 % ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste osakaal on 2030. aastal vähemalt 2,6 %.

Muudatusettepanek

b) IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi osakaal transpordisektorile tarnitud energias on 2022. aastal vähemalt 0,2 %, 2025. aastal vähemalt 0,5 % ja 2030. aastal vähemalt 2,2 % ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste osakaal on 2030. aastal vähemalt 2,6 %. ***Käesoleva direktiivi jõustumise aastaks koostab komisjon mõjuhindangu muust kui bioloogilise päritoluga taastuvkütustest toodetud taastuvenergia turu arengu kohta, et teha kindlaks, kas 2030. aastaks on tõenäoliselt saadaval piisavalt koguseid.***

Muudatusettepanek 110

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 25 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Punktis a osutatud vähenemismäära ja punktis b osutatud osakaalu arvutamisel võtavad liikmesriigid muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid arvesse ka juhul, kui neid kasutatakse vahesaadusena ***tavakütuste*** tootmiseks. Punktis a osutatud vähenemismäära arvutamisel võivad liikmesriigid võtta arvesse ringlussevõetud süsinikupõhiseid kütuseid.

Muudatusettepanek

Punktis a osutatud vähenemismäära ja punktis b osutatud osakaalu arvutamisel võtavad liikmesriigid muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid arvesse ka juhul, kui neid kasutatakse vahesaadusena ***transpordikütuste*** tootmiseks. Punktis a osutatud vähenemismäära arvutamisel võivad liikmesriigid võtta arvesse ringlussevõetud süsinikupõhiseid kütuseid.

Muudatusettepanek 111

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 25 – lõige 1 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Kütusetarnijatele kõnealuse kohustuse kehtestamisel võivad liikmesriigid vabastada elektrienergiat või muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest toodetud vedelaid ja gaasilisi transpordikütuseid tarnivad kütusetarnijad kohustusest järgida selliste kütuste puhul IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi miinimumosakaalu nõuet.

Muudatusettepanek

Kütusetarnijatele kõnealuse kohustuse kehtestamisel võivad liikmesriigid vabastada elektrienergiat või muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest toodetud vedelaid ja gaasilisi transpordikütuseid tarnivad kütusetarnijad kohustusest järgida selliste kütuste puhul IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi miinimumosakaalu nõuet. ***Esimese lõigu punktides a ja b osutatud kohustuse kehtestamisel, et tagada kõnealustes punktides sätestatud eesmärkide saavutamine, võivad liikmesriigid seda teha muu hulgas meetmete abil, mis on suunatud kogustele, energiasisaldusele või kasvuhoonegaaside heitele, tingimusel et on tõendatud, et esimese lõigu punktides a ja b osutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamine ja minimaalsed osakaalud on saavutatud.***

Muudatusettepanek 112

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 25 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid kehtestavad mehhanismi, mis võimaldab nende territooriumil tegutsevatel kütusetarnijatel vahetada transpordisektorile taastuenergia tarnimise eest saadud arvestusühikuid. Ettevõtjad, kes tarnivad elektrisõidukitele avalike laadimisjaamade kaudu

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid kehtestavad mehhanismi, mis võimaldab nende territooriumil tegutsevatel kütusetarnijatel vahetada transpordisektorile taastuenergia tarnimise eest saadud arvestusühikuid. Ettevõtjad, kes tarnivad elektrisõidukitele avalike ***ja erasektori*** laadimisjaamade

taastuvelektrit, saavad arvestusühikuid sõltumata sellest, kas nad peavad täitma liikmesriigis kütusetarnijatele kehtestatud kohustust, ning võivad müüa neid arvestusühikuid kütusetarnijatele, kellel lubatakse kasutada neid lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kohustuse täitmiseks.

kaudu taastuvelektrit, saavad arvestusühikuid sõltumata sellest, kas nad peavad täitma liikmesriigis kütusetarnijatele kehtestatud kohustust, ning võivad müüa neid arvestusühikuid kütusetarnijatele, kellel lubatakse kasutada neid lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kohustuse täitmiseks.

Muudatusettepanek 113

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt a – alapunkt i

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 26 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Artiklis 7 osutatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbimise ning artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise sihtmäära arvutamisel liikmesriigis võib transpordisektoris tarbitud, toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste osakaal olla kõige rohkem ühe protsendipunkti võrra suurem kui selliste kütuste osakaal energia lõpptarbimises liikmesriigi transpordisektoris aastal 2020 ning maksimaalselt 7 % energia lõpptarbimisest liikmesriigi transpordisektoris.

Muudatusettepanek

Artiklis 7 osutatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbimise ning artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise sihtmäära arvutamisel liikmesriigis võib transpordisektoris tarbitud, toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste osakaal olla kõige rohkem ühe protsendipunkti võrra suurem kui selliste kütuste osakaal energia lõpptarbimises liikmesriigi transpordisektoris aastal 2020 ning maksimaalselt 7 % energia lõpptarbimisest liikmesriigi transpordisektoris. ***Erandina võivad liikmesriigid otsustada jätta äärepoolseimates piirkondades ja omavahel mitteseotud aladel elektri tootmiseks kasutatavad vedelad biokütused eespool nimetatud transpordisektori puhul kehtiva 7 % ülemmäära alt välja.***

Muudatusettepanek 114

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 16 – alapunkt c – alapunkt iv a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 27 – punkt c

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

iva) viinamarjade pressimisjääkidest ja veinisetest toodetud biokütuste ja biogaasi osakaalu saamiseks transpordis võib direktiivi jõustumisest algava kuueaastase üleminekuperioodi jooksul korrutada nende energiasalduse kahega.

Muudatusettepanek 115

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt a – alapunkt ii

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõik 4 – punkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

– a) neid kasutatakse tahkete biomasskütuste puhul elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvates käitistes, mille summaarne nimisoojusvõimsus on vähemalt 5 MW;

– a) neid kasutatakse tahkete biomasskütuste puhul elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvates käitistes, *mis veel ei tegutse käesoleva direktiiv jõustumise kuupäeval ja* mille summaarne nimisoojusvõimsus on vähemalt *20 MW ja alates 1. jaanuarist 2027 10 MW*;

Muudatusettepanek 116

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt a – alapunkt ii

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 4 – punkt b

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

– b) neid kasutatakse gaasiliste biomasskütuste puhul elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvates käitistes, mille *summaarne* nimisoojusvõimsus on vähemalt 2 MW;

– b) neid kasutatakse gaasiliste biomasskütuste puhul elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvates käitistes, mille *keskmise* nimisoojusvõimsus on vähemalt 2 MW;

Muudatusettepanek 117

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt a – alapunkt ii

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 4 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

– *ba) neid kasutatakse vedelate biokütuste puhul elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvats käitises, mille summaarne nimisoojusvõimsus on vähemalt 10 MW;*

Muudatusettepanek 118

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Käesolevat lõiget, välja arvatud esimese lõigu punkti c, kohaldatakse ka metsa biomassist toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste suhtes.

Käesolevat lõiget, välja arvatud esimese lõigu punkti c, kohaldatakse ka metsa biomassist toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste suhtes, *mis on pärit riigist või piirkondlikust üksusest või metsaalalt, mis ei vasta lõikes 6 sätestatud kriteeriumidele.*

Muudatusettepanek 119

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt c

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 4 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Esimest lõiku, välja arvatud punkte b ja c, ning teist lõiku kohaldatakse ka *metsa biomassist toodetud* biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste suhtes.

Esimest lõiku, välja arvatud punkte b ja c, ning teist lõiku kohaldatakse ka *selliste* biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste suhtes, *mis on toodetud metsa biomassist, mis on pärit riigist, piirkondlikust üksusest või metsaalalt, mis ei vasta lõikes 6 sätestatud*

Muudatusettepanek 120

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt d

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Põllumajanduslikust või metsa biomassist toodetud biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused, mida võetakse arvesse lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel, ei tohi olla toodetud toorainest, mis on saadud maa-alalt, mis oli 2008. aasta jaanuaris turbaala, välja arvatud juhul, kui esitatakse tõendid selle kohta, et asjaomase tooraine viljeluseks ja kogumiseks ei kuivendata varem kuivendamata pinnast.

Muudatusettepanek

5. Põllumajanduslikust või metsa biomassist toodetud biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused, ***mis on pärit riigist, piirkondlikust üksusest või metsaalalt, mis ei vasta lõikes 6 sätestatud kriteeriumidele***, mida võetakse arvesse lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel, ei tohi olla toodetud toorainest, mis on saadud maa-alalt, mis oli 2008. aasta jaanuaris turbaala, välja arvatud juhul, kui esitatakse tõendid selle kohta, et asjaomase tooraine viljeluseks ja kogumiseks ei kuivendata varem kuivendamata pinnast ***ning et pädev riiklik asutus saab kooskõlas lõikes 6 osutatud mittedäästvast tootmisest saadud metsa biomassi kasutamise riski minimeerimise kriteeriumidega riiklikul, piirkondlikul või metsaala tasandil vastavusest teatada.***

Muudatusettepanek 121

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt e – sissejuhatav osa

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 6 – lõik 1 (uus)

Komisjoni ettepanek

e) lõike 6 esimese lõigu punkti a alapunkt iv asendatakse järgmisega:

Muudatusettepanek

e) lõike 6 esimese lõigu punkti a alapunkt ***iii ja alapunkt*** iv asendatakse järgmisega:

Muudatusettepanek 122

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt e
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 29 – lõige 6 – lõik 1 – punkt iii (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

iii) rahvusvahelise või siseriikliku õiguse alusel või asjakohase pädeva asutuse poolt looduskaitsealadeks määratud maa-alad, sealhulgas maa-alad, millel oli 2008. aasta jaanuaris või pärast seda üks järgmistest staatustest, olenemata sellest, kas sel maa-alal on kõnealune staatus jätkuvalt olemas:

– põlismets ja muu metsamaa, st looduslike liikidega mets ja muu metsamaa, kus ei ole selgeid märke inimtegevusest ja kus ökoloogilised protsessid ei ole olulisel määral häiritud;

– märgalad, see tähendab pidevalt või suurema osa aastast veega kaetud või veest küllastunud maa-alad;

– turbaala;

kui ei esitata tõendeid selle kohta, et asjaomase tooraine tootmine ei olnud nende looduskaitse-eesmärkidega vastuolus, ei too kaasa varem kuivendamata pinnase kuivendamist või kui on esitatud tõendid selle kohta, et tooraine ülestöötamine on vajalik selle suure elurikkuse väärtuse säilitamiseks;

Muudatusettepanek 123

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt e
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 29 – lõige 6 – lõik 1 – punkt a – alapunkt (iv)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

iv) ülestöötamisel pööratakse tähelepanu pinnase kvaliteedi ja elurikkuse säilitamisele eesmärgiga minimeerida negatiivset mõju *ning see viiakse läbi nii,*

iv) ülestöötamisel pööratakse tähelepanu pinnase kvaliteedi ja elurikkuse säilitamisele eesmärgiga minimeerida negatiivset mõju ja *kasutatakse* kohalikes

et hoidutakse kändude ja juurte kogumisest, põlismetsade seisundi halvendamisest ja nende istandikeks muutmisest ning tundlike muldadega metsade ülestöötamisest, tehakse võimalikult vähe suuri lageraieid ning tagatakse, et järgitakse kohalikes tingimustes sobivaid lagupuidu eemaldamise ülemmäärasid ja selliste raiesüsteemide kasutamise nõudeid, mille puhul mõju pinnase kvaliteedile, sealhulgas pinnase tihenemisele, samuti elurikkuse aspektidele ja elupaikadele on võimalikult väike;

tingimustes sobivaid *kestlikke metsamajandamistavasid, mis põhinevad Euroopa metsade kaitset käsitleval ministrite konverentsil ning ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioonis kokku lepitud põhimõtetel;*

Muudatusettepanek 124

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt f – sissejuhatav osa

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 6 – lõik 1 (uus)

Komisjoni ettepanek

f) lõike 6 esimese lõigu punkti **b** alapunkt iv asendatakse järgmisega:

Muudatusettepanek

f) lõike 6 esimese lõigu punkti **a** **alapunkt iii ja** alapunkt iv asendatakse järgmisega:

Muudatusettepanek 125

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt f

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 6 – lõik 1 – punkt iii (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

iii) rahvusvahelise või siseriikliku õiguse alusel või asjakohase pädeva asutuse poolt looduskaitsealadeks määratud maa-alad, sealhulgas maa-alad, millel oli 2008. aasta jaanuaris või pärast seda üks järgmistest staatustest, olenemata sellest, kas sel maa-alal on kõnealune staatus jätkuvalt olemas:

– põlismets ja muu metsamaa, st

looduslike liikidega mets ja muu metsamaa, kus ei ole selgeid märke inimtegevusest ja kus ökoloogilised protsessid ei ole olulisel määral häiritud;

– märgalad, see tähendab pidevalt või suurema osa aastast veega kaetud või veest küllastunud maa-alad;

– turbaala;

kui ei esitata tõendeid selle kohta, et asjaomase tooraine tootmine ei olnud nende looduskaitse-eesmärkidega vastuolus, ei too kaasa varem kuivendamata pinnase kuivendamist või kui on esitatud tõendid selle kohta, et tooraine ülestöötamine on vajalik selle suure elurikkuse väärtuse säilitamiseks;

Muudatusettepanek 126

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt f

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 6 – lõik 1 – punkt b – alapunkt iv

Komisjoni ettepanek

iv) ülestöötamisel pööratakse tähelepanu pinnase kvaliteedi ja elurikkuse säilitamisele eesmärgiga minimeerida negatiivset mõju *ning see viiakse läbi nii, et hoidutakse kändude ja juurte kogumisest, põlismetsade seisundi halvendamisest ja nende istandikeks muutmisest ning tundlike muldadega metsade ülestöötamisest, tehakse võimalikult vähe suuri lageraieid ning tagatakse, et järgitakse kohalikes tingimustes sobivaid lagupuidu eemaldamise ülemmäärasid ja selliste raiesüsteemide kasutamise nõudeid, mille puhul mõju pinnase kvaliteedile, sealhulgas pinnase tihenemisele, samuti elurikkuse aspektidele ja elupaikadele on võimalikult väike;*

Muudatusettepanek

iv) ülestöötamisel pööratakse tähelepanu pinnase kvaliteedi ja elurikkuse säilitamisele eesmärgiga minimeerida negatiivset mõju, *kasutades* kohalikes tingimustes sobivaid *kestlikke metsamajandamistavasid, mis põhinevad Euroopa metsade kaitset käsitleval ministrite konverentsil ning ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioonis kokku lepitud põhimõtetel;*

Muudatusettepanek 127

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt g

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 10 – lõik 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) **käitistes** kuni 31. detsembrini 2025 kasutatavatest biomasskütustest elektri-, soojus- ja jahutusenergia tootmisel vähemalt 70 % ning alates 1. jaanuarist 2026 vähemalt 80 %.

Muudatusettepanek

d) **alates 1. jaanuarist 2021** kuni 31. detsembrini 2025 **tööd alustavates käitistes** kasutatavatest biomasskütustest elektri-, soojus- ja jahutusenergia tootmisel vähemalt 70 % ning alates 1. jaanuarist 2026 **alustavates käitistes** vähemalt 80 %.

Muudatusettepanek 128

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikli 1 – lõik 1 – punkt 18 a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 13

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

„13. Käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punkti c kohaldamisel võivad liikmesriigid teha piiratud ajaks erandeid käesoleva artikli lõigetes 2–7, 10 ja 11 sätestatud kriteeriumide suhtes, võttes vastu erinevad kriteeriumid:

a) käitistele, mis asuvad Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 349 osutatud äärepoolseimates piirkondades, kui need käitised toodavad elektri-, soojus- või jahutusenergiat biomasskütustest, ning transpordisektorile ja eelkõige kosmosesektorile ja nendega seotud astrofüüsikaalaste tegevuste jaoks; ning

b) käesoleva lõigu punktis a osutatud käitistes ja transpordisektoris kasutatavatele biomasskütustele, sõltumata kõnealuse biomassi päritolust, tingimusel et need kriteeriumid on objektiivselt põhjendatud, eesmärgiga tagada vastavas äärepoolseimas piirkonnas käesoleva artikli lõigetes 2–7,

10 ja 11 sätestatud kriteeriumide järkjärguline kasutuselevõtmine ja seeläbi stimuleerida üleminekut fossiilkütustelt säästvatele biomasskütustele.

Asjaomane liikmesriik esitab käesolevas lõikes osutatud erinevate kriteeriumide kohta komisjonile eriteate.“

(Direktiiv (EL) 2018/2001)

Muudatusettepanek 129

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 30 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid võtavad meetmed selle tagamiseks, et ettevõtjad esitavad usaldusväärse teabe artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 ning artikli 29a lõigetes 1 ja 2 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele vastavuse kohta ning teevad selle teabe koostamiseks kasutatud andmed taotluse korral asjaomasele liikmesriigile kättesaadavaks.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid võtavad meetmed selle tagamiseks, et ettevõtjad esitavad usaldusväärse teabe artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 ning artikli 29a lõigetes 1 ja 2 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele vastavuse kohta ning teevad selle teabe koostamiseks kasutatud andmed taotluse korral asjaomasele liikmesriigile kättesaadavaks. ***Liikmesriigid nõuavad, et ettevõtjad tagaksid esitatava teabe asjakohasele standardile vastava sõltumatu auditeerimise ning esitaksid tõendid selle teostamise kohta. Auditi käigus kontrollitakse, kas ettevõtjate kasutatavad süsteemid on täpsed, usaldusväärsed ja peettusekindlad, sealjuures peab kontrollima, et materjale ei ole tahtlikult muudetud või ära visatud, nii et saadeti või selle osa muutuks jäätmeteks või jäägiks. Samuti hinnatakse selle käigus proovivõtu tihedust ja metoodikat ning andmete stabiilsust.***

Muudatusettepanek 130

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 – alapunkt d

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 30 – lõige 6 – lõik 4

Komisjoni ettepanek

Elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvate käitiste jaoks, mille summaarne nimisoojusvõimsus on **5–10 MW**, kehtestavad liikmesriigid lihtsustatud riikliku kontrollikava, et tagada artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumide täitmine.

Muudatusettepanek

Elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvate käitiste jaoks, mille summaarne nimisoojusvõimsus on **1. jaanuarist 2027 alustades 10–20 MW**, kehtestavad liikmesriigid lihtsustatud riikliku kontrollikava, et tagada artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumide täitmine.

Muudatusettepanek 131

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 31 – lõiked 2, 3 ja 4

Komisjoni ettepanek

21. Artikli 31 lõiked 2–4 jätakse välja.

Muudatusettepanek

välja jätud

Muudatusettepanek 132

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 22

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 31a – lõige 1

Komisjoni ettepanek

10. Komisjon tagab liidu andmebaasi loomise, et võimaldada vedelate ja gaasiliste taastuvkütuste ning ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste jälgitavust.

Muudatusettepanek

10. Komisjon tagab liidu andmebaasi loomise, et võimaldada vedelate ja gaasiliste taastuvkütuste, **sealhulgas IX lisas loetletud nende tootmisel kasutatavate lähteainete päritolu kindlakstegemist**, ning ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste jälgitavust.

Muudatusettepanek 133

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 22

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 31a – lõige 4

Komisjoni ettepanek

13. Liikmesriigid tagavad, et kui seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi saadetise tootmisega on välja antud päritolutagatis, **tühistatakse see enne, kui sellise saadetise saab andmebaasis registreerida.**

Muudatusettepanek

13. Liikmesriigid tagavad, et kui seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi saadetise tootmisega on välja antud päritolutagatis, **registreeritakse see päritolutagatis andmebaasis ja tühistatakse pärast taastuvallikatest toodetud gaaside saadetise eemaldamist Euroopa taastuvgaasi võrgust.**

Muudatusettepanek 134

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 22

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 31a – lõige 5 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Andmete kontrollimiseks kasutatava vabatahtliku või riikliku kava puhul, mida komisjon on tunnustanud vastavalt artikli 30 lõigetele 4–6, võib andmete kogumiseks kasutada vahenduslülina kolmandate isikute teabesüsteeme, kui komisjoni on sellisest kasutamisest teavitatud.

Muudatusettepanek

Andmete kontrollimiseks kasutatava vabatahtliku või riikliku kava puhul, mida komisjon on tunnustanud vastavalt artikli 30 lõigetele 4–6, võib andmete kogumiseks kasutada vahenduslülina kolmandate isikute teabesüsteeme, kui komisjoni on sellisest kasutamisest teavitatud.

Andmebaas sisaldab võimalikult suures ulatuses liigendatud andmeid NUTS 3 või NUTS 2 tasandi kohta.

Muudatusettepanek 135

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt a

Direktiiv (EL) 2018/2001

V lisa – C osa – punkt 6

6. Punkti 1 alapunktis a osutatud arvutuse tegemisel võetakse arvesse kasvuhoonegaaside heite vähenemist, mis saavutatakse põllumajanduse parema juhtimisega (e_{sca}), näiteks üleminekuga vähendatud mullaharimisele või otsekülvile, paremale külvikorrasüsteemile, vahekultuuride kasutamisele koos põllukultuuride jääkide käitlemisega ja orgaanilise mullaparandusaine (nt kompost, kääritatud sõnnik) kasutamisele, kuid ainult juhul, kui see ei ohusta elurikkust. Lisaks esitatakse usaldusväärsed ja kontrollitavad tõendid, et asjaomaste toorainete kasvatamise ajal on mulla süsinikusisaldus suurenenud või et on mõistlik eeldada, et see on suurenenud; seejuures võetakse arvesse heidet, mis tuleneb väetiste ja herbitsiidide kasutamise suurenemisest sellise viljelemise ajal³⁷.

³⁷ Selliseks tõendiks võivad olla mulla süsinikusisalduse mõõtmise andmed, mille saamiseks võib teha esimese mõõtmise enne viljelemist ja järgnevad mõõtmised mitme aasta pikkuste korrapäraste ajavahemike järel. Sellisel juhul hinnatakse enne teise mõõtmise tulemuste saamist mulla süsinikusisalduse suurenemist representatiivsete katsete või mulla modelleerimise alusel. Teisest mõõtmisest alates lähtutakse mulla süsinikusisalduse võimaliku suurenemise ja selle ulatuse kindlakstegemisel mõõtmistulemustest.

6. Punkti 1 alapunktis a osutatud arvutuse tegemisel võetakse arvesse kasvuhoonegaaside heite vähenemist, mis saavutatakse põllumajanduse parema juhtimisega (e_{sca}), näiteks üleminekuga vähendatud mullaharimisele või otsekülvile, **süsiniku säilitamisele mullas biosöe abil**, paremale külvikorrasüsteemile, vahekultuuride kasutamisele koos põllukultuuride jääkide käitlemisega ja orgaanilise mullaparandusaine (nt kompost, kääritatud sõnnik) kasutamisele, kuid ainult juhul, kui see ei ohusta elurikkust. **Biomassis sisalduvat süsinikku saab pürolüüsi teel muuta biosöeks, mida saab säilitada maakasutuse teel, muutes selle negatiivseks heitetehnoloogiaks. Siin tagastatakse paranenud põllumajandusliku ja sõnnikukäitlemise eest antav preemia negatiivse heite eest vastutavale põllumajandustootjale säästlikkuse/keskkonnaalaste sertifikaatide väljastamisel.** Lisaks esitatakse usaldusväärsed ja kontrollitavad tõendid, et asjaomaste toorainete kasvatamise ajal on mulla süsinikusisaldus suurenenud või et on mõistlik eeldada, et see on suurenenud; seejuures võetakse arvesse heidet, mis tuleneb väetiste ja herbitsiidide kasutamise suurenemisest sellise viljelemise ajal³⁷.

³⁷ Selliseks tõendiks võivad olla mulla süsinikusisalduse mõõtmise andmed, mille saamiseks võib teha esimese mõõtmise enne viljelemist ja järgnevad mõõtmised mitme aasta pikkuste korrapäraste ajavahemike järel. Sellisel juhul hinnatakse enne teise mõõtmise tulemuste saamist mulla süsinikusisalduse suurenemist representatiivsete katsete või mulla modelleerimise alusel. Teisest mõõtmisest alates lähtutakse mulla süsinikusisalduse võimaliku suurenemise ja selle ulatuse kindlakstegemisel mõõtmistulemustest.

Muudatusettepanek 136

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt c

Direktiiv (EL) 2018/2001

V lisa – punkt 18

Komisjoni ettepanek

18. Punktis 17 osutatud arvutuse tegemisel on jagatavad heitkogused $e_{ec} + e_l + e_{sca}$ + heitkoguste e_p , e_{td} , e_{ccs} ja e_{ccr} see osa, mis on tekkinud protsessi selle etapi eel ja ajal, mil valmib kaassaadus. Kui kaassaadustele on juba omistatud heitkoguseid olelustusükli varasemas protsessietapis, kasutatakse kõnealuse heitkoguste summa asemel seda osa heitkogustest, mis on kütuse vahesaadusele omistatud viimases asjaomases protsessietapis. Biogaasi ja biometaani puhul võetakse selle arvutuse tegemisel arvesse kõik kaassaadused, mis ei kuulu punkti 7 kohaldamisalasse. Jäätmetele ja jääkidele heitkoguseid ei omistata. Negatiivse energiasaldusega kaassaaduste energiasalduse väärtuseks võetakse selle arvutuse puhul null. Jäätmete ja jääkide, sealhulgas kõigi IX lisas loetletud jäätmete ja jääkide olelusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused loetakse kuni kõnealuste materjalide kogumiseni võrdseks nulliga, olenemata sellest, kas need töödeldakse vahesaadusteks enne lõppsaaduseks muutmist. ***IX lisasse kandmata ja toidu- või söödaturul kasutamiseks kõlblike jääkide puhul loetakse tooraine kaevandamisel, kogumisel või viljelemisel tekkinud heitkogused (e_{ec}) võrdseks neile kõige sarnasema toidu- ja söödaturul leiduva, D osa tabelis nimetatud asendajaga seotud heitkogustega.*** Rafineerimistehastes toodetud biomasskütuste puhul on punktis 17 osutatud arvutuse tegemisel analüüsiüksuseks rafineerimistehas, v.a töötlemisseadme ja põletuskatla või koostootmiseseadme sellise kombinatsiooni puhul, kus põletuskatel või

Muudatusettepanek

18. Punktis 17 osutatud arvutuse tegemisel on jagatavad heitkogused $e_{ec} + e_l + e_{sca}$ + heitkoguste e_p , e_{td} , e_{ccs} ja e_{ccr} see osa, mis on tekkinud protsessi selle etapi eel ja ajal, mil valmib kaassaadus. Kui kaassaadustele on juba omistatud heitkoguseid olelustusükli varasemas protsessietapis, kasutatakse kõnealuse heitkoguste summa asemel seda osa heitkogustest, mis on kütuse vahesaadusele omistatud viimases asjaomases protsessietapis. Biogaasi ja biometaani puhul võetakse selle arvutuse tegemisel arvesse kõik kaassaadused, mis ei kuulu punkti 7 kohaldamisalasse. Jäätmetele ja jääkidele heitkoguseid ei omistata. Negatiivse energiasaldusega kaassaaduste energiasalduse väärtuseks võetakse selle arvutuse puhul null. Jäätmete ja jääkide, sealhulgas kõigi IX lisas loetletud jäätmete ja jääkide olelusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused loetakse kuni kõnealuste materjalide kogumiseni võrdseks nulliga, olenemata sellest, kas need töödeldakse vahesaadusteks enne lõppsaaduseks muutmist. Rafineerimistehastes toodetud biomasskütuste puhul on punktis 17 osutatud arvutuse tegemisel analüüsiüksuseks rafineerimistehas, v.a töötlemisseadme ja põletuskatla või koostootmiseseadme sellise kombinatsiooni puhul, kus põletuskatel või koostootmiseseade toodab soojus- ja/või elektrienergiat töötlemisseadme jaoks.

koostootmisseade toodab soojus- ja/või elektrienergiat töötlemisseadme jaoks.

Muudatusettepanek 137

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – lõik 1 – punkt 8 – alapunkt a a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

IX lisa – A osa – punkt (a a) – alapunkt (r)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) aa) A osasse lisatakse järgmine lõik:

r) „täiend- ja vahekultuurid;“

Muudatusettepanek 138

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – lõik 1 – punkt 8 a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

IX lisa – A osa – punkt g

Kehitiv tekst

Muudatusettepanek

8a) IX lisa punkt g asendatakse järgmisega:

„g) tühjad palmiviljade kobarad;“

(Direktiiv (EL) 2018/2001)

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ muutmise seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/652 kehtetuks tunnistamine
Viited	COM(2021)0557 – C9-0329/2021 – 2021/0218(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ITRE 13.9.2021
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	REGI 13.9.2021
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Raffaele Fitto 27.9.2021
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	15.3.2022
Vastuvõtmise kuupäev	15.6.2022
Lõpphääletuse tulemus	+: 22 –: 13 0: 5
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	François Alfonsi, Pascal Arimont, Adrian-Drağoş Benea, Rosanna Conte, Corina Creţu, Rosa D’Amato, Christian Doleschal, Raffaele Fitto, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Constanze Krehl, Elżbieta Kruk, Dan-Ştefan Motreanu, Anđelika Anna Mozdżanowska, Niklas Nienaß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Monika Vana
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Álvaro Amaro, Asger Christensen, Laurence Farreng, Sandro Gozi, Jan Olbrycht, Dimitrios Papadimoulis, Rovana Plumb, Peter Pollák, Simone Schmiedtbauer, Yana Toom
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Pietro Fiocchi, Vlad Gheorghe, Eero Heinäluoma, Antonio Maria Rinaldi

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

22	+
ECR	Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Elżbieta Kruk, Andżelika Anna Mozdżanowska
ID	Rosanna Conte, Alessandro Panza, Antonio Maria Rinaldi
PPE	Álvaro Amaro, Pascal Arimont, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Dan-Ştefan Motreanu, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Peter Pollák, Simone Schmiedtbauer
RENEW	Asger Christensen, Vlad Gheorghe, Susana Solís Pérez, Yana Toom

13	-
S&D	Adrian-Dragoş Benea, Corina Creţu, Eero Heinäluoma, Constanze Krehl, Tsvetelina Penkova, Rovana Plumb, Marcos Ros Sempere
THE LEFT	Dimitrios Papadimoulis
VERTS/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Niklas Nienaaß, Caroline Roose, Monika Vana

5	0
ID	André Rougé
NI	Chiara Gemma
RENEW	Laurence Farreng, Sandro Gozi
THE LEFT	Younous Omarjee

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

22.4.2022

PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU KOMISJONI ARVAMUS

põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652 (COM(2021)0557 – C9-0329/2021 – 2021/0218(COD))

Arvamuse koostaja: Pina Picierno

LÜHISELGITUS

Käesolevas Euroopa Parlamendi põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamuse projektis ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise (RED III) muudatusettepanekute esitamisel keskendub arvamuse koostaja ELi põllumajandustootjate ja põllumajandussektori huvidele.

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon väljendab heameelt komisjoni kavandatud suurema ambitsioonikuse üle ja usub, et uute eesmärkide saavutamiseks on vaja üldist tegutsemist, et muuta probleem võimalusteks kedagi kõrvale jätmata, eriti maapiirkondades, mida kliimaprobleem kõige rohkem puudutab, kuid mis pakuvad ka lahendusi võitluses kliimamuutuste vastu.

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon arutab korrapäraselt toiduga kindlustatuse küsimust Euroopa Liidus ning ka arvamuse projekt III taastuenergia direktiivi kohta on koostatud seda teemat silmas pidades. Põllumajanduslikku toorainet tuleb jätkuvalt kasutada peamiselt toidu ja söödana nii, et liidule vajalik sööda import oleks võimalik hoida stabiilsena või et see aja jooksul isegi väheneks. Sellega seoses tuleks samuti rõhutada, et tavapärase biokütuste tootmine on oluline hoob valkude tootmiseks, mida on vaja eelkõige loomasöödaks. Energiatoorainete kategooriate laiendamine on keeruline ja tundlik teema, mida tuleks põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamuses käsitleda ainult vajaduse korral.

Teises taastuenergia direktiivis on sätestatud selge raamistik, mille alusel paljud ettevõtjad on teinud pikaajalisi investeeringuid ning neil on õiguspärased ootused maksimaalse stabiilsuse ja järjepidevuse suhtes, samal ajal kui vajadus säästva energia järele suureneb. Seda olukorras, kus meie eesmärk on saavutada energiaallikate jaotuses 38–40 % taastuvate energiaallikate osakaal ning põllumajandussektorile avaldatakse üha suuremat survet.

Kuigi arvamuse koostaja tunnistab, et komisjoni ettepaneku kohaldamisala on piiratud, et vajalik on stabiilsus ja et II taastuenergia direktiivi rakendamine on alles algusjärgus, on ta siiski seisukohal, et on olemas õigustatud mureküsimumed, millele põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon viitas viimase läbivaatamise käigus. Mõned neist küsimustest on endiselt aktuaalsed ja neid tuleks täiendavalt uurida, sealhulgas põllumajandus- ja taimejäätmete kasutamist potentsiaalse energiatoormena.

Kavandatud muudatusettepanekute eesmärk on:

- tagada põllumajandusettevõtetes ja põllumajanduslikes majapidamistes ja neist pärineva heitsoojuse ja -jahutuse kasutamine;
- tagada, et taastuenergia tehnoloogiate paigaldajate koolitus hõlmaks täielikult põllumajandushoonete erivajadusi, nii et kvalifitseeritud töajõud oleks kättesaadav ka äärepoolseimates piirkondades;
- tagada, et kaugemates maapiirkondades hõlbustataks taastuenergia tehnoloogiaid, et integreerida väikesemahulist või põllumajandusettevõttes toimuvat energiatootmist ja kasutada üleliigset energiat;
- võtta seoses põllumajanduslike elektrisõidukite arvu suurenemisega arvesse laadimisvajadusi põllumajanduslikes majapidamistes;
- säilitada praegune süsteem kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise arvutamiseks NUTS II tasandi alusel, et vältida täiendavat halduskoormust, eelkõige väikepõllumajandustootjate jaoks;
- tagada asjakohased petteusevastased sätted ning täielik ja sertifitseeritud jälgitavus, mis hõlmab mitte ainult biokütuseid, vaid ka nende tootmisel kasutatavaid sisendeid.

Arvamuse projektis ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni lõpliku arvamuse koostamisel soovib arvamuse koostaja tagada, et põllumajandust võetakse taastuenergia direktiivi käimasoleval muutmisel mitte üksnes täiel määral arvesse, vaid et põllumajandusel võimaldatakse lisaks muudele põhiülesannetele, mis on seotud toidu ja sööda kestliku pakkumise ja elurikkuse säilitamisega, etendada suuremat rolli ka taastuvate energiaallikate osakaalu suurendamisel tulevases energiaallikate jaotuses.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1**

Komisjoni ettepanek

(1) Euroopa rohelise kokkuleppega⁵ on kehtestatud eesmärk saavutada liidus aastaks 2050 kliimaneutraalsus Euroopa majandust, kasvu ja töökohtade loomist toetaval viisil. See siht ning eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks 55 %, nagu on ette nähtud nii Euroopa Parlamendis⁶ kui ka Euroopa Ülemkogul⁷ heaks kiidetud 2030. aasta kliimaeesmärgi kavaga,⁸ eeldab energiasüsteemi ümberkujundamist ja taastuvate energiaallikate osakaalu olulist suurendamist lõimitud energiasüsteemis.

⁵ Komisjoni teatis COM(2019) 640 final „Euroopa roheline kokkulepe“, 11.12.2019.

⁶ Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2020. aasta resolutsioon Euroopa rohelise kokkuleppe kohta (2019/2956(RSP)).

⁷ Euroopa Ülemkogu 11. detsembri 2020. aasta järeldused, <https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf>.

⁸ Komisjoni teatis COM(2020) 562 final „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimaneutraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“, 17.9.2020.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Taastuvenergiail on Euroopa rohelise kokkuleppe täitmisel ja 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamisel põhjanev roll, sest energiasektorist pärineb liidus üle 75 %

Muudatusettepanek

(1) Euroopa rohelise kokkuleppega⁵ on kehtestatud eesmärk saavutada liidus aastaks 2050 kliimaneutraalsus Euroopa majandust, kasvu ja töökohtade loomist toetaval viisil. See siht ning eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks 55 %, nagu on ette nähtud nii Euroopa Parlamendis⁶ kui ka Euroopa Ülemkogul⁷ heaks kiidetud 2030. aasta kliimaeesmärgi kavaga⁸, eeldab energiasüsteemi **õiglast ja võrdset** ümberkujundamist, **nii et ühtegi piirkonda ei jäeta kõrvale**, ja taastuvate energiaallikate osakaalu olulist suurendamist lõimitud energiasüsteemis.

⁵ Komisjoni teatis COM(2019) 640 final „Euroopa roheline kokkulepe“, 11.12.2019.

⁶ Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2020. aasta resolutsioon Euroopa rohelise kokkuleppe kohta (2019/2956(RSP)).

⁷ Euroopa Ülemkogu 11. detsembri 2020. aasta järeldused, <https://www.consilium.europa.eu/media/47349/1011-12-20-euco-conclusions-et.pdf>.

⁸ Komisjoni teatis COM(2020) 562 final „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimaneutraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“, 17.9.2020.

Muudatusettepanek

(2) Taastuvenergiail on Euroopa rohelise kokkuleppe täitmisel ja 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamisel põhjanev roll, sest energiasektorist pärineb liidus üle 75 %

kasvuhoonegaaside koguheitest. Taastuvenergia aitab kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kaudu ühtlasi leevendada keskkonnaga seotud probleeme, näiteks elurikkuse vähenemist.

kasvuhoonegaaside koguheitest. Taastuvenergia aitab kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kaudu ühtlasi leevendada keskkonnaga seotud probleeme, näiteks elurikkuse vähenemist. ***Taastuvenergia madalad tegevuskulud ja hinnašokkide vähenemine võrreldes fossiilkütustega annavad taastuvenergiale võtmerolli energiaostuvõimetuse vastu võitlemisel.***

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2a) Energiaostuvõimetuses elab 31 miljonit inimest, kusjuures see mõjutab eriti maapiirkondi. Taastuvenergia võib aidata energiaostuvõimetust kaotada ja seega tugevdada Euroopa rohelise kokkuleppe sotsiaalset komponenti.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/2001⁹ on kehtestatud liidu siduv eesmärk suurendada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu liidu summaarses energia lõpptarbimises 2030. aastaks vähemalt 32 %ni. Kliimaeesmärgi kava kohaselt peaks taastuvenergia osakaal summaarses energia lõpptarbimises suurenema 2030. aastaks **40 %ni**, et saavutada liidu kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärki¹⁰. Seepärast tuleb nimetatud direktiivi artiklis 3 sätestatud sihtväärtust suurendada.

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/2001⁹ on kehtestatud liidu siduv eesmärk suurendada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu liidu summaarses energia lõpptarbimises 2030. aastaks vähemalt 32 %ni. Kliimaeesmärgi kava kohaselt peaks taastuvenergia osakaal summaarses energia lõpptarbimises suurenema 2030. aastaks **45 %ni**, et saavutada liidu kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärki¹⁰. Seepärast tuleb nimetatud direktiivi artiklis 3 sätestatud sihtväärtust suurendada.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

¹⁰ Komisjoni 17. septembri 2020. aasta teatise COM(2020) 562 final „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimanetraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“ punkt 3.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82–**209**).

¹⁰ Komisjoni 17. septembri 2020. aasta teatise COM(2020) 562 final „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimanetraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“ punkt 3.

Selgitus

Taastuenergia tootmise ja tarbimise suurendamine on oluline, et saavutada liidu kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärk. Kuigi komisjon teeb ettepaneku elektritootmise ning jahutamise ja kütmise ambitsioonikaks üleminekuks, võivad transpordisektori energiatarbimise alased eesmärgid jääda liiga madalaks. Kõrgem kogueesmärk on vajalik, et selle alla mahuksid ambitsioonikamad strateegiad kõigis sektorites.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Üha rohkem tunnistatakse vajadust viia bioenergiapoliitika kooskõlla biomassi astmelise kasutamise põhimõttega,¹¹ et tagada õiglane juurdepääs biomassi tooraineturule suure lisaväärtusega uuenduslike bioressursipõhiste lahenduste väljatöötamiseks ja kestliku ringbiomajanduse loomiseks. Bioenergia toetuskavade koostamisel peaksid liikmesriigid seega võtma arvesse kättesaadavaid kestlikke energia tootmiseks ja muul eesmärgil kasutatavaid biomassivarusid ning süsinikku siduva metsa ja ökosüsteemide säilitamist, samuti ringmajanduse ja biomassi astmelise kasutamise põhimõtteid ning Euroopa

Muudatusettepanek

(4) Üha rohkem tunnistatakse vajadust viia bioenergiapoliitika kooskõlla biomassi astmelise kasutamise põhimõttega¹¹ **ning et bioenergia sektori arendamisel tuleks järgida läheduse põhimõtet, et tagada tasakaalustatud piirkondlik areng tööstuses, mille üle kohalik elanikkond säilitab kontrolli**, et tagada õiglane juurdepääs biomassi tooraineturule suure lisaväärtusega uuenduslike bioressursipõhiste lahenduste väljatöötamiseks ja kestliku ringbiomajanduse loomiseks. Bioenergia toetuskavade koostamisel peaksid liikmesriigid seega võtma arvesse kättesaadavaid kestlikke energia

Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/98/EÜ¹² kehtestatud jäätmehierarhiat. **Sellest lähtuvalt ei tohiks nad toetada saepalkidest, vineeripakkudest, kändudest ja juurtest energia tootmist ning peaksid hoiduma kvaliteetse ümarpuudu kasutamisest energia saamiseks, välja arvatud täpselt määratletud juhtudel. Puitbiomassi tuleks kooskõlas astmelise kasutamise põhimõttega kasutada lähtuvalt selle suurimast majanduslikust ja keskkonnaga seotud lisaväärtusest järgmises prioriteetsuse järjekorras: 1) puidupõhised tooted, 2) nende kasutusea pikendamine, 3) korduskasutamine, 4) ringlussevõtt, 5) bioenergia ja 6) kõrvaldamine. Kui puitbiomassi ei ole majanduslikult otstarbekas või keskkonna seisukohalt asjakohane kasutada muul viisil, aitab sellest energia saamine vähendada taastumatutest energiaallikatest energia tootmist. Liikmesriikide bioenergia toetuskavad peaksid seepärast olema suunatud selliste lähteainete kasutamisele, mille puhul turukonkurents materjalisektoritega on väike ja mille kasutamist peetakse nii kliima kui ka elurikkuse seisukohalt positiivseks; sellega hoitakse ära negatiivsed stiimulid bioenergia mittekestlikuks kasutamiseks, nagu on kirjeldatud Teadusuuringute Ühiskeskuse aruandes „The use of woody biomass for energy production in the EU“ („Puitbiomassi kasutamine ELis energia tootmiseks“)¹³. Teisalt on vaja astmelise kasutamise põhimõttest tuleneva täiendava mõju määratlemisel mõista riikide eripärasid, mille alusel liikmesriigid oma toetuskavu välja töötavad. Prioriteetne valik peaks olema jäätmetekke ärahoidmine ning jäätmete korduskasutamine ja ringlussevõtt. Liikmesriigid peaksid hoiduma selliste toetuskavade koostamisest, mis on vastuolus jäätmekäitluse eesmärkidega ja mis tooksid kaasa ringlussevõetavate jäätmete ebatõhusa kasutamise. **Peale selle ei tohiks liikmesriigid bioenergia****

tootmiseks ja muul eesmärgil kasutatavaid biomassivarusid ning süsinikku siduva metsa ja ökosüsteemide säilitamist, samuti ringmajanduse ja biomassi astmelise kasutamise põhimõtteid ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/98/EÜ¹² kehtestatud jäätmehierarhiat. Teisalt on vaja astmelise kasutamise põhimõttest tuleneva täiendava mõju määratlemisel mõista riikide eripärasid, mille alusel liikmesriigid oma toetuskavu välja töötavad. Prioriteetne valik peaks olema jäätmetekke ärahoidmine ning jäätmete korduskasutamine ja ringlussevõtt. Liikmesriigid peaksid hoiduma selliste toetuskavade koostamisest, mis on vastuolus jäätmekäitluse eesmärkidega ja mis tooksid kaasa ringlussevõetavate jäätmete ebatõhusa kasutamise.

tõhusama kasutamise tagamiseks alates 2026. aastast enam toetada üksnes elektrienergiat tootvaid jaamu, välja arvatud juhul, kui need paiknevad piirkonnas, millel on eristaatus seoses fossiilkütustest loobumisega, või kui neis toimub süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine.

¹¹ Astmelise kasutamise põhimõtte eesmärk on saavutada biomassi kasutamisel ressursitõhusus selle kaudu, et biomassi kasutamist materjalina eelistatakse võimaluse korral alati selle kasutamisele energia saamiseks ning seeläbi suurendatakse olemasoleva biomassi kogust süsteemis. Puitbiomassi tuleks kooskõlas astmelise kasutamise põhimõttega kasutada lähtuvalt selle suurimast majanduslikust ja keskkonnaga seotud lisaväärtusest järgmises prioriteetsuse järjekorras: 1) puidupõhised tooted, 2) nende kasutusea pikendamine, 3) korduskasutamine, 4) ringlussevõtt, 5) bioenergia ja 6) kõrvaldamine.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

¹³

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC122719>

¹¹ Astmelise kasutamise põhimõtte eesmärk on saavutada biomassi kasutamisel ressursitõhusus selle kaudu, et biomassi kasutamist materjalina eelistatakse võimaluse korral alati selle kasutamisele energia saamiseks ning seeläbi suurendatakse olemasoleva biomassi kogust süsteemis. Puitbiomassi tuleks kooskõlas astmelise kasutamise põhimõttega kasutada lähtuvalt selle suurimast majanduslikust ja keskkonnaga seotud lisaväärtusest järgmises prioriteetsuse järjekorras: 1) puidupõhised tooted, 2) nende kasutusea pikendamine, 3) korduskasutamine, 4) ringlussevõtt, 5) bioenergia ja 6) kõrvaldamine.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

¹³

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC122719>

Selgitus

The discrimination of certain categories of feedstock would complicate the application of the Risk-Based Approach and could require further additional and unnecessary steps for verification. The timeframe for REDII and REDIII is 2030, thus it makes sense to create a stable regulatory landscape for the duration of this period. Therefore, it is more coherent to allow the issuance of new support for electric only installations until 2030. In addition, there should be more protections provided to prevent the negative impacts from the discontinuation of support. These include the BECCS requirements. As BECCS has not yet become a mainstream technology and in order to support its scale up, support should be given to installations which can show a completed technology readiness assessment to prove CCS is possible on site and then if successful, support should be given to those sites that are actively implementing CCS as demonstrated by a pilot project. Finally, there also need to be

protections in place to support the security of supply objective, which is necessary for the stability and integrity of the European Energy system even if there is not demand for heating. With an increasing share of intermittent renewable energy entering the market, sustainable biomass, acting as baseload, dispatchable fuel source, can provide important benefits to the grid such as flexibility, balancing, and security of supply. Hence, it will assist the EU in meeting both its climate goals while ensuring grid stability.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4a) Süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise rolli ja panust taastuvenergia turgu tuleks täielikult ära kasutada ja toetada. Biomassis sisalduva süsiniku saab pürolüüsi teel muuta biosöeks, mida saab seejärel säilitada maakasutuse teel, mistõttu sellest saab negatiivse heite tehnoloogia.

Selgitus

Oluline on uurida ja tunnustada bioenergia tootmise väärtuslikke kõrvalvooge ja kõrvalsaadusi. Taimse materjali pürolüüsi teel saab toota taastuvenergiat koos biosöega, mis suudab süsinikku säilitada. Vastavalt riiklike kasvuhoonegaaside inventuure käsitlevate IPCC 2006. aasta suuniste 2019. aasta täpsustustele hindab valitsustevaheline kliimamuutuste rühm (IPCC) biosütt olulise CO₂ sidujana.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4b) Biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste tootmiseks kasutatavaid põllumajandusjääke tuleks kasvatada ja koristada selliste meetodite abil, mis on kooskõlas mulla kvaliteedi ja mulla orgaanilise süsiniku kaitsega.

Selgitus

Mulla kvaliteet ja mulla orgaaniline süsinik on kliimamuutuste leevendamisel kesksed vahendid ning seega ei tohiks ükski ELi poliitika, mille eesmärk on eelkõige võidelda kliimamuutuste vastu, viia mulla degradeerumiseni.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Taastuvelektri tootmise kiiret kasvu ja selle kulupõhise konkurentsivõime suurenemist saab kasutada üha suurema osakaalu saavutamiseks energianõudluses, näiteks soojuspumpade kasutamise ruumide kütmiseks ja madalatemperatuurilistes tööstusprotsessides, elektrisõidukite kasutamise transpordis või elektriahjade kasutamise teatavates tööstusharudes. Taastuvelektrit saab kasutada ka selliste sünteetiliste kütuste tootmiseks, mida tarbitakse transpordisektorites, kus CO₂-heidet on keeruline vähendada, näiteks lennu- ja meretranspordis. Elektrifitseerimise raamistik peab võimaldama usaldusväärset ja tõhusat koordineerimist ning turumehhanismide laiendamist, et tagada pakkumise vastavus nõudlusele ajas ja ruumis, soodustada paindlikkuse investeerimist ning aidata muutliku taastuenergia tootmist ulatuslikult lõimida. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et taastuvelektri tootmise kasv jätkub piisavas tempos, et rahuldada suurenevat nõudlust. Sel eesmärgil peaksid liikmesriigid kehtestama raamistiku, mis hõlmab turuga kokkusobivaid mehhanisme allesjäänud tõkete kõrvaldamiseks, et luua suure taastuenergia osakaalu jaoks sobivad turvalised ja piisavad elektrisüsteemid ning elektrisüsteemiga täielikult lõimitud salvestusrajatised. Eelkõige tuleb selles

Muudatusettepanek

(5) Taastuvelektri tootmise kiiret kasvu ja selle kulupõhise konkurentsivõime suurenemist saab kasutada üha suurema osakaalu saavutamiseks energianõudluses, näiteks soojuspumpade, ***päikesepaneelide ja tuuleturbiinide*** kasutamise ruumide kütmiseks ja madalatemperatuurilistes tööstusprotsessides, elektrisõidukite kasutamise transpordis, ***põllumajanduses, kui see on teostatav***, või elektriahjade kasutamise teatavates tööstusharudes. Taastuvelektrit saab kasutada ka selliste sünteetiliste kütuste tootmiseks, mida tarbitakse transpordisektorites, kus CO₂-heidet on keeruline vähendada, näiteks lennu- ja meretranspordis. Elektrifitseerimise raamistik peab võimaldama usaldusväärset ja tõhusat koordineerimist ning turumehhanismide laiendamist, et tagada pakkumise vastavus nõudlusele ajas ja ruumis, soodustada paindlikkuse investeerimist ning aidata muutliku taastuenergia tootmist ulatuslikult lõimida. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et taastuvelektri tootmise kasv jätkub piisavas tempos, et rahuldada suurenevat nõudlust, ***sealhulgas tagades stabiilsema energiavarustuse, et vastata maapiirkondade konkreetsetele nõudmistele, ning edendades taastuenergia sektoris kohalikke lahendusi koos esilekerkivate tehnoloogiatega, millest on kahekordne***

raamistikus pöörata tähelepanu allesjäänud tüketele, sealhulgas sellistele mitterahalistele tüketele nagu ametiasutuste ebapiisavad digitaalsed ja inimressursid üha suureneva arvu loataotluste menetlemisel.

kasu, kuna sellega järgitakse läheduse detsentraliseeritud põhimõtet ja tagatakse suurem kohalik kontroll tarnete üle. Sel eesmärgil peaksid liikmesriigid kehtestama raamistiku, mis hõlmab ***nii turupõhiseid kui ka*** turuga kokkusobivaid mehhanisme allesjäänud tükete kõrvaldamiseks, et luua suure taastuenergia osakaalu jaoks sobivad turvalised ja piisavad elektrisüsteemid ning elektrisüsteemiga täielikult lõimitud salvestusrajatised. Eelkõige tuleb selles raamistikus pöörata tähelepanu allesjäänud tüketele, sealhulgas sellistele mitterahalistele tüketele nagu ametiasutuste ebapiisavad digitaalsed ja inimressursid üha suureneva arvu loataotluste menetlemisel. ***Võttes arvesse 2030. aastaks taastuvatest energiaallikatest toodetud energia 40 % osakaalu saavutamise eesmärgi keerukust, tuleks rõhutada, et kõiki taastuvaid energiaallikaid ja tehnoloogiaid, kus neid energia tootmiseks kasutatakse, saab edasi arendada ja ära kasutada, sealhulgas biomassi kütte- ja jahutussektoris ning biokütuseid transpordisektoris, eriti täiustatud biokütuseid, tingimusel et järgitakse käesolevas direktiivis sätestatud piiranguid ja kriteeriume ja astmelise kasutamise juhendeid ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/98/EÜ^{1a} sätestatud jäätmeressursside hierarhiat.***

^{1a} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 372, 22.11.2008, lk 3).

Muudatusettepanek 9

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 8 a (uus)**

(8a) Taastuenergiaprojektide rajamist maapiirkondades ja põllumajandusmaal üldiselt tuleks reguleerida proportsionaalsuse, vastastikuse täiendavuse ja hüvitamise põhimõtetega. Liikmesriigid peaksid tagama taastuenergiaprojektide nõuetekohase kasutuselevõtu, et vältida põllumajandusmaa kadu, ning soodustama selliste asjakohaste tehnoloogiate väljatöötamist ja kasutamist, mis muudavad taastuenergia tootmise põllumajanduse ja loomakasvatusega kokkusobivaks.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 9

(9) Taastuvelektri ostulepingute turg kasvab kiiresti ja sellega luuakse toodetava taastuvelektri jaoks täiendav turulepääsu võimalus liikmesriikide toetuskavade ja otse hulгимүүгитurul elektrienergia müümise kõrval. Samal ajal piirdub taastuvelektri ostulepingute turg endiselt väikese arvu liikmesriikide ja suurettevõtjatega ning suurel osal liidu turust püsivad endiselt olulised haldusalased, tehnilised ja rahalised tõkked. Artikli 15 kohaseid olemasolevaid meetmeid, millega soovitakse edendada taastuvelektri ostulepingute kasutuselevõttu, tuleks seega veelgi tugevdada ning selleks tuleks kaaluda krediittagatiste kasutamist selliste lepingutega seotud rahaliste riskide vähendamiseks; seejuures tuleks arvesse võtta, et kui tegemist on riigi tagatistega, ei tohiks need välja tõrjuda erasektori rahastust.

(9) Taastuvelektri ostulepingute turg kasvab kiiresti ja sellega luuakse toodetava taastuvelektri jaoks täiendav turulepääsu võimalus liikmesriikide toetuskavade ja otse hulгимүүгитurul elektrienergia müümise kõrval. Samal ajal piirdub taastuvelektri ostulepingute turg endiselt väikese arvu liikmesriikide ja suurettevõtjatega ning suurel osal liidu turust püsivad endiselt olulised haldusalased, tehnilised ja rahalised tõkked, **eelkõige eri sektorites tegutsevate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks**. Artikli 15 kohaseid olemasolevaid meetmeid, millega soovitakse edendada taastuvelektri ostulepingute kasutuselevõttu, tuleks seega veelgi tugevdada **ja teatud juhtudel kiirendada**, ning selleks tuleks kaaluda krediittagatiste kasutamist selliste lepingutega seotud rahaliste riskide vähendamiseks; seejuures tuleks arvesse võtta, et kui tegemist on riigi tagatistega, ei tohiks need välja tõrjuda

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Üks suur takistus taastuvenergia kasutuselevõtul on liiga keerukad ja ülemäära pikad haldusmenetlused. Lähtuvalt taastuvenergiat tootvate käitistega seotud haldusmenetluste tõhustamise meetmetest, mille kohta liikmesriigid peavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999¹⁵ kohaselt oma esimeses lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas 15. märtsiks 2023 aru andma, peaks komisjon hindama, kas käesolevas direktiivis kõnealuste menetluste lihtsustamiseks ette nähtud sätted on muutnud menetlused sujuvaks ja proportsionaalseks. Kui hindamisest nähtub, et olukorda saaks märkimisväärselt parandada, peaks komisjon võtma asjakohased meetmed selle tagamiseks, et liikmesriikides kohaldatakse lihtsustatud ja tõhusaid haldusmenetlusi.

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa

Muudatusettepanek

(10) Üks suur takistus taastuvenergia kasutuselevõtul on liiga keerukad ja ülemäära pikad haldusmenetlused, ***mis üldjuhul toovad kaasa märkimisväärsed kulud, eriti VKEde jaoks***. Lähtuvalt taastuvenergiat tootvate käitistega seotud haldusmenetluste tõhustamise meetmetest, mille kohta liikmesriigid peavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999¹⁵ kohaselt oma esimeses lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas 15. märtsiks 2023 aru andma, peaks komisjon hindama, kas käesolevas direktiivis kõnealuste menetluste lihtsustamiseks ette nähtud sätted on muutnud menetlused sujuvaks ja proportsionaalseks. Kui hindamisest nähtub, et olukorda saaks märkimisväärselt parandada, peaks komisjon võtma asjakohased meetmed selle tagamiseks, et liikmesriikides kohaldatakse lihtsustatud ja tõhusaid haldusmenetlusi, ***määrates kindlaks lisameetmed, et toetada selliseid olulisi sektoreid nagu näiteks põllumajandus***.

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa

Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Hoonetes peitub suur kasutamata võimalus aidata tulemuslikult vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid liidus. Kütmise ja jahutamise seotud CO₂-heite vähendamine selles sektoris taastuvenergia tootmise ja kasutamise osakaalu suurendamise kaudu on vajalik, et jõuda kliimaeesmärgi kavaga seatud liidu sihini saavutada kliimaneutraalsus. ***Viimasel kümnendil ei ole aga tehtud*** edusamme taastuvenergia kasutamisel kütmiseks ja jahutamiseks – ***enamjaolt põhineb see biomassi ulatuslikumal kasutamisel.*** Kui ei seata eesmärke hoonete puhul taastuvenergia tootmise ja kasutamise suurendamiseks, ei ole võimalik jälgida taastuvenergia kasutuselevõttu tehtavaid edusamme ja kindlaks teha ilmnevaid kitsaskohti. Peale selle antakse eesmärkide seadmisega investoritele pikaajaline signaal ka vahetult pärast 2030. aastat algavaks ajavahemikuks. Sellega täiendatakse üldise energiatõhususe ja hoonete energiatõhususega seotud kohustusi. Seepärast tuleks kehtestada esialgsed eesmärgid taastuvenergia kasutamiseks hoonetes, et toetada suuniste ja stiimulitega liikmesriikide jõupingutusi kasutada ära hoonete puhul taastuvenergia tootmise ja rakendamise võimalusi ning soodustada taastuvenergia tootmiseks sellise tehnoloogia väljatöötamist ja lõimimist, mis tagaks investoritele kindluse ja kohalikul tasandil kaasamise.

Muudatusettepanek

(11) Hoonetes, ***sealhulgas põllumajandushoonetes***, peitub suur kasutamata võimalus aidata tulemuslikult vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid liidus. Kütmise ja jahutamise seotud CO₂-heite vähendamine selles sektoris taastuvenergia tootmise ja kasutamise osakaalu suurendamise kaudu on vajalik, et jõuda kliimaeesmärgi kavaga seatud liidu sihini saavutada kliimaneutraalsus, ***ja eelkõige selleks, et kiirendada*** edusamme taastuvenergia kasutamisel kütmiseks ja jahutamiseks. Kui ei seata eesmärke hoonete puhul taastuvenergia tootmise ja kasutamise suurendamiseks, ei ole võimalik jälgida taastuvenergia kasutuselevõttu tehtavaid edusamme ja kindlaks teha ilmnevaid kitsaskohti. Peale selle antakse eesmärkide seadmisega investoritele pikaajaline signaal ka vahetult pärast 2030. aastat algavaks ajavahemikuks. Sellega täiendatakse üldise energiatõhususe ja hoonete energiatõhususega seotud kohustusi. Seepärast tuleks kehtestada esialgsed eesmärgid taastuvenergia kasutamiseks hoonetes, et toetada suuniste ja stiimulitega liikmesriikide jõupingutusi kasutada ära hoonete, ***sealhulgas põllumajandushoonete*** puhul taastuvenergia tootmise ja rakendamise võimalusi ning soodustada ***taskukohase*** taastuvenergia tootmiseks sellise tehnoloogia väljatöötamist ja lõimimist, mis ***aitaks võidelda energiaostuvõimetusega põllumajandus-***

ja maapiirkondades ning samas tagaks investoritele kindluse ja kohalikul tasandil kaasamise.

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 12 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12a) Põllumajandus- ja aiandusettevõtetele on ruumi- ja katuseala ning nad toodavad biomassi. Need on varad, mis võimaldavad neil täita võtmerolli maapiirkondade ja maakogukondade energiasüsteemi ümberkujundamisel, eelkõige võttes arvesse detsentraliseeritud tootmist. See sektor on suhteliselt väike energiakasutaja ja suudab toota märkimisväärselt rohkem taastuvenergiat kui ta ise vajab. Seepärast tuleks energiapagamise ja energiakogukondade kasutuselevõttu veelgi julgustada ja toetada.

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 12 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12b) Pidades silmas taastuvenergia kogumise ja kasutamise võimalusi põllumajandusettevõtetes ja põllumajanduslikes majapidamistes, peaksid liikmesriigid tagama, et koolitatakse piisaval hulgal spetsialiste, kes valdavad põllumajandushoonete taastuvenergiaal põhinevaid kütte- ja jahutusseadmeid, sealhulgas selliseid, mis on kohandatud põllumajandusettevõttes tekkivate jäätmete kasutamiseks.

Selgitus

Põllumajandusettevõtetes taastuvate energiaallikate kasutamise täielik potentsiaal ei tohiks jääda kasutamata selliste süsteemide põllumajandushoonetesse paigaldamiseks koolitatud spetsialistide puudumise tõttu.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Kaugkütte- ja kaugjahutusvõrkudega seotud taristu arendamist tuleks kiirendada ja juhtida selles suunas, et võtta tõhusal ja paindlikul viisil kasutusele suuremal hulgal eri taastuenergiapõhiseid kütte- ja jahutusallikaid eesmärgiga suurendada taastuenergia kasutuselevõttu ja süvendada energiasüsteemi lõimitust. Seepärast on asjakohane ajakohastada loetelu taastuvatest energiaallikatest, mida tuleks kaugkütte- ja kaugjahutusvõrkude puhul kasutada senisest enam, ning nõuda soojusenergia salvestamise lõimimist paindlikkuse ja energiatõhususe suurendamiseks ning kulutõhusama käitamise tagamiseks.

Muudatusettepanek

(14) Kaugkütte- ja kaugjahutusvõrkudega seotud taristu arendamist tuleks kiirendada ja juhtida selles suunas, et võtta tõhusal ja paindlikul viisil kasutusele suuremal hulgal eri taastuenergiapõhiseid kütte- ja jahutusallikaid eesmärgiga suurendada taastuenergia kasutuselevõttu ja süvendada energiasüsteemi lõimitust. Seepärast on asjakohane ajakohastada loetelu taastuvatest energiaallikatest, mida tuleks kaugkütte- ja kaugjahutusvõrkude puhul kasutada senisest enam, ning nõuda soojusenergia salvestamise lõimimist paindlikkuse ja energiatõhususe suurendamiseks ning kulutõhusama käitamise tagamiseks. ***Ergutada tuleks selliste ringmajanduse ideaalidega kokkusobivate energiaalgatuste väljatöötamist, mille puhul põllumajandustootjaid ja maaomanikke motiveeritakse looma põllumajandusettevõtete jäätmeid ja kõrvalsaadusi kasutavaid kaugküttesüsteeme.***

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

(15) Kuna liidus on 2030. aastaks eeldatavalt üle 30 miljoni elektrisõiduki, on vaja tagada, et nendega aidatakse täiel määral kaasa taastuvelektri lõimimisele energiasüsteemi ja võimaldatakse sel viisil kuluoptimaalselt suurendada taastuvelektri osakaalu. Tuleb täiel määral ära kasutada elektrisõidukites peituvat võimalust koguda taastuvelektrit ajal, mil seda on külluses, ning suunata see tagasi võrku ajal, mil seda napib. Seepärast on asjakohane näha ette konkreetsed meetmed seoses elektrisõidukitega ja taastuenergiat käsitleva teabega ning sellega, kuidas ja millal sellele ligi pääseda; nende meetmetega täiendatakse meetmeid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/94/EL¹⁶ ning [kavandatud määruses, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020].

Muudatusettepanek

(15) Kuna liidus on 2030. aastaks eeldatavalt üle 30 miljoni elektrisõiduki, on vaja tagada, et nendega aidatakse, ***kus see on asjakohane***, täiel määral kaasa taastuvelektri lõimimisele energiasüsteemi ja võimaldatakse sel viisil kuluoptimaalselt suurendada taastuvelektri osakaalu. Tuleb täiel määral ära kasutada elektrisõidukites peituvat võimalust koguda taastuvelektrit ajal, mil seda on külluses, ning suunata see tagasi võrku ajal, mil seda napib. ***Oluline on toetada uusi idufirmasid, võttes kasutusele nn arukad võrgud ja töötades välja erivahendid, et motiveerida põllumajandustootjaid ja maapiirkondade kooperative turule sisenema***. Seepärast on asjakohane näha ette konkreetsed meetmed seoses elektrisõidukitega, ***sealhulgas põllumajanduses kasutatavate elektrisõidukitega***, ja taastuenergiat käsitleva teabega ning sellega, kuidas ja millal sellele ligi pääseda; nende meetmetega täiendatakse meetmeid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/94/EL¹⁶ ning [kavandatud määruses, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020]. ***Samal ajal on vaja rohkem investeerida eri eesmärkidel kasutatavatesse põllumajandusmasinate mootoritesse ja nende tehnoloogiat arendada, mis võimaldab erinevate energiaallikate kombineerimist, samuti on vaja meetmeid ja programme seda tüüpi masinatele juurdepääsu hõlbustamiseks ning põllumajandusmasinate uuendamiseks, pidades silmas energiatõhusust. Liikmesriigid peaksid vaatama läbi ka oma eeskirjad põllumajandusmasinate klassifitseerimise kohta, pidades silmas suurenenud energiatõhusust ja kohandamist olemasolevate ja kättesaadavate***

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiiv 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta (ELT L 307, 28.10.2014, lk 1).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiiv 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta (ELT L 307, 28.10.2014, lk 1).

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek

(20) Laadimispunktid, kus elektrisõidukeid pargitakse tavapäraselt pikema aja vältel, näiteks elu- või töökoha juures, on energiasüsteemi lõimimise seisukohalt väga olulised ning seepärast tuleb seal tagada nutilaadimise funktsioonide olemasolu. Sellest lähtuvalt on üldsusele ligipääsmatu tavapärase laadimistaristu käitamine elektrisõidukite lõimimiseks elektrisüsteemi eriti oluline, kuna see paikneb kohas, kus elektrisõidukeid pargitakse korduvalt pikemaks ajaks, näiteks piiratud ligipääsuga hoones, töötajatele ette nähtud parklas **või** füüsilisele või juriidilisele isikule renditud parkimispinnal.

Muudatusettepanek

(20) Laadimispunktid **nii linna- kui ka maapiirkondade strateegilistes asukohtades**, kus elektrisõidukeid pargitakse tavapäraselt pikema aja vältel, näiteks elu- või töökoha **või peamistele kogukonna-, meditsiini- või äriteenustele juurdepääsukohtade** juures, on energiasüsteemi lõimimise seisukohalt väga olulised ning seepärast tuleb seal tagada nutilaadimise funktsioonide olemasolu. **Tuleks teha konkreetseid algatusi laadimispunktide arvu suurendamiseks maa- ja hõredalt asustatud piirkondades ning nende asjakohase jaotuse tagamiseks äärepoolseimates ja mägipiirkondades, et taristu puudumine ei takistaks elektrisõidukite rohkemat kasutamist põllumajandussektoris.** Sellest lähtuvalt on üldsusele ligipääsmatu tavapärase laadimistaristu käitamine elektrisõidukite lõimimiseks elektrisüsteemi eriti oluline, kuna see paikneb kohas, kus elektrisõidukeid pargitakse korduvalt pikemaks ajaks, näiteks piiratud ligipääsuga hoones, töötajatele ette nähtud parklas, füüsilisele või juriidilisele isikule renditud parkimispinnal **ja maapiirkondades olemasolevas põllumajanduspärandi taristus või põllumajandusettevõtte elektrisõidukite**

parkimise kohas.

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 21 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(21a) Liikmesriigid peaksid edendama vajalikke ruumilise planeerimise vahendeid, millega klassifitseeritakse põllumajandusmullad ja tehakse kindlaks suure põllumajandusliku väärtusega mullad nende edafoloogiliste omaduste alusel. Taastuenergia arendamise ja edendamise poliitikas peaksid liikmesriigid tagama, et nende muldade eesmärgina säilitatakse põllumajandus ja karjakasvatus.

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 22**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(22) Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid saab kasutada energiatootmiseks, ent ka muul otstarbel: lähteainena või toorainena terase- või kemikaalitööstuses. Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamisega nii ühel kui ka teisel otstarbel rakendatakse täiel määral neis peituvaid võimalusi lähteainena kasutatavate fossiilkütuste asendamiseks ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks tööstussektoris ning seepärast ***peaks muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamisega seotud eesmärk hõlmama mõlemat kasutusviisi.*** Liikmesriikide meetmed, millega toetatakse muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutuselevõttu tööstussektoris, ei tohiks kaasa tuua

(22) Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid saab kasutada energiatootmiseks, ent ka muul otstarbel: lähteainena või toorainena terase- või kemikaalitööstuses. Muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamisega nii ühel kui ka teisel otstarbel rakendatakse täiel määral neis peituvaid võimalusi lähteainena kasutatavate fossiilkütuste asendamiseks ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks tööstussektoris ning seepärast ***tuleks seda tunnustada taastuva lähteainena, mis võib aidata kaasa nii taastuenergia kui ka tööstuslikuks tootmiseks kasutatavate kestlike toorainete kasutamise üldeesmärgi saavutamisele. On siiski oluline, et sellise eesmärgi seadmisel***

summaarset saastuse suurenemist kõige saastavamatest fossiilkütustest, näiteks kivisöest, diislikütusest, pruunsöest, naftast, turbast või põlevkivist toodetud elektrienergia nõudluse kasvu tõttu.

peetakse silmas ja võetakse arvesse liikmesriigi juurdepääsu taastuenergiALE.

Lisaks peaks eesmärk olema tehnoloogianeutraalne ja võimaldama valida sõltuvalt kontekstist parima võimaliku tehnoloogilise lahenduse.

Liikmesriikide meetmed, millega toetatakse muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutuselevõttu tööstussektoris, ei tohiks kaasa tuua summaarset saastuse suurenemist kõige saastavamatest fossiilkütustest, näiteks kivisöest, diislikütusest, pruunsöest, naftast, turbast või põlevkivist toodetud elektrienergia nõudluse kasvu tõttu.

Muudatusettepanek 20

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 22 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(22a) Arvestades, et tööstusele kehtestatav muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste eesmärk avaldab märkimisväärset mõju ammoniaagi ja sellest saadud lämmastikväetiste tootmisele, milleks kulutatakse praegu kolmandik liidu tööstuses kasutatavast vesinikust. Seetõttu tuleb arvesse võtta liidu toiduga kindlustatust. Viimase tagamiseks on vaja säilitada geograafiliselt mitmekesine väetisetööstus, mis hõlmab alasid, kus on väiksem juurdepääs taastuenergiALE. Lisaks tuleb nende eesmärkide saavutamisel alati arvesse võtta selle taastuenergia abil välja töötatud toodete, näiteks väetiste võimalikku hinnatõusu. Suuremad eesmärgid ei tohiks tuua kaasa väetiste kõrgemaid hindu ja seega lõppkokkuvõttes suuremaid tootmiskulusid põllumajandustootjate jaoks, vähemalt mitte ilma lisatoetuseta.

Muudatusettepanek 21

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 22 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(22b) Kuna IX lisa A osas loetletud täiustatud biokütuste lähteaineid kasutatakse ka materjalidena, tuleks selles loetelus pöörata erilist tähelepanu astmelisele kasutamisele ja jäätmehierarhiale.

Muudatusettepanek 22

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 24 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(24a) Põllumajandussektoril on potentsiaali toota täiendavat taastuvelektrit. Seda taastuvelektrit toodetakse detsentraliseeritult, mis annab võimaluse energiasüsteemi ümberkujundamiseks. Selle elektri võrku suunamiseks peab võrgul olema piisavalt võimsust. Maapiirkondades aga võrk sageli lõpeb ja seetõttu ei ole sellel piisavat võimsust, et lisaelektrienergiat vastu võtta. Võrkude tugevdamist maapiirkondades tuleks tugevalt soodustada, et põllumajandusettevõtted saaksid detsentraliseeritud elektritootmise kaudu tegelikult täita oma potentsiaalset panust energiasüsteemi ümberkujundamisse.

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 24 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(24b) Põllumajandusettevõtete väikestel energiatootmisrajatistel on tohutu potentsiaal suurendada põllumajandusettevõttes ringlust, muutes põllumajandusettevõtte jäätmed ja jääkvood, muu hulgas sõnniku, soojuseks ja elektriiks. Seetõttu tuleks kõrvaldada kõik tõkked, et julgustada põllumajandustootjaid investeerima nendesse tehnoloogiatesse ringluspõhise põllumajandusettevõtte suunas, nt väiksemahulistes kääritusmahutitesse. Üks neist tõketest on protsessi jääkide, näiteks sõnnikust kogutud lämmastiku ja ammooniumsulfaadi väärtustamine, mida peaks olema võimalik liigitada ja kasutada väetistena.

Muudatusettepanek 24

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 25 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(25a) Arvestades, et paljud majapidamised, eriti eramajad või väikesed talud maapiirkondades, sõltuvad kütmisel suurel määral puidu biomassist, tuleks küttesüsteemide muutmisel kasutada terviklikumat lähenemisviisi. Komisjon peaks tegema liikmesriikidele kättesaadavaks rea meetmeid, sealhulgas rahastamise, et toetada vähekaitstud kodumajapidamisi ning vähendada sotsiaalsed mõju ja arengulõhet liidu maapiirkondades. Lisaks aitavad sellised meetmed tagada maapiirkondade põllumajandustootjatele võrdsed tingimused.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 27

Komisjoni ettepanek

(27) Heitsoojus- ja -jahutusenergia on vaatamata selle laialdasele kättesaadavusele alakasutatud ning see toob kaasa ressursside raiskamise, riikide energiasüsteemide väiksema energiatõhususe ja vajalikust suurema energiatarbimise liidus. Kaugkütte- ja kaugjahutusettevõtete, tööstussektori ja teenindussektori ning kohalike ametiasutuste vahelise tihedama koordineerimise nõuded võivad hõlbustada dialoogi ja koostööd, mis on vajalik heitsoojus- ja -jahutusenergia potentsiaali kulutõhusaks rakendamiseks kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide kaudu.

Muudatusettepanek

(27) Heitsoojus- ja -jahutusenergia on vaatamata selle laialdasele kättesaadavusele alakasutatud ning see toob kaasa ressursside raiskamise, riikide energiasüsteemide väiksema energiatõhususe ja vajalikust suurema energiatarbimise liidus. Kaugkütte- ja kaugjahutusettevõtete, tööstussektori ja teenindussektori ning kohalike ametiasutuste vahelise tihedama koordineerimise nõuded, **sh maapiirkondades**, võivad hõlbustada dialoogi ja koostööd, mis on vajalik heitsoojus- ja -jahutusenergia potentsiaali kulutõhusaks rakendamiseks kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide kaudu.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 29 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(29a) Lisaks on põllumajanduslikust toorainest toodetud biokütused kulutõhus vahend heitkoguste vähendamiseks olemasolevas ja tulevases kerg- ja rasketranspordis, arvestades selle praegust ulatust ja sõidukite kasutusiga, mistõttu ei tohiks nende osa piirduda üksnes transpordisektoritega, mida ei saa elektrifitseerida. Oma delegeeritud määruses (EL) 2019/807^{1a} kinnitas komisjon, et Euroopa põllumajanduslikust toorainest toodetud biokütused ei ole raadamise põhjustajad. Järk-järgult tuleb kaotada ainult biokütused, mis on saadud maakasutuse kaudse muutuse suure riskiga lähteainetest. Seetõttu tuleks kehtiv piirmäär läbi vaadata nii, et igale liikmesriigile oleks tagatud vajalik paindlikkus seoses heitkoguste

vähendamise eesmärkide suurendamise ja taastuvate energiaallikate kasutamisega, mis võimaldaks liikmesriikidel rakendada oma õigust kasutada omaenda energiaressursse, nagu on sätestatud aluslepingus. Igal liikmesriigil peaks olema võimalik kehtestada omaenda põllumajanduslikust toorainest toodetud biokütuste osakaal, tingimusel et liidu tasandil ei ületa see osakaal 7 % energia lõpptarbimisest transpordisektoris.

^{1a} Komisjoni 13. märtsi 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/807, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 selliste maakasutuse kaudse muutuse suure riskiga lähteainete kindlaksmääramise osas, mille tootmise ala on märkimisväärselt laienenud suure süsinikuvaruga maale, ning maakasutuse kaudse muutuse väikese riskiga biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste sertifitseerimise osas (ELT L 133, 21.5.2019, lk 1).

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 31

Komisjoni ettepanek

(31) Liidu taastuvenergiapoliitikaga soovitakse aidata täita Euroopa Liidu eesmäärke seoses kliimamuutuste leevendamise ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise teel. Selles suunas liikumisel on oluline aidata saavutada ka laiemaid keskkonnanäesmäärke, eelkõige takistada elurikkuse vähenemist, millele avaldab negatiivset mõju maakasutuse kaudne muutus seoses **teatavate** biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste tootmisega. Nende kliima-

Muudatusettepanek

(31) Liidu taastuvenergiapoliitikaga soovitakse aidata täita Euroopa Liidu eesmäärke seoses kliimamuutuste leevendamise ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise teel. Selles suunas liikumisel on oluline aidata saavutada ka laiemaid keskkonnanäesmäärke, eelkõige takistada elurikkuse vähenemist, millele avaldab negatiivset mõju maakasutuse kaudne muutus seoses **maakasutuse kaudse muutuse suure riskiga** biokütuste, vedelate biokütuste ja

ja keskkonnaeesmärkide saavutamisele kaasaaitamine on liidu kodanike ja liidu seadusandja jaoks tõsine ja pikaajaline põlvkonnaülene mure. **Sellest tulenevalt ei tohiks muudatused transpordisektorile seatud eesmärgi arvutamise viisis mõjutada piiranguid, mis on kehtestatud seoses sellega, kuidas võetakse selle eesmärgini jõudmiseks arvesse teatavaid toidu- ja söödakultuuridest toodetavaid kütuseid ning samuti suurt maakasutuse kaudse muutuse riski põhjustavaid kütuseid. Peale selle peaks liikmesriikidel olema jätkuvalt võimalik valida, kas võtta transpordisektorile seatud eesmärgi poole liikumisel arvesse toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuseid ja biogaasi või mitte, et hoida ära stiimuli loomist nende kasutamiseks transpordis. Kui neid kütuseid ei võeta arvesse, võib liikmesriik sellele vastavalt vähendada kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise ettenähtud määra, eeldades, et toidu- ja söödakultuuridest saadavad biokütused vähendavad kasvuhoonegaaside heidet 50 % võrra – see vastab käesoleva direktiivi lisas esitatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise tüüpilistele väärtustele toidu- ja söödakultuuridest saadavate biokütuste kõige asjakohasemate tootmisviiside puhul, samuti vähenemise miinimummäärale, mida kohaldatakse enamiku selliseid biokütuseid tootvate käitiste puhul.**

Muudatusettepanek 28

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 31 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

biomasskütuste tootmisega. Nende kliima- ja keskkonnaeesmärkide saavutamisele kaasaaitamine on liidu kodanike ja liidu seadusandja jaoks tõsine ja pikaajaline põlvkonnaülene mure. **Säästvad biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused, mis ühtlasi toodavad loom- ja inimtarbimiseks väärtuslikku valku ning on raadamisvabad, peaksid olema transpordi süsinikdioksiidiheite vähendamise oluliseks elemendiks mõistlikus ulatuses ja avaldamata negatiivset mõju toidu- ja söödaressursside kättesaadavusele.**

Muudatusettepanek

(31a) Liidu taastuvenergiapoliitikaga soovitakse aidata täita Euroopa Liidu eesmarke seoses kliimamuutuste leevendamise ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise teel. Selles

suunas liikumisel on oluline aidata saavutada ka laiemaid keskkonnaneesmärke, eelkõige takistada elurikkuse vähenemist, millele avaldab negatiivset mõju maakasutuse kaudne muutus seoses teatavate biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste tootmisega. Samal ajal on oluline tegutseda selle nimel, et püüdes saavutada liidu eesmärki vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid, oleks tagataud piisav, kvaliteetne ja taskukohane toit kõigile Euroopa kodanikele. Nende kliima- ja keskkonnaneesmärkide saavutamisele kaasaaitamine on liidu kodanike ja liidu seadusandja jaoks tõsine ja pikaajaline põlvkonnaülene mure. Sellest tulenevalt ei tohiks muudatused transpordisektorile seatud eesmärgi arvutamise viisis mõjutada piiranguid, mis on kehtestatud seoses sellega, kuidas võetakse selle eesmärgini jõudmiseks arvesse teatavaid toidu- ja söödakultuuridest toodetavaid kütuseid ning samuti suurt maakasutuse kaudse muutuse riski põhjustavaid kütuseid. Peale selle peaks liikmesriikidel olema jätkuvalt võimalik valida, kas võtta transpordisektorile seatud eesmärgi poole liikumisel arvesse toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuseid ja biogaasi või mitte, et hoida ära stiimuli loomist nende kasutamiseks transpordis. Kui neid kütuseid ei võeta arvesse, võib liikmesriik sellele vastavalt vähendada kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise ettenähtud määra, eeldades, et toidu- ja söödakultuuridest saadavad biokütused vähendavad kasvuhoonegaaside heidet 50 % võrra – see vastab käesoleva direktiivi lisas esitatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise tüüpilistele väärtustele toidu- ja söödakultuuridest saadavate biokütuste kõige asjakohasemate tootmisviiside puhul, samuti vähenemise miinimummäärale, mida kohaldatakse enamiku selliseid biokütuseid tootvate

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 32

Komisjoni ettepanek

(32) Transpordisektorile seatud eesmärgi väljendamisel kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärgina langeb ära vajadus kohaldada kordajaid teatavate taastuvate energiaallikate kasutuse edendamiseks. See tuleneb asjaolust, et eri taastuvad energiaallikad võimaldavad vähendada kasvuhoonegaaside heidet erineval määral ja seega on nende panused eesmärgini jõudmiseks erinevad. ***Taastuvelektri tootmist tuleks käsitada heitevabana, mis tähendab seda, et sellega vähendatakse heidet 100 %, võrrelduna*** fossiilkütustest elektri tootmisega. See loob stiimuli taastuvelektri kasutamiseks, kuna taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste puhul on nii suure vähenemismäära saavutamine ebatõenäoline. Seepärast muutuks taastuvatel energiaallikatel põhinev elektrifitseerimine maanteetranspordi puhul kõige tõhusamaks CO₂-heite vähendamise viisiks. Lisaks on täiustatud biokütuste ja biogaasi ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamise edendamiseks lennu- ja meretranspordis asjakohane jätta alles selliste kütuste sellisel viisil kasutamise puhul kohaldatav kordaja, mida kasutatakse nende arvessevõtmiseks selliste kütuste jaoks kehtestatud konkreetsete eesmärkide täitmisel.

Muudatusettepanek 30

Muudatusettepanek

(32) Transpordisektorile seatud eesmärgi väljendamisel kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise eesmärgina langeb ära vajadus kohaldada kordajaid teatavate taastuvate energiaallikate kasutuse edendamiseks. See tuleneb asjaolust, et eri taastuvad energiaallikad võimaldavad vähendada kasvuhoonegaaside heidet erineval määral ja seega on nende panused eesmärgini jõudmiseks erinevad. ***Kui järgitakse ringmajanduse põhimõtteid, võib taastuvelektri heide olla*** fossiilkütustest elektri tootmisega ***võrrelduna väiksem.*** See loob stiimuli taastuvelektri kasutamiseks, kuna taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste puhul on nii suure vähenemismäära saavutamine ebatõenäoline. Seepärast muutuks taastuvatel energiaallikatel põhinev elektrifitseerimine maanteetranspordi puhul kõige tõhusamaks CO₂-heite vähendamise viisiks. Lisaks on täiustatud biokütuste ja biogaasi ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste kasutamise edendamiseks lennu- ja meretranspordis asjakohane jätta alles selliste kütuste sellisel viisil kasutamise puhul kohaldatav kordaja, mida kasutatakse nende arvessevõtmiseks selliste kütuste jaoks kehtestatud konkreetsete eesmärkide täitmisel.

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 35

Komisjoni ettepanek

(35) Soojus-, elektri- ja jahutusenergiat tootvates käitistes kasutatavate tahkete biomasskütuste suhtes kohaldatavate liidu säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumide suurema keskkonnatõhususe tagamiseks tuleks vähendada selliste kriteeriumide kohaldamiseks vajalikku miinimummäära praeguselt väärtuselt 20 MW väärtuseni 5 MW.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 36

Komisjoni ettepanek

(36) Direktiiviga (EL) 2018/2001 tugevdati bioenergia säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise raamistikku ning kehtestati selleks kriteeriumid kõikide lõppkasutussektorite jaoks. Nimetatud direktiiviga on ette nähtud metsa biomassist toodetud biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja biomasskütuseid käsitlevad erieeskirjad, mille kohaselt on nõutav ülestöötamise kestlikkus ja maakasutuse muutusest tuleneva heite arvessevõtmine. Iseäranis suure elurikkusega ja süsinikurikaste elupaikade, näiteks põlismetsade, suure bioloogilise mitmekesisusega metsade, rohumaade ja turbaalade tõhusamaks kaitsmiseks tuleks kehtestada erandid ja piirangud seoses sellistelt aladelt metsa biomassi hankimisega; see oleks kooskõlas põllumajanduslikust biomassist toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste puhul rakendatava lähenemisviisiga. Peale selle tuleks kasvuhoonegaaside heitkoguste

Muudatusettepanek

(35) Soojus-, elektri- ja jahutusenergiat tootvates käitistes kasutatavate tahkete biomasskütuste suhtes kohaldatavate liidu säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumide suurema keskkonnatõhususe tagamiseks tuleks vähendada selliste kriteeriumide kohaldamiseks vajalikku miinimummäära praeguselt väärtuselt 20 MW väärtuseni 10 MW.

Muudatusettepanek

(36) Direktiiviga (EL) 2018/2001 tugevdati bioenergia säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise raamistikku ning kehtestati selleks kriteeriumid kõikide lõppkasutussektorite jaoks. Nimetatud direktiiviga on ette nähtud metsa biomassist toodetud biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja biomasskütuseid käsitlevad erieeskirjad, mille kohaselt on nõutav ülestöötamise kestlikkus ja maakasutuse muutusest tuleneva heite arvessevõtmine. Iseäranis suure elurikkusega ja süsinikurikaste elupaikade, näiteks põlismetsade, suure bioloogilise mitmekesisusega metsade, rohumaade ja turbaalade tõhusamaks kaitsmiseks tuleks kehtestada erandid ja piirangud seoses sellistelt aladelt metsa biomassi hankimisega ***nendes liikmesriikides, kus neid meetmeid ei ole veel sisse viidud, ning neid tuleks rakendada erimeetmetega kõigis liikmesriikides kooskõlas direktiiviga (EL) 2018/2001***; see oleks kooskõlas põllumajanduslikust

vähendamise kriteeriume kohaldada ka olemasolevate biomassipõhiste käitiste suhtes, et tagada, et kõikides sellistes käitistes saavutatakse bioenergia tootmisega kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine, võrrelduna fossiilkütustest energia tootmisega.

biomassist toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste puhul rakendatava lähenemisviisiga. Peale selle tuleks kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriume kohaldada ka olemasolevate biomassipõhiste käitiste suhtes, et tagada, et kõikides sellistes käitistes saavutatakse bioenergia tootmisega kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine, võrrelduna fossiilkütustest energia tootmisega. ***Taastuvatest energiaallikatest, eelkõige metsast ja põllumajanduslikust biomassist energia tootmise edendamise poliitika peaks järgima ringmajanduse põhimõtteid ja etendama täit rolli kestliku biomajanduse ülesehitamisel, maksimeerides ressursitõhusust, mis säilitab majanduses võimalikult kaua bioressursipõhiste materjalide, toodete ja toorainete väärtuse, seades esikohale kaua kestvate toodete tootmise ja nähes energiatootmise eesmärgil kasutuse ette üksnes nende ressursside olulusringi lõpus.***

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 37

Komisjoni ettepanek

(37) Selleks, et vähendada halduskoormust taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste tootjate ning liikmesriikide jaoks juhtudel, kus komisjon on rakendusakti kaudu tunnustanud vabatahtlikku või riiklikku kava kui kava, mille alusel esitatakse tõendeid või täpseid andmeid selle kohta, et säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid ning muud käesoleva direktiiviga kehtestatud nõuded on täidetud, peaksid liikmesriigid aktsepteerima selliste kavade alusel komisjoni tunnustuse raames välja antud sertifikaatide kohaseid tulemusi. Väikeste käitiste jaoks koormuse ***vähendamiseks***

Muudatusettepanek

(37) Selleks, et vähendada halduskoormust taastuvkütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste tootjate ning liikmesriikide jaoks juhtudel, kus komisjon on rakendusakti kaudu tunnustanud vabatahtlikku või riiklikku kava kui kava, mille alusel esitatakse tõendeid või täpseid andmeid selle kohta, et säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid ning muud käesoleva direktiiviga kehtestatud nõuded on täidetud, peaksid liikmesriigid aktsepteerima selliste kavade alusel komisjoni tunnustuse raames välja antud sertifikaatide kohaseid tulemusi. Väikeste ***või keskmise suurusega*** käitiste ***või***

peaksid liikmesriigid kehtestama lihtsustatud kontrollimehhanismi käitiste puhul, mille võimsus jääb vahemikku 5–10 MW.

põllumajandustootjate ja kohalike ettevõtjate jaoks, kes aitavad kaasa maaelu arengule ja metsandusele ning osalevad põllumajandusjääkide väärtustamises, ebaproportsionaalse koormuse vältimiseks peaksid liikmesriigid kehtestama lihtsustatud kontrollimehhanismi käitiste puhul, mille võimsus jääb vahemikku 10–15 MW.

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 38 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(38a) Tuleb kehtestada asjakohased pettusevastased sätted, eelkõige kasutatud toiduõli kategoorias, arvestades laialdaselt levinud palmiõli segamist. Kuna pettuste avastamine ja vältimine on oluline, et hoida ära kõlvatut konkurentsi ja ohjeldamatut raadamist kolmandates riikides, tuleks tagada nende toorainete täielik ja sertifitseeritud jälgitavus.

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 46 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(46a) Käesoleva määruse rakendamisel tuleks arvesse võtta Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklit 349, milles tunnistatakse äärepoolseimate piirkondade erilist haavatavust, mis tuleneb nende kaugusest mandripiirkondadest, saarelisest asendist, väikesest pindalast, rasketest looduslikest oludest ja majanduslikust sõltuvusest mõnest tootest, mis piirab olulisel määral nende arengut ja tekitab märkimisväärsed lisakulusid paljudes valdkondades, eriti transpordisektoris.

Euroopa tasandil kasvuhoonegaaside vähendamiseks tehtavaid jõupingutusi ja seatud eesmärgid tuleb selle keerulise olukorraga kohandada, tasakaalustades keskkonnanäesmärgid nende piirkondade suurte sotsiaalsete kuludega.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt a

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 36

Komisjoni ettepanek

36) „muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütused“ – vedelad ja gaasilised kütused, milles sisalduv energia pärineb **muudest** taastuvatest energiaallikatest **kui biomass**;

Muudatusettepanek

36) „muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütused“ – vedelad ja gaasilised kütused, milles sisalduv energia pärineb taastuvatest energiaallikatest;

Selgitus

Arvestades, et taastuvenergia direktiiviga ei soovitata taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia eristamist, eeldusel et biomassist või biogaasist toodetakse elektrit säästlikkusnõuet järgides, ei tohiks piirata selle kasutamist muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootmiseks.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt a a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 2 – lõik 2 – punkt 42

Kehtiv tekst

42) „toiduks mittekasutatav tselluloosmaterjal“ – lähteained, mis koosnevad peamiselt tselluloosist ja hemitselluloosist ning on väiksema ligniinisaldusega kui lignotselluloosmaterjal ja mis hõlmab toidu- ja söödakultuuride jääke nagu õled,

Muudatusettepanek

aa) punkt 42 asendatakse järgmisega:

42) „toiduks mittekasutatav tselluloosmaterjal“ – lähteained, mis koosnevad peamiselt tselluloosist ja hemitselluloosist ning on väiksema ligniinisaldusega kui lignotselluloosmaterjal ja mis hõlmab toidu- ja söödakultuuride jääke, nagu õled,

maisivarred, teraviljakestad ja koored, väikese tärklisesisaldusega rohttaimseid energiakultuure nagu raihein, vitshirss, siidpööris, harilik hiidroog, **haljasväetistaimi** enne ja pärast põhikultuure, söödikultuure, tööstuslikke jääke, sealhulgas toidu- ja söödakultuuride jäägid pärast taimeõlide, suhkrute, tärkliste ja valkude eraldamist ning biojätmetest saadud materjali, **mispuhul söödikultuure ja haljasväetistaimi mõistetakse kui ajutiselt ja lühiajaliselt külvatud rohumaad, millel kasvatatakse väikese tärklisesisaldusega rohu-kaunviljade segu, eesmärgiga saada kariloomadele sööta ja tõsta mullaviljakust, et saada põhikultuuride suuremat saaki;**

maisivarred, teraviljakestad ja koored, väikese tärklisesisaldusega rohttaimseid energiakultuure, nagu raihein, vitshirss, siidpööris, **vaigulill**, harilik hiidroog, **vahekultuure** enne ja pärast põhikultuure, söödikultuure, tööstuslikke jääke, sealhulgas toidu- ja söödakultuuride jäägid pärast taimeõlide, suhkrute, tärkliste ja valkude eraldamist, **looduslikke õistaimi** ning biojätmetest saadud materjali, **mille puhul looduslikeks õistaimedeks peetakse mitmeaastaseid segakultuure, mis koosnevad vähemalt 15 looduslikust õierikkast ühe-, kahe- ja mitmeaastasest taimeliigist;**

Selgitus

Toiduks mittekasutatava tselluloosmaterjali praegune määrathus on liiga kitsas, kuna see sobib ainult mandri-Euroopa ja Vahemere piirkonna konkreetsete kliimatingimustega. Vahekultuuride kasutamine parandab mulla seisundit, viljakust ja süsiniku sidumist. Määratlust tuleks laiendada, et suurendada paindlikkust ja stimuleerida vahekultuuride, sealhulgas tolmeldajatele kasulike õitsvate vahekultuuride istutamist.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid võtavad meetmed selle tagamiseks, et biomassist toodetakse energiat viisil, mille puhul biomassi tooraineturu põhjendamatud moonutused ja kahjulik mõju elurikkusele on minimaalsed. Sel eesmärgil võtavad nad arvesse direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4 sätestatud jäätmehierarhiat **ja kolmandas lõigus osutatud astmelise kasutamise põhimõtet.**

Muudatusettepanek

Liikmesriigid võtavad meetmed selle tagamiseks, et biomassist toodetakse energiat viisil, mille puhul biomassi tooraineturu põhjendamatud moonutused ja kahjulik mõju elurikkusele on minimaalsed. Sel eesmärgil võtavad nad arvesse direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4 sätestatud jäätmehierarhiat.

Selgitus

Astmelise kasutuse põhimõtet käsitlevaid õigusakte ei tohiks vastu võtta, sest see võib takistada puidu optimaalseks kasutamiseks tehtavaid uuendusi.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 2 – punkt a – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

i) saepalkide, vineeripakkude, kändude ja juurte kasutamist energia tootmiseks;

välja jäetud

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b) ei toeta liikmesriigid esimeses lõigus nimetatud kohustustest olenemata alates 31. detsembrist 2026 metsa biomassist elektrienergia tootmist üksnes elektrienergiat tootvates käitistes, välja arvatud juhul, kui selline elektrienergia vastab vähemalt ühele järgmistest tingimustest:

b) võivad liikmesriigid esimeses lõigus nimetatud kohustustest olenemata alates 31. detsembrist 2026 toetada metsa biomassist elektrienergia tootmist tingimusel, et täidetud on järgmised kolm nõuet:

i) tagatud on koostootmine ja see võimaldab suurendada protsessi käigus toodetavat soojusenergiat vähemalt 50 %;

ii) jaamades kasutatav biomass pärineb prioriteetsuse järjekorras lõimitud põllumajandusliku tootmisega agrometsandusistandustest, varem mahajäetud maale istutatud mitmeaastasest lühikese raieringiga madalmetsast või piirkondlikul tasandil

*säästvast metsamajandamisest
tulenevatest metsajäätmetest;*

*iii) jaamade elektrivõimsus ei ületa
10 MW ja need on varustatud sobiva
filtreerimissüsteemiga peentolmu jaoks;*

*ba) eespool punktis b osutatud
tingimustest võib loobuda, kui esineb
vähemalt üks järgmistest tingimustest:*

i) *seda* toodetakse piirkonnas, mis on tahketest fossiilkütustest sõltuvuse tõttu kindlaks määratud Euroopa Komisjoni heaks kiidetud õiglase ülemineku territoriaalses kavas kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/..., millega asutatakse õiglase ülemineku fond, ning see vastab artikli 29 lõikes 11 sätestatud asjakohastele nõuetele;

ii) *selle* tootmisel kasutatakse biomassist tekkinud CO₂ kogumist ja säilitamist ning see vastab artikli 29 lõike 11 teises lõigus sätestatud nõuetele.

i) *elektrit* toodetakse piirkonnas, mis on tahketest fossiilkütustest sõltuvuse tõttu kindlaks määratud Euroopa Komisjoni heaks kiidetud õiglase ülemineku territoriaalses kavas kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/..., millega asutatakse õiglase ülemineku fond, ning see vastab artikli 29 lõikes 11 sätestatud asjakohastele nõuetele;

ii) *elektri* tootmisel kasutatakse biomassist tekkinud CO₂ kogumist ja säilitamist ning see vastab artikli 29 lõike 11 teises lõigus sätestatud nõuetele;

*iiia) elekter on toodetud piirkonnas,
kus puudub kaubanduslik nõudlus
soojusenergia järgi;*

*iiib) see on toodetud käitises, mis on
osa toetuskavast, mille eesmärk on
kõrvaldada oht varustuskindlusele või
tagada võrgu stabiilsus ning mis vastab
artikli 29 lõikes 11 sätestatud
asjakohastele nõuetele;*

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

*Komisjon võtab hiljemalt üks aasta pärast
[käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist]
kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud
õigusakti selle kohta, kuidas kohaldada
biomassi puhul astmelise kasutamise*

Muudatusettepanek

välja jäetud

põhimõtet, täpsustades eelkõige, kuidas minimeerida kvaliteetse ümarpuidu kasutamist energia tootmiseks, ning keskendudes toetuskavadele ja võttes asjakohaselt arvesse riikide eripära.

Selgitus

Astmelist kasutamist käsitlevaid õigusakte ei tohiks vastu võtta, sest halvimal juhul võib see takistada puidu optimaalseks kasutamiseks tehtavaid uuendusi.

Muudatusettepanek 41

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 3 – lõige 3 – lõik 4**

Komisjoni ettepanek

Komisjon esitab 2026. aastaks aruande liikmesriikide biomassi toetuskavade mõju kohta, käsitledes muu hulgas elurikkust ja võimalikke turumoonutusi, ***ning hindab võimalust seada lisapiiranguid metsa biomassiga seotud toetuskavade suhtes.***

Muudatusettepanek

Komisjon esitab 2026. aastaks aruande liikmesriikide biomassi toetuskavade mõju kohta, käsitledes muu hulgas elurikkust ja võimalikke turumoonutusi.

Selgitus

Määruse ümberhindamine suurendab ebakindlust energiasektoris ja investeerimisriske, aeglustades samal ajal taastuenergia edendamist.

Muudatusettepanek 42

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b a (uus)
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 3 – lõige 3a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) lisatakse lõige 3a:

„3a. Liikmesriigid tagavad, et nende riiklike poliitikameetmete, sealhulgas käesoleva direktiivi artiklitest 25–28

tulenevate kohustuste ja toetuskavade väljatöötamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse ringmajanduse põhimõtteid ja järgitakse ringmajanduse tegevuskava.“

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt c

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 3 – lõige 4a

Komisjoni ettepanek

4a. Liikmesriigid loovad raamistiku, mis võib hõlmata toetuskavu ja taastuvelektri ostulepingute kasutuselevõtu soodustamist ning võimaldab taastuvelektri kasutamisel jõuda määruse (EL) 2018/1999 artikli 4 punkti a alapunktis 2 osutatud soovituslikule trajektoorige vastavas tempos tasemeni, mis vastab lõikes 2 osutatud liikmesriikide riiklikule panusele. Eelkõige keskendutakse selles raamistikus olemasolevatele takistustele taastuvelektri suure osakaalu saavutamisel, sealhulgas loamenetlustega seotud takistustele. Selle raamistiku kavandamisel võtavad liikmesriigid arvesse, kui palju on vaja taastuvelektrit juurde toota, et rahuldada nõudlust transpordi-, tööstus-, ehitus- ning kütte- ja jahutussektoris ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootmiseks.

Muudatusettepanek

4a. Liikmesriigid loovad raamistiku, mis võib hõlmata toetuskavu ja taastuvelektri ostulepingute kasutuselevõtu soodustamist ning võimaldab taastuvelektri kasutamisel jõuda määruse (EL) 2018/1999 artikli 4 punkti a alapunktis 2 osutatud soovituslikule trajektoorige vastavas tempos tasemeni, mis vastab lõikes 2 osutatud liikmesriikide riiklikule panusele. Eelkõige keskendutakse selles raamistikus olemasolevatele takistustele taastuvelektri suure osakaalu saavutamisel, sealhulgas loamenetlustega seotud takistustele, ***näiteks seoses põllumajandusettevõtete keskmise suurusega tuuleturbiinidega.*** Selle raamistiku kavandamisel võtavad liikmesriigid arvesse, kui palju on vaja taastuvelektrit juurde toota, et rahuldada nõudlust transpordi-, tööstus-, ehitus- ning kütte- ja jahutussektoris ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste tootmiseks.

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 4 – lõige 4 – lõik 1

4. Liikmesriigid tagavad, et taastuvatest energiaallikatest elektrienergia tootmiseks antakse toetust avatud, läbipaistval, konkurentsivõimelisel, mittediskrimineerival ja kulutõhusal viisil.

2a. Artikli 4 lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

4. Liikmesriigid tagavad, et taastuvatest energiaallikatest elektrienergia tootmiseks antakse toetust avatud, läbipaistval, konkurentsivõimelisel, mittediskrimineerival ja kulutõhusal viisil, **tagades ka piisava toetuse maapiirkondadele ja äärealadele.**

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 b (uus)
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 4 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. Artiklisse 4 lisatakse järgmine lõige:

4a. Liikmesriigid tagavad, et toetust ei anta päikesepaneelidele põllumaal, mida praegu kasutatakse põllukultuuride tootmiseks, välja arvatud juhul, kui sellel maal on võimalik põllumajanduslik tootmine täielikult säilitada.

Selgitus

Praegu põllumaana kasutatava maa asemel eelistatakse päikesepaneelide paigaldamist katustele.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 15 a – lõige 2 a (uus)

2a. Uute põllumajandushoonete puhul või olemasolevate põllumajandushoonete renoveerimisel stimuleerivad liikmesriigid eelkõige eespool nimetatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia ja puhtamate kütuste kasutamist või energiatõhususe suurendamist, et suurendada taastuvate energiaallikate osakaalu maa- ja põllumajanduskogukondade energiakasutuses, ning Euroopa Komisjon teeb kindlaks rahastamisallikad, et võimaldada liikmesriikidel seda teha, et toetada maa- ja põllumajanduspiirkondade tasakaalustatud arengut.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 15 a – lõige 4

4. Lõikes 1 sätestatud taastuenergia kavandatud osakaalu saavutamiseks edendavad liikmesriigid taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide ja -seadmete kasutamist. Sel otstarbel kasutavad liikmesriigid kõiki asjakohaseid meetmeid, vahendeid ja stiimuleid, muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1369²⁶ alusel välja töötatud energiamärgiseid, direktiivi 2010/31/EL kohaseid energiatõhususe sertifikaate ja muid asjakohaseid riigi või liidu tasandil välja töötatud sertifikaate või standardeid, ning tagavad piisava teabe ja nõu andmise äärmiselt energiatõhusate taastuenergiapõhiste alternatiivide kohta, samuti olemasolevate rahastamisvahendite ja stiimulite kohta, millega edendatakse

4. Lõikes 1 sätestatud taastuenergia kavandatud osakaalu saavutamiseks edendavad liikmesriigid taastuenergiapõhiste kütte- ja jahutussüsteemide ja -seadmete kasutamist. Sel otstarbel kasutavad liikmesriigid kõiki asjakohaseid meetmeid, vahendeid ja stiimuleid, muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1369²⁶ alusel välja töötatud energiamärgiseid, direktiivi 2010/31/EL kohaseid energiatõhususe sertifikaate ja muid asjakohaseid riigi või liidu tasandil välja töötatud sertifikaate või standardeid, ning tagavad piisava teabe ja nõu andmise äärmiselt energiatõhusate taastuenergiapõhiste alternatiivide kohta, samuti olemasolevate rahastamisvahendite ja stiimulite kohta, millega edendatakse

vanade küttesüsteemide kiiremat asendamist ja üha ulatuslikumat taastuenergiapõhiste lahendustele üleminekut.

vanade küttesüsteemide kiiremat asendamist ja üha ulatuslikumat taastuenergiapõhiste lahendustele üleminekut. *Lükkmesriigid näevad ette täiendavad sihipärased toetusmeetmed ja annavad teavet energiaostuvõimetuse ohus olevatele inimestele, eriti maakogukondades, et võimaldada neil osaleda energiasüsteemi ümberkujundamises.*

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2017. aasta määrus (EL) 2017/1369, millega kehtestatakse energiamärgistuse raamistik ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2010/30/EL (ELT L 198, 28.7.2017, lk 1).

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2017. aasta määrus (EL) 2017/1369, millega kehtestatakse energiamärgistuse raamistik ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2010/30/EL (ELT L 198, 28.7.2017, lk 1).

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 15 a – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Selleks et suurendada taastuenergia kasutamist põllumajandussektoris, tuleks suurendada toetust väikesemahulisele energiatootmisele põllumajandusettevõtetes; soodustada tuleks investeeringuid kütistesse, mis suudavad toota jäätmevoogudest ja loomsetest jäätmetest taastuvsoojust ja -elektrit, järgides samal ajal astmelise kasutamise juhendeid ning direktiivis 2008/98/EÜ sätestatud jäätmeressursside hierarhiat, võimaldades seeläbi rohkematel põllumajandusettevõtetel ringmajanduses praktiliselt osaleda.

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6 a (uus)
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 18 – lõige 1

Kehtiv tekst

1. Liikmesriigid tagavad, et toetusmeetmeid käsitlev teave tehakse kättesaadavaks kõigile asjaomastele osalejatele, näiteks tarbijatele, sealhulgas madala sissetulekuga, majanduslikult ebakindlas olukorras olevatele tarbijatele, oma tarbeks toodetud taastuenergia tarbijatele, taastuenergiakogukondadele, ehitajatele, paigaldajatele, arhitektidele ning selliste kütte-, jahutus- ja elektriseadmete ja -süsteemide ning sõidukite tarnijatele, mis sobivad taastuenergia kasutamiseks ning mida saab kasutada intelligentsetes transpordisüsteemides.

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7 – alapunkt a (uus)
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 18 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6a. Artikli 18 lõige 1 asendatakse järgmisega:

1. Liikmesriigid tagavad, et toetusmeetmeid käsitlev teave tehakse kättesaadavaks kõigile asjaomastele osalejatele, näiteks tarbijatele, sealhulgas madala sissetulekuga, majanduslikult ebakindlas olukorras olevatele tarbijatele, **sealhulgas maa- ja äärepoolsetes piirkondades**, oma tarbeks toodetud taastuenergia tarbijatele **ja** taastuenergiakogukondadele, ehitajatele, paigaldajatele, arhitektidele ning selliste kütte-, jahutus- ja elektriseadmete ja -süsteemide ning sõidukite tarnijatele, mis sobivad taastuenergia kasutamiseks ning mida saab kasutada intelligentsetes transpordisüsteemides.

a) Artiklisse 18 lisatakse järgmine lõige:

4a. Eelkõige tagavad liikmesriigid, et maa- ja äärepoolsetes piirkondades on piisavalt paigaldajaid, kes on saanud koolituse taastuenergia eripära ning selliste kütte- ja jahustehnoloogiate alal, mille saab paigaldada põllumajandushoonetesse või nende katustele, võimaldades nii anda märkimisväärne panuse äärepoolsete ja maapiirkondade energiaallikate jaotuse

**ümberkujundamisse taastuvate
energiaallikate kasutamise suunas.**

Selgitus

Põllumajandushoonete suurus on erinev ja paljudel on märkimisväärselt suur katusepind, mis sobib fotogalvaanilistele paneelidele. Põllumajanduslike tootmisprotsesside käigus võib tekkida soojust või külma, mida saab asjakohase tehnoloogia abil kasutada võrgust saadava energia kasutamise vähendamiseks. Selle potentsiaali realiseerimiseks on vaja piisavalt koolitatud spetsialiste.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 9 a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 20 – lõiked 3 a ja 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

9a. Artiklisse 20 lisatakse järgmised lõiked:

„3a. Liikmesriigid tugevdavad elektrivõrku maapiirkondades, nii et selle võimsus võimaldaks põllumajandusettevõtjate toodetud energiat igal ajal võrku tarnida, ja julgustavad põllumajandusettevõtteid andma detsentraliseeritud elektritootmise kaudu oma võimalikku panust energiasüsteemi ümberkujundamisse.

3b. Liikmesriigid tagavad, et riiklik õigusraamistik võimaldab otseseid energiatarneid põllumajandustarnijate ja piirkonna lõpptarbijate vahel.“

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10 a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 21 – lõige 2 – punkt a – sissejuhatav osa

a) toota taastuenergiat, sealhulgas oma tarbeks, salvestada ja müüa ülemäärast taastuvelektrit, sealhulgas taastuvelektri ostulepingute alusel, elektrienergia tarnijatele ja vastastikuse kauplemise korra alusel, ilma et nende suhtes kohaldataks:

10a. Artikli 21 lõike 2 punkti a sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

a) toota taastuenergiat, sealhulgas oma tarbeks, salvestada ja müüa kogu ülemäärast taastuvelektrit **turuhinnaga**, sealhulgas taastuvelektri ostulepingute alusel, elektrienergia tarnijatele ja vastastikuse kauplemise korra alusel, ilma et nende suhtes kohaldataks:

Selgitus

Õiglane hinnakujundus ja võimalus müüa kogu üleliigne energia on eriti olulised äärealadel ja maapiirkondades elavate inimeste jaoks.

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 22 a – lõige 1 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad, et lõppenergia tootmiseks ja muuks kui energiatootmiseks kasutatavate muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste osakaal on tööstussektoris sel otstarbel kasutatavast vesinikust 2030. aastaks **50** %. See protsentuaalne osakaal arvutatakse järgmiste reeglite alusel:

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad, et lõppenergia tootmiseks ja muuks kui energiatootmiseks kasutatavate muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste osakaal on tööstussektoris sel otstarbel kasutatavast vesinikust 2030. aastaks **20** %.

Selline eesmärk kehtestatakse liidu tasandil. Kui määratakse kindlaks liikmesriigi panus eesmärgi saavutamisse, tuleks silmas pidada ja arvesse võtta juurdepääsu taastuvatele energiaallikatele kõnealustes liikmesriikides.

Tuleks kehtestada toetusmeetmed tagamaks, et nende liikmesriikide tööstus, kus juurdepääs taastuenergiale on halvem, ei satu selle eesmärgi kaudu ebasoodsasse konkurentsiolukorda.

Samuti tuleks võtta meetmeid toiduga kindlustatuse ja geograafiliselt mitmekesise tööstuse tagamiseks.

See hõlmaks selle eesmärgiga seotud tootmisahela järgmise etapi toodete taskukohasuse tagamist allkasutajate, näiteks põllumajandustootjate jaoks. See hõlmab abi, sealhulgas tegevusabi põllumajandustootjatele, samuti abi energiamahukatele ettevõtjatele.

See protsentuaalne osakaal arvutatakse järgmiste reeglite alusel:

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 23 – lõige 1 a

Komisjoni ettepanek

1a. Liikmesriigid teevad oma kütte- ja jahutussektoris taastuvatest energiaallikatest energia tootmise ning heitsoojus- ja -jahutusenergia kasutamise potentsiaali hindamise, mis hõlmab asjakohasel juhul analüüsi piirkondade kohta, mis sobivad sellise energia kasutuselevõtuks ja kus sellega seotud ökoloogiline risk on väike, **ning** väikeste majapidamisprojektide potentsiaali kohta. Hindamise tulemusena nähakse ette vaheeesmärgid ja meetmed taastuvenergia osakaalu suurendamiseks kütte- ja jahutussektoris ning asjakohasel juhul heitsoojus- ja -jahutusenergia ulatuslikumaks kasutamiseks kaugküttes ja -jahutuses eesmärgiga kehtestada pikaajaline riiklik strateegia CO₂-heite vähendamiseks kütte- ja jahutussektoris. Kõnealune hindamine on osa määruse (EL) 2018/1999 artiklites 3 ja 14 osutatud lõimitud riiklikest energia- ja kliimakavadest ning tehakse koos direktiivi 2012/27/EL artikli 14 lõikega 1 ette nähtud põhjaliku kütte- ja jahutussektori

Muudatusettepanek

1a. Liikmesriigid teevad oma kütte- ja jahutussektoris taastuvatest energiaallikatest energia tootmise ning heitsoojus- ja -jahutusenergia kasutamise potentsiaali hindamise, mis hõlmab asjakohasel juhul analüüsi piirkondade kohta, mis sobivad sellise energia kasutuselevõtuks ja kus sellega seotud ökoloogiline risk on väike, väikeste majapidamisprojektide potentsiaali **ning väikese sissetulekuga leibkondadele ja energiaostuvõimetuse ohus olevatele inimestele suunatud projektide potentsiaali** kohta. Hindamise tulemusena nähakse ette vaheeesmärgid ja meetmed taastuvenergia osakaalu suurendamiseks kütte- ja jahutussektoris ning asjakohasel juhul heitsoojus- ja -jahutusenergia ulatuslikumaks kasutamiseks kaugküttes ja -jahutuses eesmärgiga kehtestada pikaajaline riiklik strateegia CO₂-heite vähendamiseks kütte- ja jahutussektoris. Kõnealune hindamine on osa määruse (EL) 2018/1999 artiklites 3 ja 14 osutatud lõimitud riiklikest energia- ja

hindamisega.

kliimakavadest ning tehakse koos direktiivi 2012/27/EL artikli 14 lõikega 1 ette nähtud põhjaliku kütte- ja jahutussektori hindamisega.

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt d

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 23 – lõige 4 – lõik 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) riigi ja kohalike ametiasutuste suutlikkuse suurendamine taastuenergiaprojektide ja -taristu kavandamiseks ja rakendamiseks;

Muudatusettepanek

d) riigi ja kohalike ametiasutuste suutlikkuse suurendamine taastuenergiaprojektide ja -taristu kavandamiseks ja rakendamiseks, ***eelkõige projektide puhul, millel on potentsiaali võidelda energiaostuvõimetuse vastu ja suurendada väikese sissetulekuga leibkondade osalemist energiasüsteemi ümberkujundamises;***

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt d

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 23 – lõige 4 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Nende meetmete vastuvõtmisel ja rakendamisel tagavad liikmesriigid nende kättesaadavuse kõikide tarbijate, ***eelkõige*** väikese sissetulekuga või vähekaitstud ***kodumajapidamiste*** jaoks, ***kellel ei oleks muidu piisavalt*** algkapitali, ***et asjaomastest meetmetest kasu saada.***

Muudatusettepanek

Nende meetmete vastuvõtmisel ja rakendamisel tagavad liikmesriigid nende kättesaadavuse kõikide tarbijate ***jaoks koos konkreetsete sihtotstarbeliste sätete, toetuste ja programmidega, et teha need meetmed kättesaadavaks*** väikese sissetulekuga või vähekaitstud ***leibkondade*** jaoks, ***eriti maapiirkondades, kes muidu ei saaks sellistest meetmetest kasu piisava*** algkapitali ***puudumise ja mitterahaliste takistuste tõttu.***

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 25 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) transpordisektorile tarnitakse taastuvkütuseid ja taastuvelektrit koguses, millega vähendatakse kasvuhoonegaaside heitemahukust liikmesriigi kehtestatud soovituslikule trajektoorige vastavas tempos 2030. aastaks vähemalt **13** %, võrrelduna artikli 27 lõike 1 punkti b kohase lähtetasemega;

Muudatusettepanek

a) transpordisektorile tarnitakse taastuvkütuseid ja taastuvelektrit koguses, millega vähendatakse kasvuhoonegaaside heitemahukust liikmesriigi kehtestatud soovituslikule trajektoorige vastavas tempos 2030. aastaks vähemalt **16** %, võrrelduna artikli 27 lõike 1 punkti b kohase lähtetasemega;

Liikmesriigid nõuavad tarnijatelt vähendamise seoses järgmiste vaheeesmärkide järgimist:

6 % 31. detsembriks 2021,

9 % 31. detsembriks 2024,

10 % 31. detsembriks 2025,

11 % 2026. aasta detsembriks,

12 % 2027. aasta detsembriks,

13,5 % 2028. aasta detsembriks,

15 % 2029. aasta detsembriks,

16 % 2030. aasta detsembriks;

Selgitus

Praegune II taastuvenergia direktiivis sisalduv eesmärk taastuvenergia kasutamiseks transpordisektoris ei olnud Euroopa rohelises kokkuleppes ja 2030. aasta kliimamääruses sätestatud CO₂-heite vähendamise eesmärkide saavutamiseks piisav. Taastuvenergia direktiivi transpordikütuste CO₂-mahukuse vähendamise kohustuse lisamine on mõistlik samm edasi. Tarnijatele pandav kohustus vähendada kütuste kasvuhoonegaaside heitemahukust 2030. aastaks vähemalt 13 % on siiski väike ja seda tuleks suurendada 16 %-ni. Selleks et tagada liikmesriikide pidevad jõupingutused CO₂-heite vähendamiseks, tuleks seda kohustust järk-järgult suurendada, alustades 2021. aastal 6 %-ga ja jõudes 2030. aastaks 16 %-ni.

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 25 – lõige 1 – punkt b – lõik 1

Komisjoni ettepanek

b) IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi osakaal transpordisektorile tarnitud energias on 2022. aastal vähemalt 0,2 %, 2025. aastal vähemalt **0,5** % ja 2030. aastal vähemalt **2,2** % ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste osakaal on 2030. aastal vähemalt 2,6 %.

Muudatusettepanek

b) IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi osakaal transpordisektorile tarnitud energias on 2022. aastal vähemalt 0,2 %, 2025. aastal vähemalt **1** % ja 2030. aastal vähemalt **2,6** % ning muud kui bioloogilist päritolu taastuvkütuste osakaal on 2030. aastal vähemalt 2,6 %.

Liikmesriigid võivad kütusetarnijatele kõnealuse kohustuse kehtestamisel teha eri kütusetarnijate ja eri energiakandjate suhtes erandeid või neid eristada, tagades, et võetakse arvesse eri tehnoloogiate erinevat väljakujunemise astet ja kulu.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 25 – lõige 1 – punkt b – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Kütusetarnijatele kõnealuse kohustuse kehtestamisel võivad liikmesriigid vabastada elektrienergiat või muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest toodetud vedelaid ja gaasilisi transpordikütuseid tarnivad kütusetarnijad kohustusest järgida selliste kütuste puhul IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi miinimumosakaalu nõuet.

Muudatusettepanek

Kütusetarnijatele kõnealuse kohustuse kehtestamisel võivad liikmesriigid vabastada elektrienergiat või muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest toodetud vedelaid ja gaasilisi transpordikütuseid tarnivad kütusetarnijad kohustusest järgida selliste kütuste puhul IX lisa A osas loetletud lähteainetest toodetud täiustatud biokütuste ja biogaasi miinimumosakaalu nõuet. ***Esimese lõigu punktides a ja b osutatud kohustuse kehtestamisel, et tagada kõnealustes punktides sätestatud eesmärkide saavutamine, võivad liikmesriigid seda teha muu hulgas meetmete abil, mis on suunatud kogustele, energiasisaldusele või kasvuhoonegaaside heitele, tingimusel et on tõendatud, et esimese lõigu***

punktides a ja b osutatud kasvuhooonegaaside heitemahukuse vähendamine ja miinimumosakaalud on saavutatud.

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – punkt a – alapunkt i

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 26 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Artiklis 7 osutatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbimise ning artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhooonegaaside heitemahukuse vähendamise sihtmäära arvutamisel liikmesriigis võib transpordisektoris tarbitud, toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste osakaal olla kõige rohkem ühe protsendipunkti võrra suurem kui selliste kütuste osakaal energia lõpptarbimises liikmesriigi transpordisektoris aastal **2020** ning maksimaalselt 7 % energia lõpptarbimisest liikmesriigi transpordisektoris.

Muudatusettepanek

Artiklis 7 osutatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia summaarse lõpptarbimise ning artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhooonegaaside heitemahukuse vähendamise sihtmäära arvutamisel liikmesriigis võib transpordisektoris tarbitud, toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste osakaal olla kõige rohkem ühe protsendipunkti võrra suurem kui selliste kütuste osakaal energia lõpptarbimises liikmesriigi transpordisektoris aastal **2019** ning maksimaalselt 7 % energia lõpptarbimisest liikmesriigi transpordisektoris.

Selgitus

Ülaltoodud muudatuse põhjenduseks on, et 2020. aasta oli COVID-19 pandeemia tõttu ebatüüpiline aasta, seega peaks võrdlusaasta olema 2019. aasta, et toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütused ja vedelad biokütused saaksid anda oma panuse taastuvenergia üldeesmärgi saavutamisse. Märkus – sellega tehakse üks muudatus esimese lõigu tekstis, võttes võrdlusaastaks 2019. aasta (suurem tarbimine kui komisjoni tekstis esitatud 2020. aastal), kuid muid osi ei ole muudetud.

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – punkt a – alapunkt ii

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 26 – lõige 1 – lõik 4

ii) neljas lõik asendatakse järgmisega:

välja jäetud

„Kui liikmesriigi transpordisektoris tarbitud, toidu- ja söödakultuuridest toodetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste suurim lubatud osakaal on väiksem kui 7 % või kui liikmesriik otsustab seda osakaalu veelgi piirata, võib asjaomane liikmesriik vähendada sellele vastavalt artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kasvuhoonegaaside heitemahukuse vähendamise sihtmäära lähtuvalt panusest, mis oleks selliste kütuste kasutamisega antud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise. Sellisel juhul eeldavad liikmesriigid, et kõnealused kütused vähendavad kasvuhoonegaaside heidet 50 %.“;

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 16 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 27 – lõige 1 – lõik 1 – punkt a – alapunkt iii

iii) taastuvelektri puhul korrutatakse kõigi transpordiliikide jaoks tarnitud taastuvelektri kogus V lisas sätestatud fossiilkütuste võrdlusnäitaja $EC_{F(e)}$ väärtusega;

iii) taastuvelektri puhul korrutatakse kõigi transpordiliikide jaoks tarnitud taastuvelektri kogus V lisas sätestatud fossiilkütuste võrdlusnäitaja $E_{F(t)}$ väärtusega;

Selgitus

The GHG intensity reduction equation in the Commission proposal grants a disproportionately high GHG saving for renewable electricity in transport: $EC_{F(e)}$ refers to 183 gCO₂/MJ which leads to a -195% GHG saving for renewable electricity, and which compares renewable electricity in transport to power generation by fossil fuels, not to use of gasoline or diesel in transport. Renewable electricity should be subject to a GHG saving referring to the same fossil fuel comparator as other renewable energies, i.e. $E_{F(t)}$ which is 94 gCO₂/MJ, noting that this also leads to a very high GHG saving value for renewable

electricity.

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 16 – alapunkt c

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 27 – lõige 1a – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) viinamarjade pressimisjääkidest ja veinisetest toodetud biokütuste ja biogaasi osakaalu leidmisel transpordis võib direktiivi jõustumisest algava kuueaastase üleminekuperioodi jooksul korrutada nende energiasisalduse kahega.

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 17 – alapunkt b a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 28 – lõige 6 – lõik 4 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) lisatakse järgmine lõik:
„Iga IX lisa A osas esitatud lähteainete loetelu täiendamisega kaasneb artikli 25 lõike 1 punktis b sätestatud eesmärkide suurendamine vastavalt nende lähteainete säästvale potentsiaalile.“

Selgitus

Täiendavate lähteainete lisamine IX lisa A osas esitatud loetellu nõuab täiustatud biokütuste eesmärkide vastavat suurendamist. Täiendavad lähteained võivad ohustada olemasolevaid investeeringuid, kuna need suurendavad pakkumise poolt ja mõjutavad seega oluliselt hinnakujundust. Seepärast on vaja kohandada ka nõudluse poolt, suurendada täiustatud biokütuste alamkvooti uute lähteainete säästvale potentsiaalile vastava osa võrra.

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt a – alapunkt i a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 1 – lõik 1 – punkt c

Kehtiv tekst

c) biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste tarbimise eest rahalise toetuse saamise tingimustele vastamine.

Muudatusettepanek

ia) lõike 1 esimese lõigu punkt c asendatakse järgmisega:

c) biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste tarbimise eest rahalise toetuse, **sealhulgas maksusoodustuste** saamise tingimustele vastamine.

Selgitus

Lisab täpsust, mainides, et rahaline toetus hõlmab maksusoodustusi.

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt a – alapunkt ii

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 1 – lõik 4 – punkt a

Komisjoni ettepanek

– a) neid kasutatakse tahkete biomasskütuste puhul elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvates käitistes, mille summaarne nimisoojusvõimsus on vähemalt **5** MW;

Muudatusettepanek

– a) neid kasutatakse tahkete biomasskütuste puhul elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvates käitistes, mille summaarne nimisoojusvõimsus on vähemalt **10** MW;

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt a – alapunkt iii a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 1 – lõik 2

Kehtiv tekst

Jäätmetest ja jääkidest (välja arvatud

Muudatusettepanek

iiia) ib) lõike 1 teist lõiku muudetakse järgmiselt:

Jäätmetest ja jääkidest (välja arvatud

põllumajanduse, vesiviljeluse, kalanduse ja metsanduse jääkidest) toodetud biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused peavad selleks, et neid esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel arvesse võetaks, siiski vastama üksnes lõikes 10 sätestatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele. Käesolevat lõiku kohaldatakse ka selliste jäätmete ja jääkide suhtes, mis on kõigepealt töödeldud tooteks ning seejärel täiendavalt töödeldud biokütusteks, vedelateks biokütusteks ja biomasskütusteks.

põllumajanduse, vesiviljeluse, kalanduse ja metsanduse jääkidest) toodetud biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused peavad selleks, et neid esimese lõigu punktide a, b ja c kohaldamisel arvesse võetaks, siiski vastama üksnes lõikes 10 sätestatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele. ***Nende tootmine peab siiski olema kooskõlas direktiivis 2008/98/EÜ sätestatud ressursi-/jäätmehierarhiaga ning vältima olulist moonutavat mõju kõrvalsaaduste, jäätmete või jääkide turule. Segajäätmete kasutamise korral peavad ettevõtjad siiski rakendama kindlaksmääratud kvaliteediga segajäätmete sortimissüsteeme, mille eesmärk on eemaldada fossiilsed materjalid, nagu plastid ja sünteetilised tekstiilid, et lähteainena kasutataks ainult mitte ringlussevõetavaid biogeenseid jäätmeid.*** Käesolevat lõiku kohaldatakse ka selliste jäätmete ja jääkide suhtes, mis on kõigepealt töödeldud tooteks ning seejärel täiendavalt töödeldud biokütusteks, vedelateks biokütusteks ja biomasskütusteks.

Selgitus

Lisab spetsifikatsioonid ressursside optimaalse kasutamise kohta, viidates direktiivis 2008/98/EÜ esitatud ressursi- ja jäätmehierarhiale.

Muudatusettepanek 68

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt b**
Direktiiv (EL) 2018/2001
Artikkel 29 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

b) lõikes 3 lisatakse esimese lõigu järel järgmine lõik:

„Käesolevat lõiget, välja arvatud esimese lõigu punkti c, kohaldatakse ka metsa biomassist toodetud biokütuste, vedelate

Muudatusettepanek

välja jätetud

biokütuste ja biomasskütuste suhtes.“;

Selgitus

On ennatlik vaadata läbi olemasolevad metsa biomassi säästlikkuse kriteeriumid taastuenergia direktiivis, kuna 2018. aastal vastu võetud praeguste kriteeriumide rakendamine algas hiljuti ja ainult mõnes riigis. Oluline on säilitada stabiilne lähenemisviis bioenergiale. Lisaks on elurikkuse kohalikud tingimused ELis erinevad ja neid ei saa mõjusalt käsitleda ELi energiaalaste õigusaktide üldiste eeskirjadega. ELi metsade tervise ja elurikkusega seotud võimalikke probleeme on juba käsitletud artikli 29 lõikes 6 sätestatud metsa ülestöötamise kriteeriumides.

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt c

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 4 – lõik 2a

Komisjoni ettepanek

Esimest lõiku, välja arvatud punkte b ja c, ning teist lõiku kohaldatakse ka **metsa biomassist toodetud** biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste suhtes.

Muudatusettepanek

Esimest lõiku, välja arvatud punkte b ja c, ning teist lõiku kohaldatakse ka biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste suhtes, **mis on toodetud metsa biomassist, mis on pärit riigist, mis ei vasta lõikes 6 sätestatud kriteeriumidele, ning mis on kasvatatud või üles töötatud spetsiaalselt energia saamiseks.**

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt d

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. Lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud eesmärkidel arvesse võetud biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja põllumajanduslikust biomassist toodetud biomasskütuseid ei valmistata toorainest, mis on saadud riigis, mis ei ole Pariisi kokkuleppe osaline.

Selgitus

Metsa biomassi käsitlevate sätete kohaselt ei tohiks biokütuste lähteaineid toota riikides, kes ei ole Pariisi kokkuleppe osalised.

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt e – sissejuhatav osa

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 6 – punkt a

Komisjoni ettepanek

e) lõike 6 esimese lõigu punkti a **alapunkt** iv asendatakse järgmisega:

Muudatusettepanek

e) lõike 6 esimese lõigu punkti a **alapunktid iii ja** iv asendatakse järgmisega:

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt e

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 6 – punkt a – alapunkt iii

Kehtiv tekst

iii) rahvusvahelise või siseriikliku õiguse alusel või asjakohase pädeva asutuse poolt looduskaitsealadeks määratud maa-alad, sealhulgas **märgalad ja turbaalad, on kaitstud;**

Muudatusettepanek

iii) rahvusvahelise või siseriikliku õiguse alusel või asjakohase pädeva asutuse poolt looduskaitsealadeks määratud maa-alad, sealhulgas **maa-alad, millel 2008. aasta jaanuaris või pärast seda oli üks järgmistest staatustest, olenemata sellest, kas sel maa-alal on jätkuvalt kõnealune staatus:**

– põlismets ja muu metsamaa, st looduslike liikidega mets ja muu metsamaa, kus ei ole selgeid märke inimtegevusest ja kus ökoloogilised protsessid ei ole olulisel määral häiritud;

– märgalad, see tähendab pidevalt või suurema osa aastast veega kaetud või veest küllastunud maa-alad;

– turbaala;

välja arvatud juhul kui esitatakse tõendeid selle kohta, et asjaomase tooraine tootmine ei olnud nende looduskaitse-eesmärkidega vastuolus ega too kaasa varem kuivendamata pinnase kuivendamist, või kui esitatakse tõendid selle kohta, et tooraine ülestöötamine on vajalik selle suure elurikkuse väärtuse säilitamiseks;

Selgitus

Liiga üksikasjalikud õigusaktid suurendavad ohtu, et need aeguvad kiiresti ning ei võta piisavalt arvesse riiklikke eripärasid ja õigusraamistikke/struktuure. Näidisloetelu on sobivam, et võtta arvesse riiklikke tingimusi ja metsamajandamisega seotud eriomadusi ning see ei piira tarbetult võimalusi, millega saavutatakse sama tulemus.

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt e

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 6 – punkt a – alapunkt iv

Komisjoni ettepanek

iv) ülestöötamisel pööratakse tähelepanu pinnase kvaliteedi ja elurikkuse säilitamisele eesmärgiga minimeerida negatiivset mõju ning *see viiakse läbi nii, et hoidutakse käändude ja juurte kogumisest, põlismetsade seisundi halvendamisest ja nende istandikeks muutmisest ning tundlike muldadega metsade ülestöötamisest, tehakse võimalikult vähe suuri lageraieid ning tagatakse, et järgitakse kohalikes tingimustes sobivaid lagupuidu eemaldamise ülemmäärasid ja selliste raiesüsteemide kasutamise nõudeid, mille puhul mõju pinnase kvaliteedile, sealhulgas pinnase tihenemisele, samuti elurikkuse aspektidele ja elupaikadele on võimalikult väike;*

Muudatusettepanek

iv) ülestöötamisel pööratakse tähelepanu pinnase kvaliteedi ja elurikkuse säilitamisele eesmärgiga minimeerida negatiivset mõju ning *kasutatakse kohalikes tingimustes sobivaid kestlikke metsamajandamistavasid;*

Selgitus

Liiga üksikasjalikud õigusaktid suurendavad ohtu, et need aeguvad kiiresti ning ei võta piisavalt arvesse riiklikke eripärasid ja õigusraamistikke/struktuure. Näidisloetelu on sobivam, et võtta arvesse riiklikke tingimusi ja metsamajandamisega seotud eriomadusi ning see ei piira tarbetult võimalusi, millega saavutatakse sama tulemus.

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt f – sissejuhatav osa

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 6 – punkt b

Komisjoni ettepanek

f) lõike 6 esimese lõigu punkti b **alapunkt** iv asendatakse järgmisega:

Muudatusettepanek

f) lõike 6 esimese lõigu punkti b **alapunktid iii ja** iv asendatakse järgmisega:

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt f

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 6 – punkt b – alapunkt iii (uus)

Kehtiv tekst

iii) rahvusvahelise või siseriikliku õiguse alusel või asjakohase pädeva asutuse poolt looduskaitsealadeks määratud maa-alad, sealhulgas **märgalad ja turbaalad, on kaitstud;**

Muudatusettepanek

iii) rahvusvahelise või siseriikliku õiguse alusel või asjakohase pädeva asutuse poolt looduskaitsealadeks määratud maa-alad, sealhulgas **maa-alad, millel 2008. aasta jaanuaris või pärast seda oli üks järgmistest staatustest, olenemata sellest, kas sel maa-alal on jätkuvalt kõnealune staatus:**
– põlismets ja muu metsamaa, st looduslike liikidega mets ja muu metsamaa, kus ei ole selgeid märke inimtegevusest ja kus ökoloogilised protsessid ei ole olulisel määral häiritud;
– märgalad, see tähendab pidevalt või suurema osa aastast veega kaetud või veest küllastunud maa-alad;

– turbaala;

välja arvatud juhul kui esitatakse tõendeid selle kohta, et asjaomase tooraine tootmine ei olnud nende looduskaitse-eesmärkidega vastuolus ega too kaasa varem kuivendamata pinnase kuivendamist, või kui esitatakse tõendid selle kohta, et tooraine ülestöötamine on vajalik selle suure elurikkuse väärtuse säilitamiseks;

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt f

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 6 – punkt b – alapunkt iv

Komisjoni ettepanek

iv) ülestöötamisel pööratakse tähelepanu pinnase kvaliteedi ja elurikkuse säilitamisele eesmärgiga minimeerida negatiivset mõju **ning see viiakse läbi nii, et hoidutakse kändude ja juurte kogumisest, põlismetsade seisundi halvendamisest ja nende istandikeks muutmisest ning tundlike muldadega metsade ülestöötamisest, tehakse võimalikult vähe suuri lageraieid ning tagatakse, et järgitakse kohalikes tingimustes sobivaid lagupuidu eemaldamise ülemmäärasid ja selliste raiesüsteemide kasutamise nõudeid, mille puhul mõju pinnase kvaliteedile, sealhulgas pinnase tihenemisele, samuti elurikkuse aspektidele ja elupaikadele on võimalikult väike;**

Muudatusettepanek

iv) ülestöötamisel pööratakse tähelepanu pinnase kvaliteedi ja elurikkuse säilitamisele eesmärgiga minimeerida negatiivset mõju, **kasutades** kohalikes tingimustes sobivaid **kestlikke metsamajandamistavasid, mis põhinevad Euroopa metsade kaitset käsitleval ministrite konverentsil ning ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioonis kokku lepitud põhimõtetel;**

Selgitus

Nende kriteeriumide näitlik loetelu ei ole vajalik, sest kestlikud tavad on sätestatud riiklikes metsandusalastes õigusaktides. Liiga üksikasjalikud õigusaktid suurendavad ohtu, et need aeguvad kiiresti ning neis võetakse väga vähe arvesse riiklikke eripärasid ja õigusraamistikke/struktuure. Energeetikaalane õigusakt ei ole õige koht konkreetsete nõuete kehtestamiseks liikmesriikide või kolmandate riikide metsaalaste õigusaktide sisu kohta.

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt f a (uus)

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõige 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

fa) lisatakse lõige 6a:

6a. „Komisjon rakendab hiljemalt 2025. aastaks töösse õigusraamistiku, mille eesmärk on kohaldada imporditud taastuvkütuste suhtes liidu tervise-, keskkonna- ja jäätmestandardeid, sealhulgas protsesse ja tootmismeetodeid, ning määrab kindlaks konkreetsed algatused, et tagada nende kohaldamisel kooskõlas WTO eeskirjadega suurem järjepidevus.“

Selgitus

Kõik säästvad vähese CO₂-heitega taastuvkütused peaksid suutma aidata kaasa ELi kliima- ja taastuenergiaeesmärkide saavutamisele kooskõlas rangemate kestlikkuskriteeriumidega, sealhulgas Euroopa põllumajandusliku tootmise standarditega, geneetiliselt muundatud organismide poliitikaga, jäätmetekke vältimise ja jäätmete käitlemise standarditega ning rangete jälgitavusnõuetega.

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 18 – alapunkt g

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 29 – lõik 10 – punkt d

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*d) **käitistes** kuni 31. detsembrini 2025 kasutatavatest biomasskütustest elektri-, soojus- ja jahutusenergia tootmisel vähemalt 70 % ning alates 1. jaanuarist 2026 vähemalt 80 %.*

*d) **ajavahemikul 1. jaanuarist 2021** kuni 31. detsembrini 2025 **tegevust alustanud käitistes** kasutatavatest biomasskütustest elektri-, soojus- ja jahutusenergia tootmisel vähemalt 70 % ning alates 1. jaanuarist 2026 **tegevust alustanud käitistes** vähemalt 80 %. *See**

oleks eriti oluline, et edendada taastuenergia sujuvat edendamist äärepoolsetes ja maapiirkondades, kuna see jätab põllumajandustootjatele ja kohalikele osalejatele aega ajakohastada oma kohapealset ja lähedalasuvat energiatootmist.

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 30 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid võtavad meetmed selle tagamiseks, et ettevõtjad esitavad usaldusväärse teabe artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 ning artikli 29a lõigetes 1 ja 2 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele vastavuse kohta ning teevad selle teabe koostamiseks kasutatud andmed taotluse korral asjaomasele liikmesriigile kättesaadavaks.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid võtavad meetmed selle tagamiseks, et ettevõtjad esitavad usaldusväärse teabe artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 ning artikli 29a lõigetes 1 ja 2 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumidele vastavuse kohta ning teevad selle teabe koostamiseks kasutatud andmed taotluse korral asjaomasele liikmesriigile kättesaadavaks. ***Liikmesriigid nõuavad, et ettevõtjad tagaksid esitatava teabe asjakohasele standardile vastava sõltumatu auditeerimise ning esitaksid tõendid auditi tegemise kohta. Selleks, et järgida artikli 29 lõike 3 punkte a, b ja d, artikli 29 lõike 4 punkti a, artikli 29 lõiget 5, artikli 29 lõike 6 punkti a ning artikli 29 lõike 7 punkti a, võib metsa biomassi esimese kogumispunktini kasutada esimese või teise poole auditi. Auditi käigus kontrollitakse, kas ettevõtjate kasutatavad süsteemid on täpsed, usaldusväärsed ja pettusekindlad, sealjuures peab kontrollima, et materjale ei ole tahtlikult muudetud või äravisatud, nii et saadeti või selle osa muutuks jäämeteks või jäägiks. Samuti hinnatakse auditi käigus proovivõtu tihedust ja meetodikat ning andmete stabiilsust.***

Selgitus

Käesoleva lõike puuduv osa tuleks uuesti sisse viia (vt II taastuenergia direktiivi artikli 30 lõike 3 lõik 1). Erandit, mis käsitleb metsa biomassi esimese/teise poole auditit, tuleks laiendada uute kriteeriumide auditeerimisele (nn keelualad).

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 – alapunkt d

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 30 – lõige 6 – lõik 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvate käitiste jaoks, mille summaarne nimisoojusvõimsus on **5–10 MW**, kehtestavad liikmesriigid lihtsustatud riikliku kontrollikava, et tagada artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumide täitmine.

Muudatusettepanek

Elektri-, soojus- ja jahutusenergiat tootvate käitiste jaoks, mille summaarne nimisoojusvõimsus on **10–15 MW**, kehtestavad liikmesriigid lihtsustatud riikliku kontrollikava, et tagada artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumide täitmine.

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 31 – lõiked 2, 3 ja 4

Komisjoni ettepanek

21. Artikli 31 lõiked 2–4 jäetakse välja.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Selgitus

NUTS II tasandil kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise arvutamise võimaluse kaotamine, jättes ainsaks võimaluseks põllumajandusettevõttepõhised arvutused, eelistab põhjendamatult suuri põllumajandusstruktuure väikestele ja keskmise suurusega põllumajandusettevõtetele, mis moodustavad valdava enamuse Euroopa põllumajandusettevõtetest, tekitades põllumajandustootjatele täiendava ja ebaproportsionaalse halduskoormuse.

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 22

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 31 a – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon tagab liidu andmebaasi loomise, et võimaldada vedelate ja gaasiliste taastuvkütuste ning ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste jälgitavust.

Muudatusettepanek

1. Komisjon tagab liidu andmebaasi loomise, et võimaldada vedelate ja gaasiliste taastuvkütuste, **sealhulgas nende tootmisel kasutatavate IX lisas loetletud lähteainete**, ning ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste jälgitavust.

Selgitus

Tuleb kehtestada asjakohased pettusevastased sätted, eelkõige kasutatud toiduõli kategoorias, arvestades laialdaselt levinud palmiõli segamist. Pettuste avastamine ja tõkestamine on oluline, et hoida ära kõlvatut konkurentsi ja ohjeldamatut raadamist kolmandates riikides, mistõttu tuleks tagada täielik ja sertifitseeritud jälgitavus.

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 22

Direktiiv (EL) 2018/2001

Artikkel 31 a – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid kohustavad asjaomaseid ettevõtjaid kandma sellesse andmebaasi õigeaegselt täpsed andmed tehtud tehingute ja nende tehingutega seotud kütuste säästlikkusnäitajate, sealhulgas tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguste kohta asjaomaste kütuste kogu olelusringi vältel alates nende tootmisest kuni nende liidus ära tarbimiseni. **Andmebaasi lisatakse ka teave selle kohta, kas konkreetse kütusesaadetise tootmiseks on antud toetust, ning kui on, siis teave asjaomase toetuskava liigi kohta.**

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid kohustavad asjaomaseid ettevõtjaid kandma sellesse andmebaasi õigeaegselt täpsed andmed tehtud tehingute ja nende tehingutega seotud kütuste säästlikkusnäitajate, sealhulgas tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguste kohta asjaomaste kütuste kogu olelusringi vältel alates nende tootmisest kuni nende liidus ära tarbimiseni.

Selgitus

Oluline on hoida halduskoormus proportsionaalsena andmebaasist saadava kasuga. Käesolev ettepanek ei ole kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, nõudes pidevat ajakohastamist tarneahela igas osas kohe, kui seal toimub muutus.

Muudatusettepanek 84

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt a

Direktiiv (EL) 2018/2001

V lisa – C osa – punkt 6

Komisjoni ettepanek

6. Punkti 1 alapunktis a osutatud arvutuse tegemisel võetakse arvesse kasvuhoonegaaside heite vähenemist, mis saavutatakse põllumajanduse parema juhtimisega (e_{sca}), näiteks üleminekuga vähendatud mullaharimisele või otsekülvile, paremale külvikorrasüsteemile, vahekultuuride kasutamisele koos põllukultuuride jääkide käitlemisega ja orgaanilise mullaparandusaine (nt kompost, kääritatud sõnnik) kasutamisele, kuid ainult juhul, kui see ei ohusta elurikkust. Lisaks esitatakse usaldusväärsed ja kontrollitavad tõendid, et asjaomaste toorainete kasvatamise ajal on mulla süsinikusisaldus suurenenud või et on mõistlik eeldada, et see on suurenenud; seejuures võetakse arvesse heidet, mis tuleneb väetiste ja herbitsiidide kasutamise suurenemisest sellise viljelemise ajal¹.

Muudatusettepanek

6. Punkti 1 alapunktis a osutatud arvutuse tegemisel võetakse arvesse kasvuhoonegaaside heite vähenemist, mis saavutatakse põllumajanduse parema juhtimisega (e_{sca}), näiteks üleminekuga vähendatud mullaharimisele või otsekülvile, ***süsiniku säilitamisele mullas biosöe abil***, paremale külvikorrasüsteemile, vahekultuuride kasutamisele koos põllukultuuride jääkide käitlemisega ja orgaanilise mullaparandusaine (nt kompost, kääritatud sõnnik) kasutamisele, kuid ainult juhul, kui see ei ohusta elurikkust. ***Biomassis sisalduva süsiniku saab pürolüüsi teel muuta biosöeks, mida saab säilitada maakasutuse teel, mistõttu sellest saab negatiivse heite tehnoloogia. Siin tagastatakse paranenud põllumajandusliku ja sõnnikukäitlemise eest antav preemia negatiivse heite eest vastutavale põllumajandustootjale säästlikkuse/keskkonnaalaste sertifikaatide väljastamisel.***

Lisaks esitatakse usaldusväärsed ja kontrollitavad tõendid, et asjaomaste toorainete kasvatamise ajal on mulla süsinikusisaldus suurenenud või et on mõistlik eeldada, et see on suurenenud; seejuures võetakse arvesse heidet, mis tuleneb väetiste ja herbitsiidide kasutamise suurenemisest sellise viljelemise ajal¹.

¹ Selliseks tõendiks võivad olla mulla süsinikusisalduse mõõtmise andmed, mille saamiseks võib teha esimese mõõtmise enne viljelemist ja järgnevad mõõtmised mitme aasta pikkuste korrapäraste ajavahemike järel. Sellisel juhul hinnatakse enne teise mõõtmise tulemuste saamist mulla süsinikusisalduse suurenemist representatiivsete katsete või mulla modelleerimise alusel. Teisest mõõtmisest alates lähtutakse mulla süsinikusisalduse võimaliku suurenemise ja selle ulatuse kindlakstegemisel mõõtmistulemustest.

¹ Selliseks tõendiks võivad olla mulla süsinikusisalduse mõõtmise andmed, mille saamiseks võib teha esimese mõõtmise enne viljelemist ja järgnevad mõõtmised mitme aasta pikkuste korrapäraste ajavahemike järel. Sellisel juhul hinnatakse enne teise mõõtmise tulemuste saamist mulla süsinikusisalduse suurenemist representatiivsete katsete või mulla modelleerimise alusel. Teisest mõõtmisest alates lähtutakse mulla süsinikusisalduse võimaliku suurenemise ja selle ulatuse kindlakstegemisel mõõtmistulemustest.

Selgitus

Oluline on uurida ja tunnustada bioenergia tootmise väärtuslikke kõrvalvooge ja kõrvalsaadusi. Negatiivse heite preemia peaks minema parema käitlemise eest vastutavale sidusrühmale. Tundub õiglane, et põllumajandusmeetmete vähendusi antakse ka põllumajandussektoris.

Muudatusettepanek 85

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt c**
Direktiiv (EL) 2018/2001
V lisa – C osa – punkt 18

Komisjoni ettepanek

18. Punktis 17 osutatud arvutuse tegemisel on jagatavad heitkogused $e_{cc} + e_1 + e_{sca} +$ heitkoguste e_p, e_{td}, e_{ccs} ja e_{ccr} see osa, mis on tekkinud protsessi selle etapi eel ja ajal, mil valmib kaassaadus. Kui kaassaadustele on juba omistatud heitkoguseid olelustsükli varasemas protsessietapis, kasutatakse kõnealuse heitkoguste summa asemel seda osa heitkogustest, mis on kütuse vahesaadusele omistatud viimases asjaomas protsessietapis. Biogaasi ja biometaani puhul võetakse selle arvutuse tegemisel arvesse kõik kaassaadused, mis ei kuulu punkti 7 kohaldamisalasse. Jäätmetele ja jääkidele heitkoguseid ei omistata.

Muudatusettepanek

18. Punktis 17 osutatud arvutuse tegemisel on jagatavad heitkogused $e_{cc} + e_1 + e_{sca} +$ heitkoguste e_p, e_{td}, e_{ccs} ja e_{ccr} see osa, mis on tekkinud protsessi selle etapi eel ja ajal, mil valmib kaassaadus. ***e_{ccr} puhul käsitatakse kääritamisel tekkivat CO₂, mida kogutakse ja taaskasutatakse fossiilse CO₂ asendamiseks, heite vähenemisena, mis omistatakse täielikult kääritamise tulemusena saadud biokütusele või vedelale biokütusele.*** Kui kaassaadustele on juba omistatud heitkoguseid olelustsükli varasemas protsessietapis, kasutatakse kõnealuse heitkoguste summa asemel seda osa heitkogustest, mis on kütuse vahesaadusele

Negatiivse energiasisaldusega kaassaaduste energiasisalduse väärtuseks võetakse selle arvutuse puhul null. Jäätmete ja jääkide, sealhulgas kõigi IX lisas loetletud jäätmete ja jääkide olulusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused loetakse kuni kõnealuste materjalide kogumiseni võrdseks nulliga, olenemata sellest, kas need töödeldakse vahesaadusteks enne lõppsaaduseks muutmist. **IX lisasse kandmata ja toidu- või söödaturul kasutamiseks kõlblike jääkide puhul loetakse tooraine kaevandamisel, kogumisel või viljelemisel tekkinud heitkogused (e_{ec}) võrdseks neile kõige sarnasema toidu- ja söödaturul leiduva, D osa tabelis nimetatud asendajaga seotud heitkogustega.** Rafineerimistehastes toodetud biomasskütuste puhul on punktis 17 osutatud arvutuse tegemisel analüüsiüksuseks rafineerimistehas, v.a töötlemisseadme ja põletuskatla või koostootmiseseadme sellise kombinatsiooni puhul, kus põletuskatel või koostootmiseseade toodab soojus- ja/või elektrienergiat töötlemisseadme jaoks.

Muudatusettepanek 86

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt c**
Direktiiv (EL) 2018/2001
VI lisa – V osa – punkt 18 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Jäätmete ja jääkide, sealhulgas kõigi IX lisas loetletud jäätmete ja jääkide olulusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused loetakse kuni kõnealuste materjalide kogumiseni võrdseks nulliga, olenemata sellest, kas need töödeldakse vahesaadusteks enne lõppsaaduseks muutmist. **IX lisasse kandmata ja toidu- või söödaturul kasutamiseks kõlblike jääkide puhul loetakse tooraine kaevandamisel, kogumisel või viljelemisel tekkinud**

omistatud viimases asjaomases protsessietapis. Biogaasi ja biometaani puhul võetakse selle arvutuse tegemisel arvesse kõik kaassaadused, mis ei kuulu punkti 7 kohaldamisalasse. Jäätmetele ja jääkidele heitkoguseid ei omistata. Negatiivse energiasisaldusega kaassaaduste energiasisalduse väärtuseks võetakse selle arvutuse puhul null. Jäätmete ja jääkide, sealhulgas kõigi IX lisas loetletud jäätmete ja jääkide olulusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused loetakse kuni kõnealuste materjalide kogumiseni võrdseks nulliga, olenemata sellest, kas need töödeldakse vahesaadusteks enne lõppsaaduseks muutmist. Rafineerimistehastes toodetud biomasskütuste puhul on punktis 17 osutatud arvutuse tegemisel analüüsiüksuseks rafineerimistehas, v.a töötlemisseadme ja põletuskatla või koostootmiseseadme sellise kombinatsiooni puhul, kus põletuskatel või koostootmiseseade toodab soojus- ja/või elektrienergiat töötlemisseadme jaoks.

Muudatusettepanek

Jäätmete ja jääkide, sealhulgas kõigi IX lisas loetletud jäätmete ja jääkide olulusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused loetakse kuni kõnealuste materjalide kogumiseni võrdseks nulliga, olenemata sellest, kas need töödeldakse vahesaadusteks enne lõppsaaduseks muutmist.

heitkogused (e_{cc}) võrdseks neile kõige sarnasema toidu- ja söödaturul leiduva, V lisa D osa tabelis nimetatud asendajaga seotud heitkogustega.

Muudatusettepanek 87

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – lõik 1 – punkt 8 – alapunkt a a (uus)Direktiiv (EL) 2018/2001

IX lisa – A osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- aa) A osasse lisatakse punkt r:*
- r) täiend- ja vahekultuurid.*

Selgitus

IX lisa tuleks läbi vaadata, et lisada muu keskkonnakasu hulka vahe- ja täiendkultuurid, mis annavad tõendatavalt lisaressursse biokütuste tootmiseks.

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ muutmise seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/652 kehtetuks tunnistamine	
Viited	COM(2021)0557 – C9-0329/2021 – 2021/0218(COD)	
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ITRE 13.9.2021	
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	AGRI 11.11.2021	
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Pina Picierno 9.9.2021	
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	9.11.2021	25.1.2022
Vastuvõtmise kuupäev	20.4.2022	
Lõpphääletuse tulemus	+: 35 –: 9 0: 4	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Julie Lechanteux, Norbert Lins, Chris MacManus, Colm Markey, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropé, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Marc Tarabella, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Cristina Maestre Martín De Almagro, Alin Mituța	

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

35	+
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Ivan David, Gilles Lebreton, Julie Lechanteux
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Carmen Avram, Adrian-Draçoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Cristina Maestre Martín De Almagro, Juozas Olekas, Marc Tarabella

9	-
S&D	Maria Noichl
The Left	Luke Ming Flanagan, Chris MacManus, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Bronis Ropé, Sarah Wiener

4	0
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ muutmise taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise osas ning nõukogu direktiivi (EL) 2015/652 kehtetuks tunnistamine			
Viited	COM(2021)0557 – C9-0329/2021 – 2021/0218(COD)			
EP-le esitamise kuupäev	15.7.2021			
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ITRE 13.9.2021			
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	DEVE 11.11.2021	ENVI 13.9.2021	IMCO 13.9.2021	TRAN 13.9.2021
	REGI 13.9.2021	AGRI 11.11.2021	PETI 11.11.2021	
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	IMCO 1.9.2021	PETI 15.6.2022		
Kaasatud komisjonid istungil teada andmise kuupäev	ENVI 11.11.2021			
Raportöörid nimetamise kuupäev	Markus Pieper 17.9.2021			
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	3.3.2022	20.4.2022		
Vastuvõtmise kuupäev	13.7.2022			
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	54 14 6		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Matteo Adinolfi, Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Paolo Borchia, Marc Botenga, Markus Buchheit, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Nicola Danti, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Claudia Gamon, Jens Geier, Nicolás González Casares, Christophe Grudler, Henrike Hahn, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Eva Kaili, Seán Kelly, Łukasz Kohut, Zdzisław Krasnodębski, Andrius Kubilius, Marisa Matias, Iskra Mihaylova, Dan Nica, Angelika Niebler, Niklas Nienaaß, Ville Niinistö, Mauri Pekkarinen, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Markus Pieper, Sira Rego, Robert Roos, Sara Skytvedal, Maria Spyrali, Riho Terras, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Marie Toussaint, Isabella Tovaglieri, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Andrus Ansip, Pascal Arimont, Tiziana Beghin, Franc Bogovič, Gheorghe Falcă, Andreas Glück, Klemen Grošelj, Elżbieta Kruk, Adriana Maldonado López, Sandra Pereira, Bronis Ropé, Ernő Schaller-Baross, Jordi Solé, Marion Walsmann			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Biljana Borzan, Rosanna Conte, Erik Marquardt, Liudas Mažylis, Matjaž Nemeč, Antonio Maria Rinaldi, Christel Schaldemose, Alexandr Vondra			

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

54	+
NI	Tiziana Beghin
PPE	Pascal Arimont, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Gheorghe Falcă, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Liudas Mažylis, Angelika Niebler, Markus Pieper, Sara Skytvedal, Maria Spyrali, Riho Terras, Henna Virkkunen, Marion Walsmann, Pernille Weiss
RENEW	Andrus Ansip, Nicola Danti, Claudia Gamon, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Iskra Mihaylova, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen
S&D	Biljana Borzan, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Ivo Hristov, Romana Jerković, Eva Kaili, Adriana Maldonado López, Matjaž Nemeč, Dan Nica, Tsvetelina Penkova, Christel Schaldemose, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
VERTS/ALE	Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Henrike Hahn, Erik Marquardt, Niklas Nienaa, Ville Niinistö, Bronis Ropé, Jordi Solé, Marie Toussaint

14	-
ECR	Zdzisław Krasnodębski, Elżbieta Kruk, Robert Roos, Grzegorz Tobiszowski, Alexandr Vondra
ID	Markus Buchheit
NI	Ernő Schaller-Baross
RENEW	Nicola Beer, Andreas Glück
S&D	Łukasz Kohut
THE LEFT	Marc Botenga, Marisa Matias, Sandra Pereira, Sira Rego

6	0
ID	Matteo Adinolfi, Paolo Borchia, Rosanna Conte, Antonio Maria Rinaldi, Isabella Tovaglieri
PPE	François-Xavier Bellamy

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu